L. 88

R. P. F.

FRANCISCI MARIÆ SAMVELLII,

PRÆDICATORVM ORDINIS,
CLVSINI PATRITII, AC NOBILIS SENENSIS:

PRAXIS

Noua obſeruanda, in Eccleſiaſticis Sepulturis, Chriſti Fidelibus Catholicis tradendis.

DISPVTATIONVM

CONTROVERSIÆ

Plauſibiles ſanè, ac ſummopere ſcitù dignæ, & deſiderabiles: Cum ſuo præuio Apparatu in duos Tractatus diuiſæ.

In primo namquæ de his, qui liberè, ac Canonicè ſepulturam deligere valeant, diſſeritur.

In ſecundo verò, quibus perſonis de iure Canonico eſt totalitèr Sepultura Eccleſiaſtica interdicta, diſputatur.

Romanorum Summorum Pontificum Bullis, diuerſarum Congregationum Eminentiſſimorum DD. Cardinalium, Authenticis Declarationibus, nec non etiam Sacræ Romanæ Rotæ Deciſionibus allatis, vnà cum DD. Allegationibus perornatæ ſunt.

Non modica quippe eruditione varia conferta, vtiles, ac neceſſaria locorum Ordinarijs, Prælatis Regularibus, Parochis, Sacriſtis, Confeſſarijs, præſertim Monialium, Aduocatis, Procuratoribus, Doctoribuſquè, pro quotidiana Praxi, ad continuas lites ſedandas, exiſtunt.

Duobus Indicibus Diſputationum, ac Controuerſiarum, vno, Materierum altero, locupletatæ.

ILLVSTRISS: AC REVERENDISS: D. HIERONYMO BONVISIO, Clerico Decano Apoſtolico dicatæ.

L V C Æ,
APVD PEREGRINVM BIDELLIVM. M.DC.L.
SVPERIORVM PERMISSV.

ILLVSTRISSIMO,
AC REVERENDISSIMO
DOMINO
HIERONYMO
BONVISIO
CLERICO
DECANO APOSTOLICO.

QVI locis in augurandis, STELLAM ex ærea lamella præfigere conſueuerunt, quaſi proſperitatem, vel augurio præcurrerent, vel Aſtris, quæ voces Cœli ſunt, diuinitùs inuitarent; Authores mihi fuere, vt Illuſtriſſimum tuæ Nobilitatis Aſtrum, meritiſſime præſul, Fronti mei Operis appenderem; eiuſq; ſub luce, meas de Sepulchralibus elucubrationes in lucem ederem. Et licèt pati voce fiducia Patrocinij inuitaret, at tuæ Amplitudinis Reuerentia deterrebat; tamen natum inter tumulorum tenebras opus alti luminis ductu in ſinum tanti Patroni aditum pertentauit: quia diem aliunde ſibi ſperare non poterat, niſi beneficio tui Syderis illuſtraretur. Salutent Alij tuum gentilitium Sydus Aulæ ſplendorem, Patriæ decus, amorem Vrbis, Orbis hilaritatem; Ego virtutis lumen, ſeu potius Litteratorum genium, inter Optimos numerandum adoro; quo etiam Peregrinos homines virtute ſyderibus inſita ad tuæ Clientele ſubſellium inclinas, compellis. Stellæ cœteræ in corpora dominentur, Tu ingenia adeò commoues, afflas, fœcundas, vt vel ab irritis Capitibus

fœtus educas, ità obſtetricante beneuolentia ſuſcipias hoc qualecumq; eſt opus, quòd horoſcopante tuo Sydere Natum fauſtiſſimos polliceatur ſibi dies, ac dum æquè de ſua tenuitate ſollicitum, de tuaue humanitate, vrbanitate, benignitate, beneficentia, liberalitate, atq; ſplendiditate, ſecurum tibi ſiſtitur, tuere præcor vmbra tui Syderis, quòd minoribus ignibus longè clarius mihi ſemper erit pro Sole, ita fœliciter augem Eminentiſſimæ Dignitatis aſſequatur, vtì per meritorum gradus in Cœlo virtutis meridiatur. Vale. In Conuentu Sancti Romani, Lucæ, die 4. Decembris 1649.

Dominationis Tuæ Illuſtriſſimæ, ac Reuerendiſſimæ.

Deuotiſſimus Seruus.

Frater Franciſcus Maria Samuellius,

Ordinis Patrum Prędicatorum.

APPRO-

APPROBATIONES.

EX commiſſione Reuerendiſſ: Patris Magiſtri Vicarij Generalis totius ordinis Prædicatorum, Fratris Dominici de Marinis; perlegi hunc librum, cuius Titulus eſt: Tractatus de Sepulturis:

Auctore Admodùm Reuerendo Patre, Fratre Franciſco Maria, de Samuellis: & nihil in eo fidei Catholicæ diſſonum, ſed omnia conſona deprahendi.

Quà propter, cum ſit opus valdè vtile, doctrina Theologica plenum, continens varias, & curioſas difficultates valdè vtiles, & neceſſarias ad praxim exercendam; Ideò dignum iudicaui, vt in omnium vtilitatem typis demandari debeat.

In quorum fidem, manu propria ſubſcripſi in Conuentu Sancti Marci de Florentia, die quinta Octobris. 1647.

Frater Albertus Galli, Sacræ Theologiæ Magiſter, eiuſdem ordinis Alumnus.

EX Præſcripto Reuerendiſſ: Patris Magiſtri Fratris Dominici de Marinis, totius Ordinis Prædicatorum, Vicarij Generalis: Tractatum de Sepulturis, ab Admodum Reuerendo, Patre Fratre Franciſco Maria Samuellio, eiuſdem Ordinis conſcriptum; vidi, & perlegi: Quà proptèr, cum Doctrina, quæ in eo continetur, neq; à fide Catholica, nèc à ſanis moribus abhorreat, dignum cenſeo, quod typis mandetur. Senis in Conuentu Sancti Spiritus, die 3. Nouembris. 1647. Frater Petrus Burgheſius, Sacræ Theologiæ Lector, & Prior Conuentus Sancti Spiritus de Senis.

Facultas edendi.

NOS Frater Dominicus de Marinis Sacræ Theologiæ Magiſtèr, ac totius Ordinis Prædicatorùm, Vicarius Generalis.

Cùm Nobis expoſcas vt Tibi licitùm ſit, elaboratum opus de Sepulturis ad publicam vtilitatem in lucem edere; Tenore præſentium, noſtriq; Authoritate officij, Tibi Reuerendo Patri Fratri Franciſco Mariæ de Samuellis, Prouinciæ noſtræ Romanæ, hanc facultatem, quantum in Nobis eſt; Cõcedimus, præmiſſa Recognitione, & Approbatione Admodum RR. PP. Fratris Alberti Galli Magiſtri, & Fratris Petri Burgheſij Lectoris, ac Prioris Conuentus noſtri Sancti Spiritus de Senis, quibus hanc curam demandauimus. In nominè Patris, & Filij, & Spiritus Sancti Amen. In quorum fidem, &c. Datum Romæ, in Conuentu noſtro S. Mariæ ſuper Mineruam, die 14. Decemb. 1647.

Fran-

FRANCISCI MARRACCI,

IN ſtemma palmis, ac lilijs implexum, quod à Typographo in calce libri pro coronamento poſitũ, in operis tamen ſatum, Authoriſq; laudem optimè collineat.

Epigramma ad Lectorem.

AN caſus, non cauſa fuit, quòd lilia palmis
Miſta coronarent, candide Lector, Opus?
Cauſa fuit: nam prela inire ſuis pralia vicit.
Inuidiamq; Hominum, Tartareumq; genus.
Vicit iò Virtus. Auctoris tempora ſacrum
Stemma decet, pectus lilia, palma manum.

Eiuſdem.
Epigramma in Authoris laudem.

PRe Tumulis ceſſent lites Maneſq; quietos
Nemo pratereà, buſtanè Sacra ciat.
Decidit lites doctè Samuellius omnes
Et quid Iura velint, quid renuantq; docet.

Eiuſdem.
In Inuidiam, ac Authoris laudem.

RVmpere Tartareo ſubmiſſum limine Monſtrum
Inuidia: & Rabie Te pete caca tua.
Notior è Tumulis Samuellius ibit in Aſtra,
Tu, nec nota Tibi lurida buſta coles.

Guidonis Vanninij
Epigramma ad Lectorem.

QVis quis ades prius hos Lector mirare labores,
Et lege Franciſci, qua monumenta vides:
Iure vetuſtatis ſacros hinc collige flores,
Mortis & horribilis, ſic memor eſſe velis:
Si Tibi ſcripta placent Doctorum, ſcriptaq; ſacra,
Hac vtrumq; tibi pagina docta parit:
Non claudis Cluſinus opes, ſed ſponte miniſtrat,
Et dices Superùm quas tibi fundis opes;
Hinc abeat tinctus vultum ferrugine Liuor,
Hac ſunt aterna ſcripta linenda Cedro.

SONETTO

Di Fra Giouambattiſta Calamai.

O Genti, ò Voi, che con eterni inchieſtri,
Glorie ſcriuende altrui, honor bramate;
Et à Sepolchri guerra, e à gl'anni fate;
Per viuere Immortali a i tempi noſtri.
Se fu viſto nel Mondo, ò, pur ne i Chioſtri
Miracol' così grande, o, in altra etate,
Di tal' opra, o sì bella, omai cercate:
Che memoria in Volumi à noi ſi moſtri;
Per lo ſtupor di quella in viui eſempi,
Seran ſue carte, Altari, e ſeran ſuoi
Come de Numi, Simulacri, e Tempi;
Seran future Genti inuidi à noi,
Che ſiate, o, Samuelli, a i noſtri tempi,
Per viuer Voi nell'opre, o l'opre in Voi.

DEL MEDESIMO.

IL Core, o, Samuelli hai ſempre aſſiſo;
Doue gloria t'inuita à ſuoi ſplendori:
Segui l'orme de Saui e de megliori,
Per andarne dal Volgo à pieni diuiſo.
Mà chi vago è di gloria, hoggi è deriſo,
Per l'eſempio di molti e di peggiori:
Ciaſcuno in queſta età ſolo à Teſori
Come al Sommo de beni hà il penſier fiſſo.
Pur con baſſa fortuna hài il cor ſublime:
Fra i primi nel valor trapaſſi il ſegno:
T'alza virtù, ſe reo deſtin' ti opprime.
Se nulla all'opre di sì raro ingegno
Non haueſti, d honor calchi le cime,
Nulla poſſiedi, & hai nell'Alma vn Regno.

VBi Vates in fine ſuorum verſuum; ad D. Ceſarij dictum alluſit, dicentis ad rem.
Valdè dura & nimium dolenda conditio eſt, omni intentione ſtudium corpori impendere, & fructum non recipere poſt laborem.

Hieronymi Bindi Sergardi, in Authoris laudem
Elogium.

Scriptorum optimo Patri Franciſco Maria Samuellio.
Per quem mortuis aſſignantur ſedes, aternaq; tranquillitas:
Tumulorum iura, qua iam fregerat Pythoniſſa Sauli
reſtitueres ſcribendo, Samuel, par eras.
Alter violatus è tumulis, hic de tumulis coronatus loquitur,
Scriptori veſtro tã benè merito, quale pramiũ dabitis Manes?
Amori quale, luſtranti apud Elyſias myrtos
...... Heroidas dediſſe fertur.
Silicerniat igitur tuo ſuperſtes ſilicernio.
Dapes ha tua ſunt, ò Samuel, gloria.
Quarum dum aſtuas ſiti, tuis propinas labijs vndas Pireneas
Quarum dum laſciuis in fontibus
Tua ſcribunt fata,
Et immortalitatis auguria ſumunt Elarides aues
Vel Thebana,
Qua dum te non intelligunt; fit illis, aut tibi omen.
Loculorum genij ſerpentes, aternitatis tua, ac prudentia
Hyerogliphica ſunt,
Tibi laurus cupreſſus; eſt Ambroſia loto.
Hinc cum Amphione ſacer Vates
Fata cumulet tam praclaro veſtigio,
Vltimos gloria tangas finus, dum Angitia melius loqueris,
Què Corinthi iter aggreſſus eſt Achori patruelis
Sic gradiens aſpera Pindi culmina eò molloſcas honore
Quo patrias arenas Egilius
Teq; ſuo filio Aidone ad Aidoneum ducat.
Hac tuis praclaris vigilijs augurari fas eſt.
Ac talia eſt precatus praclariſſimo Authori
Obſcurus famulus, ſed non incerto amore deditiſſimus
Qui talibus animi ſenſibus ſuam ingenuitatem
aperuit.

A V C T O R
B E N E V O L O L E C T O R I.

EN tandem, Beneuole Lector, Praxim hanc nouam noſtram obſeruandam in fidelibus Ieſu Chriſti Catholicis, Sepulturis Eccleſiaſticis tradendis, quandò Deo placitum fuit, in lucem dedimus in totius Reipublicæ Chriſtianæ Catholicæ vtilitatem; quam ſanè ex Scriptoribus, Nemo hactenus tali methodo, Stylo, Ordine, atq; materijs nouis varijs, vtilibus maximè, ac pernec eſſarijs, ſub prælo miſit. hoc prorſus opus, quale, quale exiſtat, typis planè depromendum erat, anno Domini 1646. & vt volgò dicitur, poſt nubila, Phœbus, Dei auxilio, ortus eſt, atq; toti Mundo ad illus vtilitatem, commodum, ac profectum, eſt promulgatum, velint, nolint non nulli, ipſis omninò inuitis. quod proinde haud ingratum, niſi me, mea fallant legentibus, futurum erit; cum non pauca nouitate, varietate pulcherrima, cum non modica etiam eruditione, hucuſuq; planè in eo neceſſaria reperiantur: qua de cauſa, mihi detrahentium linguas, & maledicentium inuidiam, minime gentium à ſcribendo deterruiſſe, quæ in illo habentur neceſſaria, & vtilia, quo ad praxim in tota Chriſtiana Catholica Republica. Etenim nec veteres Scriptores, eorum emuli, ac inuidi à ſcribendo nullatenùs deterruere, *D. Hieronymo Teſte, in præmio in epiſt: ad Ephefios Paula*, & Euſtochio exarante ſic. *Humquid, aut Tertullianus B. Martyrem Cyprianum, aut Cyprianus Lactantium, aut Lactantius Hylarium deterruit à ſcribendo? taceo de cæteris minutalibus, qui mecum in libris ſuis garriunt: niſi & parua fuerint, magna eminere non poſſunt. Primum non dicitur, niſi ſecundum ſequatur, & tertium, ad ſumma non ſcandimus niſi per ima gradiamur.* ille.

Fateor, benigne Lector, verum proinde eſſe, quod idem *Hieronymus. tom. 1. epiſt: 2.* ſcribens Nepotiano, ait. *Libros edere, eſt confodientium linguis ſe prodere, atq; omnium maledicorum tela ſe torquere.* quid ad Nos? eorum maledicentiam contemnimus, ac flocifacimus, valeant hi, & qui diſſidium volunt; figant ipſi ſtylum, vt dicitur, tria, ſcilicet verba coniungant; paululùm ſudent, ſemetipſos experiantur, & ita ex labore proprio diſcant laborantibus in Domini vinea Sabaoth ignoſcere. Recordentur hi; ventum aquilonarem nubes diſſipare, ac vultum triſtem detrahentium linguas: & ſi ſagitta mittatur contra duram materiam, non numquam reuertitur, ac vulnerantem vulnerat, & illic completur. Audiant me Detractores, ac Inuidi huiuſmodi liberè proclamantem. Nemo cogitur legere, quod non vult: ego petentibus hanc de ſepulturis Eccleſiaſticis praxim compoſui, non faſtidioſis, gratis, non inuidis, ſtudioſis, ac nō oſcitantibus. ſi, beneuole Lector, Accuſatorem audis, ſiſte; me Supplicem, quàm vindicem eſſe volo. nam vel ille aliquid ediderit, & pœnam talionis non depoſco: vel nihil, & ego eum non contemno. quò enim væhementius arguar, eò modeſtius de me ſentiam. Nos eſſe in mala tempora lapſos, nulli eſt dubium. verùm, nihil tam facile eſt, quàm otioſum, & dormientem, Inuidum, ac æmulum de alterius labore diſputare: quiq; bona cum imitari non valeant, quod ſolum facere queunt, inuident, & in eo ſe doctos, & eruditos arbitrantur ſi de alijs detrahant. de quibus ratiocinans *Euſebius Emiſſenus, in homil. exiens Ieſus, &c. adducunt ei ſurdum, & mutum, &c.* inquit. *Si videas hominem mendacem, litigioſum, maledicum, malè loquentem, male ſuadentem, & vaniloquijs vacantem, dic illius linguam non eſſe baptizatam.* ille.

In præſentia autem placet Typografos admonere, ne cum ad eorum hanc noſtram praxim nouam de Sepulturis manus peruenerit, ſtim habeant illam denuò edendi abſq; Authoris ſcientia; quia ſi aliqua addere occurrerit ne in vanum, & abſq; fructu diem, & operam perdant, & laborent, &c. ſapienti pauca. ſin autem, benigne Lector; errores aliquos inueneris, corrige humanitate tua, ac ſapientia; quia in operum impreſſione, Argi oculos cicutire compertum eſt; proinde ne maledicito, ſed æqui, ac boni conſulito. Nec tibi ingratum fortaſſe erit Authoris infra, Elenchum poſitum, cæterorum operum, quæ in promptu habet, mittenda prælo; Deum proinde ora, vt quàm primùm præſtet in lucem, ac prolixorem vitam ſanam condonet ei. Vale.

FRAN-

AVTHORIS

Omnium operum, quæ in promptu ſunt, committenda prælo, Elenchus.

1. Praxis noua obſeruanda in Chriſti fidelibus Sepulturis tradendis. tom. 1. in fol.
2. Apologetica Diſputatio Selecta de Vnico D. Petri Primatu, ac ſucceſſorum eius Romanorum Summorum Pontificum. tom. 1. in fol.
3. Additiones copioſæ ad Tractatus de Canonica electione, Venetijs. 1644. editos, diſputationum Controuerſiæ. tom. 1. fol.
4. Diſputationum Controuerſię de Regularibus, & Monialibus cum triginta Controuerſijs de Munerum Largitione. tom. 1. in fol.
5. Diſputationum Cõtrouerſię, de Regularium priuilegijs tam in corpore Iuris, quàm extrà illud exiſtentibus, à Romanis Summis Præſulibus emanatis, atq; eis pręſtitis in ſeptẽ Eccleſiæ ſacramenta. tom. 3. in fol.
6. Diſputationum Controuerſiæ de pace in ſcriptis præſtanda Inimico veniam petenti. tom. 1. in fol.
7. Viridariumum elegans, Plauſibile, deſiderabile, & vtile rerum nouarum Selectarum, omnibus ſtudioſis, Prædicatoribus, Accademicis, & ſimilibus Virtuoſis deſeruiens. tom. 1. in fol.

Et opera alia ab Authore exaranda, & conficienda, ſi Deus benedictus vitam ei incolumen prolixorem ſua benignitate præſtiterit.

Ad Impræſſores Admonitio.

Quæſo omninò Typografi caueant, nè hanc noſtram praxim de Sepulturis nouam in lucem denuò mittant, abſq; Authoris ſcientia; quia ſi aliqua addere occurrat, nè diem, ac operam perdant, & in vanum laborẽt, &c.

APPA-

APPARATVS SEPVLCHRALIS
IN PLVRA DIVISVS PRÆLVDIA.

PRÆLVDIVM PRIMVM.

VT clarè, ac facilè methodo quadam procedamus in hoc opere noſtro per quàm vtili, & neceſſario de Sepulturis tradendis omnibus Chriſti Fidelibus ſub Romani Pontificis obedientia Viuentibus; in præſentia placet, benignum Lectorem admonere, nos priuilegia in eo adducentes ſumpſiſſe ex Tomo priuilegiorum Ordinis Fratrum Prædicatorum, cuius eſt Titulus huiuſmodi. 1

Priuilegia per complures Summos Pontifices Ordini Fratrum Prædicatorum conceſſa, & communicata, nō quidem omnia; ſed tantùm ea, quæ ex Archetypis, aut eorum Authenticis tranſumptis haberi potuerunt Iuſſu, Impenſis, & opera Reuerendiſſimi Patris Fratris Stephani Vſus maris Genuenſis tranſumpta, & impreſſa, & per R. F. D. Auditorem Apoſtolicæ Cameræ Authenticata.

Ac proindè illa allegantes nos intelligat beneuolus Lector minimè procedere voluntariè, ſed ratione, & authoritate ipſorum, quatenus ſunt in viridi adhùc obſeruantia, & vigore, & authentica exiſtunt, & quibus omnes cæteri Religioſi vti valeant per communicationem priuilegiorum licitè, legitimè, ac validè vſque modo.

Præludium II.

Regularium namq; priuilegia per non vſum, ſeu contrarium, vſum, aut per præſcriptionem minimè ſanè tolluntur. Hoc aſſerimus, & hìc hanc propoſitionem ponimus ob multorum Eccleſiaſticorum neſcientiam circà Regularium priuilegia, quæ inuidi, & male ipſorum affecti deſtruere totaliter vellent; at velint, nolint, hactenus in ſua efficacia permanent, & Dei auxilio permanebunt in viridi obſeruantià. 2

Huius autem noſtræ propoſitionis ratio ſubſtantialis, & adæquata eſt, quoniam Regulares, neq; illis renunciare, neq; per 3

A contra-

contrarios actus valent eis præiudicium inferre penes ea, quæ à *Panormitano notantur in cap. acceſſiſſet de conſtitut:* in fine, vbi inquit, *quòd, quandò vnus vtitur, & non alter priuilegio amborum vniuerſitati conceſſo, tunc non vtens, vtenti non præiudicat*.

4 Quod confirmatur ex Indulto Apoſtolico Eugenij IIII. cuius bulla incipit. *Etſi quaslibet perſonas, & eſt regiſtrata fol. 252. inter priuilegia Ord: Prædicator: facta benedictinis; cuius verba hæc ſunt. Adijcientes etiam, quòd, ſi quandoq; contigerit per aliquem, aut plures actus contrà huiuſmodi, aut quæcumq; alia decreta, priuilegia, Indulta, gratias, immunitates, &c. volumus in ſuo vigore, atq; robore permanere, licèt à quouis eorundem Regularium negligenter, ſeu ignoranter, aut ſcienter contra ipſa priuilegia aliquid attentari, quod nullum propter hoc eis præiudicium generatur. & aſſerit Gloſſa in cap. Abbat: de verb. ſignificat: & ibi Butrius, ac Panormit: cum alijs*.

5 Contra Monaſteria, loca, perſonas, & alia bona Religioſorum minimè currit præſcriptio non vſus, & exemptus renuntiare nequit, quandò, videlicet, non ſolum cedit in ſuum fauorem, ſed etiam aliorum; vt habetur *in cap. cum tempore de arbitris. vndè in Conſtitutio: ordin: prædicat: diſt: 1. cap. 18.* pæna grauioris culpæ imponitur Renuncianti alicui priuilegio, ordini conceſſo abſq; conſenſu totius Capituli generalis; & huiuſmodi Renunciatio facta ſine illo eſt ſtatim nulla, *vt Syluest: Armilla, verb: exemptio, Ioan: de la Crux, lib. 2. cap. 3. dub. 2. concluſ: 5. de priuileg:* omnes Dominicani edocent cum cæteris recitandis Scriptoribus, in tract: de priulegijs.

6 Quando Romanus Summus Pontifex aliqua priuilegia confirmat cum tali clauſula: *quatenus ſunt in vſu*, id eſt, *quæ ad huc ſunt in vſu*, per huiuſmodi clauſulam, efficitur quòd, ſi ſint aliqui anni tranſacti pro præſcriptione contra talia priuilegia, incipiant de nouo priuilegia ex inſtanti talis confirmationis, ac ſi de nouo concederentur, & ſic anni tranſacti nil deſeruiunt præſcriptioni; vt docet *Corduba in addict: ad compend: priuilegior: tit: abſolutio quo ad ſeculares 2. verſ: quod dic. §. 15. Ioan: de la Crux concluſ: 6. vbi ſuprà, cum alijs nominandis communiter*.

7 Pari modo, ſi in confirmatione priuilegior: addatur talis clauſula, *de nouo concedimus*, ſubtelligitur de priuilegijs aliàs non reuocatis, vt *Iulius II. ſua bulla 9.* declarat; niſi alioquin addatur iſta clauſula, *Non obſtantibus reuocationibus apoſtolicis*. Tunc enim per talem clauſulam viuificantur, & de nouo conceduntur

duntur etiam priuilegia reuocata: vt aſſerunt *idem Corduba, Ioan: de la Crux vbi ſupra; Panorm: in cap: cum ſuper de cauſ: poſſ: & propriet: Roſella, tit. abſolutio, 1. §. 122. & 123. Rodriquez, tom. 1. qq. regul. q. 8. art. 2; videant parochi Seculares Confectium Secularem; qui Clementi VIII. ſuam collectam priuilegiorum Mendicant: dedicauit*, vbi accuratè de his, & egregiè per tractat. Nam, aliàs dicta clauſula nihil operaretur, cum tamen verba poſita in literis Apoſtolicis aliquid operari debeant.

Nec hactenus dictis, obſtat conſtitutio Gregorij XIII, qua priuilegia à Pio V. omnibus Regularibus conceſſa, ſua bulla exordiente, *etſi Mendicant: ordin:* reuocantur; quoniam per aliam ſuam poſteriorem conſtitutionem confirmatoriam priuilegiorum, ordin: S. Franciſ: ipſemet Gregorius, non ſolum literis Apoſtolicis contrarijs ſuorum prędeceſſorum, ſed etiam ſuis derogauit, inter quas dicta Conſtitutio reuocatoria edita reperiebatur; ſicut ſub eiuſdem Gregorij papatu per tunc temporis Cameræ Apoſtolicæ Auditorem D. Hieronymum Matthæum exequutorem literarum Apoſtolicarum in vim dictarum literarum confirmatoriarum ipſa, & Pij V. priuilegia, ad inſtantiam procuratorum ordinum Mendicantium, executioni demandata fuere, in illis dumtaxat partibus, & declarationibus, in quibus nonnulla decretis Trid: concilij cõtraria, ipſis Regularibus conceſſa videbantur. Nam in cæteris alijs, priuilegia eiuſdem Pij V. per dictam, ipſius Gregorij, Fratribus S. Hieronymi Ieſuatorum, & Sixti V. poſteriorem confirmationem, & renouationem, ſunt in priſtinũ ſtatum reducta, cum de rogatione pleniſſima, quibuſcumquè contrarijs &c. cuius literæ præludio quinto referuntur. 8

Ex quibus concluditur, Regulares, omnibus, & ſingulis priuilegijs prædictis, tàm per Breue, quàm viuæ vocis oraculo, ac per ſupplicationem, cum clauſula, quod ſola ſignatura ſufficiat in iudicio, & extrà, etiam in foro conſcientiæ, veluti, vt ſuprà confirmatis, & innouatis, frui, & vti liberè, & licitè poſſint; tradunt *Confectius, fol. 293. & 294. mihi, Rodriquez, Corduba, Ioan: de la Crux in locis citatis, cum alijs dicendis.* 9

Præludium III.

Omnia viuæ vocis oracula ante Pium quintum emanata in fauorem Regularium, tunc ab ipſius Papæ Pij V. tempore, vſq; modò, non ſunt amplius oracula, ſed facta ſunt priuilegia bullata 1

ſicut cætera alia Papalia Indulta, & priuilegia.

2 Primo probatur huiuſmodi propoſitio verbis eiuſdem Sanctiſſimi Pij V. in ſua bulla ſupra relata, exordiente, *Etſi Mendicantium ordinis*, in lucem data die 15. Iulij 1567. vbi confirmat omnia priuilegia, & viuæ vocis oracula, ſub ſequentibus clauſulis, & illa facit priuilegia bullata, ſicut cætera Indulta, & priuilegia; ſic ante finem, dicentis ibi.

3 *Ac inſuper, vt facilius, præmiſſa omnia illibata perſiſtant, omnia, & ſingula priuilegia, Immunitates, Indulgentias, facultates, libertates, Indulta, diſpenſationes, fauores, & gratias, quæ decretis Concilij Trid: aliàs, quam vt ſuperiùs eſt dictum, conceſſum, & declaratum non contrariatur expreſſè eiſdem fratribus, nec non monialibus quibuſcumq; & ſororibus tertij ordinis Prędicatorum Ordinum, reſpectiuè ordinibus, ac illorum Eccleſijs, domibus, & perſonis*, etiam viuæ vocis oraculo, *in genere, vel in ſpecie tàm per reco: me: Eugenium IIII. Sixtum IIII. Leonem X. Paulum III. & dictum Paulum IIII. & Pium etiam IIII. alios quoſcumq; Romanos Pontifices, etiam prædeceſſores noſtros, ac Nos; & ſedem eamdem, quomodolibet conceſſa, confirmata, innouata, nec non noſtras, & prædeceſſorum noſtrorum, ac alias quaſcumq; deſuper confectas literas, quarum omnium tenores, ac eorumdem prædeceſſorum noſtrorum, nomina, & alia de neceſſitate exprimenda, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, ex forma in illis tradita obſeruata inſertę forent etiam præſentibus, prò ſufficienter expreſſas haberi volumus, Authoritate Apoſtolica, tenore præſentium, perpetuò approbamus, & confirmamus, illiq; perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obſeruare debere, &c.*

4 Quid clarius? totam Bullam per extenſum recitat Confectius fol:243. vbi Sanctiſſimus Pontifex declarat multa capitula Trid. Concl: in fauorem Regularium, cuius declarationes hactenus à nemine Papa ſunt ablatæ, ſed permanent in ſuo robore, & obſeruantia viridi, & Gregorius XIII. vt infrà demonſtrabimus, non abſtulit, ſed authenticare fecit duas conſtitutiones Pij V. hanc & aliam, quam condidit in fauorem Regularium, per ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ, D. Hieronymum Matthæum, cuius literæ, ſtatim recitabuntur.

5 Secundò probatur verbis bullæ Gregorij XIII. relatæ à Laurentio Peyrino, tom. 2. Priuilegior. conſtitu. 1. vbi hæc ad rem habentur, in fauorem ſui ordinis Minimorum.

Omnia

Omnia, & ſingula priuilegia, Immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruationes, declarationes, *facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones, Indulgentias, & Indulta ſpiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum alijs ordinibus mendicantibus; eiſdem Correctori generali, & zeloſis, ac alijs fratribus, Ecclesijs, domibus, Conuentibus, & locis eorum quibuſcumq; in genere & in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam,* etiam viuæ vocis oraculo, *vt præfertur, aut aliàs, tam præfatos, & alios quoſcumq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac Nos, & Sedem præfatam quam Imperatores, Reges, & alios principes, ſub quacumq; forma, & expreſſione verborum conceſſa, &c. quatenùs ſint in vſu, & ſacris Canonibus, & decretis Sacri Concilij Trid: non aduerſentur; approbamus, confirmamus, & innouamus, perpetuumq; robur, firmitatem obtinere, & firmiter obſeruari, &c.*

3 Probatur verbis bullæ Sixti V. relatæ à Confectio fac: 221. 6
quæ incipit: *Etſi Mendicãtium ordines,* edita die 3. Octobris 1587. anno 3. ſui Papatus. vbi confirmat omnia priuilegia, & viuæ vocis oracula, his verbis.

Etiam ſingularibus perſonis, nec non Monaſterijs, domibus, & Ecclesijs, & locis quibuſcumq; in genere, & in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, *vt præfertur, &c. vbi eadem verba Pij V. relata, repetuntur.*

4 *Probatur verbis Bullæ Clementis VIII. incipientis. Ratio paſtoralis officij noſtri, &c. relatæ à dicto Confectio, fac. 237. edita die 20.* 7
Decembris, 1597. anno 6. ſui Pontificatus; vbi confirmat, & innouat omnia priuilegia fratrum minorum de obſeruantia, & monialium S. Claræ, & his vtitur verbis.

Etiam per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, *vt præfertur, &c.* dicens eadem verba relata præfatorum Summorum Romanorum Pontificum, quæ breuitatis gratia tranſcribere conſultò omittimus.

5 Probatur verbis bullæ Pauli V. exordientis *Iniuncti Nobis,* 8
1609. edita in fauorem patrum prædicatorum, & 1616. bulla exordiẽte, *Iniuncti Nobis,* in fauorem cõdita Cęleſtinorũ, tom. 5. Bullarij, in Paulo V. regiſtrata; vbi confirmat, & innouat omnia priuilegia, & oracula facta à ſuis Anteceſſoribus Romanis Pontificibus, vtens his verbis.

Etiam per ſolam ſignaturam, & viuæ vocis oraculo; *aut aliàs quomodolibet conceſſa ac ſemel, aut pluries confirmata, cum omnibus,*

&

& ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus, &c. igitur manifeſtiſſimè ex his recitatis conſtat, *iam viuæ vocis oracula*, antè Pium V. Sanctiſſimum conceſſa Regularibus, per relatorum ſummorum Antiſtitum confirmationem, & renouationem, non eſſe amplius oracula, ſed priuilegia de nouo facta bullata, & ideò eis vti valent Religioſi vtriuſq; ſexus.

9 6. Probatur hac ratione adæquata. Nàm communis eſt ſententia omnium Iuriſtarum, quod quando Romani Summi Pontifices priuilegia cõfirmãt cum his clauſulis, & ſimul *viuæ vocis oracula*, id eſt, *ex certa ſcientia, motu proprio, de plenitudine poteſtatis*, & ſimilibus; tunc per talem cõfirmationem, oracula euadunt, & fiunt priuilegia bullata, & vim eandem habent, quam priuilegia ipſa. ergo.

10 7 Quotieſcumq; enim, oracula, & priuilegia de nouo conceduntur, & renouantur cum tali clauſula, *Non obſtantibus reuocationibus Apoſtolicis, &c.* viuificata, & de nouo conceſſa intelliguntur, quæ fuerãt reuocata, vt communiter *autumant doctores de priuilegijs ſcribentes, & de legibus, vt Suarez lib. 6. cap. 19. num. 12. Collector. priuilegior. Mendicant: verb. priuilegia, § 14. Portellus, p. 2. moral: caſ. 26. num. 7. Peyrinus, Confectius, Ioan: de la Crux, Corduba, Rodriquez, Parnomitanus, & alij dicendi.*

Præludium IIII.

1 Omnia viuæ vocis oracula, conceſſiones, ac Indulta Regularibus præſtita per ſupplicationem S. R. E. Cardinalium, & eorumdem propria manu firmata, nullatenùs ſunt à Gregorio XV. abrogata nec ab Vrbano VIII. ſed in ſuo priſtino ſtatu, & valore adhuc permanent, & in ſua viridi obſeruantia perſeuerant.

2 Conſtat hæc noſtra propoſitio, verbis eiuſdem Gregorij XV. bullæ exordientis, *Romanus Pontifex*, die 2. Iulij 1622. edita, & eſt regiſtrata tom. 4. Bullarij, fol. 132. vbi §. 2. hæc habentur verba. *Firmis tamen, & in ſuo robore permanentibus omnibus Indultis, & alijs conceſſionibus prædictis viuæ vocis oraculo. S. R. E. Cardinalium, ad ipſorum, vel aliorum quorumcumq: fauorem, propria manu. S. R. E. Cardinalium firmatis pro ipſis, vel alijs factis, & de quibus, ijdem S. R. E. Cardinales teſtimonium in ſcriptis præbuerunt.*

3 Bulla verò Vrbani VIII. exordiens: *Conceſſi nobis, &c.* data in lucem die 5. Maij 1629. regiſtrata tom. 4. Bullarij fol. 429. non tractat de oraculis, ſed de quibuſdam clauſulis, quibus in literis vtebantur non nulli Religioſi ad Indias proficiſcentes, & in fauo-

fauorem Regularium condita eſt, & nihil ad rem noſtram facit, vt videri eſt, in ipſa Bulla.

4 Conſultò hanc poſuimus propoſitionem in præſentia, vt nonnulli, has duorum Pontificum Bullas neſcientes, nec vmquam legerunt, neq; viderunt, vt ob id falſa loquantur contrà Regularium oracula.

Præludium V.

1 Sanctiſſimi Pij V. Bullæ; *Etſi Mendicantium ordinis, &c. die* 15. *Iulij* 1567. *& alia, Ad hoc nos Deus, &c.* data in lucem 23. Septembris 1571. nullatenus à Gregorio XIII. fuere ablatæ; ſed bene fuerunt authenticatæ, & publicatæ per ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ D. Hieronymum Matthæum, & de nouo confirmatæ ad inſtantiam Procuratorum generalium ordinum, & proindè in ſua viridi obſeruantia adhuc perſeuerant ſub ſequentibus verbis.

2 *Hieronymus Mathæus Protonotarius Apoſtolicus Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Gregorij XIII. eiuſq; Camerarij, & curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ Generalis Auditor, Romanæ Curiæ Iudex ordinarius, &c. Vniuerſis, & ſingulis Dominis, &c.*

3 *Noueritis, & quod nuper fuit Nobis pro parte, & ad inſtantiam procuratorum generalium Reuerendiſſimorum patrum dominorum Superiorum Generalium, & Prouincialium, ac Priorum, ſeu Guardianorum, & aliorum fratrum ordinum, fratrum Mendicantium, & ſingulorum eorum in domibus, ſeu Monaſterijs dictorũ ordinum, & cuiuslibet eorum extrà Vrbem Almam commorantium principalium, maxima cum querela, reuerenter expoſitum, quòd licèt iuxtà plura, & diuerſa priuilegia indulta, & conceſſiones, Apoſtolica authoritate, tam per Sanctiſſimum Dominum noſtrum Gregorium, diuina prouidentia, Papam XIII. quam fælicis recordat: Pium V. & Pium IIII. & Paulum III. & quàm plures alios Romanos Pontifices ſupra dictorum prædeceſſores, dictis ordinibus, & eorum fratribus, & ſingularibus perſonis in genere, vel, in ſpecie ex iuſtis tunc expreſſis cauſis, etiam, motu proprio, ſpecialiter & expraſsè conceſſa, & facta iuxtà eorumdem conceſſionem, & priuilegiorum literas apoſtolicas deſuper confectas, & expeditas, & præſertim in vim diuerſarum literarum Apoſtolicarum, à fælicis record: Pio Papa V. prædicto ſub datum Romæ apud Sanctum Petrum* 17. *kalend: Iulij, anno D.* 1567. *Pontificatus ſui anno ſecundo, & ſub datum Romæ, etiam, apud S. Petrum, ſub annulo piſcator: die* 23. *Septembris.* 1571. *Pontificat: eiuſd: Pij Papæ V. anno* 6. *deſuper expeditarum, & in vim,*

con-

confirmatoriarum literarum earundem per literas Apoſtolicas eiuſdem Sanctiſſimi Domini Noſtri Gregorij XIII. ſub annulo quoq; piſcatoris, die 25. Martij, anno D. 1575. Pontificatus ſui anno III. expedita.

4 *Quilibet dictorum ordinum, & quilibet eorum Frater, & Regularis perſona in Eccleſijs ſuorũ Ordinũ, quando eis placuerit, & ſuis Superioribus deputari fecerit abſq; alicuius ordinarij loci contradictione, vel licentia; verbum Dei, populo prędicare, Chriſti fidelium quorumlibet confeſſiones audire, & per dictos ſuperiores tranſmiſſi, & examinati ad ſacros etiam, presbyteratus ordines, etiam abſq; eorum Ordinarij dimiſſorialibus literis recipi, & admitti poſſint: atq; coram Iudicibus Conſeruatoribus ſupradictorum ordinum Mendicantium, huiuſmodi ſuas lites, & cauſas decidi, & terminari facere poſſint: & à Solutione cuiuſcunq; decimę, & quartę etiam funeralis, & alterius cuiuſcumq; ordinarij, vel extraordinarij ordinis, & impoſitionis, exempti ſint, & eſſe debeant.*

5 *Atq; etiam valeant Miſſas ab aurora vſq; ad meridiem, & alia diuina officia vbiq; locorum celebrare; Chriſti fidelium animarum curam in eccleſijs eorum reſpectiuè ordinibus cunctis exercere, & eccleſiaſtica ſacramenta miniſtrare, & cuicumq; Chriſti fidelium, pro tempore defunctorum cadauera, qui ſe in eccleſijs dictorum ordinum ſepeliri ordinauerint, vel ſi ab hęredibus defunctorum, ſeù curam funeralium habentibus ad id vocati fuerint, cruce ſui ordinis eleuata, ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipſorum Eccleſias, alicuius Rectoris, ſeù Capituli pręſentia, vel interuentu, minimè expectatis, ex ipſorum defunctorum domibus leuare, accipere, & aſſociare, atq; ad ipſorum fratrum eccleſias directè deferri, & illis ſepeliri facere.*

6 *Quaſcumq; nouas dictorum ordinum, & cuiuslibet eorum, tàm virorum, quam mulierum domos, Conuentus, collegia; loci ordinarij, vel cuius vis alterius licentia deſuper minimè requiſita, erigere, & fundare liberè, & licitè quoq; valeant: & in poſſeſſione omnium, & ſingulorum pręmiſſorum, & cuiuslibet partis eorum exiſtant, & plura alia priuilegia, Indulgentias, gratias, & conceſſiones ſuper diuerſis alijs rebus, & negotijs, quietem, & tranquillitatem ſpiritualem, & temporalem, ſtatus dictorum ordinum concernentem, apoſtolica authoritate ſibi, vt prefertur conceſſa, habeant, in quorum pacifica poſſeſſione, vel quaſi exiſtunt; & ab aliquo propterea, quouis pretextu, & colore, vel ingenio, impediri, perturbari, aut inquietari non deberent, nec debeant.*

7 *Nihilominus, nonnulli potentes maleuoli, & dictorum fratrum principalium forſan inuidi, & amuli, nullo Iuris adminiculo, nullaq́ cauſa, ſaltem legitima moti, literis Apoſtolicis prefatis, ac mandatis*

apoſto-

Apoſtolicis, in eis expreſſis, temerè de facto malitiosè contrauenientes dictos exponentes, & eorum libito ſingulos ſuper præmiſſorum priuilegiorum conceſſorum licentiam, & aliorum indultorum Apoſtolicorum, & cuiuslibet eorum libero vſu, & exercitio, atq; ipſorum Iudices, Conſeruatores præfatos, diuersè, & indebitè moleſtare, perturbare, inquietare, & impedire velle ſe iactarunt, & iactant;

Cætera quæ ſequuntur in his literis Auditoris Cameræ Apoſtolicæ ſupradicti, petantur à *Confeſtio, fol: 209. mihi; in ſua collectione priuilegiorum mendicant: ordinum, dedicata Clementi VIII.* quæ quidem literæ expeditæ fuere, *anno 1584. die 14. Martij, & duodecimo anno Papatus Gregorij XIII.* Ex quibus literis manifeſtiſſimè apparet veritas noſtræ propoſitionis, quæ amplius in dubium non eſt reuocanda, ſi fuerint dictæ duæ Bullæ Pij V. reuocatæ à Gregorio XIII. vt benè etiam Nauarra teſtatur hãc veritatem in ſumma Romæ edita, vbi cap. 27. ſic aſtruit. *Quoniam verò, in cap. 21. num. 5. promiſimus inſerere tenorem cuiuſdam Bullę fœlicis recordat: Pij V. & moderationem eorum, de quibuſdam in ſubiecta Gregorij XIII. Bulla, ſi exiret intereà; quę quia non exiuit ſolam ſubijcimus; prout ſuprà cap. 15. num. 68. & tam promiſimus. Ille: Idem aſtruit Peijrinus, tom. 2. de priuileg: conſtitut: 7. Pij V. §. 1. num. 2. Henriquez lib. 7. de Indulg: cap. 24. num. 8. Thomas à Ieſu, de procurator: omn: gent: ſaluand: lib. 12. cap. 8. Lalamas p. 1. Metho: cap. 7. §. 6. Diana p. 3. tract: 2. reſolut:* 107. & alij nominandi, vt de communi ſententia, & certiſſima. 8

Ex quibus omnibus hactenùs recitatis, ſequitur; Regulares omnes teneri ad conſeruationem, ac obſeruantiam ſuorum priuilegiorum, & ea manu tenere facere à parochis, & à cæteris eccleſiaſticis, quando in ſuis Eccleſijs defuncti ſepeliuntur, & neceſſariò amputare facere, ac de medio omninò tollere, ac totaliter abuſus, corruptelas, ac omnes malas conſuetudines ab illis contra priuilegiorum iura ſuorum, tùm dicta, tum dicenda in progreſſu huius operis de ſepulturis; & ſi opus eſt, ad Sedem Apoſtolicam recurrere, quæ dubio procul, vt à Iure communi emanantia, & ab ipſamet ſancta Sede conceſſa, indubitanter illa manutenebit; *Cum nemini abſtrahi debeat Ius ſuum, Inſtitu: de his, quæ ſunt ſui, §. Final.* & quia etiam, Ius ſuum vnicuiq; illæſum conſeruari debet; & non derogare cum malis adinuentis conſuetudinibus, in aliorum præiudicium, & contrà Ius tertij, vt de facto videtur in praxi. 9

Præludium VI.

1 Leges ſynodales Eccleſiarum particularium condi non poſſunt, nec Conſuetudines introduci valent contrà ius, & in præiudicium tertij, ideſt, contrà Regularium priuilegia bullata Papalia, & à Iure communi conceſſa in materia de ſepulturis eiſdem Regularibus præſtita.

2 Nàm huiuſmodi opus de ſepulturis eſt à nobis elaboratum, & confectum penès Iura communia, Indulta Apoſtolica, & declarationes authenticas Congregationũ diuerſarum Dominorum Cardinalium, & deciſiones Sacræ Romanæ Rotæ, & minimè ſecundum Synodales leges Eccleſiarum particularium, cùm opus confecerim tale, in genere, & in vniuerſali pro omnibus Eccleſijs, & locis, in communi, iuxtà doctrinam Ariſtotelis docentis, ſcientiam eſſe tradendam de Vniuerſalibus, & non de particularibus, & Plato iubet ad indiuidua quieſcere.

3 1 Probatur igitur præfata noſtra propoſitio. Nàm Inferior non poteſt tollere legem Superioris, *cap. cum Inferior*, 16. *de maiorit. Clementi: ne Romani, de elect:* ſed leges Synodales, & conſuetudines eccleſiarum particularium ſunt inferiores Papa, qui Regularibus conceſſit priuilegia bullata in materia de ſepulturis, non valent proindè in eorum fauorem conceſſa auferre eis: ergo nullæ ſunt, & irritæ ſic introductæ, & conditæ. ergo vera noſtra propoſitio.

4 2 Probatur: Nàm Regularium priuilegia, à nemine Papa Inferiori ſunt violanda, neq; directè, neq; indirectè, *cap. quanto* 26. *de priuileg:* ſed conſuetudines locorum, & leges Synodales nequeunt violare priuilegia bullata, & declarationes diuerſarum Congregationum DD. Cardinalium, authenticè emanatas, in fauorem Regularium, in materia de ſepulturis, & in communi. ergo vera propoſitio.

5 3 Leges Synodales, & conſuetudines locorum, dum contrà Iura communia, & priuilegia bullata papalia mercantur, bonam fidem non præſumitur habere, *regul:* 82. *de regul: Iuris*, in 6. ergo ſic factæ, nullæ ſunt, & irritæ. ergo vera propoſitio.

6 4 Quæ namq; contrà ius fiunt, debent vtiq; pro infectis haberi, regula 64. de regul. Iuris in 6. ſed quæ conſuetudines ſunt introductæ, & leges Synodales conditæ contrà ius commune, & priuilegia Regularia bullata Papalia, in materia de ſepulturis, pro infectis haberi debent, & vt non exiſterent, nec factæ eſſent. ergo.

5 Leges

5 Leges Synodales, nèc conſuetudines introduci, & condi poſ- 7
ſunt in detrimentum alterius, ideſt, contra Ius commune, & priuilegia regularia bullata Papalia, in hac materia de ſepulturis; ſed ſi quæ ſint huiuſmodi, nullæ, & irritæ manent. ergo vera noſtra propoſitio.

6 Probatur Iuris auctoritate, *de conſuetudine lib. 1. decretalium, cap. ad noſtram*; vbi Papa Innocentius III. ad rem noſtram inquit. 8
Nos igitur attendentes, quod conſuetudo, quæ Canonicis obuiat inſtitutis, nullius debeat eſſe momenti, cum ſententia à non ſuo Iudice lata, nullam obtineat firmitatem. Sed quæ conſuetudines ſunt locorum, & Synodales leges conditæ, ſunt contra Iura, & priuilegia Regularia bullata Papalia, nullius ſunt momenti in hac materia de ſepulturis. ergo vera.

7 Nulla etenim conſuetudo introduci valet cum præiudicio, 9
& damno alieno, iuxtà *cap. cum olim, de conſuetudine, in fine, lib. 1. decretal. vbi idem Innocentius III. ſtatuit.* Sed ſi quæ ſint conſuetudines introductæ in materia de ſepulturis contra ius commune, & Priuilegia regularia Papalia, nullæ exiſtunt: quia ſunt contrà ius tertij, ideſt in præiudicium, & damnum Regularium. ergo nullæ ſunt. ergo vera noſtra.

8 Conſuetudo quoties non eſt rationabilis, eſt irrita, & inanis, ac 10
nullius momenti, & valoris, ſed quæ introducitur contra ius tertij, ideſt in damnum, & præiudicium priuilegiorum Regularium, non eſt rationabilis, ſed irrationabilis, nimirum improbans priuilegia, & Iura communia conceſſa Regularibus, & præiudicans. ergo vera noſtra propoſitio.

9 Conſuetudo namq; nulla derogare, aut contrariare valet, non 11
dum iuri communi in prçiudicium tertij ſed nec Papalibus bullatis Priuilegijs, in quibus etiam multò magis cauetur clauſula huiuſmodi in fine, conſuetudinibus immemorabilibus quibuſcumq; non obſtantibus, vt apponitur in Bulla *Etſi mendicantium ordinis.* relata Pij V. vbi multæ declarationes capitum Trid: Concil: à Papa ponuntur in fauorem Regularium, & præſertim, de materia ſpectante ad funera. ergo vera manet noſtra propoſitio.

10 Probatur; nàm conſuetudines locales, & leges Synodales 12
vim non habent derogandi priuilegijs Papalibus bullatis in fauorem Regularium præſtitis in materia præſenti, de ſepulturis; quia Regulares huiuſmodi conſuetudinibus locorum, &

Synodalibus legibus minimè ſubduntur; cum totaliter à Iuriſdictione Ordinariorum locorum eximantur, & immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubdantur. ergo debent in funeralibus Regulares agere, & operari iuxtà ſua priuilegia ſibi præſtita à Sede Apoſtolica, in materia præſenti de ſepulturis, quandò defunctorum corpora ad Regularium Eccleſias deferuntur tumulanda. ergo.

13 11 Nemini debet enim ius ſuum abſtrahi, *Inſtit: de his, quę ſunt, ſui, & §. final.* ſiuè per Synodales conſtitutiones, ſiuè per conſuetudines quaſcumq; quæ in ſimili, abuſus, & corruptelæ ſunt dicendæ; ſed Regularibus non ſunt ſua Priuilegia Papalia bullata authentica per dictas conſuetudines,& Synodales conſtitutiones tollenda. ergo.

14 12 Ius ſuum vnicuiq; illæſum conſeruari tenemur, & quod ſuum eſt tribui debet; ſed nullæ conſuetudines valent contrà ius alienum, nec Synodales conſtitutiones, contrà Regularium iura, quæ circa materiam de ſepulturis, à Sede Apoſtolica, & à Iure communi habent. ergo. vera propoſitio.

Præludium VII.

1 Sepultura eſt poſſeſſio, ſeu Terra, vbi quis eſt ſepeliendus: vel dicatur; quod eſt locus concauus, in loco Eccleſiaſtico, vel Cœmeterio factus, in quo corpus catholici Chriſtiani requieſcit. *cap. cum nullus. 1. q. 2. ſic S. Antonin: 3. p. tit: 10. cap. 1. §. 3. Cardinal. in clement: dudum, de ſepultur: in 6. num. 2. Syluestę: Tabiena, Roſella, Armilla, Angelus, Piſanella, cum cęteris ſummiſtis, verb. ſepultura.*

2 Quod, verò ſit locus concauus patet *Ex cap. penult: de ſepult: verb: effodit.* Quòd ſit in loco eccleſiaſtico, vel cœmeterio, clarè conſtat, *ex cap. aurum 12. q. 2. diximus, corpus Catholici Chriſtiani, ex cap. ſacris, de ſepulturis.* Nàm, qui non eſt Catholicus, nec ſub D. Papæ obedientia viuit non eſt in loco ſacro ſepeliendus; quia omnibus Catholicis ſepultura Eccleſiaſtica conuenit; niſi aliàs nominatim fuerint cenſurati, *cap. in Eccleſiaſtico, & cap. conqueſtus. 12. q. 2.*

3 Diximus, *Requieſcit.* quoniam Defunctorum corpora requieſcunt: qua de cauſa conſecrationis ratione, à ſpiritibus immundis minimè vexari queunt; ſicut in alijs locis, *Gloſſa ſcribit, cap. grauis, 13. q. 2.* Terra, autem huiuſmodi ſeu poſſeſſio, vel quodlibet aliud vas, prò ſepeliendis defunctorum corporibus; ſi eſt

per

per Dominum Epiſcopum, ſeu per alium, de illius authoritate ad ſepulturam deputatum, erit locus Religioſus dicendus, ſiuè ibi quis ſepultus ſit ſiue nō; *ex cap. eccleſiaſ:* 13. *q.* 1. Si verò nō eſt, D. Epiſcopi authoritate, talis terra ſeu locus deputatus pro Eccleſiaſtica ſepultura, licèt ibi quis tumulatus ſit, non proinde eſt *Religioſus dicendus iuxtà iura canonica, vt benè aduertit Innocentius in cap. abolenda, de ſepulturis, cum alijs, & fauet cap. ad hęc de Religio: Dom:*

Qua de cauſa dicitur ſepultura, terra deputanda, ſeu locus deputandus pro ſepultura Eccleſiaſtica, qui locus, abſq; ſimoniæ labe vendi, & emi licet dubio procul, vt infrà, ſuo loco diffusè ratiocinabimur, ſecùs verò, eſt aſſerendum, ſi iam ab Epiſcopo, pro ſepultura, locus ille fuerit deputatus: ſeu illius authoritate ab alio: *cap. abolendę, de ſepultura: & cap. quęſta eſt, cap. poſtquam, & cap. pręcipiendum.* 13. *q.* 2. 4

Sub ſepulturæ autem nomine venit etiam locus quilibet, in quo mortui ſepeliuntur. *L. Prętor ait, ff. de ſepultur: violator:* & habetur, 2. *Regum, cap.* 2. *verſ:* 32. & 3. *Regum, cap.* 15. *verſ:* 3. quia ſepultura eſt humanæ conditionis memoria, iuxtà illud: *Homo es, ergo morieris. & cap. in Eccleſiaſtico,* 13. *q.* 2. *dicitur: Terram ſeris, terram geris, et in terram conuerteris.* 5

Pręludium VIII.

Sanctus Thomas, diuinæ voluntatis, ac mentis Interpres, Angelicus Doctor, *in* 4. *diſt:* 25. *art:* 3. *quęſtiuncula* 3. de ſepultura Eccleſiaſtica ratiocinans, ad rem hanc noſtram, iſta ſic ſcribit. 1

Sepultura adinuenta eſt, & propter viuos, & propter mortuos: propter viuos quidem, nè eorum oculi ex turpitudine cadauerum offendantur, & corpora fætoribus inficiantur; & hoc quantum ad corpus: ſed etiam ſpiritualiter prodeſt viuis, in quantum per hoc aſtruitur Reſurrectionis fides; ſed mortuis proſunt ad hoc, quod inſpicientes ſepulturam, memoriam retinent defunctorum, vt prò defunctis orent. vnde, & monumentum à memoria accipit nomen; Dicitur enim monumentum; quia monet mentem, vt dicit Auguſtin: in 1. *de ciuit. D. & in lib. de cura prò mortuis agenda. Paganorum tamen error fuit, quo ad hoc; quod ſepultura mortuo proſit, vt eius anima quietem accipiat. non enim credebant, prius Animam quietem poſſe accipere, quàm corpus ſepulturæ daretur: quod omninò ridiculum, & abſurdum eſt.*

Sed quod vlterius, ſepultura in loco ſacrato, mortuo prodeſt; non quidem eſt ex ipſo opere operato, ſed magis ex ipſo opere operantis; dum ſcilicet, vel ipſe defunctus, vel alius; & corpus eius tumulari in loco ſacro 2

diſponens, patrocinio alicuius Sancti eum committit, cuius precibus, per hoc credendum eſt adiuuari; & etiam patrocinio eorum, qui loco ſacro deſeruiunt, qui pro apud ſe tumulandis, frequentius, & ſpiritualius orant.

3 *Sed illa, quæ ad ornatum ſepulturæ exhibentur, proſunt quidem viuis in quantum ſunt viuorum ſolatia; ſed poſſent & defunctis prodeſſe, non quidem per ſe, ſed per accidens, in quantum ſcilicet per huiuſmodi, homines excitantur ad compatiendum, & per conſequens, ad orandum: vel in quantum ex ſumptibus ſepulturæ, vel pauperes fructum capiunt, vel Eccleſia decoratur. ſic enim, ſapient: cap. 4. ſepultura inter cęteras eleemoſynas computatur.* hactenùs D. Thom.

4 Et idem Sanctiſſimus Magiſter. *2. 2. q. 32. art. 2. ad primum* hæc in propoſito habet. *Sepultura mortui, non confert ei, quantum ad ſenſum, quem corpus poſt mortem habeat: & ſecundum hoc, dominus dicit, quod interficientes corpus non habent amplius, quid faciant. Et propter hoc etiam, Dominus non commemorat ſepulturam, inter alia miſericordiæ opera, ſed enumerat ſolùm illa, quæ ſunt euidentioris neceſſitatis. Pertinet ad defunctum, quid de eius corpore agatur; tum quantum ad hoc, quod viuit in memorijs hominum, cuius honor dehoneſtatur, ſi in ſepultus remaneat: tum etiam quantum ad affectum, quem adhuc viuens, habebat de ſuo corpore cui piorum affectus conformari debet poſt mortem ipſius; & ſecundum hoc commendãtur aliqui de mortuorum ſepultura, vt Tobias, & illi, qui dominum ſepelierunt, per Auguſt: in lib. de cura pro mortuis agenda cap. 3. tom. 4.* Ille.

Præludium IX.

1 Dubitandum minimè eſt; Sepulturam mortuis ſuorum corporum proficuam eſſe quoq; vt *D. Gregorius Papa, Magnus, cap. cum grauia, 13. q. 2.* mirabiliter demonſtrat. Nàm in charitate mortui, aliquid purgabile ſecum deferunt; ne enim fidelium deuotio fruſtretur, eſt proinde, probabile. Ideoquè aliqui ex deuotione in aliquibus locis Religioſis ſepeliri diſponunt: vt proinde, *D. Auguſt: dixit, lib. 1. de Ciuit: Dei, Antiquorum Iuſtorum funera, officioſa pietate curata ſunt, & exequiæ celebratæ, & ſepulchra prouiſa, ipſiq; cum viuerent, de ſepeliendis, aùt transferendis ſuis corporibus, filijs mandauerunt, ſicut pater Abraham, Iſaac, & Iacob, &c.* ille. ſed hoc non feciſſent niſi ſepultura, & huiuſmodi aliquid mortuis conferret, & conſequenter, proficua eſt.

2 Nàm ex diuina ordinatione, Eccleſia triumphans, Specialiter pro mortuis orat, qui in loco ſacrato ſepulti ſunt, & qui in loco ſacro deſeruiunt, tenentur, cæteris paribus, frequentius, & ſpeciali-

cialiter pro illis orare. Luminaria vtriq; & panni, & cæteri ſump-
tus proſunt, & ſi non per ſe vt ſuprà cum D. Thoma dicebamus,
per accidens tamen proſunt eis, quatenùs videlicèt homines
excitantur per huiuſmodi, ad compatiendum, & ad preces Deo
fundendas, & in quantum pauperes fructum vtriq; capiunt, &
eccleſia decoratur.

Vnde ſi quis nullam eligat ſepulturam in vita, ſed vult, ac 3
mandat ſuum corpus inhumatum exiſtere, non eſt ei obedien-
dum; quia, e. g. vult cànibus dari, aut in mari, ſeu flumine proijci
demergendum; non eſt, inquam exaudiendus, *ex cap. nunc
autem, diſt: 21. in gloſſa nota: & ff: de condit: inſtit: l. quidam, ſicut, enim
legitur, Marcellinum Papam feciſſe, in deteſtationem Idolatriæ,* quam
commiſit, *vt referunt D. Antoninus, 3. p. tit. 10. cap. 5. de ſepultur:
Syluest: eod: verb: num. 5. §. quintò quæritur, Angelus, Roſella, & cæ-
teri ſummiſtæ verb: ſepultura.*

Præludium X.

Sepultura Eccleſiaſtica trifariam deſumitur. Primo ſcilicèt, 1
pro iure ſepulchri, ſeu ſepeliendi. Secundò pro ipſo officio, quod
cadaueribus impenditur. Tertiò pro loco, in quo quis eſt ſepul-
tus, vel eſt ſepeliendus, ſiue Terra ſit, ſiue arca lapidea, ſiue
aliud.

De ſepultura, primo modo dicendum eſt, quod ius mortuos 2
ſepeliendi, licèt de iure ciuili omnibus competat, quibus ius
ineſt cadauerum corpora inferendi, *ff. de mortu: inferend: per totum.*
Iure verò Canonico hoc non competit, niſi Eccleſijs parochia-
libus, vel populum habentibus ſub ſe, vel quibus eſt per pri-
uilegium conceſſum vt patribus prædicatoribus, & minoribus,
& cæteris Regularibus.

Nàm Honòrius Tertius Papa, qui ordinem patrum prædi- 3
catorum confirmauit, in tali ſua confirmatione ad rem præſen-
tem ſic habet; *Sepulturam quoq; ipſius loci, liberam eſſe decernimus,
vt eorum deuotioni, & extremæ voluntati, qui ſe illic ſepeliri delibe-
rauerint, niſi fortè excommunicati, vel interdicti ſint, nullus obſiſtat.
Sic dicitur fac. 5. & 6. libri priuilegiorum, huius prædicator: ordinis,
cui idem indulſit Gregorius Nonus, vt fac: 9. habetur priuilegiorum.
Et in Iure communi, in extrauagantis: commun: in 6. cap. ſuper Ca-
thedram, de ſepultur: & in cap: inter cunctas, de priuilegijs, in 6. & in
Clementin: dudum, de Sepultur: in 6. quod ſanè non eſt amplius priuile-
gium, ſed lex communis canonica.*

Quod

4 Quod quidem huiuſmodi ius competit etiam cæteris Regularibus ſepeliendi, ac funerandi, ex Clemente IIII. Sixto IIII. Martino IIII. Leone X. Eugenio IIII. & nouiſſimè, ex Pio V. Sanctiſſimo, ex ordine patrum Prædicatorum aſſumpto ad Papatum, ſua Bulla exordiente, *Etſi mendicantes ordinis, quæ reperitur tom: 2. Bullarij, in Pio V. fol.* 41. & adeſt declaratio nouiſſima Sacræ Congregationis Epiſcò: & Regular: *die* 8. *Martij*, 1643. infra ſuo loco recitanda.

5 De ſepultura tertio modo, nempè de loco, vbi cadauera ſepelienda ſunt, ille eſſe debet Eccleſia, vel circà Eccleſiam poſitus: & quoad Regulares attinet, ſat eſt, vt ſit Clauſtrum, Sacriſtia, & Capitulum poteſt eſſe locus ſepulturæ pro Secularibus, & minime eſt neceſſe, vt conſecratus ſit, ſed tantum ſufficit, vt benedictus ſit. Et hic locus ſepulturæ deputatus eſt porrò religioſus, licèt nullus ibi ſepultus ſit, *cap. quæſta eſt, cap. poſtquam, & cap. præcipiendum*, 13. *q.* 2.

6 Verùm ſi non eſt ſic deputatus, ſecundum Iura canonica, non eſt religioſus, vt ſuprà ratiocinabamur, quamvis ibi ſit aliquis ſepultus; at verò licèt, per ſolam illationem mortui, locus Religioſus efficeretur, de iure ciuili, *L. intantum, in fine. ff. de rerum diuiſio: Innocent: in cap. abolendæ, de ſepultur: Sylueſt: verb. ſepultura q.* 1. *ibid: Angelus, num.* 2. *Rodriquez, tom.* 3. *qq. regular: q.* 58. *art.* 3. *Genuenſis in ſua praxi Neapolitana, cap.* 33. *Theſaurus, p.* 2. *verb. ſepulchrum, cap.* 1. *cum alijs.*

Præludium XI.

1 Secundum fidem catholicam, pro certò aſſerendum eſt, mortuos ſepelire, opus eſſe bonum, ac ſtudioſum. Nàm Tobias maxime ob id laudatur in ſacris literis, quòd mortuos ſepeliebat, de qua re, *D. Ambroſ: lib. de Tobia, cap.* 1. & in nouo teſtamento laudantur mulieres, Ioſeph, & Nicodemus, quia Chriſti corpus honorificè ſepelierunt.

2 Defunctos ſepelire cum debito honore, ac moderata pompa, pium eſt, quia eſt maximum teſtimonium fidei reſurrectionis, defunctos religiosè, & honorificè tumulare: vnde religioſum eſt mortuos in Eccleſia ſepelire, & in eorum memoria, oblationes, & ſacrificia offerrè in templo iuxtà *lib.* 1. *Machabeor: cap.* 12. vbi Iudas laudatur quod miſerit pecuniam multam offerendam in templo pro mortuorum peccatis.

3 Peccatum eſt mortale, nolle defunctos ſepelire, cum homo

poſſit

poſſit facere abſq; incommodo ſuo; & alius non ſit, qui faciat. nam opera miſericordiæ in præcepto ſunt, ergo obligant in aliquo caſu vt præſertim in extrema neceſſitate.

Præludium XII.

Authorum, ſeu Scriptorum opera mittenda prælo, pro totius Reipublicæ Chriſtianæ Ortodoxæ vtilitate, profectu, ac commodo virtuoſo; quotiès enim, in eis minimè gentium, contra fidem, ſacra concilia, Iura Canonica, Bullas Papales, atq; contra bonos mores, dicta reperiuntur, nè in lucem dentur, interdici nequeunt ab ijs, ad quos ſpectat, ob malam animi paſſionem, odij; inuidiæ, ac maleuolentiæ contrà ipſos Authores; & hoc multò magis, ſi ad alterius inſtantiam, vel multorum inuidentium Authores ipſos, fiat: ſed ſanè tenentur ſub culpa mortali, licentiam libètiſſimo animo gratis præbere; nam aliàs, Iniuria, & offenſio magna irrogaretur ipſis Authoribus, quod multò magis augeretur, & aggrauaretur, ſi Regulares ſint Authores. 1

Nàm ad damnorum reſtitutionem, & ad Iniuriarum ſatisfactionem omninò tenerentur: tum ipſis Authoribus, tum ijs, qui ipſorum opera approbarunt, tum ipſis Religionibus, tum ijs, qui ex Superioribus Religionum facultatem præſtarunt, ipſa opera ſubmittenda prælo; tùm Reipublicæ Chriſtianæ, tum demum ipſis met Typographis, cum quibus eſt contractatum, illa edendi. quod Idcircò, §. 5. *in Trid: Concilio, in Indice librorum prohibitorum, de librorum impreſſione, poſt regulas traditas hęc habentur.* 2

Curent Epiſcopi, & Inquiſitores, quorum Muneris erit facultatem libros imprimendi, & concedere; vt eis examinandi ſpectatæ pietatis, & doctrinæ viros adhibeant, de quorũ fide, & integritate ſibi polliceri queant; nihil eos gratiæ daturos, nihil odio, ſed omni humano affectu poſt habito, Dei dumtaxat gloriam ſpectaturos, & fidelis populi vtilitatem. hæc ibi. 3

Aſſerimus vlterius, Illos, qui libros, ſeu opera approbant, haud tuta conſcientia, tale onus ſuper ſe ſuſcipere valent, niſi ſe tales ſufficientes, ac idoneos agnoſcant; tum in materia ciuili, & canonica, tum Theologica morali, & ſpeculatiua, habito reſpectu materierum, quæ ſunt videndæ, ac approbandæ; & ſi Inſufficientes, ac Inidonei ſunt, non ſe temerè, & auſu temerario ſe intromittent ad illa perlegenda, iura canonica ignorantes, Bullas Pontificias, ac conciliaria decreta, & ſimilia. 4

Præludium XIII.

Pro Coronide huius Sepulchralis apparatus placet, in medium 1

apponere pœnas, & cenſuras emanatas à diuerſis Summis Romanis Præſulibus contra illos, qui Regularium priuilegia labefactant,& contra faciunt, aut illorũ vſum impediunt, & ſimilia.

2 Alexander IIII. præcipit EcclaſiarumPrælatis, vt permittant fratres prædicatores, & minores vti ſuis priuilegijs, Indulgentijs, ac Regularibus obſeruantijs, & ſtatutis per Sedem Apoſtolicam approbatis. *B. fol.* 22. *& fol.* 24. *conceſſ.* 11.

3 Idem Alexand: IIII. decreuit Irritas, & innanes omnes ſententias, quas Archiepiſcopi, & Epiſcopi, & Prælati, Rectores, & Clerici ferre præſumpſerint contra fratres ordinis prædicatorum, ſeu in eorum aliquem, aut in loca eorum, ſeu quoſcũq; alios occaſione ipſorum fratrum contrà Indulta conceſſa ordini præfato à Sede Apoſtolica, vel in poſterum concedenda. *B. fol.* 115. *conceſſ:* 509. *Ità Caſſarubius, & Sorbus in compendio priuilegiorũ mendicant: verb. priuilegia, num.* 3. & 4.

4 Sixtus IIII. ſua Bulla, quæ incipit, *Regimini vniuerſalis eccleſiæ,* authenticè regiſtrata, *in tomo priuilegiorum ordinis prædicat: fol.* 148. *& à Caſſarubio, & Sorbo, vbi ſupra, num.* 11. *&* 12. Diſtrictius inhibuit Prælatis Ordinarijs locorum ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à Regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, ac Rectoribus Eccleſiarum, & alijs quibuſcumq; ſub excommunicationis latæ ſententię,& priuationis earumdem parochialium Eccleſiarum,ac omnium Eccleſiaſticorum beneficiorum, quæ obtinuerint, nec non inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinenda, pœnis; eo ipſo, per eos, qui contrafecerint incurrendis, ne ordines fratrum prædicatorum, & minorum,& illorum domos,& profeſſores; præter, aut contra priuilegia, & indulta Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, vel contrà noſtrarum literarum tenorem, inquietare, ſeu moleſtare præſumant, &c. *B. fol.* 61. *& fol.* 141. *conceſſio:* 355.

5 Et in ſua Bulla aurea propè finẽ, ponit pœnas graues, & cẽſuras, contrà quaſcumq; perſonas, inhibentes, ſeu impedientes quominus fratres ordinis prædicatorum, & minorum, vtantur liberè priuilegijs,& gratijs ſibi conceſſis, & ponit ibi, *non obſtantias notabiles. B. ff.* 150. *conceſſ:* 368.

6 Idem Leo X. ſtatuit, & prohibuit ſub pœnis magnis,& cenſuris ijs omnibus, qui vſum priuilegiorum impediunt,ac contra ea faciunt. Ideo caueant Eccleſiaſtici omnes ne in tales pœnas, & cenſuras incurrant ſepulturarum cauſa.

TRA-

TRACTATVS PRIMVS
DE ECCLESIASTICÆ SEPVLTVRÆ ELECTIONIS LIBERTATE;
DISPVTATIO PRIMA.

De ſepeliendis Mortuis in Eccleſia, de Sepulturæ Nominibus varijs, ac de Sepulturarum Iuribus.

CONTROVERSIA PRIMA.

Quandò namq; Catholicorum Fidelium Corpora in Eccleſijs ſepelri incœperunt.

EXPLICATIONES.

Varijs relictis modis, & locis, tumulandi mortuos, tum apud Gentiles, tum apud Hębreos, cum noſtrum minimè ſit inſtitutum, de his ſermonem habere; ideò, dumtaxat de locis, vbi defunctorum corpora fidelium ſunt ſepelienda, ratiocinabimur modò, omnia per ſequentes Theſes reſoluemus. 1

CONCLVSIO I.

Nulla quamuis Gens ſit adeò barbara, ſeu ab humanitatis vſu aliena, quæ cadauera ſepeliri non probauerit; cum ſepultura iuris ſit naturæ, *L. ſcriptus hæres, §. ſed tunc locus, ff. de religio: & ſumpt: funer: quod etiam D. Chryſoſt: aſtruit in tract: de moribus.* 2

CONCLVSIO II.

In primitiua Eccleſia, augeſcente in dies Chriſtiana Religione, animarum cauſa, nè paſſim ferarum more, Chriſtianorum Catholicorum cadauera conderentur, locus quidam ſeparatus ac ſacer, ad defunctorum corpora excipienda præparata in Eccleſia maiori, quadraginta paſſuum; in minori vero, aut capella, triginta paſſuum, à Sanctis Patribus fuit conſtitutus. *cap. ſicut antiquitus tit. 17. q. 4. & Cæmeterium appellarunt.* 3

Id, quod etiam à Ligurgo olim fuit permiſſum, *teſte Plutarcho, in eius vita*; ea ratione, vt Iuniores humandis cadaueribus aſſueti, à continua quodammodo eorum conſuetudine, neq; turbarentur, neq; mortem horreſcerent, aut reformidarent. 4

CONCLVSIO III.

5 Loca, in quibus Defunctorum Catholicorum corpora ſepeliebantur, immunitate Eccleſiaſtica gaudebant. *Ex cap. antiquitus*; 17. q. 4. & ſic, vel in atrio, ſeu porticu ſiue in exedris Eccleſiæ condebantur.

CONCLVSIO IV.

6 De iure antiquo proibitum erat, vt in Eccleſia vllatenùs humana corpora ſepelirentur, *cap. præcipiendum*, §. *prohibentes*, 13. *q. 2. ex Concilio Verenſi, Bracarenſi, & Moguntino, de quo in cap. nullus, cap. quibus*, 13. *q. 2. & patet in L. nemo, Cod: de ſacro Sancta Eccleſia.*

7 Quæ dicta prohibitio procedit in Capella maiori, vt declarauit *Rota in Calagurttana de Amurio 12. Decembris 1603. coram Ludouiſio, qui fuit poſtea Gregor. XV. Papa.*

Doctorum Allegationes.

8 *Noſtras præfatas Theſes autumant Burchardus, lib. 3. cap. 157. Durandus de modo celebrandi concil. generale, p. 3. cap. 11. cum cæteris allegandis.*

CONCLVSIO V.

9 In progreſſu temporis autem conceſſum eſt aliquibus perſonis dignis, ac præſtantiſſimis, qui pietatis laude, ac geſtarum rerum magnitudine celebriores fuere aliquando, vt in Eccleſia ſepelirentur, fuit permiſſum.

Doctorum Allegationes.

10 *Ita namq́ de nonnullis Summis Romanis Præſulibus, Epiſcopis, Imperatoribus, & alijs perſonis Eccleſiaſticis legitur; Concil: Triburicenſe, cap. 17. Euagrius, lib. 4. cap. 3. & 30. Burchardus, lib. 3. cap. 17. Optatus Mileuitanus, lib. 3. de ſchiſmate donatiſtarum, Nicephorus, lib. 14. cap. 58. & alij.*

CONCLVSIO VI.

11 In Eccleſia ideò interdictum fuit mortuos ſepeliri fideles; quia locus ille ſpecialitèr eſt Deo dicatus, cui mors vltrà non dominabitur, & quoniam non cenſuerunt eſſe tumulanda in Eccleſia defunctorum corpora; vbi quotidie diuina celebrantur officia, ac Deus colitur, & veneratur, humata adeſſe cadauera, turpe ſit, *cap. nullus 13. q. 2. cap. præcipiendum, ibidem.*

DoctorumAllegationis.

12 *Ità Gloſſa in d. cap. præcipiendum verb: ſepeliatur, aſtruit Gratianus tom. 2. diſceptat: forenſ: cap. 110. num. 34. Rota, in pampilionenſi ſepultura,*

tura,

tura, 30. *Maij*, 1591. *coram Decano, cum alijs.*

Non temerè ſanè poſtea corpora fidelium in Eccleſia inoleuit tumulari, quia, vt *D. Gregorius, in cap. cum grauia*, 13. *q.* 2. *ait. Cum grauia peccata non deprimunt, prodeſſe mortuis, ſi in Eccleſijs ſepulti ſint;* & *cap. non æſtimemus*, 13. *q.* 2. *vnde minus eo in loco, à ſpiritibus vexantur in mundis*: ac proinde dicitur in Cœmeterijs eſſe defunctorum requies, *cap. aurum*, 12. *q.* 2. 13

Exedræ verò dicuntur quædam volſæ, quæ anterius Eccleſiæ parietibus adhærent, *ex Gloſſa, in d. cap. præcipiendū verò in Exedris,* quæ hodie dici queunt loca, quæ in præſtyligijs Canonicorum, & Regularium, ideſt, Clauſtris, *vulgo dicuntur; vt ibid: Gloſſa aduertit, Buda in adnot: ad ſi verò. ff. de his.* vbi Exedræ cubiculum ſignificant columnis fultum. aliæ ſignificationes petantur *ab Alexandro ab Alexandris, lib.* 5. *dierum genial. cap.* 11. *ex Durando de diuin: offici: tit: de rebus Eccleſiaſ: cap.* 6. *fol.* 335. vbi Exedra eſt obſida quædam ſeparata, modicum quidem à Templo, vel Palatio, ſic dicta, quia extrà hæreat. 14

CONCLVSIO VII.

Quæ antiqua conſuetudo renouata, & inſtaurata fuit à Carolo Magno; ſic enim legitur de Theodoſio Iuniore, qui iuſſit, Senioris Theodoſij, ac Archadij corpora in porticu ſepeliri. 15

Doctorum Allegationes.

Autumant hanc Theſem noſtram, D. Chryſoſtom: homil. quod Chriſtus eſt Deus, aduerſ: gentes, & *homil.* 66. *ad populum Antiochen: vbi agens de ſepultura Conſtantini Magni, aſtruit, præ foribus. SS. Apoſtol: Conſtantinopoli, illius corpus ſepulturæ mandatum fuit,* & *factus ſit Conſtantinus Piſcatoris Ianitor: vbi etiam Reges,* & *Imperatores Magni pendebant extrà Eccleſiam: Optatus Mileuitanus, lib.* 3. *vbi ſupra, Nicephor: lib.* 4 *cap.* 48. & *lib.* 14. *cap.* 58. *D. Gregorius, lib.* 4. *dialogo: cap.* 53. *Theodoret: epiſt: ad presbyterum Aurelium, Concil. Bracarenſe* 1. *cap.* 18. *huius conſuetudinis meminit Baronius, tom.* 3. *annal. ad annum* 337. 16

CONCLVSIO VIII.

Loca præfata dicebantur *Cæmeteria*, quaſi *dormitoria*: nàm Cœmeterium eſt Recubitorium mortuorum, qui etiam ab Eccleſia, *Dormientes dicuntur*; quia reſurrecturi non dubitantur; & domus, in qua Hoſpites dormire ſolebant, *à Cretenſibus Cæmeteriū appellatur*; & dormire, pro mori, paſſim in nouo teſtamento ſumitur: *vt de Lazaro legitur, Ioan: cap.* 11. & *ad Theſſalonicens: cap.* 4. 17

Docto-

Doctorum Allegationes.

18 *Tradunt hanc concluſionem D. Auguſt: epiſt: 22. D. Hieronym: epiſt: 49. ad Theodorum, D. Chryſoſt: homil: 21. ad Populum Antioch: nàm relatus D. Hieronym: in cap. 12. Matth: appellat tumulum mortuorum, ſepulchrum vocat Plutharchus, lib. de Homero, Vualfridius, ſtabulum, lib. 1. de rebus Eccleſiæ, cap. 6. Durandus, lib. 1. cap. 5. ratio: diuin: offici: Durant: de ritibus Eccleſ: lib. 1. cap. 23. & alij.*

CONCLVSIO IX.

19 Cœmeterium dicitur, à *cimen*, quod eſt dulce, & *ſterion*, quod eſt ſtatio, id eſt *dulcis mortuorum ſtatio*, qui requieſcunt, expectantes aduentum Domini, vel originem ducit, *à Cis*, quod eſt, *antè*; ex eo quod ante Eccleſias conſtitui ſolebant; & locus ſit, iuxtà Eccleſiam ſepulturis deputatus: vel à *Cimicibus*, quaſi quod ibi *Cimices*, ideſt *vermes*, continui ſint: ſeu dicitur à verbo *Sopio*, vel *Dormio*. & ſic *Dormitorium*; quia ibi, mortui dormiũt, quouſq; Tuba canet, *Surgite mortui, venite ad iudicium.* vel etiam *Cæmeterium dicitur*, quaſi *Ciniſterium*: quia ibi *Cineres*, & oſſa mortuorum teguntur, & reponuntur, quando à ſepulchris extrahuntur. tandem, dicitur à *Cemen*, ideſt, *Aurũ*, & *Teron*, videlicèt, *Terra*, quaſi *aurea terra*, quæ eſt cæteris prætioſior.

Doctorum Allegationes.

20 *Docent hanc noſtram Theſem Belethus, de diuin: offic: cap. 159. Amalarius, de eccleſ: offici: lib. 3. cap. 35. Barboſa in collectan: doctor: ad hæc ſ. num. 6. de priuilegijs, alios citans ſcriptores.*

CONTROVERSIA II.

AN Chriſtianorum Cœmeteria primitùs extrà Vrbem extitèrint, ac poſt pacẽ præſtitã, cum Eccleſia, intrà Vrbẽ fuerint?

CONCLVSIO I.

1 Chriſtianorum Cœmeteria primitus varia patent exempla, extrà Vrbem fuiſſe, deindè poſt datam pacem intra extitiſſe, vt dè corpore *Conſtantini Magni, & Honorij, Imperatorum, l. 2. Cod: de ſacro Sancta Eccleſia* dicitur.

CONCLVSIO II.

2 In Cœmeterijs antiquitùs Epiſcopi vetuſtiores Synodas congregabant, & pſalmos canebant, & Sacramenta adminiſtrabant, & Chriſtianis tunc erant, quæ nunc Templa, & Orationum loca ſunt; quare *Cæmeterium, pro oratorio etiam ſumitur.*

Docto-

Doctorum Allegationes.

Auctores ſunt harum aſſertionum, Concil: primum Brucarenſe, canon: 36. Nicephorus, lib. 8. cap. 13. vbi ſcribit, Helenam Auguſtam, Hieroſolymæ agrum figuli parari curauiſſe, ad peregrinorum, atq; aduenarum ſepulturam, S. Clemens, lib. 7. conſtitu: apoſtolicarū, cap. 29. D. Athanaſ. in apologetic: Caſſiodorus, lib. 5. hyſtori: tripar: cap. 3. Euſebius, lib. 6. cap. 13. & lib. 7. cap. 11. & lib. 9. cap. 2. hyſtor: eccleſ: cum alijs. 3

CONCLVSIO III.

Templa à Cœmeterijs diſtincta fuere, *cap. 1. de conſecrat: Eccleſ: cap. ſi ciuitas, de ſent: excommn:* & S. Dionyſius, ex Monacho electus Papa *anno* 270. Cœmeteria, & Eccleſias reſtituit; cum perſecutio Samoſetenorum intulerat cōfuſionem, ac dilacerationē. 4

Doctorum Allegationes.

Sic narrat Iacobus Gualterus in ſua tabula, fol. 224. in vita ipſius Papæ Dionyſij, qui eſt vigeſimus ſextus, in Dei eccleſia, & alia Cæmeteria, intra, & alia extra Vrbem conſtructa erant, vt refert D. Chryſoſto: ſerm: de fide, & alia erat Aduenarum, & Exterorum, alia quoq; Ciuium, vt autumat Euagriuis, lib. 4. cap. 34. & de huiuſmodi Cæmeterijs loquitur Rituale Romanum Pauli V. tit. de exequijs, vbi dicitur. Vbi viget antiqua conſuetudo ſepeliendi mortuos in Cæmeterio, retineatur, & vbi fieri poteſt reſtituatur. 5

CONCLVSIO IIII.

Succeſſiuis temporibus rigor eſt mitigatus, ac omnibus Chriſti fidelibus indultum eſt, ſiue perſonis Eccleſiaſticis, ſiue Laicis, vt in Eccleſia, ſi velint, ſepelirentur. *cap. nullus, 13. q. 2. cap. Eccleſiam, de conſecrat: diſt. 1. cap. ex parte, cap. cum liberum, de ſepulturis.* 6

Huius fuit ratio permiſſionis, vt Propinqui, Conſanguinei, Affinēs, & Amici ſepulturas in Eccleſia aſpicientes, pro mortuis orent, & ſpecialiter Sanctis commendentur, quibus Eccleſia dedicata exiſtit, & vt minus à ſpiritibus in mundis vexentur, *cap. cum grauia, 13. q. 2.* 7

Doctorum Allegationes.

Docent Gloſſa, in d. cap. cum grauia, 13. q. 2. & ibi Turrecremata, & in cap. d. nullus, 13. q. 3. D. Gregorius, lib. 4. dialogor: cap. 50. Durant: lib. 1. cap. 23. num. 7. de Rit. Eccleſ: verſ: at hodie, Guglielm: Rodanus, de Simonia mentali, p. 3. q. 16. num. 32. tom. 15. p. 2. fol. 95. Sylua, de beneficijs, p. 1. q. 5. num. 102. fol. 15. Belus, in repet: d. cap. nullus, 13. q. 2. Rota, coram Caualerio, pampilonenſi ſepultura, 8

tura, de Artazana, 27. *Ianuarij*, 1608. *cum alijs.*

CONCLVSIO V.

9 Diximus in aſſertione, *ſi velint*; quia hodie ſepulturæ electio eſt omninò libera, *cap. de vxore, de ſepultur:* & in Eccleſia, vbi quis ſibi ſepulturam elegit, eſt ſepeliendus; *cap. nos inſtituta, cap. fraternitatem, cap. cum liberum, cap. in noſtra de ſepultur:* licèt loca minus religioſa ſint, quis elegerit prò ſepultura, *cap. cum quis*, §. *ſi quis antiqua, de ſepultur: in 6.*

10 Nàm, vltima voluntas vniuſcuiuſq; in hoc eſt omninò ſeruãda. *cap. vlt:* §. *quia ergò*, 13. *q.* 2.

Doctorum Allegationes.

11 *Ità aſtruit Rota, deciſ:* 333. *p.* 1. *num.* 1. *inter impreſſas, Gloſſa cap.* 1. 13. *q.* 2. & *cap.* 1. *de ſepultur: in 6. in fine, cum alijs; quale indultum originem habuit, ex veteri teſtamento, in quo fidelium corpora, in Templis, & locis ſacris ſepeliebantur; vt de Iacob, Ioſeph, qui in terra Aegypti mortui, in terra promiſſionis ſepeliri voluere, vbi Chriſtus naſciturus erat, & Templum Domini facturum erat. Geneſi, cap.* 45. & 50.

CONCLVSIO. VI.

12 Vſus, & mos collocandi cadauera in monumentis, varius fuit apud Veteres, an videlicèt, ad ſolis ortum, vel occaſum, nihil ſanè, certus reperitur: niſi quod Athenienſes facie orientem verſus, Megarenſes vero, & Phenices ad occaſum reſpicientes, poſuiſſe narratur:

Doctorum Allegationes.

13 *Aſſerunt ſic Aelianus, lib.* 5. *variar: hyſtoriar: Plutarchus, in Solone, Diogenes Laertius, Aſinius, in L.* 1. *Prætor ait, num.* 15. *ff. de religio:* & *ſumpt: funer: fol.* 95. *Thom: porcachius, de funeral. antiquor: fol.* 68. *vbi inter alia ſcribit, quod in quolibet ſepulchro, ſeù loco, tria collocabant, aut quatuor corpora, viſu terram verſus.*

CONCLVSIO VII.

14 Chriſtianus Catholicus homo ſepeliri debet, vt capite ad occidentem poſito, pedes ad orientem dirigat, in quo, quaſi ipſa poſitione orat, & innuitur, quod promptus eſt, vt de occaſu ad ortum feſtinet, de mundo ad Cœlum; cadauèra, etiam ſupina poſita, legimus, vt hodie ſeruari videtur.

Doctorum Allegationes.

15 *Aſtruunt Ioan: Baptiſta de Rubeis, de diuin: offici: lib.* 4. *cap.* 45. *Nicolaus, de moribus gentium, lib.* 1. *Olaus Magnus, lib.* 4. *cap.* 7. *Sil: Italicus, lib.* 12. *punicor: Textoris officina, tit. de vario inhumandi ritu,*

ritu, Caſſaneus in ſuo cathalogo glori: mundi, p. 2. conſid: 5. Volaterani philologia, lib. 31. tit. de modo funerandi, fol. 741. Herodianus in commodo Imperatore, vbi de modo funerandi principes, quem morem hodie, in Romanis Papis, & Cardinalibus, obſeruant. Diogenes Cynicus interrogatus à Xeniade, quomodo poſt mortem ſepeliri vellet; Reſpondit, in faciem verſus; quia paulò poſt, Inferiora, in contrariam partem conuertentur, vt in eius vita, Laertius narrat.

CONCLVSIO VIII.

In quocumq; loco extra Cœmeterium, Chriſtianus Catholicus ſepelitur, Crux eius capiti apponi ſemper debet, ad denotãdum, illum fuiſſe Chriſtianum Catholicum; quia hoc ſignum, Diabolus valdè veretur, & timet ad Crucis locum accedere, ſignaculo inſignitum. 16

CONTROVERSIA III.

An nomina ſepulturarum ſint varia, & quomodo inter ſe differant? vbi plura curioſa ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Loca in quibus mortuorum corpora ſepeliebantur, varijs, ſanè nominibus appellari ſolebant, videlicet, *Cæmeterium, polijandrum, ſeu polijandrium, monumentum, Area, Tumulus, Pijramis, Mauſoleum; Sarcophagus, Buſtum, Vrna, Puticuli, Dormitorium, Ergaſtulum, Cenotophium, Defunctorum Sacraquies, Sedes, Domus, Domuſæterna, Theſaurus, Orcinum, Conditorium ſeu Condituum, Arca, Feretrum, Depoſitum, Sepulchrum, & Sepultura.* 1

Si quis vero plura Sepulchri nomina deſiderat, petat *à Gloſſa, in l. quicumq; §. idem ait, de inſtit: rerum, & à Florentino, in l. monumentum ff. de relìgio: & ſumpt: funer:* 2

CONCLVSIO II.

Cœmeterium idem eſt, *ac locus*, qui deputatur Sepulturis; & dicitur Deputatum per D. Epiſcopi benedictionem, non verò ante; cuius appellatione non continetur Eccleſia, nec ſufficit, quod ibi ſit ſepultus aliquis, niſi ſit ab Epiſcopo benedictum; *de conſecrat: Eccleſ: cap.* 10. 3

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc noſtram Theſem communiter Doctores, Cardinalis, in Clement. 1. q. 4. de ſepultur: Barboſa, de offic: epiſco: p. 2. allegat: 27. num. 29. Syluest: verb. ſepultura, §. 1. & alij. 4

CONCLVSIO III.

5 Polijandrum, ſeu polijandrium dicitur quaſi *Pollutum Antrum*, propter cadauera ibi ſepulta; vel *Polijandrium dicitur*, vbi publica ſepulchra reperiuntur.

CONCLVSIO IIII.

6 Monumentum dicitur factum ad perpetuam memoriam honoris cauſa nullo corpore in eo exiſtente, quaſi monens mentem; in quod ſi corpus, vel reliquiæ inferantur; fit ſepulchrum; ſi nihil, erit monumentum memoriæ cauſa factum, *l.* 2. §. *monumentum, ff. de religio: & ſumpt: funer:*

7 Vnde ideò dicitur *à monendo*, quia cuiuslibet Inſpicientis mentem mouet, vt recordetur, quod cinis eſt, & in cinerem reuertetur. Vel *à memoria*, cum ſit in defuncti memoria. vel *à muniendo*, quod muniendi cauſa fiat.

8 De memoria fit mentio in Afræ, & Sociarum paſſione, & de vtraq; *D. Auguſt: in tract: de cura pro mortuis habenda, cap.* 4. *vbi hæc ſcribit.*

Non ob aliud, vel memoriæ, vel monumentum, dicuntur ea, quæ inſignita fiunt ſepulchra mortuorum; niſi quia eos, qui Viuentium oculis morte ſubtracti ſunt, nè obliuione etiam ſubtrahantur, in memoriam reuocant, & admonenda faciunt cogitarè. ille.

9 Et quamuis ad memoriam, aut honorem ponatur; attamen, pro tumulo quandoq; ſumitur, ideoq; vbicumq; ſolent hæc verba apponi, *ob honorem*, ſeu *in memoriam Cænophicum* eſt aut *monumentum*; & non ſolum pro *Cænotophio*, ſed pro qualibet re quæ ad nominis æternitatem paratur, poni ſolet. hinc cecinit poeta.

Qui candido Dido
Eſſe ſui dederat monumentum, & pignus,
Amoris, &c.

CONCLVSIO V.

10 Area, ab Areis illis, in quibus frumentum trituratur, dicitur: de quibus Areis Sepulchrorum, D. Cyprianus ratiocinans in actis paſſionis, quæ hodie *Cæmeteria dicuntur*, ſic inquit.

Eius corpus propter gentilium curioſitatem; in proximo poſitum eſt cum cæreis, & Scolaribus in Areis Macrobij Candidi Procuratoris.

11 De huiuſmodi etiam Area, in Martyrologio Romano, *ſub* 3. *die Septembris ſic habetur. Sancta Serapia paſſa eſt quarto Kalend: Auguſti; & à B. Sabina in ſuo monumento, iuxtà Aream Vindiciani, ſepulta*

pulta eſt. & Tertulianus ad Scapul: ſub Hilarino Præſide, cum de Areis ſepulturarum noſtrarum acclamaſſent, Areę non ſint, Areæ ipſorum non fuerunt, meſſes enim ſuas non egerunt.

CONCLVSIO VI.

Tumulus, quaſi tumens humus, quæ eleuatur, Sepulto homine, & ponitur pro ſepulchro; quia coaceruatur terra. *hinc dixit Iob, cap. 10. de vtero translatus ad tumulum.* 12

D. Hieronymus in cap. 10. Matth. & Cicero lib. 3. qq. tuſculan: ex Homero, ſic loquitur. 13

Quo magis eſt, æquum tumulis mandare peremptos. & poeta 3. Aeneid:

Hoſtilem ad tumulum Troiæ, ſub menibus altis,

iuſſa mori.

CONCLVSIO VII.

Pijramis dicitur *à Pijra*, quæ erat Aceruus lignorum accenſorum, dum comburebantur corpora, quorum cineres in Pijramidibus poſtea collocabantur; hinc pro ſepulturis accipiuntur ex Herodoto. Erant altæ, & acutæ, & inſtar illius, quæ hodie cernitur propè portam Hoſtienſem à latere dextro, verſus, D. Pauli Templum; in qua fuere collocatæ cineres Caij Ceſti. 14

De quibus cecinit Martialis. *Barbara Pijramidum, ſilet miracula Memphis.* 15

Duæ, inter alias Pijramides reperiuntur vltrà Nilum, propè Babylonem; tertia verò Cluſi in Tuſcia, Ciuitas Regalis, vbi Rex Porſena reſidebat, cuius Ciuitatis Author huius operis, eſt patritius antiquus: quæ Pijramidis dicitur Sepulchrum fuiſſe ipſius met Regis Porſenæ, immenſæq; magnitudinis extitiſſe, *vt eſt Author Thomas Porcacchius in ſeptima tabula ſepulchrali, fol.* 44. in quibus cineres Regum, & Imperatorum ſeruari ſolebant. 16

Pijramides Aegypti, inter ſeptem orbis miracula annumerantur; ſic dictæ, quòd in formam ignis aſcenderent, & inter has tres numerantur; præſertim Pijramis ampliſſima ex arabicis lapidibus conſtabat, trecenta quadraginta ſex milia hominum, viginti annis eam conſtruxiſſe, *tradit Plinius, lib. 32. cap. 21. Herodotus, lib. 2. Ariſt: 3. politico: Diodorus, lib. 2. Phyloſtratus, lib. 1. Plutarchus, lib. 5. de Pijramidum dixtintione, Epigramatarius Grecus, lib. 4. Marcellinus, lib. 22. Vilapandius in Ezechielem, tom. 2. p. 2. lib. 5. diſp. 4. cap. 63. fol. 559. & alij.* 17

CONCLVSIO VIII.

18 Mauſoleum eſt propriè Principis Sepulchrum, & dictum eſt, *à Muſolo Rege,* cuius Vxor Artimiſia, pudicitia inſignis conſtruxit Sepulchrum miræ pulchritudinis: hinc alia ſepulchra per Antonomaſyam, ſic appellata ſunt,& prçſertim illud Cæſaris Auguſti, quod Romæ cernitur.

Doctorum Allegationes.

19 *Ità aſſerit Gloſſa, cap. benè, diſt. 96. verb: in Mauſoleo, Valerius Maximus, lib. 4. cap. 6. cum alijs. Mauſoleũ Regis Cariç, inter ſeptem Orbis miraeula adſcribitur, hac vna potiſſimum de cauſa, quod in illo erat columna, in qua ſculpenda, quatuor Excellentiſſimi, & Eminentiſſimi Scultores claruere, ideſt, Scopus, Briſxes, Thimoteus, & Leochares,*

CONCLVSIO IX.

20 Sarchophagus etiam pro ſepultura multotiès deſumitur à Sarcophago lapide marmoreo, vel futili, in quo primùm corpora mortuorum condita, infra quadraginta dies, exceptis dentibus aſſumebantur; ſic dictus, quod eſt *Caro*, & quod eſt, *Comedere*, quaſi *cárnem Comedens, ſeu Conſumens.*

Doctorum Allegationes.

21 *Meminit D. Auguſt. lib. 18. de Ciuit: Dei cap. 5. tom. 5. dicens. Arca enim, in qua mortuus ponitur, quod omnes iam, Sarchophagum vocant, à noſtris pro ſepulchro vſurpatur. L. libertis, ff. de aliment: & cibar: legati, Plinius, lib. 2. cap. 96. & lib. 35. cap. 17. iſtor: Valer: Maxim: lib. 11. & alij.*

CONCLVTIO X.

22 Buſtum pro loco, in quo mortui Corpus fuit combuſtum, & ſepultum, *quaſi benè vſtum*. Vrna, in qua cineres combuſtorum, & exuſtorum conſeruabantur. Puticuli, in quibus cadauera plebeorum humabantur, à putreſcendo dicti. Dormitorium, à dormiendo; quia ibi mortui requieſcunt. Mori namq; pro requieſcere ſumitur: *vt D. Paulus primò ad Theſſalonicenſ: cap. 4 dicit. Nolumus vos ignorare de dormientibus, &c.*

CONCLVSIO XI.

23 Ergaſtulum, per antiphraſim, à verbo greco, quod eſt, *Operari*, vel *Laborare*; quaſi quod cadauera in ſepulchris non laborant, ſed quieſcunt in Domino, vt dicitur *Apocal: cap. 24. Amodò dicit ſpiritus, vt requieſcant à laboribus ſuis.*

CONCLVSIO XII.

24 Cænotophium etiam honoris dumtaxat, & memoriæ cauſa

factum

factum dicitur, nullo corpore exiſtente in illo: quod à Grecis dicitur *ſepulchrum inane, & tumulus. L. monumentum, ff. de religio: & ſumpt: funer:*

De huiuſmodi Cænotophio fit memoria *in l. vel qua, 6. ff. de religio: & ſumpt: funer: §. ſi adhuc, ſuper quo Aſinius, fol.* 204. dum diſputat an Cænotophium dicatur Religioſum, & *num.* 2. aſtruit honorarium appellari, tumulum à Suetonio in Claudio, & apud Athenienſes eſt maximè vſurpatum hoc nomen. 25

CONCLVSIO XIII.

Sepulchrorum nomina alia, vt Sacra quies, Sedes, Theſaurus, Orciuum, Conditorium, ſeu Conditiuum mentionem agunt infraſcripti Scriptores: Domus æterna, Arca. &c. 26

Doctorum Allegationes.

Ità ſcribunt Caſſiodorus, lib. 6. epiſt: 8. l. penult: cod: de ſepultur: violat: Tibullus, lib. 3. eleg. 2. Tertullianus, de Reſurrect: car: cap. 37. Accius poeta, apud Gellium, lib. 1. cap. 24. Plinius, lib. 7. cap. 16. L. qui in inuſulis, §. diuerſos. ff. de religio: & ſumpt: funer: 27

CONCLVSIO XIIII.

Feretrum eſt quoq; Sepulchrum plebeiorum, ac damnatorum, *vt Gloſſa autumat, in l. quicumq; §. libiſtinarij, ff. de inſtitut: act:* ponitur aliquandò pro ſepulchro Potentum, 2. *Regum, cap.* 3. 28

CONCLVSIO XV.

Depoſitum eſt capſa in altum poſita, in qua corpora defunctorum deponuntur, quæ depoſita à Summo Papa Pio V. ablata fuere per ſuam Bullam incipientem, *Cum primum, &c. §. & vt in Eccleſijs, &c. die 1. Aprilis, 1566. de qua in Bullario, tom. 2. fol. 179. Vnde Rituale Romanum, tit: de exequijs, verb: vbi viget:* dicitur: *Cui locus ſepulturæ dabitur in Eccleſia, humi tantum detur.* 29

CONCLVSIO XVI.

Sepulchrum eſt, vbi Corpus, & hominis oſſa condita ſunt, vel in quo mortuus eſt ſepultus. *L.* 2. *§. ſepulchrum. ff. de religio: & ſumpt: funer:* nunc vero eſt locus ſepulturæ, & ſepulchri appellatione omnes ſepulturæ cõtinentur. *L. Prætor ait §. ſepulchrum, ff. de ſepulchro: violat:* 30

Dictum eſt autem à ſepeliendo, ſicut ſimulacrum, quaſi *ſemipulchrum*; cum non ità intus, vt foris eſt, pulchrum exiſtat: vel quod ſit ſine re pulchra, ſeu quia, ſine pulſu mortui ſint; ſiue quod in eo corpora à viuis ſepelliantur, hoc eſt, ſeparantur; aut à ſupino ſepultum ſit, ſepulchrum, mutato *T.* in *C.* vnde ſepulchrum, 31

chrum, pro *ore* ſeu *ventre*, ſepe vſurpatur; vt aſtruunt *Artemidorus, lib.* 1. *cap.* 82. *Valer: Maxim: lib.* 4. *cap.* 6. *de Artemiſia*, & alij, & dicta nomina pro ſynonimis accipiuntur in præſentia, licèt differant nomine. *L. ſi idem, Cod: de codicillis.*

CONTROVERSIA IIII.

AN Iura Sepulturarum, ſeu Sepulchrorum dentur? vbi plura ad rem ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Ius ſepulturæ eſt ius competens Eccleſiæ ad ſepeliendum in ſuo Cœmeterio, ab Ordinarij loci aſſignatione proueniens. *ex cap. Eccleſia.* 13. *q.* 2.

CONCLVSIO II.

2 Actus vnicus, quaſi poſſeſſionis ſufficit, ad effectum manutentionis in poſſeſſione ſepeliendi; *cap. cum Eccleſia Sutrina, de cauſa poſſeſſio: & propietatis.*

CONCLVSIO III.

3 Ex depoſitione Teſtium extraiudicialiter, de Sepultura Corporum, in aliqua Eccleſia reſultat acquieſcentia Curati. *L.* 1. §. *an opere, ff. de noui oper: nunciat:*

Doctorum Allegationes.

4 *Tradunt has noſtras Theſes Abbas, in cap. cum Eccleſia Sutrina, num.* 23. *Ruinus, conſil.* 106. *num.* 9. *lib.* 5. *Puteus, deciſ:* 192. *& lib.* 1. *deciſ:* 17. *inter impreſſas, Gloſſa, ad l.* 1. §. *an opere, ff. de noui oper: nunciat: Rota in vna Vlixbonenſi, declarationis concordiæ,* 5. *Maij.* 1599. *coram Iuſto, cum alijs referendis.*

CONCLVSIO IIII.

5 Ius Sepulturæ acquiſitum cenſetur, per cadauerum Maiorum illationem, cum Inſignibus familiæ: & quando illorum deficit progenies, quibus tale ius competit, & extinguitur, mox liberè ad Eccleſiam redit, quæ liberè eundem locum alijs vendere, queit, ſicut de vſufructu illo exſtincto, cui facta eſt conceſſio, *L. penult: cod: de vſufructu.*

CONCLVSIO V.

6 Patre de crimine leſæ Maieſtatis damnato, filius eius iura Sepulturæ perdit. *L.* 1. §. *interdum, de ſuis, & legitimis hæredibus.*

CONCLVSIO VI.

7 Ad Sepulturæ Ius acquirendum priuatiuè quoad alios, licentia exigitur abinitio, ſepulturam ædificandi, vnà cum ipſa ædificatione ſubſequuta. Docto-

Doctorum Allegationes.

Defenſores harum Theſum ſunt Syluest. verb. Sepultura, q. 3. Petrus de Vbaldis, cap. 10. num. 6. de cano: portione Epiſco: Rota, in Calaguritana Sepulturæ. 21. Maij, 1616. coram Coccino, & in Burgenſi Sepulturæ, 9. Decembris, 1605. coram Ortembergo, Lambertinus, de Iure patronat: p. 1. lib. 1. art: vlt: verſ: bene verum, & verſ: ſi de catero, cum alijs. Et tale ius non cenſetur acquiſitum ex ſolo curſu decennali, & Cadauerum illatione, vt in d. Burgenſi. 9. Decembris, & in d. Calaguritana, nec etiam tale ius probatur ex Inſignibus, & deſcriptionibus ſuper lapide Sepulchrali, vt in d. Burgenſi per doctrinam Bartoli; in l. reliqui: ff. de religio: & ſumpt: funer: Bellamerus, deciſ: 145. nu. 7. & alij. 8

CONCLVSIO VII.

Ius Sæpulturæ minimè cenſetur acquiſitum priuatiuè quoad alios, ex iure patronatus, quod quis in Eccleſia habet. 9

CONCLVSIO VIII.

Sepulturæ valida conceſſione haud probata, Eccleſia habet intentionem fundatam, quod illius Sepultura ſit libera, & non alicuius priuatæ familiæ, *iuxtà §. ſacra inſtitu: de rerum diuiſio:* 10

CONCLVSIO IX.

Sepulturæ ſignum, vbi non eſt, dari non poteſt mandatum de manutenenda. 11

Doctorum Allegationes.

Docent has noſtras aſſertiones Rota Toletana Capellaniæ, & Sepulturæ. 27. Iunij, 1616. coram Vbaldo, Lambertinus, p. 1. lib. 1. q. 11. art. 13. eadem Rota in d. Burgenſi Sepulturæ, 9. Decembris, 1605. coram Ortembergo, & Lancellotto. 5. Maij, 1603. & de Iure, quælibet Eccleſia ad ſepulturam, quem vult recipere valet. Et eadem Rota in pampilonenſi ſepulturæ. 15. Decembris, 1606. coram Lodouiſio, qui fuit Papa Gregorius. XV. deciſ: 283. Innocent: in cap. 1. Abbas, in cap. certificari, de ſepultur: cum alijs. 12

CONCLVSIO X.

Si quis, in alicuius Sepulchrum, porticum, vel ſtillicidium inmiſerit, cum eo poterit agi, vi, aut clam, etiam quod ipſum non tangat; cum in ſepulchro actum ſit, & ſepulchrum eſt non ſolum, quod reſpicit humationem, ſed etiam omne id, ſuprà; Et ideò nomine ſepulchri agi poteſt. quia ſepulchri appellatione omnis Sepulturæ locus continetur; *L. ſi vitem, §. penult: ff. quod vi, & clam.* 13

CON-

CONCLVSIO XI.

14 Ius ſepelliendi ad deſcendentes, ac Poſteros, minimè vero ad hæredes extraneos tranſit.

CONCLVSIO XII.

15 Ius ſepeliendi dicitur priuatum,& non publicum, quod dari, legari, & vendi poteſt, cum vniuerſitate bonorum.

Doctorum Allegationes.

16 *Tradunt has concluſiones Genuenſis, cap. 109. num. 2. in ſua praxi, Lambertin: de iure patronat: lib. 1. p. 2. q. 10. art. 3. Rocchus, de iure patronat: verb: Eccleſ: q. 6. cum cæteris dicendis.*

CONCLVSIO XIII.

17 Iura ſepulchrorum ij etiam, retinent quibus vt indignis hæreditas aufertur; *L. 1. & l. cum fratrem, cod: de his, quibus vti indignis. L. quia per inde. ff. ad ſenat: conſult: Trebell:*

18 Cuius eſt Ratio; quia hæres eſſe non deſinit. *L. ex facto, §. Iulianus, ff. de vulg: & pupill: ſubſtitut: & §. reſtitutum, Inſtitut: de fidei commiſſ:* ſolum ius ſepulturæ filius amiſit, cuius Pater eſt de crimine leſæ Maieſtatis damnatus, vt ſuprà diximus. Nam Iura ſepulchri nequeunt ſibi conſtituere ij, qui, iura diuina, & humana profanè polluerunt, & ſuus hæres excluditur à fiſco Prælato, *ex d. l. 1. §. interdum.*

19 Hinc eſt, vt ſi quis offerat ſe, & ſua bona Monaſterio, hoc ius ad poſteros minimè tranſit; qui ſi grauantur reſtituere hereditatem, minimè tenentur hoc ius reſtituere.

CONCLVSIO XIIII.

20 Hæreditate reſtituta, ius ſepulturæ apud heredem remanet. *L. quia patricidæ, § reſtitutam, ff. ad Trebell:* licèt ille extraneus ſit, & coactus adiret hæreditatem.

CONCLVSIO XV.

21 Exhæredatis Sepulchra familiaria non tolluntur, & licèt, Sepulchrorum Iura tranſeant, cum bonorum vniuerſitate; non tamen eſt verum in fideicommiſſo vniuerſali.

22 Cuius eſt ratio; quia apud hæredem remanet *L. quia perinde, ff. de ad ſenat: Conſult: Tribell: Imola, in l. ſi patronat: filius, in prin:* Iura vero patronatus remanent apud hæredem, hæreditatem reſtituentem: quod non ſolum locum habet in iure patronatus Eccleſiaſtico, ſed etiam Laicorum; *Baldus in l. cum virum, num. 21. verſ: extra quod, Cod: de fidei commiſſo.*

CON-

CONCLVSIO XVI.

Sepulchrorum Iura fœminæ vtiq; retinent, quæ in aliam familiam tranſeunt, ſiuè proximiores, ſiuè remotiores ſint. *L. liberorum, ff. de verb: ſignificat:* & ſicut Maſculi ſuccedunt, & maximè, quandò ſunt ex familia Paterna, & domo Patris, aut ſunt Hęredes. 23

CONCLVSIO XVII.

Iura Sepulchrorum filij emancipati etiam habent. *L. inſtitu: de hared: §. emancipati: qua ab inteſt: de ſer:* & Teſtator iura ſepeliendi prohibere valet, iuſto odio commotus. *L. 3. §. ſi quis in hareditarium, ff. de ſepul: violat;* 24

Doctorum Allegationes.

Multi ex Doctoribus relatis has Theſes edocent, Rocchus, de iure patro: verſ: is, vel ipſe., *à quo, num. 14. cum cateris dicendis.* 25

CONTROVERSIA V.

Sepulchorum namq; Iura, quo pacto acquirantur? vbi ſcitu digna multa reſoluuntur ad rem.

CONCLVSIO I.

Sepulchrorum Iura adpiſcuntur *Ex. l. familiaria, & ex. l. hareditaria. ff. de religio, & ſampt: funer.* Familiaria certè cibi, ac familię, hæreditaria verò ſibi, & hæredibus, quis conſtituit: ſed in vtroq; hęredibus, & cæteris Succeſſoribus, qualeſcumq; fuerint, licet ſepelire, & mortuum inferre. 1

CONCLVSIO II.

Sepulchra particulari, ſeu ſingulari titulo transferri haud valent, vt de legato. *L. Iulianum, §. final: ff. de l. 1.* compræhenditur tamen in legato ius inferendorum Cadauerum. vndè ſi Teſtator velit externæ familiæ, mortuos inferri in eius ſepulchrum, non ipſum ſepulchrum, ſed ius, vt legit inferendorum Cadauerum neceſſe eſt. *L. monumenta, Cod: de legatis.* 2

CONCLVSIO III.

Sepulchrum Iure dominij vendicari non poteſt: ſi tamen Monumentum purum fuerit, legari valet. 3

Doctorum Allegationes.

Ità autumant Salicetus. L. ſi Sepulchrum, Cod: de religio: & ſumpt: funer: Bertacchinus, de epiſco: lib. 4. q. 13. Lambertinus, lib. 1. p. 2. q. 6. de Iure patronat: cum alijs. 4

CONCLVSIO IIII.

A Sepulchrorum iure, fide commiſſarius excluditur, ſed apud 5

E. hære-

hæredem remanet, etiam, vt quis in minima parte, hæres eſſet, & in iure vtiq; Patronatus, Concluſio iſta extenditur. *L. quia per inde. ff. ad Trebell.*

CONCLVSIO V.

6 Sepulchrorum dominium nequit præſcribi, ſed dumtaxat inferendorum Cadauerum. *L. monumenta, Cod. de Legibus.*

CONCLVSIO VI.

7 Sepulturæ ius, quod quis ſuæ familiæ conſtituit, ſpectat ad Filios, Nepotes, Pronepotes, & deinceps ad omnes natos, tàm Maſculos, quàm Fœminas, etiam ſi eſſent emancipati, ſiuè hæredes fuerint, ſiuè abſtineant: quod non procedit, quandò Sepulchra acquiſita eſſent, pro ſe, & ſuis hæredibus, ac ſucceſſoribus, & non alijs.

Doctorum Allegationes.

8 *Has Theſes defendunt Sebaſtianus Medices, q. 15. num. 12. de Sepultur: Rocchus, de iure patro: num. 21. de curte, Aſinius, l. familiaria, §. 1. ff. de religio: & ſumpt: funer: num. 3. L. penult: ff. de mortuis inferendis, Couarruuias, in cap. Raynutius, §. 5. num. 11. de teſtam: & alij nominandi.*

CONCLVSIO VII.

9 In ius Sepulchrorum Subſtituti ſuccedunt, vt *Alexander in l. centurio, num. 44. de vulgar: & pupill: ãnumat.*

CONCLVSIO VIII.

10 Sepulchrum cedit fundo vendito, niſi ſit exceptum, vel niſi habeat aditum ex publico, *L. ſi mercedem, §. ſi cum.*

CONCLVSIO IX.

11 Sepulchri ius non poteſt vſu capi in nullius bonis, vt habetur. *§. nullus institu: de rerum diuiſione.*

Doctorum Allegationes

12 *Docent has Theſes Bartols in d. l. ſi mercedem, ff. de actio: emptionis, Baldus, in l. final. Cod: de edicto D. Adriani, cum alijs.*

CONCLVSIO X.

13 In Sepulchri ius non venit vſus fructuarius, etiam omnium bonorum, ſed benè ſuccedit in iure Patronatus; quia vſus fructus, morte finitur, & ius inferendi confertur poſt mortem.

CONCLVSIO XI.

14 In Sepulchri iure bonorum poſſeſſor ſuccedit, *§. quæ autem, institut: de bonorum poſſeſ:* eſt enim Succeſſor vniuerſalis.

CON-

CONCLVSIO XII.

Sepeliri poteſt hæres in Sepultura, quamuis in poſſeſſione non ſit miſſus: quia in puris incorporalibus, ius habere ſufficit, ſecus ſi non adijciſſet hæreditatem. 15

Doctorum Allegationes.

Docent has aſſertiores Aſinius, in l. 2. §. ſed fructuarius ff. de religio; & ſumpt: funer: Lambertinus, lib. 1. p. 2. art. 3. q. 15. de iure patro: Rocchus, num. 14. de iure patronat: verſ: ipſe, vel is, à quo, Innocent: in cap. cum in noſtris, de conceſſione præbendar: Lambertin: vbi ſuprà, q. 2. art. 34. & alij. 16

CONCLVSIO XIII.

Sepulchri ius, ſi hæreditas diuidatur, vni tantum adiudicari nequit; Et ſi hæredes Conſtructores Sepulchri extinti ſunt, ſepultura alijs concedi poteſt. nàm mortuo vſuario, ad proprietarium vſus redit, *cap. ad Apoſtolicam, de ſimonia.* 17

CONCLVSIO XIIII.

Ius Sepulchri, cum re temporali permutari nequit; aliàs, ſimonia committeretur, ſed benè cum alia ſepultura, cum venia ſcilicet Domini Epiſcopi. 18

CONCLVSIO XV.

Ius ſepulturæ, per donationem omnium bonorum transfertur, licèt donatum ſit ſpirituale, donatio namq; valebit, Domino Epiſcopo conſentiente. 19

CONCLVSIO XVI.

Ius ſepulturæ compræhenditur per locationem perpetuam vniuerſitatis, ſed pignore dato, vniuerſitate bonorum, ſepulturæ datum ius non intelligitur, ac dos data, cum bonorum vniuerſitate, tranſire facit iura ſepulturæ. 20

CONCLVSIO XVII.

Ius Sepulturæ in publicatione omnium bonorum, tranſit ad Fiſcum Eccleſiaſticum, ſecus, ad Laicum. 21

CONCLVSIO XVIII.

Iuri Sepulchrorum renũciari nequit in illorum videlicèt præiudicium, qui de parentela manent, quandò illis tantum de parentela competit, ſicut de iure Patronatus dicitur. 22

CONCLVSIO XIX.

Ius Sepulturæ transfertur priuilegio, niſi ſit familiare, vel hæreditarium, & habet ſimilitudinem cum Iure Patronatus. nàm multa, quæ procedunt cum iure Patronatus, etiam procedunt 23

in iure ſepulturæ. Et Ius funerandi præſcribi valet, ſecùs vero eſt aſſerendum, cuius memoria non exiſtit.

Doctorum Allegationes.

24 *Amplectuntur has theſes Rocchus, num. 23. vbi ſupra, de iure patronatus, & num. 30. 37. & 65. 72. & 89. & verſ. in Eccleſiam, num. 13. Lambertinus, de iure patronat: lib. 1. q. 2. art. 3. p. 2. cum alijs nominandis.*

CONTROVERSIA VI.

AD quem namq; pertinet facultatem concedere ſepeliendi, putà, in tali loco? vbi plura de ſepulchrorũ Iure, reſoluũtur.

CONCLVSO I.

1 Ad Dominum Epiſcopum loci ſpectat facultatem præſtare ſepeliendi in tali loco: quandò vero eſt alicui conceſſum priuilegium, in alicuius conſtructione ſepulturæ, ſepeliendi loco, tunc ſatis erit Rectoris conſenſus, quã, illo renuente dare, ad Diœceſanum eſt recurrendum.

CONCLVSIO II.

2 Ius ſepulturæ de Epiſcopi conſenſu valet legari Laico, ſecùs verò eſt dicendum, ſi Eccleſiæ legetur.

CONCLVSIO III.

3 Sepulturæ Eccleſiaſticæ ſi quis Iure priuatur, nequit tale ius in alterum transferri, putà, ſi hæreticus ſit, vel huiuſmodi.

CONCLVSIO IV.

4 Donato fundo, Sepulturæ ius cenſetur in illo donatum eſſe, quandò aliundè ad illud accedi nequit: ſicut etiam, data vniuerſitate bonorum in feudum, etiam donatum intelligitur ius ſepulturæ; & pari modo de conceſſione facta in emphyteuſim.

Doctorum Allegationes.

5 *Tenent has noſtras concluſiones Rocchus, de iure patronat: verſ. ipſe vel is, à quo, q. 13. Lambertinus, de iure patronat: q. 2. art. 1. & 7. cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO V.

6 Sequeſtro facto, de iure ſepulturæ minimè intelligitur factum eſſe: ac Depoſitarius ius habet mortuos inferendi, atq; ius ſepulturæ transfertur ſententia, & iuramento.

CONCLVSIO VI.

7 Sepulturam Conſtituens, nulla ſibi facta reſeruatione iuris, cenſetur tacitè ius ſepeliendi reſeruatum; ſicut contingit de conſtruente

ſtruente Eccleſiam; & ſicut plures conſtruunt ſepulturam,omnes æqualiter ius habent ſepeliendi; cum ſepultura ſit indiuiſibilis.

Doctoroum Allegationes.

Ità Rocchus de iure patronat: vbi ſupra, & Lambertinus. d. l. q. 2. art. 1. & 4. & q. 3. art. 3. & 4. & alij. 8

CONCLVSIO VII.

Teſtator ſi mandat Sepulturam in certo loco conſtrui, cum certa pæna, ſi heres non poteſt, quia à Superiore denegatur facultas; tamen menti Teſtatoris ſatisfecit, ſi alibi eam conſtruat, *Ex cap. nemo de conſecrat: diſt: 1.* 9

Nàm hæres in tali caſu, alibi tenebitur Sepulturam conſtruere. quando verò locus non eſt à Teſtatore expreſſus, vbi vult, vt ſepultura conſtruatur, & hæredes inter ſe diſcordes fuerint, electio ſepulturę conſtruendę loci, ad Epiſcopum ſpectabit. *Ex cap. nemo de conſecrat: diſt. 1.* vel in Parochia conſtruetur, niſi ex aliqua Teſtatoris coniectura, mens aliter colligatur. vt citati *Scriptores, Rocchus, & Lambertinus, in allegatis locis aſtrruunt.* 10

CONCLVSIO VIII.

In Sepulturæ conſtructione, in Eccleſia patronata non requiritur conſenſus Patroni: quia ſicut in illa fundari valet Capella, inuito Patrono, ſic multò magis ſepultura conſtrui valebit. 11

CONCLVSIO IX.

Sepulturam, qui pecunia alterius conſtruit, ſi dominus pecuniæ id ratum habuerit, ſepulturæ dominus efficitur, ſin minus, ad reſtitutionem Conſtruens pecuniæ tenebitur. 12

CONCLVSIO X.

Bona fidei commiſſo ſubiecta, pro ſepulturæ conſtructione alienari nequeunt; benè tamen, pro exequijs faciendis Teſtatori, iuxtà ſui ordinis ſtatum alienari queunt. 13

Doctorum Allegationes.

Tradunt has Theſes Lambertinus, lib. 1. de iure patro: p. 1. q. 3. art. 17. Rocchus, de iure patron: verſ: Eccleſiam, q. vlt. Paulus, de Citadinis, de iure patronat: p. 3. q. 3. art. 2. cum alijs. 14

CONCLVSIO XI.

Sepulturam, ſi quis incipit conſtruere, & alter eam perficiat, ambo erunt domini; licèt Diœceſanus eum quiuerit compellere ad perficiendum, qui eam incepit, & infrà terminum ſibi benè viſum, cogere ad eam perficiendam; cum ex ſola inchoatione illius, ſepulturæ Ius acquiratur, minimè ſine eius perfectione. 15

CON-

CONCLVSIO XII.

16 Sepulturam promittens conſtruere, ad illam perficiendam compelli poteſt, quia pollicitatio, de iure canonico actionem producit, vt quis cogatur ad aliquod perficiendum etiam antequam in cœperit. *Ex cap. qualiter, de pactis.*

Doctorum Allegationes.

17 *Sequuntur has noſtras aſſertiores Paulus de Cittadinis, de iure patro: p. 3. q. 14. & q. 18. Medices, de ſepultur: q. 16. num. 13. & alij allegati, & referendi.*

CONTROVERSIA VII.

AN valeat Conuentio, vt minimè liceat Emptori in loco empto, Eccleſiam, Capellam, aut Sepulturam ædificare? vbi alia de ſepulchrorum iure, reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Huiuſmodi conuentio nec valet, nec tenet: quia Laicus, licèt Imperator ſit, vel vir Sanctus, nequit legem rei Eccleſiaſticæ imponere; vel aliquid diſponere contrà libertatem Eccleſiaſticam. *Authent: caſſa, Cod: de ſacro Sancta Eccleſ:* ſed dicta conuentio eſt contrà Religionem. ergo non eſt admittenda. *L. ſi quis ſepulchrum, in prin: ff: de religio: & ſumpt: funer:* cum Religionis fauor multa inducat.

Doctorum Allegationes.

2 *Docent Bartol. in l. 2. Cod: de commu: ſer: manumiſſ:, Lambertinus, lib. 1. p. 1. q. 3. art. 23. de iure patro: fol. 16. de ſepultu: n. 9. fol. 192. & alij, & concluſio intelligitur, priuſquam Eccleſia ſit ædificata, vel eſſet incæpta ad ædificandum.*

CONCLVSIO II.

3 Ad ſepulturam ædificandam in caſu neceſſitatis, Vniuerſitas, vel aliquis particularis cogi poteſt; putà, ſi Eccleſia eſt adeò parua, vt Cœmeterium ſufficiens non habeat ad mortuos ſumm endos ſuæ parochiæ, Diœceſani authoritate.

CONCLVSIO III.

4 Sepulturam ſi quis conſtruat, de Rectoris Eccleſiæ conſenſu, pro ſe, atq; tertia perſona, quæ nihil expendit, ius ſepulturæ, ambobus acquiritur: quia ille, nomine alterius conſtruxiſſe videtur.

CONCLVSIO IIII.

5 Sepulturam, ſi Teſtator mandet conſtruendam per hæredem, infrà certum tempus, & hic hæres moriatur, mortui hæres tenebitur;

bitur; ſi centum verò pro ſepultura legauerit conſtruenda, ſub certa forma; ſi centum illa non ſufficiant, poterunt in alium pium vſum, ad Ordinarij arbitrium illa centum conuerti in aliam etiam ſepulturam: ſimiliter, ſi mandauerit, conſtrui ſepulturam in teſtamento imperfecto, eius voluntas eſt ſeruanda.

Doctorum Allegationes.

Docent Paulus de Cittadinis, p. 3. q. 29. cauſa. 1. de iure patro: has Theſes noſtras, Calderinus, conſil. vlt. de iure patro: Doctores, in l. hac conſultiſſima, §. ex in perfecto, Cod: de teſtam: Lambertinus, lib. 1. p. 4. q. 3. art. 13. de iure patro: cum alijs. 6

CONCLVSIO V.

Sepulturæ ius acquirit, qui illam funditus reædificat collapſam, & adpiſcitur. 7

CONCLVSIO VI.

Sepulturam nequit Meretrix, de bonis turpiter acquiſitis, ædificare, ac omninò prohiberi debet ab ijs, ad quos ſpectat talis prohititio. 8

CONCLVSIO VII.

Sepultura conſtructa de bonis, quorum reſtitutio fieri debet, minimè ad hæredes tranſmittitur; quia de illis, nec eleæmoſyna fieri debet: ſi verò illorum bonorum Dominus ratum habuerit, ei ius ſepulturæ acquiritur. 9

CONCLVSIO VIII.

Mota lite ſuper quaſi poſſidente ius ſepulturæ, non proindè retardarur quò minùs, eo iure vtatur, dummodo non ſit talis vſus clandeſtinus, & Dominus ſtatim reclamauit, notitia habita. 10

CONCLVSIO IX.

Sepultura conſtructa de Teſtatoris mandato pro tantum videlicet Doctoribus, nequit Ordinarius diſponere, vt etiam pro alijs deſeruiat: quia aliàs, eſſet contrà Teſtatoris mentem, & voluntatem, & iniuria quoq; fieret Doctoribus; & diſpenſatio, ſine legitima cauſa, & contrà ius tertij fieri nequit, & non tenet. 11

CONCLVSIO X.

Ius ſepulturæ probatur ex antiquiſſima poſſeſſione, & eiuſdem conſtructione, etiam ſi, nulla facta reſeruatio fuerit, & Patronus eius, Teſtis eſſe poteſt, in iuris cauſa ſepulturæ. 12

Doctorum Allegationes.

Tradunt has Theſes Lambertinus, de iure patro: lib. 1. p. q. 6. art. 7. & q. 8. art. 10. & 11. Medices, q. 26. num. 26. de ſepultur: & idem 13

Lambert: lib: 2. p. 1. q. 10. art. 1. & 7. & 12. num. 6. & p. 2. q. 10. & alij.

CONCLVSIO XI.

14 Sepulturarum cauſa eſt ſummaria, quæ, & quomodo intelligatur, conſuletur *Clementina, ſepe, de verb: ſignific:*

CONCLVSIO XII.

15 Sepultura ſi ſit intra fines duarum parochialium, erit cōmunis quoad iura parochialia; quod eſt dicendum idem, ſi intrà fines fuerit duarum Diæceſium; & quo ad Iudicem, locus erit præuentioni, ſi ius ſepulturæ diſputatur, ſi pares erunt, vel æquales, ad Superiorem eſt recurrendum.

CONCLVSIO XIII.

16 Concurrentibus pluribus ad aliquem mortuum eligendum in ſua Sepultura, ſi pares fuerint, Eccleſiæ electio ad Parochum ſpectabit; ſi diſpares fuerint, ad maiorem numerum; veruntamen, Parochus Eccleſiæ, caſu quo electio ad eum ſpectet, meliorem eliget, perſonæ in ſpecta qualitate.

CONCLVSIO XIV.

17 Super iure Sepulturæ in cauſa litis vertentis, pro Eccleſiæ intereſſe, in iudicio Rector Eccleſiæ aget.

CONCLVSIO XV.

18 Ius Sepulturæ, Dñus Epiſcopus nequit alteri cōcedere, inuito Dño, etiā pio loco: & Eccleſia deſtructa, ius Sepulturę amittitur, per nō vsū ſimpliciter eius ius nō amittit, ſed benè p cōtrariū vsū.

Doctorum Allegationes.

19 *Tenent has Theſes Gloſſa cum Doctoribus, in cap. licèt 16. q. 3. Medices, q. 16. num. 33. & 41. de ſepultur: Lambertin: lib. 2. p. 3. q. 5. art. 4. de iure patro: & lib. 3. q. 2. art. 10. & lib. 4. q. 7. art. 6. cum alijs allegandis.*

CONTROVERSIA VIII.

AN iuris cauſa Sepulturæ, ad forum Eccleſiaſticum attineat? & quo pacto, Ius ſepulturæ amittatur? vbi plura ſcitu digna ad rem reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Ius Sepulturæ per Simoniam amittitur, per Rectoris occiſionem, ſi viuus, in illa ſepeliatur; per hæreſim, per crimen leſæ maieſtatis, & alijs modis, & ſimilibus caſibus Eccleſia libera manet, ſi nimirum vnus erat Dominus ſepulturæ; ſecus ſi plures.

2 Nàm

Nam in tali caſu vnius amiſſionis, alteri accreſcit, ſi eſt ſepultura familiaris; ſi hæreditaria parocho Eccleſiæ. 2

CONCLVSIO II.

Iuris cauſa Sepulturæ ad forum Eccleſiaſticum pertinet, & proinde, in Laicum compromitti nequit, nec ſuper iure ſepulturæ tranſactio fieri poteſt; ſed ſi quis alicui, Ius ſuum ſepulturæ promittat, à Iudice Laico, in tali caſu compelli queit. 3

CONCLVSIO III.

A Sepultura de violenta ex pulſione, Iudex ſæcularis cognoſcere valet, quando nempè eſt inter Laicos merè; & omnis violentia dicitur perſonalis iniuria. *L. itaq; fullo, ff. de furtis; & ex cap. cum ſit generale, de foro competenti.* 4

Doctorum Allegationes.

Tradunt has aſſertiones Lambertin: lib. 3. de iure patron: q. 8. art. 2. & q. 9. art. 7. & 10. p. 3. Gloſſa, in cap. cæterum, de iudic: Medices, q. 44. & q. 16. tract: 1. num. 46. & 50. de ſepultur: & alij. 5

CONCLVSIO IV.

Funerandi iuris cognitio, eſt verum, ad Iudicem Eccleſiaſticum ſpectare, quò verò ad expenſas ad Laicum Iudicem attinere. *L. hæreditas, §. final: ff. de petit: hæred:* vbi habetur, quòd quamuis, ſtricto iure nulla teneatur actione hæres ad ſepulturam faciendã; attamen, principis, vel D. Epiſcopi authoritate compellitur ad ſupremæ voluntatis obſequium. Et hodie ſtandum eſt *Decreto Trid: Concilij, ſeſſ: 22. cap. 8. de Reformat:* vbi Epiſcopi, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegati, omnium piarum diſpoſitionum, tàm in vltima voluntate, quàm inter viuos, executores ſunt. 6

CONCLVSIO V.

Capella alicui conceſſa etiam cum iure patronatus, non intelligitur Ius conceſſum ſepeliendi, niſi de eo mentio expreſſa ſit; ſed ſufficit D. Epiſcopi tacita licentia, quæ eſt intelligenda, quando ſcilicèt ſepultura eſt in loco patenti, & Epiſcopus non contradicit, & præſertim, ſi dicta Capella, vbi eſt ſepultura, ab eo fuerit viſitata. 7

Doctorum Allegationes.

Tenent has theſes Archidiaco: in cap. 1. de pact: in 6. in Clement: dudum §. huiuſmodi, de ſepultur: in 6. Rota, p. 1. diuerſ: deciſ: 222. & ſeqq. Genuenſ: in ſua Praxi, cap. 40. nu. 17. Gratianus, p. 2. diſcept: forenſ: cap. 210. fol. 38. cum alijs recitandis. 8

CONCLVSIO VI.

9 Actus alienationis Sepulturæ abſq; Ordinariorum locorum venia fieri nequeunt: & qui in ſepulturæ poſſeſſione eſt, dicitur eſſe in poſſeſſione illius, quò ad vſum, ne inutilis dicta poſſeſſio reddatur, contrà diſpoſitionem *Tex: in l. ſi quando, ff. de legat: 1. & l. penult: ff. de vſu, & habito.*

CONCLVSIO VII.

10 Si ſententia feratur, nè Cadauer tradatur ſepulturæ Eccleſiaſticæ, non poteſt appellari: quia hominis ſepultura temporis dilationem non recipit. *Cap. ex parte, de ſepultur:*

CONCLVSIO VIII.

11 Hęres nõ ſepeliens ſui Anteceſſoris Cadauer punitur in pœnâ quadraginta librarum auri, fiſco applicandarum; & eandem pœnam patiuntur Creditores defuncti, ſepulturam impedientes.

Doctorum Allegationes.

12 *Aſſerunt has aſſertiones Abbas, in cap. abolendæ, num. 1. de ſepultur: & cap. ex parte, 1. de ſepultur: Nauar: conſil. 1. de ſepultu: num. 11. Rocchus, de iure patro: verſ: in Eccleſia, q. 6. Lambertin: lib. 1. p. 5. q. 41. de iure patro: art. 13. num. 3. Rota, in Abulenſi Sepultura, 20. Februarij, 1611. coram Decano, Gloſſa, & Ioan: Andreæ, in d. cap. ex parte, de ſepultur: & ibi Ancharan: num. 4. Bellencinus, de ſubſidio charitatiuo, q. 15. num. 1. Gramaticus, deciſ: 82. Guilelmus, in cap. Raynutius, verb. mortuo, art. 16. de teſtament: Medices, q. 14. nu. 9. & 10. de ſepultur: Genuenſ: cap. 41. num. 16. & alij.*

Dubitatio Curioſa eſt in præſenti.

13 An ſi fiat legatum fratribus D. Franciſci, ſub condictione; Si ipſi Teſtatorem, in ſua Eccleſia ad ſepulturam receperint, putà, Capuccini, vtrum debeatur, ſi ibi ſit ſepelire prohibitum? ſit in ordine pro Reſponſione:

CONCLVSIO IX.

14 Dicimus, tale Legatum adhuc valere, & tenere, quamuis, ibi Teſtator ſepultus non ſit; ſic namq; conſtitutionibus Capuccinorum prohibentibus; vel quòd Teſtator manet excommunicatus, & propter alia huiuſmodi:

15 Nàm huiuſmodi condictio, vt impoſſibilis reijcitur, & habetur, prò non appoſita, *L. 1. ff. de condict. inſtitu:* ergo vera aſſertio. Quòd verò Capuccini, & alij fratres Reformati D. Franciſci, capaces legatorum ſint, declarauit Sacra Concilij congregatio *die prima Martij. 1590. ſic: Congregatio Concilij cenſuit, idm Legatum*

rerum

rerum immobilium, quam inſtitutionem hæredis factam ſub modo licito, nempe, vt vendantur, & conuertantur in neceſſitates Eccleſiæ, validam eſſe. Idemq́ ſi modus non fuiſſet adiectus, cum ſub modo licito, Legatum, & illius inſtitutio facta intelligatur. Ita eſt. Anto: Card: Caraffa.

DISPVTATIO SECVNDA.

DE SEPVLTVRÆ ELECTIONIS LIBERTATE OMNIMODA, AC TOTALI.

CONTROVERSIA PRIMA.

AN Clerici Sæculares, & Regulares vtriuſq; ſexus, licitè valeant infirmum inducere, in propria ipſorum Eccleſia, ad ſepulturam eligendam?

EXPLICATIONES.

Quilibet namq; homo debitam habens ætatem, ſiuè vir, ſiuè mulier ſit, Eccleſiaſticam ſepulturam ſibi eligere valet; dummodo à Iure non prohibeatur: nàm Eccleſiaſticę Electio ſepulturæ eſt pars vltimæ voluntatis, cuius libertas auferri nequit. *Ex cap. cum liberum, de ſepultur: cap. contra*) 13. q. 2. *cap. animarum, de ſepultur: in 6. l.* 1. *Cod: de Sacro Sancta Eccleſia*. Et ex alijs Iuribus, certò id conſtat. 1

Et cum huiuſmodi electio Eccleſiaſticæ ſepulturæ, libera eſſe totaliter debeat, ideò nullus valet aliquem, ex Eccleſiaſticis perſonis inducere ad vouendum, iurandum, aut promittendum, ad ſepulturam eligẽdam in aliqua Eccleſia ipſorum, vel ab electa retrahi, ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ à Iure emanata, cuius verba placet per ſequentes Theſes recitare, quarũ ſit.

CONCLVSIO I.

Animarum periculis, & ſcandalis, quæ frequenter, ex his proueniunt, obuiare volentes; vniuerſis Religioſis, & Sæcularibus Clericis, cuiuſcumq́ ſtatus, vel conditionis exiſtant: In virtute Sanctæ obedientiæ, ac ſub interminatione Maledictionis æternæ, diſtrictiſſimè prohibemus, nè aliquos ad vouendum, iurandum, vel fide interpoſita, ſeu aliàs, promittendum inducant, vt apud eorum Eccleſias, ſepulturam eligant, vel iam electam, vlterius non immutent. 2

CONCLVSIO II.

3 *Si ſecus autem actum fuerit, talem electionem decernimus, nullius penitus exiſtere firmitatis. Statuentes, vt hi, qui ſic elegerint, nec ſic apud ſic electas Eccleſias, nullatenùs ſepeliri, ne contrà votum, iuramentum, aut promiſſionem huiuſmodi à ſe factam, materiam habeant veniendi, poſſint eligere ſepulturam; ſed contradictione quacumq; ceſſante, ſepeliantur omninò, apud illas Eccleſias, apud quas ſepeliendi de iure fuiſſent, ſi aliàs, ſepultura non electa, forſitam deceſſiſſent.*

CONCLVSIO III.

4 *Si verò ijdem Religioſi, vel Clerici, prædictos in ſuis Eccleſijs, vel Cœmeterijs, præſumpſerint ſepelire; ad reſtitutionem tam ſepultorum Corporum, ſi petatur, quàm etiam omnium, quæ occaſione ſepulturæ illorum peruenerint quomodolibet ad eoſdem, infra decendium integraliter faciendam, ipſos eſſe cenſemus: quam niſi fecerint, Eccleſia ipſa, apud quas ſepulti fuerint, nec non, & Cæmeteria earumdem, ex tunc eo ipſo ſint, & tamdiù maneant Eccleſiaſtico interdicto ſuppoſito, donec ab eis facta fuerit reſtitutio plenaria omnium prædictorum.*

5 Satis D. Bonifatius Papa VIII. in ſua conſtitutione *cap.* 1. *lib.* 3. *tit.* 12. *de ſepultur: in* 6. *decretal:* Modò autem audiantur verba pœnalia Clementis V. hanc dictam cõſtitutionem approbãtis, *cap. cupientes, de pœnis, in* 6. *ſic dicentis,*

CONCLVSIO IV.

6 *Sanè, temerarios violatores conſtitutionis illius (idest Bonifatij VIII.) quæ Religioſis, & Clericis Sæcularibus prohibet, ne aliquos ad vouendum, iurandum, vel fide interpoſita, ſeu aliàs, promittendum, inducant, vt ſepulturam, apud eorum Eccleſias eligant, vel iam electam, vlterius non immutent. Similem ſententiam, pœna in dicta conſtitutione contenta, in ſuo perdurante robore, incurrere volumus ipſo facto, ab alio, quàm à Sede Apoſtolica, præterquàm in mortis articulo, nullatenùs abſoluendas. nullis priuilegijs, aut ſtatutis cuiuſcumq; tenoris exiſtant, ſuper his valituris. hæc Clemens V.*

Dilucidatio Huius Iuris Canonici.

7 Canonis iſtius Materia eſt auaritia, tollens ſepulturæ libertatem: & quòad perſonas eſt particularis, nempè ligans ſolos Religioſos, & Clericos Sæculares. quòad actiones, ponit vnam actionem habentem tres terminos, nempè inducere ad vouendum, iurandum, vel promittendum.

Vbi colligendo; tres caſus ſunt adnotandi, in quibus ligat iſte Canon. primus eſt, ſi inducăt ad vouendum, ſecundus, ſi adiurandum, tertius, ſi ad promittendum: & hoc ſiuè promiſſio ſit nuda ſiuè fide interpoſita; duo autem ſunt, quæ voueri, iurari, vel promitti prohibentur, id eſt, vel electio ſepulturæ, vel electæ non mutatio apud inducentiũ Religioſorum, ſeù Clericorũ Eccleſias. 8

Itaus, ad incurrendum hunc Canonẽ requiritur Primò: quòd agatur de ſepultura apud Inducentis Eccleſiam. ſecundò requiritur inductio ad horum alterum, promittendum, vouendum, vel iurandum. tertiò requiritur, quòd iuſta inductio ſit cum opere ſubſequuto, hoc eſt, quòd Inductus hoc voueat, iuret, vel promittat; quia talis pœna eſt ſtricti iuris, & effectum neceſſariò requirit. quartò, quod Inducens ſit Religioſus, vel Clericus. quintò, quòd interueniat temeritas, propter verbum; *Sanè temerarios violatores:* vnde ſi ex Ignorantia, putans ſe benè facere Religioſus, ſeu Clericus tranſgrederetur dictam conſtitutionem, ſed non remaneret excommunicatus: & ſimilitèr ſi exhortatur ad eligendam ſepulturam in ſua Eccleſia, non tamen inducit ad vouendum nec ad iurandum, nec ad promittendum; non eſt excommunicatus, & eſt Papalis Excommunicatio. Sed magis eluceſcet talis Conſtitutio Canonica ex ſequentibus, Controuerſiæ huius, aſſertionibus. 9

CONCLVSIO V.

Regulares omnes vtriuſq; ſexus, ac Clerici Sæculares ad ſepulturam eligendam in ſuis Eccleſijs inducentes, tăquam aliquid præiudiciale cæteris Eccleſijs facientes, in quibus de iure ſepeliri deberent, non ſolum lęthaliter peccăt, verùm etiam, eo ipſo excommunicati manent, ſi videlicet cum voto, iuramento, vel fide inter poſita, aut promiſſione, id faciant. 10

Diximus, *Regulares omnes vtriuſq; ſexus*; quia in recitato Canone, nomine *Religioſorum*, ſecundum omnem proprietatẽ, & vſum loquendi comprehenduntur etiam *Moniales:* quæ proindè incurrunt in excommunicationem ipſo iure, ipſæ quoq; inducentes, in ſuis Eccleſijs exterioribus, perſonas ad eligendam ſepulturã. 11

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc Theſim noſtram, D. Caiet: in ſumm: cap. 49. Syluest: verb: excommun: 7. nu. 49. Nauar: in ſumm: cap. 27. nu. 103. Toletus, lib. 2. ſumm: cap. 56. num. 3. Gambaruta, de caſ: reſer: cap. 7. num. 4. Sayrus, lib. 3. de cenſurr: cap. 29. num. 39. D. Antonius, 3. p. tit. 24. cap. 17. 12

cap. 57. Angelus, verb: ſepultura, num. 35. & 37. Rodriquez, tom. 3. qq. regulari, q. 85. art. 7. Miranda, tom. 2. q. 35. art. 18. Suarez, tom. 1. de cenſur: diſp: 22. ſect: 4. nu. 26. Pellizarius, cap. 8. de Monialibus nu. 16. Alphonſus de Leone, de cenſur: recollect: 4. lib. 5. §. ſepulturam eligere, de officio Curati, Barboſa, in collect: Doctorum, ad 3. decretal: in cap. de vxore, & p. 3. de offici: Epiſco: allegat: 50. nu. 100. & cap. 26. de officio Curati, Reynerius, in Catalogo cenſurarum, extra Bullam Cœnæ, cap. 2. Lauorius, tit. 2. cap. 11. nu. 2. variar: Lucubrat: & de indulgentijs, cap. 21. num. 21. Tamburinus, tom. 3. de iure Abbat: q. 6. nu. 48. Filliuccius, tract: 11. nu. 170. Paſqualigus, deciſ: 373. num. 1. Gloſſa, ad relata iura, Portellus, de dub: regul. verb. ſepultura, num. 6, Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 101. Bonacina, de cenſur: diſp. 2. q. 5. punt: 4. Lezana, tom. 1. cap. 9. nu. 25. & tom. 4. verb. ſepultura quo ad Regulares, num. 6. & 7. & cæteri omnes, de communi ſententia.

CONCLVSIO VI.

13 Præfata excommunicatio comprænhendit omnes, qui ad ſepulturam eligendam inducunt in proprijs Eccleſijs cum obligatione irreuocabili, qualis eſſet, quæ fieret, mediante voto, iuramento, & alio quocúq; modo promiſſionis, quo, quis ità maneat obligatus, vt ſalua fide, nequeat electionem ſepulturæ mutare, vt diximus cóclusione. 4. ſuprà, *vel iam electam, vlterius non immutent.*

CONCLVSIO VII.

14 Regulares vtriuſq; ſexus omnes, & Clerici Seculares nequeunt illum inducere, qui iam in ſuis Eccleſijs ſepulturá elegit, vt cum iuramento, voto, vel promiſſione obligatoria, talem electionem iam factam non mutet; *vel iam electam, vlterius non immutent.* quia dicta Iura volunt, vt quilibet mutare pro ſuo libito ſepulturam queat & aliam eligere, vbi voluerit, vſq; ad vitæ finem.

Doctorum Allegationes.

15 *Docent has Theſes noſtras omnes allegati Scriptores, & inſuper, Geminianus, in cap. licèt, §. quamuis, de ſepultur: in 6. Cæſar de Graſſis, deciſ: 1. num. 1. de ſepultur: Anchara: conſil: 214. nu. 5. & ſeqq: Marianus Antoni: lib. 1. variar: reſolutio: 112. caſ: 59: verſ: 3. Corduba de Lara, in l. 1. ſi quis à liberis, §. parens, num. 96. & ſeqq: ff. de liberis agnoſcen: Guttierez, de iuramento confirmatorio, p. 2. cap. 4. num. 11. Vgolinus., de officio Epiſco: cap. 17. num. 1. verſ: item locum, Melchior Phebo Luſitanus, deciſ: 8. tom. 1. Rodriquez, tom. 4. ſummæ, cap. 130. nu. 7. illius Nepos, Hieronym: Rodriquez, in qq: enucleat: reſolut: 128. Barboſa, de Curati officio, cap. 26. cum alijs recitandis.*

CON-

CONCLVSIO VIII.

Regulares vtriuſq; ſexus, ac Clerici Sæculares ſi adhortarentur, vel aliquem perſuaderent magnis præcibus ad ſepulturam eligendam, abſq; tamen voto, iuramento, & promiſſione in ſuis Eccleſijs; & non intendant eum obligare, vt electionẽ nequeat mutare; nec peccant, nec in excommunicationem incidunt. 16

1 Prbatur Concluſio ſic. Nàm per huiuſmodi perſuaſionem, & exhortationem præcibus factam, libertas haud aufertur, vt aliũdè adhuc non poſſit ſibi ſepulturam eligere; quoniam licèt, in tali loco ſepulturam elegerit, attamen valet alibi eam eligere; quia non eſt cum voto, iuramento, aut promiſſione facta. ergo. vera aſſertio. 17

2 Huiuſmodi namq; perſuaſio non eſt intellecta ab Hortante præcibus, & Conſulente, ipſum obligare cum voto, iuramento, & promiſſione, in dicto Canone interdictis his modis, vt non valeat proindè, electionẽ ſepulturæ iam factã immutare. ergo. 18

3 Cum enim ſimus in Materia pænali, & ideò ſatis odioſa, non ſunt relata Iura extendenda, vltrà quòd non exigunt, ſed potius ſunt reſtringenda, iuxtà *Iuris regulam in 6. odia, &c.* ergo. nam Iura allegata non pertingunt ad ſenſum, quem in noſtra Concluſione intendimus. 19

4 Iuxtà etenim *Gloſſam, in cap. 1. de ſepultur: in 6.* finis legis extendi nequit, qui eſt, liberam poteſtatem eligendi ſepulturam vſq; ad mortem; ſed dum non interuenit votum, iuramentum, & promiſſio, ſemper libertas remanet electionis. ergo. 20

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc noſtram Theſim, D. Antonin: 3. p. tit. 24. cap. 51. Caiet: vbi ſupra, Sylueſt: Angel. d. l. num. 35. Archidiaco: in allegata iura, Nauar: & Suarez, in locis citatis, Rodriquez vterq; in relatis locis, cum cæteris allatis Doctoribus, vbi ſupra, Iacobus Mancinus, in ſua practica viſitandi Infirmos, p. 1. tract. 5. dub. 3. verſ: hoc vero, & alij omnes allegati, & allegandi. 21

CONCLVSIO IX.

Regulares vtriuſq; ſexus, & Clerici Sæculares, ad ſepulturam eligendam inducentes in teſtamento, ſeu codicillo, vel cum obligatione non irreuocabili, ſeu cum voto, aut, iuramento, vel promiſſione, non apud propriam Eccleſiam, ſed alienam; non peccant, nec in excommunicationem dictam incurrunt, & qui ſimpliciter idem agunt ſine iuramẽto, voto, & promiſſione in quauis Eccleſia. 22

Pro-

23 Probatur pars prima huius aſſertionis: nam Teſtamentum, ſeu Codicillum, non eſt votum, Iuramentum, aut promiſſio. ergo Concluſio: vera nàm, à diuerſis non fit illatio. ergo.

2 Pars probatur; quia in dictis Iuribus tantum vetatur votum, Iuramentum, & promiſſio, cum quibus libertas Sepulturam eligendi amittitur; at cum eſt reuocabile non impeditur libertas ſepulturæ eligendæ. ergo vera concluſio.

24 3 Pars tandem probatur; quia Iura allegata loquuntur dumtaxat de Eccleſijs proprijs, & non alienis, & vbi lex non loquitur, nèc nos loqui,& intelligere debemus ſcilicet de alienis Eccleſijs; & pœnæ ſunt reſtringendæ, & non ampliandæ. ergo.

Doctorum Allegationes.

25 *Sequuntur aſſertionem relatus Syluest: d. l. citans Ancharanum, & Ioan: Andreæ, Theſaurus, in ſua praxi, p. 2. verb: ſepultura, cap. 3. Rodriquez, tom. 4. ſumm: cap. 103. & tom. 3. qq. regular: q. 59. art. 7. dub. 4. Toletus, lib. 1. ſumm: cap. 36. nu. 3. Sayrus, lib. 5. de cenſur: cap. 12. num 9. Bonifacius Vitalin: ad dicta iura, Filliuccius, tract: 15. cap. 7. q. 3. Suarez, Portellus, Paſqualigus, Lezana, cum alijs ſuprà nominatis in dictis locis, & alij de communi ſententia, Bonaci: diſp: 2. q. 5. punc: 4. de cenſur:*

CONCLVSIO X.

26 Prædicta excommunicatio compræhendit omnes Inducentes, cum voto, Iuramento, aut promiſſione, ad ſepulturam eligendam, tàm Electores ſi prò ſe eligant, quàm pro alijs.

27 Nàm conſtitutio dicta vniuerſaliter loquitur de ijs, qui ad ſepulturam eligendam apud proprias Eccleſias inducunt.

CONCLVSIO XI.

28 Sepulturæ electio facta contra allegata Iura, eſt ipſo facto nulla, & irrita, & incurritur in excommunicationem ſtatim, Papæ reſeruatam, à qua non poteſt abſolui, niſi in mortis articulo: & iſte eſt ſepeliendus, vbi fuiſſet humandus, priuſquam ſepulturam elegiſſet.

CONCLVSIO XII.

29 Inducens ad ſepulturam eligendam cum voto, Iuramento, aut promiſſione apud alienam Eccleſiam, e. g. Franciſcanus apud Eccleſiam Seruorum, cum fraude ſcilicet ad inſtantiam nempè ipſorum Seruorum, adhùc talis electio eſſet non ſolum ipſo iure nulla, ſed remanet Inducens ipſo facto excommunicatus.

CON-

CONCLVSIO XIII.

Regularis, ac Clericus Sæcularis ad ſepulturam eligendam in 30
Eccleſia aliena poſſunt inducere; ſicut etiam Laicus valet inducere in certo loco ad ſepulturam eligendã,& talis electio valebit.

Cuius ratio eſt adequata; quia ceſſat fraus, & ratio finalis legis 31
cap. 1. de ſepultur: cuius verba ſuprà retulimus; vbi de Sæcularibus inducentibus ad ſepulturam eligendam non fit mentio aliqua, nèc eſt eis interdictum. ergo.

Doctorum Allegationes.

Aſſerũt has omnes Theſes, dicti omnes Doctores, Villalobos,p. 1. ſumm: 32
tract: 17. difficult: 21. nu. 4. Hieronymus: Rodriquez reſolut: 128. Portellus, num. 5. verb: ſepultura, Lauorius, cap. 11. nu. 11. tit. 2. var: Lucubrat: Petrus de Vbald: de cano: portio: Epiſco: cap. 11. Tamburinus, tom. 2. diſp: 13. q. 15. num. 3. cum alijs dictis ſuprà, & dicendis, de communi ſententia.

CONCLVSIO XIV.

Regulares omnes, ac Clerici Sæculares ſi præſumpſerint ſepelire prędictos à ſe inductos; vltrà excõmunicationem contrhactam; tenentur intrà decendium, reſtituere cadauera illa, ſi petantur, & omnia, quæ occaſione illorum ſepulturæ obuenerunt; aliàs Eccleſia ipſo iure remanet interdicta, donèc fuerit plenaria reſtitutio facta in integrum, & totaliter. 33

Doctorum Allegationes.

Idà autumant Gloſſa, in d. cap. 1. de Sepultur: in 6. & habetur in 34
d. cap. cupientes, de ſepultur: in Clement: Syluest: verb. excommun: 7. num. 44. §. 16. Ancharan: in his iuribus, vbi inquit, Malè accipiens, ſemper eſt in mora reſtituendi, & omnes Canoniſtæ, & Doctores in ſuperioribus allegati.

CONCLVSIO XV.

Parochus, ſi corpus illius, qui alibi ſepulturam elegit, violenter rapuerit, & funus priuſquàm ad illorum manus deueniret, quibus debebatur ſpoliauit; tenetur in integrum reſtituere quid quid accepit, & Cadauer ipſum: & in pænam huius ſceleris, perdidit quartam parochialem, ad ſimilitudinem hęredis ſubthraentis res hęreditarias, qui in eis quartam trebellianicam perdit, ac ius inſtitutionis debitum, quod aliàs erat detracturus. 35

Ratio huius eſt eſſentialis; quoniam Prælatus valet præiudicare Eccleſiæ, in acquirendis, ſecùs in acquiſitis. *L. Paulus, ff. ad legem falcidiam. l. reſcriptum, ff. de his, qui vt indign: 1. &* 36

cap. ſi Epiſcopum, 16. q. 6. & cap. vlt: 16. q. 1.

Doctorum Allegationes.

37 *Amplectuntur vterq́; Rodriquez, Syluest: verb. ſepultura, num. 11. in locis ſupra dictis, Oldradus conſil. 224. Lauorius, num. 8. vbi ſuprà, Hoſtien: in cap. liberum, de ſepultur: Portellus vbi ſuprà, Barboſa, cap. 26. de officio Curati, Gauantus, in manuali: Epiſco: verb. ſepultura, nu. 2. Mancinus, dub: 2. fol. 495. & cæteri ſupra relati, ac nominandi, de communi ſententia.*

CONCLVSIO XVI.

38 Quilibet motu proprio, cum voto, & iuramento ſibi ſepulturam eligere valet nouam, antiqua relicta etiam in loco minus Religioſo; *Extra de ſepultur: cap. cum quis*, & ſic facta electione ſepulturæ, tenetur deindè ſeruare huiuſmodi votum ſeu Iuramentum; niſi, aliàs, ſit factus Epiſcopus, aut Regularis, vel talis ſepulturæ locus ſit quaſi diſſipatus, & huiuſmodi, *cap. inter, de domi: Religio:*

Doctorum Allegationes.

39 *Suſtinent aſſertionem hanc noſtram Syluest: verb: ſepultura, nu. 5. & verb. excommun: 7. num. 49. §. 16. citans Archidiaconum, Lauorius, num. 16. d. l. Lapus, allegat: 59. cum cæteris allegatis in ſuperioribus, & allegandi.*

CONCLVSIO XVII.

40 Quis ſumens fideicommiſſum Maioratum, aut donationem, & ſe obligans cum Iuramento, ad ſepulturam eligendam, ſecundum Teſtatoris voluntatem; tenetur ad eius obſeruantiam; & ſibi imputet, quòd cum ea conditione ſe obligauerit.

41 Cuius rei eſt ratio ſubſtantialis; quia res tranſit cum ſuo onere. *L. Meuius, & l. qui hæredi, ff: de condict: & l. de condict: Inſtitu:*

Doctorum Allegationes.

42 *Ità aſtruunt Molina, lib. 1. cap. 24. num. 40. de primogenit:, Lauorius, cap. 11. tit. 2. variar: lucubrat: Gratianus, tom. 2. diſcept: forenſ: cap. 210. num. 19. & alij recitati ſuprà, ac recitandi.*

CONCLVSIO XVIII.

43 Si quis elegit, nullam ſe velle habere ſepulturam, ſed in Mare proijci, vel in flumen dari, & huiuſmodi; non eſt ei obediendum, in ſimilibus caſibus, ſicut narratur, feciſſe Marcellinum Papam, in deteſtationem Idolatriæ ab eo commiſſæ, vt dicitur, *cap. nunc autem. diſt: 21.* ſed omninò eſt danda tali perſonæ ſepultura Eccleſiaſtica, aliàs, capax, *ſi eſt.*

CON-

CONCLVSIO XIX.

Propoſitum ſepulturam eligendi, ſine illius ſequuta electione de facto, non ſufficit; cum propoſitum in mente retentum, nihil operetur. *L. ſi repetenda, Cod. de condict: ob caſus.* 44

Doctorum Allegationes.

Doctores ſunt harum aſſertionum in allegata Iura, cap. nunc autem, & Syluest: verb. ſepultura, num. 5. Gloſſa, ad dicta Iura, Hoſtienſ: verb. ſepultura, cum cæteris relatis, ac referendi. 45

CONCLVSIO XX.

Sæcularis ſi quis, motu proprio, ad nullius inſtantiam Regularis, & Sæcularis Clerici, verè, ac realiter, aliquem, ad ſepulturam eligendam induceret in aliqua determinata Eccleſia, cum voto, ſcilicèt, aut iuramento, ſeu promiſſione, ex vi Iuris Canonici recitati, nèc læthaliter peccat, nec eſt excõmunicatus. 46

Cuius ratio eſt adequata; quia dicta Iura tantum loquuntur de Religioſis, & Clericis Sæcularibus inducentibus ad ſepulturam eligendam cum iuramento, voto, aut promiſſione, minimè vero, de Sæcularibus, ſeu Laicis, & à diuerſis non fit illatio, *L. Papinianus exuli, ff. de minor: & cap. ad audientiam de decimis.* nàm ad incurrendam talem Iuris pænam, neceſſe eſt vt ſit Religioſus, & Clericus Eccleſiaſticus. ergo. 47

Doctorum Allegationes.

Docent omnes Doctores allegati num. 12. *& ſequentibus, de communi ſententia, & alij allegandi, nulli eſt dubium.* 48

CONTROVERSIA II.

AN Inducentes ad ſepulturam eligendam cum voto, Iuramento, aut promiſſione, mortaliter peccent, & excommunicati ipſo Iure exiſtant; effectu non ſequuto?

CONCLVSIO I.

Illi qui ſic ad ſepulturam eligendam inducunt ex Regularibus vtriuſq; ſexus, & ex Clericis Sęcularibus, dubium non eſt, quòd mortaliter peccant; ſed in excommunicationem haud incurrunt, effectu minimè ſequuto. 1

Cuius eſt ſufficiens, ac adequata ratio; quia quãtum eſt de ſe, malum actum intendunt, & in obiectum interdictum tendunt quatenus prohibitum eſt, quòd ſufficit, vt actus malitiam contrahat, quæ eoipſo contrahitur, quòd illius obiectum eſt rationi diſſonum; ergo per illos non ſtetit, effectum huius inductionis non ſequutum fuiſſe. 2

3 2 Pars probatur, quòd non ſunt excommunicati; quia talis illorum inductio non eſt operata, ad quod intendebatur ab Inducentibus, ideſt, ſuum effectum. ergo. quia talis actus inductionis conſiſtit in quadam continua ſucceſſione, vt exigatur effectus conſumatio.

Doctorum Allegationes.

4 *Tradunt omnes Doctores allegati num. 12. Superioris Controuerſiæ, vno excepto Emanuele Rodriquez, qui deindè ſe retractauit, tom. 4. ſumm: iam citato ſuprà, Boniſac: Cardinal: & Geminianus in commentar: ad dicta iura, Theſaurus, p. 2. ſuæ praxis, cap. 3. verb. ſepultura, Zabarella, in cap. cupientes; num. 4. vbi ſcribit; verba eſſe intelligenda cum effectu, & præſertim vbi agitur de pœna ſpirituali, Barboſa, cap. 26. nu. 26. de officio Curati, Hieronym: Rodriquez, reſolut: 128. Auila, p. 2. de cenſur: cap. 5. diſp: 3. dub. 5. Sanchez, lib. 3. de matrimo: diſp: 2. num. 5. Coninchus, de cenſur: diſp: 13. dub. 8. num. 75. Nauar: lib. 5. conſil. 37. nu. 2. de ſent: excõmu: & in ſumm: cap. 27. nu. 103. Angelus, verb. ſepultura, nu. 37. Syluest: ibid: & verb. excommun. 7. num. 49. & cæteri de cenſuris ſcribentes.*

CONCLVSIO II.

5 Iura allegata omninò inductionem prohibent ad ſepulturam eligendam cum voto, &c. minimè verò inductionis attentationem, quæ non habetur niſi ſepulturæ electionis effectus ſequatur.

6 Ratio eſt optima; quia abſq; ſepulturæ electione quis non dicitur Inductus ad eligendum effectu non ſequuto: ac ideò ſi electio non ſequatur, inductio non habetur; quia hæc eſt illa, qua quis inducitur; ſed non attentatiò ad inducendum facit vt quis euadat excommunicatus: ſicut, qui tentat Clericum percutere, & non percutit, non incidit in excõmunicationem *ſi quis ſuadente.*

CONCLVSIO III.

7 Improbabile eſt omninò aſſerere, Inducentes etiam effectu non ſequuto, in excommunicationem incidere.

8 Iam certè, concluſio conſtat ex dictis rationibus; & quia vtiq; odia, & pœnæ ſunt omninò reſtringendæ, & quoniam non debetur plus ſapere, ac intelligere Legislatoribus, & ipſis iuribus, quæ ſolum modo effectum requirunt illius rei, quam ſub cenſura prohibent, & indiſcreta ſatis eſſet tàm lex ipſa, quàm indiſcretus Legilator ad innodandum excommunicatione aliquem, propter ſolam indutionem ad ſepulturam eligendam cum voto, &c. abſq; huius inductionis effectu non ſequuto.

CON-

CONTROVERSIA III.

AN lætaliter peccet, & in excommunicationem incidat, qui ad ſepulturam eligendam inducit cum obligatione apud illam Eccleſiam, apud quam, de Iure ſepeliri debuerat.

CONCLVSIO I.

Improbabile omninò non eſt, aſſerere, Illum non peccare mortiſere; nec excommunicatum remanere eo ipſo, qui inducit ad ſepulturam eligendam apud illam Eccleſiam, apud quam iure ſepeliri debuerat. 1

1 Probatur aſſertio ſic: Nam iura recitata ſunt in fauorem Eccleſiæ, vbi defunctus de iure ſepeliri debet. ergo. Inducens ad ſepulturæ obligationem in dicta Eccleſia, vires tribuit dictis Iuribus, nèc contrà ipſa agit. ergo vera concluſio. 2

2 Quæ enim in Eccleſiæ fauorem facta ſunt, in illius damnum, & pænã, retorqueri nõ debent, *de regul. Iuris, quòd ob gratiã, &c. in 6.* Sed dictus Inducẽs agit in fauorem Eccleſię, dum cum voto, &c. inducit ad ſepulturam eligendam in Eccleſia, in qua de iure ſepeliri debet. nàm certat de debito retinendo, *Cod: de condict: l. final.* 3

Doctorum Allegationes.

Sequuntur Aſſertionem Ioãnes Andrea, & Ancharanus, in citatis Iuribus, non diſplicet Syluestro verb: excommun: 7. num. 49. ad finem, placet Rodriquez, tom. 4. ſumm: cap. 170. num. 3. aſtruit Hieronym: Rodriquez, num. 6. reſol. 18. & ſunt amplexi alij. 4

CONCLVSIO II.

Cæterum, abſolutè aſſerendum eſt, ſtando in libertate Iuris ſepulturam eligendi, vt dicta volunt Iura, Inducentem huiuſmodi mortaliter peccare, & in excommunicationem incidere cum voto, &c. ad ſepulturam eligendam apud illam Eccleſiam, apud quam, de iure ſepeliri debuerat. 5

1 Veritas aſſertionis ſtat maneſeſtiſſima in dictis Iuribus, in quibus habetur, *vel iam electam, vlterius non immutent.* q. d. etiam apud illam Eccleſiam, in qua de Iure ſepeliri debet. nam præfata iura, omninò, ac totaliter volunt, & requirunt eſſentialiter liberã poteſtatem vſq; ad mortem ſepulturæ electionem, mutandi, & deligendi ſemper, vbi ſepeliri volunt ergo vera aſſertio. 6

2 Probatur; quia, vbi Inductio interuenit cum voto, Iuramento, &c. ſepulturam eligendi in Eccleſia, in qua de Iure eſt ſepeliendus inductus, eam mutare non poſſet ſic; quòd à dictis 7

Iuribus

Iuribus omninò prohibetur ſub peccato mortali, & excommunicatione ipſo facto incurrenda: quia tunc aſtringitur nequire amplius ſepulturā mutare,& aliam deligere. ergo vera concluſio.

8 3 Vbicumq; namq; actus prohibitus interuenit, ibi etiam peccatum adeſt; & cenſura ſimul poſita tali peccato, & actui prohibito, ſuum ſortitur effectum: ſed actus per allata Iura, prohibita eſt inductio ad ſepulturam eligendam cum voto, &c. quòd prohibetur, tamquam continens ſpecialem deformitatem ad rectam rationem; quia per hunc actum auaritia oſtenditur; quia præſumitur ex deſiderio emolumenti, quod Eccleſiæ Miniſtris prouenit ex ſepultura. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

9 *Syluѣſt: verb: ſepultura, num. 4. inſinuat hanc Theſem noſtram, docet Paſqualigus, deciſ: 375. nu. 7. Portellus fauet: de dub: regul: verb: ſepultura, num. 4. & alij allegati in ſuperioribus, & allegandi.*

CONCLVSIO III.

10 Si quis, nulla promiſſione, voto, aut Iuramento præcedente, in aliqua Eccleſia ſibi ſepulturam eligat, ac poſtea talem ſuam electionem factām ſepulturæ, iuret, aut vouet, aut promittat eam non mutare, talis electio eſt nulla, vt ſi ab inteſtato, & abſq; electa ſepultura obiret, & decederet, per dicta Iura.

CONCLVSIO IIII.

11 Sepulturæ electio omnibus Adultis eſt libera, dum modò à Iure non prohibeantur, etiam in Regularium Eccleſijs, quòd à parochis minimè impediri valet, & reuocare queunt electam vſq; ad mortem.

12 Iàm ſunt hæ duæ Theſes manifeſtæ, ex relatis Iuribus: nàm quilibet per teſtamentum, vel alio modo ſibi ſepulturam eligere, vel conſtruere facere queit vbi vult, *cap. cum liberum, cap: cum quis, de ſepultur: in 6.*

Doctorum Allegationes.

13 *Suſtinent has duas aſſertiones omnes allegati Scriptores, Natta, conſil. 432. num. 6. Cæſar de Graſſis, deciſ: 1. num. 1: de ſepultur: Zecchius, de Republica Eccleſiaſt: cap. 28. de parocho, nu. 17. Fallentia. 2. Riccius, p. 4. ſuæ praxis, deciſ: 128. & 563. Bellettus, diſquiſit: cleric: p. 1. tit: de clerico debitore; §. 3. num. 17. Vgolin: de officio Epiſco: cap. 17. num. 2. Geminian: in cap. licèt, §. quamuis, de ſepultur: in 6. Tuſchus, concluſ: 97. num. 5. lit: p. Barboſa, cap. 26. num. 19. de offic: parochi, vbi refert talem declarationem Sacræ Rituum Congregationis, In vna*

Capuana

Capuana die 31. Martij, 1619. Reſpondit ad relationem Eminentiſſimi Cardinalis Pij, Curatum Caſalis, Cacapulla, Capuana Diœceſis, non poſſe prohibere Alicornio Natali, eiuſdem Terra, ius ſepultura pro ſe, & ſucceſſoribus in Eccleſia per ipſum Alicornium ædificata, reſeruata quarta funerali proprio parocho.

CONCLVSIO V.

Cadauer tumulatum per vim aut per temeritatem, vel alio quo vis modo de facto in alia Eccleſia non electa, eſt omninò reſtituendū illi Eccleſiæ, vbi de Iure erat humandum cum omnibus funeralibus, obuentionibus, & oblationibus. *Ex cap. cum liberum, cap. in noſtra, cap. ex parte, de ſepultur.* 14

Doctorum Allegationes.

Recitati omnes Doctores in ſuperioribus aſtruunt theſem hanc, communiter, Abbas, in citatis nunc iuribus, & ibi Gloſſa, & Doctores, Oldradus, conſil: 224. Syluеſt: verb: ſepultura, num. 11. §. 2. Hoſtienſ: in cap. cum liberum, de ſepultur: Lauorius, cap. 9. num. 221. tit. 2, variar: Lucubrat: & alij. 15

CONCLVSIO VI.

Sepultura electa in vna Eccleſia, in alia mutari fas eſt: vndè, mortua puella quadam duodecim annorum, eius pater dixit, velle in parochia humundam eſſe, foueam aperire fecit, & campanas pulſare; voluntate mutatus, fecit ſepelire alibi: cuius rei factum, fuit dubitatum, ſi Eccleſia parochialis repetere corpus poterat, & omnia emolumenta; reſolutum fuit, non poſſe. 16

Quia, quilibet poteſt nouam eligere ſepulturam, vt ſuprà dicebamus, relicta antiqua, quamuis, ſit electio facta minùs religioſa, *cap. 2. de ſepultur: & argum: l. 3. in fine, cum lege ſequenti. ff. de alien: leg:* 17

Doctorum Allegationes.

Ità ſentiunt citati Doctores ſupra, Lapus, allegat: 59. Lauorius, cap. 11. num. 16. tract: 2. cum alijs dicendis. 18

CONCLVSIO VII.

Si quis tantum ex deuotione motus, abſq; tertij præiudicio, ſano iudicio, ſepulturam ſibi elegerit, vt vereatur mortis tempore, nè ab alijs ſit impulſus ad ſuam electionem factam, remouendam, eam ſibi elegit cum iuramento; tenetur illam ſeruare, & talis electio tenet, & non eſt indiſpendium ſalutis. *cap. cum contingat, de iureiurando, & cap. 2. de pactis, in 6. iuncta. l. ſi quis, in quibus §. 1. ff. de legat:* 19

Docto-

Doctorum Allegationes.

20 *Aſſerunt hanc concluſionem Hoſtienſ: in ſumm: tit: de ſepultur: §. cum licitum, verſ: quid ei quis, Laurius, tit: 2. cap. 11. num. 16. Dilectus, de arte teſtandi, Cautela. 7. quo remedio tit. de ſepulturis, & alij.*

CONTROVERSIA IIII.

AN ignorantia, & qualis ſit ſufficiens, vt ad ſepulturam eligendam, Inducentes cum obligatione, in excommunicationem non incurrant?

CONCLVSIO I.

1 Inducens ad eligendam ſepulturam cum voto, Iuramento, &c. cum ignorantia probabili, minimè in excommunicationem incidit, per allegata Iura allata in ſuperioribus.

2 1 Probatur aſſertio: quia quandò ignorantia probabilis concurrit, quæ à læthali culpa excuſat, ſeu quòd quis ignoret prohibitionẽ, vt probabiliter putet ſe poſſe tali modo inducere ad ſepulturam eligendam, cum voto, &c. non peccat, nec conſequenter excommunicatus euadit. ergo vera concluſio.

3 2 Ignorantia ſiquidem probabilis ſi à mortali peccato excuſat, neceſſariò ſequitur, locum excommunicationem non habere; quia excommunicatio non contrahitur niſi ob contumaciam, cum peccato mortali coniunctam, *iuxta cap. nullus, cap. nemo, 11. q. 7. & cap. 1. de iudic: & cap. à nobis, & cap. Sacro Sancta, de ſentent: excommu: & cap. Romano, §. caueant, de ſent: excomu: in 6. ergo.*

Doctorum Allegationes.

4 *Scribentes de cenſuris tenent hanc noſtram Theſem, amplectitur, D. Caiet: in ſumm. verb: excommu: cap. 10. caſ: 49. & cap. 49. ſuprà citato, ſequitur Nauar: in manuali, cap. 27. num. 103. Suarez ſauet, tom. 5. de cenſur: diſput: 22. ſect: 4. num. 26. docet Paſqualigus, deciſ: 376. & alij proſequuntur illam.*

CONCLVSIO II.

5 Ad incurrendam præfactam excommunicationem, aliquid amplius requiritur, quàm ad peccandum; vndè ignorantiam aliquam, quæ à peccato non excuſaret, poſſe ab incurſu cenſuræ excommunicationis excuſare.

6 Nàm, relatum *cap. cupientes, §. ſanè de pænis, in 6.* excommunicationem fulminat contrà *Temerarios violatores*; ſed talis dictio, *Temerarios* importat *auſum temerarium*; quippè, qui non interuenit

quandò

quandò ex ignorantia inculpabili, ſeu probabili, & bona fide, & ſinè malitia, & dolo, ac fraude, & ſimpliciter procedit quis ad inducendum aliquem, ad ſepulturam eligendam cum voto, Iuramento, &c. licèt ignorantia ob negligentiam non excuſet à culpa, dummodò non craſſa, & affectata ſit.

Doctorum Allegationes.

Tenent concluſionem hanc noſtram omnes Doctores nuper relati, & qui de cenſur: ratiocinantur, & Nos prolixè ſermonem de hac re habemus, in tract: de Monialibus, Cõtrouerſia de Mulierum ingreſſu, ad Regulariũ clauſuram. Et cum ſint leges pænales non ſunt extendendæ, ſed ſemper reſtringendæ, & exponendæ, vt minus noceant, vt omnes autumant Scriptores de cenſuris tractantes. 7

CONCLVSIO III.

Probabile admodum eſt, Inducentem ad ſepulturam eligendam cum voto, Iuramento, &c. cum ignorantia, quoq; craſſa, & affectata, non proindè in excommunicationem incurrere. 8

Probatur, hac adequata, & validiſſima ratione. Nàm ignorãtia affectata, ſeu craſſa ſufficit ad excludendũ *auſum temerarium*, qui neceſſariò requiritur ad incurrendam dictam excommunicationem *cap. cupientes, de pænis, quoniam auſus temerarius* dicit contra talem excommunicationem ire; & ideò velle ipſam *temerario auſu* infringere, & non obſeruare eam, eſt proſumptuosè, & ſuperbè agere in eam. 9

Quarè neceſſaria eſt intentio contraueniendi in hoc ius canonicum, quæ locum non habet, quacumq; ignorantia, & craſſa, & affectata interueniente. nàm ignorantia affectata, ſeu craſſa, etiam efficit, vt non habeatur præ oculis dicta conſtitutio. & *audere* importat enim contemptum quendam, vt inter alios Doctores, *Innocentius rectè aduertit, in cap. cum Medicinalis, de ſentent: excommunic: in 6.* ergo vera concluſio. 10

Nàm nullum Ius Papale particulare, in ſuis conſtitutionibus Romani Summi Pontifices numquam intendunt ligare ſibi ſubdictos, ſub alicuius cenſuræ pæna, ſtatim incurrendæ, ſi non adſit *Auſus temerarius* illius, qui in contemptum, & ex induſtria, malitia, & proſumptione, data opera ſuperbè contrafaciat Papalibus conſtitutionibus, vt hęretici agũt; cũ omnis noſtra actio à ſuo fine bono, vel malo ſpecificetur, vt egregie more ſuo Sanctiſs. D. Thom: p. 2. de actibus humanis edocet. Et hanc aſſertionem omnes Doctores allegati vſq; modò ſequuntur, & docent communiter. 11

H CON-

CONTROVERSIA V.

AN Sepulturæ electio ex ſuggeſtione facta, ſit nulla?

CONCLVSIO I.

1 Parochus ad infirmum communicandum accedens, debet ipſum in genere interrogare, in qua, videlicèt, Eccleſia ſepeliri vult; quia ſi in ſpecie interrogat ipſum, dicenſ: *Non vis ſepeliri in Parochia, vel in tali Eccleſia?* talis electio, ſecundum communiorem ſententiam, & probabiliorem; eſt nulla, & irrita.

2 Probatur; nàm omnis electio ſepulturæ facta per ſuggeſtionẽ eſt nulla, *cap. 1. de pactis, in 6.* ſed talis eſt præfata à parocho facta Infirmo. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

3 *Defendunt hanc concluſionem Crauetus, conſil. 16. volum. 1. Burſachius, conſil. 226. num. 18. volum. 3. Riccius, p. 2. deciſ: 662. fol. 782. alios multos allegans, & p. 4. reſolut: 293. nu. 3. Lauorius, cap. 11. nu. 3. tit. 2. Aſinius, l. 5. ff. de religio: & ſumpt: funer: nu. 42. Gratianus, tom. 2. diſceptat: cap. 210. num. 18. Barboſa, cap. 26. nu. 36. de offic: parochi, & lib. 2. cap. 16. de Iure Eccleſiaſt: Genuenſ: cap. 6. Lezana, tom. 3. verb. ſepultura, num. 10. & alij, de communi ſententia.*

CONCLVSIO II.

4 Eſt admodum probabile, ſepulturæ electionem factam per ſuggeſtionem, abſq; interuentu inductionis cum voto, Iuramento, & promiſſione, à perſonis Eccleſiaſticis, eſſe ratam, validam, & bonam, ſtando in vi dictarum Iurium, *Et cap. 1. de pactis in 6.*

5 1 Probatur; quia cum ſimus in materia odioſa, ac pænali, non debemus illam extendere, ac dilatare de vno caſu, ad alium diuerſum, ſed potius debemus eam reſtringere, & arctare, iuxta *regulam Iuris in 6. odia. 11.* ergo vera concluſio.

6 2 Verba enim Canonum, & Papalium Conſtitutionum ſunt ſemper in ſua propria ſignificatione ſumenda, *L. non aliter, ff. de legibus, 3. & ex cap. ex literis de ſponſalibus, & in cap. 1. de pactis, in 6.* & in allegatis Iuribus, nulla fit mentio de Suggeſtione, ſed tantum de non inducendo à perſonis Eccleſiaſticis ad ſepulturam eligendam cum voto, aut iuramento, ſeu promiſſione. ergo &c.

7 3 Nàm Caſus, de quo Ius canonicum non loquitur, cenſetur omiſſus ac Iuris diſpoſitioni relictus, *L. commodiſſimè, ff. de liber: & poſthum:*

poſthum: & l. præcipimus, Cod: de appellat: Rota, deciſ: 675. num. 2. p. 4. diverſ: ſed D. Bonifat: VIII. & Clemens V. in recitatis Iuribus ſuis, nullam memoriam agunt de huiuſmodi ſuggeſtione, non facienda ab Eccleſiaſticis perſonis. ergo reliquerunt, & non vetarunt illam. ergo vera concluſio.

4 Lex enim, vbi non diſtinguit; nèc nos diſtinguere debemus, *cap: ſolitę, de maior. & obedient: & l. de pretio, ff. de publi: in rer: act:.* Sed duo dicti Papæ in ſuis allegatis Conſtitutionibus, nullam fecerunt diſtinctionem de ſuggeſtione, hoc eſt, illam minimè interdixerunt perſonis Eccleſiaſticis, ſicut vetarunt eis, inductionem cum voto, iuramento, &c. ad ſepulturam eligendam. ergo vera concluſio. 8

5 A diuerſis etenim, non fit illatio, & conſequentia non valet; *L. Papinianus. Exuli, ff. de minorit: & cap. ad audientiam; de decimis.* ſed à prohibitione inductionis cum voto, aut iuramento, &c. ad ſepulturam eligẽdam; per ſuggeſtionem nõ valet illatio, ſeu conſequentia, quia ſunt res diſparatæ, & diſſimiles, & nulla eſt inter hæc, proportio, & ęgualitas etiam indirecta, nèc de illa eſſe ſenſum, ac mentem dictorum Summorum Pontificum, vt prohibeatur. ergo. 9

6 Nullo namq; iure cauetur, Sepulturam electam, eſſe irritã, per ſuggeſtionem factã, & aliàs, etiam ſic facta ſepulturæ electio per ſuggeſtionem, in eligente maneat adhuc eius libera voluntas, illam mutandi, & aliam ſumere. ergo. 10

7 Huiuſmodi ſiquidem ſuggeſtio, nullam irritandi vim habet ſepulturæ electionem. ergo cum fuerit ſic facta, tenet illius Electio; ergo non prohibetur à dictis Iuribus. ergo vera aſſertio. 11

8 Suggeſtio ſanè electionis ſepulturæ, de ſe minimè mala exiſtit. ergo non eſt interdicta. ergo per illam electio ſepulturæ facta, bona, & rata manet; quia ſuggeſtio non eſt de obiecto illicito, ac malo, quod ab Electore fieri nõ valeat. ergo vera Theſis. 12

9 Stante igitur, à nullo Iure, Suggeſtionem interdictam eſſe, dummodo non ſit facta cum obligatoria inductione à dictis Eccleſiaſticis perſonis, nempe, cum voto, aut iuramento, &c. ergo eſt bona, & rata manebit. ergo vera aſſertio. 13

Doctorum Allegationes.

Per quàm plures Doctores, ex allegatis in ſuperioribus, docent hanc Theſem noſtram, & præcipuè Commentatores ad dicta Iura, Summiſtæ, & Theologi, quos denuo recitare omittimus breuitatis cauſa. 14

CONTROVERSIA VI.

AN Regulares vtriuſq; ſexus, & Clerici Sæculares inducentes aliquem, vt ſe obliget ad ſepulturam eligendam, ſiue electam, non mutandam, apud ſuas Eccleſias, in quibus de iure, & præciſa tali electione, ſepeliri iam debet, adhuc poſſit in illa Eccleſia ſepeliri, poſt talem factam obligatoriam inductionem?

EXPLICATIONES.

1 Pro huius tituli controuerſiæ maiori intelligentia, ſit huiuſmodi caſus. Petrus de iure debet Florentiæ in Cathedrali Eccleſia ſepeliri, quia ibi ſuorum Maiorum eſt ſepultura: nunc euenit caſus, Vnum, ex Sacriſtis huius Eccleſiæ, Petrum inducere, vt iuret, ſe velle, in ea Eccleſia Cathedrali ſepeliri, in qua, iàm de iure ſepeliri debet, ſi Petrus aliàs, motu proprio, voluntatem non mutet. modo controuertitur, ſi ſtante tali inductione facta à Sacriſta illiùs Eccleſiæ cum iuramento, iuret Petrus, vt velit in ea Eccleſia ſepeliri, ſi moriens Petrus, poſſit adhuc in tali Eccleſia ſepeliri, poſtquam totaliter iurauit, ſe velle ibi ſepeliri, per inductionem factam illi, à dicto Sacriſta: his paucis præmiſſis, ſit.

CONCLVSIO.

2 Sepultura electa, in ea Eccleſia, in qua de iure debet ſepeliri, per Inductionem factam à Sacriſta dicto, cum iuramento à Petro habito, non poteſt amplius Petrus in ea Eccleſia ſepeliri, ex vi huius iuratoriæ inductionis à Sacriſta factæ, ſed alibi eſt ſepeliendus, & Sacriſta mortaliter peccauit, & mox euaſit excommunicatus, ſtando in vi dictorum Iurium.

3 1 Probatur verbis dictorum Iurium, *cap. 1. de ſepultur: in 6.* vbi dicitur ad rem noſtram: *Statuentes, vt his, qui ſic elegerint,* (ideſt, cum iuramento, &c.) *nec apud ſic electas Eccleſias, nullatenùs ſepeliri poſſint*. ergo vera concluſio.

4 2 Nàm, vt dicitur *ex Regula Iuris, in 6. cum quid prohibetur, prohibentur omnia, quæ ſequuntur*. ergo interdicta electione ſepulturæ facta cum iuramento, &c. interdicitur etiam, vt ibi, in Eccleſia eadem ſepeliatur. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

5 1 *Tenent hanc concluſionem multi Canoniſtæ Gloſſatores ad dicta Iura, & præſertim Gloſſa, in dictum cap. 1. de ſepultur: verb. apud quas, verſus finem, cum alijs dicendis.*

CON-

CONCLVSIO II.

Verùm, abſolutè dicimus, pręfatum Petrum ſepeliendum eſſe 6
in Eccleſia Cathedrali, in ſepultura ſuorum Maiorum, licèt, dictus Sacriſta eum cum iuramento induxerit ad ibi ſepeliendum.

1 Probatur; quia Papa Bonifacius in ſua prædicta Conſtitutione tantum effectum electionis interdicit, quam electionem de- 7
clarat nullam, & irritam decernit. Et ita res ad iuris terminos reducitur, ideſt, vt ſepeliatur Petrus, vt de iure erat ſepeliendus in Eccleſia, vbi ſuorum Maiorum adeſt ſepultura; & ideo talis electio ſe habet, ac ſi nulla eſſet habita; & ſicut ſeruando ius commune, ſepeliri debuiſſet in ipſa Florentina Cathedrali, non ſanè, ex vi electionis eo modò factæ, ſed ex Iuris determinatione. ergo vera concluſio.

2 Petrus dictus de iure ſepeliendus erat in ſepulchro ſuorum 8
Maiorum, quod reperitur in Metropolitana Florentina, *ex cap. Ebron.* 13. *q.* 2. cum ſeqq. in quo Petrus eſt ſepeliendus, non certè, iure obligatorio promiſſionis cum iuramento, factę Sacriſtæ, ſed iuris poteſtate, per quam Petrus debet in ea de iure tumulari; ſicut de duobus ſeruis, vno remiſſo, alter remanet; *de vaſu pol. ff. de ſerui. verbo praeced: ſi domus.* ergo vera aſſertio.

Doctorum Allegationes.

Docent hanc noſtram Theſem; ex Canoniſtis, Ioan: Andrea, in cap. 1. 9
Animarum, de ſepultur: in 6. *vbi, inquit, quod noſtra aſſertio eſt indubitata: quia talis Iuris Conſtitutio in fauorem Eccleſiæ emanauit, cui ſepultura debetur; vnde in eius pœnam non eſt retorquendum, iuxta Iuris regulam in* 6. *quod ob gratiam; Sylueſt: verb: ex commu:* 7. *num.* 49. *allegans Ancharanum, & verb. ſepultura, nu.* 5. *Rodriquez, tom.* 3. *qq. regul. q.* 58. *art.* 7. *dub.* 1. *Hierony: Rodriquez, reſolut:* 128. *nu.* 6. *Paſqualigus, deciſ:* 378. *& alij communiter.*

CONCLVSIO III.

Quamuis prænominatus Petrus, de iure ſic inductus ad iuran- 10
dum, vt in Eccleſia Cathedrali velit ſepeliri, vbi erat iam humandus, & per dictam Canonicam Cōſtitutionem, D. Bonifatij VIII. illa non ſit ſepultura priuatus; attamen, dictus Sacriſta, qui eum ſic induxit grauitèr peccauit, cum abſtulerit Petro libertatem alibi, ſepulturam eligendi, contra directè allegata Iura à principio, quæ totalem libertatem volunt, & requirunt circà ſepulturæ electionem.

Docto-

Doctorum Allegationes.

11 *Ità aſtruit Syluest: verb: excommun: 7. num. 49. ad finem, vbi ſic ait: licèt Inducens peccet, auferendo libertatem eligendi, quem ſequuntur multi ſuprà relati, & referendi ſcriptores.*

CONTROVERSIA VII.

AN Sepulturam eligens apud Sanctum Marcum, e. g. & deinde, hanc etiam mutans, aliam eligat cum voto, aut iuramento, & promiſſione à Iure interdicta tali electione; debeat in Eccleſia S. Marci prius electa ſepeliri, an pro vt de iure:

CONCLVSIO I.

1 Stando in iure Conſtitutionis, D. Bonifatij VIII. iam ſuperius relatæ, abſolute loquendo, aſſerimus, præfatum eſſe humandum in Eccleſia S. Marci, vbi ſibi liberè ſepulturam elegit, propter dicti Iuris verba, quæ ſunt, *ſi aliàs, ſepultura non electa, deceſſiſſent.*

1 Probatur ſic; nam ſecunda ſepulturæ electio facta cum voto, aut iuramento, &c. eſt nulla per allegata à principio Iura, D. Bonifatij VIII. ergo iſta nulla exiſtente, remanet bona, & rata illa electio ſepulturæ apud S. Marcum.

2 Nàm huiuſmodi ſecunda electio ſepulturæ, facta cum voto, &c. nullitèr; non vitiat, nec annullat proindè electionem priorem, apud D. Marcum factam ergo remanet bona, quia, liberè elegit eam; ergo in ea eſt tumulandus, cum ſecundum *Iuris regulam in 6. vtile, per inutile non vitiatur.* ergo vera aſſertio.

Doctorum Allegationes.

Defendunt hanc noſtram Theſem Rodriquez, tom. 3. q. 58. art. 7. dub. 2. qq. regul:, illius Nepos, Hieronym: Rodriquez, in compendio qq. regul: reſolut: 128. nu. 7. cũ alijs relatis in ſuperioribus, & referendis.

CONCLVSIO II.

Attenta tamen Iuris diſpoſitione, benè, & accuratè, probabilius eſt aſſerere, præfatum electorem minimè eſſe tumulandum in Eccleſia S. Marci, poſtea ab ipſo electa; ſed proùt de iure.

1 Probatur verbis Canonis Apoſtolici, D. Bonifatij VIII. ſic ſtatuentis, *cap. 1. Animarum, de ſepultur: in 6. Statuentes, vt hi, qui, ſic elegerint, nèc apud ſic electas Eccleſias, nullatenùs ſepeliri, nèc alibi; ne contrà votum, iuramentum, aut promiſſionem huiuſmodi à ſe factam, materiam habeant veniendi, poſſint eligere ſepulturam: ſed contradictione quacumq; ceſſante, ſepeliatur omninò apud illas Eccleſias, apud quas ſepeliendi de iure fuiſſent, ſi aliàs ſepultura non electa, forſitan diſce-*

diſceſſiſſent. ergo vera aſſertio: nam Papa in pœnam ſtatuit huius
electionis, quòd eligentes nequeant alibi ſepulturam eligere, nè
contrà votũ, aut iuramentum,&c. faciant, ſed tumulentur apud
eas Eccleſias; apud quas de iure humari debuiſſent. ergo ſicut
non valebat ſecunda vice, ſepulturam deligere, ſic prima ele-
ctio irrita manet; quia Iuramentum,&c. à ſe factum, ſuum debet
ſortiri effectum.

2 Nàm, præfatus eligens nequit nouam ſepulturam eligere, 7
nè contraueniat Iuramento facto,&c. & conſequenter non vult
Papa, vt ſepeliatur ſecundum diſpoſitionem propriæ voluntatis,
ſed ſecundum iuris diſpoſitionem; ſed ſi prior electio eius, locũ
haberet, contraueniret iuramento, &c. ergo vera concluſio.

3 Papa Bonifatius VIII. in ſua recitata conſtitutione decer- 8
nit in pœnam electionis factæ contra ſuam cõſtitutionem talem,
præfatum eligentem non poſſe de nouo ſibi ſepulturam deligere,
ſed humari deberi prout de iure,& talis eius pœna vult ſuum ſor-
tiatur effectum, vt talis non ſepeliatur ſecundum eius voluntatẽ,
ſed ſecundum illius Iuris diſpoſitionem. ergo vera eſt cõcluſio.

4 Romanus Summus Pontifex valet decernere iuramentum, 9
non obligari, quo; quis electionem ſepulturæ fecit, quando, vi-
delicèt, legitima cauſa ſubeſt, non obligari, inquam, tali iura-
mento electæ ſepulturæ, vt patet in citata conſtitutione, in qua
declaratur, nullam eſſe de facto, talem ſepulturæ electionem fa-
ctam cum iuramento,voto,&c. & dicitur proindè,vt ibi talis ele-
ctor non ſepeliatur, ſed prout de iure, ideſt, aut humetur in Ec-
cleſia parochiali, ſi ſuorum maiorum non habet, aut in ſepul-
chro ſuorum maiorum, ſi habeat.

Doctorum Allegationes.

Tradunt noſtram hanc Theſem Syluest. verb: excommu: 7. num. 49. 10
& verb: ſepultura, nu. 1. Paſqualigus, deciſ: 379. nu. 3. Angelus, verb:
ſepultura, nu. 59. & alij communiter recitati ſuprà, & nominandi.

CONTROVERSIA VIII.

AN, ſi vnus ex Regularibus vtriuſq; ſexus, & ex Clericis Se-
cularibus, ad ſepulturam eligendam inducat apud ſuam
Eccleſiam, cum obligatione ipſius eligentis,&c. irrita electio
talis, ac nulla maneat?

CONCLVSIO I.

Improbabile minimè eſt, ſi dicatur, vnum dumtaxat, ex per- 1

ſonis

ſonis Eccleſiaſtcis dictis inducere aliquem, cum iuramento, aut voto, ſeu promiſſione, ad eligendam ſepulturam peccare quidem mortaliter, & ſi auſu temerario id faciat, ſtatim excommunicatum manere; attamen, electionem huiuſmodi eſſe ratam.

2 1 Probatur ſic: nàm Eccleſia tantum punit ex omnium, vel maioris partis, facto; *L. iubemus, Cod: de ſacro Sancta Eccleſia, & ex cap. nos,* 16. *q.* 6. ergo.

3 2 Ex Iuris regula, *in* 6. *quæ eſt: delictum perſonæ non debet in detrimentum Eccleſiæ redundare:* ſed ſi vnus ex Eccleſiaſticis dictis, inducit ad eligendam ſepulturam ex tribus interdictis modis, non debet in Eccleſiæ damnum redundare. ergo.

Doctorum Allegationes.

4 *Aſtruunt concluſionem Archidiaco: in cap.* 1. *de ſepultur: in* 6. *Angelus, verb: ſepultura, num.* 33. *citans Ioan: Andreæ, & Hoſtienſ: Syluest: ibid: Rodriquez, tom.* 4. *ſumm: cap.* 130. *num.* 5. *& tom.* 3. *qq. regular: q.* 59. *art.* 7. *dub:* 3. *Hieronym: Rodriquez, reſolut:* 128. *nu.* 8. *Portellus, de dub: regul: verb: ſepultura, nu.* 6. *Petrus, de Vbald: cap.* 11. *num.* 11. *de cano: Portio Epiſco: Lezana, tom.* 3. *nu.* 8. *verb: ſepultura, quo ad Regulares, & alij.*

CONCLVSIO II.

5 In vi ſtando conſtitutionis, D. Bonifatij VIII. recitatæ, & ad eam manu tenendam, dicimus, vnum ex perſonis Eccleſiaſticis dictis, ſufficere, nullam reddere, & irritam facere ſepulturæ electionem inductam, cum voto, aut iuramento, vel promiſſione obligatoria facta.

6 1 Probatur verbis ipſius conſtitutionis, quę ſunt talia. *Vniuerſis Religioſis, & Sæcularibus Clericis, cuiuſcumq; ſtatus, & conditiones exiſtant, &c.* vbi dictio, *Vniuerſis* eſt vniuerſalis compræhendes omnes, & ſingulas perſonas Maiores, & inferiores, Regulariū vtriuſq; ſexus, & Sæcularium Clericorum cuiuſcumq; ſtatus; aliàs talis conſtitutio inanis redderetur, ſi perſonæ indiuiduę, & ſingulares non compræhenderētur in ea; nam ſi maior pars alicuius Eccleſiæ Sæcularis, aut Regularis non induceret ad hunc modum, ſepulturam eligendam, numquam contrà talem conſtitutionem contrafieret, ſed hoc eſt falſum; ergo. & antecedens, ex quo hoc falſum ſequitur.

7 2 Nàm, e.g. Parochus in ſua Eccleſia ſolus exiſtens, inducit ſuum Parochianum, vno, ex dictis modis, ad eligendam ſepulturam in ſua Parochia, & illam habet ſuorum Maiorum, alibi: vel

vel Sacriſta Regularis, aut alia priuata perſona ſilenter, ſuum amicum diuitem inducit ad iurandum, vel vouendum, ad ſepulturam eligendam in ſua Eccleſia. ergo nulla redditur talis Bonifaciana Conſtitutio tàm rigoroſa, &c.

3 Intentio Papæ eſt ſanè, tollere omninò animarum pericula, & ſcandala à populo Chriſtiano, quæ indies ex mala inductione electionis ſepulturæ cum voto, aut iuramento, &c. fiebat ab Eccleſiaſticis, oriebantur. ergo illius Conſtitutio in præſentia eſt ſumenda in eo ſenſu, & forma, in qua neceſſaria eſt ad finem intentum. ergo vera aſſertio. 8

4 Præfata Conſtitutio eſt perſonalis, ideſt, ſingulas perſonas compræhendens; nàm communitas, ſiuè Regularis, ſiuè Sæcularis Eccleſiaſtica ſit, componitur ex ſingulis perſonis, & conſequenter actus perſonales reſpicit talis Conſtitutio, & non totam communitatem, vel maiorem partem. ergo vera aſſertio. nàm Bonifacius VIII. ſingulis perſonis dictis Eccleſiaſticis interdicit inductionem ſepulturæ eligendæ cum voto, &c. apud ſuas Eccleſias. ergo. 9

5 Si namq; præfata electio ſepulturæ, modo prohibito facta, nulla eſſet; ergo non erit à Papa benè in hoc prouiſum; ſed hoc eſt falsũ. ergo & àntecedens, quia ad huc eadẽ ſcandala, & inconuenientia ſequerentur, vt prius, ideſt, ad alectionem ſepulturæ faciendam, cum voto, iuramento, &c. ſed eſt aſſerendum tamen, ab illo eſſe benè prouiſum. ergo vera concluſio. 10

CONCLVSIO III.

Sepulturæ electio, ex vnius Regularis, & Clerici Sæcularis inductione, nulla exiſtens, ex vi Iuris Bonifacij VIII. non proindè eſt in præiudicium alicuius Eccleſiæ, nèc damnum patitur aliquod, in tali caſu. 11

1 Probatur; quia illa Eccleſia, pro quã fuit talis nulla inductio facta cũ voto, aut iuramento, &c. nullo ſuo priuatur iure legitimo, quod ex tali facto acquiſiuit. non enim ratione illius electionis ius acquiſiuit; quia fuit facta contrà Bonifacianam Conſtitutionẽ, & ideò nulla eſt, & ideò nullum ius transfertur illi Eccleſiæ, apud quã electio ſepulturæ eſt facta. ergo ſi illi ius non præſtatur, non ſit ei præiudicium aliquod. ergo vera concluſio. 12

2 Inducentis enim delictum, & inducti, ad ſic ſepulturam eligendam, Eccleſiæ non præiudicatur in aliquo, nèc damnificatur: quia talis Eccleſia nihil mali patitur, & tunc pateretur, quan- 13

do in aliquo ſui læderetur; minime verò quando ei non præbetur id, quod ſuum non eſt. ergo.

Doctorum Allegationes.

14 *Tradunt has duas Theſes noſtras multi ex allegatis Doctoribus, & maximè Zaccharias Paſqualigus deciſ: 380.n.2. & ſeqq. cũ alijs nominãdis.*

CONCLVSIO IIII.

15 Prælatus Regularis, aut alius officialis, & Clericus Sacriſta, ſi nomine Communitatis, aut ipſe Parochus, aliquem inducunt ad iurandum, vel vouendum, ſeu promittendum ad ſepulturam eligendam in ſuis Eccleſijs, non ſolum eſt nulla talis electio, ſed manent ipſo facto excommunicati, vt à principio dictum eſt.

16 Cuius eſt ratio optima; quia Prælatus, ſiuè Regularis, ſiuè Sæcularis ſit, repræſentat totam Eccleſiam, ſeu Conuentum, cum ſit perſona publica; ſicut etiam Sacriſta, in nomine Conuentus, aut Capituli, & Parochus multò magis ergo.

Doctorum Allegationes.

17 *Affirmant hanc concluſionem omnes Doctores citati nu. 4. & nu. 14. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO V.

Ex vnius Regularis, & Clerici Sæcularis de Eccleſia, delicto, propter prædicta, Eccleſia tota damnum patitur; nàm interdicta remanet & oẽs alij in hanc pænã incurrunt quouſq; male accepta in integrum reſtituant; & ſic ex facto vnius de collegio, tota communitas delinquit.

Doctorum Allegationes.

18 *Tenent hanc Theſem communitèr Doctores, in cap. 1. de ſepulturis in 6. Ancharanus ad cap. Animarum, de ſepultur. in 6. Syluest: verb. excommun: 7. num. 49. ante finem. Gloſſa in cap. 1. de ſepultur: in 6. cum alijs dictis, ac dicendis.*

CONCLVSIO VI.

19 Sepulturæ electio, quæ fit ex pacto etiam in loco ſacro, vbi quis, aliàs, eſſet ſepeliendus, ſimoniam inducit.

20 Probatur; quia, cum hoc ius ſepulturæ firmum non ſit, ſed variabile, vſq; ad mortem; ſed per huiuſmodi pactum non eſſet variabile, ſed ſtabile, & ſic, quaſi per pactum inducitur quid plus, quod non erat de iure communi.

Doctorum Allegationes.

21 *Ità aſtruunt Felinus, cap. ad audientiam. 2. col. 8. in med: verſ: exprimere, nu. 9. Fallent: 1. de reſcript: Dominicus, in cap. 1. de ſepultur num. 6.*

num. 6. verſ: apud quas, & verſ: facienda, Gratianus, Riccius, Lauorius, in locis dictis, num. 3. Contro: quintæ, cum alijs relatis, ac allegãdis.

CONCLVSIO VII.

Præfatum pactum, ſeu Iuramentum de ſe obligando ad aliquam certam eligendam ſepulturam, ſi liberum fuerit, ideſt, ad nullius inſtantiam, & ſuggeſtionem Parochi, tunc valeret, & cogi poſſet ad illius obſeruantiam, niſi aliquod ſuperueniat, quod ante iuramentum cogitatum non fuit; e. g. ſi fiat Epiſcopus, aut Religioſus, vel locus eſſet occupatus, aut diſſipatus. 22

Cuius ratio eſt adequata; quia non prohibetur ſimpliciter promiſſio, ſed conuentio, & inductio ad inſtantiam perſonæ Eccleſiaſticæ. ergo. 23

Doctorum Allegationes.

Tenent concluſionem Syluest: num. 5. verb. ſepultura, Medices, p. 1. q. 15. de ſepultur: Lauorius, tit. 2. cap. 11. num. 4. Vitalin: in cap. cupientes, num. 38. de pœnis, Aymo, conſil: 10. num. 11. & 13. Rota, per Cæſarem de Graſſis, deciſ: 2. num. 12. de ſepultur: Gratianus, tom. 2. num. 20. cap. 210. diſcept: Forenſ: Francus, in cap. 1. num. 3. de ſepultur: in 6. & ibi Ancaranus, cũ alijs; Riccius, p. 2. deciſ: 662. & alij. 24

CONCLVSIO VIII.

Pactum initum inter Regulares, & Parochos, licèt teneat de non ſepeliendis in ſuis Eccleſijs non nullos Parochianos: tamen, non valet pactum, quod Parochianus promiſit cum iuramento, voto, & obligatione, ſe electurum ſepulturam, vel electam non dimiſſurus. 25

Nàm aliàs, eſſet *contrà cap. 1. & cap. liberum, de ſepultur: & cap. 1. de pact: in 6. & Iura dicta.* 26

Doctorum Allegationes.

Ità ſentiunt Gloſſa, in cap. 1. de pactis, in 6. ad illa verba, & illi, apud vos elegerint ſepeliri, & Gloſſatores ad hunc locum, & ad relata Iura, & citati nuper, cum alijs referendis. 27

DISPVTATIO TERTIA.

DE ECCLESIASTICORVM, AC PAROCHORVM MVNERE, QVATENVS AD FVNERA SPECTAT, DISSERITVR.

CONTROVERSIA I.

AN Eccleſiaſtici Sæculares, vt Canonici, & Parochi in aſſociatiore funeris ad Eccleſias Regulares, queant ſuper funus, officium peragere?

CONCLVSIO I.

1 Eccleſiaſtici omnes, ſiuè Canonici, ſiuè Parochi in aſſociando funere, ad Regularium Eccleſias, nullo pacto ſuper Cadaueris Corpus valent officium peragere; ſed hoc de iure, dũtaxat ad Regulares ipſos, in quorũ Eccleſia humatur defunctus.

2 1 In primis conſtat aſſertio in iure, *ex Conſtitut: D. Bonifacij VIII. ſuper cathedram, de ſepultur: in 6. in extrauagant: Commu: & ex cap. inter cunctos, de priuileg: in 6. & ex cap. dudum de ſepultur: in 6. in clement:* in quibus locis, datur ius ſepeliendi, ac funerandi fratribus Prædicat: & Minoribus in ſuis Eccleſijs, & cæteris Regularibus poſtea idem conceſſum fuit.

3 2 Probatur ex pluribus authenticis Deciſionibus Sacrarum Congregationum DD. Cardinalium, *Nàm ſic deciſum fuit in Briunenſi. 18. Iunij. 1591. in Squillacenſi. 18. Nouembris, 1606. in Catanenſi, Ciuitatis Platiæ, 12. Octobris, 1619. in Nicotonenſi. 5. Iunij, 1615. in Adrianenſi; 18. Februarij, 1629. & die 2. Martij, 1629. & 5. Iulij, 1631. & in Engubina. 12. Martij, 1612. & 5. Iulij, 1614. & in Placentina ex Leuin: 23. Martij, 1619. & in Sulmonenſi: 7. Auguſti, 1629.* & aliæ multæ reperiuntur ſimiles factæ ſuper hanc rem declarationes.

4 3 Probatur ex Decreto emanato ab Illuſtriſs. & Reuerendiſs. D. Auditore Cameræ Apoſtolicæ. 6. Iunij. 1640. circà Cadauerum funera à Parochis, & Regularibus, ex Decretis Sacrę Congregationis obſeruanda, executioni mandari iubentur, ſub pænis & cenſuris cõtrà Inobedientes, deſignatis; & eſt ſequẽtis tenoris.

5 1 *Vniuerſis, & ſingulis, R. R. DD. Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Scolaſticis, Curatoribus, Cuſtodibus, Theſaurarijs, Sacriſtis, Parochialiumq; & Collegiatarum Eccleſiarum Rectoribus, ſeu*

Locum-

*Locumtenentibus earum, Plebanis, Viceplebanis, Curatis, vel non Curatis,
cæteriſq; presbyteris, nec non Clericis, Notarijs, & Tabellionibus quibuſ-
cumq; illiq; vel illis, ad quem, vel ad quos præſentes noſtræ literæ peruene-
rint, ſeu quomodolibet præſentabuntur, ſalutem in Domino, & noſtris
huiuſmodi; immò verius Apoſtolicis firmiter obedire mandatis.*

2 *Noueritis, ex parte, & ad inſtantiam R. R. Fratrum S. Franciſci* 6
*Minoris, & ſtrictioris obſeruantiæ, ac quorumcumq; eorundem R. R.
Fratrum Conuentuum, in quibus vis Mundi partibus exiſtentium princi-
palium inſtantium Decretum Sacræ Congregationis Rituum, de, & ſuper
declaratione, quod officium ſuper Cadaueribus in Eccleſijs Regularium ſpe-
ctet ad ipſos Regulares, ad ſuplicationem dictorum inſtantium emanatum,
ſub die 17. Nouembris, 1638. nobis præſentatum fuiſſe ſub infraſcripto
tenore, videlicèt.*

3 *Sacra Rituum Congregatio, iuxtà aliàs, reſoluta: Reſpondit: of-* 7
*ficium ſuper Cadaueribus, in Eccleſijs Regularium, ſpectare, & pertinere
ad ipſos Regulares, non autem ad Curatos defunctorum: & ita in poſterum
ſeruari mandauit, non obſtante contraria conſuetudine. die 27. Nouembris,
1638. C. Epiſcop: Cardinalis Pius. Iulius Cincius Secret: † loco ſigilli.*

4 *Nèc non aliud Decretum Eminentiſſimorum D D. Cardinalium Sa-* 8
*cri Concilij Trid: Interpratum, de, & ſuper declaratione, quod quoties Ca-
dauera defunctorum, & alia, quæ in huiuſmodi miniſterio adhiberi ſolent,
ab ipſis met fratribus peragi debeant, ad inſtantiam eorumdem met R. R.
Fratrum pariter aditum, die 3. Decembris. 1639. Nobis præſentatum
fuiſſe ſub infraſcripto tenore.*

5 *Die 13. Decembris, 1639. Sacra Congregatio Eminentiſſimorum Car-* 9
*dinalium Concil. Trid. Interpratum, cenſuit, quoties Cadauera defuncto-
rum, ad Eccleſias Fratrum Mendicantium deferuntur, officia Mortuo-
rum, & reliqua, quæ in huiuſmodi Miniſterio adhiberi ſolent, non à Ca-
nonicis, neq; à Clero, ſed à Fratribus obiri, & peragi debere. Ioan: Bapt:
Cardinal. Pamphilius. Franciſcus Paulutius, Sacr. Congregat: Secretar:
Concilij. † loco ſigilli.*

6 *Conſanguinei verò, talium defunctorum illis parentare in parochia-* 10
*libus, alijs presbyterorum, etiam Cathedralibus Eccleſijs compelli nullo
modo poſſint. ſi qua verò, immemorabilis conſuetudo in contrarium ſuper
præmiſſis exiſtere prætendatur, legitimè probetur; interim præſens Decretum
ad vnguem ſeruetur, pro vt eadem Sacra Congreg: ſeruari mandauit.
Romæ die 14. Ianuarij, 1639. Cardinalis Antonius Barbarinus. Cæſar
Fachinettus Secretarius; † loco ſigilli.*

7 *Nèc non aliud decretum. S. Cong: Rituum, ſub die 14. Ianuarij, 1640.* 11

ad ſup-

ad ſupplicationem dictorum R. R. inſtantium, emanatum, ſub eo, quod electio, & numerus Religioſorum prò aſſociandis Cadaueribus, ad libitum hæredum defunctorum ſpectet, Nobis præſentatum fuiſſe, ſub infraſcripto tenore videlicèt.

12 8 *Sacra Congregatio Rituum, iuxtà, aliâs, reſoluta, reſpondit, electionem, & numerum Religioſorum, pro aſſociandis cadaueribus, ad libitum hæredum defunctorum ſpectare, & pertinere, & ità vbiq; ſeruari debere, declarauit die* 14. *Ianuarij.* 1640. *Paulus Cardinalis Creſcentius. Iulius Cincius Secret: † loco ſigilli.*

13 9 *Nèc non pariter, aliud decretum S. Congreg. Eminentiſſimorum, DD. Cardinalium negotijs Epiſco: & Regul. præpoſitę, ad ſupplicationes paritèr eorũdem R.R. Fratrum inſtantiam, emanatum die* 14. *Ianuarij* 1639. *de, ſuper eo, quod defunctorum Cadauera ſepelienda, ab Aedibus defunctorum, ad eorũdem Fratrum Eccleſias, recto tramite deferri licitè poſſunt: Nobis præſentatum pariter fuiſſe, ſub infraſcripto tenore videlicèt.*

14 10 *Sacra Congregat: Cardinalium, negotijs Epiſco: & Regular: præpoſita, cenſuit, defunctorum Cadauera in Eccleſijs dictorum Fratrum ſepelienda ab Aedibus defunctorum, ad eorum Fratrum Eccleſias, recto tramite deferri licitè poſſe, monito, tamen prius, & requiſito, ac expectato proprio Parocho defunctorum, à quo benedictionem, & vltimum vale recipere poſſint: quo venire expreſſè recuſante, poſſint ijdem Fratres, etiam ipſo inuito, dicta Cadauera ad ſuas Eccleſias tranſportare.*

15 11 *Poſt quorum quidem præ inſertorum decretorum præſentationem, ex parte, & ad inſtantiam dictorum R. R. Fratrum, coram Nobis, infraſcripta die, comparitum, & expoſitum extitiſſe; quod licèt ex forma pręinſertorum decretorum, officia ſuper Cadaueribus in Eccleſijs ipſorum R. R. Fratrum celebranda, ad ipſos R. R. Fratres ſpectent, & pertineant non autem ad Curatos defunctorum, ac etiam paritèr ijdem vel R. R. Fratres inſtantes, poſſint, & valeant defunctorum Cadauera, in ipſorum Eccleſijs ſepelienda, ab Aedibus defunctornm, ad eorumdem Fratrum Eccleſias recto tramite deferre, ſeruata ad hoc præinſerti vltimi decreti forma.*

16 12 *Ac etiam ex forma ſecunda decreti præinſerti, officia mortuorum, & reliqua, quę in huiuſmodi miniſterio adhiberi ſolent, non à Canonicis, neq; à Clero, ſed à Fratribus prędictis peragi debeant.*

17 13 *Ac etiam ex forma quarta pręinſerti decreti, electio, & numerus Religioſorũ pro aſſociandis Cadaueribus, ad libitũ hęredũ defunctorũ ſpectet, et pertineat, pręinſertaq; decreta inuiolabiliter obſeruari debiteq; executioni abſq; vlla contradictione, in omnibus, & per omnia, ac iuxtà eorum tenorē, & formam, debeant.*

Tamen

14 *Tamen ad eorum aures deueniſſe, aſſertum extitit, quod non nulli in* 18
executione præſentium nominandorum, & cognominandorum neſcitur quo
iure dicti, qua ratione ſuffulti iactarunt, & iactant, ſe velle præfatos
R. R. Inſtantes, contrà formam præinſertorum decretorum, vt in eorum
contemptum, de, & ſuper præmiſſis in partibus moleſtare, & inquietare,
& forſan moleſtant; Ideò ad Nos vti executorem eorũdem met decreto-
rum recurſũ habuerunt, vt de opportuno Iuris remedio prouidere dignemur.

15 *Nos igitur attendentes requiſitionem huiuſmodi fore iuſtam, rationiq́;* 19
conſonam; Vobis omnibus, & ſingulis ſupradictis, & veſtrum cuilibet
inſolidum, tenore præſentium committimus, & in virtute Sanctæ obedientiæ
ſtrictè præcipiendo mandamus quatenus ſtatim viſis, ſeu receptis præſenti-
bus, & poſtquam vigore præſentium fueritis requiſiti, ſeu alitèr veſtrum
fuerit requiſitus ex parte veſtra: Immò verius Apoſtolica Auctoritate,
nec non ad omnem inſtantiam, quę vobis omnibus, & ſingulis ſupradictis,
& veſtrum cuilibet fiet ex parte cuiuſuis Conuentus dictorum Fratrum
moneatis, & requiratis primo, ſecundo, & tertio, & peremptorio termino,
ac monitione Canonica prout nos etiam monemus, & requirimus omnes,
& ſingulos prędictos, & in executione pręſentium nominandorum, &
cognominandorum, tàm coniunctim, quàm diuiſim, & aliàs, omni meliori
modo, quatenus infra ſex dierum ſpatium, quorum duos pro primo, duos
pro ſecundo, & reliquos duos, pro tertio, vltimo, & peremptorio termino,
ac monitione Canonica aſſignamus, & Vos aſſignetis eiſdem, ſub mille du-
catorum auri, in auro, R. Camerę Apoſtolicæ applicandę, & prò illis man-
dati executioni ſuſpenſioni, à diuinis, priuationis beneficiorum, inhabili-
tatis ad illa, & ad alia impoſterum obtinenda, ac in iuris ſubſidium qua-
tenus opus ſit excommunicationis, alijsq́; Eccleſiaſticis pœnis, & ſententijs,
ſi ſecus, &c.

16 *Debeant, & quilibet veſtrum debeat prędinſertis Decretis, in omnibus,* 20
& per omnia obtemperare, dictaq́; pręinſerta decreta fore, & eſſe extenden-
da, debiteq́; executioni demandãda, ipſosq́; in iuris ſubſidium, excõmunican-
das, & declarandas fore, & eſſe, ob non paritionem illorum, ac niſi illis
paruenerint, declarari vidiſſe, ac de omnibus damnis, expenſis, & intereſſe
pręmiſſorum occaſione quomodolibet paſſis, & factis, & in futurum forſi-
tan faciendis, & patiendis, integrè ſatiſfeciſſe, & in alijs ſe condemnare
vidiſſe: & quaſcumq́; ſententias, & declaratorias, decreta, ſeù mandata
in pręmiſſis, neceſſaria, & opportuna, aliaq́; de iure, quomodolibet requiſi-
ta, fieri, ferri, & decerni relaxari vidiſſe, & audiuiſſe ad fauorem R. R.
pręfatorum Inſtantium deducentium in pręmiſſis omne ius, omne remediũ,
prędicto, & omni alio meliori modo, &c.

21 17 *Et inſuper inhibeatis eiſdem prout Nos tenore præſentium inhibemus, & inhibendo, expreſſè præcipimus, & mandamus, reuiſis, & receptis præſentibus, ſub pœnis, & cenſuris antedictis, audeant, ſeu præſumăt, aut aliquis audeat, aut præſumat quidquam contrà formam præinſertorum decretorum innouare, ſeu attentare, aut innouari facere ſub quouis prætextu, cauſa, ingenio, vel quæſito colore; quod ſi ſecùs factum fuerit, id totum reuocare, & in priſtinum ſtatum reducere curabimus, iuſtitia mediante: alioquin, prædictos ſic monitos, ſi in præmiſſis ſe fore grauatos ſenſerint, modo, & forma præmiſſis, peremptorie citatis, & citari curetis, prout Nos etiam citamus eoſdem, quatenus decima quinta die poſt præſentium executionem; ſi dies ipſa iuridica fuerit: alioquin, prima die iuridica ex tunc proxima immediatè ſequenti compareant Romæ in iudicio legitimè coram Nobis, vel noſtro in ciuilibus cauſis, R. R. D. Locumtenente, infraſcripto, cauſam eorum grauaminis allegaturi, aliaq; dicturi, & facturi, prout iuſtitia ſuadebit, & ordo dictauerit rationis, &c.*

22 Quarè ex his omnibus recitatis, huius Decreti Auditoris Cameræ Apoſtolicæ eſt in ſpecie adnotandum, Sacræ Congregationis Regular: & Epiſco: intentionem eſſe; vt non ſolum defunctorum Cadauera, qui ſibi ſepulturam elegerant in Regularium Eccleſijs, in eiſdem ſepeliantur, & ab ipſis officia peragantur; ſed etiam, caſu, quo alibi ſepeliantur, reſtituantur dictis Eccleſijs; vt ex recitatis Iuribus in ſuperiori Diſputatione Controuerſia prima, & ſequentibus; & prout de facto conſtat, ex declaratione eiuſdem S. Congregationis prima die Martij, 1641. in qua decretauit, quod ſi Cadauer corruptum reperiatur, vt ab alijs diſcerni nequeat; & trasferri ad Eccleſiam, vbi erat ſepultura electa, quod Parochus decretum faciat, per quod declaret, non proindè præiudicatum fuiſſe Iuri ſepulturæ, & alijs rationibus dictorum Regularium.

23 Cuius ſanè ratio eſt adæquata; quia dicit *S. Gregorius.* 13. *q.* 4. *quod vltima voluntas defuncti ſeruanda eſt omnibus modis*: in quo loco *inquit Gloſſa, vltima voluntas defuncti pro lege ſeruanda eſt*: *Authent: de nupt*: §. *diſponat. col.* 4. Quod ideò eadem Sacra Congreg: Regular: & Epiſco: voluit, defunctum quemdam, præter illius voluntatem, non ſine violentia, in quadam Eccleſia Cathedrali tumulatũ fuiſſe; transferri præcepit ad illam Eccleſiam, vbi ſepulturam ſibi elegerat. 21. Iulij. 1607. & 22. Februarij, 1641. eadem S. Congregatio ordinauit, vt Epiſcopus Placentinus reſtitui faceret à Parocho quodã ſuæ diœceſis patribus Minoribus,

Cadauer cuiuſdam puellæ, cui pater eius elegerat ſepulturam in ipſorum Eccleſia, cum omnibus emolumentis funeralium, & funeris eleęmoſynis, &c.

Doctorum Allegationes.

Tradunt præfatam noſtram Theſem communiter ſcribentes de Regularium priuilegijs, Peÿrinus, de priuileg: Minimo: Conſt: 2. Iulij I I. §. 22. num. 57. & in addict: Decreto. 9. Alexander Peregrinus, p. 2. in compendio priuilegio: ſui Inſtituti, tit: ſepultura in ſcholio §. 3. Barboſa in collectanea Bullarij verb. ſepultura quòad Regulares, & verb. defunctus, & de offici: Curati, cap. 26. Lezana, tom. 2. cap. 1. nu. 47. & tom. 3. verb. defunctus, nu. 1. & tom. 4. verb. ſepultura, quòad Regulares, nu. 4. Portellus, tom. 2. reſponſ: moral. caſ: 63. & cæteri omnes referēdi. 24

In præſentia eſt etiam ſciendũ, quòd dicitur ſupra, nu. 7. idem fuit deciſum, ac decretatũ à S. Congregat. Concilij Trid: Coſmas Torres Cardinalis. P. Fagnanus Secretar: loco † ſigilli. 1626. & die 29. Iulij 1636. C. Epiſcopus Portuenſ: Cardinalis Pius. Cæſar Fachinettus Secretar: & horum omnium antea *à Iulio II. ſua conſtitut: 2. §. incipiente, virtute conſpicuus; & à Pio V. ſua Bulla, & ſi Mendicanti: ordinis,* §. 27. & quod habetur num. 9. § 5. fuit Sancitum, à S. Congregatione Rituum. 21. Nouembris, 1637. C. Epiſco: Portuenſ: Card: Pius. Cęſar Fachinettus Secret: † loco Sigilli. quod verò aſſeritur num. 22. 8. §. fuit Sancitũ ab eadem S. Congregatione Rituum, poſſe videlicèt hæredes defunctorum, vocare numerum Religioſorum, ſibi benè viſum, etiam Parochis inuitis, & inſcijs. Romæ. 21. Nouembris, 1637. C. Epiſco: Portuenſis, Cardinalis Pius. Cæſar Fachinettus Secret: † loco ſigilli. 25

CONCLVSIO II.

Eccleſiaſtici omnes, tàm Parochi, quàm Canonici, & Sæculares presbyteri, & Clerici, minimè poſſunt licitè, ac iuridicè, in Regularium Eccleſijs, defunctorum corpora humare prout de iure, ac authoritate propria, abſq; Superiorum Eccleſiarũ venia. 26

Ità conceſſit Sixtus III I. ordini Fratrum Prædicat: ſua conſtitutione exordiēte: *Regimini vniuerſalis Eccleſiæ* vbi ſic habetur: *Inhibentes diſtrictius, vt nulli Religioſi, vel Sæculares, vobis inuitis, aliquorum corpora defunctorum, in veſtris Eccleſijs, & Cæmeterijs, ſepelire, aut in Eccleſijs veſtris miſſarum ſolemnia, vel pro Animabus eorũ, qui ad loca veſtra tumulanda feruntur, ibidem exequias celebrare ſine veſtro aſſenſu, & voluntate præſumant.* Ille. 27

K Quod

28 Quod poſteà vtiq; Sacra Rituum Congregat: inſtituit, ac decretauit, dum Reſpondit Rectori loci Baraxas, non licere Curatis ſepelire in Regularium Eccleſijs, ſine expreſſa licentia Guardiani, & Superiorum aliorum locorum Regularium, nulla conſuetudine immemorabili non obſtante. die 29. Iulij 1636. C. Epiſco: Portuenſis, Cardinalis Pius. Cæſar Facchinettus Secretar: † loco ſigilli.

29 Horum omnium eſt ratio adæquata; quia tum Eccleſiæ, tum cætera loca omnia Regularium ſunt exempta, & immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiecta, de quibus ipſa Summa Sedes Apoſtolica curam gerit, protegit, fouet, ac defendit omnia Regularium Iura, ab ipſa Sancta Sede deſumpta. de his videatur infrà, diſput. 4. Contro: 12. num. 13.

CONTROVERSIA II.

AN Parochi in proceſſionibus, & in defunctorum aſſociatione, Canonicos de nouo inſtitutos alicuius Eccleſiæ Collegiatæ, præcedere debeant; atq; in horum diplomate Apoſtolico Inſtitutionis, nullum Ius, ac priuilegium à Sede Apoſtolica conceditur, vt ipſos Parochos præcedant.

CONCLVSIO I.

1 Parochus, cùm in actu Animarum curæ gerat Epiſcopi vices, qui Rector Parochialis dicitur, *cap. bona rei. 12. q. 2.* ideò, tamquã ſubrogatus, in illius locum, videtur alijs præferendus in ſua dictione, cæteris alijs, abſolutè loquendo.

2 Probatur concluſio. *Ex regula, ſi eum, §. qui iniuriarum, ff. ſi quis caut: & l. vni: §. 1. Cod. de rei vxoriæ act:* & per alia aducta *à Barboſa, de axiom: Iuris vſu freq: axiom: 213. num: 1.*

CONCLVSIO II.

3 Parochi ſunt præferendi Canonicis, ſi non Cathedralibus, qui efficiunt vnum Corpus, cum ſuo Epiſcopo; ſaltem, Collegiatæ Eccleſiæ de nouo inſtitutis; inquorum Diplomate, non adeſt, vt ipſis Parochis præcedant, qui ſuò iure Antianitatis gaudet.

4 1 Probatur; Nam parochus eſt oculus dexter Epiſcopi, cuius gerit vices; & ipſi Canonici, etiam Cathedralis Eccleſiæ, honorare debent paſtores, quales ſunt Domini parochi, & ſeſe coram Deo, humiles cognoſcere debent; licèt, praua quædam huius Seculi iudicia, aliud acclament: Nàm cura eſt dignior Canonicatu, & præſertim, Collegiarum Eccleſiarum. ergo.

2 Cu-

2 Curatus etenim adminiſtrationem habet Maiorem, quæ 5
præcedentiam inducunt, *cap. cum illis, de præbend:* curæ, enim, exercitium in ſe continet periculum Magnum, cum ſit ars artium; & eſt tantò prætioſior, quantò periculoſior; nec omnis Sacerdos eſt ad animarum curam Idoneus; *cap. penult: de act: & qualit:* ergo.

3 Cura ſi quidem ſuperat etiam Canonicatum, ratione ſcientię; 6
cum in Curato Maior ſcientia exigatur, quam in Canonico non curato, cum teneatur confiteri, & diſcernere peccata, & Euangelium declare, & concionari, &c. ergo.

4 Probatur ratione ordinis; quia in Canonico non Parocho, ordo 7
ſubdiaconatus ſufficit; ſed Parochus Sacerdos eſſe debet neceſſariò; quia habet omnia Sacramenta Eccleſiæ adminiſtrare, ac Miſſas celebrare, vt muneri ſuo ſatisfaciat, *iuxtà Trid: Conſil: ſeſſ: 21. cap. 3. de Reformat:* & funeralia peragere ſuorũ Parochianorũ.

5 Canonici de nouo inſtituti cuiuſcumq; Eccleſiæ, ſi in ſuo di- 8
plomate, ſeù Bulla, non fuerit expreſſum hoc ius, & priuilegium, vt Parochis præcedant tenere debent aliàs, locum, poſt Parochos, tàm in proceſſionibus generalibus, quàm in aſſociatione defunctorum; quia iam Parochi ſunt in ſua pacifica poſſeſſione talis præcedentiæ, qua priuandi non ſunt, ſi Papa eos non priuat tali præcedentia. ergo.

6 Canonici de nouo inſtituti alicuius Eccleſiæ non habent nec 9
ius ſepeliendi, nec funerandi, ſed Parochi vtrumq; habent à Iure. ergo præcedere debent.

7 Probatur ex decreto facto à S. Congregat: Rituum, de re iſta 10
quæ interrogata; An Canonici Eccleſiæ Collegiatæ S. Angeli Terræ Saxoferratenſis, quandò aſſociant defunctorum Corpora ſepelienda in Eccleſia Parochiali, debeant ipſum Parochum, qui ſtolam fert, pręcedere.

Reſpõdit. Illum presbyterum, ſeu Curatum, qui ſtolam ferr, & ad eius Eccleſiam funus defertur, alios omnes præcedere debere. die 14. Octobris 1609.

In cuius deciſione ſunt meritò ad notãda illa verba: *Illum pres-* 11
byterum, ſeu Curatum, qui ſtolam defert. Sacram Congregationem conſultò ſe fundare quo ad præcedentiam, *in ſtolæ delatione;* quaſi honor, & reuerentia huic ſigno in primis debeatur Sacerdotali, ſiuè, qui eam defert ſit prior, ſeu Curatus, ſeu alius presbyter. nàm contigit quandoq; Parochum non poſſe, alium mittit presbyterum; & ideò, conſultò dixit S. Congregatio, *Illum presbyterum.*

K 2 8 Ex

12 8 Ex alia deciſione, S. Congregation: Rituum facta ſub his verbis, de parochis, & collegiatis Canonicis, circà præcedentiam. Attenta diſcrepantia, antiquarum reſolutionum. S. Congregat: quæſitum fuit, cui debeatur præcedentia in funeralibus, an proprio Parocho defuncti, an verò Capitulo Eccleſię Collegiatæ: Sacra Congregat: Reſpondit.

13 *In aſſociatione funerum, ſalua legitima loci conſuetudine, deberi Capitulo Collegiatæ ſuprà parochum, etiam proprium defuncti; ſinè praiudicio tamèn, in reliquis, iurium, & preminentiarum eidem Parocho, de iure, vel de iure cõpetentium. Romæ 14. Maij, 1644. Cardinalis Capponius præfectus S. Congregatio: M. Gallius, Ioc. Congregat: Secretar: † loco ſigilli.*

14 *Quod idẽ fuit deciſũ, die 15. Iulij. 1614. in Eugubina, & alia Prenestina Canarũ, die 13. Iulij, 1619. & Oſtienſi Ceren. 28. Aprilis. 1607.*

15 Ex quibus verbis Sacræ Congregatio: manifeſtè apparet, ipſam manutenere velle locorum conſuetudinẽ, & Iura, & præeminentiam parochorum quo ad omnia; ſed ex conſuetudine, & de Iure, e. g. parochi Senarum omnes præcedunt in aſſociatione funeris. ergo vera concluſio.

16 9 Nàm ex vſu, & praxi antiquiſſima præſcripta, & immemorabili, de qua teſtatur Cardinalis Sancta Seuerina, Pœnitentiarius Maior, & oſſeruantiſſimus Sacrarum Cæremoniarum, vbi *in ſuo opuſculo Sacerdotali, cap. de delatione corporis ad Eccleſiam*, inquit. *Parochus indutus ſuper pelliceo, & ſtola nigri coloris, vel etiam pluiali eiuſdem coloris, pro conſuetudine, aut ſi videbitur, ratione loci, vel perſonæ, alioquin, ſine eo, cum ſuo Clero, cum alijs presbyteris, & clericis, qui adfuerint, præcedente Cruce illius Eccleſiæ, ad quam Corpus portandum eſt, quę Crux ſola defertur, cum ad domum defuncti peruenerit, ipſe ſolus, cum Clerico deferente vas aquę benedictę, ingreditur locum, vbi defunctus iacet, quem prius aqua benedicta aſpergit, deinde linteo Corpus defertur ad feretrum, ordinatur proceſſio, pręcedant Confraternitates Laicales, tùm deferens Crucem, & ſequitur Clericus Regularis, & Sęcularis per ordinem, ac vltimo loco Parochus, vt ſuprà indutus, qui incipit Reſponſorium Subuenite Sancti Dei.* ergo vera aſſertio.

17 10 Canonici de nouo inſtituti, cuius vis Collegiatę, ſi dicunt habere hoc ius ſepeliendi, & funerandi in ſua Eccleſia; eis incumbit hoc onus contrà Parochos probare, & manifeſtare habuiſſe à Sede Apoſtolica, in inſtitutione ſuæ Collegiatæ Eccleſiæ; ſed ſi non probant iuridicè, ac legitimè, manifeſtum eſt ſignum non habere. ergo eo non gaudent de iure. ergo vera aſſertio.

Cano-

11 Canonici huiuſmodi carentes ſepeliendi, ac funerandi iure, ſe habent ſicut cæteri Clerici in hoc particulari, aſſociandi funus, ſed Clerici non præcedunt Parochos. ergo nèc tales Canonici Iure funerandi, ac ſepeliendi carentes. ergo. 18

12 Parochi ſi quidem hoc ius funerandi, & ſepeliendi fundatum habent in actu funerandi in Iure, *cap. ſuper Cathedram, de ſepultur: in 6. in cap. dudū, de ſepultur: & extrà de ſepultur:* ſed tales Canonici in nullo Iure habent hoc ius fundatum, nèc in Bulla Inſtitutionis ſuæ Eccleſiæ, nèc alio modo, vt ſcilicèt, in aſſociatione funeris habeant Parochos præcedere. ergo. 19

13 Ille eſt præferendus, qui maiorem habet poteſtatem, adminiſtrationem, ac iuriſdictionem: ſed Parochi in his omnibus, Canonicos dictos præualent. ergo. 20

Probatur Minor, quia in ſuos Parochianos habent poteſtatem, iuriſdictionem, & adminiſtrationem Sacramentorum, quod tales Canonici nullum horum habent, nèc faciunt vnum Corpus cum Epiſcopo; ergo quo iure volunt Parochos præcedere? ergo vera aſſertio; quæ deſumitur liquidò, *ex cap. ad hęc, de offici: Archidiaco: & ex Auetntica, Conſtitu: Nouel.* 81. §. *& generaliter, verb. & nobiliores, & ibi gloſſa.* vbi loquitur, de Iuriſdictione, adminiſtratione, & poteſtate; iuxtà dicta, & quia ratione Stolæ debent præcedere ipſos Canonicos.

14 Dignior minus dignum præcedere debet, *cap. Epiſcopus, 2. diſt: 95.* Sed Parochi ſunt digniores dictis Canonicis; quia Curam animarum habent, & populis pręſunt, & maiorem ſcientiam habere debent; & Cura eſt dignior Canonicatu, *cap. cum illis, de prębend: & dignit.* ergo. 21

15 Qui enim pluribus præeſt, & Maioribus negotijs, de iure eſt dignior, *cap. per ſingulos. 2. q. 3. caſ: 9. & authent: nouel. is de defenſio: ciuit: §. nos igitur:* ſed Parochi præſunt ſuis Populis, quòad animarum curá, quam dicti Canonici non habent. ergo. & talis eſt vſus, argumento, *Papa Eugenius IIII. epiſt: ad Henricum Cantuarienſem Archyepiſcop:* prò præcedentia ſtabilienda Cardinalium in ordine ad Archiepiſcopos, ſic ait. *Quis etiam non videat Cardinalatus dignitatem, Archyepiſcopali Maiorem eſſe dignitatem? quia cū illa priuatæ vnius patriæ præſit vtilitati, Iſta publicæ totius populi Chriſtiani, illa, vnam dumtaxat Eccleſiam, iſta, cū Sede Apoſtolica, vniuerſas. Ille.* 22

16 Fauet aſſertioni Rituale Romanum, *de exequijs, fol.* 150. vbi Parochus in funeribus præcedit omnibus, incedendo ante fere- 23

trum;

trum; quod, & Romæ ſeruatur; quia, in ſua parochiali Eccleſia, parochus vocatur Prælatus,& tantam habet auctoritatem,quantam habet Prælatus cum Capitulo, in Eccleſia Collegiata; & in propria Eccleſiâ dicitur Imperator, & Rex, *cap. duo.* 23. *q.* 4. *& Apoſtolorum vices tenet: Romanus, conſil. vlt.*

24 17 Canonici ſic de nouo inſtituti alicuius Eccleſiæ Collegialitèr cum non habeant ius vllum ſepeliendi, & funerandi, in ſua Eccleſia nequeunt corpora defunctorum humare,& ab Aedibus, vbi exiſtunt cum Cruce leuare inconſultis parochis. ergo ſunt inferiores,& ab eis dependent. ergo parochi ipſos præcedũt.

Doctorum Allegationes.

25 *Docent concluſionem noſtram Syllueſt: verb. ſepultura, num. 3. verb. cano: portio, nu. 15. verſ: prima ſecundum Petrum, Angelus, ibid: nu. 3. Rota, tom. 1. p. 2. aliàs, p. 5. deciſ: 577. num. 27. Barboſa, de officio parochi,cap. 9. nu. 8. & in collectan: bullar: verb. Parochus, Gratianus, tom. 2. diſceptat: forenſ: cap. 289. & tom. 3. cap. 992. fol. 295. Lezana, tom. 3. verb. defunctus,nu. 4. Molina, lib. 2. cap. 14. de canonicis, Bonacina, de ſepultur: diſp. 3. q. 21. punt: 5. num. 3. Riccius, p. 4. ſuæ praxis, reſolut: 304. nu. 2. Hieronym: Garat: de Iuribus parochi, tit. 3. cap. vlt: Tamburinus, tom. 3. de iure Abbat: fol: 457. vbi refert quandã Rotæ deciſionem, 1627. in lucem datam,& tom. 1. diſp. 25. q. 2. nu. 31. ait,in hac materia præcedentię eße potiſſimùm conſuetudinem inſpiciendam, vt reſoluit Bald. in cap. cum olim nu. 1. de conſuetudine, & in l. obſeruare, §. antequam verò, nu. 13. ff. de officio Proconſulis, Felinus, in cap. ſtatuimus,de Maiorit: & obedient: & pro aductis rationibus, allegantur etiam, Gloſſa, in cap. ſtatuimus,verb. conſueta, verb. maioritas, de officio. Delegati,in 6. Geminianus,in cap. Epiſco: nu. 2. diſt: 17. Abbas, nu. 1. conſil. 21. lib. 1. Menochius,conſil. 11. nu. 6. & 56. Decius,conſil. 161. nu. 2. verſ: 7. iſta concluſio, Loffredus, in paraphraſi feud: in cap. omnes, verſ: confirmatur prædicta,Caßanus,in Catalogo Mundi,p. 4. conſiderat: 52. nu. 8. Gama, deciſ: 1. nu. 52. Peregrinus,conſil. 74. nu. 20. lib. 1. Ioan: de Siluis, de beneficijs, q. 61. nu. 2. Collegium Bononienſe, conſil. 1. nu. 13. & 26. Vitalin: in clementi: 1. nu. 29: deprehend: & nu. 30. & 32. Staphilius, de lit: grat: §. 6. nu. 2. Nauar: cap. 2. ſumm: nu. 2. & in capit. 1. §. caueant: de pęnit: & remiſſ: Pariſius, lib. 4. de Reſignat: q. 11. & q. 11. n. 29. & lib. 10. q. 2. num. 27. & alij.*

CONCLVSIO II.

26 Si in funeralibus contingat Capitulum nouæ collegiatæ cuiuslibet, niſi conſuetudo aliàs, obſtet, aut aliud Ius, præceſſiſſe,

aut

aut præceſſurum parochis ignorantiæ cauſa, aut adulationis, vel alterius intereſſe ducti, ipſi parochi tollerarunt, vel permiſerunt; proindè minimè nocerè debet, ac præiudicare ſucceſſoribus parochis.

Ratio eſt adequata huius noſtræ aſſertionis; quia in materia præcedentiæ, & præeminentiæ eſt ſeruanda talis conſuetudo, vt qui ſunt in tali poſſeſſione, manutenendi ſunt; quòd notatur, *in cap. 1. de feud: man: & in cap. Imperialem, §. praterea, ducatus, de prohibit: pheudi alienand: & in cap. de ſuceſſ: pheudi*. nàm non amittitur ius Prælationis, illa non vtendo, aut alios patiendo prçcedere: cum non poſſit expreſsè tali iuri renunciari, in Eccleſiarum præiudicium, & ſucceſſorum, nèc etiam tacitè; quia materia præcedentiæ eſt magni præiudicij, nèc compromitti valet abſq; Superioris authoritate. 27

Doctorum Allegationes.

Affirmant hanc noſtram aſſertionem Baldus, in cap. cum olim, de conſuetudine, Decianus, lib. 3. conſil. 19. nu. 44. fol. 19. & lib. 7. conſil. 21. num. 74. Rota, deciſ: 4. de elect: in nouis, Menochius, conſil. 126. nu. 3. lib. 2. Nauar: conſil. 2. de maiorit: & obedientia, cum alijs allegatis, & allegandis. 28

CONCLVSIO III.

Canonici huiuſmodi iure ſepeliendi, & funerandi carentes in ſua Collegiata Eccleſia, nequeunt proindè Crucem erigere, quandò defunctorum Corpora ad Eccleſiam ſuam portantur ad ſepelienda; ſed Crux parochialis Eccleſiæ, proprij defuncti eſt à parocho erigenda, quamuis totum Capitulum Eccleſiæ Collegiatæ funus aſſociet. 29

1 Probatur. Nàm Crucem erigere in funeralibus tantum poſſunt hi, qui de iure ſepeliendi, ac funerandi habent ius, & ſub ſe populum, aut ex priuilegio; ſed Capitulum nouitèr erectum cuius vis Eccleſiæ Collegiatæ, non habens, neutro modo, hoc ius. ergo Crucem in funeralibus nequit erigere. 30

2 Probatur verbis ipſis recitatis ſuprà, Sacræ Congregat: Rituum; vbi dicitur: *Sine præiudicio tamen in reliquis, Iurium, & prçheminentiarum, eidem Parocho de iure, vel de conſuetudine competentium.* vbi declaratur, de iure ad parochos ſpectare præcedentiam ſuper Canonicos præfatos, de conſuetudine immemorabili, & debent proinde in ea manu teneri; & Crucem etiam de iure erigere ad eos attinet, quia ſub ſe populum habent, & non ad præfatum Capitu- 31

pitulum, quòd omni iure caret funerandi, & ſepeliendi, & conſequenter Crucem erigendi. ergo vera concluſio.

32 3 Conſtat etiam aſſertio ex his, quæ ſuprà num. 16. ex Cardinali Sancta Seuerina recitauimus nimirum, vnam tantum Crucem eſſe erigendam ab illa Eccleſia, ad quam fertur funus ad ſepeliendum; ſed quia Capituli Eccleſia de nouo inſtituta non eſt Parochialis, nec vllũ ius eã ferendi habet. ergo illã erigere nequit.

33 4 Si namq; Canonici prçfati, nouitèr inſtituti, in quorum Bulla, nullum adeſt ius, & priuilegium erigendi Crucem, quando Cadauera, in eorum Eccleſia tumulantur, & eam erigentes, damnificarent ſanè ac magnum inferrent præiudicium ipſis Parochis, ad quos de iure ſpectat illam eleuare quandò mortui Parochiani ſepeliuntur in ſua Eccleſia Collegiata, quæ eſt publicum Cœmeterium omnium parochorum illius loci, & Ciuitatis; & tales Canonici puniri poſſent de perturbata poſſeſſione, & Iure pacifico, quod parochi benè fundatum habent, Crucem erigendi, & non ipſi Canonici. ergo.

34 5 Eccleſia Collegiata ſiquidem horum Canonicorum, non dumtaxat eſt commune Cœmeterium, ſed quò ad animarum curam ſubeſt, e. g. Collegiata Senenſis parochis S. Chriſtophori, & S. Petri de ouili: quo, ergo, iure, tales Canonici crucem erigere prçtendunt, ſi nullum Ius parochiale in ſua Eccleſia habent? ergo ad ipſos parochos, & minimè ad Canonicos dictos attinet, Crucem erigere.

35 6 Nèc in præſentiarum valet dicere; Canonici Eccleſiæ Collegiatæ de nouo inſtituti habent facultatem Crucem erigendi in proceſſione, putà, Sanctiſſimi Sacramenti Corporis Chriſti. ergo, & in aſſociatione defunctorum, quandò ſepeliuntur in ſua Eccleſia. negatur conſequentia; & ratio negationis eſt; quia *à diuerſis non fit illatio. l. Papinianus exuli. ff. de minorib. & cap. ad audientiã, de decimis*. non inquã, valet cõſequentia; Nam eis fuit permiſſum, vt eo die erigant Crucẽ, ad tollenda ſcandala, & rixas, præcedẽtiæ cauſa, reſpectu cæterorũ presbyterorũ, qui ſub cruce Cathedrali proficiſcuntur in omnibus proceſſionibus, &c. ergo.

Doctorum Allegationes

36 *Allegantur prò hac noſtra Theſe omnes citati Scriptores ſuprà nu. 21. & preſertim Gauãtus, in manu: Epiſco: verb. exequiæ, nu. 14. Lauorius, tit. 2. cap. 3. n. 208. 212. et 220. et cap. 11. n. 25. & ſeqq. variarũ Lucubrat: Gratianus, tom. 2. diſcept: forenſ: cap. 298. num. 88. & alij communiter.*

CON-

CONCLVSIO IIII.

Stante, quod præfati Canonici, nullum ius, in ſua Eccleſia 37
Collegiata, de nouo inſtituta, habent, nèc ſcilicèt funerandi, nèc ſepeliendi, nec Crucem erigendi; neceſſariò, quoq; ſequitur, minime eos prætendere poſſe à Parochis medietatem funeralium, quando mortui humantur in ſua Collegiata Eccleſia, & licèt totum eius Capitulum adſit in aſſociatione defuncti ad ſepulturam.

In primis, manifeſtiſſima, ac certiſſima manet concluſio, ex 38
hactenus allegatis, mè hercule, non eſt dubitandũ; deinde probat.

1 Nàm Canonici prædicti, licèt Capitulariter procederẽt in aſſociatione mortuorum, quando ſunt in ſua Eccleſia tumulandi, in tali caſu, ſe omninò habent, ſicuti cæteri Clerici; quia in Bulla Inſtitutionis huius Collegiatæ, nullum Ius habetur, & eis præſtatur, vt valeant Crucẽ erigere, ac ius ſepeliendi, & funerandi. quo pacto ergo prætendere volunt funeralium medietatem, iuridicè, & legitimè, ac licitè? ergo.

2 In allegato Decreto Sacræ Congregationis Rituum, non caue- 39
tur, Canonicos præfatos à Parochis deſumere funeralium medietatem, quando capitulariter ad ſuam Collegiatam Eccleſiam ad ſepeliendum mortuos, aſſociant; ſed tantum ſtatuit quod; *Sine præiudicio in reliquis, iurium, & præheminentiarum eidem Parocho de iure, vel de iure competentium:* ſed ipſis Parochis de iure totum funus competit; quia ipſorum Eccleſia eſt commune Cœmeterium Parochorum, qui etiam, non nulli, vt ſuprà, diximus, habent ſub ſe talem Eccleſiam quò ad animarum curam. ergo vera aſſertio.

3 De Iure namq; communi ſolum Parochis, curam animarum 40
habentibus competunt funeralium emolumenta, *cap. 1. & cap. relatum, de ſepultur:* & ex alijs Iuribus; quoniam dantur eis in recõpenſationem laborum, quos ipſi ſuſtinent in celebrando diuina, & in ſacramentis adminiſtrandis defuncto, quos labores Canonici præfati minimè ſuſtinuerunt, & ideò eis medietas funeralium ob nullum ius, & ſub nullo prætextu, funeralium medietas competit. ergo.

Doctorum Allegationes.

Suſtinent noſtram hanc aſſertionem Surdus, conſil. 525. num. 14. 41
Mantica, deciſ. 284. num. 6. Lezana, tom. 2. cap. 1. num. 48. cum alijs ſuprà nominatis.

CONCLVSIO V.

Quandò etiam præfatorum Canonicorũ Sacriſta, ſeu Capellanus, 42

ad funus aſſociandum proficiſcitur, in eorum Eccleſia ſepeliendum, non poteſt Crucem erigere, nèc locum habere ſuper Parochum defuncti, nèc funeralia peragere in ipſa Eccleſia, ſed hæc omnia de iure pertinent ad defuncti Parochum agere.

43 Conſtat veritas huius concluſionis ex allegatis vſque modò; nàm ſi ipſi Canonici nequeunt etiam capitulariter aſſociantes funus ad ſuam Eccleſiam, erigere Crucem, & cætera funeralia proſequi, cum ius nullum ſepeliendi, & funerandi retineant. ergo multò magis non valebit hæc agere ipſorum Sacriſta. Nàm, Nemo dat, quod non habet, ſed ipſi Canonici nullum ius habent circa funeralia. ergo non poſſunt iſta Sacriſtę præſtare ergo.

Doctorum Allegationes.

44 *Tradunt Felinus, in cap. cum olim, num. 1. verſ: ſed vera ſolutio, de officio delegati, hanc Theſẽ, Rota, in Burgenſi præheminentiarũ, 4. Ianuarij. 1611. coram Penia, Lauorius, cap. 11. nu. 61. & ſeqq. tit, 2. variar: Lucubrat: Praxis Neapolita: de ſepultur: cap. 61. num. 21. Gratianus, tom. 2. diſcept: forenſ: cap. 298. nu. 4. Barboſa, de officio Parochi, cap. 26. nu. 8. Sperellus, deciſ: 26. nu. 9. Romanus, conſil. 218. & alij.*

CONCLVSIO VI.

45 Sacriſta præfatæ Eccleſiæ Collegiatæ nequit etiam Cruces affigere portis eiuſdem Eccleſiæ, ſed tantum ad ipſos Parochos, ſub quorum cura, & dictione manet ipſa Collegiata Eccleſia attinet.

46 Cuius ratio eſt adequata, & efficaciſſima; quia ius affigendi Cruces ad Eccleſias, ad Parochos ſpectat, e. g. in Ciuitate Senarum, ex conſuetudine immemorabili, & non ad Sacriſtam præfatæ Eccleſiæ, ſi Curatus non ſit. ergo vera concluſio, quæ etiam patet de ſe, per ea, quæ in ſuperioribus diximus.

Doctorum Allegationes.

47 *Amplectuntur aſſertionem noſtram Ganantus, in manuali Epiſco: num. 21. verb. Parochorum munera, Piaceſius, de viſit: beneficio: ſimplici: nu. 33. & 34. Genuenſis, in ſua praxi, cap. 17. nu. 12. Barboſa, de Parochi officio, cap. 17. num. 11. & de hac aſſertione, Deciſio adeſt S. Congregat: 18. Maij, 1602. relata ab his citatis Scriptoribus, cum alijs referendis.*

CONCLVSIO VII.

48 In Funeralibus quando, e. g. eſt vocatum totum Capitulum Cathedralis Eccleſiæ, ad funus aſſociandum, Parochus defuncti, locum dare tenetur illius Canonicis, & ipſe immediatè poſt eorum Clericos locũ tenere debet honorationem, & hoc fit totum, pro-

propter reuerentiam Matricis Eccleſiæ.

Adeſt de re iſta, ſequens autenthica deciſio Sacræ Rituum Congreg: in vna Viterbienſi, infraſcripti tenoris, videlicèt. 49

In Sacra Congregatione, expoſitum fuit, oriri differentias inter Canonicos, & Clerum Cathedralis Viterbienſis, dùm ſimùl ad funus alicuius defuncti aſſociandum accedunt.

Prætendentibus Parochis; ſtola, & Cotta indutis, præcedentiam, in caſu propoſito ſuper vniuerſum Eccleſiæ Cathedralis Clerum, & Capitulum; Archydiacono, & Archypræsbytero dum taxat exceptis: & contra, non conuenire, exiſtimantibus dignitatibus, & Canonicis Eccleſiæ Cathedralis, vt ſimplex Parochus ſuprà Clerum, & Canonicos Eccleſiæ Cathedralis, qui ſimùl cum Archydiacono, & Archypresbytero, vnum corpus conſtituunt, locum obtineant. 50

Quibus auditis; eadem Sacra Rituum Gongregat. à Decretis factis in ſimilibus, non eſſe recedendum, cenſuit; Nempe vt locus dignior in funeralibus ſemper relinquatur Capitulo, & Clero Eccleſiæ Cathedralis: Parochum verò defuncti; vel Parochum Eccleſiæ, ad quam corpus defuncti defertur, digniorem locum obtinere, & præcedere quoſcumq; alios presbyteros, non autem Eccleſiæ Cathedralis, & debere incedere antè Capitulum Eccleſiæ Cathedralis. 51

In Eccleſia verò, vbi Corpus defuncti ſepelitur, ad Parochum ipſius Eccleſiæ pertinere officium facere, & expreſſè declaratum fuit, in vna Piſaurienſi, die 20. Decembris, 1603; & ſic in Ciuitate Viterbienſi etiam ſeruandum eſſe, cenſuit; niſi, aliàs, immemorabilis conſuetudo ad fauorem Parochorum legitimè probetur. & ità declarauit Romæ, 20. Iunij, 1611. Dom. Epiſco: Oſtienſis Cardinalis Pinellus. Io. p. Mutant: Secretar: † loco ſigilli, & anteà 30. Auguſti 1603. eadem Congregat. in vna Sutrina, hoc idem ſtatuit, in vna Piſaurienſi. 22. Martij. 1633. 52

CONCLVSIO VIII.

Archypresbyter, qui eſt ſecunda dignitas, in Eccleſia Cathedrali Viterbienſi, cui Animarum cura incumbit, ac ſtolam defert præcedere debet Archydiaconum, qui eſt prima dignitas, ratione ſtolæ. 53

Ità declarauit eadem S. Congregat: Rituum, in vna Viterbienſi, & Troiana, die 4. Maij 1613, & plures anteà, & poſteà fuit hoc idē deciſū. 54

Doctorum Allegationes.

Antumant concluſionem hāc noſtram, Lauorius, cap. 11. num. 67. & ſeqq. Barboſa, vbi ſupra, Praxis Neapolitana, cap. 24. cum multis, ex ſuprà relatis, & dicendi. 55

CONCLVSIO XI.

56 Parochi propriam cultram habentes, in defunctorum Bara, ſeù feretro ſupponendam quandò nempè, Cadauer ad humandum ducitur, prò qua, certa pecuniæ quantitas ab ipſis exigi ſolet haud queunt, Heredibus defuncti interdicere, vt nè aliundè ab alijs deſumant aliam.

57 1 Probatur; quia talis Parochi vetatio, de cupiditate non modica, ac Auaritia ſaperet; et ſi cum ſuis Parochianis pactum ageret, de cultra, & Conuentio exiſteret, aperta ſimonia eſſet. ergo vera aſſertio.

58 2 In re namq; ſua, quilibet eſt dominus faciendi, quod ſibi beneplacet, iuxtà *regulam Iuris, in 6. & l. fluminum, ff. de damno infecto; & res qualibet, libera præſumitur. l. ſi pares, ff. de noui oper: nunc.* nèc Parochi ad hoc valent ſuos Parochianos compellere; & licèt, huiuſmodi conſuetudo diſponendi propriam culturam Parochorum obſeruata eſſet vltrà decem annos, non ideò præſcribitur; quia ſapit de ſimonia, recipiendo certam pecuniæ quantitatem propter hoc: tum etiam quoniam, hæc ſunt meræ facultaris. *L. 1. Cod. de annal. except:* tum vtriq; fundata eſſet in cupiditate & auaritia, & proinde ſimonia committeretur.

Doctorum Allegationes.

59 *Docent hanc noſtram Theſem Socinas, volum. 2. conſil. 272. Riccius, p. 3. deciſ: 124. Lauorius, tit. 2. variar: Lucubrat: cap. 3. num. 220. cum alijs dictis, & dicendis.*

CONCLVSIO X.

60 Parochus tenetur funus peragere in ſua Eccleſia, quandò Cadauer ibi tumulatur, quamuis, ibi ſit totum Capitulum Eccleſiæ Cathedralis cum ſuis dignitatibus præſens.

61 *Sic, namq; decretauit S. Rituum Congregat: in Piſaurienſi, die 20. Decembris, 1603. & in Melitenſi. 18. Nouembris, 1606. & in Oſtienſi Corg. 28. Aprilis, 1607. & in Praneſtina Cauarum. 18. Auguſti, 1618. ergo vera aſſertio.*

CONCLVSIO XI.

62 Parochus, & Sacriſta Eccleſiæ Cathedralis, quamuis amouibiles ſint, quandò Capitulum interuenit in funeralibus, præcedunt proprium Parochum defuncti.

63 Cuius eſt ratio: quia ſunt corpus cum Capitulo vnum, vt num. 51. dicebamus, & ſic etiam de nouò decretatum fuit. 22. *Martij. 1633. à S. Congreg: Rituum.*

CONCLVSIO XII.

Præcedentia inter Parochos tum Sęculares, tum Regulares, quandò in funeralibus adſunt, eſt procedendum, & obſeruandũ, vt cum ex Parochia, cui Sæcularis præſit, defunctus effertur tumulandus;cui Regularis prę́ſit,&c. ipſi ſunt præferendi, qui ſtola, & ſuperpelliceo fuerint induti, pares progrediantur, & Parochus præcedit in funere vbi Cadauer tumulatur, & procedatur etiam ſecundum vniuſcuiuſq; patriæ conſuetudinem immemorabilem in hoc. 64

CONTROVERSIA III.

AN Crux Parochialis, in funeralibus erigenda ſit quando funus defertur ad Eccleſias Regulares tumulandum? vbi alia ſcitu digna curioſa reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Abſolutè, & ſimpliciter loquendo, de communi vſu, & praxi, atq; de iure Canonico, dicimus;vnam tantum Crucem erigendã eſſe in funeralibus; quod fit deuotionis cauſa, in memoriam paſſionis D. N. Ieſu Chriſti Crucifixi, & in ſignum videlicèt, quod funus eſt hominis illius, qui dum in terris vixit, & moribundus exiſtens, dicto ſignaculo Sanctæ Crucis inſignitus fuit; minimè, verò fertur, ratione, & cauſa alicuius Intereſſe præcedentiæ, & auaritiæ, ad emolumenta acquirenda, vt abuſus non in nullis locis, & corruptela introducta manet. 1

CONCLVSIO II.

Illa dumtaxat Crux eſt in funeralibus ferenda abſolutè, & ſimpliciter illius Eccleſię videlicèt,in qua corpus defũcti ſepelitur. 2

In primis certa manet Concluſio ex immemorabili conſuetudine Eccleſiæ vniuerſalis per ea, quæ in Superiori Controuerſia, num. 16. ex Rituali communi Cardinalis Sanctæ Seuerinæ, & Pauli V. verb. exequię;vbi vnam tantum Crucem volunt erigendam eſſe, & illam eſſe, in cuius Eccleſia Corpus defuncti tumulatur, ergo vera concluſio. 3 4

2. *Probatur ex pluribus decretis nouiſſimè emanatis à diuerſis Sacris Congregationibus DD. Cardinalium; nàm Sacra Rituum Congreg: petita fuit à Regularibus Terræ Matthelicæ Camarinenſis Diæceſis ſub his verbis. An Crux Parochialis Eccleſiæ deferri etiam debeat quandò Cadauer defertur ad Eccleſiam Regularium, attenta conſuetudine, & ſemper delata eſt vna tantum Crux illius Eccleſiæ, ad quam Corpora fuerint delata?*

Re-

Reſpondit: Vnicam tantùm Crucem in Cadaueribus efferendis, eſſe deferendam, & illam eſſe debere illius Eccleſiæ, ad quam Corpus defuncti defertur. Romæ, die 21. Nouembris 1637. C. Epiſco: Portuenſis, Cardinalis Pius. Cæſar Fachinettus Secretar:† loco ſigilli.

5 3 Ex alia deciſione. S. Cong: Regular: & Epiſco: ſub his verbis facta. 1640.

1 *Non licere ferre in proceſſionibus Cruces, vel noua inſigna præter ſolitū.*

2 *Presbyteros alicuius Parochiæ non poſſe Crucem propriam erigere in proceſſionibus, ſed incedere ſub Cruce Parochiæ.*

3 *Quòd in funeralibus vna tantum Crux deferri debeat illius Eccleſiæ, ad quam Corpus defuncti defertur; dummodò non interueniat Capitulum Cathedralis Eccleſiæ, ſub qua omnes aſſociantes funus, incedere debent.*

6 4 Ex item alia declaratione S. Congregat: Epiſco: & Regular: facta. 28. *Nouembris* 1642. vt videlicèt, vna *ſolummodò Crux deferatur ab illa Eccleſia, ad quam Cadauer tumulandum fertur, & eſt conforme ſtatuto Cleri Romani, cap. 5. & Concilio Lateranenſi, §. Parochos cum Cruce, &c.* ergo vera aſſertio.

7 5 Conſtat ex Iure *inter cunctas de priuilegijs, in 6.* vbi habetur: *Iubemus, vt Corpora defunctorum, qui apud eos (ideſt, patres prædicatores) elegerunt dum viuerent ſepulturam, proceſſionaliter cum Cruce, turibulo, & aqua benedicta, cantando, ſeù legendo officium mortuorum, vel pſalmos, & alienas ingrediendo Parochias poſſint aſſumere, & ad ſuas deferre Eccleſias tumulanda.* ſic Papa Benedictus XI. ex ordine Fratrum Prædicatorū aſſumptus. Idem ſtatuit Sixtus IIII. ſua Bulla *incipiente: Regimini vniuerſalis Eccleſiæ.* & eſt autenthicè regiſtrata *fol:* 148. *priuilegior: dicti ordinis.* ergo.

8 6 Ex declarationibus authenticatis à Hieronymo Matthæo Auditore Gregorij XIII Cameræ Apoſtolicæ; cuius literæ authenticationis, Bullæ Pij V. *& ſi Mendicantium ordinis*, relatæ *à Confectio per extenſum fol.* 289. hæc ad rem noſtram habentur.

Et cuicumq; Chriſti fidelium, pro tempore defunctorum Cadauera qui ſe in Eccleſijs dictorum ordinum, ſepeliri ordinauerit, vel ſi ab hæredibus defunctorum, ſeù curam funeralium habentibus, ad id vocati fuerint; Cruce ſui ordinis eleuata, ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exindè auferre, ac ad ipſorum Eccleſias, alicuius Rectoris, ſeù Capituli præſentia, vel interuentu, minimè expectatis, ex ipſorum defunctorum domibus leuare, accipere, aſſociare, atq; ad ipſorum fratrum Eccleſias directè deferri, & in illis ſepeliri facere. hæc ibi. ergo. quod idem aſſeritur in dicta Bulla Pij V. *etſi Mendicantium ordinis*; relata ab eodem

Con-

Confectio fol: 243. quá dictus Gregorius XIII. authenticare fecit per dictum ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ, anno 12. ſui Papatus, ad inſtantiá Procuratorú Generalium ordinú Regulariú.

7 Item, ex alijs declarationibus Congregationum diuerſarum, DD. Cardinalium, *in vna Narnenſi Sancti Gemini, 38. Septembris, 1614. in Barenſi Terra Medugni. 2. Auguſti, 1631. & in Adranenſi. 22. Nouembris, 1631. & in Meſſanenſi. 12. Februarij, 1633. & in vna Florentina 9. Aprilis 1633. & aliæ referendæ, quæ ſanè ſufficiunt in præſentiarum.* 9

Doctorum Allegationes.

Defenſores harum duarum Theſum, ſunt Gratianus, tom. 2. diſcept: forens: cap: 289: nu. 120. Peyrinus, tom. 3. priuilegiorum, in calce Tomi, Barboſa, in collectan: bullar. verb. Crux, et cap. 26. de offic: Parochi nu. 78. Nouarius in Lucerna Regular: verb. Crux, nu. 1. Aldanus, in reſolut: Canonica: dub. 2. nu. 4. Mancinus, in ſua praxi Infirmorum, dub. 26. fol. 496. Lezana, tom. 2. verb. Crux, nu. 2. & tom. 3. verb. defunctus, num. 3. cum alijs de communi ſententia. 10

CONCLVSIO III.

Introduci mininè poteſt pro vtroq; foro, Conſuetudo à Parochis ſuas Cruces deferre in funeralibus quoties Cadauera ſuorum Parochiarum Eccleſiarum, tumulantur in Regularium Eccleſijs, vel in alijs Eccleſijs non Regularibus, cum damno, & præiudicio illarum Eccleſiarum, vbi defuncti humantur, eo ducti intereſſe, & Auaritia, ad lucrandam medietatem funalium; aliàs, ſemper rixæ, & contentiones erunt inter Parochos, & Regulares, & ideo ad Sedem Papalem recurrant: 11

1 Probatur, Nàm quoties Parochi ſuam attollét Crucem, quandò Corpora defunctorum in Eccleſijs Regularium ſepeliuntur, ſemper exiſtimabitur, vt hoc faciát ſolummodò ratione auaritię, ad lucrandam medietatem funalium, ſed hoc agere nequeunt pro vtroq; foro, abſq; peccato; cum fiat magno damno, & detrimento ipſarum Eccleſiarum, quibus de iure omnia funeralia perueniunt, & debentur ſecundum mentem defunctorum, qui reliquerunt ſepeliri velle in Eccleſijs Regularium, cum tali eleęmoſyna funeralium. ergo. 12

2 Nàm in dubio ſemper contra Clericos in tali caſu eſt iudicandum, cum agatur de ſolutione temporali, putà, de funalibus ſoluendis per medietatem Parochis, ob Crucis ſuæ erectioné; quod fit, nè Auaritia in funalium exactione notentur, cum præiudicio,

& dam-

& damno in vtroq; foro, Eccleſiarum Regularium. *cap. quantò, de cenſibus, Abb: in cap.* 1. *verſ: notant: vltim: de decimis, Bellamerus, conſil.* 31. *col.* 7. *poſt med: verſ: ſed etiam, nu.* 13. *& omnes Doctores idem auſtruunt*; in dubio eſſe præſumendum, talem abuſum inductum eſſe, cauſa Auaritiæ.

14 3 Introduci namq; non poteſt conſuetudo, & vſus, per actus extorſiuos in prçiudicium tertij, qui in ſe peccatum habent auaritię, & cupiditatis, nec non fore ſapiant in prima cauſa, ſimoniæ; ſed Regulares merè coactè, & per vim, & extorſionem Parochis medietatem funalium ſoluunt; quia ſub tali intereſſe Crucem erigunt. *cap. final. de conſuetudine*; & in proprijs terminis, *Caſtro, conſil.* 401. *lib.* 7. *nu.* 4. *Guglielm: Redoanus, de ſimonia mentali, p.* 3. *cap.* 16. *nu.* 33. *tom.* 11. *fol:* 96. *cum alijs allegandis tradunt.* ergo.

15 4 Nulla eſt conſuetudo pernicioſa Eccleſiæ admittenda; ſed iſta eſt pernicioſiſſima Eccleſijs Regularium à Parochis introducta, erigendi Crucem ob intereſſe lucrandi medietatem funalium in mortuorum funeralibus. ergo non eſt tolleranda, ſed auferenda omninò; ergo nulla eſt.

16 5 Quæ enim ſunt propriæ facultatis, & libertatis, conſuetudinē non inducunt reſtrictiuam liberæ poteſtatis; & dum lis inter Parochos, & Regulares adeſt de re iſta, nequeunt interim, dūmodò diffinita non eſt, ac perpetuò deciſa à Sede Apoſtolica recipere Parochi talem medietatem funalium: Immò vt bene viſum eſt hactenus, eſt lex Canonica, & diciſiones per quam plurimæ authenticæ ſunt emanatæ; vt vna tantum Crux ſcilicèt, deferatur in funeralibus. ergo vera concluſio.

17 6 Conſuetudo, quæ eſt de ſe irrationabilis, nullo iure ſuſtinetur, & eſt totaliter remouenda; ſed Crucem deferre à Parochis in funeralibus, ob medietatem lucrandi funalium, eſt irrationabilis; quia cum præiudicio, & damno Eccleſiarum Regularium eſt introducta, & contrà allegata Iura, prohibentia talem erectionem Crucis à Parochis faciendam, & præſertim, ſub tali Intereſſe auaritiæ: & quia in Dei Eccleſia non eſt ſimilis vſus duas deferendi Cruces ſimul à dextris, & ſiniſtris aſſociatas; eſt, mehercule; deriſio, abuſus indecentiſſimus, & irrationabilis, ideò, à dictis Iuribus interdictus. ergo.

18 7 Nulla conſuetudo licitè, legitimè, & validè abſq; maioris partis, & ſanioris populi conſenſu introduci valet, aliàs, irrita eſt, & nullius roboris, & firmitatis exiſtitit, ſed Parochi ſic eam introduxe-

duxe-

duxerunt, abſq; Regularium conſenſu, & voluntate; & cum præiudicio, & damno in vtroq; foro, eorumdem, cauſa, & occaſione recipiendi per vim, & coactè, funalium medietatem ab ipſis Regularibus, quia Crucem detulerunt in occaſione defuncti ſepulti in Eccleſijs Regularium; alioquin, talem medietatem non ſumerent funalium. ergo vera concluſio.

8 Ad introducendam conſuetudinem neceſſariò Iuriſdictio, & poteſtas ſupræma independens exigitur, & id multò magis, quando eſt in præiudicium tertij introducta, nulla manet: Parochi verò carent penitùs Iuriſdictione, ac poteſtate dicta, ad introducendam conſuetudinem talem pernicioſiſſimam Regularium Eccleſijs, erigendi Crucem in funeralibus, ad lucrandam funalium medietatem. ergo. 19

9 Nulla conſuetudo, & lex fit, cum non adſit conſenſus totius multitudinis, ad quam præſtare pertinet, vt docet D. Thom. p. 2. q. 97. art. 3. ad 3. ſed Parochi ſine Regularium conſenſu, & participatione ipſorum, introduxerunt præfatum abuſum erigendi ſuam Crucem, ad lucrandam funalium medietatem. ergo nulla eſt; ergo vera concluſio. 20

10 Quoties enim conſuetudo introducitur, aut contrà publicam vtilitatem, aut contrà priuatam etiam, in eius præiudicium, nihil valet, & ipſo iure, inanis eſt; *vt docent Bartolus, in l. de quibus, Parnomit: in cap. de tregua, & pace, & ibi Gloſſa, & Goffredus, Sylueſt. verb. conſuetudo, nu. 9. q. 6. & eſt communis Canoniſtarum opinio*; ſed talis conſuetudo, at melius, dicam, corruptela, & abuſus, à Parochis introductus contrà vtilitatem publicam, & priuatam Eccleſiarum, putà, Regularium Senenſium, Crucem erigendi in funeralibus, ad funalium medietatem lucrandã. ergo nulla eſt: ergo vera aſſertio. 21

11 Conſuetudo introducta in rebus Eccleſiaſticis, abſq; maiorũ Superiorũm Auctoritate, quorum intereſt, non ſolum eſt temeraria prçſuntio ambitioſa, ſed nulla etiam exiſtit: ſed Parochi abſq; Regularium Prælatorum authoritate, & fortaſſe quoq; ſuorum Antiſtititum, introduxerint huiuſmodi abuſum damnoſum alijs, & ſe ipſis, pro vtroq; foro, nulla eſt. ergo vera concluſio. 22

12 Conſuetudo, quæ violentèr introducitur, aut eſt ſic introducta, omninò eſt irrita; ſed huiuſmodi eſt iſta à Parochis introducta, Crucẽ ſuam portandi in funeralibus ob *Intereſſe* ad piſcendi funalium medietatem. ergo vera concluſio. 23

24 13 Omnis ſiquidem conſuetudo, cuius fundamentum conſiſtit in emolumento, & lucro temporali, in actibus Eccleſiaſticis, & functionibus, ab auaritia, & cupiditate lucrandi dependens, eſt totaliter ab Eccleſiaſticis Parochis auferenda, at huiuſmodi eſt iſta, quæ eſt à Parochis introducta in funeralibus, Crucem erigendi, ad medietatem funalium lucrandã. ergo vera concluſio.

25 14 Conſuetudo, quæ eſt peccati mortalis nutritiua, non dumtaxat eſt nulla, ac friuola eo ipſo, ſed per nullam immemorabilem conſuetudinem acquirit præſcriptionem. *cap. non ſatis; cap. incolas; de ſimonia, cap. cum tanto de conſuetudine: Rota, in Calagurritana præheminentiarum, 24. Aprilis, & 18. Decembris. 1592. coram Gypſio, Pariſius, conſil. 23. lib. 1. nu. 49. & alij de cõmuni ſententia autumãt:* ſed Parochorum præfata conſuetudo ſuam Crucem erigendi ad lucrandam medietatem funalium eſt nutritiua peccati mortalis, auaritiæ, & ſimoniæ, vt dictum eſt, & in damnum magnum Eccleſiarum Regularium. ergo.

26 15 Conſuetudo; quæ eſt admodum oneroſa, ac pernicioſa, nec valet, nec tollerabilis eſt; ſed huiuſmodi eſt iſta Parochorum, qui introduxerunt Crucem ſuam erigere in mortuorum aſſociatione, quando ipſi tumulantur in Regularium Eccleſijs, ipſis ſatis valde oneroſa, & pernicioſa, ob ſolutionem medietatis funaliũ, quorum cauſa, ad illa lucranda, talem introduxerunt abuſum. ergo vera concluſio.

27 16 Conſuetudo etſi immemorabilis exiſtat, quandò eſt contrà libertatem, & exemptionem Eccleſiarum, manet irrita; ſed horum Parochorum eſt huiuſmodi; quia Eccleſiarum Regularium libertatem, & exemptionem, ac aliarum Eccleſiarum offendunt, propter ſolutionem medietatis funalium. ergo vera aſſertio.

28 17 Tandem probatur noſtra Theſis, hac euidentiſſima adequata, & totali Ratione inuincibili: Nàm ſtante iure communi, Domini Benedicti vndecimi, *inter cunctas, de priuileg: in 6.* cuius verba à principio retulimus, & conſtitutionibus Pij V. & Gregorij XIII. dictis. & per quam multis decretis authenticis Congregationum diuerſarum DD. Cardinalium de Cruce vna tantum erigenda in mortuorum aſſociatione ab illa Eccleſia, vbi tumulatur defunctus; ad illius introducendam Conſuetudinem, cum ſit immediatè contrà prędicta Iura Pontificia, neceſſariò Papę ſcientia, ac conſenſus huius pernicioſæ Conſuetudinis, & præiudicialis tertiò exigitur, aliàs, numquam per contrariam conſuetudinem

imme-

immemorabilem dicta Iura, & leges abrogantur; ideſt, vt perpetuò vbiq; in Dei Eccleſia, in mortuorum aſſociatione vna tantum Crux ab illa Eccleſia deferatur, vbi defunctus humatur.

Et ne dum ſcientia præfatę Conſuetudinis, ſed melius dicam, 29
corruptelæ malę, & damnoſę, requiritur; ſed vtiq; expræſſus Papę conſenſus, ad eam introducendam contrà relata Iura, & Decreta, licèt immemorabiliter durata fuerit. Et in præſentiarum, ignorantia dictorum Iurium, & Decretorum non proinde Parochos tales excuſat, ſed perquàm maximè accuſat eos in vtroq; foro ad reſtitutionem in integrũ. ergo manet certiſſima noſtra cõcluſio; quæ ſi in iudicio fuiſſet Romæ deducta iuſtitia exigente minimè tolerata fuiſſet talis pernicioſa conſuetudo; nàm multa ſanè per patientiam, & prò bono pacis, ac ratione ſcandali tollerantur, quæ in iudicio deducta, iuſtitia exigente, nõ tollerarentur; vt eſt textus *in cap. cum iam dudum, 18. in fine, de prebend:* quem ad rem *Gloßa allegat in §. leges, verb. abrogatæ, diſt. 4.*

Hanc doctrinam, cum Superioribus allegatis docent Abb. in cap. vlt: 30
num. 8. de conſuetudine, Salas, de legibus, q. 97. tract: 14. diſp. 19. ſect: 6. num. 59. & 62. Rota, in Treuerenſi Abbatis. S. Maximi. 24. Ianuarij, 1621. coram Coccino Decano; Rota, item, in Romana obſeruationis contractus, 23. Octobris 1551. coram Chiſſanenſi, relata à Verallo, deciſ: 204. num. 3. p. 3. in Romana Concordię. S. Petri. 12. Februarij, 1618. coram Caualerio. Gloßa, in d. §. leges, verb. abrogatæ, diſt: 4. Archidiacono: in cap. cum, de beneficio, num. 2. verſ: nàm, circa medium, de prebend: in 6. vbi aßerit, caſum eſſe expreſſum, in cap. conſequens, & cap. nolite, 11. diſt: cap. facta, 9. q. 3. & cap. illum, & cap. ridiculum, 12. diſt: Ioan: Andreæ, in d. cap. cum de beneficio, poſt principium, Geminian: ibid. nu. 6. Franchus, num. 3. D. Antonin: p. 1. ſumm: tit. 16. cap. vnic: §. 2. ante finem, & alij.

Doctorum Allegationes.

Sunt aßerentes noſtram prefatam concluſionem cum ſuis annexis, Rota, 31
deciſ: 10. de conſuetudine, in antiquis, Abbas, in cap. Clerici, de iudic: & conſil. 53. nu. 1. p. 2. & in cap. quantò, conſil. 7. Rolandus, conſil. 23. num. 9. lib. 2. Soccinas, in cap. ſi quis clericus, fallent: 19. de foro competent: Alexand: conſil. 8. nu. 1. & conſil. 149. nu. 10. Surdus, conſil. 301. num. 12. Molina, de iuſt: & iure, diſp: 672. Azzorius, tom. 1. lib. 5. cap. 12. q. 1. Suarez, tract: de defenſione fidei, lib. 4. cap. 32. num. 14. & cap. 34. num. 12. Bartol. in l. 1. ff. de legibus, Baldus, in l. vlt: de legibus; & alij communiter.

CONCLVSIO IIII.

32 Parochi huiuſmodi, qui vſq; modò,contrà Iura Papalia,& Decreta multa, plurium Sacrarum Congregationum DD. Cardinalium, medietatem funalium acceperunt, ob Crucis erectionem in aſſociandis defunctis ad ſepulturam Regularium Eccleſiarum, in vtroq; foro tenentur in integrum ad reſtitutionem quouſq; lite pendente, non ſit diffinita; licèt, iam diù determinata ſit pro vtroq; foro, per allegata Iura, & Decreta, quorum ignorantia tales Parochos minimè excuſat.

33 Iàm ſanè concluſio remanet veriſſima, ex hactenus adductis, & eiſdem rationibus probata manet: Nàm horum Parochorum conſuetudo cum non ſit licitè; iuſtè, & legitimè introducta, vt viſum eſt; ſequitur neceſſariò, minimè recipere poſſe, iuſtè, & validè, talem medietatem funalium pro ſua Cruce erigenda in funeralibus,quia illam non legitimè erigunt eius cauſa,talem medietatem funalium ſumere. ergo tenentur ad reſtitutionem,&c. nàm vt dicit *Petrus de Rauenna, ſingular: 109. cereos debere remanere fratribus ſepelientibus, quaſi ſequela Cadaueris: & notat etiam, Baldus per text; in l. vnic: §. qui Domini, Cod: de latin: libert: toller:*

CONCLVSIO V.

34 Parochi non ſolum nequeunt Crucem erigere in mortuorum aſſociatione, qui in Regularium Eccleſijs humandi ſunt; verum etiam, tantummodò mortuos aſſociare tenentur vſq; ad portam Eccleſiæ, ſi non fuerint legitimè impediti, & abſq; ſua Cruce.

35 1 Conſtat aſſertio ex Decreto emanato *die 22. Februarij 1641. à S. Congregatione Epiſco: & Regular: ad inſtantiam Procuratoris Generalis Hæremitarum diſcalceatorum D. Auguſt: nempè,Parochum teneri aſſociare Cadauera vſq; ad Regularium Eccleſiam ſi in ea ſepeliri elegerint, niſi fuerit legitimè impeditus.* ergo vera concluſio quòad omnes ſuas partes, ideſt, non poſſe, nèc debere Parochum ſuam portare Crucem in Eccleſia Regularium.

36 2 Probatur concluſionis pars 2. Nàm parochi nullum ius deferendi Crucem in Regularium Eccleſijs habent,cum ſint exemptę à locorum ordinarijs,& Sedi Apoſtolicę immediatè ſubiectę,&c. ergo nequeunt eam portare: quia Crucis erectio indicat Iuriſdictionem, vbi Cadauer tumulatur; ſed Parochi nullum ius, & iuriſdictionem habent in Regulariū Eccleſijs. ergo nequeunt eam erigere neq; erectam ibi habere.

37 3 Ad liberam poteſtatem ſepeliendi, ac funerandi intereſt, vt

vna

vna tantum Crux feratur ab his, vbi defunctus tumulatur. ergo Parochus nequit eam erigere quandò in Regularium Eccleſijs mortuus ſepelitur; quia ipſi Regulares liberam à Iure, habēt ſicut Parochi, Iuriſdictionem ſepeliendi, & funerandi, quorum intereſt ſuam tantum Crucem portare, in mortuorum aſſociatione.

4 Parochi namq; cum Crucis erectione non ſolum derogant Iuri exemptionis Eccleſiarū Regularium; verū vtiq; iuri funeralium cum maximo præiudicio earundem Eccleſiarum: quia per illius erectionem habent licèt, iniuſtè, funalium medietatem: ſed hæc Parochi licitè, & iuſtè non valent agere. ergo nèc etiam Crucem erigere. 38

CONCLVSIO VI.

In defunctorum aſſociatione, ſi Capitulum Cathedralis incedat cum Regularibus, tantum vna Crux eſt ferenda ab Eccleſia Cathedrali, ob illius reuerentiam, Cadauer ſi ſepeliatur in Eccleſia Regularium, non erigenda eſt ab eis alia Crux; ſi verò ab Eccleſia Cathedrali non defertur, eam Regulares erigent, ſi cadauer eſt tumulandū in ſua Eccleſia. Sic *Sacra Rituum Cōgregatio ſanciuit, in vna Piſaurienſi. 22. Martij, 1631.* 39

Doctorum Allegationes.

Tradunt Theſem hanc Fuſcus, lib. 1. de viſit: cap. 23. num. 2. Lauorius, tit. 2. cap. 11. nu. 26. vari: lucubrat. Mancinus, dub: 26. fol. 496. de ſepultur: Molfeſius, p. 2. tract: 13. cap. 8. num. 54. ſumma, Barboſa, de Parochi officio, cap. 26. num. 78. Genuenſis, in ſua praxi, cap. 62. num. 12. Aldanus, in Reſolut: Canoni: dub: 2. num. 4. & alij. 40

CONCLVSIO VII.

Confratres quandò ſunt ad funus vocati aſſociandū, Crucem nullo pacto erigere valent; niſi adeſſet in aliquo loco conſuetudo immemorabilis illam erigendi proceſſionaliter; *Sic S. Rituum Congregat: in vna Adrianenſi. 22. Nouembris, 1631. decretauit.* 41

Doctorum Allegationes.

Ità tenent hāc noſtrā Theſem Barboſa; cap. 26. de offic: Parochi, nu. 61. Mancinus, dub. 26. fol. 496. de ſepultu: cū alijs ſupra relatis, et referendis. 42

CONTROVERSIA IIII.

AN Parochi, ac cæteri curam Animarum gerentes, accipere plus valeant in funeralibus, quæ apud Regularium Eccleſias fiunt, quàm, quæ habentur in proprjis Eccleſijs?

CON-

CONCLVSIO I.

1 Ad ſepulturæ libertatem in Regularium Eccleſijs intereſt, Parochum, & omnes curam Animarum habentes, minimè poſſe, in funeralibus maiorem recipere eleęmoſynam, quæ præbētur, ac fiunt in Regularium Eccleſijs, quàm quæ recipiuntur in ſuis proprijs Eccleſijs.

2 1 Concluſio probatur ſic. Nàm alioquin, id eſſet virtualis quædam coactio, ad ſepulturam ſemper eligendam in propria Parochia; ſed hoc eſt interdictum à Iuribus citatis *in ſecunda diſput: contro: 1. & ſeqq: cap. animarum, cap. liberum, cap. ex parte, de ſepultur: & alijs Iuribus, in 6. & extrà de ſepultur:* ergo.

3 2 Probatur, ex conſtitutione Clementis VIII. incipiente *expoſitum, & eſt ſecunda in ordine*, quę refertur *à Rodriquez, in ſuo Bullario*; vbi Papa mandat ſub pæna latæ ſententię, ipſi Papæ reſeruatę; nè Indiarum Parochi Occidentalium, maiorem eleęmoſynam exigant ab ijs, qui ſepeliuntur in Regularium Eccleſijs Minorum Fratrum, quàm ab ijs, qui in Parochialibus Eccleſijs.

Quę conceſſio fuit extenſa non ſolam toti ordini Fratrum Minorum, ſed cæteris ordinibus Regularibus per communicationem priuilegiorum.

4 3 Ex Vrbani VIII. Conſtitutione facta ad inſtantiam Procuratoris Generalis Conuentualium D. Franciſci, & eſt in ordine. 20. Conſtitutio incipiens: *cum ſicut dilectus filius Baſilius, Procurator Generalis, &c. emanata die 11. Martij* 1638. per extenſum relata *à Peyrino, in addict: Conſtitut:* 20. vbi Papa Ordinarijs locorum committit, vt prouideāt ipſi, ac decernant, nè Parochi plus percipere valeant in ſepulturis, quæ fiunt in Eccleſijs Regularium, quàm in eis, quæ fiunt in proprijs, & aliorum Clericorum Eccleſijs.

CONCLVSIO II.

5 Parochi minimè valent licitè, ac legitimè accipere vnū ſcutum, vltrà quartam funeralem ab illis, qui ſepeliuntur in Regularium Eccleſijs, ſi ibi ſepulturam eligunt. *ſic enim declarauit. S. Epiſco: & Regular: Congreg: 16. Auguſti:* 1641.

CONCLVSIO III.

6 Parochi, ac cæteri Animarum curam habentes, de iure, ac legitimè plus recipere minimè poſſunt in Cadaueribus extraneorum, quàm Ciuium, aliorum propriorum locorum.

7 Conſtat in primis concluſio, *ex cap. 1. de ſepultu: in 6.* nam aliàs auaritia nimis eſſet, ac de ſimonia vtrią; valdè ſaperet, *iuxtà cap. de em-*

de emptio: & venditio: deindè probatur ex decreto emanato à S. Congregatione Trid: Concil: *die* 27. *Maij* 1627. & ex alijs eiuſdem deciſionibus.

CONCLVSIO IIII.

Parochi, ac cæteri Animarum curam tenentes, pauperum Cadauera, debent gratis, & amore ſepelire: & ſi aliàs, nemo adſit, qui ſepeliat, incumbit præceptum miſericordiæ fidelium ſepeliendi corpora ſub mortali peccato: proindè Romæ Pius IIII. ſua Conſtitutione, incipiente, *diuina, & eſt* 22. 1560. *emanata:* hoc Confraternitatis Mortis mandauit: & nouiſſimè S. Epiſco: & Regular: Cong: eidem pręcepit, & declarauit *in vna Caſſanenſi.* 5. *Maij,* 1617. *fieri à Parochis.* 8

Doctorum Allegationes.

Docent has omnes noſtras Theſes Rodriquez, in ſuo Bullar: verb: Clemens VIII. Peyrinus, tom. 3. *priuilegior: conſtit:* 22. *cum addict: & in calce tomi. Aldanus, in cõpendio Canonicor: reſolut: lib.* 4. *tract.* 17. *nu.* 15. *Mancinus, dub.* 2. *fol.* 488. *de ſepultur: Lauorius, tit.* 2. *cap.* 10. *num.* 8. *& cap.* 11. *nu.* 36. *varia: Lucubrat: Genuenſ: reſolut:* 638. *fol.* 468. *Barboſa, cap.* 26. *num.* 83. *de offic: Parochi, Portellus, de dub. Regular: in addict: verb. ſepultura, Lezana, tom.* 4. *verb: ſepultura, quo ad Regulares, Bannes, ad* 2. 2. *D. Thom. q.* 32. *art.* 2. *concluſ:* 3. *Valentia, tom.* 3. *ad* 2. 2. *D. Thom. diſp:* 3. *q.* 9. *Punt.* 2. *Sà, verb. ſepultura, Laymam, lib.* 3. *tract.* 5. *cap.* 12. *nu.* 2. *Baſſeus, in ſumm: verb. ſepultura, & alij.* 9

CONCLVSIO V.

Parochi, & alij omnes, curam Animarum gerentes, nequeunt licitè, & legitimè, defunctorum hæredes obligare ad maiorem eleęmosynam præſtare, quandò Cadauera in Regulariũ Eccleſijs humantur; & inſupèr, hæredes non tenentur ſoluere Curatis vltrà quartam funeralem, aliquid aliud, & ad ipſos hęredes ſpectat prolibito vocare ad funus numerum Sacerdotum tàm Sęcularium, quàm Regularium, benè viſum. 10

Conſtat concluſio ex decreto emanato à S. Congregat: Epiſc: & Regular: *in vna Materanenſi, die* 25. *Martij* 1642. *& ex alio decreto. S. Congreg: Rituum facto.* 21. *Nouembris,* 1627. *C. Epiſco: Portuenſis Cardinalis Pius. Cæſar Fachinettus Secret. † loco ſigilli.* & autumant ijdem plures, nunc citati auctores. 11

Quod verò nequeant maiorem eleęmoſynam Parochi recipere quandò Cadauera in Eccleſijs Regularium vtriuſq; ſexus tumu- 12

mu-

mulantur, adſunt duæ Bullæ Pauli V. vna condita in fauorem Diſcalceatorum Eremitarum D. Auguſt: incipit. *Expoſitum nobis.* 1607. *die* 16. *Februarij edita:* Altera *die* 25. *Iunij*. 1608. *incipit. Expoſitum nobis,* quæ ſunt regiſtratæ *tom.* 3. *Bullarij, in Paulo V.*

CONTROVERSIA V.

AN Parochi, ac cæteri Animarum Curam gerentes teneantur funus proſequi vſq; ad Eccleſiam, in qua eſt ſepeliendum? vbi multa alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur ad Curatos attinentia circà funeralia.

CONCLVSIO I.

1 Parochus legitimè potens, ſed nolens defunctum aſſociare, quandò defertur ad ſepeliendum ad Regulares Eccleſias, tantùm mala animi paſſione motus, non ſolum grauiſſimè peccat, peccato ſcandali, ſed agit contrà ſepulturæ libertatem, & contra decreta Apoſtolica in iure inſerta, & extrà, & declarationes multas Sacræ Congregationis emanatas authenticè, de re hac.

2 1 Conſtat, aſſertio ex authenticata deciſione facta à S. Congregatione Epiſco: & Regul. relata ſuprà *Controuerſia* 1. *nu.* 13. *&* 14. & eadem ſimiliter *Congreg: Epiſco: & Regul: decretauit, in vna Nicotorenſi.* 5. *die Iulij.* 1615. *&* 1627. *in Hyſpaniam ad Nuncium Apoſtolicum eandem ſimilem miſſam fuiſſe à S. Congregatione.*

3 2 Probatur. Nàm proprius Parochus nullatenus excludendus eſt quandò Cadauer eſt in Eccleſijs Regularium ſepeliendum, licèt ab hæredibus ſint tantùm vocati Religioſi; vt deciſum fuit, etiam *à S. Congregat: Epiſco: & Regular: in vna Montiſpiloſi:* 1881. & vt ſuprà retulimus, *num.* 42. *Contro:* 3. Sacra eadem declarauit Congreg: ad inſtantiam Procuratoris Generalis Diſcalceatorum D. Auguſtini, Parochum teneri aſſociare defunctum vſq; ad portam Eccleſiæ Regularis, in qua ſepelitur, niſi aliàs, ſit legitimè impeditus.

CONCLVSIO II.

4 Parochi, & reliqui curam Animarum gerentes, quandò non interueniunt in funeris aſſociatione, ſepeliendi in Regularium Eccleſijs, priuantur in pænam illis obuentionibus, quæ ſoluuntur ob illius aſſociationem, minime verò quarta funerali. *vt declarauit Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: die prima Februarij,* 1641.

Doctorum Allegationes.

5 *Tradunt has duas aſſertiones Portellus, tom.* 2. *reſponſ: moral. caſ:* 66. *Bar-*

Barboſa, de Parochi poteſt: cap. 26. num. 62. & 80. Lezana, tom. 4. verb. ſepulturu quoad Regulares, n. 5. et 10. cum alijs dictis, et dicendis.

CONCLVSIO III.

Canonici Eccleſię Cathedralis, quando eſt Cadauer in eorum 6
Eccleſia tumulandum, irrequiſito proprio Parocho licitè, ac liberè leuare illud queunt de domo, aut Eccleſia Parochiali, & ad Matricem Eccleſiam deferre *ſic declarauit Sacra Rituum Congregat: in Theleſina. 18. Auguſt: 1629. et in vna Adrianenſi, 29. Noueb. 1631.*

CONCLVSIO IIII.

Parochus interdicere minimè valet quin Defunctus ſepeliatur 7
in Eccleſia per ipſum ędificata, & electa; reſeruata tamen Parocho ſua quarta funeralis.

Sic enim *decretauit Sacra Rituum Congregat: in vna Capuana,* 8
die 30. Maij. 1629. ad relationem Eminentiſſimi Cardinalis Pij, Curatum Caſalis Caſæ Puellæ Capuanæ diœceſis, non poſſe prohibere Alicornio Natali, eiuſdē Terræ, iis ſepulturæ pro ſe, & ſuis Succeſſoribus, in Eccleſia per ipſum Alicornium ædificata, reſeruata quarta funerali proprio Parocho.

Poſtea dubitatum fuit, an caſu veniente, liceat mortuos ſepe- 9
lire in dicta Eccleſia abſq; dicti Parochi præſentia, ſi vocatus venire recuſauerit, & noluerit. *Eadem Sacra Rituum Congregatio eodem Eminentiſſimo Pio referente, ſub die 23. Decembris. 1629. cenſuit, ſi Curatus requiſitus, intereſſe recuſet, vel petitam licentiam, deneget, poſſe in dicta Eccleſia tradi ſepulturæ corpora ſupradictorum defunctorum, ſine ipſius licentia, ac interuentu.*

CONCLVSIO V.

Defunctorum Corpora, ſiue in ſuis ædibus, ſiue in Parochia 10
maneant, & debent in Regularium Eccleſijs tumulari, ac Parochus monitus, & requiſitus, & inſuper expectatus, & venire recuſet; Regulares licitè, valent recto tramite ad ſuas Eccleſias deferre ipſum, etiam Parocho inuito.

Ità decretauit Sacra Epiſco. & Regular: Congregat: & reſpon- 11
dit ad 4. dubium, in vna Nepeſina.

CONCLVSIO VI.

Eccleſiæ parochiali nihil debetur, quādò defunctorū Corpora 12
ibi ſunt poſita, vt poſteà ſuo tempore, ad Eccleſias Regularium transferantur ad tumulanda, ſed tantum Parocho quarta funeralis eſt præſtanda. *Sic, namq; cenſuit Sacra Congreg: in vna Placentina. 23. Martij. 1619.*

CONCLVSIO VII.

13 Defunctorum Corpora quando ſepulturæ præbentur in Parochijs proprijs, aut in alijs Eccleſijs Clericorum, aut Laicorum Cõfraternitatum, & Oratorijs, ad Parochos ſpectat per quam viam incedere funus debeat, aut ſtandum erit iuxta vnius cuiuſq; patriæ conſuetudinem, videlicèt, ad Hæredes defuncti, vt ipſi declarent per quam viam funus incedere debeat, ſpectabit.

14 *Sacra, ita, Epiſco: & Regular: Congregat: declarauit die 2. Ianuarij. 1594. in vna Caſtellanenſi, & ſic etiam tenetur Parochus funus proſequi, vt ſuprà diximus, vſq; ad portã Eccleſiæ; eadem. S. Congregat: decretauit, in vna Brixianẽſi. 18. Iunij. 1591. & Nicotorẽſi. 5. Iunij. 1615.*

Doctorum Alegationes.

15 *Sequuntur has Theſes omnes noſtras Lauorius, cap. 11. tit. variar: lucubrat: fol. 197. de ſepultur: Barboſa, de officio Parochi, cap. 26. nu. 7. Lezana in citatis locis, cum alijs referendis.*

CONCLVSIO VIII.

16 Defunctorum Corpora quandò ſepeliuntur in Oratorijs, aut Capellis, & Sacellis, atq; in Confratrum Eccleſijs, quorum locorum eſt Sacerdos Sæcularis Capellanus, ſpectat ad Parochum, & non ad ipſum Capellanum officia peragere, & ſepulturæ illa tradere.

17 *Ità ſtatuit. S. Epiſco: & Regular: Congregat: 2. Iulij, 1591. & 3. Ianuarij. 1594. & 20. Auguſti. 1601. Scripſit Epiſcopis, Bergomenſi, & Laudenſi, & S. Rituũ Congregat: in Neapolitana. 18. Maij. 1602. & in Cæſaraguſtana. 14. Ianuarij, 1612. & in vna Mediolanenſi. S. Celſi. 29. Nouembris, 1632. & harum deciſionum ratio adequata eſt; qui Capellani horum locorum ius ſepeliendi, & funerandi non habent; vt Parochi à Iure poſſident. ergo vera aſſertio.*

Doctorum Allegationes.

18 *Autumant hanc noſtram Theſem Barboſa, & Mancinus, in citatis locis, cum alijs pluribus allegatis, & allegandi.*

CONCLVSIO IX.

19 Ad funera aſſocianda accedere non debent Confratres Eccleſiarum; & ſi vocati fuerint, Cruceſſ, vt ſuprà diximus, erigere non valent.

20 Sic, namq; deciſum fuit à S. Rituum Congregatione, in vna Bononienſi. 9. Decembris, 1517. & in vna Adrianenſi. 21. Nouembris, 1631. ad 2. dubium.

CON-

CONCLVSIO X.

Quandò defunctorum hæredes numerum Religioſorum, & Sacerdotum Sæcularium in funeralibus aſſociandis non deſtinauerint, & ſit aliàs, loci conſuetudo immemorabilis, vt tale munus ad Parochos attineat, illis ideo cura erit vocare quos voluerit. 21

Ità Sara Epiſco: & Regular: Congregat: in vna Caſſinenſi. 5. Maij. 1617. & Sacra Rituum Congreg: 20. Auguſti, 1601. in Laudenſi, & Rota, in Alexandrina funeralium, die prima Iulij, 1630. coram Merlino, et eadem. S. Rituum Congreg: in vna Ferrarienſi. 7. Septēb. 1613. 22

Doctorum Allegationes.

Tradunt has concluſiones noſtras omnes relati Doctores in ſuis locis, Aldanus, Lauorius, Barboſa, Lezana, Mancinus, fol. 498. dub. 27. de funeralibus, cum alijs. 23

CONCLVSIO XI.

Parochi ſeruare tenentur conſtitutiones Synodales locorum ordinariorum quòad tempus, & horá diei ſepeliendi ſuos defunctos Parochianos, licèt de Iure Trid. Concil. ſit ſpatium viginti quatuor horarum, & eleæmoſynam recipere iuxta conſuetum. 24

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt Concluſionem Poſſeuinus de officio Curati. Barboſa, de offic: Parochi, cap. 26. num. 57. cum alijs dictis, & dicendis. 25

CONCLVSIO XII.

Parochi caueant omninò, nè aliquem inducant ad ſepulturam eligendam cum voto, iuramento, aut promiſſione obligatoria, in ſua Eccleſia, iuxta tradita *diſp. 2. Contro: prima diffusè.* 26

Doctorum Allegationes.

Præter relatos Doctores in dictis locis ſupra, tradunt aſſertionem etiam Melchior phebo Luſitanus deciſ: 8. nu. 3. tom. 1. Lauorius, tit. 2. cap. 11. var: lucubrat; Barboſa, de offic. Parochi, cap. 26. num. 25. & 38. cum cæteris de communi opinione. 27

CONCLVSIO XIII.

Conſuetudo vbi eſt immemorabilis, vt Parochus in funeralibus confeſſionem faciat coram populo interueniente in defunctorum exequijs, illam conſeruet, ac faciat. 28

Ità Sacra Rituum Congreg: in Spoletana Terra de Viſſo. 20. Iunij, 1609. vbi in Spoletana Diœceſi eſt huiuſmodi conſuetudo. Etſi fiat in Regularium Eccleſijs à Parocho, à Superioribus habeat expreſſam licentiam, aut tacitam quamdóq; ſufficiet; nàm, aliàs, Iuriſdictionalia, in aliena Iuriſdictione, Parochus nequiret abſq; Superiorum venia peragere. 29

N 2 CON-

CONCLVSIO XIV.

30 Parochus, vt Superius eſt pronunciatum, ſicut non tenetur Eccleſiam ingredi, ſed vſq; ad portam illius, vbi cadauer ſepelitur in Regularium Eccleſijs; pari modò, in eiſdem Eccleſijs Regularibus ſtolam nequit deferre.

31 Cuius eſt adequata ratio; quoniam ſtola de ſe à Parocho delata in huiuſmodi funeralibus Iuriſdictionem, & authoritatem ſuper Cadauer importat, quæ durat vſq; Eccleſiæ Regularis portam, & in Eccleſia nullam Iuriſdictionem habet officia peragere funeralia, ſed ad Religioſos ipſos attinet, vt Contro: prima huius diſputationis diximus, ex decretis authenticis Sacræ, Congreg:

CONTROVERSIA VI.

AN Parochi ob ſepulturæ Ius minimè ſolutum, ſeu prætextu compoſitionis quartæ funeralis, aut ratione debiti, à defuncto in vita contracti, ad Creditoris inſtantiam, retinere Cadauer inſepultum poſſint? vbi plura alia curioſa reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Parochus ſepelire teneturin ſua Parochiali Eccleſia omnes morientes ſine electa ſepultura, vel ſuorum Maiorum eam non habentes: ſi verò aliàs habeant, vel ſibi elegerunt eam, in his locis ſunt tumulandi.

2 Concluſio ſtat certiſſima *in cap. is, qui, in Clementi: dudum, de ſepulturis, in 6.* nàm hoc Ius eſt propriè parochiale.

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt communitèr Canoniſtæ, & Summiſtæ noſtram hanc Theſem in allegatis Iuribus, & verb: ſepultura; Abbas, in Rubrica, de Parochis, num. 2. & in cap. abolendæ, in 6. de ſepultur. Vgolinus, de poteſt: Epiſcô: cap. 17. num. 1. Riccius, in ſua praxi, p. 4. reſol. 292. Barboſa, de officio Parochi, cap. 26. num. 1. & cæteri omnes.*

CONCLVSIO II.

4 Parochos, in aſſociatione defuncti, intereſt in itinere officia peragere, vſq; ad Eccleſiam Regularium ſi ibi ſepeliatur, vel ad alium presbyterum, loco ipſius, cui cõmiſit parochialia peragere.

5 Patet aſſertio non ſolùm ex iuribus recitatis, ſed vtiq; *ex cap. ex parte, cap. 1. & cap. licèt, & ex alijs iuribus, de ſepultur: in 6. & extrà de ſepultur.* nàm Parochus, qui defunctum Sacramentauit, ius ſuper eum habet vſq; ad vltimam benedictionem, & portam Eccleſiæ Regularium, ſi ibi tumuletur.

CONCLVSIO III.

Parochos intereſt ſcribere diem mortis, ac ſepulturæ ſui Parochiani, ad id habens librum pręparatum vbi cum omni ſinceritate, ac fidelitate procedere, ac incedere debet, ſine dolo, & malitia, ac fraude vlla. 6

Doctorum Allegationes.

Has duas aſſertiones amplectuntur omnes recitati Scriptores nuper, & inſuper Crauetus, de antiquit: tempor: p. 1. §. vidimus, & copioſè, nu. 1. Ioſeph Ludouit: concluſ: 29. ampliat. 24. Peruſius, deciſ: num. 17. p. 1. Buran: decis: 886. nu. 1. Rota, in Eluen: Eremitorij. 7. Februarij. 1631. coram Merlino, Barboſa, de Parochi offic: cap. 7. num. 13. & alij. 7

CONCLVSIO IIII.

Parochi omninò nequeunt, propter ſepulturæ ius minimè ſolutum, Cadauer inſepultum retinere, & huius cauſa pænari poſſet grauiter ab Epiſcopo. 8

Cuius eſt ratio adequata; quia nulla ratio eſt, & Chriſtianæ pietati repugnat etiam, & maximè, ob pecuniarum lucrum, & intereſſe, quod pręſertim de ſordida auaritia ſapit valdè, Cadauer, inhumatum retinere. qua de cauſa. 9

Sacra Congregat: ſcripſit Epiſcopo Cotronienſi, nè cuiuſdam Leonoræ foreſtę Cadauer, occaſione ſepulturæ iuris ſepeliretur, fuit à dicto Epiſcopo prohibitum; eidem literas mandauit; vt ſtatim receptas, dictum Cadauer ſepulturæ traderetur. Et vt ſuprà diximus, eſt mortale peccatum, contrà preceptū miſericordiæ nolle fideliū corpora ſepelire ſub quouis prætextu. ergo. 10

CONCLVSIO V.

Parochi nullatenùs queunt, etiam ſub quouis prætextu compoſitionis quartę funeralis, defunctorum Corpora inſepulta retinere, aut impedire, & retardare, nè ſuo legitimo tēpore ſepeliātur. 11

Hac enim de cauſa, Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: in vna Cotronienſi. 17. Septembris, 1617. nunc relata, ſcripſit tali Epiſcopo, & decretauit, vt ſtatim ſepeliretur præfatum Corpus Leonoræ; & idem declarauit in vna Caſſanenſi. 5. Maij, 1617. Nā ſepultura nemini negari poteſt ſub quouis colorato prętextu, niſi ijs, quibus à Iure ſtatutum eſt, vt ſuo loco infrà dicetur; & ſepultura cōceſſa, cōceditur quoq; defūcti delatio proceſſionaliter. 12

Doctorum Allegationes.

Suffragantur huic noſtræ Theſi, Poſſeuinus, de Parochiali officio, cap. 14. nu. 3. Barboſa, de Parochi officio, cap. 26. nu. 55. & 56. & in Collect. Bullar: verb. Cadauer, nu. 5. & verb. ſepultura, & in collect: Doctorū, 13

in cap.

in cap. acceſſorium, nu. 3. de regul. in 6. & num. 55. de Iure Eccleſiaſt: Soarez in ſuo hencheridio, verb. Cœmeterium verb. ſepulturam impedire, Mancinus, dub. 4. fol. 488. de ſepultur. Gauantus, in Manuali Epiſco. verb. ſepultura, et verb. exequiæ. nu. 1. Medices, p. 2. q. 7. de ſepultur: Ioãnes Andreæ, in cap. ex parte, de ſepultur: Oldradus, conſil. 225. nu. 13. & 14. Tuſchus. lit. A. concluſ: 75. num. 9. & 10. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura, num. 13. & alij communiter.

CONCLVSIO VI.

14 Parochi nullatenùs, etiam ad inſtantiam Creditoris defuncti, valent ſepulturam ei tardare, ſed tenentur ſuo legitimo, ac ſtatuto tempore, illum ſepelire pro vtroq; foro.

15 1 Probatur ex diuinis literis, *Eccleſiaſtici, cap. 3. vbi dicitur. Noli mortuo denegare gratiam.* ideſt, *ſepulturam. 13. q. 2. cap. in Eccleſiaſtico.* ergo vera aſſertio.

16 2 Nàm mors ſoluit omnia, & debita, & ſponſalia, & contractus, & cunctas obligationes. *L. ne corrupt: de Relig: & ſumpt: funer:* ergo vera aſſertio.

17 3 *In authent: Cod: eod:* habetur; *ſi aliquis ad domum ſui debitoris vadit, & moribundum, vel illius familiam moleſtauerit, aut res ſuas occupauerit, ſuam amittit actionem, & tantum quantum accepit, in integrum reſtituere tenetur, & tertiam partem bonorum ſuorum fiſco applicandum amittit; & Infamis euadit. Et in authent: ſed neq; eod: Cod: additur:* quòd poſt mortem Teſtatoris intra nouem dies non debet debitum peti; & ſi interim aliqua promiſſio fieret, non valet.

18 4 Improbitate namq; Creditorum factum eſt, funus haud poſſe celerius, aut tardius fieri, ac defuncto ſepulturam præbere; quia Seueri Imperatoris ædicto Sæuitiam Iuriſconſulti monuerunt; quæ leges exuluerunt tempore D. Ambroſi.

19 5 Nàm reuerentia, quæ viuo debetur, mortuo multò magis etiã debetur; ex textu *in l. apud celſum, §. aduerſus, ff. de except: ibi,* ſed viuo debitori ſuo Creditor non ſic acriter, & in humanè tractaret, & irreuerẽter moleſtaret. ergo multò magis hęc & ſimilia Charitatis, & Pietatis ſigna, & reuerentię, ac honoris, & humanitatis ſunt mortuis præſtanda.

CONCLVSIO VII.

20 Parochi, nec etiam ſepulturam retardare prò vtroq; foro poſſunt defunctis, propter aliam quamcumq; obligationẽ; *L. commiſit;* nèc propter teſtamentum ad pias cauſas; nec propter ſolutionem legatorũ piorũ, nèc illis vtriq; mortuis impediri valet ſepultura, qui decimas non præſtarunt.

1 Pro-

1 Probatur; Nàm nimis eſſet impium ſi propter dicta mortuis ſepultura impediretur, aut denegaretur *ex cap. æſtimemus.* 13. *q.* 2. *& adeſt deciſio S. Epiſco: & Regul: Congreg: Archipresbytero Altemuræ facta* 17. *Ianuarij* 1584. *& Epiſcopo Nucerino paganorum*; 7. *Iunij.* 1594. *et conſtat etiam, ex Codice de ſepult: violat: l. cum ſit: & Authent: qui domum, &c.* 21

2 Nàm, qui impedit, nè defunctus ſepeliatur ſub quouis prętextu & occaſione, incidit in pęnã *legis Iuliæ, vt, l. qui cætu.* 5. *ff. ad legem Iuliam, de vi public.* Cuius pæna eſt hodie deportatio, ac tenetur pæna ſepulchri violationis. 22

CONCLVSIO VIII.

Defuncti ſepultura, neq; vigore Inſtrumenti executiui, nec illius fideiuſſores, nèc coniuncti, impediri, moleſtari, ac inquietari poſſunt, & ſepulturam retardare, & generaliter, ex quacumq; cauſa defuncti affines, & parentes, & cognatos nequeunt Creditores moleſtare. 23

Cuius ratio eſt adequata; quia ſi conſanguinei, affines, & mortui Cognati, & fideiuſſores moleſtari non poſſunt vi iuris communis; ergo multo magis impediri non poterit corpus defuncti; vt non ſepeliatur ſuo legitimo tempore; cum lex improbet, ac interdicat omne ſepulturæ impedimentum. *L. final. Cod: de ſepult: violat:* Atq; de luctus impedimento, quo Conſanguinei adſtringuntur erga defunctum, cecinit Ouidius quoq; 11. metamorph: inquiens. 24

Surge, age, da lachrymas, lugubriaq; indue.

Et Terent: in Naut: *Mediocriter veſtitam veſte lugubri.*
& ideò iuxta varios modos, & mores Regionum non tenetur quis reſpondere infra quadraginta dies, in quibus luctus ſolent mortuorum ſeruari.

Doctorum Allegationes.

Tradunt has noſtras omnes Theſes recitatas, Sylueſt: verb. ſepultura, nu. 12. *Grammaticus, deciſ:* 82. *Nauar. conſil.* 2. *de decimis, & in ſum: cap.* 23. *nu.* 66. *Laurorius, cap.* 1. *tit.* 2. *nu.* 121. *& cap.* 9. *nu.* 116 *& cap.* 14. *num.* 21. *variar: lucubrat: Salicetus, in l. final: Cod: de ſepulchro: violator: Ripa tract: de remedijs contra peſtem, num.* 114. *Piſanella, verb. ſepultura, num.* 1. *ad finem, Sà, verb. ſepultura, num.* 2. *Bellencinus, de ſubſidio Charitatiuo, q.* 12. *num.* 5. *Molfeſius, tom.* 2. *ſumm: tract:* 13. *cap.* 8. *nu.* 274. *Mancinus, dub.* 2. *fol.* 488. *de ſepultur: Ancharanus, in cap. ex parte, nu.* 4. *Couaruuias, lib.* 2. *variar: reſolut: cap.* 5. 25

cap. 5. nu. 10. & in cap. vlt: num: 2. & 3. de teſta: Turrecremata, in cap. ſi quis. 2. q. 6. Rubeus, in aphoris: Epiſco: nu. 10. verb. ſepultura, Henriquez, de fideiuſſoribus, p. 4. cap. 27. nu. 73. & cap. 10. nu. 37. Soarez, in l. poſt. rem iudicatam, verſ: 9. limita, ff. de re iudicata, fol. 150. Bartol. in l. final. §. donec, Cod: de iur: deliber: Caſſaneus, in ſuo Catalogo, gloriæ Mundi, p. 1. conſiderat: 74. & p. 2. conſiderat: 1. & in ſuo Monologio, verb. Iniuria, & verb. defunctus, Cælius Rodiginius, lect: antiquit: lib. 17. cap. 21. & lib. 9: cap. 45. Tertulianus, de Monogamia Anniuerſ: quæ pro defunctis celebrari ſolet; Gratian: tom. 2. diſcept: forens: cap. 243. num. 13. ad finem, Angelus, verb. ſepultura, Naldus, verb. ſepultur: in ſum: nu. 11. cũ cæteris omnibus, vt de cõmuni opinione.

CONCLVSIO IX.

26 Creditor defuncti licèt eius corpus, vt quoddam pignus petat, vt ſequeſtretur, donèc pecunia ei reſtituatur; Attamen Iudex Eccleſiaſticus, Creditorem huiuſmodi audire non debet, & Parocho præcipiat, ſeù ijs, qui eum tumulare debent, ſi ſint Regulares, vt quàm citius eius corpus tumulent *per Authent: vt cum de appellat: cognoſcitur*.

Doctorum Allegationes.

27 *Affirmant hanc noſtram aſſertionem omnes ſcribentes in l. cum ſit iniuſtum, Cod: de ſepulchro: violator: Viuus, in ſua Sylua, opinio. 171. vbi aſſerit, non eſſe audiendum talem Creditorem, ſi appellat, & cæteri Doctores, cum gloſſa, in cap. ex parte, de ſepultur: l. final. Cod: de Appellat: Farinaccius, lib. 5. variarum, qq. criminal. tit. de delict: & pænis, q. 20. num. 139. & alij allegandi communiter.*

CONCLVSIO X.

28 Creditor à tempore, quo defunctus ægrotauit, & mortuus eſt, & inſepultus manet, petit ſuum creditum, in varias, ob id incidit pænas, & puniri poteſt.

Doctorum Allegationes.

29 *Sic Autumãt Menoc: de arbitr: Iudicijs, cum Authent: item qui, Cod: de ſepulcr: violator: Farinaccius vbi ſupra, cum alijs allatis, et nominãdis.*

CONCLVSIO XI.

30 Hæres non ſepeliens ſui anteceſſoris Cadauer, punitur pæna quinquaginta librarum auri, Fiſco applicanda.

31 Cuius eſt ratio adequata; quia non minus intereſt Rempublicam viuentes homines conſeruare, quàm mortuos ſepelire.

Doctorum Allegationes.

32 *Ità Baldus aſtruit, in l. final. col. vlt: ad medium: nu. 7. Cod: de neg: geſt:*

geſt. Felinus, in cap. conſtringit, el. 1. num. 2. col. 2. de ſent: excomm: Grammat: deciſ: 82. Abbas, cap. ex parte, 1. de ſepultur: Guglielmus Benedictus, in cap. Raynutius, verb: mortua, art. 56. de teſtam. Medices, q. 14. de ſepultur: num. 9. & 10. Lauorius, cap. 9. num. 124. tit. 2. variar: lucubrationum, & alij.

CONCLVSIO XII.

Ille, qui defunctum ſepeliendo, minimè prò hærede ſe gerere videatur, talis eſt æſtimandus. *L. ſcriptus. ff. de religio: & ſumpt: funer:* 33

Doctorum Allegationes.

Docent hanc aſſertionem Bartolus, in d. l. ſcriptus, num. 1. & dat cautelam, vt fiat Inſtrumentum proteſtationis coram duobus Teſtibus. l. at ſi quis, §. plerumq. ff. eodem, l. prò hærede. ff. de acquirendis hæred: vbi traduntur ad actum pietatis, vt ſepelire defunctum; quædā ad actum cuſtodiæ, vt paſcere iumenta hæreditaria, & in his non inducitur actio: quædam, quæ fieri non poſſunt niſi ab hærede, vt alienare res hæreditatis, conuenire debitores, & huiuſmodi. & in his, indubio præſumitur aditio. quædam, autem ſunt actus indifferentes, vt locare res hæreditis, & huiuſmodi, quæ facere poteſt, vt hæres, & cuſtos; nec magis ordinatum ad vnum actum, quàm ad alterum; & tunc ſtatur aſſertioni ſuæ, cum iuramento, quo animo fecerit. Medices, q. 31. num. 4. Lauorius, num. 125. cap. 9. tit. 2. var: lucubrat: cum alijs inferendis. 34

CONTROVERSIA VII.

AN Parochus, intrà Eccleſias vnitas Monaſterij Regularium in funeralibus licitè, ac legitimè ſtolam ferre queat, ac cæteras peragere functiones? vbi alia ſcitu digna, ad rem curioſa, traduntur.

In medium per extenſum placet referre Romanę Rotæ deciſionem factam de titulo huius noſtrę Cōtrouerſię, & eſt ſequens. 1

Eminentiſſimus Cardinalis Virile. Argumentum.

Parochus intus Eccleſias vnitas Monaſterij Regularium, non poteſt in funeribus ſtolam deferre, & alias exercere functiones. 2

Deciſio octuageſima Septima.

Cùm præſuppoſitio quòd Bulla Alexandri III. de qua *in ſumma, num.* 1. ſit in forma probanti denegarunt Domini Parochi S. Mariæ ad Clauiam manutenentiam circà delationem ſtolæ, & exercitium aliarum functionū intùs Eccleſiam Sanctę Margaretę, moti fuerunt; quia, aut Rector. S. Mariæ prętendit manutentionē ex actibus poſſeſſorijs geſtis intùs dictam Eccleſiam, & de huiuſ- 3

modi poſſeſſione non docetur, & Teſtes vtì examinati ſine citatione Oliuetanorum, non probant; *cap. 2. de teſtibus; l. ſi quandò Cod: eodem.*

4 Aut Rector prætendit manutentionem ſola iuris aſſiſtentia: & cum ex Bulla Alexandri III. Eccleſia S. Margaretæ ſit vnita Monaſterio S. Mariæ in organo Oliuetanorum, vtiq; intrant declarationes. S. Congregationes Concilij, & Rituum; *ſumma. nu. 3.* quòd dum Cadauera defunctorum ſepeliuntur in Eccleſijs Regularium Parochus, intrà dictam Eccleſiá non poteſt ſe intromittere, nec aliquos actus exercere.

5 In Eccleſia enim vnita Monaſterio Regularium non habet Parochus iuris aſſiſtentiam, ex eo, quòd ſit ſita intrà ſuos limites: *Abbas, in cap. dilectus, num. 3. & 11. de Capellijs Monachorum, & in cap. ad audientiam, el. 1. num. 8. de Eccleſ: ædifican: & in cap. venerabilis, num. 46. de except. Calderinus, conſil. 6. num. 1. verſ: ita ſciat, de Religioſ: domi:*

6 Vltrà quòd ex ſola aſſiſtentia Iuris turbidà non datur manutenentia. *Seraphinus, deciſ: 312. num. 1. & ibi Additionator*, & fuit dictum *in Montis Regalis iuriſdictionis. 4. Nouembris, 1596. coram bonæ memoria Penia.*

7 Non obſtant decreta, & ſententia Vicarij Veronenſis; quia dederunt cauſam liti, & officiunt Oliuetanos non citatos. *Baldus, in l. ab eo num. 17. Cod: quò modò, & quandò Iudex; tabul. decitat. concluſ: 1. num. 310. Cæſar de graſſis, deciſ: 8: in fine, de dolo, & cont: Targ: deciſ: 467. num. 3.* Rituale Epiſcopi non loquitur in Eccleſia vnita Monaſterio Regularium.

8 Quò ad quartam petitionem funeralium, Informantes prò Oliuetanis, Religioſè procedẽtes afferunt Rectori quartam ipſorum funeralium, quæ in die ſepulturæ cum corporibus mortuorum deferuntur. & ita vtraq; &c. Hactenus Rotæ deciſio.

9 Cui addi valet, quòd cum ſtola à Parocho delata, vt de iure ſignificet iuriſdictionem, quam ſuper Cadauer Parochianum ſuum habet, extra inquam, Eccleſiam Regularium; bene res ſic ſe habet; at cum intrà Eccleſiam Regularium defunctus adeſt; illius authoritas, ad ianuam Eccleſiæ ſuper ipſum ceſſat, & ſpirat, ſicut ſimul, & ſemel ſtolæ delatio; quia Regulares Eccleſiæ ſunt à Iuriſdictione Ordinariorum exemptæ, & hac de cauſa, nouiſſimè. 22. Februarij 1641. Sacra Epiſco: & Regularium Congreg: ad inſtantiam Procuratoris Generalis Hæremitarum Diſcalceatorum

torum D. Auguſtini,Parochum,ſi non fuerit legitimè impeditus, teneri defunctum proſequi, & aſſociare vſq; ad portam Eccleſiæ Regularium,& ibi ſtolam deponere . His pręhabitis,ſit in ordine.

CONCLVSIO I.

Parochi,de iure,ac legitimè,nullatenus ſtolam in funeralibus, 10
in Eccleſijs Regularium tenere poſſunt, ac debent; Etſi in aliquibus locis tenent ſtolam, aut erit ob neſcientiá Regularium huius rei, & Parachorum ſimul; aut ob tollerantiam, prò bono pacis, ad ſcandala, & alia ſimilia euitanda, ſed ipſi Parochi tenentur de iure eam deponere, cum ad Eccleſiæ ianuam peruenerint.

Iàm enim ſatis clarè conſtat hæc noſtra concluſio, ex Rotæ 11
deciſione, & ratione nuper à nobis ducta,& à deciſione de hac re facta à S. Epiſco: & Regular: Congregatione relata. ergo. Nàm ſtolę delatio in Parocho in funeralibus importat tum prçcedentiá tùm Iuriſdictionem, qua vtraq; caret cùm ad Ianuam Eccleſiæ Regularium Parochus peruenerit, in funeralium aſſociatione, qui nèc etiam ad pompam, & ornamentum, ſtolam deferre debent in dictis Regularium Eccleſijs; quoniam maior ſuperbia eorum oſtenditur,& cõtemptus contrà iura, & exemptiones Eccleſiarum ipſarum Regularium,& ipſamet humana vrbanitas neceſſariò requirit,vt in domo,& loco alieno exempto,Ius alterius non exerceatur à Parocho; quod eſſet etiam mortale peccatũ,per vim & in contemptum alterius perturbare Iuriſdictionem; ideò Regulares nullo pacto id tollerent, & ipſi Parochi non portét ſtolam nullo modo.

De veritate noſtræ Theſis adſunt multæ declarationes factæ 12
à Sacris varijs Congregationibus DD. Cardinalium. *Nam ſic decretauit Congregatio Epiſco: & Regular: in vna Briarenſi.* 18. *Iunij.* 1591. *& Nicotorenſi.* 5. *Iunij.* 1615. *& Rituum* 12. *Maij.* 1602. *&* 5. *Iulij.* 1614. *in Placentina, ex Licienſi.* 23. *Maij.* 1619. *Catanienſi Ciuitatis Platiæ.* 12. *Octobris.* 1619. *in Adrianenſi,* 18. *Februarij,* 1629. *& die* 2. *Martij,* 1629. *&* 5. *Iulij.* 1631. *& in Eugubina,* 13. *Martij,*1612. *&* 5. *Iulij,* 1614. *et in Sulmonenſi.* 7. *Auguſti,* 1629. *et in vna Brixienſi.* 18. *Iunij,* 1529. Fuit item decretatum, Parochum vſq; ad Ianuam Eccleſiæ Regulariũ debere Cadauer aſſociare, & omnia ſua quòad Iuriſdictionem, ſtolæq́; delationem debent finire.

Nèc contrà prædicta allegari poteſt conſuetudo aliqua, & iam 13
immemorabilis, alicuius loci, quia nulla conſuetudo introduci

valet, contrà Ius Eccleſiarum exemptarum Regularium, & perturbationem Iuriſdictionis Regularium, vt inſuperioribus; alia, cum occaſione ad ſaturitatẽ à nobis eſt clariſſimè demonſtratã.

CONCLVSIO II.

14 Canonici Eccleſiæ Matricis capitulariter aſſociantes Cadauer, ad Regularium Eccleſias, diſcedere debent poſtquam venerint vſq; ad Eccleſiæ Ianuam; & ſi conſuetudo adſit immemorabilis, vt Eccleſiam ingrediantur; attamen, quòad officia peragenda, intereſt illa peragere Regulares; vt conſtat authenticè, Sacram Epiſcopo: & Regularium decretaſſe, & ſcripſiſſe Canonicis Eccleſiæ Cathedralis Cremonẽſis, vt in ſuperioribus tale decretum eſt à nobis adductum.

Doctorum Allegationes.

15 *Tenent has duas noſtras Theſes Barboſa, in Collectan: Bullarum, verb. Parochus, & de officio Parochi, cap. 26. num. 81. Tamburinus, tom. 1. de Iure Abbat: diſp. 15. q. 17. num. 15. & 23. Lauorius, cap. 9. num. 120. tit. 2. variar: lucubrat: Mancinus, dub. 6. fol. 498. de ſepultur: Aldanus, in compendio reſolut: Canonic. dub. 2. num. 23. et alij.*

CONCLVSIO III.

16 Parochum intereſt officia funeralia peragere in ſua Parochia, quandò defunctus ibi ſepelitur, licèt totum Capitulum præſens ſit Eccleſiæ matricis, & minimè intereſt presbyteros Cleri, niſi hoc ageret ex Parochi commiſſione.

17 *Ità decretauit Sacra Rituũ Congreg: in vna Piſaurienſi. 20. Decemb. 1603. & in vna Melitonenſi, 18. Nouembris, 1606. & in Oſtienſi Cora, 28. Aprilis. 1607. & in Praneſt: Cauarum. 18. Auguſti, 1618. & in Viterbienſi. 25. Iunij. 1611.*

CONCLVSIO IIII.

18 Parochus defuncti officium peragere debet in Clericorum, Regularium Vrbis Romæ Eccleſijs, & præſertim, Bernabitarum: *Ex Sacra Congregat: Rituum, in vna Bernabitarum. 20. Maij. 1604.*

CONCLVSIO V.

19 Parochum intereſt functiones peragere, quæ populi, & Animarum curam concernunt etiam in Eccleſijs, quæ ſub Laicorum Magiſtrorum gubernio ſunt; minimè verò ad Capellanos deputatos ab ipſis Magiſtratis; *vt Sacra Rituum Congreg: in vna Neapolitana. 18. Maij, 1602. & in Cæſaraguſtana, 14. Ianuarij, 1607. decretauit.*

Doctorum Allegationes.

Docent has Theſes noſtras Barboſa, in ſua bullarum Collectan: verb. Parochus, & cæteri ſuprà citati, & citandi communiter. 20

CONTROVERSIA VIII.

AN Parochus de functorum Corpora propè Altare, aut ſub Bradellis tumulare valeat in Eccleſia ſua Parochiali? vbi plura curioſa digna ſcitu reſoluuntur ad rem.

CONCLVSIO I.

Sepulturæ ius cõcedere ſpectat ad loci Ordinarium, & ad Legatum de Latere; & quãdò de nouo fieri debet in Eccleſia ſepultura, licentia eſt in ſcriptis obtinẽda ab Ordinario loci *iuxtà Pij V. conſtitutionem emanatam primo die Aprilis, 1566. incipientem, cum primum.* 1

CONCLVSIO II.

Sepultura in Eccleſia fieri non poteſt de conſenſu tantum Capituli & ſecus agentes ab Epiſcopo puniri queunt; cuius authoritas neceſſariò de iure requiritur. *Ex cap. Eccleſias.* 13. *q.* 1. & talis ſepulturæ locus eſſe debet apud Eccleſiam: Cœmeterium verò eſſe aliquantulum debet remotum ab Eccleſia, ad fætorem euitandum, in loco tamen Religioſo eſt condendum. *Ex cap. ſicut* 17. *q.* 4. 2

CONCLVSIO III.

Parochi, & Regulares in ſuis Eccleſijs non poſſunt corpora defunctorum ſepelire propè Altare, aut ſub Altarium bradellis. *Ex cap. præcipiendum,* 13. *q.* 2. & ex Pio V. ſuæ recitatæ conſtitutionis, & extant plures etiam declarationes Congregationum, DD. Cardinalium Eminentiſſimorum. 3

Nàm ſic decretauit. S. Epiſco: & Regular: Congreg: 8. Februarij. 1594. quæ ſcripſit Epiſc: Termularũ. et 13. Septẽbris, 1593. Eiſpiſcopo Interamneſi. et 2. Maij, 1601. Epiſco: Meſſanenſi. et 10. Nouembris. 1599. Archyepiſcopo Tranenſi. 4

Et ſi ibi conſtructæ reperiantur, ſub illo Altari celebrari miſſa non debet, ſed interdici donec Corpora aliò transferantur.

Vndè in actis Eccleſię Mediolanenſis, p. 2. decretum Viſitatoris Apoſtolici, verb. ſepultura, eſt huiuſmodi. Sepulchrorum ipſorum impoſterum ędificandorum, oſtium longè abſit ab altaris ſcabellis ligneis, vel bradella, cubitis ad minùs tribùs, ſepulchra verò ipſa, ad ſcabellum ligneum non pertingant. 5

CON-

CONCLVSIO IIII.

6 In Regularium Eccleſijs conſtruendi ſepulturam, dare licentiam debent prior Prouincialis, aut Viſitatores prouinciæ, iuxtà præſcriptum dictæ Bullæ Pij V. quòad formam, & locum, & huiuſmodi.

CONCLVSIO V.

7 Canonici, ac cæteri de Capitulo nequeunt pro ſuo libito, pauimentum Eccleſiæ frangere, pro defunctis tumulandis, abſq; venia in ſcriptis data, ab Ordinario loci, ad præſcriptum Pij V. Bullæ allegatæ.

Doctorum Allegationes.

8 *Tradunt has noſtras omnes Theſes, Innocent: in cap. abolendę, de ſepultur: in 6. Genuenſis, in ſua praxi, cap. 41. num. 18. Gauantus, verb. ſepultura, et verb. Cadauer: Naldus, in ſumm: verb. ſepultura, nu. 219 Gratianus, tom. 1. diſcept: forens: cap. 110. nu. 3. Act: Mediolanenſ: p. 2. cap. 16. & 27. §. vbi, fol. 329. & p. 2. tit. de ſepultur: fol. 21. Riccius, reſolut: 585. num. 1. Molfeſius, p. 2. ſumm: tract: 13. cap. 8. num. 18. Abb. in cap. Abolendę, de ſepultur: 2. Cardinal. in clementi: dudum, num. 1. de ſepultur: §, humi, in. 6. Medices, q. 6. num. 6. de ſepultur: Barboſa, in Collectan: bullarum, verb. Cadauer, & cap. 26. de officio Parochi, Lauorius, cap. 8. tit. 2. nu. 3. 6. 7. & 8. variar: lucubrat: Borchardus, in ſuo directorio lib. 3. cap. 15. Mancinus, dub. 3. fol. 498. de ſepultur: Cherubinus in ſuo Bullar: in Pio V. Peyrin: tom. 3. fol. 105. columna prima §. 5. & alij.*

CONCLVSIO VI.

9 Altaria non ſunt conſecranda, ſub quibus ſunt defunctorum corpora humata, niſi illis remotis, & eſſe debent ſepulturæ remotæ ab Altaribus, vt miſſam celebrantes non cogantur pedibus ſupra mortuos inſiſtere.

10 Aſſertio habetur *cap. pręcipiendum. 13, q. 2. cap. Eccleſię, de conſecrat: diſt: 1. & ex Actis Mediolanenſ: p. 2. decret: viſitator. Apoſtol: verb. ſepultur: fol. 171.*

Doctorum Allegationes.

11 *Subſcribunt aſſertioni huic noſtrę, D. Antoninus, 3. p. tit. 12. cap. 6. §. in fine, Fuſcus de viſitat: lib. 1. cap. 3. nu. 15. & ſeqq. Rodoanus, de ſimonia Mentali, p. 3. cap. 8. fol. 95. inter tract: primę partis, Lauorius, num. 24. vbi ſuprà, cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO VII.

12 In Eccleſijs Collegiatis Vrbis Romę Capitula in ſuis Eccleſijs, huiuſ-

huiuſmodi licentiam, facultatem habent præſtandi ſepulturam conſtruendi, abſq; alterius conſenſu, in ſuis Collegiatis.

CONCLVSIO VIII.

Parochi in ſuis Parochialibus Eccleſijs, ius habent veniam præbendi ſepulturã ædificandi, *ex cap. Fraternitatem, de ſepulturis*; mox enim, quòd Eccleſia eſt erecta Parochialis, ius habet ſepulturæ & Eccleſia eſt illius ſponſus, & ius ſuper eam in his habet. 13

Doctorum Allegationes.

Aſtruunt hanc noſtram aſſertionem Medices, q. 16. nu. 2. de ſepulturis, Lauorius, num. 10. vbi ſuprà, cum cæteris relatis, & referendis. 14

CONCLVSIO IX.

Eccleſiam Curatam, qui in commendam habet ad tempus, & non in perpetuum, nequit licentiam dare ſepulturam ædificandi. *ex cap. nemo deinceps, de elect: in 6.* cum talis non dicatur realiter Prælatus, & ſponſus verus illius Eccleſiæ, ſed tantum Cuſtos, & Procurator. 15

Huiuſmodi namq; difficultas 1626. ventilata fuit in officio Reuerendiſs. Viciſgerentis Romæ, inter Capitulum S. Petri, & Oeconomum Eccleſiæ N. qui humare fecit in quadam Eccleſię parte N. abſq; Capituli conſenſu, à quo dicta Eccleſia dependet, relicta ſepultura ordinaria, nèc ſolutis emolumentis, cui de iure debebantur, nèc vocato Veſpellione, qui erat vocandus; fuit cõdemnatus ad exhumandũ ſuis ſumptibus cadauer, & ad reſarciendã emolumenta, cui de iure debebãtur, & ad expenſas faciendas. 16

Doctorum Allegationes.

Doctores ſic autumant, in d. cap. nemo deinceps, in 6. Petrus de Vbaldis, Canoni: portio: Epiſco: & Parochi, cap. 9. num. 39. p. 1. Lauorius, cap. 8. tit. 2. nu. 11. variar: lucubrat: cum cæteris nominatis, et nominãdis. 17

CONCLVSIO X.

Si contingat aliquem ſepeliri in loco ſacro, donèc ad ſacrum locum transferatur, ad caput eius, Crux apponatur, vt ſtatuitur in Rituali Romano Pauli V. §. de exequijs vbi etiam habetur, nullum Cadauer eſſe transferendum ex ſepultura vbi iacet, ad aliũ locum extrà Eccleſiam, ſine Epiſcopi licentia. 18

CONCLVSIO XI.

Sepeliendi ius, quãuis ſolis Parochis de iure competat; tamen ex Ordinarij loci venia dari cum iuſta cauſa poteſt alij Eccleſiæ non parochiali; *Ex cap. dudum de ſepultur: in 6.* 19

Docto-

Doctorum Allegationes.

20 *Itâ affirmant Doctores in cap. certificari, de ſepultur: Abbas, num. 9. Molina de iuſt: et iure, tract: 2. diſp: 254. verſ: ius ſepeliendi, Rubeus in aphoriſm: Epiſco: verb. ſepultura, num. 9. cum alijs.*

CONCLVSIO XII.

21 Sepulturæ perpetuæ corpora Sanctorum tradita, nequeunt transferri abſq; Papæ Auctoritate ſeu Ordinarij loci venia, vel Synodi, excepta in Incendij occaſione. Si verò non ſint perpetuæ ſepulturæ datę, transferri valent ad locum religioſum, abſq; alia prædictorum licentia. *Ex cap. corpora, de conſecrat: diſt: 1.*

Doctorum Allegationes.

22 *Aſtruunt hanc noſtram cõcluſionem, D. Antoninus, p. 3. tit. 12. cap. 8. ante primum § Angelus, verb. Reliquiæ, §. qua auctoritate, num. 1. Rubeus, num. 8. verb. ſepultura, in aphoris: Epiſco: & cæteri ſuprà allegati, & allegandi.*

CONCLVSIO XIII.

23 Sepultura prò paruulis baptizatis ſpecialiş habeatur, ſeù locus in Cœmeterio; *vt ſtatuitur in Rituali Romano dicto, §. de exequijs.*

CONCLVSIO XIV.

24 In Cœmeterijs non debent reponi ſuperlectila, nèc pannos Soli exponere ad exicandos. *cap. relinqui, de cuſto: Eccleſiaſt.*

Doctorum Allegationes.

25 *Sequuntur aſſertionem Gratianus, in cap. nõ oportet, de cõſecrati: diſt: 1. vbi præcipitur, nè fidelibus liceat prandia ad ſepulchra defunctorum deferre, & mortuis ſacrificare; Abbas, in cap. Eccleſia, de immunit: Eccleſiaſt: Fuſchus, lib. 1. de viſit: cap. 10. Lauorius, num. 16. vbi ſuprà, & alij.*

26 Et quoniam ad Eccleſiam fideles accedentes ſepulchra ſuorũ aſpicientes, eorum recordantur, & prò eis præces fundunt Deo, *cap. cum grauia, 13. q. 2.* ideò Eccleſia in Cœmeterijs, vas aquæ benedictę apponere cõſueuit, vt defunctorũ oſſa queant aſpergi. *Ex. d. act: Eccleſ: Mediolanenſ: lib. 4. tit. de Cæmeterijs, decret: Viſitatori Apoſtol. p. 1. cap. 40. & ex concilio, cap. Nannetenſi.*

CONCLVSIO XV.

27 Mortuorum officia, & Miſſæ diebus Dominicis, valent celebrari, & alijs diebus feſtiuis, prò defunctis; quorum Corpora adhùc ſuper Terram ſunt; minimè vero ſi fuerint ſepulta. *Ità Sacra Rituum Congreg: in vna Egitanienſi. 4. Maij 1603. & ſic eſt praxis.*

CON-

CONCLVSIO XVI.

Nec Parochi queunt hęredes defuncti in Eccleſia Regularium humati obligare vt faciant tot officia, & legata apud ſe, quot fiunt apud Religioſos ſub pæna excommunicationis facta à Clemente VIII. aliàs libertas tolleretur eligendi ſepulturam. 28

Ita refert Rodriquez in ſuo Bullario, fol. 1225. Portellus, caſ. 12. p. 2. & alij.

CONTROVERSIA IX.

AN quarta funeralis de iure in funeralibus, Parocho ſolui debeatur?

CONCLVSIO I.

Canonica portio, quæ ab alijs quarta funeralis vocatur, eſt iure Canonico inducta, ob ſacramenta, quæ ſuis Parochianis Parochus ipſe adminiſtrat; ideò illi de iure debetur. *Ex cap. 1. relatum, cap. de his, de ſepultur: & cap. cum ſuper, de ſepultur: et ex Clementi: dudum, de ſepultur: in 6.* 1

CONCLVSIO II.

Talis Canonica portio de conſuetudine induci poteſt, vt ſit Medietas, vel Tertia Pars; quæ tamen conſuetudo eſſe debet rationalis, & legitimè præſcripta ſpatiò videlicet quadraginta annorum. quod intelligitur de quarta à Iure non expreſſa. nàm, ſi à Iure ſit expreſſa, ſat eſt conſuetudo etiam non præſcripta. *Ex cap. antiquas, 10. q. 1. cap. certificari, de ſepultur.* 2

Doctorum Allegationes.

Scribunt has duas noſtras Theſes, Nauar: q. 21. num. 8. tom. 2. conſilior: Riccius, p. 4. reſolut: 299. num. 1. & 2. Hierony: Rodriquez, reſolut: 18. num. 1. Baldus, lib. conſil. 70. Lapus, de cano: portio: cap. 1. num. 4. Lauorius, cap. 17. num. 4. tit. 2. Tuſchus, lit. q. concluſ: 23. Vgolinus, de officio: Epiſco: cap. 17. num. 2. Barboſa de offici: parochi, cap. 25. num. 1. & 2. Petrus de Vbaldis, p. 2. de cano: portio: cap. 5. Miranda, tom. 2. q. 48. art: 5. concluſ: 1. tom. 2. Medices, q. 7. de ſepultur: & alij nominandi. 3

CONCLVSIO III.

Neceſſe haud eſt, ad hoc vt detur infrà dimidiam, vel quartam partem, quòd talis conſuetudo ſit ſpatio quadraginta annorum præſcripta, ſed ſat eſt ſpatio decem annorum tantùm. 4

CONCLVSIO IIII.

Illa Eccleſia, apud quam defunctus eſt ſepultus illorum partem, 5

quæ defunctus pro anima ſua eidem Eccleſiæ reliquit, tradere Eccleſiæ Parochiali, in qua domicilium habebat; *Ex cap. 1. de ſepultur: & cap. dudum in Clement. in 6. de ſepultur.*

Doctorum Allegationes.

6 *Tenent has Theſes Lauor: num. 8. & 33. vbi ſupra, Barboſa, nu. 3. d. l. Zechius de Republic: Eccleſiaſt: cap. 28. de parochis, nu. 18. Rodriquez, tom. 1. qq. Regular: q. 39. art. 2. Caraccia, tract: de quarta funerali, cap. 1. Miranda, tom. 2. q. 48. art. 10. concluſ: 1. Menochius lib. 1. præſumpt: 109. num. 56. & alij.*

CONCLVSIO V.

7 Funeralis portiò vſq; ad quartam partem excluſiuè præſcribi poteſt ſpatio decem annorum abſq; titulo, ſed conſuetudo quadraginta annorum cum titulo, aut immemorabili conſuetudine infra quartam, ſeu nihil debeatur.

Doctorum Allegationes.

8 *Eſt aſſertio hæc noſtra Alexandri, conſil. 196. nu. 15. verſ: de præſcript: lib. 2. Syluestri, verb. cano: portio, num. 2. & 3. Lapi, de cano: portio, cap. 2. num. 64. Petri de Vbaldis, de cano: parochi: cap. 5. nu. 3. & cap. 6. num. 34. Barboſæ, num. 16. d. l. Molinæ, de iuſt: & iure, diſp: 215. num. 7. & aliorum.*

CONCLVSIO VI.

9 Defunctorum hęredes quamuis ſecundum veriorem ſententiã minimè teneri quartam funeralem ſoluere penès *cap. 12. 14. & 15. q. cauſa. 13. & cap. non ſatis, & cap. cum Eccleſia, de ſimonia;* Attamen, contrarium aſſerere, improbabile non eſt.

Doctorum Allegationes.

10 *Sic Superiorem partem aſſertionis defendit Caracciola, cap. de quarta funerali, cum alijs ſupra citatis, & citandis: ſecunda verò pars tuetur à Couarruuia, in cap. offic: nu. 9. verſ: nec obſtat, de teſtam: ſub tit. delegat: imputat: Molina, diſp: 215. num. 5. cum alijs.*

CONCLVSIO VII.

11 Parochianus quandò in aliena Eccleſia ſepulturam eligit, & Legatum æquiualens propriæ parochiali Eccleſiæ relinquit, iuxtà veriorem ſententiam, & communiorem, cenſendum eſt legaſſe animo compenſandi in quartam portionem legatorum, quæ Eccleſiæ alienæ reliquit.

Doctorum Allegationes.

12 *Tradunt concluſionem hanc noſtram Lopez. l. 5. verb. de Mas, tit. 1. p. 1. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 6. Federicus de Senis,*

con-

conſil. 3. Anto:, Imola, & Abbas, in cap. officij, de teſtam: Salicetus, & Alexand: in authentica Cod: vndè vir, Vxor, Miranda, tom. 2. q. 48. art. 11. concluſ: 2. Portellus, de dub. Regular: verb. cano: portio, nu. 7. Hieron: Rodriquez, reſolut: 18. num. 8. cum alijs allegandis.

CONCLVSIO VIII.

Quarta funeralis Eccleſiæ debetur, in qua Parochianus conſueuit Miſſam audire, ac diuina, & Sacramenta recipere: cap. cum quis de ſepulturis, in 6. & ſic de iure, Rectoribus, & Curatis, atq; Vicarijs perpetuò curam Animarum habentibus, eſt quarta funeralis ſoluenda; *cap. requiſiſti, de teſtamen: cap. cum ex eo, de elect: & ex Clementi: dudum, §. ſanè, de ſepultur: in 6.* 13

Doctorum Allegationes.

Defendunt hanc Theſem noſtram Rodriquez, tom. 1. qq. regul: q. 39. art. 5. Rota, deciſ: 376. num. 1. p. 1. recent: vbi de Eccleſia Parochiali, & eadem, in Mediolanenſi quartæ funeralis: 14. Martij, 1622. coram Merlino, Mantica deciſ: 294. Caualerius, deciſ: 101. Vgolinus de officio Epiſco: cap. 17. nu. 11. Barboſa, cap. de offic: Parochi, nu. 19. Riccius, p. 4. reſolut: 299. num. 4. & alij. 14

CONCLVSIO IX.

Quarta funeralis Eccleſiæ Cathedrali etiam debetur, vel præſcriptione, vel ex eo, quod illam ſibi reſeruauit, quandò fuerunt Parochiæ erectæ, in ſignum ſuperioritatis: & in tali caſu; inter Clericos Eccleſiæ Cura diuidetur, non reſidente penès certam perſonam. 15

Doctorum Allegationes.

Tuentur concluſionē hanc noſtrā, Rota, deciſ: 376. nu. 2. et 3. Riccius, reſolut: 299. nu. 4. Barboſa, nu. 22. in allegatis locis, cum alijs nominādis. 16

CONCLVSIO X.

Conſuetudine in Ciuitate exiſtente quòd ius, Peregrinos, & Viatores ſpectet ſepeliendi ad Matricem Eccleſiam; quarta funeralis Parocho non debetur intrà cuius limites Viator retentus pro debito, & cum cautione habilitatus, decedit ex hac vita. *Ità Sacra Rituum Concilij Trid: declarauit in Piſaurienſi. 22. Ianuarij, 1628. Congreg: DD. Cardinalium Eminentiſſimorum.* 17

CONCLVSIO XI.

Si in vna Eccleſia Parochianus diuina ſolet audire, & in altera Sacraméta ſumere, Canonica portio ei debetur, à quo ſacramenta deſumit: *Ex cap. 1. de ſepultur:* ſed ſi vtraq; ius funerandi habet, in tali caſu, datur locus præuentioni; *per cap. duobus, de reſcript: in 6.* 18

Doctorum Allegationes.

19 *Scribuntur noſtris ijs aſſertionibus Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 5. Barboſa, num. 23. & 24. cap. 25. de offic: parochi, Syluest: verb. cano: Portio, nu. 11. Gregor: Lopez, l. 1. in gloſſa, los ſacramentos, tit. 13. p. 1. cum alijs.*

CONCLVSIO XII.

20 Quarta funeralis quandò de conſuetudine non conſtat, vel alia ratione, cui debeatur Epiſcopo nè an Paracho; in tali caſu Parochus præfertur cum ipſe curam magis ſpecialem habeat, quàm Epiſcopus, qui generalem retinet curam.

21 Præterea etiam probatur; quia Parocho quarta funeralis debetur ex cauſa onerofitatis, *Ex cap. 1. de ſepultur:* & vt aes alienũ; Epiſcopo verò ex cura lucratiua; & potior eſt condictio prætendentis ex cauſa oneroſa, *Ex textu in lege, Sanctorũ, Cod: de iure Delib.*

Doctorum Allegationes.

22 *Suffragãtur concluſioni Rota, in Neritonenſi quarta funeralis. 9. Iunij, 1608. coram Manzanedo, Abb. in cap. certificari, nu. 11. de ſepultur: Petrus de Vbald: de quarta Canoni: p. 2. cap. 84. num. 14. Barboſa, num. 25. vbi ſuprà cum alijs.*

CONCLVSIO XIII.

23 Quarta funeralis Parochiæ debetur, licèt, ſi quis propter bellum, aut peſtem in Villa, ſeu alium locum ſe contulerit, animo redeundi, ſeu animi gratia, & ibi obierit, vbi domiciliũ habebat.

Doctorum Allegationes.

24 *Amplectuntur concluſionem Abbas, in cap. de his, de ſepultur: Ioannes Andreæ, in cap. is, qui, de ſepultur: in 6. Rodriquez, tom. 3. qq. Regular: q. 46. art: 3. Hieron: Rodriquez, reſolut: 18. nu. 22. Miranda, tom. 2. manual: Prælat: q. 48. art. 9. concluſ: 2. Villalobos, p. 2. ſumm: tract. 31. difficult: 2. nu. 3. Barboſa, nu. 26. cap. 25. de offici: Parochi, et alij.*

CONCLVSIO XIIII.

25 Quarta funeralis ſuæ Parochiali Eccleſiæ debetur, etiam ſi quis ægrotus ad aliam Parochiam deferri ſe fecerit, & ibi mortuus fuerit, cum ob domicilij mutationem, in tali caſu, Eccleſia Parochialis ſua non perdat ius quartæ funeralis, ſi ibi decedat ex hac vita. *Ex cap. dudum, in Clement: de ſepultur: in 6.*

Doctorum Allegationes.

26 *Auctores ſunt huius Theſis Abbas, in cap. de his, de ſepultur: Syluest: verb. cano: portio, nu. 15. §. 19. alios allegans, Hoſtienſ: & Raymund: Barboſa num. 27. vbi ſupra, & alij.*

CON-

CONCLVSIO XV.

Quartam Parochialem ille ſoluere tenetur, qui in ægritudine conſtitutus ſe cum bonis ſuis ad Religionem, in aliam Eccleſiam tranſtulerit: Secùs verò eſt dicendum, ſi ſanus bona ſua Monaſterio, aut alteri Eccleſię pręſtiterit. Et eſt caſus *in cap. de his, de ſepultur.* 27

Doctorum Allegationes.

Tenent aſſertionem Miranda, tom. 2. q. 48. art. 9. concluſ: 3. Hierony: Rodriquez, reſolut: 18. num. 15. Barboſa, nu. 28. vbi ſupra, cum alijs nominandis. vnde benè in præſentia aduertit Tiraquellus, de retract: legis, §. 1. gloſſa, 8. nu. 33. nempè, Canonicam portionem non deberi Eccleſiæ, cuius Parochianus Religionem ingreditur, & anno præcedente profeſſionis obijt, niſi ingreſſus eſſet cum animo exeundi; quòd idem Zecchius aſtruit cap. 38. de parocho, nu. 18. Fallens: 3. de Republic: Eccleſiaſt: & alij. 28

CONCLVSIO XVI.

Sepultura electa apud Eccleſiam, vbi Maiores defuncti ab antiquo ſepeliri ſolent, quarta funeralis ei non debetur; ſed Eccleſię, in qua diuina audire conſueuit, & ſacramenta percipere, vt expreſsè habetur, *cap. 2. de ſepultur: in 6.* 29

Doctorum Allegationes.

Doctores ſunt huius aſſertionis Azzorius, p. 2. lib. 9. cap. 13. q. 8. Miranda, tom. 2. q. 48. art: 9. concluſ: 4. Barboſa, nu. 29. vbi ſuprà Villalobos, p. 2. ſumm: tract. 31. difficult: 7. num. 3. cum alijs dicendis. 30

CONCLVSIO XVII.

Parochi culpa, ſi Eccleſia ſua Parochialis fuerit interdicta, & in alia eius Parochianus tumuletur, Parochus nihil percipiet de funeris obuentionibus. 31

Cuius eſt ratio adequata, quia, cum nullus in ea ſepeliri queat & ius ſit apud alias Eccleſias ſepeliendi, & culpa Parochi ſit interdicta, conſequenter illa, quæ ſepulturæ cauſa fiunt, ſunt illius Eccleſiæ, in qua ſepelitur defunctus. 32

Doctorum Allegationes.

Suſtinent aſſertionem Sylueſt: verb. cano: Portio, nu. 8. §. 7. Geminianus, in cap. 1. de ſepultur: in 6. Miranda, tom. 2. q. 48. art: 10. concluſ: 10. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art: 3. Azzorius caſu. 5. & 6. vbi ſuprà, Portellus, in addict: ad dub: regular: verb. cano: Portio, num. 3. Hierony: Rodriquez, reſol: 18. nu. 4. Barboſa, nu. 30. cap. 25. de offic: Parochi, cum alijs dicendis. 33

CON-

CONCLVSIO XVIII.

34 Defunctus, ſi dum vixit ſepulturam ſibi elegit in alia Eccleſia priuſquàm eſſet interdicta Eccleſia Parochialis, huiuſmodi ſequens interdictum non tollit quartam funeralem Parochialem, quam antea hebere cœperat, vt deſumitur, *Ex cap. 1. de his, de ſepultur: cap. dudum, in clement: de ſepultur: in 6.*

Doctorum Allegationes.

35 *Defendunt aſſertionem Federicus de Senis, conſil. 3. num. 9. vbi aſſerit, quòd quarta funeralis Parocho debetur etiam, vel condictione ex Canone, vel actione ex teſtament:, Petrus de Vbaldis, de canoni: Parochiali, cap. 3. num. 3. & Lapus de Caſtellione, de canon: portio: nu. 56. Barboſa, nnm. 32. cap. 25. de parochi officio, cum alijs.*

CONCLVSIO XIX.

36 Canonicæ portionis Eccleſiæ Parochialis, vel Matricis renunciatio facta in præiudicium, eſt nullius valoris, niſi aliàs, fiat cum proteſtatione, quòd per hoc non fiat Eccleſiæ iuri præiudicium. Sic docent omnes citati doctores ſuprà.

CONTROVERSIA X.

DE quibus namq; Quarta Parochialis ſolui Parocho debeat?

CONCLVSIO I.

1 Parocho quarta funeralis, ſeu Canonica portio debetur de ijs, quæ in die funeris fiunt, ac præbentur ab hæredibus defuncti, in ipſius exequijs, diei ſepulturæ.

2 Ità ſua Conſtitucione *inter cunctas de priuileg: Benedictus XI. ſanciuit, in 6. Sixtus IIII. ſua Conſtitutione incipiente, Regimine vniuerſalis Eccleſiæ, regiſtrata authenticè fol. 148. in lib. de priuileg: Ord. Fratrum Prædicator: & nouiſſime, Pius V. ſua Conſtitu: exordiante; & ſi Mendicantium ordinis: vbi declarat Papa cap. 13. ſeſſ 25. Trid: Concilij dicens; huiuſmodi quartam eſſe debere, de ijs, quæ in die funeris offeruntur, ac præſtantur, et exequiæ fiunt ſuper corpus defuncti ſuper Terrã exiſtentis.*

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt aſſertionem relatus Papa Benedictus XI. vbi in nominata ſua Conſtitutione ſic habetur. funeralia verò intelligantur hoc caſu, quæ cum funere deferuntur; de candelis tamen, quas Fratres portant, portio non petatur. Ioan: de la Crux, lib. 2. de ſtatu Religioſo, cap. 9. dub. 5. concluſ: 3. Caraccia, de quarta funerali, c. 93. fol. 41. Guttierez, de iuram: confirmat: p. 2. cap. 4. nnm. 3. Petrus de Vbaldis, de cano: Parochiali, cap. 4. num. 10. Rodriquez, tom. 1. qq. Regular: q. 39. art: 2. Couarruuias,*

ruinas, in cap. vlt. nu. 7. de teſtam: & ibi Abb. Molina, de iuſt. & iure, tract: 2. diſp. 215. num. 4. & 9. Syluest: verb. Cano: portio, num. 7. & 15. §. 3. Barboſa, cap. 25. num. 36. de offici: parochi, & cæteri omnes de communi ſententia.

CONCLVSIO II.

Funeralia de Iure cōmuni, ac Regularium priuilegijs ſecluſis, illa dicuntur, quæ ratione ſepulturæ obueniunt, & quæcumq; occaſione funerum ad Eccleſiam perueniūt, cum defuncti corpore. *cap. cum liberum, cap. noſtra, de ſepulturis.* 4

Doctorum Allegationes.

Concluſio eſt communiſſima inter omnes Doctores; quam ſequuntur Albericus, in l. Seruo alieno, 116. §. ineptas, num. 13. ff. de legat: 1. Barboſa, num. 37. vbi ſuprà Riccius, deciſ: 571. num. 4. in 2. edict: & p. 4. reſolut: 300. Federicus de Senis, conſil. 6. nu. 2. vbi autumat, quod Mortuaria, ſeu funeralia de iure dicuntur, quæ funeris occaſione deueniunt, etiam præter morientis voluntatem: Gloſſa, verb: funeralibus, in clement: dudum, de ſepultur: in 6. Azzorius, p. 2. lib. 6. cap. 14. q. 13. verſ: funeralia, Petrus, de Vbald: cap. 4. vbi ſuprà, num. 16. Rubeus, cōſil. 23. nu. 5. Bertacchinus, in ſuo repertorio, verb. quarta parochialis, Henriquez, conſil. 86. nu. 9. Portellus, de dub. regular: verb. cano: portio, num. 5. Hiero: Rodriquez, reſolut: 18. nu. 3. vbi inquit: ſiuè ante corpus ſit in Terra conditū, ſiuè poſt, & vſq; ad trigeſimum diem, & quādò ſit memoria de funere: Calderinus, conſil. 4. de ſepulturis, vbi ait, quod in caſu, propter peſtem non poſſit die obitus ſolēnitèr tumulari; Ioānes Francis: Leo in ſuo theſauro fori Eccleſiaſt: p. 2. cap. 14. nu. 12. & in caſu, quo exequiæ poſt diem funeris factę fuerunt cum maxima pompa; Sylueſt: verb. cano: portio, nu. 15. §. 3. Zabarella, in clement: dudum, de ſepultur: in 6. §. verùm, verſ: 3. quæro, vbi plurium ſententiam refert aſſerentium, quòd cum funus dicatur à funibus, quibus Mortui ligari conſueuerūt, & poſtquā mortuus eſt terræ conditus, funes amplius locū non habent, ideò hi putant, funeralia non dici, niſi quādiù corpus eſt in funibus ſuper Terrā: ſed inquit ipſe Zabarella, deſipit qui ſic ſapit; nèc inſiſtendum eſt in hoc, ſcientia grammaticorum, 36. diſt: cap. ſi quis. Dic ergò melius, quòd ſiuè ante corpus reconditum terræ, ſiuè poſtea obueniant occaſione funeris, dicuntur funeralia, & debetur Cano: portio. ille. & alij tenent aſſertionem. 5

CONCLVSIO III.

Parocho quarta funeralis non debetur de Candelis præſtitis alijs Clericis, & Sacerdotibus Secularibus, ac Regularibus, in manibus habentibus. 6

Nàm

7 Nàm deferentes ſibi ipſas acquirunt, nèc de illis portio vlla debetur ipſi Parocho, cum propter defuncti aſſociationem illas ſunt per eleęmoſynam lucrati, vt iam declarauit *Papa Benedictus XI. & Pius V. in ſuis relatis Bullis, ex ordine Prædicat: aſſumpti.*

Doctorum Allegationes.

8 *Docent Hieron: à Sorbo, in compendio priuilegio: verb. Cano: portio, fol. 103. Piaſecius, in ſua praxi Epiſco: p. 2. cap. 3. §. funeralium, pagi. 190. Rodriquez, tom. 1. qq. regular. q. 39. art: 2. Caraccia, cap. 3. de quarta funeral. Barboſa, num. 39. cap. 25. de offic. parochi, & alij citati ſupra, ac citandi.*

CONCLVSIO IIII.

9 Quandò ex malitia, fraude, & dolo fit funus priuatè, ideſt, abſq; vlla ſolemnitate, & pompa, & Cadauer ſic tumulatur præſente Parocho, cui eſt præſtita ſua quarta funeralis; & die ſequenti inter Miſſarũ ſolemnia funus ſoluitur cum maxima pompa, & ſolemnitate, & quantitate Candelarum, funalium, Religioſorum, Confratrũ, & presbyterorum in illa, ſcilicet, Eccleſia, vbi Cadauer fuit die pręcedenti ſepultũ, & in tali ſolemni funere, Parochus non fuit vocatus conſultò, in tali caſu, ei quarta funeralis debetur de iure: quia fraus, Malitia, & dolus cum dãno Parochi interuenit, & ideo nocere ei non debet.

10 *Sic declarauit Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: ſemel, & iterum, partibus benè auditis hinc indè, ſuper caſum quendam funeralem, Senis occurſum die 3. Auguſti, 1621. nemine diſſidente, deberi quartam Parocho, ex his funeralibus diei ſequentis factis ſolemniter, ob fraudem, ac malitiam interuentam, quibus demptis, nulla quarta funeralis Parocho præſtita eſſet.*

CONCLVSIO V.

11 Parocho non debetur quarta funeralis interſtitiorum, ſeu cereorum Confraternitatum Sæculariũ ad funus aſſociandum, ſed debentur de candelis, ſeu Cereis accenſis, quæ circà Crucem, & Cadauer deferuntur: nèc etiam quarta funeralis Parocho debetur de intorſtitijs, quæ à locis pijs, ad aſſociandum pauperes perſonas defunctas ad ſepulturam, deferuntur.

12 *Ità Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: declarauit die 5. Martij. 1616. à Parochis Montis S. Petri Angelorum Firmanæ diœceſis, Conſulta; Eminentiſſimo Cardinali Lancellotto referente, & 29. Nouemb. 1588. eadem decretauit quòad ſecundam partem Theſis.*

Docto-

Doctorum Allegationes.

Suſtinent concluſionem Caraccia, cap. 3. de quarta funerali, Petrus, de Vbaldis, de Cano: Portio Parochi, cap. 4. num. 10. Barboſa, num. 40. & 41. d. lo: Federicus de Senis, conſil. 4. num. 8. alij. 13

CONCLVSIO VI.

In funeralibus, quæ Romæ habentur, Intorſtitia, Cerei, & Candelæ, quę per viam deferuntur, & circà Cadauer accēduntur, ſunt diuidenda pro æquali portione, inter Parochum defuncti, & Eccleſiam, in qua ipſe tumulatur. 14

Sic namq; Vrbanus VIII. die 21. Martij 1629. Decretum approbauit Congreg: R. R. DD. præfatorum de Vrbe, habitæ coram Eminentiſs. Vrbis Vicario; vbi, ad remouendas diſſentiones, diſcordias ac ſcandala euitanda, & alijs iuſtis de cauſis reſolutum fuit; atq; decretatum, prout in concluſione diximus. 15

Et ideò, quandò huiuſmodi Intorſtitia, ſeu Cerei, & candelæ in præfatis Eccleſijs Romæ, prò celebrādis diuinis officijs, corpore præſenti accenduntur, et peracto officio, ſunt extinguēda, et cuiquam medietatem conſignandā eſſe.

CONCLVSIO VII.

Quarta funeralis debetur Parocho de ijs, quæ dantur pro miſſis dicendis, de armis, libris, banderijs, Culcitra, ſeu pallio, quæ in ferretro deferuntur; niſi alitèr, de conſuetudine, ſeu ex priuilegio, in contrarium ſit; de his non ſoluenda, & de pannis ſericis, ſeu aureis veſtibus, putà ſtamine, vel cilicio. *Ex cap. cum inter nos, de verb. ſignificat: & cap. in noſtra, de ſepultur:* 16

Doctorum Allegationes.

Docent aſſertionem Gloſſa, in Clementina dudum de ſepulturis, in 6. verb. funeralibus, §. verum, Baldus, in repit: cap. ſi pater, de teſtam: in 6. Alexander conſil. 196. num. 5. & 16. verſ. nèc excuſarentur, in fine, lib. 2. Syluest: verb. cano: portio, num. 9. Petrus de Vbaldis, cap. 4. nu. 5. & 10. de cano: portio: Barboſa, p. 3. de officio Epiſc: allegat: 86. num. 20. & cap. 25. nu. 43. de officio parochi, Oldradus, conſil. 211. num. 7. & alij nominandi. 17

CONCLVSIO VIII.

Parocho quarta funeralis non debetur de illis, quæ in alicuius funere offeruntur, qui tempore interdicti contrà Regularium voluntatem in ſua Eccleſia ſepelitur de facto. *cap. ex parte, cap. liberum, cap. in noſtra, de ſepultur:* 18

Cuius eſt ratio adequata; quia quarta non debetur in caſu prohibito; & tenetur reſtituere omnia, quæ habuit cum corpore 19

defuncti, niſi aliàs per priuilegium habeatur, quòd ſcilicèt tempore Interdicti Regulares queant aliquos ſepelire.

Doctorum Allegationes.

20 *Ità aſtruunt Albericus, in l. ſeruo, 118. §. ineptas, num. 22. ff. de legat: 1. Federicus de Senis, cõſil. 119. Geminian: in cap. 1. de ſepulturis, in 6: Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 3. Syluest: verb: Cano: portio, num. 8. §. ſeptimus, Barboſa, num. 45. cap. 25. de offic: parochi, & alij communiter.*

CONCLVSIO IX.

21 Parocho non præſtatur quarta funeralis de ijs, quæ in funere Nouitij Regularis mortui in Religione, aut in domo parentum, cum licentia ſuorum prælatorum, ad quorum domum ſe contulerat ad ſe curandum.

Doctorum Allegationes.

22 *Aſſerentes ſunt Ancharanus, & Franchus, in cap. nullus, de tempore Ordin: in 6. Syluest: verb. Cano: portio, num. 8. §. quartus, Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 4. Villalobos, p. 2. ſummę, tract: 30. difficult. 7. num. 10. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 18. nu. 5. Miranda, tom. 2. q. 48. art. 9. concluſ: 3. Barboſa, vbi ſuprà, 46. Azzorius, p. 2. lib. 9. cap. 13. q. 4. caſ: 3. & cæteri communiter.*

CONCLVSIO X.

23 Parocho quarta funeralis debetur, ſi quis Nouitius iam ante Religionis ingreſſum, morbo affectus, propter eum moritur in Religione, & qui etiam poſtulat cum habitu Religioſo ſepeliri: & qui ingreſſus Religionem non habuit propoſitum vitam mutandi, & item, qui ingrediens Religionem ſua retinet bona, & de huius legatis factis per ipſum, canonica portio etiam debetur.

Doctorum Allegationes.

24 *Tradunt concluſionem Syluest: verb. cano: portio, nu. 8. & 12. Molina, de iuſt: et iure, diſp. 215. nu. 4. Petrus de Vbaldis, de cano: Parochiali, cap. 6. num. 24. Barboſa, num. 46. vbi ſuprà, cum cæteris referendis.*

CONCLVSIO XI.

25 Parocho quarta funeralis non debetur de legatis factis Eccleſijs, vel locis pijs, prò fabrica, ornamentis, cæreis, luminaribus, Anniuerſario, poſt diem ſextum, & de alijs, ad cultum diuinum perpetuum ſpectantibus.

Doctorum Allegationes.

26 *Docent concluſionem Syluest: nu. 15. §. 2. cum ſeqq. vbi ſuprà, Molina, num. 8. d. l. Barboſa, nu. 47. cum cæteris recitandis.*

CON-

CONCLVSIO XII.

Parocho non debetur quarta funeralis de legatis factis Eccleſijs Regularium in quibus, quis ſibi ſepulturam elegit, ſed non cum dolo, malitia, & fraude. *Ex cap. 1. & 2. de ſepultur:* 27

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur aſſertionem Syluest: verb. cano: portio, nu. 15. in fine, Oldradus, conſil. 225. num. 16. & 18. Couarruuias, in cap. vlt. de teſtam: 2. & 8. Rodriquez, tom: 1. qq. regular. q. 39. art. 2. Molina, nu: 4. diſp. 215. de iuſt: & iure, Alberic: nu. 10. d. l. Barboſa, nu. 51. cum cæteris dicendis. 28

DISPVTATIO IIII.

De Sepultura, quoàd Regulares ſpectant, perſonas; in qua multa ſcitu digna, & curioſa reſoluuntur.

CONTROVERSIA I.

AN Regulares de iure, quartam funeralem Parocho teneantur ſoluere, quandò Cadauera in ſuis Eccleſijs tumulantur,

CONCLVSIO I.

Regulares de iure communi, quartam funeralem Parocho tenentur ſoluere, quandò in ſuis Eccleſijs defuncti humantur, *Ex Clementi: cap. dudum, in 6. & ex Trid: Concil. ſeſſ: 25. cap. 13. ſub ſequentibus verbis.* 1

Decernit Sancta Synodus, quibuſcumq; in locis, iam ante annos quadraginta, quarta, quæ funeralium dicitur: Cathedrali; aut Parochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolui, ac poſteà fuerit ex quocumq; priuilegio alijs Monaſterijs, Hoſpitalibus, aut quibuſcumq; locis Pijs conceſſa; Eadem poſt hac integro iure, & eadem portione, quæ ante ſolebat Cathedrali, vel Parochiali Eccleſiæ perſoluatur. non obſtantibus conceſſionibus, gratijs, priuilegijs, etiam mari magno nuncupatis, aut alijs quibuſcumq;. ſatis Trid: Concilium. 2

CONCLVSIO II.

Regulares Ordinis Ciſtercienſis, non ſolùm à quadraginta annis, antequam Trid: Cócilium celebraretur citrà; verum etiam nèc à tempore immemorabili, huiuſmodi quartam funeralé præſtarunt Parocho, aut Cathedrali Eccleſiæ; & proinde, nèc modò tenentur illam perſoluere. 3

Cuius ratio eſt optima, & adequata; quia Trident: Concil. hoc priuilegium minimè eis abſtulit, quia à fundatione huius or- 4

dinis vſq; ad confirmationem ipſius Trid: Concilij, hanc quartam talis ordo vmquam ſoluit. ergo nec nunc.

Doctorum Allegationes.

5 *Ità defendit hanc aſſertionem Collector priuilegiorum huius ordinis*, §. 2. *Rodriquez, tom. 1. qq. regular. q. 39. art. 2. cum cæteris Compillatoribus Regular: priuilegiorum. Et Pius V. ſua conſtitutioné*, Et ſi Mendicantiũ *ordinis, 1367. edita, quæ tom. 2. Bullarij habetur in Pio V. vbi declarat hunc locum Concilij Trid: quod ipſum tantum loquitur de Monaſterijs Regularium ante annos quadraginta fundatis, quæ ipſam quartam ſoluere conſueuerunt; ſed dictus ordo Ciſtercienſis vmquam anteà conſuenit hanc quartam funeralem ſoluere. ergo nèc hodie tenetur.*

CONCLVSIO III.

6 Regularium omnium Monaſteria fundata ante quadraginta annos Trid: Concil: celebrationem, ac in dies ædificantur, non tenentur, vi Trid: Concil: quartam funeralem de iure, parocho ſoluere.

7 1 Probatur verbis *Trid: Concil: dicentis. Idm anté quadraginta annos.* vbi excipit Monaſteria Regularia ædificata à quadraginta annis citrà ante ipſius Concilij celebrationem, & quæ in dies ædificantur, putà Côuentus S. Muſtiolæ de Cluſio, vbi Fratres Reformati, D. Franciſci morantur, nuper ædificatus, & non vndequaq; eſt perfectus, ſed fabricatur quotidie, quartam funeralem parocho non debent de iure ſoluere, nèc tenentur ipſi Fratres.

8 2 Probatur auctoritate *Pij V. Sanctiſſimi*; qui in ſua Bulla, *Et ſi Mendicantium ordinis*, hæc habet. *Quartam autem funeralem de qua ſeſſ. 25. cap. 13. nequaquam ſoluere teneantur. Monaſteria, quæ à quadraginta annis citrà fundata exiſtunt poſt, cum Concilium ipſum loquatur tantum de Monaſterijs ante annos quadraginta fundatis, quæ ipſam quartam ſoluere conſueuerunt.* &c. ergo vera concluſio. & hæc ſimilia verba *habet in alia ſua Bulla, incipit, ad hoc vos Deus. relata in Bullario fol.* 41.

9 3 Ex Bulla *Clementis VIII. 26. incipiente Quòd ſemel.* conceſſa Patribus Carmelitis diſcalceatis, qui poſtquam contraditorium iudicium, & cauſa bene ventilata, liberantur à quartæ funeralis ſolutione.

10 4 Eiſdem Diſcalceatis Fratribus *à Paulo V. ſua Bulla incipiente, Decet Romanum Pontificem.* 1605. emanata; vbi totalitèr liberat ab ſolutione quartæ funeralis, his verbis. *Volumus, Mandamus, Decernimus, & Declaramus omnia, & ſingula huius ordinis, B. Mariæ*

de Monte

de Monte Carmelo, Monaſteria, ſeù Domus, in quibuſcumq; Mundi partibus à quadraginta annis ædificata, illorumq; Conuentus, & Fratres nullo modo, nullauè ratione teneri ad ſolutionem quartæ funeralium, & ob non ſolutionem quartæ funeralium, aliquas ſententias, cenſuras, & pænas incurrere poſſe. ergo.

5 Ex declaratione Sacræ Congregationis Concilij facta ad ſupplicationem Patris Prouincialis Fratris Petri à Menna, Ordinis Minimorum, S. Franciſci de Paula, ſub his verbis. 11

Sacra Congreg: Concilij cenſuit Monaſteria ædificata à quadraginta annis citrà, aut quæ in dies ædificantur, vel in futurum ædificabuntur non teneri ad ſolutionem quartæ funeralium huiuſmodi; præſuppoſito, quòd huiuſmodi Monaſteria ſint eius Religionis, cui à Sede Apoſtolica indultum ſit, vt quarta funeralium non debeant ſoluere Epiſcopo. 12

Doctorum Allegationes.

Eſt communiſſima noſtra hæc aſſertio, quam docent Caraccia, tract: de quarta funeralium, cap. 1. fol. mihi, 20. §. nec Sacri Concilij, Guttierez, de iuramento confirmatorio, p. 2. cap. 4. nu. 3. Confectius, in ſummario priuilegio: Mendic: tit. de ſepultur: Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 59. art. 2. Hieronym: Rodriquez, eius nepos, reſolut: 18. num. 2. Lezana, tom. 1. cap. 3. num. 13. & tom. 2. cap. 1. num. 29. & tom. 4. verb. quarta funeralis, nu. 5. & tom. 3. verb. cano: portio, num. 8. Peyrinus, tom. 1. priuilegior: Minimorum, in conſtitu: pyrrhi, nu. 14. & tom. 2. in conſtit: Pij V. §. 12. num. 14. Miranda, tom. 2. q. 48. art. 7. Ioan: de la Cruz, de priuileg: lib. 2. cap. 9. dub. 5. Magiſter Feſtus, in ſummar: Conſtitu: Ord: Fratrum Prædicator: cap. 22. p. 1. Caſſarubius, in compend: priuilegior: Regular: verb. quarta funeralis; & verb. ſepultura, & verb: cano: portio, Quaranta, in ſuo bullario, verb. priuilegia Regular: vbi refert aliam declarationem Sacr: Congreg: in fauorem Fratrum Minorum Conuentus S. Ludouici de Neapoli, Barboſa, de parocho, cap. 25. nu. 13. et in addict: ad Concil: Trid: cap. 13. ſeſſ: 25. Sorbus, verb. ſepultura, & quarta funeralis, Portellus, de dub. regular: verb: cano: portio, num. 1. & ſeqq. Naldus, in ſumm: verb. ſepultura, Aſcanius Tamburinus, Amicus Cariſſimus, & Dominus meus, tom. 3. diſp. 15. q. 17. num. 14. Rota in Lecienſi quartæ funeralis, 15. Ianuarij 1618. coram Coccino Decano, & eadem Rota prò Patribus Prædicatoribus in Hiſpalenſi, quart: funeral: 4. Ianuarij. 1590. coram Pamphilio Sene; & cæteri omnes. 13

CONCLVSIO IIII.

Regularium Monaſteria omnia per quadraginta annos ante 14

Trid: Concil: celebrationem, & per immemorabilem conſuetudinem, vt de ordine Ciſtercienſi diximus, non dederunt parocho quartam funeralem, nec modò illam tenentur præſtare, licèt per plures actus ab aliquibus Monaſterijs ignoranter, aut quomodòlibèt ſoluta fuerit.

15 Conſtat concluſio ex recitatis Concilij verbis in primis. deindè *ex cap. cum acceſſiſſent de conſtitut: iuncta gloſſa final: vbi dicitur; quòd cum priuilegium datur ad non faciendum aliquid, non proinde perditur vnico, aut bino actu contrario, ſed requiritur neceſſariò diſcurſus quadraginta annorũ vt cap: cum accedentibus ex cap. terra de priuilegijs, dicitur.* Sed cum per conſuetudinem immemorabilem inducta eſt à Regularibus quarta funeralis non ſoluenda. ergo ex Iuris diſpoſitione non tenentur eam ſoluere.

16 3 Nàm, etiam ſi per ſpatium quadraginta annorum, quarta funeralis ſit ſoluta, adhuc præſcriptio non tenet: quia contrà bona, & Regularium Iura, non niſi centonaria præſcriptio currit, ad inſtàr Romanæ Eccleſiæ, vt conceſſit *Eugenius IIII. Benedictinis*, & eſt aſſertio de mente *Pij V. in ſuis relatis Bullis*.

Doctorum Allegationes.

17 *Suſtinent Theſem hanc noſtram, Rodriquez, tom 3. qq. regular: q. 46. art: 2. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 18. Miranda, tom: 2. q. 48. art: 3. Portellus, in addict. ad dubia Regular: nu. 8. verb. Cano: partio, Barboſa, de officio Parochi. cap. 25. num. 13. Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, nu. 5. verſ: ſecundum quòd, Innocent. & Parnorm: in cap. dudum, de ſepultur: in 6. & alij.*

C O N C L V S I O V.

18 Regularium Monaſteria omnia ædificata à quadraginta annis citrà ante Trid: Concilij celebrationem, & confirmationem, & quæ in dies ædificantur, vt non compræhenſa in Decreto Conciliari Tridentino, conſequenter ad quartam funeralium minimè Parocho tenentur ſoluere.

19 Præter ea, quæ concluſione 3. per totum recitauimus; *Sacra Congregat: Trid: Concilij, ſepiſſimè decretauit ad illius mentem; Monaſteria Regularia non comprahendi, quæ à quadraginta annis citrà, & quæ continuò fabricantur: vt in Roſſanenſi. 21. Septembris, 1595. & 5. Martij, 1594. declarauit; non deberi quartam funeralium ſoluere Parocho, quandò in Eccleſijs Regularium Cadauera tumulantur.*

Doctorum Allegationes

20 *Præter allegatos Doctores in ſuperioribus, tenent hanc aſſertionem Petrus*

de pe-

de peruſio, tract: de Canonica parochi. Bertacchinus, de Epiſco: p. 4. lib. 4. num. 42. Petrus Gregorius lib. 2. Syntagmat: cap. 25 nu. 10. Chopin: de Sacra polytica, tit. 7. num. 13. & 14. Guttierez, de iuram: cõfirmator: p. 2. cap. 4. num. 2. Tuſchus, tom. 6. verb. quarta, concluſ: 21. Farinaccius in declarationibus Cardinal. Deciſ. 92. recolect: Barboſa, ad cap. 13. ſeſſ: 25. Trid: Concilij, & cap. 25. num. 13. de parochi officio; Caraccia, de quarta funeral. cap. 1. fol. 20. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art: 2. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 18. nu. 2. Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, num. 5. verſ: 3. & 4. cum alijs.

CONCLVSIO VI.

Regulares vi ſuorum priuilegiorum, quibus eſt in ſpecie de- 21
rogatum *Decreto Concilij Vienenſis, Clementis V. cap. dudum, de ſepultur: in 6.* non tenentur de iure quartam funeraliũ ſoluere paracho, quando mortui in ſuis Eccleſis ſepeliuntur.

1 Probatur concluſio *ex Conſtitutione Sixti IIII. incipiente, Regi-* 22
minis vniuerſalis Eccleſiæ. cõdita in fauorem ordinis Fratrum Prędicatorum, & authenticè regiſtrata in tomo priuilegiorum huius ordinis *fol.* 148. vbi hæc habentur.

Verùm, ne dubitationes ac Controuerſiæ, quæ aliàs, Vos pluribus laboribus, & expenſis vexauerunt, de cætero Vobis fiant, ex certa ſcientia, decernimus, vt dictum priuilegium, Gregorij Papæ XI. in iudicio, & extrà, in qualibet ſua diſpoſitione inuiolabiliter obſeruetur, non obſtantibus conſtitutionibus Apoſtolicis illa preſertim felicis recordationis Clementis Papę V. prędeceſſoris noſtri, edita in Cõcilio Viennenſi, quę incipit, dudũ; nèc nõ priuilegijs, & gratijs, cõceſſionibus Apoſtolicis in genere, vel in ſpecie, quibus vis Eccleſijs, perſonis, ſeù locis, ſub qua vis forma, vel expręſſione verborũ, etiam ſi de his habẽda eſſet in pręſentibus mẽtio ſpecialis, ſeù per quę pręsẽtibus non expreſſa, aut totalitèr de verbo aduerbum non inſerta earum in toto, vel in aliqua parte ſui effectus poſſit aliqualitèr impedire, & alijs contrarijs quibuſcumq́. Nos autèm, ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecùs ſuper his, aut eorum aliquo à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignorantèr contigerit attentari. Declarantes clauſulam illam, videlicèt, ſalua tamen iuſtitia *Eccleſiarum illarum à quibus mortuorum corpora aſſumuntur, in omnibus alijs debere intelligi, præterquam in his, de quibus in ipſo priuilegio ſpecialitèr caueтur, quòd Canonica portio minimè exigatur. nulli ergo, &c.* hæc Sixtus IIII.

2 Probatur *ex conſtitutione Pauli IIII. exordiente, & Apoſtolicæ Sedis* 23
prouida diſpoſitione. condita in fauorem Fratrum Prædicatorum; vbi omnia priuilegia huius ordinis confirmat, & circà quartam

non

non ſoluendam à Religioſis his; ſic habetur.

Nec non Monaſteria, domus, & loca huiuſmodi, illis tàm in genere, quàm in ſpecie conceſſis, vt præfertur, vti potiri, & gaudere poſſint, & debeãt, ac ab ipſis impoſitionibus, grauaminibus, oneribus, decimis, quarta, & quinta etiam funeralium, & aliorum quorumcumq́ etiam legatorum, & oblatorum, & cõceſſorum pro tempore; nèc non pedagijs, & gabellis, ac omnibus, & ſingulis alijs ſuprâdictis, libera penitus immunia, & exempta ſint, & eſſe cenſeantur; cõcedimus, ac ſtatuimus, & ordinamus, ſicq́ in præmiſſis omnibus, & ſingulis, per quoſcumq́ quauis auctoritate fungentes Iudices, & perſonas, ſublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & interpretari, atq́ definiri debere. irritum quoq́ & inanane ſi ſecùs ſuper his à quoquam, quauis authoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attemptari, declaramus, &c.

24 3 Ex priuilegio conceſſo *à Iulio II. & à Paulo III. Minoribus de obſeruantia, & Minimis præſtito ab eodem Iulio II.* quę indulta omnia manent in Bullario, & in Monumentis ordinum priuilegiorum, & ſunt regiſtrata etiam authenticè in libro priuilegiorum ordinis Fratrum Prædicat:

25 4 *Ex Conſtitutione Nicolai V. facta pro Carmelitis,* ſub his verbis. *Vobis prò fabrica Eccleſiarum, & Conuentuum veſtrorum, Eccleſiaſticis ornamentis, luminaribus, Anniuerſarijs, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo, & alijs diuinis cultibus, pictantijs, indumentis, calceamentis, celebrandis, & habendis in eiſdem; nèc non annuis cenſibus redimendis, ad quorum ſolutionem aliquæ domus, prædiaq́ cum hortis, & alijs locis, ordinis eiuſdem obligatæ nõſcuntur per Chriſti fideles eleęmoſynę pietatis intuita, ſiuè in funeralibus, oblationibus, ſepulturis, vltimis voluntatibus, legatis, aut alids, quomodolibet, etiam abſolutè iàm erogata ſunt, & in poſterùm erogentur bonis, & etiam elargientur, nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere, aut ad id valeatis coarctari; & nè quis à vobis, vel vltimarum executoribus voluntatum, ſeù decedentium hæredibus de præmiſſis bonis aliquid extorquere, vel exigere præſumat, ſtrictius inhibemus, non obſtantibus, piæ memorię Clementis Papę V. prędeceſſoris noſtri, in Concilio Viennenſi edita, quę incipit,* Dudum, *& alijs conſtitutionibus, & ordinationibus, nèc non priuilegijs,* & conceſſionibus, &c. quę omnia, in ampliſſima forma corrobotat, confirmat, & de nouo concedit præfata hactenùs dicta circa quartam funeralem non ſoluendam à Regularibus, *Sixtus IIII. ſub bulla, exordiente, dũ attenta,* regiſtrata authenticè in lib. priuileg: Patrum Prædicaror:

Quæ

Quæ ſanè priuilegia recitata, & alia multa referenda, quæ 26
breuitatis gratia omittuntur recitare, minimè gentium ſunt à
Trid: Concil: derogata, quòd tantum exigit quartam funeralem
eſſe parochis. ſoluendam ab ijs Monaſterijs Regularibus, quæ
antè illius celebrationem per quadraginta annos conſueuerunt
eam ſoluere, & illa Monaſteria, quæ vmquam conſueuerunt, aut
per præſcriptam conſuetudinem, ſeu per relata priuilegia, non
ſoluebant, nec hodiè ſoluere illam tenentur de iure, vt recitati
Doctores, *num.* 13. 17. & 19. cum alijs dicendis aſtruunt.

CONCLVSIO VII.

Controuerſia, ſeu lis, ſi inter Parochos, & Regulares oriatur, 27
de quarta funerali ſoluenda à Regularibus, ipſis Parochis, onus
incumbit ipſiſmet parochis probare, Eccleſias Regulares teneri
ſoluere dictam quartam funeralem antè Concilij Trid: celebrationē
per quadraginta annos ante ſcilicèt, eis Regulares ſoluiſſe, in defunctorum funere.

Cuius ratio eſt adequata; quia Regulares ſunt in ſua pacifica 28
poſſeſſione, per recitata priuilegia, ac per immemorabilem præſcriptam
conſuetudinem; à qua remouendi non ſunt, ſi per vnum,
aut plures actus, eam ſoluiſſent. Immò, ſi per tres, aut quatuor
actus eam non ſoluiſſent, amplius minimè tenentur: quia, cum
ſimus in odioſis, ac lege prohibente, ius Regularium Eccleſia
acquirit, manens in poſſeſſione amplius non ſoluendi quartam
funeralem parochis. ergo vera concluſio.

CONCLVSIO VIII.

Si in aliqua Eccleſia, ex conſuetudine, talis quarta funeralis 29
eſſe intelligatur tertia pars, vel medietas funeralium, talis conſuetudo
debet etiam poſt Trid: Conciliū ſeruari; & multò magis
ſi ante illud fuerit executioni demandatum. Nàm eſt in fauorem
Eccleſiæ, & præſertim, ſi immemorabilis ſit conſuetudo, in ea
Eccleſia, eſt proindè adhuc ſeruanda.

Doctorum Allegationes.

Tradunt has omnes Theſes prefati allegati Doctores, & in ſpecie Bar- 30
*boſa, ad dictum locum Concil. Trid. ſeſſ: 25. cap. 13. Baldus, conſil. 20.
Tuſchus, concluſ: 23. & 30. lit. q. cum alijs referendis.*

CONCLVSIO IX.

Quæ hactenùs dicta à nobis ſunt vera manent ex vi priuilegio- 31
rum conceſſorum Regularibus, à diuerſis Summis Romanis Pontificibus,
& ad diſcernendum verum à falſo; quod proinde, in

corroborationé prædictorũ, ſequenté Rotalé deciſionem,in medium placet afferre per extéſum circà ſolutioné quartę funeralis.

1 *REVERENDISS: DOMINO COCCINO DECANO*;

Licienſis Quartę funeralium, Lunę. 15. Ianuarij. 1618.

Argumentum.

2 *Clerici Regulares Teatini exempti ſunt à ſolutione quartę funeralium, per Cõmunicationem priuilegiorum ſpecialium, prędicatoribus, Minoribus, & Minimis conceſſorum.*

DECISIO 84.

3 *Domini cenſuerunt; Monaſterium Clericorum Regularium non teneri ad ſolutionem quartę funeralium Reuerendiſs: Epiſcopo. Nàm etſi de iure communi, iſta quarta ſpectat ad Epiſcopum, vel Parochum; Clementin: dudum de ſepultur: in 6. & cap. 1. & 4. cum alijs, eod: tit. cap. cum quis pariter, eod: tit. 6. Attamen ſecùs eſt, quandò Monaſterium eximitur à dicta ſolutione, ad text: in cap. priuilegia, diſt: 3. cap. in noſtra, de ſepulturis.*

4 *In Caſu autem noſtro, de quo agitur; nè dum prædictum Monaſteriũ eximitur, ſed etiam tota Religio eſt exempta à dicta ſolutione quartę funeralium; cum Paulo IIII. & Gregorius XIV. dictis Clericis Regularibus communicauerint omnia priuilegia, alijs Regularibus conceſſa. quarè etiam cenſentur communicata priuilegia eximentia à dicta ſolutione quartę, inter quę, adeſt priuilegium Iulij II. cõceſſum Minimis anno 1506. et aliud eiuſdem Pontificis conceſſum Minoribus de obſeruantia. anno 1544. & poſtremò, aliud Pauli IIII. cõceſſum Ordini Prędicatorum, anno 1556: quę per extẽſum refert Archãgelus Carraccia, de quarta funerali, cap. 1.*

5 Neq; obſtat *Conciliũ Trid: ſeſſ: 25. cap. 13. de Reformat:* quia cũ iſtum Monaſterium ſit fundatum poſt publicationem Concilij, & quatenus eſſet fundatum ante, cum non eſſet ſolitum ſoluere dictam quartam, Concilium ei non obſtat, vt declarauit Sanctiſſimus Pius V. in ſua conſtitutione anno 1567. quam refert *Archangelus Caraccia, loco citato, Guttierez, de iuramẽto confirmator: p. 2. cap. 4. nu. 3. Emanuel Rodriquez, in qq. regular: tom. 3. q. 41. art. 2. & ita etiam reſoluit Congreg: Illuſtriſſimorum Interpratum; vt refert Rodriquez, loco prædicto.*

6 Quod autem hoc Monaſterium fuerit fundatum poſt confirmationem Concilij, ex eo probatur; quia Concilium fuit confirmatum *die 27. Ianuarij 1564.* Religio autem Clericorum Regularium fuit confirmata *à Clemente VII. die 14. Iunij 1524.* vnde per neceſſe inferendum eſt, quod hoc Monaſterium ſit fundatũ intrà 40. annos, de quibus loquitur Concilium. Et quatenus eſſet fun-

fundatum extrà dictos annos 40. non probatur, quòd eſſet ſolitũ ſoluere quartam funeralium.

Neq; eſt verum, quòd prædicta conſtitutiò Pij V. fuerit reuocata per Gregorium XIII. vt in eius Bulla, quam refert *Nauar. in Manuali, cap. 27.* in fine; quia cũ dicta Bulla Pij V. cõtineret, per Gregorium redacta fuit ad terminos Concilij, vt cenſuit Congr: Illuſtriſſimorum Interpretum, vt refert Caraccia, loco citato, qui etiam, in fine tractatus, refert ipſam declarationem, & benè aduertit Guttirez, loco citato. Et ità fuit reſolutum, vna parte tantum informate. *Satis Rota.* 7

CONTROVERSIA II.

AN Regulares quartam funeralem ſoluentes, de quibus eam ſoluere debeant, & quo tempore, ac die?

CONCLVSIO I.

Regulares quartam funeralem ſoluentes, cam ſoluere debent tantum de ijs, quæ ratione funeris obueniunt in ipſa ſolum die funeris, minimè gentium, in alijs diebus. 1

1 Probatur aſſertio *Ex extrauaganti, Inter cunctas, inter communes, D. Benedicti Papæ X I. in 6.* vbi ſic habetur. *Funeralia verò intelliguntur hoc caſu, quæ cum funere deferuntur, de candelis tamen, quæ Fratres portant, portio non petatur.* ergo vera concluſio. 2

2 Ex *Pij V. Sanctiſſimi, Declaratione facta in conſtitutione, & ſi Mendicantium ordinis, &c.* in ſuperioribus relata; *vbi declarans, cap. 13. ſeſſ: 25. Trident: Concilij,* ſic ille inquit. *Et vbi ſolui conſueuit, id tantum ceræ, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferri contigerit tempore, quo defunctorum corpora ad ſepulturam deferuntur.* hæc eadem dicit in alia ſua Bulla incipiente, *Ad hoc nos Deus, &c. in Bullario tom. 2.* ergo. 3

3 Nam funeralia illa dicuntur, quę ratione ſepulturę obueniunt, *iuxta cap. liberum cap. noſtra de ſepultur:* Et de candelis, quæ Fratres in manibus habent, iuxtà allegatas Papales conſtitutiones, *& Sixti IIII. conſtitutionem exordientem, Regimini vniuerſalis Eccleſiæ, &c. regiſtrata authenticè in libro priuilegior: Fratrum Prædicat:* ad quorum fauorem eſt condita, non datur quarta funeralium, ſed tantum de cereis, quæ deferuntur circà Crucem, & cadauer, vt in Italia eſt praxis. 4

Doctorum Allegationes.

Defenſores huius noſtræ Theſis ſunt Couarruuias in cap. vlt: num. 7. 5

de teſtam: vbi poſt Abbatem, autumat moribus receptum eſſe, vt Eccleſia Parochiali quarta portio à Regularibus ſoluatur ex iis tantum, quæ offeruntur tempore, quo funus, ſeu exequiæ defuncti ſuper terram exiſtentis, celebrantur. Cardinalis, in clementina dudum, §. verùm de ſepultur: in 6. Sylueſt: verb. Canonica portio, num. 7. §. 9. Molina, de iuſt: & iure, tract: 2. diſp: 215. nu: 4. & 9. Petrus de Vbald. de cano: portione Parochialis, cap. 4. nu. 10. & 16. Caraccia, de quarta funerali, cap. 3. fol. 45. mihi, Guttierez, de iuram: confirmator: p. 1. cap. 4. nu. 3. Ioan: de la Crux, lib. 2. de priuileg. cap. 9. dub. 5. concluſ: 3. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 3. Hieronym: Rodriquez, eius nepos, in compendio qq. regular: reſol. 18. nu. 3. Portellus, de dub: regular: verb. cano: portio, num. 5. Barboſa, de officio parochi, cap. 25. num. 36. & 39. Miranda, tom. 2. manual. Prælator: q. 48. art. 3. Naldus, in ſumma, verb. ſepultura, & verb. funeralia, Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, nu. 7. & 9. Albericus, in l. ſeruo aliena, 116. §. ineptas, nu. 13. ff: de legat: 1. Riccius, deciſ: 571. nu. 4. in 2. edit: & p. 4. reſolut: 300. Azorius, p. 2. lib. 6. cap. 4. q. 13. verſ: funeralia, Rubeus, conſil. 23. nu. 5. Bertacchinus, in ſuo repertorio, verb. quarta funeralis, Henriquez, conſil. 86. nu. 9. Ioan. Franciſcus Leo, in Theſauro, for. Eccleſiaſt: p. 2. cap. 14. num. 12. Sorbus, in compendio priuilegior. Regular: verb. cano: portio, fol. 103. Piaſecius, in praxi Epiſco: p. 2. cap. 3. de viſit: Regular: §. funeral: fol. 190. Petrus de Rauenna conſil. 109. benè aduertit, cereos remanere debere, ait, fratribus ſepelientibus, quaſi cadaueris ſequela; quòd etiam autumat Baldus per text: in l. vnic: §. qui Domini, Cod: de latin: libert: tollend: & cæteri omnes nominandi.

CONCLVSIO II.

6 In funere tumulando, ſi cõtingat, fraudem, malitiam, ac dolum interuenire, quandò ſcilicèt Cadauer in Regularium Eccleſia eſt ſepeliendum, & Parocho ſua quarta funeralis præbetur, iam de Iure; ſed die ſequenti ſolemniori pompa, ideſt, magno adhibito Regularium, Confraternitatum, & presbyterorum numero, in Eccleſia videlicet Regulari, in qua antecedenti die, Cadauer inſerò ſimpliciter fuit cum Parocho tumulatum, cui data fuit ſua quarta funeralis, prò illius anima ſolemnis miſſa cantatur cum diſtributione Candelarum, funeraliumq; in maiori quantitate diei præcedentis; in huiuſmodi caſu, Parochus debet ſuam quartam funeralem in tali die etiam habere; quòd aliàs, de iure, illi non deberetur.

7 Priuſ-

7 Priuſquam ad probationes huius Theſis deueniatur, & legenti ſit clara, & manifeſta; placet, caſum *Senis 1620. Menſe Auguſti occurſum, in mediũ afferre, propter quem, conſultò poſuimus hanc aſſertionẽ.*

Nàm, cum Domina Clarix vxor Domini Vghi Benſis Equitis Sancti Stephani Papæ Martiris, cuius eſt grandis Magiſter, Magnus Dux Etruriæ, in eius tumulatione facta in Eccleſia D. Dominici, fuerint plurimi Religioſi, & Laicorum Confraternitates, vnà cum parocho, & alio Sacerdote, pro aſſociando Cadauere, ab ipſo Domino Equite inuitati omnes, candelis, ac funalibus emptis, & cæteris neceſſarijs pro tali funere præparatis; Parochus autem S. Antonij, cuius Eccleſia parochialis eſt Eccleſiæ D. Dominici propinqua, recuſauit cum vno ſolo Sacerdote accedere ad aſſociandum dictum Cadauer, ad dictam Dominicanam Eccleſiam, ſub pretextu, vt alij plures Sacerdotes eſſent vocandi iuxtà morem patriæ, & perſonæ qualitatem. qua de cauſa, dictus Dominus Eques indignatus vehementer de huiuſmodi parochi actione; perpaucis adhibitis Regularibus, de ſerò priuatim fecit ſuam ſepelire vxorem, et dare fecit parocho ſuam quartam funeralem. Sequenti verò die, magno adhibito Regularium, Secularium Sacerdotum, & Confraternitatum numero, præſentibus etiam veſpillonibus, in dicta Eccleſia, vbi miſſa ſolemnis prò defuncta vxore eius fuit decantata, et cum maiori quantitate funalium, ſeù Intorſtiſiorum.

8 *His ſic ſequutis; præfatus parochus Sancti Antonij petijt horum dictorum, quartam funeralem; quam Fratres Dominicani recuſarunt præſtare illi: de qua re, lite orta: fuit commiſſa Sacræ Congregationi Epiſco: et Regular: et Archiepiſcopus Alexander de Petruccis Senenſis informauit Sacram dictam Congregationem, quæ D. Cardinali Eminentiſſimo Muto hanc cauſam cõmiſit. vndè hinc inde, partibus auditis pluriès, atq; pluriès, & Senis examinatus dictus Eques Benſius, reuoluto anno die 3. Auguſti. 1621. Sacra Congreg: reſpondit, prout in concluſione diximus.*

9 Cuius fundamentalis ratio eſt; quia Parochus recipere debebat quartam funeralem diei ſequentis, ea de cauſa, quoniam omnia præfata fuere celebrata die ſequenti cum dolo, fraude, & malitia, in Parochi damnum, vt ex informationibus, per examen factis, conſtitit: nàm inter cætera, dictus Eques non manebat cum Parocho in bona amicitia, & ſtomacho; Et proindè, quoties fraus, concurrit in huiuſmodi funeralibus, aut dolus, ſeu malitia, ac odiũ in Parochum, quarta funeralis ei debetur, vt diximus.

10 Prætereà confirmatur; nàm, quis moritur, & ad ſuggeſtionem alicuius Religioſi, cui legat, vt nimirum, alibi ſepulturam eligat eo fine, vt ad quartam funeralem in tali caſu, non teneatur de ijs,

quæ

quæ præter ceram, Parocho obueniret; ſecluſis priuilegijs dictis, ſecundum *Clemētinam dudū de ſepultur: in 6.* Attamen Parocho de omnibus obuentionibus ſupra dictis, ei quarta portio de legatis obueniret: quia ſcilicèt in fraudem, & dolum, & cum malitia; hoc factum eſt. Et hac de cauſa Sacra Congreg: declarauit præfatum Parochum debere habere quartam funeralem de his, quæ die ſequenti facta ſunt funeralia.

Doctorum Allegationes.

11 *Tradunt hanc noſtram Theſem ſic explicatam, Syluest: verb: cano: portio, §. 7. allegans Gloſam, Imolam, Archid: Zabarellam, & alios, Calderinus, conſil: 4. de ſepultur: Lauorius, tit. 2. tom. 1. variar: Lucubrat: cap. 3. num 17. Barboſa in collectan: bullar: verb. quarta funeralis, & cap. 21. num. 38. de officio parochi, Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, num. 9. & alij.*

12 Parochum præfatum, namq; liberè fatendum eſt, ſanè cauſam, & originem extitiſſe omnium malorum, nulli eſt dubium: quoniam ipſe renuit funus aſſociare ad Eccleſiam vſq; Dominicanā, cum eo deſignato Sacerdote à Domino Equite, ſub prætextu maioris numeri Sacerdotum; cum ad eum haud ſpectabat, & tacere omninò debebat, ſecundum plures declarationes factas de hac re à Sacra Congregatione de numero Sacerdotum vocandorum, ad hæredes defuncti corporis ſpectare, minimè ad Parochū, vt clarè diximus ſupra, *Diſp: 3. contro: 1. num. 12. & in preſentia libet quoq; aliam deciſionem afferre Sacræ Cōgregat: Epiſco: & Regular: quę eſt huiuſmodi, inter Archiepiſcopū Mediolanēſem, & Regulares orta ob id controuerſia, & lis eſt.*

13 *Liberum ſit hæredibus defuncti, vnum, pluraue officia pro defuncto in Eccleſijs Regularium celebrari facere: nèc non tot ex Regularibus eiuſdem Conuentus vocare, quot eis videbitur. Parochi, à Regularibus, in quorū Eccleſijs parochianum ſepeliri contigerit, non plus portionem ſibi iure, ſeù, conſuetudine debita, quę quarta dicitur, exigatur. quid clarius ad rem noſtram?*

14 *Item, eadem Sacra Songreg: 13. Nouembris, 1601. Epiſcopo Laudenſi, ità reſcripſit: Curatus non debet vocare ad funus alios Sacerdotes, quàm deſtinatos ab Hærede mortui. Et eadem, in vna Mathelica diæceſis Cameritenſis, reſpondit. Ad hæredes defuncti ſpectare numerum Religioſorum vocare ad funus ſibi beneviſum, & Sacerdotum. Et in alia Maieranenſi, eadem Sacra Congregatio, die 21. Martij, 1642. ſic declarauit.*

1 *Eſſe in arbitrio hæredum defuncti vocare ad funus numerum Sacerdotum tam Regularium, quam Secularium, ſibi bene viſum. 2. Non poſſe obligari ad maiorem eleemoſynam, quando ſepultura fuerit electa in Regularium Eccleſijs.*

3 *Quòd in tali caſu, non teneantur ſoluere vltrà quartam funeralem.*

Similiter eadem Sacra Congregat: de Monialium Eccleſijs, ſepeliendis Cadaueribus, ſic decreuit. Si corpora defunctorum ſepelienda in Eccleſijs Monialibus, Regularibus ſubietarum deferantur, parochis non liceat ad dictas Eccleſias deferrè, niſi de conſenſu Superioris, vel Confeßarij, qui tunc præſens aderit. hæredes autem non aſtringantur à Regularibus, quibus Monaſterium ſubeſt ad funus euocare. 15

Ex quibus omnibus deciſionibus clarè conſtat, ad Parochum non pertinere vocare numerum Sacerdotum Sęcularium, ſed ad hæredes, in maiori, vel minori numero tàm Regularium, quàm Sęcularium. ergo malè fecit dictus parochus S. Antonij, ex cuius inconuenienti, ſequuta fuere cætera dicta. 16

Nèc enim D. Epiſcopus, nèc Parochus valent defunctorum hæredes aſtringere, vt in funere conuocent Eccleſiæ parochialis tantum presbyteros excluſis alijs, donec numerus illorum completus fuerit. quia cum talis conuocatio priuilegium totius Cleri reſpiciat, vtiq; reſtringendo, aut eam moderando, ad proprios Clericos parochialis Eccleſiæ, dubio procùl, ſepulturæ Eccleſiaſticæ libertas reſtringitur, ac tollitur, *vt in vna Calaguritana funerum Rota, die 22. Iunij, coram Orano, 1604. diffiniuit. Sylueſt: verb: Immunitas, num 7. Sotus deteſtatur huiuſmodi abuſus, & corruptelas, de iuſt: & iure, q. 6. art. 2. cum alijs, de communi ſententia omnium Doctorum.* 17

Et quamuis, dicta fraus, ex parte Domini Equitis, vt parochus ſcilicèt, quarta funerali diei ſequentis priuaretur; *cum fraudem facere dicatur is, qui non facit, quod debet: l. in fraudem, & l. ſeq. ff. de his, quę in fraudem cred: & dolus non præſumitur niſi probetur. l. quoties, qui dolo, ff. de probatio: Surdus, deciſ:* 104. *nu.* 15. Attamen, ſi fuerit, inquam, nocere non debet Religioſis, D. Dominici, *L. vnic. Cod: vt nullus ex Vicar. lib.* 10. Tùm, quia in D. Equitis arbitrio fuit comitari corpus cum maiori, vel minori numero Regulariũ. vndè fatendũ eſt ſanè, ſaltem indirectè Fratribus Dominũ Equitèm nocuiſſe; quia non erat in poteſtate ſua, ac libera voluntate commutandi ea, quæ prò ſepultura ſuæ vxoris deſtinata erant, in parochi præiudicium. nàm in ſuis poſitionibus, D. Equites fate- 18

tur

tur ſe emiſſe ceram ſepulturæ, & funeris occaſione, & eãdem apparet fuiſſe diei ſequentis conſumptam in Dominicana Eccleſia: licèt namq; mutare potuerit voluntatem, ſed non cum damno & parochi præiudicio; & erogatio cum fuerit dilatata per induſtriam, quarta funeralis parocho debetur, ac ſi in ipſo die depoſitionis factæ fuiſſent exequiæ: *in cap. in noſtra, vbi Gloſſa, verb. niſi dolo, de ſepultur: Ancharanus, num. 7. & intrat etiam textus, in l. veſtimentum, cum ibi notatis per Bartolum, ff. de verb. & arg: l. aſtruunt.*

CONCLVSIO III.

19 Regulares minimè tenentur hodie, vi ſuorum priuilegiorum, parochis præſtare quartam funeralem de omnibus eis relictis, putà, de miſſis, candelis, oblationibus funeralibus ſepultuarijs, legatis vltimæ voluntatis, nèc alijs pro victu, & ornamentis, aut alijs quomòdolibet legatis, & largitis: nèc ipſi, nèc qui eis illa ſoluunt coarctari poſſunt ad ea ſoluenda, tam parochis, quàm Epiſcopis; non obſtare *cap. dudum de ſepultur: in 6.* & alijs ſtatutis, quibus in ſpecie eſt derogatum à Summis varijs Pontificibus per ſuas Conſtitutiones; ſed tantùm tenentur meram quartam funeralem parocho ſoluere in die dumtaxat ſepulturæ.

20 1 Conſtat concluſio *Ex Bulla* 12. *Eugenij IIII.* per extenſum relata in libro priuilegior: Patrum Prædicator: authenticè *Ex Bulla* 37. *Sixti IIII.* prò Carmelitis, vbi conceditur, quòd ſi Papa mandet alicui dari cauſæ piæ, aut non piæ, de legatis pijs, non intelligitur de legatis relictis Religioſis, niſi de eis mentio fiat expreſſa, ſub his verbis, & Bulla incipit, *dudum attenta.*

21 *Et ſi fortaſsè per nos, aut Sedem Apoſtolicam de piè legatis diſpoſitis, & relictis in genere, vel in ſpecie, decima, vel alia portio, ſeu quarta alteri piæ, vel non piæ cauſæ; ex qua vis cauſa hactenus conceſſa foret, aut in poſterum concedi, ſoluiq; aut dari, vel mandari continget; Fratres prædictos, & illorum domos, ac eis legata, & relicta, aut aliàs, in eorũ fauorem diſpoſita, in conceſſione & mandatis huiuſmodi decernimus, & volumus non includi, niſi de ipſis fratribus, & præſenti decreto, & voluntate noſtra, non per generales Clauſulas, quæ etiam ſpecialem mentionem importare viderentur, ſed vera, & ſpecificata mentio fiat in eiſdem.*

22 Vbi Papa loquitur in tali ſua Bulla de quarta Relictorũ pro ornamentis Eccleſiæ, pallis, planetis, cortinis, pamnis, victu fratrũ, & huiuſmodi; cum circà huiuſmodi, à Trid: Concil. nihil in contrarium diſponatur, ac proindè Regularia omnia priuilegia in ſua vi, & robore manent.

Ex

2 *Ex conſtitutione Pij V. Sanctiſſimi, exordiente; Et ſi Mendicantium ordinis,&c.* vbi habetur ad rem noſtram. 23

Non autem de Miſſis, ſeù legatis, vel alijs, fratribus ipſis ſeù Monialibus huiuſmodi, relictis, aut aliàs, quomodolibet donatis, ſolui debet: ſic intelligi decretum quò ad quartam huiuſmodi ſoluendam debere decernimus, vbi verò non eſt conſuetudo ſoluendi quartam huiuſmodi, de nullo ſupraſcriptorum, ſolui debere declaramus. Nec ad quartam, ſeù aliam partem omnium eorum, quę etiam, pro ornamento Eccleſiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, & pannorum, & aliorum, quæ dictis Eccleſijs relinqui, vel dari cõtigerit, etiamſi pro victu fratrum, aut aliàs relinquantur, aliquid contribuere teneantur. hæc ibi, & ſimilia eadem habentur adamuſſim in alia ſua Bulla incipiente. Ad hoc Deus. quas bullas per extenſum recitat Confectius in ſuo ſummario, & collect: priuilegiorum Mendicant: quod opus dicauit Clementi VIII.

Et quòd eſt de viris Regularibus dictum, idem adamuſſim eſt aſſerendum de Monialibus,& prę ſertim ſubiectis ipſiſmet Regularibus, vt ex recitatis verbis Pij V. manifeſtiſſimè conſtat.

3 Ad huc probatur *Ex declaratione facta à Sacra Epiſco: et Regular: Congregatione, nempè locorum Ordinarios minimè poſſe à Regularibus exigere quartam legatorum piorum, niſi eam ſoluere eſſent conſueti, & ſoliti, aut à quadraginta Annis citrà, eam exigerint.* 24

4 Ratione probatur; Nàm Monaſteria, Eccleſiæ, & Regulares non ſubduntur locorum Ordinarijs, ſed immediatè Sedi Apoſtolicæ, & Domini Epiſcopi curam Regularium non habent. ergo vera concluſio; pro qua, deciſionem Rotæ, & Dominorum Eminentiſſimorum Cardinalium ſuprà recitauimus. 25

5 Caſu, quo, nèc iure communi, nèc ex priuilegijs, Regulares exempti non eſſent à ſolutione præfata canonicę portionis; tamẽ remanent adhùc exempti ab ea, ratione cõſuetudinis præſcriptæ, de ea haùd ſoluenda: quia iam totaliter ab Aula receſſit per immemorabilem cõſuetudinem perpetuã non ſoluendi illam. ergo. 26

Quarè in præſentia eſt ſciendum ad rem noſtram, ex Panormitano,& ex alijs Canoniſtis, quòd quandò *Conſuetudo eſt præter ius, ad eam valet præſcribendam, tempus decem annorum; quandò verò, eſt contrà ius, exigitur tempus quadraginta annorum.* 27

Doctorum Allegationes.

Tradunt præfatam noſtram aſſertionem Syluestr: verb. Canonica portio, num. 6. q. 9. Caſſarubius, verb. eodem, & quarta funeralis, recitans priuilegia Innocentij IIII. Alexandri IIII. Clementis IIII. Peyrinus, 28

S *tom. I.*

tom. 1. de priuilegijs, cap. 4. dub. 5. Magiſt: Feſtus, in ſummar: conſtit: Patri Prædicat: cap. 27. Cardinalis, in Clementina dudum de ſepultur: in 6. §. verùm, Couarruuias, cap. vlt. de teſtam: num. 6. Armilla, verb. oblationes, Molina de iuſt: & iure, tract. 2. diſp. 215. Confectius, in ſummario priuilegior: Mendicantium, tit. 2. cap. 1. de ſepult: Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 2. & vlt. & tom. 2. q. 58. art. 3. & tom. 3. q. 36. art. 1. Quaranta in ſuo bullar: verb. priuilegia Regular: Vera Crux, in compendio priuilegior: vbi affert ſententiam de hac re in fauorem datam Regularium, ab Archyepiſcopo Mexicano, canonicam, ſcilicèt, portionem non eſſe à Regularibus ſoluendam, Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular: reſolut: 18. Portellus, cap. 2. Oldradus, conſil: 225. nu. 15. & 20. Barboſa, in Collectan: bullarij, verb. quarta funeralis, & cap. 25. num. 32. de officio parochi, & allegat: 86. nu. 20. de poteſt: Epiſco: Tamburinus, tom. 1. de Iure Abbat: diſp: 15. q. 16. num. 4. Lauorius, tit. 2. varia: lucubrat: cap. 17. Miranda, tom. 2. q. 48. art. 2. 5. et 6. in ſuo manuali pręlat: Lezana, tom. 3. verb. cano: portio, num. 6. & tom. 4. verb. quarta funeralis, num. 7. & cæteri omnes communiter.

CONCLVSIO. IIII.

29 Quid quid à Chriſti fidelibus in Monaſterijs, & Eccleſijs Regularium offertur ipſis Religioſis ibi ſeruiẽtibus proficere debet, nèc ſuper hoc ab Epiſcó: vel cęteris Presbyteris moleſtari queũnt; ſicut etiam oblata à Mulieribus puerperis, ſuos filios Domino præſentantibus, & alia huiuſmodi, cum non nulli ignorantes auſi ſunt temerè contrarium dicere.

30 Concluſio manet in terminis diffinita *in cap. 1. de ſtatu Monachorum, & cap. 16. nimis iniqua, de exceſſu Prælat:* quam docent omnes recitati Doctores nupèr, cum alijs nominandis.

CONCLVSIO V.

31 Quartam funeralem deberi dicimus proprio Parocho, quandò videlicèt Parochianus ſibi elegit ſepulturam in Regularium Eccleſijs; at ſi Defunctus mortuus fuerit extrà propriam parochiam; tunc quarta funeralis debetur illi parocho, in cuius parochia mortuus eſt.

32 *Sic namq; ad inſtantiam patrum Conuentualium, D. Franciſci, Sacra Epiſco: & Regular: declarauit, die 19. Iulij 1641. & die 28. Martij. 1642. eadem Congreg: Item declarauit; non debere quartam, eo quòd Defuncti Corpus dum ad ſepulturam ferretur, per aliam Parochiam tranſierit.*

C A-

CASVS NVMERANTVR.

In quibus generaliter, quarta funeralis, de iure ab Eccleſijs Regularium minimè eſt præſtanda. 33

1 *Quandò conſuetudo adeſt, eam non ſoluendi ab Eccleſijs, per immemorabilem vſum, & praxim.*

2 *Quandò, adſunt priuilegia derogatoria iuri communi, & Trid: Concil: decreto per ſpeciales clauſulas expreſſè.*

3 *Quandò aliquid legatur in vſus priuilegiatos: de quibus* in cap. final. de teſtam: vbi hæc habetur. *De his, quæ in ornamentis, vel pro eis, fabrica, luminaribus, Anniuerſario, ſeptimo, vigeſimo, trigeſimo die, ſiue alijs ad perpetuum cultum Diuinum legantur Eccleſijs, &c.*

4 *Quandò quis in Eccleſia ſepelitur contrà Religioſorum voluntatem.*

5 *Quandò Eccleſiæ aliquid inter viuos donatur, ſeù quandò in vita ſoluit Legatum.*

6 *Quandò poſt ſepulturæ electionem Religioſus effectus eſt in eo Monaſterio.*

7 *Quandò quis Eccleſiæ legat, in qua non ſepelitur.*

8 *Quandò Eccleſia parochialis eſt parochi culpa interdicta.*

9 *Quandò quis ſepulturam elegit in aliqua Eccleſia, ſed poſteà illam reuocauit electionem, & in alia tumulatur.*

10 *Quandò ſi quis elegerit de facto; tamen non ſepelitur in ea Eccleſia ex aliquo caſu.*

11 *Cum Legatur prò incertis malè ablatis.*

12 *Quandò legatur Parochiali Eccleſiæ quantum illi debebatur ratione quartæ.*

13 *Quandò tempore teſtamenti, & legati non elegit ſepulturam, ſed poſteà, tempore Mortis, & hoc non in fraudem Parochiæ.*

14 *Cùm ille non potuit Sacramenta per longum tempus à Parocho recipere aut diuina audire in ſua Parochia.*

15 *Quandò fit depoſitio funeris in aliqua Eccleſia ſolum ad tempus.*

16 *Non debetur etiam ex Legatis factis Religioſis Particularibus: quia Iura tantum loquuntur Legatis Eccleſijs.*

De quibus caſibus videri poſſunt ſummiſtæ, verbo cano: portio, Angelus, num: 14. *Syluest: Molina, Azorius, Rodriquez, Miranda, Portellus, cum alijs, in ſuperioribus allegatis, & allegandis.* 34

CONCLVSIO VI.

Parochus ſiuè Secularis, ſiuè Regularis ſit, abſolutè loquendo 35
nequit aliquid accipere, ſeu petere prò mortuis tumulandis, niſi adſit conſuetudo immemorabilis locorum, pro labore, vel pro

cera, aut ſepulturæ aperitione; tunc talis conſuetudo eſt ſeruanda: at à pauperibus nihil eſt accipiendum, ſed gratis, & Dei amore ſepeliendi ſunt.

36 Nàm mortuos ſepeliendi, eſt de ſe officium pietatis, & charitatis, ac proindè nihil eſt ſumendum, vt benè inter alios Doctores, *Abbas edocet, in cap. obolendæ, de ſepultur: nu. 6. & cap. 8. ad Apoſtolicam, de ſimonia.*

CONCLVSIO VII.

37 Locorum Ordinarij Regulares cogentes ad Canonicam portionem ſoluendam, quam de iure non debent, manent ab ingreſſu ſuæ Eccleſiæ interdicti; & Parochi eo ipſo in excommunicationem incidunt cogentes non ſolum Regulares, ſed etiam ipſos teſtamentarios, & Defunctorum hæredes.

Ità Sixtus IIII. ſua conſtitutione edita, 1424. præfatas pænas tulit; ſi videlicèt, directè, vel indirectè ſolutionem quartæ alicuius Parochialis, vel canonicæ, vel alterius portionis, ſeù oneris, dum apud Fratres, fideles tumulantur, cogunt quoquo modo Fratres, vel teſtamentarios, vel defuncti hæredes.

38 Et conſtat etiam aſſertio *ex Trid: Concil: ſeſſ. 25. cap. 13.* vbi habetur, quòd quarta funeralis eſt ſoluenda, vbi conſuetudo adeſt; & nullatenus aſſerit, cogendos eſſe Religioſos, & compellendos ſub cenſuris ab Ordinarijs locorum, ſi illam non ſoluant; cum excõmunicare ſit actus Iuriſdictionis, & locorum Ordinarij nullam habeant ſuper Regulares Iuriſdictionem. ergo vera aſſertio.

Doctorum Allegationes.

39 *Communiter à Doctoribus in Superioribus relatis docetur concluſio, vt Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. Lezana, tom. 4. verb. quarta funeralis, num. vlt. Portellus, Hieron: Rodriquez, cum cæteris omnibus recitatis.*

CONCLVSIO VIII.

40 Solent hodie defunctorum hæredes, ſeu Conſanguinei vocare in die funeris, & inuitare Sacerdotes, ac Regulares, & egenos, & pauperes, ad Cadauera aſſocianda vſq; ad ſepulturam: vt proindè *Sacra Epiſco: et Regular: Congr: die 30. Iunij 1604. Epiſcop: Cremonenſi reſcripſit, vt oportunè, & cum circumſpectione prouideat, vt abuſui, mortuos ſepeliendi priuatè, ſinè Religioſis viris, & luminaribus, aliquo remedio opportuno prouideat.*

Doctorum Allegationes.

41 *Eſt ad mentem hac noſtra Theſis multorum Sanctorum Patrum,*

quam

quam autumant, D. Hieronym: epiſt: ad Pammachium de morte ſuæ vxoris, D. Chryſoſt: homilia 32. in Matth: & homil: 61. in Ioan: & in cap. 11. pri. Corinth: homil: 27. Origenes, in 3. cap. Iob. D. Ambroſ: orat: funebri, de morte Satyri, & curato funere, eleemoſynæ præſtabantur, vt idem Chryſt: homil. 4. ad Philippenſ: & homil. 84. in Ioan: & in orat: de morte teſtatur, D. Auguſt. ſerm. 34. & epiſt. 64. ad Aurelium Epiſcop: D. Hieron: & Origenes vbi ſuprà, & præſertim D. Hiero: ad Pammachium, de obitu Paulinæ Vxoris.

Tandem, prò complemento omnium hactenùs dictorum, in hac noſtra Controuerſia, placet in medium portare per extenſum, Rotæ deciſionem, & non voluntariè hac dixiſſe. 42

REVERENDO PATRI DOMINO QVEIPO.

Eluen: Iurium Parochialium, Veneris. 6. Iunij, 1631.

Argumentum.

Parochi à Religioſis ratione ſepulturæ nihil aliud exigere poſſunt, niſi quartam funeralium, quæ tempore ſepulturę oblata fuerint. 1

Parochus Cocolibri, Eluenſ: Diæceſis, vrgebat hæredes, & executores Teſtamentarios eorum, qui in Monaſterio Prædicatorum, eiuſdem loci ſepulturam elegerunt ad celebrandum nouennarium, & caput Anni, in Ecclesia Parochiali, poſtquam in dicto Monaſterio Prædicatorum celebratum extiterat. 2

Super quo orta Controuerſia, & cauſa ad Rotam deuoluta, & mihi commiſſa, propoſui dubium. An parocho liceat hæredes cogere, ſeù executores teſtamentorum defunctorũ, qui ſepeliuntur in Eccleſia Fratrũ, ad celebrari faciendũ in Eccleſia Parochiali diuina officia nouennalia, ſeù (capo d'anno) quæ iam in Eccleſia Fratrum fuerant celebrata; & Dominis viſum fuit, id parocho nõ licere, quia in iure communi, quo libera cuilibet ſepulturę electio permiſſa eſt, dũtaxat quarta Canonica parocho reſeruatur; cap. 1. cap. is, qui, cap. in noſtra, cap. certificari, cap. cum ſuper de ſepultur: quæ non generaliter, ſed cum reſtrictione, de qua, in cap. vlt: de teſtam: quàm vis per textum in clement: dudum de ſepultur: in 6. fuerit ampliata: 3

Vſu tamen, & conſuetudine generali ad quartam funeralium reſtricta fuit, vt poſt Cardinalem, in d. clement: dudum, §. verùm, tradunt Couarruuias, in d. cap. final. de teſtam: nu. 6. Molina, de Iuſt: & Iure, tract. 2. diſp. 7. Rodriquez, tom: 1. q. 39. art. 2. & de ea tantum loquitur Concil. Trid. ſeſſ: 25. cap. 13. de Reformat. 4

Funeralia autem ſunt, quæ cum funere deferuntur, vt tradit Gloſſa, verb: funeralibus, in d. element: dudum, de ſepultur: in 6. & Petrus de Vbald: de canon: Epiſco: & parocho debita, p. 2. cap. 4. num. 10. & 6. 5

quam dumtaxat conſiſtere in cera, & in alijs oblationibus, quæ deferuntur tempore, quo Defunctorum Corpora ad ſepulturam deferuntur; non autem de miſſis, & Legatis, aut alijs oblationibus eorum, qui apud dictos fratres ſepeliuntur; declarauit Sancta Memoria, Pius V. 17. Kalendas Iulij, anno 1567. vt referunt Guttierez de iuram: confirmat: p. 2. cap. 4. num. 3. Rodriquez in d. q. 39. art. 2.

6 *Vndè, cum iure communi ex oblationibus factis, aut relictis Monaſterio non deberetur, niſi quarta Eccleſiæ parochiali, & hoc vſu, & conſuetudine ad quartam funeralium fuerit reſtitutum, & ex conſtitutione Sanctæ Memoriæ Pij V. declarantis Concilium Trid: in d. cap. 13. fuerit conſtitutum, vt à fratribus non deberetur, niſi quarta eorum funeralium, quæ tempore ſepulturæ fuerint oblata; idq; Sixtus IIII. ad fratrũ fauorem, iam conſtituerat, vt refert Sylueſt: in ſumm: verb. canonica portio, in fine.*

7 *Prætentio dicti Parochi omni iure deſtituta videtur præcipuè, quia Sancta Memoria, Pius V. 9. Iulij, 1571. in ſtatuto decreto ad principatum Cathaloniæ prohibuit, nè parochi à fratribus vltra quartam funeralium, quidpiam exigerent. Et cum hęc omnia fuerint, tàm fauore liberæ ſepulturę, quàm fratrum conſtituta, omninò, & directè impugnantur per parochos agentes contrà hęredes, & teſtamentarios eligentium ſepulturam in Monaſterijs, cum per hoc grauamen ab huiuſmodi ſepulturæ electione fideles auerterentur; atq; ità finis dictarum conſtitutionum fraudaretur, quòd licere non debet per regulam text: in l. non dubium, Cod. de legibus, & cap. quòd vna via, de regul. iuris in 6. & ità vna tantum parte informate, &c. Satis Rota.*

Dubium curioſum ſcitu deſiderabile

8 Suboritur in præſentia, ſi ſepulturæ electio in aliqua Regularium Eccleſia non legando valeat, parochiali Eccleſiæ non legando quartam funeralium?

9 Reſpondetur, huiuſmodi nimirum electionem omninò valere: quia Iura tantum volunt, quòd de Eccleſiæ relictis, ſepulturæ detur Canonica portio Eccleſiæ parochiali, aut quarta funeralis, minimè verò, vt teneatur expreſſo ſuo iudicio relinquere; ſic eſt intelligendum *capit: primum de ſepultur:* vbi haud prohibetur ſub excommunicatione ſi alitèr eligatur; ſed ſi Canonica portio non ſoluatur; *& à diuerſis non fit illatio. L. Papinianus, exuli; ff. de minorit: & cap. ad audientiam, de decimis.*

10 Nèc obſtat etiam *cap. 2. de ſepultur:* vbi licèt præcipiatur, relinqui quartam non tamen ex illius omiſſione annullatur ſe-

pulturæ

pulturæ electio, ſed vult vt debeatur etiamſi non relinquatur. nàm aliàs, eſſet vtiq; contrà ſepulturæ electionem, ac multi auerterentur ab eligendo eam, & ſic cogerentur in Eccleſia parochiali ſepeliri, quòd eſt *contrà iura, tit. de ſepultur:* quæ requirunt, & volunt, vt ſit omninò, ac totaliter libera ſepulturæ electio.

Doctorum Allegationes.

Aſtruunt hanc noſtram reſponſionem Abbas, in cap. de his, de ſepultur: not: 2. per text: ibi, Gregorius Lopez, in l. tit. 1. p. 1. & lib. 5. per text: ibi. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. art. 6. cum cæteris in ſuperioribus allegatis. 11

CONTROVERSIA V.

AN Regularis Nouitius, in anno ſui nouitiatus moriens extrà Monaſterium, in domo ſuorum parentum, ad quam petijt, cauſa ſuam curandi infirmitatem cum licentia ſuorum Superiorum, & in Eccleſia ſui Monaſterij ſepulturam eligens, quarta funeralis, de iure parocho debeatur; vbi plura curioſa, ſcitu digna ad rem, reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Conſtantiſſimè tenendum, ac aſſerendum eſt; Regulares Nouitios gaudere priuilegijs omnibus, quibus profeſſi Religioſi fruuntur, à Sede Apoſtolica conceſſis, licèt in Apoſtolicis literis tantum de profeſſis mentio fiat. 1

1 Probatur; nàm licèt talis Regularis Nouitius, formalitèr non ſit Religioſus; nihiloſecius materialiter eſt talis, & in fauorabilibus, priuilegijs cæterorum Religioſorum fruitur: quia in oneribus, in obſeruantijs, ac laboribus ſunt pares Religioſis profeſſis, Nouitij. ergo vera concluſio. 2

2 Probatur, *Ex l. cui; ff. de bon: poſſ. ex text: Mili:* vbi ius non ſolum concedit teſtandi facultatem iure militari; ſed illis, qui non ſunt milites, dummodò in militia reperiantur, labores, & pericula ſufferentes: ac pari modo, iure communi ſi Nouitius intrà annum ſui nouitiatus delicta committat, punitur à ſuo Prælato, ſicut cæteri puniuntur Religioſi profeſſi. ergo vera aſſertio. 3

CONCLVSIO II.

Regularis Nouitius in parentum ſuorum domo obiens, eſt in Eccleſia ſui ordinis, abſolutè ſepeliendus, parocho in conſulto, & abſq; ſolutione quartæ funeralis ei præſtanda. 4

1 Probatur aſſertio; Nàm Nouitius eiſdem gaudet priuilegijs, 5

quibus

quibus cæteri fruuntur profeſſi Religioſi; ſed hi in ſuis Eccleſijs ſepeliuntur inconſulto parocho, & ſine ſolutione quartæ funeralis, ei danda. ergo.

6 2. Nàm Nouitius à parocho non recipit ſacramenta, nèc illi ſubeſt quòad animæ curam, & eſt totalitèr exemptus à Curati, & Ordinarij Iuriſdictione. ergo ſub nullo titulo eſt parocho quartà funeralis præſtanda.

CONCLVSIO III.

7 Nouitius, in anno ſui nouitiatus in domo parentum recedens ex hac vita, ad quam abijt, cum Superioribus ſuis licentia, eligere ſibi valet ſepulturam licitè, & liberè vbicumq; voluerit; & eam eligens in Eccleſia ſui ordinis parocho inconſultò ibi ſepeliri debet, abſq; quarta funerali illi danda; licèt in ſæculo fuerit ſuus parochianus.

8 1 Probatur pars prima aſſertionis: Nàm Nouitius dùm non eſt profeſſus, habet *velle, & nolle*, id eſt, profitendi, & non profitendi ſuę Religionis vota ſolemnia, ergo valet ſibi ſepulturam eligere licitè, ac liberè.

9 2 Eadem pars prima probatur: Nouitius namq; in odioſis cōpræhenſus minimè gentium venit, ſed dumtaxàt in fauorabilibus; ſed non poſſe ſibi ſepulturam eligere, eſt quid ſatis odioſum, & graue onus ac maxima priuatio propriæ voluntatis. ergo vera pars huius aſſertionis.

10 3 Probatur pars ſecunda, Nouitius eſt exemptus à parochi Iuriſdictione, & quāuis, e. g. ab eo recepiſſet omnia ſacramenta, ob maximam diſtantiam à ſuo Monaſterio; nihiloſecius, vi ſuorum priuilegiorum, quibus ipſe licitè, & liberè gaudet, ſicut cæteri profeſſi Religioſi ſui ordinis, qui morientes extrà ſua Monaſteria, nòn ſoluitur parocho quartà funeralis, & ipſo inconſulto, vbicumq; ſit, valent liberè, ac licitè ſui Religioſi illum ad ſuam Eccleſiam ferre dubio procul. ergo vera tota concluſio.

Doctorum Allegationes.

11 *Has noſtras Theſes omnes edocet Rodriquez, tom. 2. qq. regular. q. 59. art. 4. Azzorius, p. 2. lib. 9. cap. 13. Hierony: Rodriquez, reſolut: 18. num. 5. in compend. qq. regular: Laymam, lib. 3. ſect. 5. cap. 12. nu. 8. verſ. dico: 4. Mancinus, dub. 31. in ſua praxi infirmor: fol. 498. Paſqualigus, deciſ. 381. nu. 6. Sanchez, lib. 6. ſumm: cap. 14. nu. 10. Miranda, tom. 2. Manual. prælat: q. 48. art. 9. concluſ: 3. Villalobos,*

p. 2.

p. 2. ſumm: tract: 3. difficult: 2. nu. 13. Caſtro pal: 3: diſp. 4. §. 8. punc. 7. num. 8. Lezana, tom. 4. verb. Nouitij, num. 41. Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 109. Barboſa, de officio parochi, cap. 25. num. 46. & alij. Ex ſummiſtis, Syluest: verb. ſepultura, q. 9. dico: 7. & verb. canonica portio, num. 8. §. 4. Armilla, verb. ſepultura, num. 6. Tabiena, num. 5. q. 4. ibid: Nauar: lib: conſil. tit. de Regular. in prima edict: Ancharanus, & Franchus, in cap. final: de ſepultur: in 6. num. 2: & in cap. nullus, de tēpor: ordin: in 6. Gloſſa, cap. final. de ſepultur: in 6. cum cæteris Canoniſtis. ſolus eſt hac in re hallucinatus Iulius Lauorius tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 100. ſtatuens Nouitium non poſſe ſibi ſepulturam eligere; ſed ſanè toto cęlo errauit.

CONCLVSIO IIII.

Regularis Nouitius priuſquàm moriatur, licitè, ac liberè valet etiam teſtari, ac cætera exercere, & peragere queit, in quibus proprium *velle, & nolle* requiritur. 12

Cuius ratio eſt adequata; quia Nouitius nondum profeſſus, non eſt voto obedientiæ formalitèr adſtrictus, ſed tantum materialitèr; & proindè ipſe, *in cap: Religioſus, de ſepultur:* non compræhenditur, ſed tantum Religioſus profeſſus. ergo vera concluſio; quam docent omnes relati Doctores, *num.* 11. & alij. 13

CONCLVSIO V.

Regularem Nouitium, ſi contingat mori extrà Monaſterium ſatis remotè, ita vt, ad illud non commodè transferri valeat, & abſq; ſepulturę electione, de iure in tali caſu, eſt ſepeliendus in ſepultura ſuorum maiorum, ſi habeat, aliàs in parochiali Eccleſia, in qua ſacramenta recepit. 14

Pars prima conſtat *Ex cap. 1. de ſepultur: & cap. is, qui de ſepultur: in 6.* vbi definitur, quòd quando quis moritur non electa ſepultura, in ea eſt ſepeliendus, in qua maiores ſui ſepeliri conſueuerunt: ſed Nouitius, in fauorabilibus potitur gratijs, & priuilegijs Regularium, ac Secularium; quia cum potuiſſet ſepulturam ſibi licitè, ac libere eligere, & non elegit, & in tali caſu, adinſtar Sęcularis, eſt in ſepultura ſuorum maiorum ſepeliendus. 15

Secunda pars, etiam de ſe manifeſta eſt *Ex d. cap. is, qui, & ex cap. dudum, §. huiuſmodi, de ſepulturis, in 6. cap. ex parte, cap. in noſtra, & ex alijs Iuribus.* 16

CONCLVSIO VI.

Regularis Nouitijs dùm eſt ſepeliendus in Eccleſia parochiali, aut in alio loco; extrà Eccleſiam ſui Monaſterij, quòad expenſas 17

T fune-

funerales, ſi parentes habet diuites, ad eos ſpectabit; ſi pauperes fuerint, ad Monaſterium eas facere pertinebit.

Doctorum Allegationes.

18 *Tradunt has duas noſtras Theſes, Rodriquez, tom. 3. qq. regular. q. 60. art. 3. Layman, tract: 5. cap. 12. ſect: 5. num. 6. Mancinus, dub. 12. fol. 491. in ſua praxi viſit: Infirm: Lauorius, tom. 1. var: lucubrat: tit. 2. cap. 16. num. 46. Lezana, tom. 4. verb. nouitij, nu. 4. & cæteri ſuprà allegati, num. 11. cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO VII.

19 Regularis Nouitius in Monaſterio decedens, abſq; ſepulturæ electione cum habitu Religioſo; tùm vi priuilegiorum, tùm ex conſuetudine immemorabili, eſt omninò in Eccleſia ſui Monaſterij tumulandus, licèt Impubes ſit, & non ſui iuris, quò ad ſepulturæ electionem.

20 Cuius ratio eſt formalis; quia fuit ſacramẽtatus à Religioſis ſuis, & cùm habitu Religioſo deceſſit, ac intra clauſuram, & potitur priuilegijs omnibus, quibus cæteri omnes Religioſi profeſſi fruuntur. ergo vera aſſertio.

Doctorum Allegationes.

12 *Defendit aſſertum hoc noſtrum Syluest: verb. ſepultura, d. l. ſequitur Archydiacon: in cap. cum quis, de ſepultur: & in his iuribus Turrecremata ſuffragratur, Lauorius, num. 99. amplectitur, & docent omnes num. 11. nominati.*

CONCLVSIO VIII.

22 Qui morbo iàm affectus, Religionem ingreditur, & cauſa morbi huius moritur, illa Monaſteria, quæ ex conſuetudine, vt ſuprà diximus, quartam ſoluunt parocho etiam nunc in tali caſu præſtare illam debent, ſeclusis Regularium priuilegijs.

CONCLVSIO IX.

23 Qui cum habitu Religioſo ſepeliri petit, ac Nouitius, qui animum, & propoſitum non habuit mutandi vitam; atq; qui Religionem in egreditur, ſuis retentis bonis, quarta funeralis, in horum ſepultura eſt parocho præſtanda iuxtà probabilem ſententiam Doctorum, ſeclusis Regularium priuilegijs.

Doctorum Allegationes.

24 *Suſtinent has duas Theſes noſtras Syluest: verb. cano: portio, num. 8. verſ: quintus, & nu. 12. Molina, vbi ſuprà, diſp. 215. nu. 4. tract: 2. de iuſt: & iure, Petrus de Vbaldis, de cano: parochi: cap: 6. num. 24. Portellus, tom. 2. caſ: 59. in reſponſ: moral. vbi reſoluens quæſtionem, de No-*

de Nouitio, in domo paterna mortuus, & declarauit non velle eſſe Religioſum, non electa ſepultura, eſſe ſepeliendum in ſuorũ maiorum ſepultura.

Verùm de his præfatis perſonis decedentibus in Regularium 25
Monaſterijs, vbi omnia ſacramenta ab ipſis Religioſis acceperunt, eſt ratiocinandum, & in praxi faciendum, iuxtà tradenda in Controuerſia 15. infrà, ob Bullas ibi recitandas, & alia, in fauorem de iure Regularium; & dicti Auctores ſic dixerunt; quia non viderunt huiuſmodi Bullas Papales conditas in gratiam Patrum Prædicatorum.

CONTROVERSIA IIII.

AN Regulares morientes extrà Monaſterium inconſulto parocho ad ſuam Eccleſiam ſui Religioſi deferre licitè, ac liberè queát, abſq; quarta ſuneral parocho preſtanda? vbi alia curioſa ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Regulares decedentes ex hac vita extrà proprium Monaſterium, parocho inconſulto, licitè, ac liberè, indubitanter valent pleno iure ſui Religioſi deferre ad propriam Eccleſiam, prò ſepultura eis præbenda. 1

Sic namq; declarauit Sacra Congregat. Concilij, die 2. Iulij 1620. ad petitionem Cardinalis Ludouiſij Archyepiſcopi Bononienſis, qui ſic tale propoſuit dubium. An cum Fratres aliqui extrà Monaſterium moriuntur, & à Curatis ſacramenta receperunt, poſſint ab eorum Superioribus, ad ſuas Eccleſias deferri, parochis in conſultis? ità reſpondit ad Decimum: Regulares extrà clauſtra decedentes, poſſe ad eorum Eccleſias deferri, etiam parochis inconſultis. 2

Cuius eſt ratio adequata; quia Regulares ſunt ab Ordinarijs locorum exempti, & à Parochorum cura circà animæ gubernationem; licèt per accidens, & caſualiter, & indirectè prò hic, & nunc, in neceſſitatis cauſa, à parochis ſacramẽtati fuerint, & ob Dei amorem, &c. 3

Doctorum Allegationes.

Affirmant hanc Theſem noſtram Peyrinus, tom. 2. priuilegior: in conſtitut: 7. Pij V. Sanctiſſimi, num. 13. verſ: ad decimum, Barboſa, de Officio Parochi. cap. 26. num. 68. Mancinus, dub. 9. fol. 490. in ſua praxi, Lezana tom. 1. cap. 12. num. 41. & tom. 4. verb. ſepultura quoad Regulares, nu. 16. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 110. Archangelus Romanus, de priuilegijs, lib. 3. verb. ſepelitio. & alij recitati, ac recitandi de communi ſententia. 4

CONCLVSIO II.

5 Regulares decedentes extrà ſua Monaſteria, & quamuis à parochis ſacramentati fuerint in neceſſitatis caſu, & ſi deindè ſepeliantur in proprijs Eccleſijs, ſui ordinis, non debetur nihilhominùs parocho quarta funeralis.

6 Patet concluſio ex dictis, in ſuperiori aſſertione, & probatur eadem ratione.

CONCLVSIO III.

Regulares prendere volentes ſuum Religioſum, mortuum extrà Conuentum, nequit parochus impedire ſub prætextu, vt ad Eccleſiam parochialem priùs cadauer deferatur, & quartam funeralem ſibi ſoluant.

7 In primìs conſtat concluſio ex declaratione facta de re iſta à Sacra Congregatione Epiſcoꝛ. & Regular; in vna Puteoleana, die 22. Maij, 1615. deindè, quia parochus nullum ius ſuper Regularem mortuum extrà Monaſteriũ habet, & ideò nullam prætenſionem circa quartæ funeralis ſolutionem prætendere poteſt.

8 Deindè etiam ſuadetur; quia aliàs, ſepultura quoàd Regulares libera non eſſet, ſi parochus, ſub prætextu quartæ funeralis ſolutionis, impediret nè Religioſus ſepeliatur in Eccleſia; quòd directè eſt contrà Iura de ſepulturis, vt in Superioribus eſt oſtenſum, parochũ non poſſe ſepulturam impedire ſub prætexu quartę funaralis ſolutionis. ergo multò magis Religioſis impedire ſepulturam valuerit. ergo vera concluſio; quam tenent omnes recitati num. 4. & nominandi Authores.

CONTROVERSIA V.

AN Regulares licitè, ac liberè exhumare valeant Cadauera ſuę Eccleſiæ, & in alia loca, eiuſdem Eccleſiæ transferre?

CONCLVSIO I.

1 Nullum Cadauer perpetuæ ſepulturæ traditum, ex nulla Eccleſia, cuiuſuis Regularis ordinis ſit, aſportari valet, niſi de licentia D. Epiſcopi in aliam Eccleſiam.

2 Veritas huius aſſertionis ſtat diffinita *in cap. corpora Sanctorum, de conſecrat: diſt: 1. & ex Rituali Romano, §. de exequijs. & conſtat, etiam ex l. final: dum, l. nemo humanum, Cod: de Religio: & ſumpt. funer:*

CONCLVSIO II.

3 Regulares liberè valent, & licitè exhumare abſq; D. Epiſcopi venia, Cadauera in aliquo loco, ad tempus depoſita, vt inde

ad de-

ad deſtinatum locum transferantur in eadem Eccleſia. vel ſi defuncti amici, vel conſanguinei Regularibus licentiam prębuerint, vt vbi ipſi voluerint, ſepeliantur, ac perpetuò reponantur.

Doctorum Allegationes.

Sequuntur has duas noſtras Theſes Hierony: Rodriquez, in compend: qq: regular: ſolut: 127. num. 25. Villalobos, tom. 2. ſumm: tract. 31. difficult: 6. num. 4. Gauantus, in ſuo manuali Epiſco. verb. ſepultura, num. 16. Bucchardus, in ſuo directorio, lib. 3. cap. 159. Iuo, ibid. p. 5. cap. 122. Lauorius, tit. 2. cap. 8. num. 14. tom. 1. variar: lucubrat: Mancinus, dub. 3. fol. 498. in ſua praxi viſit: Infirm: Diana, p. 3. tract. 2. de dub. Regul: reſolut: 120. Theſaurus, p. 2. ſua praxis, Eccleſiaſt: cap. 2. fol. 616. verſ. limita. 3: Genuenſ: in ſua praxi, cap. 91. num. 12. Portellus, de dub. regular: verb. Eccleſia, nu. 7. in compendio priuilegior: verb. Eccleſia, §. 17. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quòad Regulares, num. 21. & alij communiter. 4

CONCLVSIO III.

Defunctus aliquis quandò in Eccleſia depoſitatur, vt indè in aliam transferatur, fieri debet teſtimonium authenticum videlicèt, talem defunctum ibi minimè tumulari perpetuò, ſed tantū ad tempus depoſitari: & tale inſtrumentum temporè translationis præſentari debet ante Iudicem Eccleſiaſticum, & ab illo veniam petere transferendi, & Superiori illius Eccleſiæ ad quam transfertur, notificari debet, & tunc Miſſa dicta *de Requie*, ad deſtinatum locū transferri pōt. *L. 1. Cod: de Religio: & ſumpt: funer:* 5

CONCLVSIO IIII.

Si Eccleſia vetuſtate diruta ſit, vel in aliquo loco noua fiat Eccleſia cum Ordinarij licentia, defunctorum corpora in nouam Eccleſiam transferri valent.. 6

Nàm hoc non eſt ſepulturam mutare, ſed eam renouare. ergo vera concluſio.

CONCLVSIO V.

In Extrauaganti prima, de ſepultur: ſtatutū eſt, nè cauſa transferendi Cadauer de Terris Catholicorum ad alium locum eorundem, ipſum Cadauer exenteretur, vel concidatur, aut elixeatur; ſed integrum transferatur, aut ibi relinquatur, donèc incineretur, & tunc transferatur. 7

Et ſi quis contrà hæc attentare præſumpſerit crudelitèr, modis prædictis corpus defuncti, tractando, aut faciendo tractari, excōmunicationem incurrat, Papæ reſeruatam, & cadauer illud, 8

ſi in

ſi inhumanè tractatum fuerit, Eccleſiaſtica ſepultura careat.

9 Et ad incurrendam talem excommunicationem ſat eſt, vna ex illis actionibus fuerit commiſſa, id eſt, aut *exenteratio*, aut *concisio*, aut *elixatio*, actu conſumato, minimè verò attentato.

Doctorum Allegationes.

10 *Autumant has noſtras Theſes, Angelus, verb. excommun: 5. caſ. 32. Suarez, tom. 5. de cenſur: diſp: 22. ſeſſ: 5. nu. 1. Theſaurus, p. 2. cap. 2. vbi ſuprà, cùm alijs nominandis, Lezana, vbi ſuprà, & cæteri relati.*

C O N C L V S I O V I.

11 Dicimus ſecundùm veriorem, ac probabiliorem ſententiam, ad mentem dictæ Extrauagantis, pœnam priuationis ſepulturæ, cadaueri ſic inhumanè tractato, eſſe latæ ſententiæ, ſi caſus eſt notorius, & hìc locum non habere *Extrauagantem ad euitanda*. ſi verò caſus eſt occultus, poteſt reſtitui præſtinæ ſepulturæ, non tamen aliò transferri.

12 Nàm iàm Cadauer erat in quaſi poſſeſſione Eccleſiaſticæ ſepulturæ, ac ideò poteſt priſtinæ ſepulturæ reſtitui. *& docent omnes, cum alijs Doctoribus, nuper citati, & citandi ſcriptores.*

CONTROVERSIA VI.

AN Regulares decedentes ex hac vita, extrà ſuum Monaſterium, queant licitè, ac liberè ſecundùm ius commune ſepulturam ſibi eligere.

E X P L I C A T I O N E S.

1 In præſentiarum eſt ſciendum, Religioſis profeſſis, interdictam eſſe ſepulturæ electionem; *Ex cap. final: de ſepultur: in 6.* quia carent proprio *velle*, *& nolle*; quòd etiam extenditur, quandò ſunt extrà ſuum Monaſterium, & extrà ſua loca exempta, vbi moriuntur, vndè. Controuertitur modò, ſi quandò commodè deferri nequeunt ad proprium Monaſterium; in huiuſmodi caſu valeant ſibi ſepulturam eligere? prò cuius deciſione ſit.

C O N C L V S I O I.

2 *Religioſi, niſi à proprijs Monaſterijs adeò forſitan ſint remoti, quòd ad ea cùm moriuntur, commodè portari non poſſint; nequeunt, cum velle, & nolle non habeant ſibi eligere ſepulturam; ſed ſunt apud ſua Monaſteria tumulandi.*

3 Sunt verba Iuris per extenſum *D. Bonifacij VIII: lib. 3. decretal. tit. 12. cap. de ſepultur: in 6.* ſuper quam conſtitutionem, *Gloſſa, duo notat: primùm, quòd ſepulturam eligere, ab habitu propriæ voluntatis dependet,*

pendet. 2. quòd Religioſus nequit ſepulturam eligere, niſi eſſet in loco remoto à ſuo Monaſterio, quia velle, & nolle caret, ac proprio iure, & libertate.

CONCLVSIO II.

Regulares profeſſi omnes, extra ſua Monaſteria decedentes, 4
& loca exempta ab Ordinarijs locorum, atq; commodè deferri valent ad propria Monaſteria, parochis ipſis inconſultis, ſunt in ſuis proprijs Eccleſijs tumulandi.

Concluſio iam certiſſima eſt ex traditis *in controuerſia quarta ſuperiori.*

Doctorum Allegationes.

Eſt communiſſima hæc noſtra Theſis inter omnes Canoniſtas, quam 5
tenent Gloſſa, Franchus, Ioan: Andreæ, Imola, Turrecremata, Archidiac: Fælinus, Panormit: Dominic: Archaran: & alij, ad dictum locum cap. vlt. de ſepult: in 6. Summiſtæ omnes, Syluest: Tabiena, Armilla, Angelus, Roſella, verb. ſepultura, Nauar: commentar: 2. de Regular: nu. 43. Vgolinus, de officio Epiſco: cap. 17. nu. 9. latè, Barboſa, cap. 26. de officio parochi, num. 30. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q: 60. art. 1. & 2. Sanchez, tom. 2. ſumm: Moral. lib. 6. cap. 14. Riccius, in ſua praxi, p. 4. reſolut: 293. num. 39. Zecchius, de Republica Eccleſiaſt: cap. 28. lib. 1. de parocho, nu. 19. Peyrinus, tom. 2. de priuileg: in conſtitu: 7. Pij V. nu. 13. verſ: ad decimum, fol. 194. Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 119. Paſqualigus, deciſ: 382. Caſtro Paleus, diſp: 4. §. 8. punt. 13. num. 1. & ſeqq. & alij nominandi.

CONCLVSIO III.

Regulares profeſſi omnes decedentes extrà ſua loca exempta, 6
& monaſteria, ad quæ commodè transferri non poſſunt, ex vi iuris dicti communis, licitè, ac liberè, & legitimè queunt pleno Iure ſepulturam ſibi eligere.

Nàm in dicto Iure, *cap. Religioſi*, datur limitatio; videlicèt 7
quòd quandò Religioſi moriuntur extrà clauſtra, & commodè poſſunt ad propriam Eccleſiam transferri, in tali caſu nequeunt ſibi ſepulturam eligere; quia proprio *velle, ac nolle* carent: at quandò ſic remotè moriuntur; quia transferri non valent, poſſunt in tali caſu ſibi ſepulturam eligere, & de ſe diſponere quòad ſepulturam.

Doctorum Allegationes.

Communiter docent Canoniſtæ cum Gloſſa ad d. text. verb. commodè, 8
hanc noſtram Theſem, Monachus, ibid: in fine, Archidiac: verb: eligere, ibid: Ancharan: in calce, ibid: Abbas, in cap. nimis iniqua, nu. 2. de exceſſ:

præ-

prælat: Nauarrus, vbi ſuprà, Roſella, verb. ſepultura, 2. num. 1. Tabiena, q. 4. ibid: Sylueſt: q. 6. eod: verb: Armilla, num. 6. & Angelus, nu. 6. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 2. verſ: aduertendum tamen eſt, Sanchez. d. l. Paſqualigus, num. 3. vbi ſuprà, Lauorius, tom. 1. tit. 2. cap. 11. num. 92. & 93. variar: lucubrat: Barboſa, vbi ſuprà, & in Collectan: Doctor: cap. final: de ſepultur: in 6. num. 1. & 2. & cap. cum liberum, de ſepultur: Layman, lib. 3. tract. 5. cap. 9. nu. 6. Hieron: Rodriquez, in compend: qq. regular: reſolut. 128. nu. 16. Turrecremata, cap. facultatis, art. 3. nu. 7. et 13. q. 2. Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 110. Lezana, tom. 1. cap. 9. nu. 10. & tom. 4. verb. ſepultura, quòad Regulares, num. 16. Riccius, l. d. Caſtro Paleus, p. 3. diſp: §. 8. punc: 13. nu. 10. Confectius, in ſummar: priuilegior: Mendicant: tit. 2. cap. 1. de ſepult: & cæteri omnes.

CONCLVSIO IIII.

9 Regulares profeſſi omnes morientes in proprijs Monaſterijs de iure communi relato, in ſuis Eccleſijs ſepeliri debent, nèc licitè, nèc legitimè queunt ſibi ſepulturam eligere.

10 Nàm decedentes in proprijs Monaſterijs, carent *velle, & nolle*, & ſub obedientia ſuperioris exiſtunt immediatè, vt patet ex verbis recitatis in prima aſſertione.

Doctorum Allegationes.

11 *Prò hac Theſi noſtra recitantur omnes Doctores num. 5. allegati, & 8. & inſuper Petrus de Vbaldis, tract: de quarta funerali, cap. 9. num. 33. Sperellus, deciſ: 89. num. 1. & alij dicendi.*

CONCLVSIO V.

12 Regularis profeſſus ſi contingat mori in alieno Monaſterio Regularium, abſq; ſepulturæ electione, & remotè diſtet Monaſterium ſui ordinis, eſt ſepeliendus, in ipſorum Religioſorum Eccleſia, vbi ab ipſis omnia recepit ſacramenta. *Sic namq; euenit D. Thomæ Angelico Doctori, qui in itinere Foſſenouæ, Deo animam reddidit; dum ad Concilium Lugdunenſe petebat, ex commiſſione Gregorij, X. ibiq; tumulatus fuit.*

CONCLVSIO VI.

13 Regulares profeſſi, in proprijs Monaſterijs ægrotátes, ac priuſquàm moriantur, cum licentia ſui Superioris, licitè, ac legitimè ſibi ſepulturam eligere valent.

14 Cuius ràtio eſt adequata; quia proprium velle Religioſi eſt in voluntate ſui Superioris, qui ius habet præſtandi talem licentiam, quæ in iure relato non prohibetur, nèc contrarium cauetur. ergo vera concluſio.

Do-

Doctorum Allegationes.

15 *Aſſerunt hanc Theſem noſtram ferè omnes recitati Scriptores in Superioribus, & præſertim Tabiena, verb. ſepultura, q. 4. nu. 5. Rodriquez, tom. 3. qq. regular. q. 60. art. 1. Lezana, tom. 1. cap. 9. nu. 10. in fine, Paſqualigus, deciſ. 382. num. 6. cum alijs dictis, ac dicendis.*

CONCLVSIO VII.

16 Regulares profeſſi morientes extrà ſua propria Monaſteria, & eligentes ſibi ſepulturam, hoc licitè, & legitimè faciunt, cum ſuorum Superiorum licentia interpretatiua, & voluntate eorundem in huiuſmodi caſu, remotè manentes, & decedentes à ſuis Monaſterijs.

17 Cuius ratio eſt adequata; quia, cum illorum Cadauera nequeāt cōmodè ad ſuas transferre Eccleſias, ex hoc proindè valent ſuorum Superiorum voluntatem interpretari, quòd nolunt ad Monaſterium deferri, propter incommoditatem. ergo ſepeliri ibi debent, vbi ſibi ſepulturam eligunt, & ſic in tali caſu *velle*, & *nolle* habent.

CONCLVSIO VIII.

18 Regularis profeſſus, ſi contingat in itinere, extra Monaſterium proprium, remotè ſatis, mori, aut in domo aliqua Secularis amici, aut benefactoris, ſeu in Tauerna, abſq; electā ſibi ſepultura, tumulari debet in parochiali Eccleſia, vbi accepit omnia ſacramēta.

Doctorum Allegationes.

19 *Has Theſes noſtras autumant communitèr Canoniſtæ in cap. final. Religioſi de ſepultur: in 6. Dominic: Ancharanus, cum alijs Canoniſtis: Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 6. cap. 14. nu. 4. Barboſa, cap. 26. nu. 30. de officio parochi, Butrius, in cap. 1. nu. 9. de ſepultur: Sperellus, & Lauorius in allegatis locis; Mancinus, dub: 11. num. 6. in ſua praxi viſitand: Infirm: Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 110. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quòad regular: num. 6: Paſqualigus, deciſ: 383. nu. 1. Gloſſa, d. cap. final. Religioſi, de ſepultur: in 6. verſ: nota 1. & ibi Barboſa, Collectan: Doctorum, Laymam, num. 6. vbi ſuprà Riccius, & Petrus de Vbaldis, in dictis locis.*

CONCLVSIO IX.

20 Præfatus Regularis modo dicto, extra Monaſterium ſuum decedens, quò ad expenſas funerales, ſi ſua Religio bona temporalia poſſidet, ad ſuum Conuentum ſpectat eas ſoluere, vel ad ipſum, ſi quæ pecuniæ in eius morte fuerint inuentę: ſi verò nec apud ipſū, nec eius ordo bona tēporalia habet, amore Dei ē ſepeliēdus:

Concluſio, quòad priorem partem conſtat *ex cap. vnic: de Cleric: ægrotant: de ſepultur: & ex l. ſi quis ſepulchrum, ff. de Religio: &* ſumpt: funerum. Secunda pars autem conſtat *ex declarat: Sacræ Congreg: Epiſco: & Regular: in vna Caſſanenſi, die 15. Maij, 1612. & die 24. Nouembris, 1634. & die 24. Septembris. 1636. eadem etiam Congreg: declarauit, Clerum Secularem nihil prætendere poſſe, exequiarum cauſa, & ſepulturæ Regularium morientium extrà ſua Monaſteria, & loca exempta.*

Doctorum Allegationes.

21 *Amplectuntur hanc noſtram aſſertionem Rodriquez, tom. 3. qq. regul: q. 60. art. 3. Petrus de Vbald: d. l. Layman, lib. 3. tract: 5. ſeſſ: 5. cap. 12. num. 6. Mancinus dub. 12. fol. 991. in ſua praxi infirmor. Laurius, tom. 1. tit. 2. variar: lucrubrat: cap. 16. num. 45. Sanchez, tom. 2. ſumm. lib. 6. cap. 14. nu. 5. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quòad Regulares, num. 16. Barboſa, cap. 26. nu. 30. de officio parochi, Caſtro Paleus diſp: 4. §. 8. punc: 17. nu. 6. p. 3. cum cæteris relatis, ac referendis.*

CONCLVSIO X.

22 Regularis profeſſus ſi moriatur in ſuis locis exemptis Grangijs, & ſimilibus, & ibi adſit Capella, ſeu Sacellum, cum ſepultura, aut Cœmeterio, de iure cõmuni in his locis eſt ſepeliẽdus.

Doctorum Allegationes.

23 *Sic enim volunt Doctores omnes allegati num. 8. ſuprà, Franchus, cap. final: Religioſi, de ſepultur: in 6. Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 6. cap. 14. num. 4. Diana, & Barboſa, in dictis locis; Bellectus, de cleric: debit: cap. 15. num. 35. cum cæteris nominandis.*

CONTROVERSIA VII.

AN Regularis profeſſus moriens extrà ſuum proprium Monaſterium, in quò eſt aſſignatus, valeat ſepulturam ſibi eligere ſi ibi, vbi moritur, adſit Monaſterium, aliàs ſui ordinis; & quid verò eſt dicendum ſi non adſit?

CONCLVSIO I.

1 Regularis profeſſus aduena decedens in Monaſterio, aliàs ſui ordinis, de Iure nequit ſibi ſepulturam diligere; ſed eſt tumulandus in Eccleſia, ſeu Cœmeterio, vbi cæteri Religioſi illius Monaſterij ſepeliuntur.

2 Cuius eſt ratio formalis; quia iſte Religioſus Aduena manet ſub obedientia Superioris illius Monaſterij, à quo fuit ad hoſpitium receptus, & benedictionem accepit, & proprio *velle, & nolle*

caret,

caret, ac proindè nequit ſibi eligere ſepulturam abſq; licentia ſui Superioris huius Monaſterij.

Quòd idem eſt aſſerendum, ſi præfatus Religioſus extrà Monaſterium reperiatur ad quod commodè transferri valet: quia in tali caſu, proprium cenſetur Monaſterium, cum ſit eiuſdem ordinis, & ſubdatur Superiori viciniori illius Monaſterij, ad quod acceſſit, & abijt. 3

Doctorum Allegationes.

Docent hanc noſtram aſſertionem cum ſuis annexis, omnes Doctores allegati in ſuperiori Controuerſia, num. 5. & 8. & in proprijs terminis contrà Gloſſam in cap. final. Religioſi, de ſepultur: in 6. Butrius, in cap. 1. num. 9. de ſepultur: in 6. Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 6. cap. 14. nu. 4. Barboſa, de offic: parochi: cap. 26. num. 30. Paſqualigus, deciſ: 383. num. 3. & 4. cum alijs nominandis. 4

C O N C L V S I O II.

Præfatus Religioſus quotiès Aduena eſt extrà ſuum Monaſterium, quòad habitationem, & ad aliud diuertit ſui ordinis, licèt ſit in aliena Prouincia, tamen ſemper manet ſubditus Superiori illius Monaſterij, vbi cum ſua benedictione receptus eſt; & decedens, nequit ſibi ſepulturá deligere abſq; ipſius Superioris veniá. Si verò ſint diuerſi ordinis prælatus Monaſterij, & ipſe Aduena Religioſus receptus ad hoſpitium ab eo, amore Dei, & moriens, in eo Monaſterio, ſibi eligere valebit ſepulturam, ante ſuum obitum dubio procul; aliàs eſt ſepeliendus in eadem Eccleſia. 5

Ratio eſt adequata huius aſſertionis; quia remotè manens pręfatus Religioſus à ſuo Monaſterio ordinis, in tali caſu habet proprium ius, id eſt, *velle*, & *nolle*, cum non ſubdatur Superiori, à quo fuit receptus, & ſint diuerſi ordinis, ac proindè, ſibi valet ſepulturam eligere. 6

Doctorum Allegationes.

Habet hæc noſtra Theſis Doctores omnes allegatos, num. 5. & 8. Superioris Controuerſiæ, & quos ſuprà retulimus, & alios nominandos, de communi ſententia Doctorum. 7

C O N C L V S I O III.

Si contingat, e. g. Minoritam Reformatum, Senis in domo Benefactoris, quia non adeſt Monaſterium ſui inſtituti, ſed tantum eſt Conuentus Minorum de obſeruantia; mori, & recipere Sacramenta etiam, à parocho ſui Benefactoris, ante ſuum obitum, Sepulturam eligere ſibi non poterit, ſed tenetur ſepeliri, 8

& transferri ad Conuentum Minorum de obſeruantia, ab ipſis Fratribus Minoribus, inconſulto ipſomet parocho, quamuis non ſint Reformati, ſed ſunt eiuſdem ordinis,

9 Cuius eſt ratio adequata; quia tàm ipſe defunctus Religioſus Minorita Reformatus, quàm ipſi Fratres Minores de obſeruantia, Senis Conuentum habentes, viuunt ſub obedientia eiuſdem Generalis, & ſub eadem Regula, licèt, ſint quò ad Conuentus, & modum viuendi differentes, & diſtinti, & ſeparati: Et parochus iuxtà tradita, non poteſt in ſua Eccleſia ſepelire, nec quartam funeralem prætendere, nèc eum ad Eccleſiam aſſociare; quia ius ſuper eum non habet.

CONCLVSIO IIII.

10 Regularis profeſſus, remotè moriens extrà ſuum Monaſteriũ proprium, in aliqua Ciuitate, & loco, vbi Monaſterium ſui ordinis non reperitur, ſed in domo ſuorum Cognatorum, e.g. aut ſororis, ſeu conſanguineorum, poteſt ſibi ſepulturam eligere, & decedens ſine ipſius electione, aut in Eccleſia Cathedrali, ſeu Parochiali ſepelitur, iuxtà Superiora dicta.

11 Nàm quidam Religioſus profeſſus Conuentus D. Dominici de Peruſio, ordin: Patrum Prædicat: deceſſit ex hac vita in Ciuitate Cluſina, quondàm Sede Regis Porſenæ Tuſciæ, & à me recepit omnia Sacramenta, & ſepelire eum feci in ſepultura Canonicorum, Eccleſiæ Cathedralis, eiuſdemq; ſumptibus, Menſe Auguſti. 1623. factæ fuere exequiæ, & expenſæ honorificæ.

CONTROVERSIA VIII.

AN Regulares Superiores, tàm Maiores, quàm Minores Locorum, ſepulturam ſibi deligere valeant? & quid eſt aſſerendum de Subprioribus, ac Vicarijs locorum?

CONCLVSIO I.

1 Generales omnes Regulares ordinum, ſepulturam ſibi deligere dumtaxàt poſſe, aſſerere improbabile minimè eſt; minimè verò inferiores cæteros Superiores.

2 Cuius ratio eſſe poteſt; quia Generales ordinum, non ſubduntur niſi ſummo Romano Pontifici; at ipſis, cæteri omnes Superiores, tàm Prouinciarum, quàm Conuentuum ſubduntur, & proindè non habent proprium ius, id eſt, *velle*, & *nolle*. ergo vera cõcluſio: cuius ratio militat *cap. Religioſi, de ſepultur:* vbi declaratur; ideò Religioſos nequire ſibi ſepulturam eligere; quia carent ipſi proprio *velle*, ac *nolle*. Docto-

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc aſſertionem Syluest: verb. ſepultura, q. 6. Armilla. ibid: num. 6. Layman. lib. 2, tract: 5. cap. 9. num. 6. verſ: porrò, Zecchius, de Republ. Eccleſiaſt: lib. 2. cap. 28. de parocho, nu. 19. Angelus, verb. ſepultura, num. 29. Sanchez, tom. 2. lib. 6. cap. 14. num. 7. Caſtro Paleus, p. 3. diſp. 4. §. 8. punct. 13. num. 2. & cæteri omnes communiter aſſerentes poſſe generales videlicet, ſibi eligere ſepulturam. 3

CONCLVSIO II.

Regulares omnes Superiores inferiores, putà, Priores Prouinciales, Viſitatores, ideſt, Prouinciæ, Priores, Abbates, Guardiani, Rectores, & huiuſmodi Superiores locales, valent etiam ſecundùm veriorem ſententiam, ſibi ſepulturam eligere. 4

Cuius ratio eſt adequata; quoniam, licèt Prior Prouincialis, aut Viſitator Prouinciæ, vel Abbas, aut Prior, & huiuſmodi Superiores locorum Regularium, Generali ſuo ſubdantur; tamen adhùc in multis, *velle*, ac *nolle* habent, circà ſepulturæ diſpoſitionem, eam ſibi eligendi. ergo vera aſſertio. 5

Nàm Ratio, quià *cap. Religioſi, de ſepultur: in 6.* non poſſunt ſibi ſepulturam eligere, eſt, quià non habent proprium *velle*, & *nolle*, ſed hi Superiores nominati, ac nominandi locorum Regularium habent *velle*, & *nolle*. ergo. 6

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc noſtram concluſionem Abbas, in cap. de Vxore, num. 5. de ſepultur: in 6. Franchus, in d. cap. Religioſi, de ſepultur: in 6. num. 2. Roſella, verb. ſepultura, num. 2. Tabiena, nu. 6. q. 4. ibid: Rodriquez, tom. 3. qq: Regular: q. 60. art. 1. eius nepos Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. Regular: reſolut: 128: num. 16. Sanchez, num. 7. Caſtro Paleus, num. 1. in dictis locis ſuprà, Paſqualigus, deciſ: 384. num. 3. Lezana, tom. 1. cap. 9. nu. 10. Ioan: Andreæ, in d. cap. final. de ſepultur: in 6. num. 6. Hoſtienſis: in cap. de Vxore, num. 4. & alij nominandi. 7

In præſentia verò, dicere non valet, nèc minimè obſtat, Superiores inferiores Generali, eorum voluntatem ſubeſſe Generalis voluntati, & conſequenter, ex eius voluntate annullari poſſe, horum inferiorum ſuorum electionem ſepulturæ. 8

Reſpondetur: nulli eſt dubium, ex Generalis voluntate, poſſe annullari eorum electionem ante mortem; ſed poſt mortem, nequit annullare talem electionem; quià iam morte eſt talis eorum electio ſepulturæ confirmata, cum effectu, quem iam obtinuit eorum diſpoſitio voluntatis. ergo vera manet concluſio.

CONCLVSIO III.

9 Præfati Superiores nominati, valent etiam multò magis ſibi ſepulturam eligere, extrà ſua Monaſteria, Prouinciam, & extrà ſuas dictiones, ſibi ſepulturam eligere inquam, vbicumq; reperiantur, decedentes ex hac vita, pleno iure.

10 Cuius ratio eſt adequata; quia poteſtas ſepulturam eligendi, minimè ſe extendit ad hæc, vel illa loca; ſed ad omnia, in quibus locum habet ſepultura Eccleſiaſtica: vndè ſi ſemel alicui conuenit, debet conuenire in ordine ad omnia abſolutè abſq; vlla reſtritione. ergo vera concluſio.

CONCLVSIO IIII.

11 Licèt conſuetudo non adſit fortaſſe inter Superiores Maiores, ac inferiores prædictos, ſepulturam eligēdi ſibi ante obitū ſuum; nihiloſecius, de iure valent, abſolutè loquendo; vt proindè, Sanctiſſimus Pater Dominicus, dum animam agebat; tunc quodam Religioſo rogante, vbi corpus ſuum ſepeliri iuberet; reſpondit; *Ad pedes fratrum meorum*.

21 *Sic, namq; in eius vita geſtis habetur, tamquam Generalis Magiſter totius ſui ordinis fundator, & Pater elegit ſepeliri ad pedes ſuorum fratrum alumnorum, ad ſuam humilitatem profundiſſimam demonſtrandam.*

13 Nàm huiuſmodi facultas eligendi ſibi ſepulturam competit dictis Prælatis Maioribus, ac Minoribus, non quidem ex priuilegio aliquo, ſed ex iure communi, *cap. final. Religioſi, & cap.* 1. *de ſepultur: in 6*. quia tale ius extenditur ad omnes perſonas, aliàs, capaces, quæ quocūq; modo habent ius ſuum, id eſt, *velle, & nolle*.

Doctorum Allegationes.

14 *Hæ duæ aſſertiones habent auctores eoſdem, quos retulimus num.* 7. *cum alijs nominandis*.

CONCLVSIO V.

15 Subpriores, ac Vicarij Monaſteriorum morientes dùm ſubditi manent ſuis Superioribus localibus, ſinè dubio, haud ſibi eligere valent ſepulturam, ſicut, & illi, qui in Grangijs extrà Monaſterium manent, cum titulo Prioratus, vel ſub aliò, putà, Vicariatus, ſeu Præſidentis, non habentes in ſpiritualibus, nèc in temporalibus dominium, nèc ſub ſe ſubditos.

16 1 Conſtat concluſio *ex cap.* 1. §. *in eos autem, de priuileg: in 6*. qui huiuſmodi Religioſi Priores, ſeu Vicarij horum locorum ſubduntur in temporalibus, ac ſpiritualibus Superioribus Monaſteriorum, & ſub ſe ſubditos non habent. ergo.

Nàm

2 Nàm *velle*, ac *nolle* horum dictorum officialium eſt coniunctum cum *velle*, & *nolle*, ſuorum Prælatorum localium; ſed qui non eſt Prælatus propriè, ac formalitèr caret *velle*, & *nolle*, & non eſt ſui iuris. ergo nequeunt ſibi ſepulturam eligere. 17

3 Præfati Priores, ac Vicarij dictorum locorum ſub ſe ſubditos non habent, nèc ſunt Prælati formalitèr, & non habent proprium *velle*, & *nolle*: ergo. 18

CONCLVSIO VI.

Subpriores Conuentuum in carentia Prælati Conuentualis, & manentes in ſpiritualibus, ac temporalibus cum Iuriſdictione omnimoda; ſicut etiam dicti Priores, & Vicarij dictorum locorum, habẽtes ſub ſe ſubditos, omnimodam poteſtatem, & Iuriſdictionem; & in tali caſu, habentes *velle*, & *nolle*, queunt ſibi ſepulturam eligere. 19

Doctorum Allegationes.

Tenent has duas Theſes noſtras Franchus; in cap. final. Religioſi, de ſepultur: in 6. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 1. Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 6. cap. 14. num. 8. Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular: reſolut: 28. num. 16. Paſqualigus, deciſ: 388. Lauor: tit. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 92. Abbas, in cap. quarta de offic: Ordinarij: & alij nominandi. 20

CONTROVERSIA IX.

AN Regulares Diffinitores Capituli Generalis, & Prouincialis, Conſultores Teatini, ac Aſſeſſores Generalis pro tẽpore Eremitani, D. Auguſt: an hi oẽs queant ſibi licitè, ac legitimè ſepulturã eligere? & quid etiã de Viſitatoribus eſt dicẽdum?

CONCLVSIO I.

Regulares Diffinitores tàm Capituli Generalis, quàm Prouincialis legitimè, ac Canonicè electi, quouſq; horum durat officium talis diffinitoratus, & huiuſmodi honor, licitè, ac pleno iure ſibi valent ſepulturam eligere. 1

Cuius eſt formalis ratio; quia tale diffinitoratus officium in Religionibus in ſe habet ſupremam authoritatem in toto ordine; & in tota Prouincia reſpectiuè, quouſq; durat, quàm ipſi Prelati electi Canonicè, qui abſq; illorum interuentu, nihil perficere valent, & omnes ſimul poſſunt determinare, & eſequi, quæ neceſſaria ſunt eſequenda in tota Religione, vel Prouincia habentes proprium *velle*, aut *nolle* in gubernatione ſpirituali, ac 2

temporali, & ſunt omnes Comprælati, ordinis totiùs, aut totiùs Prouinciæ. ergo vera aſſertio.

CONCLVSIO II.

3 Conſultores Patres Teatini in abſentia Patris Generalis, in Curia Romana reſidentes, eſt ſatis probabile, vt licitè valeant ſepulturam ſibi eligere.

4 1 Probatur; quia tales Conſultores repræſentāt ſupremum tribunal Religionis, apud quod tribunal plena, ac perfecta poteſtas in ſpiritualibus, ac temporalibus reſidet, ac viget. ergo vera concluſio.

5 2 Nàm tales Conſultores in Generalis abſentia, per ſe ipſos, ea omnia operari, & agere valēt, ac reſoluere ea, quæ etiam non patiuntur tēporis dilationē, in vtroq; foro. ergo vera concluſio.

6 3 Nàm quandò Generalis extrà Vrbem reperitur res graues valet, quæ occurrunt, vnà cum Viſitatoribus reſoluere; ſi non patiantur tēporis dilationē; at ſecus eſt aſſerēdum, ſi temporis dilationē ſufferunt; vt dicitur, *3. p. conſtitu: huius Inſtitu: in commentarijs, cap. 5. §. ſi dum Pater Generalis.* quare quò adhoc, Pater Generalis, & Patres Conſultores, ſunt æqualis poteſtatis; & ſi queat Generalis pleno iure ſepulturam ſibi eligere. ergo, & Patres Conſultores poterunt illam ſibi eligere; nàm habēt proprium *velle*, & *nolle*.

7 4 Ius enim ſepulturam eligēdi, eſt ius ſingulare, ſeu perſonale, quòd videlicèt ſingulis perſonis competit minimè verò, communitati. ergo quandò ratione dignitatis hoc ius eligēdi ſepulturam, conuenit etiam neceſſariò omnibus, & ſingulis perſonis, in tali conſtitutis dignitate. ergo vera aſſertio.

CONCLVSIO III.

8 Conſultores præfati; ſi extrà Vrbem maneant abſentes, nèc etiam Romæ Generalis reperiatur; adhuc valent ſibi ſepulturam eligere.

9 Cuius ratio eſt bona, quia horum dignitas, ac poteſtas Authoritaſq; eos ſequitur quocunq; ierint; ac proindè perſeuerat in eis proprium *velle*, & *nolle*. ergo vera concluſio. Nàm Prælati ſemper exiſtunt vbicumq; fuerint, & tale dum habuerint officium, poſſunt ſuām auctoritatē exercere, ſiuè Romæ, ſiuè aliundè fuerint, & Superiorem non habent.

CONCLVSIO IIII.

10 Conſultores Præfati etiam in præſentia Reuerēdiſſimi Patris Gene-

Generalis eorum pleno iure, licitè, ac liberè valēt ſibi ſepulturam eligere; tùm Romæ, tùm alibi manentes.

probatur; quia; hi Conſultores etiam coram Generali eorum proprium *velle*, ac *nolle* retinent; ad quod ſat eſt, vt de iure queant ſepulturam ſibi eligere, nàm vnum efficiunt tribunal cum Generali iſti Conſultores, & ſupræmam Iuriſdictionem, & authoritatem in Religione habent cum Generali, & ius proprium. ergo. 11

Horum, enim Conſultorum proprium *velle*, ac *nolle* in grauioribus rebus, in quibus penès ſuas conſtitutiones, votum deciſiuum habēt, & ſtat cōtra *velle*, ac *nolle* Patris Generalis ipſius: vndè ſi tres ipſorum concordent in voto, ac Patri Generali diſcrepent, nihil fit, & nihil concluditur. ergo vera concluſio. 12

3 Licèt namq; Generalis ſit caput ſupræmum totius Religionis, quam etiam ipſe repræſentat; attamèn quia ſupræma ipſa Iuriſdictio non eſt dumtaxàt apud ipſum ſolum, ſed etiam apud Conſultores, ideò non remanet in Generali aliqua ſuperior Iuriſdictio, per quam ſibi ſubijciat dictos Conſultores; qui vt vno verbo dicatur, ſunt totius Religionis Congeneralis. ergo. 13

4 Nàm ſi caſus contingeret; Aliquem ex Conſultoribus errare; minimè poſſe à ſolo Generali puniri; ſed à toto Collegio, ideſt, à Patre Generali, & à cæteris Conſultoribus ſimul. ergo vera concluſio. 14

CONCLVSIO. V.

Aſſeſſores Patris Generalis Eremitani, D. Auguſtini etiam ipſi cum ſint Congeneralis totius ordinis, habent proprium ius, videlicèt, *velle*, ac *nolle*, conſequenterq; ius ſibi ſepulturam eligendi facultatem retinent. 15

Nàm in ſua Religione ſupremam authoritatem habent in gubernatione in ſpiritualibus, ac temporalibus, & rationes eędem militant de his Aſſeſſoribus, quæ militant de prædictis Conſultoribus Theatinorum; hi omnes habent proprium, *velle*, ac *nolle*, ergo & ius eligendi ſibi ſepulturam habent. 16

Doctorum Allegationes.

Has Theſes omnes deſumpſimus ex conſtitut: horum ordinum, & docent Alexander Peregrinus, in commentar: ad conſtitu: Theatinorum, p. 3. cap. 1. lit. a & e & §. ſi dum Pater Generalis, & lit. g. §. 7. & §. in contrarium, lit. a, in fine Paſqualigus, deciſ: 385. cum alijs nominandis. 17

X CON-

CONCLVSIO VI.

18 Regulares Viſitatores Prouinciarum, apud quas ſuperioritas reſidet totius Prouinciæ, in ſpiritualibus, ac temporalibus, & proprium ius habent *velle*, & *nolle*, etiam ipſi, dum manent in tali officio Viſitatoratus, ſibi ſepulturã eligere queunt ſicut, & cæteri officiales Regulares habentes authoritatem ſuper alios, in ſpiritualibus, ac temporalibus, & proprium ius, valent eligere inquam ſibi ſepulturam propter relatas rationes in ſuperioribus, quæ in omnibus ſuperioribus Regularibus militant adamuſſim, & eędem ſunt omninò.

CONTROVERSIA X.

AN Prælati omnes Regulares, ac Officiales præfati, ſepulturam ſibi eligentes, & illorum prælatura, & officijs finitis, & determinatis, ſi decedant ex hac vita, ſepeliri debeant in electa ſepultura.

CONCLVSIO I.

1 Regulares præfati Superiores Maiores, ac Minores, & çæteri dicti officiales, qui priuſquam deceſſerint ſibi ſepulturam elegerunt, & ſuperſtites euaſi cum finitione, & determinatione ſuorum honorum, & officiorum poſtea decedentes ex hac vita; minimè gentium, valent amplius in electa ſepultura tumulari.

2 1 Probatur; quia ſepulturę electio eſt actus vltimæ voluntatis, vt benè *Gloſſa, cap. 1. de ſepultur: in 6. aduertit in addict: verſ: & ſit ratio.* ergo vltimam voluntatem reſpicere debet, quæ ſi ius eligendi non habet, nèc electio valida erit; nèc validè anteà facta perſeuerare poteſt, vt valida ſit, nõ perſeuerante in eo ſtatû voluntate, vt ſemper eligere valeat. ergo vera aſſertio.

3 2 Electio enim ſepulturę eſt longè antè obitum facta, in morte autem robur habet, vt pars vltimæ voluntatis; quia moriens cenſetur illam electionẽ approbare per ſuam vltimam voluntatem: ſed quandò finitur prælatura, & officium Prælati, & officiales præfati decedunt ex hac vita, non amplius habẽt *velle*, & *nolle*, & proprium ius, vt queant ſibi ſepulturam eligere. ergo vera concluſio.

CONCLVSIO II.

4 Verùm enim, verò ſi horum Superiorum, & officialium Prælati, qui ſuper ſunt, volunt eorum electionẽ, iam anteà factam, ratam habere; ſic poterunt in ea ſepeliri, aliàs non.

Cuius

Cuius eſt ratio adequata; quia in tali caſu, de nouo ipſi ſepulturam eligere cẽſentur: quia horum Prælatus poteſt eis dare talẽ facultatem, vt ibi ſepeliantur ſepultura, quam iàm elegerunt, quandò ipſi poterant; iuxtà tradita ſuprà. ergo. 5

CONCLVSIO III.

Quandò Regularis Prælatus localis, aut Magiſter, vel Cathedraticus publicæ Vniuerſitatis, de hac vita decedit, non poteſt, ſecundum ſtatum humilitatis Religionis, ab ipſis ſuis Religioſis deferri illorum Cadauer p Ciuitatem, & plateas, cum Muſica, & Ritibus extraordinarijs. 6

Ità declarauit Sacra Concilij Congreg: reſpondens ad 15. dubium, inter. multa propoſita ipſi Congregationi à Cardinali Ludouiſio Archyepiſc: Bononienſi, qui poſteà fuit Gregorius. 15. Papa, die 2. Iulij. 1620. 7

Doctorum Allegationes.

Has Superiores duas Theſes autumant Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 1. allegans Petrum, de Vbaldis, eius Nepos, Hieronymus Rodriquez, reſolut: 128. in compend: qq. regular: num. 16. Laurentius de Franchis, in contro: inter Epiſco: & Regular: q. 61. Sanchez, tom. 2. lib. 6. ſumm: cap. 14. nu. 8. Caſtro Paleus, diſp: 4. p. 3. §. 8. punc: 13. num. 1. Paſqualigus, deciſ: 387. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit: 2. cap. 11. num. 91. & alij. 8

CONTROVERSIA XI.

AN Regulares profeſſi, cum ſuorum Superiorum localium venia ſibi ſepulturam eligere queant licitè, & ſi ijdem locorum Prȩlati, prò ſibi ſubditis ſepulturam eligere valeant?

CONCLVSIO I.

Regularis profeſſus cum licẽtia ſui localis Prælati, licitè, ac validè ſibi ſepulturam eligere poteſt priuſquam ex hac vita decedat, non eſt dubitandum. 1

1 Probatur; Nàm Prælatus localis Regularis, vt ſuprà diximus ſibi ſepulturam eligere queit; quia velle, & nolle, habet. ergo hoc idem ius retinet vt in ſibi ſubditum traſferẽdum vtiq; valeat ſepulturam eligendi. nàm maiori poteſtate ſecum vti nequit, quàm cum ſibi ſubditis: ſi quidem, tota poteſtas diſpenſandi ſecum competens Prælato prouenit ex gubernandi officio ſubditos, & per conſequens magis cum ſibi ſubditis, quàm ſecum, illa vti valebit. 2

2 Nàm totalis ratio, *Cap. Religioſi, de ſepultur: in 6.* conſiſtit, quia 3

X 2 Reli-

3 Religioſus profeſſus caret *velle*, & *nolle*; ergo nequit ſibi ſepulturam eligere; ſed Religioſus profeſſus licitè omnia agere valet cum ſui Superioris licentia. ergo & ſepulturam eligere; quia Superioris voluntas eſt ſic in ſubditum traslata ad ſibi ſepulturam eligendam. ergo vera concluſio.

4 Conſequentia conſtat; quia *d. cap. Religioſi, de ſepultur: in 6.* minimè vetat Prælato loci, non poſſe huiuſmodi veniam præbere ſibi ſubditis ſepulturam eligendi; & cum in materia odioſa verſemur, ſunt huiuſmodi pœnæ reſtringendæ. ergo.

5 3 Præfatum *cap. Religioſi de ſepultur: in 6.* tantum probat, Religioſum profeſſum non poſſe ſibi ſepulturam eligere; quia caret proprio *velle*, & *nolle*; ſed minimè probat, non poſſe cum ſui Superioris licentia, ſepulturam eligere. ergo aſſertio vera.

Doctorum Allegationes.

6 *Tuentur multi ex relatis Doctoribus hanc noſtram Theſem, & in ſpecie Rodriquez vbi ſuprà, art. 1. q. 60. tom. 3. qq. regular: Paſqualigus, deciſ. 382. nu. 1. Sanchez, num. 4. cap. 14. tom. 2. ſumm: lib. 6. Caſtro Paleus, p. 3. diſp. 4. §. 8. punc: 13. num. 7. & alij nominandi.*

C O N C L V S I O II.

7 Improbabile minimè eſt, aſſerere Regularem Superiorẽ localẽ haud poſſe ſibi ſubditis ſepulturam eligere licitè, & validè.

8 Cuius eſt ratio adequata: quia, nullo iure, huiuſmodi poteſtas reperitur, vt Prælati locales queant eligere ſibi ſubditis ſepulturam, nõ quidem, quò ad realitatẽ, ſed dumtaxat, quò ad ſubiectionem Regularem, in executione mandatorum Regulæ, & conſtitutionum. ergo vera aſſertio.

Doctorum Allegationes.

9 *Docent concluſionem hanc noſtram Petrus de Vbaldis de cano: Epiſco: cap. 13. num. 6. Ioannes Aſinius in l. familiaria ſepulthri. ff. de Religio: & ſumpt: funer: num. 11. Sanchez, num. 6. Caſtro Paleus, num. 2. vbi ſuprà, Lauorius, tit. 2. cap. 11. num. 154. tom. 1. variar: lucubrat. cum alijs allegandis.* ergo.

C O N C L V S I O III.

10 Probabilius ſanè longè eſt, ac in praxi tutum, Regularem Prælatum localem, tuta conſcientia poſſe licitè, ac validè, prò ſibi ſubdito ſepulturam eligere.

11 1. Probatur, quia ſubditus Regularis in ſua profeſſione totum ſuum *velle*, ac *nolle* in Prælatum tranſtulit; vndè voluntas Prelati, eſt voluntas ſubditi: nã ſubditus ſinè proprio *velle*, & *nolle*

remanet; cum *velle* Superioris ſit eiuſdem ſubditi *velle*; ac ideò, quòd aliàs ſubditus poteſt *velle*, queit ſuperior prò ſubdito *velle*; cùm ipſe ſubditus in ſuum Prælatum totalem ſuam propriam voluntatem traſmiſerit. ergo vera concluſio.

2 Nàm dum Nouitius profeſſionem emittit ſuo Prælato, 12
omnia ſua iura in Religionem traſfert, ac in Prælatum, vt præſentātem ipſam Religionē: vndè ſi religio eſt hereditatum capax, ſeu bonorum ſtabilium, ius acquirit ad omnia bona ſtabilia, ac hæreditates. ergo cùm profitetur ius habet ad ſepulturæ electionem, transfert etiam hoc ius in ſuum Prælatum pro ſuo tempore. ergo poterit prò illo ſuus Prælatus ſepulturam deligere.

3 *Lex, ſeù conſtitutio, vbi non diſtinguit, aut non loquitur, nèç nos lo-* 13
qui, ſeù diſtinguere debemus, cap. ſolitè, de maiorit: & obedi: & l. de pretio, ff. de publicat: in rer: act: ſed d. cap. Religioſi, de ſepult: in 6. non loquitur, nèc minùs diſtinguit de Prælato Regulari vt non valeat prò ſibi ſubditis ſepulturam deligere. ergo dum contrarium non conſtat; nèc ſtatuitur, minimè hæc facultas denegatur Prælato. ergo ſi ipſe pro ſe valet eligere ſibi ſepulturam, poterit quoq; pro ſibi ſubdicto multò magis: cum eadem militet ratio.

Doctorum Allegationes.

Defendunt hanc noſtram Theſim Rodriquez. tom. 3. qq. regular: q. 60. 14
art. 1. eius nepos Hieronyr Rodriquez, in compendio, qq. regular: reſolut: 128. num. 16. Zacharias Paſqualigus, deciſ. 386. num. 5. cum cæteris allegandis.

CONCLVSIO IIII.

Non eſt omninò improbabile, aſſerere Regulares, qui manua- 15
libus beneficijs præficiuntur, quæ ſunt de membris Monaſterij, poſſe ſibi ſepulturam deligere.

Deſumitur aſſertio *Ex cap. 2. de ſtatu Monachor: ex clement: 1. de* 16
reſcript: ex cap. cum defuncti, de Iudic: & ratio eſt; quia in tali ſtatu *habet velle* & *nolle*, & inter cæteros autumat *Lauorius, tom. 1. lucubrat: variar: tit. 2. cap. 11. num. 94.*

CONTROVERSIA XII.

AN Regulares ſint ad defunctorum funera vocandi, & in eis quo pacto gerere ſe debeant? vbi plura curioſa digna ad rem reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Illi, qui ſunt ad funus vocati, debent omnes conuenire, aut in 1

Eccleſia parochiali, aut domo, aut in loco vbi Cadauer reperitur, etiam Regulares quandò vocati fuerint, aut in eorum Eccleſijs mortui ſunt tumulandi; & indè, cum Clero Sęculari diſcedere, & proficiſci ſimul omnes ad Eccleſiam in qua defunctus eſt ſepeliendus.

2 *Ità declarauit Sacra Epiſco: & Regular: Congregat: in vna Viglieuanenſi, 13. Nouembris, 1600. & in vna Bononienſi, die 9. Decembris, 1617. & in eadem Bononienſi, die 2. Iulij, 1620. Congreg: Concilij, ad inſtantiam Cardinalis Archyepiſc: Ludouiſi, in §. ad 4. dubium, qui poſteà fuit Papa Gregorius XV. Item, Congregat. Rituum, in vna Theleſina, 12. Februarij. 1633. et in Limanenſi, 15. Decembris 1632. & Congregat: Epiſco: & regular: in vna Tropienſi, die 16. Februarij, 1631. & in vna Senogalienſi. die 26. Auguſti. 1616.*

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt hanc Theſem noſtram Peyrinus, tom. 1. de priuileg: in conſtitu: 26. Leonis X. num. 10. & 29. Nouarius, in Lucerna Regular: verb. defunctus, nu. 5. citans Aldanum, Barboſa, in ſua collect: bullar: verb. Regularis, verb. defunctus, & cap. 26. num. 63. de offic: parochi, & num. 64. & 65. Lezana, tom. 1. cap. 12. nu. 41. & tom. 2. cap. 1. num. 4. & tom. 3. verb. defunctus, num. 3. vbi aliam refert declarationem Congregat: Epiſco: & regul: die 28. Nouembris, 1642. non licere nimirum, Regularibus per plateas, ac vias Parochum, & Clerum expectare, ſed debere cum eis coniungi in Eccleſia parochiali.*

CONCLVSIO II.

4 Defunctorum corpora, quandò in Regularium Eccleſijs ſunt tumulanda, deponi debent in Eccleſia parochiali, & ex illa poſteà directè ſunt ad Eccleſiam Regularium deferenda, & non ad Eccleſiam Cathedralem prius ſunt portanda; conſuetudine quacumq; immemorabili non obſtante.

Doctorum Allegationes.

5 *Ità diffiniuit Sacra Epiſco: & regular: Congreg: noſtram Theſem, aſſerentibus Barboſa, verb. defunctus, in ſua collectan: bullar: Lezana, tom. 3. verb. defunctus, num. 3. & tom. 4. verb. ſepultura quò ad regulares, num. 186. ſimiliter, Rituum Congreg: in vna Vnbratienſi. 25. Februarij, 1606. in vna Impolignanenſi, 21. Maij. 1618. & in vna Torpienſi. 8. Februarij. 1631. & Tabalienſi 12. Februarij, 1633. & Pius V. in ſua conſtitu: incipiente Romanus Pontifex.*

CONCLVSIO III.

6 Defunctorum Corpora, quæ in Regularium Eccleſijs ſepeliun-

lluntur, & manent in Eccleſiæ parochiali interim, quouſq; tumulentur, nihil eſt præſtandum Eccleſiæ parochiali, niſi parochialibus iuribus exceptis.

Ità decretauit Sacra Rituum Congreg: in vna Placentina, 23. Martij, 1619. quòd idem ſic diffiniuit Rota Romana. 7

C O N C L V S I O IIII.

Ad Regulares ſpectat per quam viam funus incedere debet, declarare, quandò ad eorum Eccleſias defunctorum Corpora ſepelienda deferuntur. 8

Sic Sacra Congregat: Epiſcop. & Regular: declarauit, die 22. Aprilis, 1588. in vna Bituntina. 9

Doctorum Allegationes.

Docent hanc noſtram Theſem Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 9. num. 116. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura, quòad Regulares, nu. 18. & abſolutè, circa praxim vniuſcuiuſq; loci ſtandum eſt. 10

C O N C L V S I O V.

Regulares minimè decent defuncti Corpus, quandò eſt in eorum Eccleſia ſepeliendum, in domo, aut alibi benedicere, nèc officium aliquod ſuper ipſum agere; quouſq; non eſt intus Eccleſiam eorũ, ſed hæc omnia ad eius parochum ſpectãt; tantùm per viam preces ſunt dicendæ pro illius anima à Regularibus. 11

Ità declarauit Sacra Concilij Congregat: in vna Squillacenſi die 18. Nouembris, 1608. & in vna Catanenſi Ciuitatis Platiæ, die 12. Octobris, 1619. 12

C O N C L V S I O VI.

Ad Regularium Eccleſias, cum fuerit Corpus defuncti delatũ ad humandum, ſtatim parochus antequam Eccleſiam intret, ſtolam deponere tenetur de iure, & neq; officium aliquod ſuper illud de iure peragere valet iuxtà in ſuperioribus tradita. 13

1 Probatur; Nàm Stolæ delatio iuriſdictionem importat; ſed parochi in Regularium Eccleſijs nullam iuriſdictionem habent, nèc exercere queunt. ergo vera concluſio. 14

2 *Nàm Sacra Rituum Congregatio declarauit in vna Eugubina. 12. Martij, 1622. non per Parochos, ſeù alios presbyteros Seculares, ſed per eoſdem met Regulares Officium fieri debet, quandò defunctorum Corpora in Eccleſijs Regularium ſepeliuntur. quod id declarauit eadem Congreg: die 5. Iulij, 1614. et in vna Placentina, et Licienſi, 13. Martij, 1619. & Catanenſi Ciuitatis Platiæ, 12. Octobris, 1616. & in vna Sulmonenſi, 8. Auguſti, 1629. & in vna Adrianenſi, 12. Februarij, & 2. Mar-* 15

Martij, 1629. & die 15. Iulij 1629. ad relationem Cardinalis S. Georgij; Sacra Congregat. reſpondit: Immemorabilem per Capitulum Andrienſe, prætenſam, non eſſe probatam; & officium ſuper Cadaueribus in Eccleſia Sanctæ Mariæ veteris, ordinis fratrum Minorum de obſeruantia, ad ipſos ſpectare, non obſtante quacumq; conſuetudine immemorabili allegatâ.

Doctorum Allegationes.

16 *Auctores ſunt harum duarum aſſertionũ Barboſa, in collectan: Bullar: verb. Defunctus, Cadauer, Parochus, & Regularis, & cap. 26. nu. 81. & 82. de officio parochi; Peyrinus, tom. 1. de priuileg: minimor: conſtit. 2. Iulij. 2. §: 22. num. 17. Alexand: Peregrinus, p. 2. in compen: ſuorũ priuilegior: tit. ſepulturæ, in ſcholio §. 3. Lezana, tom. 2. cap. 1. nu. 47. & tom. 3. verb. defunctus, num. 7. & tom. 1. ſimiliter, cap. 12. nu. 38. & alij.*

17 *Eadem inſuper Sacra Congreg: Epiſco: & Regular: idem reſcripſit Abbati Montis Caſini, & Epiſco: Caſtellenenſi, die 3. Ianuarij, 1594. Tamburinus, tom. 1. de iure Abbat: diſp. 15. q. 17. num. 21. mordicus defendit, non eſſe ſtolam à Parocho deferendam in Regular: Eccleſijs; Item in vna Turritanæ, 24. Nouembris, 1617. & in vna Camerinenſi, 21. Martij, 1642. & Idem eſt dicendum de Canonicis, &c. de qua re videatur ſuprà diſp. 3. contro: prima, & 2. per totum.*

CONTROVERSIA XIII.

AN Regularium numerus, in defunctorum aſſociatione, ad eorum Eccleſias, ſit à parochis, vel ab ipſis Hęredibus defuncti præficiendus, ſicut etiam Clericorum, quandò videlicèt defertur ad ſepeliendos. vbi alia curioſa ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Religioſorum Regularium, ac presbyterorum Sęcularium, numerum vocare ad funus aſſociandum, quandò defunctorum Corpora ſunt in Eccleſijs Regularium tumulanda; dumtaxàt ad hæredes ſpectat, quòd eis benè viſum fuerit, & nullatenùs ad parochos, non obſtante ſuper hoc, quocumq; illorum pretextu.

2 *Ità decretauit Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: in vna Caſſanenſi, die 5. Maij, 1617. & Sacra Rituum Congreg: in vna Landenſi, 20. Auguſti, 1601. & Epiſco: & Regular: Congreg: in vna Camerinenſi, 21. Martij, 1642.*

Doctorum Allegationes.

3 *Autumant hanc Theſem noſtram Barboſa, in collectan: Bullar: de-*

funct:

funct: & verb. Regularis, quòad ſepulturam, & de offic: parochi, cap. 26.
num. 57. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quòad Regulares, nu. 18. & nos
ſuprà diſp: 3. contro: prima, num. 11.

CONCLVSIO II.

In Regularibus Eccleſijs, quandò defunctorum Corpora ſunt 4
ſepelienda, Parochus non valet hæredes defuncti obligare ad
eleęmoſinam recipiendam, nèc etiam Regulares ipſi, eidem ad
aliquid aliud, vltrà quartam funeralem tenentur ſoluere.

Ità declarauit Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: in vna Matera- 5
nenſi, die 21. Martij, 1642. Nàm hoc eſſet virtualis coactio ad ſepul-
turam eligendam in Eccleſia parochiali; quòd eſt totaliter interdictum. de
qua re Nos ſuprà diximus, diſp: 3 Contro: 2. per totum. Et tenent con-
cluſionem hanc noſtram omnes nuper allegati Doctores num. 3.
cum alijs nominandis.

CONCLVSIO III.

In Regularium Eccleſijs ſepulturæ electio à Parocho nullo 6
pacto impediri poteſt, alioquin eſſet contrà ſepulturæ libertatem
agere, & excõmunicatus manet ipſo iure, *per cap. 1. de ſepultur: in 6.*

Ità Sacra, etiam, Epiſco: & Regular: Congreg: declarauit die 8. Maij, 7
1643. & inſuper parentibus licere in quauis Eccleſia, etiam Regularium,
ſuos filios minores, qui ad annos pubertatis non peruenerunt, ſepelire, nec
à Parochis impediri poſſe.

Quòd proindè, ab eadem Sacra Congregat: anteà, 1641. die 22. Fe- 8
bruarij ordinatum fuit, vt Epiſcopus Placentinus faceret reſtitui à quodã
ſuo Curato Diæceſis, patribus Minoribus. Cadauer cuiuſdam puellæ, cui
pater ipſius ſepulturam elegerat in Eccleſia ipſorum Minorum, cum omni-
bus funeris eleamoſinis.

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc noſtram Theſim communiter Canoniſtæ, & in ſpecie Por- 9
tellus, tom. 2. reſponſ: moral. caſ: 63. Peyrinus, in addict: decret: 7. in
fine operis, Hierony: Rodriquez, in compend: qq. regular: Reſolut: 128.
Riccius, p. 4. reſolut: 193. Barboſa, de iure Eccleſiaſt: lib. 2. cap. 10.
num. 21. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quò ad Regulares, & alij.
Sacra Rituum Congreg: in vna Ciuitatis Caſtellanæ, die 12. Decembris,
1620. et Epiſco: & Regular: Congreg: 21. Octobris, 1616. ſic declarauit.

CONCLVSIO IIII.

Regulares à Parochis haud impediri poſſunt, nec prohiberi, 10
defunctorum Corpora aſſociare; nèc ſimiliter Parochi cogere
queunt defunctorum hæredes, Miſſas celebrari facere in ſuis pa-
rochialibus Eccleſijs.

11 Nàm hoc eſt agere contrà ſepulturæ libertatem, vt *declarauit Sacra Congreg: & ab Vrbano Papa VIII. fuit confirmatum die 15. Iunij, 1633. in forma Breuis; & horum omnium antea fuit ordinatum à Sixto IIII. in ſua conſtitution: exordiente, Regimini vniuerſalis Eccleſiæ, condita in fauorem Fratrum Prædicator: & eſt regiſtrata authenticè in tomo priuilegiorum huius ordinis, in qua, hæc ad rem habentur.*

Nèc cogantur inuiti, etiàm prætextu, cuiuſcumq; conſuetudinis, ipſi, vel defunctorum Conſanguinei, illa ad Parochiales Eccleſias, aut alia loca deferre, & cum illis, vel ſine inibi celebrare, vel celebrari facere prò eiſdem defunctis aliqua diuina officia ante, vel poſt ſepulturam eorumdem. hæc ibi.

Doctorum Allegationes.

12 *Amplexores huius noſtræ Theſis ſunt Peyrinus, tom. de priuileg: Minimor: cap. 12. conſtit: 30. Vrbani VIII. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quoàd Regulares, num. 13. & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

13 In Regularium Eccleſijs quandò Corpora defunctorum ſepeliuntur, nullo pacto Parochis licet, vltra quartam funeralem, recipere vnum ſcutum ab illis, qui ſepulturam in eorum Eccleſijs Regularium elegerunt.

14 *Sic Sacra, Epiſco: & Regular: Congreg: declarauit, die 18. Auguſti 1641. & anteà Vrbanus VIII. ſtatuit in forma Breuis. 11. Martij,* 1638. locorum Ordinarijs committens, vt prouideant, ac decernant, nè Parochi plus percipere poſſint in ſepulturis, quæ fiunt in Eccleſijs Regularium, quàm in eis, quæ fiunt in proprijs, ſeu aliorum Clericorum Eccelſijs.

Doctorum Allegationes.

15 *Aſſerunt hanc noſtram Theſim Laurentius Peyrinus, in addict: conſtit: 20. tom. 3. priuilegior: Minimor: Lezana, tom. 4. verb. ſepultura, quòad Regulares, num. 5. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO VI.

16 In Regularium Eccleſijs quandò defunctorum Corpora ſunt tumulanda, & prius Parochus ea ſpoliat; in pænam huius facinoris perdit ius, quòd habet, & quartam funeralem, & tenetur in integrum reſtituere cum Corpore, quidquid accepit.

17 *Ità Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: declarauit die 20. Martij, 1643. quæ iuſſit Parocho cuidàm, vt reſtitueret ceram, quàm abſtulerat, cum quidàm defunctus ſepeliendus deferretur ad Eccleſiam Regularem.*

Do-

Doctorum Allegationes.

Suſtinent aſſertionem hanc noſtram, Oldradus, conſil. 224. Sylueſt: verb. ſepultura, num. 11. Hoſtienſis, in cap. cum liberum, de ſepultur: Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 61. atr. 3. eius nepos, Hierony: reſolut: 18. num. 14. Barboſa, de offic: paroch: cap. 26. num. 27. Portellus, de dub: regular: verb. Cano: portio, nu. 6. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 8. Mancinus, dub. 2. fol. 495. in ſua praxi viſit: Infirm: Gauantus, in manual: Epiſc: verb. ſepultura, num. 2. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quòad regulares, num. 10. & alij. 18

CONCLVSIO VII.

In Regularium Eccleſijs, nèc Parochi, nèc alij Seculares presbyteri, aut Canonici, & Clerici valent abſq; conſenſu Superiorum locorum Regularium nèc in Cœmeterijs ſuis ſepelire defunctorum cadauera, Miſſas celebrare ſolẽnes, officia recitare, aut exequias prò illorum Animabus; cum ad huiuſmodi loca Regularium deferuntur, celebrare, & alia peragere. 19

Ità Sacra Epiſco: & Regular: requiſita an Rectores Parochialium Eccleſiarum loci de Baraxas habeant, aut prætendere poſſint ius ſepeliendi Cadauera defunctorum, in Eccleſia Conuentus Conceptionis dicti, àbſq; deſupèr licentia Superioris Conuentus. Reſpondit Sacra Congregat: non licère Curatis ſepelire Cadauera defunctorum, nèc officia facere in Eccleſijs Regularium, non obſtante contraria conſuetudine. videantur cætera de re iſta, deciſa à Sacra Congregatione, diſp. 3. Contro: 1. pèr totum ſuprà. 20

Probatur ratione concluſio; quia Eccleſiæ Regulares ſunt exemptæ à locorum Ordinarijs, & immediatè Sedi Apòſtolicæ ſubiectæ, & proindè nullum ius exercendi aliquid Parochi habẽt ſine venia Superiorum locorum. Et de veritate huius aſſertionis, ad ſunt priuilegia *Clementis IIII. & Sixti IIII. & cæterorum Summorum Pontificum.* 21

Doctorum Allegationes.

Aſtruunt aſſertionem noſtram Caſſarubius in compend: priuilegior: Mendicant: verb. ſepeltio, & ſepultura, num. 1. 3. 4. 8. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 85. art. 10. Peyrinus, in adict: tom. 3. de priuileg: Minimor: in fine, decret: 9. Lezana tom. 4. verb. ſepultura, quòd Regulares, num. 12. & alij. 22

CONCLVSIO VIII.

Regulares nequeunt de iure exhumare Cadauera perpetuò ſepulturæ tradita in ſuis Eccleſijs, abſq; D. Epiſcopi licentia, eo fine, vt à Curia Seculari Cadauer recognoſcatur, 23

42 *Ità namq; Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: die* 11. *Septembris.* 1643. *Epiſcopo Placentino ordinauit, vt quoſdam repræhenderet Regulares, qui permiſerant exhumari Cadauer defuncti cuiuſdam, vt à curia Sæculari ricognoſceretur, abſq; D. Epiſcopi conſenſu.*

CONTROVERSIA XIIII.

AN Regulares de iure Communi, pleno iure, liberè, ac licitè, è domo, aut ab Eccleſia Parochiali inconſultis Parochis, Cadauer ſumere, & ad ſuas Eccleſias transferre valeāt, quandò ſcilicèt, in ſuis Eccleſijs tumulanda ſunt?

CONCLVSIO I.

1 Regulares omnes de iure communi, pleno iure, liberè, ac licitè, è domo, aut ab Eccleſia Parochiali, inconſultis ipſimet Parochis, Cadauara ſepelienda in ſuis Eccleſijs, valent ſumere, & ad ipſas ſuas Eccleſias portare.

2 1 Probatur, *ex iure communi Benedicti* 11. *in extrauaganti inter cunctas, de priuileg: in* 6. *vbi* hæc habentur in fauorem Patrum Prædicat: condita.

Iubemus, vt Corpora Defunctorum, qui apud eorundem Fratrum loca elegerint, dum ſepulturam; proceſſionalitèr cum Cruce, turribulo, & aqua benedicta, cantando, ſeù legendo officium mortuorum, vel pſalmos, & alienas ingredientes Parochias, poſſint aſſumere, & ad ſuas Eccleſias deferre, tumulanda.

3 2 *Ex cap. ſuper Cathedram, tit: de ſepultur; in* 6. *quòd eſt D. Bonifacij VIII. & ex cap. dudum, de ſepultur; in* 6. *in Concilio Vienenſi ſub Clemente V. condito, vbi hæc habentur in fauorem Fratrum Prædicator: ac Minorum, huiuſmodi decreta condita. Huiuſmodi quoq; ſtatuto, & ordinationibus noſtris adijcimus, vt Fratres dictorum ordinum in Eccleſijs, vel locis, vbilibet conſtitutis, liberam, vt ſequitur, habeāt ſepulturam, videlicèt, quòd omnes ad eam recipere valeant, qui ſepeliri elegerint, in locis, & Eccleſijs memoratis. hactenus D. Bonifacius VIII. & Clemens V. & Viennenſe Concilium.*

4 4 *Ex Bulla Pij V. exordiente,* Ad hoc nos Deus, *relata per extenſum tota à Confectio, in collecta Bullar: de priuileg. Mendicant: fol.* 168. *vbi fol. mihi* 171. *hæc ad rem habētur. Nèc non Fratres ipſi, quæcumq; Corpora Defunctorum, qui ſe in eorum Eccleſijs ſepeliri ordinauerint, vel ſi à Defunctorum heredibus, ſiuè curam funeris habentibus, vocati fuerint, ipſorum Fratrum Cruce eleuata, etiam ſine dictorum Canonicorũ, ac Capitulorum perſonarum, nèc non Curatorum, vel aliorum præſby-*

terorum

terorum interuentu, ex ipſorum Defunctorum domibus, leuare, atq́ accipere, & aſsociare, ac ad ipſorum Fratrum Eccleſias directè deferri, & in eorum Eccleſijs, non tamen tempore Interdicti, ſepeliri facere, ſaluo, dumtaxat, iure Parochiali. Nec Fratres ipſi ad alterius cuius vis contrariæ conſuetudinis, vſus, ſiuè moris obſeruationem teneri, vel ſuper præmiſſis à quoquam, qua vis auctoritate moleſtari, ſeù perturbari poſſint, vel debeant. hæc ibi. quid clarius dici poteſt?

3. Vbi Sanctiſſimus Pontifex cum clauſulis efficaciſſimis dero- 5
gat cæteris conſtitutionibus ſuorum Anteceſſorum, tàm in corpore Iuris inſertorum, quàm extrà corpus Iuris, & huiuſmodi Bulla non eſt contra Iura cõmunia, nèc Decreta Trid: Concilij, quod de re iſta non ratiocinatur, ac proindè *Gregorius XIII. ipſam & aliam eiuſdem Sanctiſsimi Pij V. & ſi mendicant: ordin: authenticare fecit per ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ, D. Hieronymum Matthęũ, qui poſteà fuit Cardinalis creatus, vbi ad rem noſtram, hæc habentur; & tota ſeries harum literarum per extenſum à Confectio in ſua collectanea Bullar: priuilegiorum Mendicant: fol. 209. refertur.*

4. *Et cuicumq́ Chriſti fidelium, prò tempore defunctorum Cadauera,* 6
qui ſe in Eccleſijs dictorum ordinum, ſepeliri ordinauerint, vel ſi ab hæredibus defunctorum, ſeù curam funeralium habentibus, ad id vocati fuerint, Cruce ſui ordinis eleuata, ad domum dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipſorum Eccleſias, alicuius Rectoris, ſeù Capituli præſentia, vel interuentu, minimè expectatis; ex ipſorum defunctorum domibus leuare, accipere, & aſſociare, atq́ ad ipſorum Fratrum Eccleſias directè deferri, & in illis ſepeliri facere. hæc ibi. ergo veriſſima eſt noſtra concluſio, quæ modò ratione.

5. Probatur. Nàm liberam habere facultatem funerandi, & 7
ſepeliendi Corpora in Regularium Eccleſijs, ipſos Regulares, importat, & ſignificat, Religioſos poſſe proceſſionalitèr cum Cruce, defuncti domum, aut Eccleſiam Parochialem intrare pleno iure, liberè, ac licitè, & ipſum defunctum accipere, & ad Eccleſiam Regularẽ deferre: Sed dicta iura, & Bullæ Papales, Regulares pares in hoc faciunt Parochis, qui pleno Iure attollere queunt à ſuis Eccleſijs Cadauera. ergo pari modo ipſi Regulares.

6. Nàm conceſſa ſepultura *liberè* adinſtar Parochorum; eſt 8
etiam conceſſum neceſſariò iter ad funus accipiendum, vel vt in ſimili, conceſſo hauſtu aquæ, eſt iter conceſſum ad id ſumendam aquam, *ff. de ſeru: ruſtic: præd: l. §. pen. & vlt.* & ſic conceſſa ſunt omnia præparatoria, & neceſſaria ad finem conſequendum,

dum, *cap. prudentiam, & cap. prætereà, de offic: delegat:* ergo.

9 7 Dictio, namq; *liberè*, excludit omnem moram, & conditionem, *cap. extirpandæ, §. penult: de præbendis, & cap. ſi beneficia, de præbend: in 6. & de offic: Ordinarij, §. quòd ſi fortè, in 6. & ibi Ioan: Andreæ, & Archid: de homicid: pro huma: in 6.* ergo vera concluſio. quià ſi Parochus obſtaret ipſis Religioſis non ferendi Cadauer ad ſuas Eccleſias quandò ipſi volunt, *liberè* non agerent, nèc liberam poteſtatem haberent funerandi, & ſepeliendi, quòd eſt falſum, & contra dicta Iura, & Bullas. ergo verà aſſertio.

10 8 Dictio enim, *liberè*, ſecundum Doctores multos importat quandam prærogatiuā abſolutam, ſeu dominium ſuper actum, cui adijcitur. *L. procurator, cui libera, ff. de procurat: l. iuſiuirandum, quòd ex conuentione, §. final. ff. de iure iurando; & de elect: cap. cum nobis olim, in fine, Bartol: in alio, ff. de aliment: & cibar: l. 1. Panormit: in cap. cum liberum, de ſepultur: & in cap. veſtra de locat:* ſed liberum dominium quis non habet ſuper actum, circà quem, cum illum vult exercere, aliqualitèr impeditur. nàm omnis prohibitio, ſiuè temporalis, ſiuè perpetua, libertati contradicit. *l. libertati: ff. de ſtat: hom:* ergo vera concluſio.

11 9 Si enim dicta Iura cōmunia, & Papales Bullæ recitatæ impediri poſſent à Parocho, vt Religioſi non poſſint *liberè* vti iure funerandi, ac ſepeliendi in ſuis Eccleſijs Cadauera, fruſtra eſſent hæc omnia; quia libera ſepultura non eſt, quæ etiam ad modicum tempus impeditur: ſed hoc eſt falſum vt Parochus impedire valeat dicta Iura, & Bullas. ergo eis vti *liberè* valeāt. ergò vera concluſio.

12 10 In Contractibus, namq; videtur tacitè actum, vt conſuetudo loci ſeruetur; *vt in l. quòd ſi nolit, §. quia aſſidua. ff. de ædib: ædificand.* ergo multò magis eſt de rigore ſeruandum, ac manutenendum in poſſeſſione dictorum iurium, & Bullarum, Regulares liberam facultatem funerandi, ac ſepeliendi habere, proceſſionaliter cum Cruce, inconſultis Parochis Cadauera deferri, & in ſuis Eccleſijs ſepeliri facere.

13 11 De quidditate, & eſſentia huius dictionis *liberè*, etenim eſt, vt non exigatur conſenſus alicuius; nàm aliàs, agere *liberè*, minimè diceretur; vt benè cauetur, *in cap. de multa, de præbend: & in cap. licet Epiſco: de præbend: in 6.* ſed præfata Iura, & Bullæ neceſſariò aliquid operari debent; ſed dum à Parocho impediri poſſet Religioſis ius *liberè* funerandi, & ſepeliendi, nihil operarentur;

quod

quod non eſt aſſerendum. de qua dictione multa iterum erunt dicenda. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

Docent noſtram concluſionem Oldradus conſil. 23. & 25. num. 13. & 14. & Mordicùs eam defendit; Geminian: in cap. animarum, de conſtitut: in 6. Cardinalis, & Ioan: de Lignano, in d. Clementina dudum de ſepultur: in 6. Sylueſt: verb. ſepultura, §. 4. & verb. Cano: portio, num. 15. Tabiena, verb. ſepultura, num. 3. Armilla num. 4. ibid: Angelus, num. 4. ibi, Panormit: in cap. noſtra, de ſepultur: vbi aſtruit, quòd priuilegiati poſſunt ſepeliendorum Corpora de Parochia, vbi iacent, capere, & ſic non tenentur recipere de manibus Curati, vel ad ipſias mandatum; Gloſſa, in relata iura, Ancharanus, conſil. 56. & in Clement: dudum, de ſepultur: in 6. §. huiuſmodi, num. 28. & in cap. cum liberum, nu. 4. de ſepultur: Medices, de ſepultu: q. 7. p. 2. Tamburinus, tom. 1. de Iure Abbat: diſp. 15. q. 17. nu. 19. & 20. Rota, deciſ: 333. num. 1. p. 1. diuerſ: Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 61. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: art. 3. ante finē, Abbas, in cap. dudum, de ſepultur: in 6. nu. 8. & in cap. minùs, de exceſſibus Prælator: Sorbus, de priuilegijs Mendicant: verb. ſepultura, Confectius, in d. l. item Rota, deciſ: 4. num. 11. & 19. p. 2. diuerſ: Capuaq; deciſ: 198. p. 2. ac cæteri Canoniſtæ communiter. 14

CONCLVSIO II.

Præfata Iura communia conceſſa Patribus Prædicatoribus, ac Minoribus, *à Concilio Lateranenſi, ſub Iulio II. inchoato, & ſub Leone X. finito*, minimè ablata fuere, ſed in ſuo vigore, & efficacia permanent, nèc à diuerſis deciſionibus, Sacræ Congregationis, Epiſco: & Regular: Rituum, & Concilij, derogata ſunt. 15

1 Probatur, ex ipſis met verbis *Concilij Lateranenſis Conſtitutione inchoante, Sacro approbante Concilio, &c. & per extenſum recitatur inter priuilegia Patrum Prædicator: fol.* 176. vbi hæc habētur. *Parochias autem cum Cruce ad leuanda Corpora, ſeu funera eorum, qui apud Eccleſias, domorum, & locorum eorundem, ſuam elegerint ſepulturam intrare non poſſint, niſi prius præmonito, & requiſito, ac recuſante Parochiano presbytero, & tunc ſinè eius, ac Ordinarij præiudicio: Niſi eiſdem Fratribus ſuper hoc, antiqua conſuetudo, quæ ſit in viridi obſeruantia, & cum pacifica poſſeſſione, ſuffragetur.* 16

2 Vbi namq; ſunt obſeruāda illa verba, *Niſi eiſdem Fratribus, &c.* in quibus apparet, Concilium nō derogare dictis iuribus, ſed manutenere in ſua poſſeſſione pacifica Religioſos, qui antè, & poſt 17

Concilium Lateranenſe vſi fuere dictis iuribus, ſumendi nempè, corpora mortuorum, ex domibus ipſorum, inconſultis Parochis, quòd etiã in multis locis hodie Religioſi hac facultate, & libertate adhuc vtũtur, quòd proindè Sacra Cong: Decretũ ſuper hoc mandauit, & à nobis eſt relatum *diſp.* 3. *contro:* 1. *num.* 14. in quo tamen, minimè derogatur dictis Iuribus, & Papalibus Bullis *Pij V. & Gregorij XIII.* quæ ſunt declarationes ſuper *cap.* 12. *ſeſſ.* 25. *Trid. Concil.* factæ *à Pio V.* ſuper hanc materiam de ſepulturis, & authenticatæ poſteà *à Gregorio XIII.* per ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ, *D. Hierony: Mattheum fuerunt.*

18 2 Nàm dato, & minimè conceſſo, quòd dictum Lateranenſe Concilium reuocaſſet dicta iura, quorum non meminit penitùs; attamen *Pius V.* per ſuam relatam Bullam *Ad hoc nos Deus*, derogat quò ad hoc cum clauſulis ſpecialibus, eius memoriam agens, Concilio Lateranenſi, circà ingreſſum liberum ad domos, vel parochias, facere poſſe pleno Iure Regulares, & ſumere cadauera inconſultis parochis, & ad ſuas Eccleſias deferre.

19 3 Probatur validiſſimè, & efficacitèr, deciſione facta ſuper hanc rem, à Sacra Romana Rota, ſub his verbis per extenſum.

1 *REVERENDO PATRI DOMINO MANZANEDO.*

Seguntina Iunij Sepeliendi, Mercurij. 5. *Iunij.* 1613.

Argumentum.

2 An Regulares ſepelire valeant Cadauera in ſuis Eccleſijs, inconſultis Parochis.

DECISIO 84.

3 Rota cenſuit, vtriq; parti dandum eſſe mandatum de manutenendo cumulatiuè, ſed nulli priuatiuè ad alium: mouebatur; quia de poſſeſſione Prioris, & Fratrum Monaſterij Sanctæ Mariæ de Carmelo Diſcalceatorum, ſepeliendi in dicto Monaſterio defunctorum Corpora, conſtat ex Teſtibus, qui licèt deponant de quinq; corporibus, per Fratres in ſua Eccleſia ſepultis.

4 Attamen, quia duo erant Corpora fundatorum, dicti Conuentus, prius in Cathedrali ſepulta, & poſteà ad Monaſterium tranſlata: Et aliud erat corpus Petri de Alcazar, quòd circà mediam noctem, & quaſi clandeſtine, fuit ad dictum Conuentum portatum; de iſtis tribus actibus; Domini parùm curarunt, ſed tantum de Corporibus Mariæ Algar Vxoris Domini Flores, & Ioannis de Ledeſmo, quæ Corpora apparent ſepulta in dicto Monaſterio abſq; aliqua licentia Capituli, ſeu Capellani Maioris.

ex qui-

ex quibus veniunt Fratres manutenendi, *ad text. in §. retinendum, inſtitu: de interdict: Caputaq; deciſ: 98. p: 2. Rota, deciſ: 4. nu. 11. & 19. p. 2. diuerſ:* maximè cum adhunc effectum, vnicus actus ſufficiat, *cap. cum Eccleſia Sutrina, vbi Abbas, nu. 23. de cauſ: poſſeſſ: & propriet: Ruinus, conſil. 108. num. 9: lib. 5. Puteus deciſ: 101. lib. 1. & deciſ: 17. num. 1. & 2. inter impreſſas.*

Quæ poſſeſſio iuuat ex eo, quòd reperitur titulata in Bulla 5
Clementis VIII. dantis iſtam facultatem dictis Fratribus diſcalceatis ſepeliendi in eorum Eccleſijs, abſq; alicuius licentia, & abſq; eo, quòd ipſi, nec defunctorum conſanguinei, & Hæredes, pretextu cuiuſuis conſuetudinis cogi valeant ad dicta corpora deferenda ad Eccleſiam Parochialem, vel alia loca, cum clauſula, *ſublata, & decreto irritanti*; quæ derogant poſſeſſioni Capituli, quòad dictos Fratres, & illius manutentionem impediunt. *Sarneſis, in regula de Triennali poſſeſſ: q. 49. num. 3. Aegidius, deciſ: 135: Caſſadorus, ſuper regul. deciſ: 7. nu. 3. Gabriel de clauſulis, concluſ: 3. nu. 10. & tenuit Rota, in vna Ceſaraguſtana diſmembrat: 13. Martij. 1607. coram Iuſto, & in alia Adrianenſi decimarum, 14. Decembris, 1607. coràm Me.*

Quę iuuant ex eo, quòd cuilibèt licèt ſibi ſepulturam eligere in qua- 6
libet Eccleſia, cap. 1. cap. cum liberum, cap. de vxore, & cap. ſeqq. de ſepultur: et vtrobiq; Doctores, Rota deciſ: 333. p. 1. nu. 1. inter impreſſas.

Nèc obſtat, cum dicta poſſeſſione, non probari ſcientiam, & patien- 7
tiam Capituli, ſeù Capellani Maioris; quia vltrà quòd illa non eſt neceſſaria, ſtante dicta Bulla Clementis VIII. viſum fuit, illam ſatis probari ex Teſtibus deponentibus de contradictione facta per Capellanum Maiorem ſepultura Dominæ Marię de Algar, ex qua extra iudicialiter facta videtur reſultare acquieſcentiā ipſius Capellani Maioris, & Fratrum. l. 1. §. in operis vbi gloſſa, & Doctores, ff. de nou: oper: nunciant: & fuit dictum, in Vlixiponenſi declarationis concordię, 5. Maij, 1599. coram Iuſto.

Quò verò, ad Capellanum Maiorem, & Capitulum Eccleſię Ca- 8
thedralis, non controuertitur eſſe in poſſeſſione ſepeliendi in ſua Eccleſia; tamen dictum fuit, hoc procedere cumulatiuè, non verò, priuatiuè ad dictum Monaſterium, & Fratres, cum non probetur Capituli prohibitio, ſeù Capellani, de non ſepeliendo in Monaſterio, cum acquieſcentia Fratrum illius, prout requiritur ad acquirendam poſſeſſionem priuatiuè, quòad alios; ad text: in l. & in Prouinciali, Cod: de ſeruit: nat: Butrius, in cap. ſignificantes, num. 11. verſ: vel quia, aliàs de appellat:

l. final: de vſu capion: & ibi Doctores, §. plurimâ, Inſtitu: de rer: diuiſ: vbi omnes tradunt, deciſ: 13. num. 1. p. 1. inter impreſſas: & potius in caſu noſtro, de contraria acquieſcentia Capellani, conſtat ex Teſtibus ſuprà citatis.

9 *Nec obſtat, probari per Capitulum, quòd Parochiani Eccleſiarum San. Iacobi, & San. Vincentij, numquam fuerant ſepulti in alijs Eccleſijs ſine licentia Capituli, et Capellani Maioris: cum hec probatio non afficiat Fratres Carmelitanos, circà quos nihil de iſta prohibitione, & acquieſcentia probatur: & vulgare eſt, quòd tantum ſit præſcriptum, quantum poſſeſſum.*

10 *Vltrà quòd, nec dicta poſſeſſio Parochianorum videtur vniformis; cum Teſtibus Fratrum appareat plures fuiſſe ſepultos extrà Ciuitatem, & in alijs Eccleſijs, ſine prædicta licentia. vndè nec venit attendenda, ad tradita, per Bartolum in l. 2. in fine princ: ff. ſolut. Matrimo: Aymo, conſil: 96. num. 15. Alexand: conſil: 5. nu. 7. lib. 1. Decius, conſil. 8. num. 4. verſ: quia, vt narratur, deciſ: 72. num. 28. p. 2. diuerſ: ex quibus ità fuit reſolutum, &c. Satis Rota Deciſio; quæ noſtras aſſertiones dictas corroborat, & autumat, quid de iure ſit dicendum.*

Quid verò, quòad praxim, prò bono pacis, ſit faciendum? ſit in ordine pro Reſponſione;

CONCLVSIO III.

11 Ad omnes rixas, contentiones, iurgia, lites, Controuerſias, & ſcandala remouenda, ac mala omnia, hac tempeſtate; quàmuis Regulares in hoc pares Parochis ſint, atq; de iure communi, pleno Iure valeant inconſultis Parochis, corpora defunctorum leuare ex parochia, aut domo, & ad ſuas Eccleſias deferre ad ſepelienda; pro bono, tamen pacis, conſultò agent, ſi requiſitò Parocho, & ſua bona gratia, & venia, ipſa capiant, & ad Eccleſias ſuas ſepelienda deferant.

12 *In primis conſtat aſſertio, ex decreto authenticè relato, diſp. 3. contro: 12 num. 14. deindè ex declaratione Sacræ Congreg: Rituum, in vna Theleſina, die 18. Auguſt. 1629. & in vna Adrianenſi. 29. Nouembris 1631. ad primum dubium, & eadem interrogata, ſi Cadauer tolli poſſit ab ipſis Regularibus, & à quibuſcumq; non vocato, nec expectato Parocho, niſi ipſe Parochus aliud permiſerit; vel adeſſe recuſauerit; Reſpondit, non poſſe. Romæ. 21. Nouembris. 1637. C. Epiſco: Portuenſis, Cardinalis Pius, Cæſar Fachinettus Secret: loco ſigilli.*

13 *Item, eadem Sacra Congreg: in vna Vercellenſi Terra Creſcentini. 26. Februarij, 1611. & in vna Caiunienſi Ciuitatis Platiæ. 26. Octobris. 1619. et hac de cauſa emanarunt huiuſmodi declarationes Sacræ Congr.*

quia

quà Regulares vtebantur iure ſuo, iuxtà recitata Iura, & Bullas Papales, quæ adhuc ſunt in ſuo priſtino ſtatu, cum non ſint ſublatæ, nèc ablata, per varias declarationes Sacræ Congreg: factas; nullam mentionem de eis facientes, ac proindè eis etiam modo, de iure, vti valent, nèc per contrarium vſum ſunt tali iure priuati; & ſi non vtuntur eis indies, fit ab eis, pro bono pacis, ob quam, multa à Religioſis tollerantur iniuſta, ac patiuntur ad ſcandala tollenda.

Præterea, refertur aliud Decretum, ſub his verbis. Significatum eſt Sacræ Congregationi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinaliũ, negotijs Epiſco: & Regular: Præpoſitorum; Non nullos Fratres, præſertim, ordinis Minorum de obſeruantia; cuiuſdam conſuetudinis prætextu, quam neq; antiquitate vallari, neq; obſeruantia viridi initi, neq; pacifica, & non interrupta poſſeſſione, firmatam eſſe conſtat; contendere ſibi licere, defunctorum funera, proprio eorum Parocho abſente, eoq; inrequiſito, efferri, & leuare. Idq; haud leues controuerſias, & altercationes, aliquibus in locis, non ſine Populi ſcandalo, & Dei offenſione excitaſſe; ideò volens eadem Sacra Congreg: omnem eiuſmodi diſſenſionem, & ſcandalorum materiam, & occaſionem præcidere, atq; in futurum prouidere, vt tam Parochi, quam Fratres ipſi vnanimi inter ſe voluntate, & ea, quæ par eſt charitate vltima, hæc pietatis Chriſtianæ officia defunctis præſtent, declarat, & huius decreti tepore ſtatuit, prædictis Fratribus, ordinis Minorum de obſeruantia, alijſq; quibuſuis Regularibus quorumcumq; ordinum, & Congregationum, tàm Mendicantium, quàm non Mendicantium exiſtant; nullò modo licere, etiam ſpecialis alicuius conſuetudinis prætextu, Parochias cum Cruce proceſſionaliter, aut aliàs ad efferenda, & leuanda defunctorum Corpora, ſeù funera, intrare, vel illa leuare, & efferre; niſi vocato, & expectato proprio defuncti Parocho, eoq; ibidem præſenti, ſi tamen ipſe alitèr fieri non conſentiat, & permittat, vel niſi requiſitus venire, expreſsè omninò recuſet: atq; ità obſeruari mandat, & diſtrictè præcipit. firmis tamen, & in ſuo robore permanentibus ijs omnibus, quæ ſuper quarta funerum, & canonica portione, alijſq; iuribus ad ſepulturam pertinentibus, ac Sacris Canonibus, & Conciliorum Decretis Summorum Pontificum Conſtitutionibus hactenùs ſancita, atq; ordinata ſunt, vel aliàs, ex particulari conſuetudine, vel alio iure obſeruantur. Romæ, die 13. Ianuarij, 1604. Alexander Cardinalis Florentinus, Hieronymus Aguchius Secretar: † loco ſigilli. 14

In quorum verborum Decreto, ſunt neceſſariò, & omninò adnotanda illa verba, nimirum; *Firmis tamen, &c.* vſq; in finem. nàm Regulares non operantur, in leuandis mortuis ab Eccleſia 15

Parochiali, inconſultis parochis, *vi alicuius conſuetudinis*, vt totum hoc decretum præſupponit, ſed *vi relatorum Iurium Communium, & Bullarum Pij V. & Gregorij XIII. & vi aliorum multorũ priuilegiorum, putà Eugenij IIII. pro benedictinis, Sixti IIII. Clementis IIII. & Quinti. Iulij II. Leonis X. Clementis VIII. nouiſſimè conceſſi Carmelitis Diſcalceatis, & aliorum Summorum Pontificum; qui Regularibus talia indulta conceſſerunt, quibus omnibus non derogat præfatum decretum, ſed vult omnia manere in ſua obſeruantia, & robore. Et ſi modò Sacra ipſa Congreg: informaretur Regulares niti, non in conſuetudine aliqua, ſed in iure communi, & dictis Bullis, & priuilegijs, ad corpora leuanda ab Eccleſia Parochiali, inconſulto Parocho, decretaret dubio procul in fauorem Regularium, qui à dictis Iuribus, & Bullis ſunt pares facti Parochis: quia Regulares pleno iure, habent liberam facultatem, & ius funerandi, & ſepeliendi abſq; Parochi dependentia, à citatis Iuribus, & Bullis, in quorum poſſeſſione perſueuerant pacificè; quæ non interrumpitur, per interruptam poſſeſſionem, & per non vſum, dictorum Iurium, & Bullarum, hic, & nunc ex vi Indulti Eugenij IIII. facti benedictinis, & eſt regiſtratum, in tomo priuilegior: Fratrum Prædicator: fol. 251. incipit, & ſi quaslibet perſonas, &c. vbi hæc ad rem habentur.*

16 *Sepulturam quoq; in locis, & Monaſterijs, præfata Congreg: præſentibus, & futuris, liberam eſſe volumus, & eorum deuotioni, & liberæ voluntati, qui ſe illic ſepeliri deliberauerint; niſi fortè excommunicati, ſeù interdicti ſint, aut etiam publicè Vſurarij nullus obſiſtat; ſaluo tamen iure illarum Eccleſiarum, à quibus corpora aſſumuntur. adijcientes etiã, quòd ſi quandoq; contigerit, per aliquem, aut plures actus contra huiuſmodi, aut quæcumq; alia decreta, priuilegia, indulta, gratias, immunitates, & ordinationes, præfatæ Congregatini conceſſa, aut illorum aliquod, à quocumq; cuiuſcumq; conditionis, dignitatis, gradus, ſeù ſtatus exiſtat, ex negligentia, vel ignorantia præſentium, vel futrorum, quibus hæc conceduntur, aut alia quauis cauſa, propter quam fuerit alitèr attentatum, vel pro tempore obſeruatum ignoranter, vel ſcienter; nullum tamen præiudicium decretis, priuilegijs, indultis, gratijs, immunitatibus, & ordinationibus huiuſmodi, volumus generari, ſed in ſuo vigore, atq; robore permanere: non obſtantibus, in Conſtantienſi, & alijs Concilijs, a Felic: recordat: Innocentio IIII. Martino V. & alijs Summis Pontificibus, prædeceſſoribus noſtris editis conſtitutionibus, et ordinationibus, etiam ſi de illis ſpecialis, & expreſſa mentio præſentibus, habenda eſſet, quibus omnibus, quòad præmiſſa, derogamus.*

17 *Itaq; ex his omnibus, ſequitur, præfatum decretum Sacræ Congregat:* mini-

minime officere Iuribus cap. ſuper Cathedram, & cap. dudum, de ſepultur: in 6. nèc etiam, declarationibus à Sanctiſſimo Pio V. factis ſuper cap. 13. ſeſſ: 25. Trid: Concil. quæ vt communes leges habentur, & à Gregorio XIII. fuerunt authenticatæ per ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ, D. Hieronymum Matheum, quæ omnia vult ipſa Sacra Congregat: vt ſint in ſuo robore, & obſeruantia, quèm admodùm legenti, manifeſtiſſime apparet, per totum. §. firmitatem, & in ſuo robore permanentibus, &c. vſq; in finem incluſiuè. nàm dicta Sacra Congregat: ſuum relatum decretum, totum fundauit, ſub prætextu conſuetudinis cuiuſdam; quòd ſanè, Regularium fundamentum ſunt recitata Iura, & Pij V. declarationes, cum ſua authenticatione facta à Gregorio XIII. quæ leges ſunt.

Doctorum Allegationes.

18 *Præfatas has noſtras Theſes, cum ſuis annexis, ſequuntur Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 58. art. 3. ad finem, eius nepos Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular: reſolut: 109. nu. 7. Syluestr: verb. cano: portio, num. 15. in fine, Villalobos, p. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 5. num. 3. Barboſa, de officio parochi, num. 66. & 67. & in collectanea Bullar: verb. Cadauera, Peyrin: tom. 1. priuilegior: Minimor: conſtitu: 26. Leonis X. §. 16. num. 20. Quaranta, in ſumm: Bullarij, verb. priuilegia regular: Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 3. nu. 207. & cap. 11. num. 73. & 74. Lezana, tom. 2. cap. 1. num. 31. ad finem, & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

19 Parochus requiſitus ad ſuum Parochianum defunctum aſſociandū ad Eccleſiam Regularium, in qua ſepulturam elegit; ſi venire recuſet, aut venire non valeat, ſiue nolit, eſſe non debet difficilis ad licentiam præſtandam; aliàs Regulares vti debent iure ſuo, iuxta dicta; ac multò magis, ſi veniam deneget.

20 *Ità declaraiut Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: in vna Brixienſi, die 18. Iunij, 1591. & in vna Nicotorienſi, die 5. Iunij, 1615. & aliæ recitandæ.*

Doctorum Allegationes.

21 *Tradunt hanc noſtram aſſertionem Vgolinus, de poteſt: Epiſco: cap. 17. num. 1. Lauorius, cap. 3. num. 208. tit. 2. vbi ſuprà, Aldanus, in compend: Canonic: reſolut: dub. 2. nu. 23. Mancinus, dub. 1. facie. 489. in ſua praxi viſit: Infirm: & alij dicendi.*

CON-

CONTROVERSIA XV.

AN Regulares valeant omnia Sacramenta miniſtrare, tàm in Eccleſia, quàm in ſuis Monaſterijs, omnibus Chriſti fidelibus infirmis, & his, ex hac vita decedentibus, abſq; ſepulturæ electione, ſepelire in ſuis Eccleſijs, Parochis inconſultis, pleno iure, licitè, ac liberè queant.

EXPLICATIONES.

1 Huius Controuerſiæ origo, radix, cauſa potiſſima, & vnicum motiuum efficax mihi fuit, hos duos tractatus de ſepulturis componere, ob Domini Caroli, de Ricaſolis Florentini patritij, obitum ſequutum, in Patrum Societatis Ieſu Collegio, menſe Septembris, 1646. qui ægrotus, ex quodam ſuo Caſtello venit ad horum Patrum Collegium Senarum; poſt non multos dies, ex hoc mundi ærgaſtulo ad aliam migrauit vitam, abſq; ſepulturę electione, priùs omnibus receptis Sacramentis àb ipſis Patribus. Tandem in eorum Eccleſia honorificè tumulatus fuit. Cuius cauſa, ortę ſtatim fuere Controuerſiæ magnæ, inter Parochum, & ipſos Patres, quorum Collegium eſt ædificatum, in huius Curati parochia: Et interrogatus de huiuſmodi Controuerſia, quid ſentirē, pronunciaui ſtatim paucis verbis, quæ nunc prolixè traditurus ſum; & quæ tùnc conſului, actum fuit, vt legenti manifeſtum erit.

2 Quæ, ſanè Controuerſia eſt admodum plauſibilis, famoſa, ac ſcitu digna, noſtra hac tempeſtate, ob multos caſus ſequutos, tùm Senis, tùm Florentiæ, tùm alibi, vt audiui; & ob multorū neſcientiam huius materiæ de ſepulturis, effectus ſunt mali ſequuti: quarè in poſterùm, nè in ſimilibus caſibus, alij mali effectus ſequantur, placuit copioſè, tùm hanc materā de ſepulturis, tùm hanc Controuerſiam diffuſè, & amplè pertractare, & de illa, copioſè ratiocinari, vt ſic, quid in praxi ſit operandum, conſuletur, ad lites, & controuerſias componendas, & reſoluendas.

CONCLVSIO I.

3 Regulares indubitanter, pleno iure, *licitè*, ac *liberè* omnibus Chriſti fidelibus, de quocumq; venientibus, quomodolibèt, tàm ad Eccleſias, quàm ad cætera ſua loca exempta proficiſcentes, parochis, & locorum ordinarijs penitùs inconſultis, ſacramentum Euchariſtiæ, etiam in die Paſchatis adminiſtrare valent, pro ſatisfaciendo, etiam, præcepto annuæ communionis.

1 Pro-

1 Probatur, *ex Indulto Nicolai V. qui Religioſis Beatę Marię de Gualdalupe, anno, D. 1468. die 28. Septembris, ſui Papatus, anno 4. conceſſit, vt licitè, ac liberè liceat omnibus Chriſti fidelibus, de illorum manu, ac in eorum Eccleſia, ſacratiſſima communione, die Paſchę refici, abſq; Epiſcopi, aut Parochi venia.* 4

2 *Ex Conceſſione Pauli III. facta eidem Monaſterio, B. Mariæ de Guardalupè, quòd poſtea fuit cæteris Regularibus extenſum, per priuilegiorum communicationem à Pio IIII. & à Pio V. cuius conceſſionis tenor eſt talis.* 5

Antonius Cardinalis, &c. Pœnitentiarius Pauli III. Maior. 13. Kalendas Februarij. 1540. de eiuſdem Pontificis ſpeciali mandato, viuæ vocis oraculo ſuper hoc ei facto authoritate Pontificis, indulſit, & conceſſit, quòd omnes Fratres presbyteri, prædicti Monaſterij, B. Mariæ de Gualdalupe, iàm intrà, quàm extra illud, in Cappellis, oratorijs, Grancijs, & alijs locis eiuſdem Monaſterij, non contradicente Priore, aut eius Vicario, in abſentia, aut Sede vacante; poſſint adminiſtrare ſacramentum Euchariſtiæ, etiam in die Paſchatis ſubditis eiuſdem Monaſterij; vel ab eo dependentibus, & alijs, illò conſlentibus, vtriuſq; ſexus; Diœceſanorum locorum Curatorum, aut Rectorum, ad hoc licentia minimè requiſita, & ſic præcepto Eccleſiæ ſatisfaciant; non obſtantibus in contrarium quibuſcumq; &c.

Quæ indulta habentur in compendio priuilegior: authenticè huius ordinis D. Hieronymi, §. 2. & 6: in Hyſpania; & in Bullario Emanuelis Rodriquez, Sorbi, Caſſarubij, & cæterorum Compilatorum priuilegiorum Regularium. 6

Quale ſanè oraculum Cardinalis Antonij Pœnitentiarij Maioris Pauli III. minimè ſublatum fuit à Papa Gregorio. XV. ſua Bulla incipiente, Romanus Pontifex, *edita die. 2. Iulij. 1622. tom. 4. Bullarij regiſtrata, fol. mihi. 132. vbi, §. 2. hæc ad rem habentur.* 7

Firmis, tamen, & in ſuo robore permanentibus omnibus indultis, & alijs conceſſionibus prædictis, viuæ vocis oraculo, S. R. E. Cardinalibus, ad ipſorum, vel aliorum quorumcumq; fauorem, propria. S. R. E. Cardinalium manu firmatis, prò ipſis, vel alijs factis, & de quibus ijdem. S. R. E. Cardinales teſtimonium inſcriptis præbuerunt. hæc ibi. Bulla autem Vrbani VIII. Exordiens, Commiſſi Nobis, edita, die 5. Maij, 1629. tom. 4. Bullarij regiſtrata, fol. mihi. 429. cum nòn tractet de his oraculis, ſed de quibuſdam clauſulis interdictis in patentibus, ac literis, prò iter facientibus ad Indias, à Regularibus, proindè, nihil ad nos. Immo. Vrbanus. VIII. anno D. 1624. die 19. Aprilis, omnia viuæ vocis 8

ora-

oracula Regularibus conceſſa reualidauit, & confirmauit Religioſis Societatis Ieſu; idq́ confirmauit abſolutè, abſq́ vlla clauſula excluſiua cæterar: Religionum. de hoc ſcripto ſuo teſtimonium perhibuerunt quidam Pater Prouincialis, & alius Pater grauis eiuſdem Societatis, quorum teſtimonia, manu propria ſubſcripta ego vidi. vnde non poteſt eſſe dubium, quòd cæteri communicantes in priuilegijs cum Patribus eiuſdem Societatis Ieſu, gaudeant priuilegijs ſibi conceſſis per viua vocis oraculum. Ità ſcribit Portellus, p. 3. caſ: 52. reſponſ: moral. per extenſum.

9 Hinc clariſſimè apparet omnibus, non nullorum curam animarum habentium, qui oretenùs, & inſcriptis, ſententiam dicere, ac pronunciare auſi ſunt; oracula omnia à diuerſis Summis Pontificibus ſublata eſſe, cum non viderint eorumdem Bullas, ſed de auditu à vulgo loqui, quòd proindè prudentiſſimè dixit Celſus Iuriſconſultus, *in l. in ciuilibus, ff. de legibus: Inciuile eſſet, iudicare de lege, niſi ea tota perſpecta*. & hinc ad rem dixit D. Paulus 1. ad Thimoth: cap. 1. verſ: 7. Volentes eſſe legis Doctores, non intelligentes néq; quæ loquuntur neq; de quibus affirmant. Cæterùm Lectorem mittimus ad videndum cætera de oraculis, ad pręludium 3. & 4. in huius operis apparatu, vbi diffusè diſſeruimus de huiuſmodi oraculis.

10 3 Probatur concluſio, *ex priuilegio Iulij Papæ II. ordinis Minimorum conceſſo, ſua Bulla incipiente, Dum ad ſacrum Ordinem Minimorum, &c. vbi §. 37. hæc habentur. Et quòd Fratres ipſi Minimi, in eorum Eccleſijs conſtructis, & conſtruendis, curialibus, mercatoribus, Peregrinis, ac tranſeuntibus, & alijs quibus vis perſonis, Eucariſtiæ ſacramentum, quoties opus fuerit, miniſtrare, ac miniſtrari facere, &c.*

11 In quibus verbis, ſunt rimanda illa verba, nimirum, *Quoties opus fuerit*. quæ ab eodem Summo Pontifice, poſt initium ſuæ Bullæ, ſic ipſe rectè declarat dicens: *Quoties deuotio ingrueret, & neceſſitas poſtularet, etiam abſq́ quacũq́ Superiorũ licentia miniſtrandi, &c.*

12 Nomine verò Eccleſiarum, non dumtaxat Eccleſiæ ipſæ intelliguntur, ſed Clauſtra quoq; vt optimè notat *Abbas, & Gloſſa edocet, verb. Monaſterij, & habetur cap. Abbati, §. hac noſtra, diſp: 14. & cap. Alma mater, de ſent: excommunic: in 6. & ibi gloſſa, verb. vt diximus, Monaſterij, & tale indultum ſtat authenticè regiſtratum tom. priuilegio: ord: Prędicator: fol. mihi. 218.*

13 4 Ex conceſſione facta à *Pio V. Sanctiſſimo Patribus Teatinis, regiſtratá in compend: ſuorum priuilegior: verb. cõmunicare, §. 3. vbi hæc ad rem dicuntur.*

Item

Item Mercenarijs, famulis, operarijs, & ſeruis noſtræ Cõgregat: quos tunc reperiri contigerit, etiam in mortis articulo, & quoties de illo dubitari contigerit, etiam Diæceſanorum locorum, & Sacerdotum Curatorum quorumcumq́; etiam, in quorum Ciuitatibus, & Diæceſibus, ac Eccleſiarum Parochialium, reſpectiuè, Eccleſiæ, & loca ipſius Congregationis, tunc, & pro tempore fuerint, aut aliorum quorumcumq́; licentia, petẽdi ſpatium, proptèr repentinam neceſſitatem, Sacramenta Euchariſtiæ, etiam, pro viatico, & extremæ vnctionis, miniſtrare, etiam alijs quibuſcumq́; in caſu neceſſitatis ſupra dicto, etiam nulla ad hoc, per Nos prædicta nèc Nobis conceſſa licentia.

5 Ex Bulla eiuſdem Sanctiſs. Pij V. incipiente ad Immarceſcibilem. *Et eſt in ordine. 31. regiſtrata in Bullario, tom. 2. fol. mihi. 28: edita idibus Februarij. 1567. vbi §. 17. cum maiori ampliatione hæc habentur ad rem noſtram in fauorem dictorum Patrum Theatinorum.* 14

Et tàm Præpoſiti, quàm cæteri omnes Clerici, Romæ, Venetijs, Neapoli, ac aliàs, vbicumq́; eorum degentes, Congregationis huiuſmodi, nunc, & pro tempore exiſtentis, qui tamen presbyteri fuerint, Euchariſtiæ, etiam pro viatico, ac etiam conſtitutus in articulo mortis, ac extremæ vnctionis, cæteris Clericis, ac Fratribus, Congregationis huiuſmodi; ac etiam mercenarijs, famulis, operarijs, & ſeruis eorumdem, Congreg: ac quibuſuis hoſpitibus, etiam Sęcularibus, & extraneis, quos in locis, vel habitationibus, Congregatio: huiuſmodi, tunc reperiri contigerit, etiam, Diæceſanorum locorum, et Sacerdotum Curatorum quorumcumq́; etiam in quorum Ciuitatibus, & Diæceſibus, ac Eccleſiarum Parochis, reſpectiuè, Eccleſiæ, & loca ipſorum Congregationis, nunc, & pro tempore fuerint, aut aliorum quorumcumq́; licentia minimè petita, nèc obtenta, & in caſu, quò non daretur ſpatium petendi talem licentiam, propter repentinam neceſſitatem, etiam quibuſcumq́; alijs perſonis, quæ in huiuſmodi neceſſitate intrà Eccleſias, Collegia, Domos, & habitationes Congregationis Prædictorum reperiri contigerit, ac extrà illa; alijs quibuſcumq́; infirmis, etiam in mortis articulo conſtitutis, vbiq́; in caſu neceſſitatis ſuprà dictæ, etiam nullo ad hoc, per eos petita, nèc eis cõceſſa licentia, cuiuſuis Sacerdotis Curati, pænitentię Sacramenta Eccleſiaſtica miniſtrare poſſint. hęc Pius Sanctiſſimus V. in ſua dicta Bulla.

6 Ex conceſſione Eugenij IIII. facta Benedictinis, & regiſtrata authenticè, tomo priuilegior: Fratrum Prędicator: fol. mihi. 251. quę exorditur, & ſi quaslibet perſonas. vbi hęc habentur. 15

Prętereà, cum ſępè contingat ob deuotionem, quam ad Monachos pręfatę Congregationis non nullę perſonę habent ſingularem, ad huiuſmodi

Monachos pro earum ſalutę animarum recurrere; Nos volentes, earum deuotioni ſatisfacere, quòd liceat dictæ Congregat: Prælatis, ſiuè Monachis deputatis à ſuis Superioribus ad audiendas huiuſmodi perſonarum confeſſiones accedere, illaſq; audire, ac perſonę ipſę eis confiteri poſſint, abſq; alia ſuorum Superiorum licentia.

Nèc non eis pęnitentia, & ſatisfactione iniunctis, quoties oportuerit abſoluere ab omnibus, & ſingulis peccatis, preterquàm Sedi Apoſtolicę dumtaxat ſeruatis; Nèc non à quibuſcumq; ſuſpenſionum, excommunicationum, & interdicti, ſententijs, alijſq; Eccleſiaſticis cenſuris, & pęnis, quas à iure, vel ab homine latis, ſatisfactione iniuncta, incurriſſe quomodolibèt cenſebuntur. Inſuper, & vota omnia permutare, ac in omnibus, & ſingulis caſibus, etiam Ordinarijs, aut per ſynodales, ſeù Prouinciales conſtitutiones reſeruatis, cum eis diſpenſare, pręter cenſuras, pęnas, & vota, & caſus, de quibus eſſet meritò Sedes Apoſtolica conſulenda; eiſq; ac omnibus, qui ad prefatos Monachos ob deuotionem huiuſmodi recurrerint, Euchariſtię ſacramentum miniſtrare valeant, de ſpecialis dono gratię in fauorem obſeruantię Regularis, licentiam elargimur. hęc ibi.

16 7. Concluſio noſtra, ratione probatur videlicèt, non eſſe à Trid: Concilio noſtram Theſem reuocatam: quia priuilegia, in quorum reuocatione, certa forma neceſſariò requiritur, non cenſetur reuocata eſſe, ea non ſeruata: quoniam *Gregorius XIII.* Societati Ieſu ſic conceſſit, ac cõſequenter cęteris omnibus Regularibus in his priuilegijs communicantibus; vt ſcilicèt, hæc antiquata, imminuta, aut ſublata per Papam numquam cenſeri poſſit, niſi dictæ Societatis Patribus, authoritate eiuſdem Papæ, ea reuocatio iuridicè innotuerit; *vt rectè autumant Marcus Antonius de Amatis, deciſ: 17. Flauius Cherubinus in compendio Bullarum, tom. 2. conſtit: 1. Gregorij XIII. Scholio 2. Stephanus Bauny, in ſua morali Theologia, p. 1. tract: 5. q. 19. Diana, p. 3. tract: 2. de dub. regular: reſolut: 68. cum alijs nominandis.*

17 Sed quandò priuilegia vni Religioni ſunt confirmata *ex certa ſcientia, motu proprio, ac de plenitudine poteſtatis*; ſunt cæteris Religionibus æquè confirmata per communicationem priuilegiorum, quæ inter illas reperitur, & quia etiam priuilegiorum confirmatio, eſt noua gratia, & nouum priuilegium; *vt tradunt Doctores, in materia de legibus, & in ſpecie Suarez, lib. 8. de legibus, cap. 18. num. 8. & 10. Alexand: Peregrinus, in compendio priuileg: Theatinorum, §. 4. in ſcholio, tit. priuilegia, §. 3. Diana, & Bauny, in di-*

in dicto loco. ergo ſi Regularibus non fuerit intimata, & inſinuata reuocatio prædictorum priuilegiorum, in ſuo permanent robore. Immò, omnia Regularium priuilegia dicta, ac dicenda, *fuere confirmata a Pio V. Gregorio XIII. Sixto V. Clemente VIII. et à Paulo V. vt oſtendimus preludio. 3. in apparatu Sepulchrali huius noſtri operis;* quò Lectorem mittimus ad videndum.

Quapropter; ſi obijciatur in præſentia, quòd non omnes Regulares huiuſmodi priuilegijs vtuntur: dicimus, hoc euenire poſſe, aut quia ea ignorent exiſtere, aut quia neſciunt ſe poſſe illis in praxi vti, ob ipſorum neſcietiam; aut ſi multi ſciant dicta Indulta, ſe poſſe in die Paſchatis eis vti, tamen credunt, hic & nunc, cum Parochianis locorum minimè eis expedire vti in praxi, ob rixas, & controuerſias, quæ fortaſſe oriri poſſunt, ſi id ipſi Parochi locorum ſcirent, communicare ſuos Parochianos in die Paſchatis, ſine illorum venia; quòd de Aduenis, & Peregrinis ſecùs dicendum eſt, quòd abſolutè poſſunt eos communicare in die Paſchatis, nón eſt penitùs dubitandum. 18

Doctorum Allegationes.

Docentes ſunt hanc noſtram Theſem Ioannes de la Crux, de priuileg: lib. 2, cap. 5. dub. 4. concluſ. 3. Rodriquez tom. 1. qq. regular: q. 56. art. 3. Hieronym: Rodriquez, in compend: qq: regular: reſolut: 127. num. 1. Tamburinus, tom. 2. de Iure Abbat: diſp: 5. q. 3. nu. 6. Miranda, tom. 1. manual. prelata. q. 242. art. 2. concluſ. 2. Portellus, de dub. regular. verb. adminiſtratio ſacramenti, num. 6. Compendium priuilegior: Societatis Ieſu, verb. eucharistia, §. 2. Suárez, tom. 4. de Religió: tract. 10. lib. 9. cap. 3. num. 7. Emanuel Sà, verb. Eucharistia, num. 10. Coninck, de ſacram: q. 82. art. 3. nu. 31. Fagundez, lib. 3. precept: 3. cap. 3. nu. 18. alios citans, Sanchez, tom. 1. de matrimonia, lib. 3. diſp: 7. num. 17. Sorbus, in compendio priuilegior: verb. communicare, Beia, p. 4. reſponſ: moral: caſ. 4. Peyrinus, tom. 1. priuilegior: conſtitu: 1. Iulij. 2. num. 83. Corduba in addict: ad compen. verb. communicare, Nouarius, in lucerna Regular: verb. Euchariſtia, num. 4. Diana, p. 3. tract. 2. de dub. regular: reſolut: 12. & p. 6. tract. 7. reſolut: 158. & p. 5. tract. 3. reſolut: 12. Mancinus in addict: ad 9. pract: de Euchariſt. dub. 17. Lezana, tom. 3. verb. Euchariſt: quòad Regulares, num. 6. Barboſa, de offic. parochi, cap. 20. nu. 10. & 11. Caſsarubius, in compend: priuilegio: verb. communicare, num. 13. Medina, lib. 1. Inſtruct: Confeſſor: cap. 11. §. 3. Henriquez, lib. 7. de Euchariſt: nu. 1. Buſseus, in ſumm: morali, verb communio ſacra, §. an 19

autèm Regularis, Cruſers, lect: 6. fol: mihi, 538. Bartholomeus à San-ctoſauſto, lib. 2. Euchariſtia, q. 280. Stephanus Bauny, p. 1. tract: 5. q. 19. ſuę Theolog: moral. vbi mordicus concluſion: noſtram docet, ac tuetur, Alexander Peregrinus de priuilegijs, verb. communicare; num. 6. Lezana, item; tom. 1. cap. 21. num. 8. & cæteri, de communi ſententia.

CONCLVSIO II.

20 Regulares pleno Iure, *licitè*, ac *liberè*, in die Paſchatis Reſurrectionis, ac in mortis articulo valent ſacramenta omnia miniſtrare; & communicare ſuos famulos, ſeruitores, agrorum cultores, & paſtores gregum, Aduenas, Peregrinos, & cæteros omnes ad ſuas Eccleſias confluentes, pro præcepto ſatisfaciendo annuæ confeſſionis, & communionis.

21 *In primis conſtat aſſertio ex Trid: Concil. cap. 11. ſeſſ: 24. ex Indultis, Clementis IIII. & Sixti IIII. pro Benedictinis, & Martini V. vt in monum: ordin: conceſſione. 315. ex Bulla 1. Innocentij 6. pro Eremitanis, D. Auguſtini, Sixi IIII. prò Carmelitis, ex Bulla 41. Leonis. X. & Innocentij. VIII. prò prædicat: ex Bulla Pauli III. prò Societate Ieſu; & habetur in compendio priuilegior: Minorum; verbo familiares, §. 10. & adeſt declaratio Sacræ Congregat: data in lucem, tempore Gregorij XIII.*

22 Probatur prætereà ratione; quia nullum fit præiudicium parochis, nec etiam Iniuria à Regularibus adminiſtrantibus Sacrã Euchariſtiam, ſuis familiaribus, ſeruitoribus, famulis, famulabus, factoribus, Aduenis, hoſpitibus, peregrinis, & ſimilibus: quia nullo iure cauetur, vt hi omnes in Eccleſia Cathedrali, aut parochiali in die Paſchatis, pro præcepto ſatisfaciendo, communicent, cum poſſint vbilibet communicare, & confiteri.

Doctorum Allegationes.

23 *Allegantur pro hac Theſe noſtra omnes citati Doctores num. 19. & alij nominandi, de communi ſententia, Caſſarubias, in ſuo compendio priuilegiorum, verb. familiares, ſeu famuli, Fratrum, num. 2. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 67. & tom. 1. q. 55. art. 21. Peyrinus, tom. 1. priuilegior: in conſtitut: Leonis X. num. 4. & conſtit. 1. Iulij II. §. 55. Suarez, tom. 4. de Religione; tract: 10. lib. 9. cap. 4. num. 11. Portellus, verb. famuli, de dub. regular: nu. 1. Lezana, tom. 2. cap. 18. per totum, & alij dicti, & dicendi.*

CONCLVSIO III.

24 Regulares tamen in die Paſchatis, prò bono pacis, ad tollenda

da ſcandala, rixas, inimicitias, odia, & omnia mala, debent conſultò, ac prudenter ſe abſtinere à communione præſtanda, Curatorum Parochianis locorum.

Sic, namq; fuit Archyepiſco: Neapolitano, Cardinali Boncompagno reſcriptum: Conqueſti ſunt, coram Sanctiſſimo Domino, Rectores Eccleſiarum Parochialium iſtius Ciuitatis, de Patribus Theatinis, & Societatis Ieſu, quòd aſſerere audent, perſonas Laicas aſſumentes in eorum oratorijs, ſeu Congregationibus, Euchariſtiæ ſacramentum die Paſchatis, Eccleſiæ præcepto ſatisfacere. Cumq; minimè ſit permiſſum, ſed fideles ſacram communionem, tempore Paſchali à proprio Parocho, vel ab alio de ipſius Sacerdotis licentia, ſub pæna ſuſpenſionis à diuinis, & alijs ſibi benè viſis, id prohibeat præfatis Religioſis, moneatq; ipſos Laicos ſacramentum Euchariſtiæ, vt ſuprà, de manu proprij Parochi teneri ſuſcipere, vt Eccleſiæ præcepto ſatisfaciant. Ità igitur prò ſua paſtorali pietate omninò curabit Eminentia Veſtra, cui me humillimè commendo. Romæ die 20. Martij, 1638. Eminentiæ Veſtræ Reuerendiſſ. Humillimus Seruus Cardinalis Veroſpius. quòd ſanè reſcriptum non officit noſtris allegatis ſuprà Indultis, vt legenti maniſeſtiſſimè apparet, nèc ea aufert, & conſequentèr manent in ſua vi, ac robore, & efficatia. 25

Præterea, dubitatum fuit, an ſtante priuilegio Regularibus conceſſo, vt omni tempore, præterquàm in die Dominicæ Reſurrectionis, poſſit ab eis Euchariſtia ſumi, eo fine, vt ſatisfaciat præcepto Eccleſiæ, de quo in cap. omnis vtriuſq; ſexus, de pænit: & remiſſione. 26

Sacra Congregat: die 23. Ianuarij. 1586. cenſuit negatiuè: quia, d. cap. omnis, ſicut vult, quòd quis proprio Parocho confiteatur; ità à proprio etiam Parocho Euchariſtia ſumatur; quià ſubdit: Niſi forte de proprij Sacerdotis Conſilio duxerit abſtinendum ab Euchariſtia; ab eodem recipi debet Euchariſtia. eius enim eſt deſtruere, cuius eſt condere. l. vlt. de legibus, Alexand: ibid: num. 13. 27

Et Sacra Concilij Congregat: die 21. Maij. 1601. etiam cenſuit nòn ſatisfacere præcepto Eccleſiæ eum, qui ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum ſuſcipit antè vel poſt diem Paſchatis, non de manu Parochi, ſed Regularium habentium à Sede Apoſtolica priuilegium miniſtrandi hoc ſacramentum, præterquàm in die Paſchatis: quòd tamen viſum eſt etiam in die Reſurrectionis, poſſe ipſos miniſtrare. 28

CONCLVSIO IIII.

Regulares non dumtaxat miniſtrare *licitè*, ac *liberè*, pleno iure valent Euchariſtiam omnibus venientibus ad ſua loca exêpta, inconſultis Parochis, ſed etiam eiſdem receptus ad huiuſ- 29

modi ſua loca, charitate Dei ad hoſpitium, extremam vnctionem infirmantibus præſtare queunt pari modo indubitantèr.

30 In primis ſtat certiſſima aſſertio ex Superioribus priuilegijs adductis: deindè probatur.

1. *Ex capit: 1. Religioſi, de priuilegijs, in clement. in 6. vbi antè finem habetur. Sanè, Religioſis illis, quibus eſt ab Apoſtolica Sede conceſſum, vt familiaribus ſuis, domeſticis, aut pauperibus, in hoſpitalibus ſuis degentibus ſacramenta poſſint Eccleſiaſtica ad miniſtrare; nullum ex præmiſſis volumus quoàd hoc præiudicium generari.* hæc ibi. ſed ſi huiuſmodi Sacramenta Religioſi in ſuis hoſpitalibus vtriuſq; ſexus perſonis adminiſtrare queunt. ergo multò magis à forciori in domibus ſuis, grancijs, & in alijs ſuis exemptis locis, inconſultis Parochis, quibus à Iure pares ſunt Religioſi facti.

31 2. Ex multis priuilegijs etiam conſtat noſtra aſſertio *Ex Alexandri IIII. conceſſione prò Carmelitis, Martini V. prò Benedictinis, Clementis IIII. pro Minoribus, Iulij II. & Leonis X. prò Minimis, & ex alijs Papis pro cæteris Regularibus.*

32 3 Nam *in compendio priuilegiorum Societatis Ieſu, verb. extrema vnctio, habetur, poſſe hos Religioſos, ijs, qui intrà ſepta Collegiorum, ſeù domorum infirmati fuerint, tàm Eccleſiaſticam communionem, quàm extremam vnctionem, Apoſtolica authoritate, licitè, & liberè inconſultis Parochis, adminiſtrare.*

33 4 Regulares etiam valent vi ſuorum priuilegiorum hactenùs recitatorum omnia Sacramenta miniſtrare Aduenis, & hoſpitibus ad ſua loca quomodòlibèt aduentantibus, quoties, videlicèt opus fuerit, ideſt, neceſſitas expoſtulat, quæ non poſtulat, niſi ſemel in anno, & in mortis articulo. ergo

34 5. *Ex Indulto Nicolai Franchi, Legati de Latere in Hyſpania, Sixti IIII. conceſſo Benedictinis, ſub his verbis. Et ſi qui intrà ſepta Monaſteriorum veſtrorum ipſorum infirmati fuerint, extremam vnctionem dare auctoritate Apoſtolica, cuius legationis officio fungimur in hac parte, tenore præſentium, plenariam, & liberam concedimus facultatem Parochialis presbyteri, vel alterius cuiuſcumq; Epiſcopi, vel Superioris licentia, vel aſſenſus nullatenùs requiſitus: ſed priuilegia, & conſtitutiones Legatorum de latere, in omnium Doctorum ſententia, perpetuò exiſtunt, & valent, vt habetur, cap. final. de offic. Legati; vbi Gloſſa, verb; ſtatuta, Zerola verb. adicta, num. 5. 3. in ſua praxi.* ergo

35 6 *Ex Regula. 13. de regul. iuris, in 6. vbi dicitur. Cui enim licet, quòd eſt plus, licitum eſt quoq; quòd eſt minus:* ſed Regularibus ſi licitum

citum

citum eſt ſacramentum pœnitentiæ, ac Euchariſtiæ ſęcularibus
infirmis extrà proprias domos adminiſtrare . ergo multò magis,
in ſuis proprijs exemptis locis, vbi locorum Ordinarij, nec Pa-
rochi vllam habent Iuriſdictionem. ergo vera concluſio.

Minor conſtat certò ; quia Regulares extrà propria loca ſua
exempta, in domibus ſęcularium vbi ſunt capellæ, poſſunt cele-
brare, & communicàre, & confiteri ipſos ſæculares, per priuile-
gia, quæ habent ad hunc finem. ergo.

7 *Conceſſo, namq́; Maiori, Minus conceſſum vtiq́; eſſe videtur, cap.* 36
ex parte, el. 3. de decimis: ſed maius eſt ſacramentum Euchariſtiæ,
quàm ſacramentum extremę vnctionis; & etiam *dignius ad ſe trahit*
minus dignum, vt oẽs Doctores cõmuniter autumant cum Gloſſa, in cap.
quòd in dubijs, de conſecrat: Eccleſ: verb. conſecratã. ergo vera aſſertio.

8 Nàm ſi Regulares non poſſunt hoc ſacramentum extremæ 37
vnctionis hoſpitibus Sęcularibus infirmis manentibus quauis oc-
caſione in ſuis exemptis locis, non eſſet de iure Animabus circà
ſalutem neceſſariò prouiſum: nàm cum non poſſent talia ſacra-
menta pleno iure, *liberè*, ac *licitè*, adminiſtrare inconſultis Pa-
rochis, ſæpè, ſæpius, ac paſſim abſq́; eis morerentur, & Regula-
res ſemper negarent Parochis licentiam ingrediendi ad ſua exẽ-
pta loca, vbi nullam iuriſdictionem habent, nèc vti valent, cum
hæc omnia queant ipſi, & ſanè, melius Parochorum ſęcularium;
cum etiam in his ſacramentis adminiſtrandis, inſeruiunt ſuis Re-
ligioſis; ſed hoc eſt falſum ; cum benè à Sede Apoſtolica ſit per
multa priuilegia, & à Iure communi prouiſum ; videlicèt Re-
gulares omnia ſacramenta in ſuis exemptis locis, omnibus ad-
uentantibus ad illa quomodòlibet, Hoſpitibus, & Aduenis ad
miniſtrare. ergo.

9 Nàm Sacerdos quilibet ſiuè Regularis, ſiuè Sæcularis valet 38
hoc ſacramentum extremæ vnctionis miniſtrare ægroto morti
proximo in abſentia ipſius met Parochi, vel hoc eo negante:
quia proprius Parochus non eſt rationabilitèr inuitus, & credi
debere Summum Pontificem ſalutem tunc id velle nè æger mo-
ribundus hoc priuetur ſacramento, quòd licèt non ſit de ſalutis
neceſſitate, eſt nihiloſecius, valdè vtile, ac eſſe poteſt, vt ab ipſo
ſacramento, ægroti ſalus æterna, id eſt, illius virtute, vt mori-
bundus ſuorum remiſſionem peccatorum conſequatur, quem-
admodum ſępiſſimè eſſe poteſt. ergo multò magis, Regulares in
ſuis exẽptis locis poſſunt tale ſacramentum Aduenis infirmis ad-
miniſtrare, parochis inconſultis.

Do-

Doctorum Allegationes.

39 *Docent communitèr hanc noſtram Theſem omnes Scriptores relati, num. 19. & 23. Sotus, in 4. diſt. 23. q. 2. art. 1. Suarez, tom. 4. de ſacram: diſp: 4. ſect. 2. & tom. 4. de Religio: tract. 10. lib. 9. cap. 4. nu. 52. & 17. Henriquez, in ſumm: cap. 13. §. 4. Granado, in 3. p. D. Thom. de ſacram: Controuerſia 8. tract. vnic: diſp: 8. nu. 5. Diana, p. 3. tract. 2. reſolut: 12. & p. 5. tract. 3. reſolut. 82. Præpoſitus, in 3. p. D. Thom: q. vnic: de ſacram: extremæ vnctionis, dub. 6. num. 43. Fernandez, in medulla caſ: conſci: p. 3. cap. 10. §. 1. num. 8. Miranda, tom. 1. q. 46. art. 1. verſ. ſed porrò, & q. 49. art. 1. quibus locis, refert priuilegium Eugenij IIII. conceſſum Minoribus, vt ipſi valeant hoc ſacramentum adminiſtrare toties, quoties fuerit opus omnibus Sæcularibus quomodòlibet in Religioſis ſuis Conuentibus fuerint, Tamburinus, tom. 2. de iure Abbat: diſp. 7. q. 3. Portellus, de dub. regular: verb: familiares, & famuli, Hieronym: Rodriquez, reſolut: 64. num. 1. Rrodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 62. art. 1. & tom. 3. q. 79. art. 1. Ioannes de la Crux, de priuilegijs, lib. 2. cap. 5. dub. 4. Mancinus, pract: 8. dub. 12. & dub. 17. ad nonam pract: in addict: de extrema vnctione, Alexander Peregrinus, p. 1. in compend: priuilegior: verb. communicare, §. 3. Lezana, tom. 2. cap. 14. num. 34. & cap. 16. num. 20. & 21. & tom. 3. verb. extrema vnctio, num. 1. & tom. 1. cap. 21. num. 10. Peyrinus, tom. 1. de priuilegijs, in conſtitu: 1. Iulij. 2. num. 92. Barboſa, de officio parochi, cap. 22. num. 4. vbi refert, Regulares debere retinere in ſuis Eccleſijs oleum ſanctum ad hunc effectum, vt de facto ſemper habent, & hoc etiam ex decreto Sacræ Congregat: Epiſco: & Regular: die 23. Iulij. 1589. & Pius V. in ſua Bulla,* etſi Mendicant: ordinis, *& in alia ſua.* Ad hoc nos Deus, &c. *de nouo dicta priuilegia conceſſit, & confirmauit, &c. & alij nominandi.*

40 Nàm Monaſteria, & loca exempta omnia Regularium æquiparantur totalitèr locis poſitis extrà Diæceſim; vndè, quemadmodum Parochus nullum ius, ſicùt & Diæceſanus haberet in eo, qui decederet ex hac vita, extrà diæceſim ſuam; ità in eo, qui moritur extrà diæceſim: & quemadmodum extrà diæceſim pro Parocho ſe gereret ille, qui ibi curam Animarum habet; ſic in locis exemptis Regularium, Parochiale munus incumbit Superiori, ad quem Animarum cura, loci illius ſpectat. Et proindè miniſtrare facit omnia dicta Sacramenta infirmis ſiuè Regularibus, ſiuè Sæcularibus hoſpitibus, & Aduenis quomo-

dolibet ad ſua loca exempta venientibus; & ibi commorantibus, & infirmantibus.

CONCLVSIO V.

In præſentia, nomine *Familiaris*, de quo in Regularium priuilegijs fit mentio, & in ſuperioribus eſt dictum; non dumtaxàt, veniunt famuli, & cæteri, qui in Religioſorum obſequium ſunt; at etiam, omnes Parentes eorumdem, Germani, Cognati, Affines, Conſanguinei, Benefactores, Amici, Religionis Deuoti, qui debitorum cauſa, ad loca exempta concurrunt, Milites, in ſtatione manentes, ideſt, *Aqquarterati*, omnes deuotionis cauſa, & recreationis venientes ad loca religioſa quomodòlibèt, & ibi commorentur; & hi omnes ſub ditione ſunt Superiorum locorum, maximè quoàd Sacramenta eis miniſtranda, & ipſi, ius habent, ea petendi, quoties opus habent, & volunt pro ipſorum animæ ſalute recipere. 41

Nàm huiuſmodi dictio *Familiaris*, cum circà materiam fauorabilem verſemur, ac nemini præiudicialem, nèc odioſa eſt proindè, in præſentiarũ eſt extendenda ad omnes perſonas, quę, quauis occaſione, & cauſa, & quomodòlibèt ſe ad loca omnia exempta Religioſa transferunt, & conſequenter libertatem habent licitè ſacramenta omnia petere, & recipere quoties volunt, & opus habent pro ſua animæ ſalute. 42

CONCLVSIO VI.

Qui domicilium habet in Ciuitate, ſeu Terra, vel Caſtro, & quandoq; recreationis cauſa, Villam petit, & ibi accidit, vt infirmetur, atq; medendi cauſa ad viciniorem Ciuitatem ſe transferre facit, ac conſultò ad domum Religioſam vadit, vbi deuotionem habet, & ab ipſis Religioſis humaniſſimè receptus; morbo verò ingraueſcente, reperitur in neceſſitate recipiendi omnia ſacramenta, quibus ab ipſis ſumptis, moritur ſine ſepulturæ electione; hi Religioſi, ſicut benè egerunt, in adminiſtrandis Sacramentis illi, Parocho inconſulto, ſic pari modo optimè faciunt, eum eodem inconſulto, ſepelire in ſua Eccleſia. 43

1 Probatur; quia quilibet Catholicus, ſui compos, liber, ad ſepulturam ſibi eligendã, eſt, vbi vult; *ex cap. licet, de ſepultur: in 6. cap. cum liberum, & cap. 1. de ſepultur: & Gratian: autumat, cap. facultas 15. q. 2. vbi ità ſcribit. Vbi quiſq; tumulandus ſit, in voluntate eius conſiſtit.* ſed talis ægrotus ex rure voluntariè ſe transferens ad domum Religioſam, & in neceſſitate conſtitutus ibi omnia reci- 44

piendi Sacramenta, ius habuit ab eis petendi, & ipſi ius ei præbendi illa habent, & decedens ſinè expræſſa ſepulturæ electione, de iure eſt tumulandus in ipſorum Religioſorum Eccleſia, quia ab eis omnia ſacramenta recepit. ergo.

45 2 Nàm mox quis ingreditur loca exempta Religioſorum, ſtatim eſt ſub dictione Superioris loci; & præſertim quòad ſacramenta recipienda, & ad ſepulturam eligendam vbi ſumpſit ſacramenta ab eis. ergo.

Doctorum Allegationes.

46 *Prò his duabus Theſibus, allegantur omnes citati Doctores in ſuperioribus, & in fra allegandi, & Bullæ Papales, authenticè emanatę atq́, authenticatæ ab Auditore Cameræ Apoſtolicæ.*

C O N C L V S I O VII.

47 Regulares de iure communi, *pleno iure, liberè, ac licitè* valent in ſuis Eccleſijs ſepelire omnes perſonas, quæ quomodòlibèt ad loca ſua exempta ſe aduentarunt, & mortuæ ſunt ibi, receptis prius ſacramentis, & abſq́; ſepulturæ electione, inconſultis ipſis locorum Parochis, ſane non eſt in dubium reuocandum.

48 1 Probatur *ex iure communi cap. ſuper Cathedram, de ſepulturis, in 6. ex cap. inter cunctas, de priuilegijs, in 6. ex cap. dudum, de ſepultur: in 6. & cap. 1. extrà de ſepulturis. vbi dicitur: Patres Prædicatores, ac Minores liberam habeant ſepulturam.* ergo vera concluſio.

49 2 *Ex Bulla authenticata, & regiſtrata, in tom. priuilegior: ord: Patrum Prædicator: fol. mihi 111. in fauorem condita, eiuſdem ordinis, à Nicolao V. ſub his verbis.*

NIcolaus Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Iuſtis, & honeſtis, ſupplicum votis, libentèr annuimus, eoq́, fauoribus proſequimur opportunis. Exhibitas, ſiquidem Nobis, prò parte Dilectorum filiorum, Bartholomei Magiſtri, & Iacobi Procuratoris, Generalium ordinis Prædicatorum: petitio continebat, quòd olim, Magiſtro, Prioribus, & Fratribus dicti ordinis, pro tempore exiſtentibus, à varijs Romanis Pontificibus, prędeceſſoribus noſtris, indultum, & conceſſum extitit; quòd ipſi omnibus, & ſingulis perſonis, quæ in eorum obſequijs morarentur, poſſent ſacramenta Eccleſiaſtica miniſtrare, & illas, cum deceſſerint, in eorum cœmeteris ſepelire, prout in literis, indè confectis, quarum tenores preſentibus haberi volumus, prò expreſis, pleni us continetur.

50 *Cum autèm ſicut eadem petitio ſubiungebat, perſepe in diuerſis domibus, ſiuè Conuentibus dicti ordinis contingat non nullos Chriſti fideles*

ob de-

ob deuotionis cauſam, infrà ſepta domorum huiuſmodi, & clauſuram cohabitare, quibus dari debent huiuſmodi ſacramenta. Nos, noſtrorum prædeceſſorum, in hac parte veſtigijs inhærentes, Ipſorum Magiſtri, & Procuratoris ſupplicationibus inclinati, Magiſtro, Prioribus, & Fratribus præfatis vbilibèt conſtitutis, omnibus, & ſingulis perſonis infrà ſepta, & clauſuram prædictam, pro tempore commorantibus, quoties opus fuerit ſacramenta Eccleſiaſtica, liberè, & licitè, *ſicut illis, qui in eorum ſeruitijs inſiſtunt, miniſtrandi, & eas, poſt earum deceſſum, in eorum cœmeterijs ſepeliendi, Diæceſani loci, aut alterius cuiuſcumq; licentia, ſuper hoc minimè requiſita*, plenam, & liberam *concedimus, tenore præſentium, authoritate Apoſtolica, facultatem. Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ſtatutis, & conſuetudinibus præfati, & aliorum quorumuis ordinum, cæteriſq; in contrarium non obſtantibus quibuſcumq;. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ* 1448. *pridie Kalendas Auguſti, Pontificatus noſtri, anno II.*

3 *Ex Bulla Innocentij VIII. regiſtrata vbi ſuprà authenticè, fol. mihi* 186. *ſub his verbis.* 51

Dilectis Filijs, Vicario Generali, & Fratribus Congregat: Lombardiæ ord: Prædicatorum.

Innocentius Papa VIII. Dilecti filij, ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem: Exponi Nobis feciſtis, quòd in literis, & priuilegijs per Sedem Apoſtolicam Ordini veſtro conceſſis, intèr alia, expreſſè continetur, quòd Fratres ordin is veſtri omnibus, & ſingulis perſonis eorum obſequijs inſiſtentibus, cuncta Eccleſiaſtica ſacramenta miniſtrare, & illis decedentibus, earumdem perſonarum Cadauera, in eorum Cœmeterijs ſepelire poſſint, proùt in eiſdem literis, & priuilegijs plenius aſſeritis conſtare.

Cùm verò habeatis, quàm plurimos Vobis obſequentes, ad quod huiuſmodi indultum extendi deſideratis, veſtris, in hac parte, Nobis porrectis ſupplicationibus inclinati, literas, & priuilegia huiuſmodi, ad quaslibet perſonas, etiam Sorores ſeù Moniales dicti ordinis, ſub cura, & directione veſtræ Congregat: degentès, aut aliàs, ipſis Sororibus, aut Monialibus, ſeù Fratribus dictæ Congregat: communiter, vel ſingularibus perſonis obſequia impendentes, etiamſi, eorum agros colant, aùt greges paſcant, vel ad longum, aùt modicum tempus conducti, aùt aliàs Fratrum dictæ Congregationis ſeruitijs occupati ſint, dummodò operas diurnas, non exerceant, tenore præſentium extendimus, ac vobis, & veſtræ Congregationis Fratribus, vt eiſdem Monialibus, Sororibus, & alijs perſonis præfatis, extremæ vnctionis, confeſſionis, & Euchariſtiæ ſacramenta etiam in Paſchate Reſurrectionis, D. N. Ieſu Chriſti miniſtrare liberè, & licitè 52

valeatis, Apoſtolica Authoritate concedimus; ac Vos à cenſuris, & penis ſi quas huiuſmodi Sacramenta ipſis perſonis miniſtrando, aut eorum Cadauera in veſtris Cœmeterijs ſepeliendo in curriſetis, eadem authoritate abſoluimus, & abſolutos fore cenſemus.

Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Congregat: & ordinis Prædicatorum iuramento, vel aliter roboratis ſtatutis, conſuetudinibus cæteriſq; in contrarium facientibus quibuſcumq;. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub anulo piſcatoris, die 23. Octobris. 1487. Pontificatus noſtri anno IIII:

DICTIO LIBERAM ILLVSTRATVR.

53 Quià in dictis Iuribus, & Bullis recitatis fit mentio huius dictionis, *liberam*, & *liberè*; placet, eius ſignificationem, prò inſtituto noſtro, immedium afferre ſicùt pari modo, de dictione *licitè*. Nàm Canoniſtæ, dicta Iura expendentes, huiuſmodi dictionem, *liberam*, *Ioan: Franciſcus de Pauinis aſtruit importare quamdam abſolutam prærogatiuam, ac dominium per actum, cui adijcitur, cap. cum nobis de elect: in 6. in fine:* & fauet multum etiam, *conſilium Oldradi, quod incipit: Grauamina, quæ Fratribus ordinis Mendicant: inferuntur, &c.* itaq; Patres Dominicani, ac Franciſcani valent ſua ſponte, abſq; licentia Parochorum, & Diœceſanorum in ſuis Eccleſijs mortuos ſepelire, *iuxtà textum, cap. 2. de locato, & cap. ſtatuimus, de Regular: & cap. cum plures, & ibi gloſſa, verbo, liberè, de officio delegati in 6. & cap. 1. de cenſibus, in 6.* importat itaq; poteſtatem, ac dominium independenter, cadauera in ſuis Eccleſijs tumulandi.

DICTIO LICITE EXPENDITVR.

54 Huiuſmodi enim dictio *licitè*, vt benè *Menochius de arbitr: Iudic: lib. 1. q. 7. num. 32. cum alijs explicat*, importat pari modo, liberam, ac abſolutam poteſtatem, & dominium, ac facultatem tribuit, quam poteſtatem *Nicolaus V. in ſua relata Bulla præſtat Patribus Prædicatoribus ſepeliendi omnes, qui decedunt ex hac vita, in locis ſuis exemptis, abſq; ſepulturę electione:* quemadmodum etiam, idem concedit dictus *Papa Innocentius VIII. eidem ordini Prædicatorum, ac cęteris per communicationem priuilegiorum.*

55 4 Probatur concluſio ratione hac adequata, & formali, à Iuribus dictis deſumpta. Nàm de iure, certiſſimum eſt, canonico, quis humari debet, vbi ſacramenta recipit, ſine ſepulturę electione moriens, *vt Gloſſa cum cęteris edocet in cap. d. dudum, de ſepultur: in 6.* ſed ſęculares quomodolibet, ad loca exempta

Regu-

Regularium accedentes, & ibi omnia Sacramenta ab ipſis recipientes in eorum neceſſitate, & morientes abſq; ſepulturæ electione. ergo debent in ſuis Eccleſijs ſepeliri; *nam dignus eſt operarius mercede ſua cap. 1. extrà de ſepultur: & cap. Eccleſiaſticis. 12. q. 2. cap. charitatem, 13. q. 1. §. 1; & 16. q. 6.* ſunt ſanè Regulares facti pares Parochis à dictis Iuribus, & Bullis relatis.

Doctorum Allegationes.

Tenent noſtram Theſem Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 67. art. 2. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 128. in compend. qq. regular: Portellus, de dub. regular: verb. ſepultura, num. 2. Peyrinus, tom. 1. priuileg: Minimor: conſtitu: 1. Iulij. II. §. 37. num. 92. Bonacina, de ſacram: diſp: 4. q. 7. punc: 2. num. 10. Barboſa, cap. 20. num. 12. ante finem, de offic: parochi, Lezana, tom. 2. cap. 16. num. 22. Layman, lib. 3. ſect: 5. tract: 1. cap. 12. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 109. Lauorius, tit. 2. cap. 11. num. 145. tom. 1. variar: lucubrat: vbi autumat, pluries hoc eſſe deciſum à Sacra Concilij Congreg:, Mancinus, dub. 1. fol. mihi. 487. in praxi viſit: infirm: ad finem; cum alijs, in ſuperioribus allegatis; & allegandis. 56

CONCLVSIO VIII.

Religioſi ab alijs recepti ad hoſpitium Regularibus in ſuis exemptis locis, *quomodolibet*, & remoti etiam à ſuis proprijs Monaſterijs, ſi cõtingat, eos infirmari, ac poſteà mori, receptis omnibus ſacramentis ab ipſis Religioſis, & abſq; ſepulturæ electione; ſunt in Eccleſijs eorumdem Religioſorum ſepeliendi, vel Cœmeterio. 57

Cuius eſt ratio adequata; quia, eo ipſo, quis, ſiuè Regularis, ſiuè Sęcularis ad hoſpitium eſt receptus, in domo, aut loco exẽpto Regulari, eſt ſub illius loci Prælati dictione factus ſubditus, & omnia ſacramenta petere valet in neceſſitate conſtitutus, & ipſe Prælatus dare tenetur, & ſine ſepulturæ electione decedens, conſequenter ſepeliri debet in illorum Eccleſia, & prò hac aſſertione militant cæteræ rationes in ſuperioribus dictæ. 58

CONCLVSIO IX.

Regulares ad hoſpitium recipientes tàm Religioſos, quàm Sæculares Aduenas, *quomodolibet ibi commorantes, & manentes*, infirmos euaſos, *licitè*, ac *liberè, pleno iure* confiteri eos poſſunt ipſi Religioſi, licèt minimè ſint ab Ordinarijs locorum approbati. 59

In primis, concluſio conſtat certiſſimè, *ex Clementina, cap. Religioſi, de pęnis, in 6. cuius verba retulimus ſuprà nu. 30. ſub concluſione 4.* 60

& ibi

& ibi videantur; quale decretum ſanè ablatum minimè fuit *à Trid: Concilio ſeſſ: 23. cap. 15.* cum nulla ibi mentio fiat expræſſa, & ſpecialis in indiuiduo, vt neceſſariò requiritur, de illo, vt Conciliare eſt, *Viennenſis Concilij* memoria agatur, ſicut Nos prolixè, & ad ſaturitatem probamus *tom. 2. diſp: 2. contro: 3. de priuilegijs in ſeptem ſacramenta Eccleſ: Regularibus conceſſis.*

61 2 Nàm ſi Regulares, abſq; Diæceſanorum approbatione licitè, ac validè confiteri queunt ſuos familiares, ac domeſticos, & famulos. ergo multò magis Religioſos hoſpites, qui ſunt omninò ab Epiſcopis exempti, vt pari modo ſeruitores, famuli, & familiares, vi multorum priuilegiorum conceſſorum Regularibus à diuerſis Summis Pontificibus. ergo vera concluſio. nàm tales Religioſi hoſpites facti ſunt ſubditi Prælato loci Regulari dum ipſi ſub ſua dictione manent.

62 3 Præfati Summi Pontifices dicti, *liberam*, & *licitam*, poteſtatem ordini Prædicatorum præbent adminiſtrandi omnia ſacramenta omnibus perſonis aduentantibus ad ſua loca exempta, & ſepultura non electa ab ijs decedentibus, poſſe in ſuis Eccleſijs ſepelire, inconſultis parochis, & ſinè Diæceſanorum licentia. ergo vera concluſio; quia tales perſonas omnes Aduenas facit Papa Nicola V. pares, & æquales in hoc familiaribus, & ſeruitoribus Regularium. ergo vera concluſio.

63 4 Quando namq; *Concilium Trid: ſeſſ: 23. cap. 15. & Vrbanus VIII. in ſua Bulla*, nouiſſimè emanata, exigunt, Regulares neceſſariò habere debere approbationem prò audiendis Secularium confeſſionibus ab Epiſcopis locorum, eſt ſermo de ſecularibus vtriuſq; ſexus ſub locorum Ordinarijs exiſtentibus; minimè verò de Religioſis, & Secularibus ad hoſpitium receptis à Religioſis, ſub dictione Prælati loci manentibus, dum ibi commorantur, & hoc efficitur, nè detur confuſio harum Iuriſdictionum, inter Epiſcopos, & Prælatos locales Regulares. ergo vera aſſertio.

Doctorum Allegationes.

64 *Tradunt hanc noſtram aßertionem communitèr omnes relati Scriptores ſuprà, Ioan: de la Crux, lib. 2. de priuilegijs, cap. 6. dub. 1. concluſ: 1. Suarez, tom. 4. de Religio: lib. 9. cap. 4. tract. 3. num. 17. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 67. art. 1. Portellus, de dub. regular: verb. famuli. num. 1. Peyrinus, tom. 1. de priuileg: conſtit. 1. Iulij 2. §. 15. num: 12. & §. 37. num. 93. Lezana, tom. 2. cap. 16. nu. 16.*

Bar-

Barboſa, in collectan: Doctorum, ad Trid: Concilium, ſeſs: 23. cap. 15. num. 11. allegans Armendarium, Bonacinam, Fernandez, Homobonum, & alios, & de poteſt: Epiſco: allegat: 25. num. 165. & cap. 20. nu. 12. de officio parochi, §. aduertant prim:, Diana, p. 3. tract: 2. reſolut: 12. Alphonſus de Leone, tom. 2. recollet: 10. nu. 50. Mancinus, in addict: ad 4. pract: dub: 22. & cęteri omnes nominandi.

CONCLVSIO X.

Tàm Religioſi, quàm Sęculares omnes ad hoſpitium recepti in domibus Regularium, vbi acceperunt ab eis omnia ſacramenta, & mortui ſunt abſq; ſepulturæ electione, & tumulati in ipſorum Eccleſijs, eiſdem Indulgentijs gaudent, quibus ipſimet Religioſi fruuntur. 65

Ità Innocentius. VI. ſua Bulla prima conceſſit Aeremitanis D. Auguſtini, Sixtus IIII. Bulla. 37. Carmelitis, Leo X. ſua Bulla. 41. Fratribus Minimis, Clemens IIII. Minoribus, Alexander VI. Patribus Prędicatoribus; & Gregorius. IX. anteà, Martinus V. Benedictinis. 66

CASVS NARRATIO.

Quia in Ciuitate Viterbienſi, anno 1615. contigit, vt quidam Frater Ioannes ordinis Sancti Spiritus de Vrbe, deceſſerit ex hac vita abſq; ſepulturę electione, qui pro negotijs ſui Monaſterij, id eſt Hoſpitalis Sancti Spiritus, cum alijs duobus Fratribus ibi morabatur. vndè fuit dubitatum, vbi tumulandus eſſet, an ſcilicèt in Eccleſia Sanctiſſimę Trinitatis, Patrum ęremitarum, in qua anteà tres alij ſepulti fuere, ſeù in Eccleſia Sancti Saluatoris, quę eſt annexa, & dependet ab Eccleſia Sancti Spiritus de Vrbe, quę eo tempore erat Commenda Fratris Bernardini Frumenti, eiuſdem ordinis Sancti Spiritus; aut in Parochia, in qua mortuus eſt. at quià partes inter ſe amicabiliter concordarunt; talis difficultas inreſoluta remanſit: prò qua nihiloſecius ſit in ordine. 67

CONCLVSIO XI.

Religioſus præfatus, vtì de iure ſepulturam ſibi eligere non valebat, ſic pari modo, de iure tenebatur in Eccleſia Sancti Saluatoris, vt annexa, & omninò dependens ab Eccleſia Sancti Spiritus de Vrbe, & illi incorporata, ſicut etiam debebantur tumulari in eadem Eccleſia, illi tres alij, qui in Eccleſia Sanctiſſimę Trinitatis anteà humati fuere, ſed ſanè malè, & contra Ius commune. 68

Pars prima aſſertionis eſt manifeſtiſſima ex ſuprà dictis, *ex cap. Religioſi, de ſepultur: in 6.* quia Religioſus dùm manet in aliqua domo ſuæ Religionis, loco aliàs exempto, & quæ eſt in 69

corpo-

corporata, & membrum eſt Eccleſiæ Maioris ſuæ Religionis; nequit ſibi ſepulturam eligere; cum non ſit remotè, ſed propè locum, vbi eſt humandus. ergo non poteſt ſepulturã ſibi eligere.

70 2 Pars probatur, quia adeſt Eccleſia vt membrum, ac dependens à Maiori Eccleſiæ, in qua de iure eſt ſepeliendus, & non alibi; & tres illi fratres ignoranter; & male contra Ius commune, tumulati fuere in Eccleſia Patrum Æremitarum, D. Auguſtini.

CONCLVSIO XII.

71 Omnes Sæculares vtriuſq; ſexus, in locis exemptis Regularium, ſeu proprijs domibus antè illorum mortem, volentes cum habitu Religioſo ſepeliri, *licitè*, ac *liberè* omninò valẽt, ipſis quoq; Parochis contradicentibus, & in Eccleſijs Religioſorum tumulari, & Indulgentias multas ob id lucrantur, à Romanis Summis Pontificibus eis conceſſas.

72 Pars prima conſtat ex verbis *Bullę aureę Sixti IIII. regiſtratę in tom. priuilegior: Patrum Prędicator: authenticè. fol. mihi, 165. ità concedentis.*

Cum autem non nulli ad ordines prędictos Predicatorum, & Minorum ſpecialiter gerentes deuotionis affectum, eorum Cadauera, cum habitu Fratrum Prędicatorum, & Minorum, ſeù Fratrum, vel ſororum de pęnitentia, vtriuſq; ordinis Prędicatorum, ſepeliri mandent, & perſepè antequam moriantur, habitum huiuſmodi eis poſtulant exiberi.

Decernimus, habitum huiuſmodi per Priorem domus, ordinis Prędicatorum, aut Guardianorum domus, ordinis Minorum loci, in quo tales decedere continget vel per Superiorem Prelatum ipſorum ordinum, domorum, ſeù Prioratus, & Guardiani, vel cui, illi duxerint committendum dumtaxat, & non per alium quauis auctoritate, vel Prelatione fungentem, exiberi debere: Qui prędictum habitum recipientibus, declarare teneantur apud eorum ordinum Eccleſias debere ſepeliri in eorum habitu, quorum habitum ſuſcipiant, & illorum ſic indutorum, Cadauera diſcooperta, nullo pallio, vel tegumento ſuper poſita, cum habitu huiuſmodi ad ſepulturam deferri poſſe; Ordinariorum etiam, ſub cenſuris prohibitione locorum, quælibet in contrarium edita non obſtante; quos quoad hoc modificamus.

73 *Item, ex verbis Leonis. X. conſtitutionis incipientis* Sacro approbante Concilio *authenticè regiſtata, tom. priuilegior: Patr: Prædicat: fol. mihi,* 177.

Volentes quoq; ſepeliri in habitu eorumdem Fratrum, in clauſtro non degen-

degentes, ſed in proprijs domibus habitantes, in eorum vltima volun-tate, ſepulturam ſibi liberè eligere poſſint.

Adeſt præterea declaratio Sacræ Congreg: Epiſco: & Regular: ſub his verbis. Prædicta Cadauera recto tramite ſunt ad Eccleſias Regularium deferenda cum Parocho; quo requiſito expreſſè venire recuſauerit, licere tunc ijſdem Regularibus, etiam ipſo inuito, portare ad ſuas Eccleſias. Romæ. 11. die Decembris. 1615. Antonius Maria, Cardinalis Gallus. V. Theatinus Secret: † loco ſigilli. 74

Eadem interrogata Sacra Congregat: à Patribus Minoribus, an in eorum Eccleſijs ſepelienda ſint Cadauera illorum, qui dicti ordinis habitu induti, ex hac vita migrarunt? Reſpondit: Id fieri debere, ſi tamen à Guardiano domus loci, in quo tales decedere contigerit, aut ab alio Superiore, vel altero cui id Superior committendum duxerit, habitum receperint, ac prædicti, Guardianus, vel alius Superior, habitum huiuſmodi ſuſcipientes, præmonuerint, eorum cadauera, propter habitus conceſſionem, ac receptionem penès ipſos Fratres, quorum habitum geſtant, eſſe ſepelienda. 75

Secunda pars etiam conſtat, quò ad indulgentias hæ perſonæ lucrantur ob habitus delationem, ſic namq; concedunt *Nicolaus III. & Clemens IIII. in ſuis Bullis*, morientibus cum habitu Minorum, & cum eo eligentibus ſepeliri, Remiſſionem tertiæ partis omnium peccatorum; quòd idem conceſſerunt *Vrbanus V. & Iulius II.* qui ſua Bulla exordiente, *dum ad ſacrum ordinem. authenticè regiſtrata fol. mihi. 225. tom. priuilegior: Patrum Prædicator:* vbi ſic habetur. 76

Quodq; de cætero, famuli domorum, ordinis Minimorum huiuſmodi necnon cæteri, eiuſdem ordinis habitum portantes, & in articulo mortis, in dictis domibus, ſepulturam eligentes, omnibus, & ſingulis priuilegijs, ordini Minimorum huiuſmodi quomodòlibèt conceſſis gaudere liberè, & licitè, valeant indulſimus.

Et dictus habitus Religioſus ſi priuſquam moriatur, indui moribundus nequeat, ſaltem ponatur ſuper lectum, vt ſic gaudere valeat his Indulgentijs.

Doctorum Allegationes.

Docent noſtram Theſem Peyrinus, tom. 1. priuilegior: conſtitut: 26. Leonis X. & in Sixto IIII. Barboſa, de iure Eccleſiaſt: lib. 2. cap. 10. num. 73. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 76. art. 8. & 9. & in ſuo Bullario, verb. Sixtus. IIII. Caſſarubius, in compend. priuilegior: verb. habitus, Confectius, verb. Sixtus. IIII. in ſuo Bullario, & in ſumma- 77

rio priuilegior: Mendicant: tit. ſepultura, ad finem, Lauorius, tom. 1. lucubrat: tit. 2. cap. 11. num 202. Bordonus, reſolut: 35. nu. 68. & 69. in ſuis conſil. regular. Lezana, tom. 3. verb. habitus regularis, nu. 5. 7. & 8 & tom. 4. verb. ſepultura quò ad Regulares, num. 17. & cæteri omnes de communi ſententia. Et Leo. X. ac Adrianus. VI. conceſſerunt ſingulis Christi fidelibus, in regnis Caſtellæ, Leonis, & Granatæ exiſtentibus, qui deuotionis feruore induti habitu Sacratiſſimæ Trinitatis, & cum illo deceſſerint, & in Eccleſijs huius ordinis ſepeliri ordinauerint, omnes, & ſingulas indulgentias, & peccatorum remiſſionem, Patribus prædicti ordinis conceſſas, conſequuntur; quæ gratia communicatur etiam cæteris Regularibus.

CONCLVSIO XIII.

78 Regularium omnium famuli, ſeruitores, Commenſales, & familiares, ab eiſdem in ſuis exemptis locis, recipere *licitè, liberè*, ac *pleno iure* valent ſacramenta omnia, & decedentes, abſq; ſepulturæ electione, in ſuis Eccleſijs ſepeliri debent, inconſultis Parochis, & ob id lucrantur etiam gratias, & Indulgentias, quibus ipſi Religioſi fruuntur, & etiam in die Paſchatis cõmunicari.

79 Item certiſſimè conſtat concluſio ex ſupradictis; attamen, prò coronide huius Controuerſiæ placet afferre de re iſta *Indultum Leonis. X. factum in fauorem Fratrum Minorum, & exorditur, his, quæ, &c. Editum. 1513. & refert Peyrinus Collector priuilegiorum huius ordinis, tom. 1. in Leone. X. ſub his verbis.*

80 *Vt Patres ordinis Minorum, huiuſmodi dictarum domorum famulorum, prò tempore in habitu ſęculari eis deſeruientium, quoties opus fuerit etiam Paſchatis tempore, & in mortis articulo, in eorum domibus, & Eccleſijs huiuſmodi confeſſiones audire; ipſiſq; & eorum cuilibet Euchariſtiæ, extremæ vnctionis ſacramenta miniſtrare; ac illis, & cuilibet eorum, in humationis, & ſepulturæ beneficia, cuiusvis licentia, ſuper hoc minimè requiſita; impendere, licitè, ac liberè, valeant. Ità quòd, ſingulæ perſonę huiuſmodi, & prout dicti fratres priuilegijs, & Indultis huiuſmodi, in eorum mortis articulo frui, & gaudere, ac ſi eis expreſſè conceſſa fuiſſent, authoritate præſentium extendimus, & ampliamus.*

81 Cuius priuilegij eſſe poteſt ratio: quia cum loca Regularia omnia ſint ab Ordinarijs locorum exempta; ac immediatè Sedi Apoſtolicæ ſubiecta; neceſſariò ſequitur, nullam Iuriſdictionem Parochũ habere in his exemptis locis quò ad ſacramenta miniſtranda, & ſepulturam tradendam, exercere, & dictum priuilegium etiam indulſit eidem ordini Iulius. II. quod ad cæteros

ordines

ordines quoq; omnes per communicationem extenditur.

In præſentiarum, autem, nomine *Familiaris*, ſumitur ſtrictè, 82
ideſt, prò Seruitoribus, famulis, qui ipſis Religioſis quotidie in
ſeruiunt, & cum eis cohabitant, & cōmenſales quaſi exiſtunt,
& eorū expenſis viuunt. vt colligitur *ex cap. final. de verb. ſignificat:*
in 6. nec etiam videtur ſimpliciter neceſſarium, vt quis in præ-
ſentia, familiaris cenſeatur, quòd propter ſtipendium, vel mer-
cedem inſeruiat; quia ſi quis gratis Monaſterio ſeruire vellet, fa-
miliaris vtiq; dicetur, vt rectè *Fælinus, cap. in lit. aſtruit cum alijs.*

Doctorum Allegationes.

Sequuntur Aſſertionem communiter Doctores; ſupra allegati, dictus 83
Peyrinus, num. 86: & in Iulio II. conſtit. 1: §. 15: num. 13: & 18.
Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 67: art. 2: & 3. Portellus, de dub. re-
gular: verb. famuli, nu. 4: Suarez, tom: 4. de Religio: tract: 10: lib. 9.
cap. 4. num: 14. Barboſa, de offici: Epiſco: allegat: 5. num. 2. Rota Ro-
mana, p. 2. diuerſ: deciſ: 303. nu. 4. Lezana, tom. 2. cap. 16. nu. 11.
Caſſarubius in compend: priuilegior: Mendicant: verb. familiares nu. 8.
Confectius, fol. mihi, 46. à prin: in Sixto IIII. ſui Bullar: & alij no-
minandi. Idem Indultum conceſſit Patribus Prædicat: Sixtus IIII. Cle-
mens IIII. Nicolaus V. & Innocentius VIII. nuper relati perextenſum.

CONTROVERSIA XVI.

AN Monialium Confeſſores, tamquam ipſarum Parochi, valeant omnes ſuos Sæculares ſeruitores vtriuſq; ſexus, ſumptibus monialium viuentes, in Paſchate prò ſatisfaciendo præcepto annuę confeſſionis, & communionis confiteri, & communicare queant, & cęteros alios aduenas ad ipſarum Eccleſiam confluentes, & decedentes abſq; ſepulturæ electione, tumulare in ipſarum Eccleſia, ipſis Parochis inconſultis, & cætera ſacramenta his perſonis omnibus adminiſtrare poſſint?

CONCLUSIO I.

Moniales, non dumtaxat ſuorum ordinum priuilegijs gaudent, 1
verumetiam aliorum ordinum, communicant in priuilegijs,
quatenus earum ſtatui non obſtant.

1 Probatur pars prima aſſertionis *ex Bulla Benedicti XI. relata in* 2
tomo priuilegiorum ordin: Fratrum Prędicat: & incipit, Dilectis in Chriſto
filiabus, &c. fol. 37. mihi. vbi hec ad rem habentur. Ac nihilominùs à
Iurisdictione, & poteſtate Patriarcharum, Archiepyſcoporum, Dięceſano-
rum veſtrorum, & quorumcumq; aliorum eximimus vos, & loca,

& Monaſteria veſtra de gratia ſpeciali, illis inſuper gaudentes priuilegijs, gratijs, indulgentijs, quę ipſi ordini Prędicatorum ſunt conceſſa, & in poſterum concedentur, &c.

3 2 *Ex Bulla Sixti IIII. deſumpta ex eodem dicto tomo priuilegiorum, quę authenticata ſunt omnia, & exorditur ſic. Sacri Prędicatorũ, & Minorum Fratrum Ordines, &c. vbi omnia, priuilegia, & gratias, & conceſſiones confirmans, horum duorum ordinum, hęc habet. Et nè propter Monaſteria Monialium, ſeu Sororum, ſub cura, & inſtitutis ordinis prędicti Fratrum Prędicatorum, & Minorum, & S. Claræ, ſeu S. Damiani, ordinum, & S. Franciſci de pœnitentia nuncupatorum ordinum, vtriuſq; ſexus perſonas contingat eorumdem Fratrum quietem turbari, motu, ſcientia, & authoritate propria, prędictis ſtatuimus, quod huiuſmodi Monaſteria, & loca; eorumq; Abbatiſſę, & Prioriſſæ, Procuratores, Syndici, oblati, & vtriuſq; tertij ordinis prędicti de pęnitentia nuncupatę perſonę prędictę, eiſdem priuilegijs, immunitatibus; gratijs; fauoribus; conceſſionibus, facultatibus, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus prędictis, Fratrum Prędicatorum, & Minorum ordinibus, ac illorum profeſſoribus, domibus; & locis, ac Procuratoribus, Syndacis, oblatis, & commiſſis, ſeu aliàs, quomodòlibet per prędeceſſores noſtros, aut Nos hactenus conceſſis; & impoſterum concedendis, quauis authoritate, quatenus earum ſexui, & ſtatui non contradicunt, liberè, & licitè vti poſſint, & debeant in omnibus, & per omnia prorſus, & ſinè vlla differentia, ac ſi eiſdem Monaſterijs, locis, & perſonis, Abbatiſſis, Prioriſſis, Syndacis, Procuratoribus, oblatis, & commiſſis, Sororum, & Monialium earumdem, ac perſonis vtriuſq; ſexus, de pęnitentia huiuſmodi, nominatim conceſſe forent, & concederentur expreſſè, &c.*

4 3 *Ex Bulla Pij V. Sanctiſſimi, incipiente,* Etſi Mendicantium ordinis. *vbi dicitur, Nèc non Monialibus quibuſcumq; & Sororibus tertij Ordinis Prędicatorum ordinum reſpectiuè, ordinibus, ac illorum Eccleijs, domibus, & perſonis, etiam viuę vocis oraculo, in genere, & in ſpecie, &c. & hoc idem Sixtus V. ſua Bulla exordiente.* Etſi Mendicantium ordinum. *die 3. Octobris; 1587. edita vbi ad rem ſic habetur. Monialibus, Sororibus, ac vtriuſq; ſexus Religioſis, &c. etiam viuę vocis oraculo, &c. & Clemens VIII. ſua Bulla incipiente.* Ratio paſtoralis, &c. *edita 1597. in qua cuncta priuilegia Minorum de obſeruantia, & Monialium S. Clarę, & de Pęnitentia, innouat, confirmat & inualidat.*

5 4 Ratione probatur ſic. Nàm in priuilegiorum conceſſione minimè ſexus attenditur, ſed ſtatus qualitas, ideſt, Religionis, qui

qui ſtatus æqualitèr in monialibus, & in viris Religioſis vtriuſque cuiuſque Religionis adeſt: & quia in fauorabilibus fœmininum ſub maſculino compræhenditur in his, quæ fœminis accomodari queunt; ſed prædicta accomodati valent. ergo vera concluſio.

Probatur pars. 2. Nàm Religioſi per communicationis viam, de monialium priuilegijs participant ſui ordinis, atque ex huiuſmodi participationis vigore; dicta priuilegia fiunt propria Religioſorum, perindè ac ſi ipſis per ſe primò conceſſa eſſent. 6
Ex alia autem parte moniales ipſæ, ſui ordinis omnibus priuilegijs potiuntur, quorum ſunt capaces, vt diximus, *ex Sixti IIII. Bulla, & ſic moniales omnius ordinis, putà, D. Dominici gaudebunt priuilegijs. S. Claræ, & D. Franciſci ac cæterorum ordinum*; & ſi non per immediatam communicationem, ſaltèm per mediatam communicationem, quàm moniales ipſæ à Religioſis ſui ordinis habent: licèt probabile ſit etiam, hoc eis competere per immediatam cõmunicationem, quatenùs huiuſmodi priuilegia conceſſa viris Religioſis alicuius ordinis, eo ipſo cenſeantur monialibus illius ordinis conceſſa.

Doctorum Allegationes.

Has Theſes communitèr docent Doctores, & præſertim Rodriquez, tom. 1. qq. regular. q. 13. art. 2. Suarez, lib. 8. de legibus, cap. 10. num. 3. Caſtro Palaus, tract. 3. diſp. 4. punc. 12. num. 1. Tamburinus, de Iure Abbatiſſarum, q. 1. nu. 1. & q. 2. diſp. 17. Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 6. cap. 7. num. 116. Caſſarubius, in compendio priuilegio: verb. priuilegiorum communicatio, nu. 18. §. 2. Portellus, p. 2. reſponſ: moral. caſu 14. num. 3. & de dubijs Regular: verb. priuilegia, nu. 22. Paſqualigus, deciſ: 129. num. 4. Peyrinus, tom. 2. priuilegio: Minimor: conſtit. 8. Pij V. §. 2. num. 3. Alex: Peregrinus, in ſcholijs conſtitution: ſui inſtituti, verb. priuilegia, Pellizzarius, de monialibus, cap. 9. nu. 1. & 2. cum alijs referendis. Confectius fol. mihi, 43. 132. 243. recitat Bullas diuerſ: Pontificum, ac omnes in Superiori Controu: allegati. 7

CONCLVSIO II.

Monialium Monaſteria gaudent priuilegio exemptionis à Iuribus Parochiæ, intrà quam ſunt ædificata, conceſſo omnibus Regularibus vtriuſque ſexus, quibus Confeſſarius proinde deputari ſolet, qui tamquam Parochus omnia ſacramenta, & ſepulturam adminiſtret. 8

CONCLVSIO III.

Confeſſarij Regulares Monialium omnes, pleno iure, in die 9

Paſ-

Paſchatis, pro annua Confeſſione, & communione, ex præcepto Eccleſiæ ſatisfaciendo; valent Monialium omnes famulos, & famulas, & omnes hortulanos, & factores omnes, quos monialiũ ſumptibus, ipſæ ſuſtentant, & alunt, ac ipſis inſeruiunt, confiteri, & communicare liberè, & licitè valent; abſq; vlla hæſitatione, & tenentur; & non alij Parochi.

10 Iàm conſtat concluſio ex Superioribus recitatis, propter cõmunicationem priuilegiorum, in quibus moniales, & loca earum exempta communicant, & gaudent ſicut cæteri omnes Regulares viri, *& ex Concil. Trid. ſeſſ. 24. cap. 11. ex Bullis authenticis, Innocentij IIII. Bulla 4. ordini Prędicator. cõceſſa; Clementis IIII. & Sixti IIII. prò Benedictinis, vt in monumentis ordinum, conceſſ. 315. habetur; Innocentij VI. Bulla prima, ęremitanis, D. Auguſt. facta; Sixti IIII. Bulla 37. Carmelitis indulta, vt Leonis. X. Bulla 41. Minoribus conceſſa, & ex Superioribus Controuerſijs.*

11 Etiam clariſſimè conſtat per ea dicta de Regularibus in Controuerſia propria de hac re ſuprà cum allegatis Bullis, & indultis. Nàm Monaſteria monialium ſunt omninò, ac totalitèr à Cura Parochorum Sæcularium exempta, ſicut etiam illarum famuli, famulæ, factores, hortulani, & ſimiles, qui viuunt, & aluntur ipſarum ſumptibus. ergo hi non poſſunt, nèc debent vllo pacto à Parochis Sęcularibus Sacramentari, ſed ab ipſis monialium Confeſſoribus de iure.

CONCLVSIO IIII.

12 Confeſſores Monialium, D. Dominici, & Sanctę Verdianæ, & cæteri Confeſſores Regulares Monialium de Florentia, & totius Orbis Terrarum, vbi Monaſteria Monialium exempta à Locorum Ordinarijs exiſtunt: tenentur de iure confiteri omnes perſonas vtriuſq; ſexus ſubditas, & alimentatas ab ipſis monialibus, ac dare omnia Sacramenta Eccleſiæ in die Paſchatis, & cæteris diebus, quandò caſus mortis occurrit, & ſine electione ſepulturę decedentes, tumulare in Eccleſia exteriori Monialium, inconſultis ipſis Parochis Sæcularibus, *licitè*, ac *libere*, *& pleno iure*, abſq; vlla de hac re hæſitatione, valent.

13 Conſultò, hanc poſuimus aſſertionem, quia audiuimus abuſum, & corruptelam intollerabilem Florentiæ exiſtere, cum ſcandalo, & præiudicio grandi Regularium vtriuſq; ſexus, non nullos Parochos temerè, ac ignorantèr confiteri velle, ac communicare pro præcepto ſatisfaciendo annuæ confeſſioni, &

com-

communioni, hortulanos, famulos, & famulas, & cæteras perſonas alimentatas, & ſubditas ipſis Monialibus, abſq; prorsùs omni iure legitimo; & hoc ſiuè factum ſit ex malitia, ſiuè ex ignorantia, aut abuſu, & mala conſuetudine contrà Ius debitum Regularium vtriuſq; ſexus; non eſt vllo pacto amplius tollerandum, & in tanta cecitate, ac ignorantia perſiſtere; quia vnuſquiſq; ius ſuum habere, ac poſſidere debet, & nemo in meſſem alienam debet de iure intrare, nèc poteſt vllo pacto de iure communi. ergo vera concluſio.

2 Probatur, quia Nulla poteſt conſuetudo introduci contrà ius tertij, & in illius prçiudicium, ſed Parochi, in quorum Parochijs Monaſteria Regularia vtriuſq; ſexus ſunt çdificata ſunt exêpta ab ipſis Parochis, & ipſarum perſonę ſeruientes, & ſubditæ ſunt eis, non valent de iure ſacramenta adminiſtrare, nèc ſepulturam tradere eis morientes ſine ipſius electione. ergo. 14

Doctorum Allegationes.

Prò omnibus his aſſertionibus allegantur omnes citati Doctores, nu. 7. & inſuper Naldus, Bordonus, Baldellus, in his materijs de Regularibus vtriuſq; ſexus, cum alijs citandis, de communi ſententia; Tamburinus, diſput. 32. q. 4. de iure Abbatiſſar. & alij omnes dicti in Superiori Controuerſia. 15

CONCLVSIO V.

In Monialium Monaſterijs Puellæ Sçculares, çducationis cauſa manentes, tempore Interdicti, ſiuè generalis, ſiuè ſpecialis, Miſſam, & cætera diuina officia audire valent, ſacramenta omnia recipere, & tradere eas ſepulturæ abſq; pompa, ſi aliàs, ipſæ excommunicatæ non fuerint, & nominatim interdictæ; & cætera omnia obſeruentur, quæ ad hoc *in cap. Alma mater præſcribuntur*; & hæc omnia fiant ianuis clauſis, excommunicatis, & interdictis eiectis extrà Eccleſiam; & non pulſatis Campanis. 16

Concluſio habetur *in Ordinum priuilegijs, verb. interdictum, 3. in annotationibus*; §. 5. *Tertiarij, vbi ſic dicitur à Sorbo in compendio priuilegiorum Mendicantium.* 17

Tertiarij, Beatæ, famuli, familiares, domeſtici, aliiq; in monialium Monaſterijs degentes, poſſunt tempore Interdicti, ſiuè generalis, ſiuè particularis Miſſam, ceteraq; diuina officia audire, Eccleſiaſticæ ſepulturæ in noſtris Eccleſijs ſine pompa tradi, ibiq; omnia ſacramenta recipere: dummodò tamen, nemo ex ſuprà dictis, ſit excommunicatus, vel interdictus, ac cæteris obſeruatis limitibus cap. Alma mater.

Vbi

18 Vbi ad rem noſtram, ſunt obſeruanda verba illa: *Aliæq; in monialium Monaſterijs degentes.* ſub quibus, puellæ intelliguntur, quę ibi cauſa æducationis manent.

CONCLVSIO VI.

19 Nomine autem familiarium, domeſticorum, in pręſentiarum famulorum, famularum, & ſimilium, omnes illi intelliguntur, qui inſeruiunt monialibus, & ab eis ſuſtentantur, & aluntur, tàm intrà, quàm extrà Monaſteria, tàm ad tempus, quàm perpetuò gaudent dicto priuilegio.

CONCLVSIO VII.

20 Medici, Chirugi, Fabri, Baiuli, & cæteri omnes Artifices, & extranei Monialium Parentes, Affines, Cognati, Cōſanguinei, Amici, Aduenæ, Milites Stationarij, vulgò dicti, *Aqqarterati*, ſiuè intrà, ſiuè extrà clauſuram, & in Eccleſia exteriori, ac locis monialium exemptis, occurrat ex improuiſo mortis periculum, ac incidant, debent de iure omnia ſacramenta recipere à monialium Confeſſario, tamquam ipſarum, & horum Parocho hìc, & nunc, in his locis exemptis, & ſine ſepulturæ electione decędentes, aut ſuorum Maiorum carentes, ſunt ſepeliendi in earum Eccleſia exteriori, Parochis Sęcularibus omninò inconſultis.

21 1 Probatur aſſertio; Nàm, dùm pręfatę perſonæ in locis exēptis monialium reperiuntur, locorum Ordinarij, & Parochi, nullam actionem Iuriſdictionis, in ſacramentis miniſtrandis, & ſepultura tradenda habent de Iure, ſed hæc omnia ſpectant de Iure ad Confeſſarium ipſarum, tamquam Parochum proprium monialium, & hìc, & nunc harum perſonarum ſacramentis, & ſepultura indigentium. ergo vera concluſio.

22 2 Nàm, ad quid aduocare Parochum Sęcularem carentem omni Iuriſdictione in monialium locis exemptis, ſi proprium habent ipſæ moniales Parochum, ad quem de iure attinet ſacramentare præfatas perſonas factas ipſis ſubditas in locis exemptis, quò ad ſacramenta eis tradenda, in tali necęſſitate, & ſepulturæ tradere, dum ipſa ſacramenta receperunt, ſi non ſibi ſepulturam elegerunt? & prouiſum ſit in ſimilibus neceſſitatibus omnium ad ſalutem ipſarum perſonarum ſpectantium, & Parochus ſit in promptu? ergo vera concluſio.

23 3 Parochi namq; Sæculares nequeunt monialium Clauſura ingredi abſq; ſuorum Superiorum licentia, & ipſę moniales poſſunt licitè, & liberè non aperire portam, & negare aditum, vt

dictis

dictis perſonis adminiſtrent ſacramenta, cum illarum Confeſſarius agere valeat licitè, ac liberè, & de iure ad eum ſpectet tamquam monialium Parochus, hæc omnia agere. ergo vera concluſio.

4 Multa reperiuntur Monaſteria monialium, quę curam animarum Sæcularium habent, & ipſarum eſt Parochus Confeſſarius monialium, & ſub ſe hebent Hoſpitalia, vbi recipiunt perſonas pauperes vtriuſq; ſexus, & Confeſſarius, aut Capellanus Regularis monialium, ſine approbatione locorum Ordinarij, valent ſacramenta adminiſtrare de iure communi, *vt in cap. de pęnis, cap. Religioſi, §. ſanè in 6. habetur expreſsè.* ergo vera aſſertio. 24

Doctorum Allegationes.

Tradunt has ſupradictas omnes Theſes noſtras, recitati Doctores, Bordonus, tom. 1. conſiliorum Regular: reſolut: 20. nu. 18. §. viaticum, Baldellus conſultus à Pellizzario, cap. 10. de monial. num. 232. §. addo hìc obitèr, & cap. 1. num. 192 & cap. 9. num. 34. Naldus, Baldellus, & alij ab eo conſulti; ſed ipſe Pellizzarius toto cælo errauit, & valdè hallucinatus eſt, aſſerens ad Parochum ſpectare dictis perſonis ſacramenta præſtare, fortaſſe ob ignorantiam allegatorum priuilegiorum in Superiori Controuerſia, quę ſunt communia Regularibus vtriuſq; ſexus, & vt ipſe fatetur communicant cum priuilegijs Regularium virorum. 25

CONCLVSIO VIII.

Confeſſarius monialium adminiſtrans omnia ſacramenta dictis perſonis, & ſepulturam tradens, ſunt ei omnia emolumenta danda, quæ Parochis Sæcularibus præbentur de Iure; ideſt, quarta funeralium, & cæteræ obuentiones funerales, quæ de iure per cap. 1. cap. relatum, cap. de his, de ſepulturis, dantur cæteris Parochis Sæcularibus. 26

Cuius ratio eſt adequata; quia monialium Confeſſarius non minus onus ſuſtinet in ſacramentorum adminiſtratione, quę monialibus præſtat, ac dictis perſonis correptis à periculoſo morbo; ſed Parochis Sęcularibus quarta funeralium debetur. ergo & prędicto Confeſſori; cum eadem militet ratio in vtriſq;. ergo vera concluſio. 27

CONCLVSIO IX.

Monialis, ſi ex ſpeciali gratia Papali, ſibi ſepulturam extrà Monaſterium eligat, eius Confeſſarius debet corpus eius aſſociare vſq; ad ſepulturam, & illud humare, & officium peragere ſuper illud; ſi aliàs, extra loca regularia ſui ordinis ſepeliretur, aut 28

in locis alijs, vbi ius funerandi habent, tùnc ad horum locorum perſonas ſpectabit agere officia, & ſepulturam dare illi.

29 Nàm in huiuſmodi caſu, monialium Confeſſarius, ius haud amittit, corpus aſſociandi, vſq; ad ſepulturam, & ſi ſepeliatur in loco, vbi non adeſt ius funerandi penes illum Eccleſiaſticum, ad Confeſſarium ſpectabit funus peragere quoàd omnia; aliàs, non; ſed ad inſtar ſe debet habere cæterorum Parochorum, qui funus aſſociant, & in Eccleſijs Regularibus nihil agunt, ſed ad ipſos Regulares pertinet cætera funeralia peragere; nam Confeſſarius eſt proprius Parochus huius monialis defunctæ, & proindè ad eum ſpectat Parochialia munia ſuper eam peragere.

CONCLVSIO X.

30 Mulier, ſiuè educationis cauſa, ſiuè Vidua, ſiuè Maritata ex Indulto Apoſtolico, fuerint clauſuram ingreſſæ monialium, ibi animo degendi ad tempus, ſiuè perpetuò, ad Confeſſarium monialium pertinet, illis ſacramenta omnia præbere, & ſepulturam dare, decedentes ſinè illius electione, & ſi ſuorum maiorum habeant, ibi ſunt ſepeliendæ, ſi commodè illùc transferri poſſunt, & ad eum ſpectat funeralia peragere, vt ſuprà dictum eſt, eo modo, ſi ſciliè ſepeliantur in Eccleſijs, vbi ius funerandi non adeſt.

Doctorum Allegationes.

31 *Auctores omnes allegatos habent hę dictę omnes Theſes noſtrę, & alios citandos de communi ſententia, & non replico breuitatis gratia.*

CONTROVERSIA XVII.

AN Monialium Confeſſarius, tamquam ipſarum Parochus, ad exequias peragendas defunctæ Sororis, clauſuram ingredi valeat? vbi plura curioſa ſcitu digna, ad rem reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 In Monialium ſepultura, nullum Ius Parocho competit, ſed dumtaxàt Confeſſario illarum, *vt Sacra Epiſcopo, & Regular: die 7. Ianuarij. 1603. declarauit.*

CONCLVSIO II.

Confeſſarius Monialium, tamquam ipſarum Parochus, clauſuram ingredi valet ad exequias peragendas monialis defunctæ, ſi conſuetudo, & Superioris licentia adeſt.

2 1 Probatur, nàm conſuetudo, in tali caſu vim habet legis, ac proindè omninò eſt obſeruanda vniuſcuiuſq; Ordinis, Regionis, & Diæceſis, & licentia Superioris facit etiam licitum ingreſſum

ad clau-

ad clauſuram; *cum Trid: Concil. dicat, ſeſſ: 25. cap. 5. de Regular: & monial. dare, autem tantum Epiſcopus, vel ſuperior licentia debet in caſibus neceſſarijs. Et in cap. periculoſo, de ſtatu Monacho: dicitur. Niſi rationabilis, & manifeſta cauſa exiſtat.* Sed quia adeſt neceſſarius caſus, & manifeſta cauſa, exequias peragere Sororis defunctæ. ergo vera concluſio.

2 Nàm, in aliquibus locis conſuetudo eſt inducta, & ſanè locorum Ordinarijs ſcientibus, & conſentientibus, vt ſcilicet, ob caſus huiuſmodi, Confeſſarius clauſuram ingrediatur. ergo vera concluſio. 3

3 Similitèr Confeſſarius etiam clauſuram ingreditur licitè quandò Sororis Cadauer à cubiculo, in quo erat, ad locum ſepulturæ defertur, ſiuè in Eccleſia interiori, ſiuè exteriori. ergo concluſio vera. 4

4 Pari modo ingreditur clauſuram Confeſſarius quandò officium defunctorum recitatur, priuſquam Cadauer tumuletur; & certè, vnà cum Sororibus ipſis in Choro aſſiſtens recitationi huius officij, Confeſſarius vt Parochus earum eſt. quæ, quidem omnia ſatis rationabilia ſunt, quamuis non ſimpliciter neceſſaria; quippè, quæ ſunt magnæ conſolationis ipſis ſuperſtibus Monialibus, videntibus hæc ſuffragia facere Confeſſarum pro ipſis monialibus defunctis, vt communitèr in Fidelium cæteris exequijs fieri ſolent; nèc adeſt vrgens ratio, ea Sororibus denegandi, & ideo à Prælatis monialium permitti valent. ergo. 5

CONCLVSIO III.

Confeſſarius præfatus in prædictis caſibus clauſuram ingrediens, circa Socium aſſumendum, conſuetudinem vniuſcuiuſq; Religionis, Diæceſis, ac Religionis ſeruare tenetur; quæ ſanè, non eſt vna, nec eadem, ſed varia. 6

Nàm in Gallis, vt multi autumant Sciptores, Monialium Confeſſarius exequias celebraturus, cum non nullis Sacerdotibus, clauſuram ingreditur. 7

In Portugallia, in Capitulo quodam Prouinciali Fratrum Minorum, quidam Generalis decreuit, hac occaſione poſſe ſex Fratres ingredi, comprahendendo Confeſſarium, Capellanum, & alios. In alijs verò locis, dumtaxàt Confeſſarius intrat ad exequias peragendas.

Doctorum Allegationes.

Tenent has noſtas aſſertiones Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 6. cap. 16. num. 44. Portellus, de dub. regular: verb. clauſura monial. num. 11. 8

Tamburinus, de iure Abbatiſſarum, diſp: 24. q. 5. Ioan: de la Crux, lib. 1. de priuileg: cap. 1. dub. 2. Pellizzarius, cap. 10. num. 231. de monial: Lezana, tom. 1. cap. 21. nu. 40. cum alijs dictis, ac dicendis.

CONCLVSIO IIII.

9 In monialium exequijs, quandò illarum Cadauera ſunt ſepulturæ tradenda, ingredi debent, qui ſolum ſunt neceſſarij cum veſtibus ſacris induti, & non aliter: & nullatenus permittatur, Secularia Cadauera, vt ſepeliantur intrà clauſuram; vt decretatum eſt *Romæ. 1583. in Capitulo Generali à Patribus Ordinis Prędicatorum.*

CONCLVSIO V.

10 In monialium. S. Claræ exequijs indultum fuit, tàm Fratribus Minoribus, quàm ipſis monialibus, ſex Fratres ſacris veſtibus induti, clauſuram vt ingredi valeant; ex conceſſione Pauli III. ad Cadauer Sororis ſepeliendum.

CONCLVSIO VI.

11 Monialium Vicario, ac Confeſſario, *Vrbanus. IIII. conceſſit,* vt clauſuram ingredi poſſent, ad cōmendandam animam Sororis exhalantem; & porrò, rationabilitèr, & prudenter tale fecit indultum; cum diabolus fortius eo tempore moribundam, ſuis tentationibus væhementiſſimè inſurgat.

CONCLVSIO VII.

12 Confeſſarius in præfatis neceſſarijs caſibus, habens ſpecialem licentiam in ſcriptis, ad præſcriptum *Trid: Concil. cap. 5. ſeſſ: 25.* licèt in ea nulla fiat de Socio mentio, ſecum ſumendo; attamen, ſemper implicitè ſubintelligitur, vt aſſumat, ſi aliàs, caſus non ſit ità vrgens, vt moram illum ſumendi non patiatur, ac præſertim ſi Confeſſarius Regularis exiſtat, ſemper eum ſecum ducere debet, vt cautum eſt *cap. 15. de ingreſſu monialium clauſuram Confeſſorum in ordine Patrum Prædicatorum.*

13 1 Probatur; Nàm, decens eſt, vt Confeſſarius teſtem habeat ſuarum actionum, dum infrà clauſuram adeſt, & ex illius præſentia, tanto maiori circumſpectione procedere debet, & præſertim ſi Regularis ſit Confeſſarius, quem numquam decet abſq; ſocio incedere. ergo vera aſſertio.

14 2 Gregorius, namq; 13. hoc non obſcurè indicauit, ſua Bulla exordiente, *Dubijs*, de Prælatis, in caſibus neceſſarijs ingredientibus clauſuram monialium, iubens, vt comitati ingrediantur. ergo multó magis, & à fortiori, Confeſſores cum ſocijs.

3. Indecens enim eſt, & ab Eccleſiaſtico more valdè alienum, Fœminam inſeruire Sacerdoti ſacramenta adminiſtranti omnia infirmæ Sorori; & funeralia ſuper illius corpus peragenti, & hoc ob ipſarum monialium etiam decentiam. ergo. 15

4 Nàm talis eſt communis vſus, ac conſuetudo bona, à Sacra Congregatione approbata, quæ decreuit, Confeſſarium, ex antiqua conſuetudine, abſq; ſocio ingredi non poſſe monialium clauſuram ad audiendam ibi confeſſionem infirmæ alicuius, & ſocius eſſe debet ætatis excedentis, quinquaginta, & exemplaris vitæ, & maximè ſi ſit Regularis. ergo. 16

5 Probatur, quod non requiritur ſpecialis licentia Socij, cum id conſtet *ex cap. licèt, de priuileg: in 6.* vbi deciditur quod alicui conceſſo ingreſſu ad audienda diuina, tempore interdicti, cæteri quoq; conceſſum comitum ingreſſum decentium; nè aliàs inutile priuilegium reddatur, vt ibi *Gloſſa notat verb. non debet:* quæ ratio, in caſu noſtro proportionabilitèr procedit. ergo. 17

6 In omnibus ſanè Confeſſarijs, noſtra procedit aſſertio; ſed multò magis in Confeſſoribus Regularibus, qui continuò in ſacramentis adminiſtrandis, ac infuneralibus peragendis, ſemper ſecum Socium conducere debēt, & numquam ab inuicem ſeparari, vt mandatur, in allegato *cap. 13. conſtit: monial. ordin: Patrum Prædicatorum, & in conſtitu: Caſſinenſibus p. 2. cap. 5. & p. 2. cap. 7. in Regula. S. Claræ.* ergo. 18

Doctorum Allegationes.

Communitèr docent has noſtras dictas Theſes Doctores; Ioannes de la Crux vbi ſuprà, not: 3. vbi hæc habet. Licere presbytero cum ſocio clauſuram intrare, pro omnibus ſacramentis adminiſtrandis Infirmis, ac ſepeliendis defunctis ſororibus, ex priuilegio Innocentij VIII. per ſuam Bullam. 12. Minoribus conceſſam. ille. Magiſter Feſtus, in ſuo ſummario conſtitu: Ord: Prædicator: de monialibus, cap. 13. Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 47. art. 4. Miranda, q. 2. de monialibus, art. 17. Sanchez, d. l. num. 46. Tamburinus, diſp: 24. q. 3. de iure Abbatiſſarum, Barboſa, de poteſt: Epiſco: p. 3. allegat: 102. num. 50. Baſſeus, in ſumm: verb. clauſura, num. 8. Campanil, in rubric: 12. cap. 16. num. 27. Gauantus, verb. clauſura monial. num. 41. manual. Epiſc: Bonacina, de clauſura, q. 4. punc. 4. Diana, p. 3. tract. 2. de dub: regul: reſolut: 52. Pellizzarius, cap. 12. nu. 277. & 232. de monialibus, et alij allegandi. 19

CONCLVSIO VIII.

Moniales ſepeliri queunt in Eccleſia exteriori, ſi aliàs, con- 20

ſue-

ſuetudo vigeat; ſed quia talis vſus communitèr non reperitur vbiq; ideò abſolutè dicendum eſt, Regulariter eſſe tumulandas in Eccleſia Interiori, ideſt, intrà clauſuram; & in hoc ſtandum eſt, iuxtà vniuſcuiuſq; Monaſterij conſuetudinem.

Doctorum Allegationes.

21 *Aſtruit hanc Theſem noſtram Tamburinus, diſp. 24. q. 2. num. 5. vbi num. 1. refert eſſe conſuetudinem apud moniales Vallis Vmbroſæ, ſui ordinis, ſepeliri illas in Eccleſia exteriori, & refert etiam quamdam declarationem Sacra Congregatio: die 21. Septembris, 1594. Pellizzarius, cap. 7. num. 11. de monialibus, & cum alijs dicendis; & in hoc ſtandum eſt conſuetudini vnius cuiuſq; Monaſterij.*

CONCLVSIO IX.

22 Moniales, quæ proprietariæ vixerunt, & tales ſunt repertæ, & ſic ex hac vita deceſſerunt; ſunt priuandæ Sacra Euchariſtia, & ſepultura Eccleſiaſtica, *ex cap. cum Moniali, & cap. cum ad Monaſterium, de ſtatu Monachorum.*

CONCLVSIO X.

23 Moniales ſunt exemptæ ab ſolutione quartæ funeralis, iuxtà præſcripta à *Trid: Concil. ſeſſ: 25. cap. 17. & ex declaratione facta ad hunc locum Concilij, à Pio V. ſub Bulla, etſi mendicantium ordinis: vbi ſic dicit. Non autem de miſſis, vel alijs, Fratribus ipſis, ſeù monialibus relictis, &c.*

Doctorum Allegationes.

24 *Tradunt hanc noſtram aſſertionem Rodriquez, tom. 1. qq. regular: q. 39. per totum; Portellus, de dub. regular: verb. canonica portio, num. 8. Pellizzarius, cap. 9. num. 17. de monialibus, cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO XI.

25 Moniales in Eccleſia interiori corpora Laicorum, etiam Mulierum nobilium, nequeunt tumulare in propria ſepultura, quamuis hoc mandauerint in ſuis teſtamentis ac legatis ſe ſepelire velle in monialium ſepultura, vt Sacra Congregatio die 1. Martij 1585. decretauit.

26 Cui aſſertioni noſtræ multum fauet *Gregorij XIII. declaratio, vbi ait. Corpora volentium in monialium Monaſterio ſepeliri, in Eccleſia exteriori, & non interiori debet ſepeliri.* Et ſic decretauit, abſq; licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ, neminem poſſe ſepeliri in monialium ſepultura.

Doctorum Allegationes.

27 *Amplectuntur aſſertionem hanc noſtram Tamburinus, diſp: 34. q. 1.*

nu. 2.

num. 2. de iure Abbatiſſarum, Pertellus, num. 14. verb. ſepultura de dub. regular: Pellizzarius, cap. 7. num. 10. de monialium, cum alijs allegatis, & allegandis.

CONCLVSIO XII.

Si contingat, Sęcularem aliquem defunctum, ex peculiari licentia Papali aſportari intrà monialium clauſuram, ad ſepeliendum, quòd hodie vix ſanè, euenire queit, attenta declaratione Sacræ Congregationis, & ordinatione relata, *cap. 13, ord. Prædicat:* Confeſſarius debebit aſſociare Cadauer vſq; ad ſepulturam, cuius portitores ingredi non debent, ſi moniales ſubiectæ fuerint Regularibus, ſed à Religioſis eſt deferendum; ſi verò locorum Ordinarijs fuerint ſubiectæ, ipſi portitores ingredi poterunt, in tali neceſſitatis caſu, & Confeſſori quarta funeralis, & cęterę obuentiones funeris obueniunt tamquam parocho, iuxtà dicta. 28

Doctorum Allegationes.

Defendunt noſtram hanc concluſionem Rodriquez vbi ſuprà, nu. 14. Tamburinus, diſp. 34. q. 1. num. 2. & q. 5. nu. 4. & 5. Pellizzarius, cap. 10. nu. 23. & cap. 7. nu. 10. & 11. de monial. Baſſeus, nu. 8. verb. clauſura monial. Villalobos, tom. 2. ſumm. tract. 35. difficult. 47. & alij. 29

CONCLVSIO XIII.

Confeſſarius monialium cum Socio valet ingredi clauſuram quoties opus fuerit ad aſſiſtendum infirmæ in extremis laboranti, & ſi nocte vel die, dormiendi cauſa, labore laſſus, poteſt parumper ſomnum capere in cubiculo Monaſterij, cum licentia Prælati, cum adhibitis cautelis debitis; vel, & melius, in domo Factoris dormire poterit, ſi eius domus contingua eſt Monaſterio ſi cogeretur longo tempore morari. 30

Nàm Confeſſarij aſſiſtentia cum Socio in tali caſu non ſolum eſt vtilis, ſed etiam valdè neceſſaria in tali ſtatu moniali moribundæ, & inter neceſſarios caſus, iſte numerari debet, in quibus Iura talem ingreſſum concedunt, & Confeſſarij munus eſt, aſſiſtere moniali agonizanti, & in omnibus auxiliari; quia eo tempore occurrere poteſt aliqua animi perturbatio, aut ſcrupulus, ad quæ omnia remouenda, opus eſt Confeſſarij aſſiſtentia. 31

Doctorum Allegationes.

Tenent concluſionem hanc noſtram Sanchez, lib. 7. de matrimo: diſp: 34. nu. 48. Peyrinus, tom. 2. priuileg: conſtitu: 6. Pij V. num. 3. alios allegans, Tamburinus, diſp. 24. q. 2. num. 6. de iure Abbatiſſarum, allegans, 32

legans Victorellum, Pellizzarius, cap. 10. num. 227. cum alijs.

CONCLVSIO XIIII.

33 Generales, Priores Prouinciales, eorum Vicarij, & Commiſſarij, Priores locales, ac cæteri Superiores monialium, his ſubiectarum, ingredi valent de Iure clauſuram monialium; & Confeſſarij earum in præfatis neceſſarijs caſibus, & alijs ſimilibus occurrentibus.

34 Item eſt pręſtanda venia clauſuram ingrediendi monialium, Gubernatoribus, Prouiſoribus, Medicis, Piſtoribus, Famulis, Famulabus, & ſimilibus, à dictis Superioribus, & Conuerſis profeſſis que eleęmoſynas querunt, &c. *iuxtà Bullā Pij V. Sanctiſſimi, &c.*

CONTROVERSIA XVIII.

AN Regulares Conuerſi, Laici, Tertiarij, Oblati, Donati, ſeù Commiſſi, ſepulturam ſibi eligere valeant, *liberè*, ac *licitè?*

CONCLVSIO I.

1 Regulares Conuerſi, ſeù Laici vocantur illi, qui ſe, & ſua Religioni obtulerunt, habitu mutato, profeſſione ſolemni, trium votorum ſolemnium emiſſa; ideſt, obedientiæ, paupertatis, & caſtitatis perpetuæ; qui extrà Chorum, & obſequijs humilioribus Monaſteriorum, addicti exiſtunt; qui ſub aliqua regula, & Religione approbata à Sede Apoſtolica viuunt.

Doctorum Allegationes.

2 *Ità aſſerunt Abbas, in cap. non eſt, de Regularibus, Rodriquez, tom. 3. qq. Regular: q. 21. art. 1. Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 6. cap: 7. nu. 9. cum alijs communitèr Doctoribus allegandis.*

CONCLVSIO II.

3 Conuerſi præfati, de quibus eſt etiam ſermo *in cap. vt lex continentia. 27. q. 1. & in cap. non dubium, de ſent: excommu:* ſi profeſſi ſunt, debent ſepeliri in Eccleſijs ſui ordinis: etſi infrà annum ſuæ probationis, ac Nouitiatus, ratione habitus Religioſi etiam in Eccleſia ſunt humandi, ſi decedant, & vmquam extrà Eccleſiam ſuam, humandi ſunt, *iuxtà cap. final. Religioſi, de ſepult: in 6.*

Doctorum Allegationes.

4 *Amplectuntur omnes Doctores citati Controuerſia 15. & ſuper d. cap. final. Religioſi, de ſepultur: in 6. Aſinius, l. familiaria, ff. de Religio: & ſumpt: funer: num. 36. Lauorius, cap. 11. num. 105. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: & cæteri omnes allegati in d. Controuerſiâ 15.*

CON-

CONCLVSIO III.

Conuerſi antè profeſſionem, ſi moriantur, ſepulturam ſibi valent eligere, & poſt profeſſionem, cum licentia ſui Prælati localis, vel ſi remoti à ſuis Conuentibus decedant; & quò ad ſacramenta recipienda, & ſepulturam eis tradendam, idem eſt aſſerendum, ſicut de Clericis Regularibus eſt reſolutum, inconſultis Parochis ſunt ſepeliendi; ſi etiam moriantur in alienis Monaſterijs aliorum Regularium non electa ſepultura, ſunt humandi in ſuis Eccleſijs, & vbi Sacramenta receperunt: ſi in Itinere, abſq; ſepultura electa decedant, per Ciuitates, & loca tranſeuntes, in domibus Sęcularium manentes ſunt in Eccleſia Parochiali tumulandi. 5

CONCLVSIO IIII.

Oblati, Donati, & Commiſſi, dum ſunt intra ſepta Monaſterij, & ſub obedientia Superiorum viuunt, eiſdem gaudent priuilegijs, quibus fruuntur cæteri Religioſi, quoad ſacramenta recipięnda ab ipſis Regularibus, & ſepulturã tradendã in ſuis Eccleſijs. 6

CONCLVSIO V.

Oblati, ſeù Donati, ac Commiſſi ſepulturam ſibi eligere queunt decedentes intrà clauſuram; ſi verò, non eam elegerunt, ſunt in Eccleſijs Monaſterij tumulandi, quibus inſeruiunt, inconſultis Parochis, & eis Religioſi Monaſterij ſacramenta miniſtrare debent, ſicut eſt à nobis dictum de famulis, & familiaribus, ac cæteris Religioſis, & Sęcularibus ad hoſpitium receptis ab ipſis Regularibus in ſuis exemptis locis. 7

Cuius eſt ratio adequata; quia tales perſonæ habent *velle*, & *nolle*, & queunt matrimonium contrahere, dum profeſſionem trium votorum ſolemnium non miſerunt; & diſcedere valent quoties eis libuerit, & à Religioſis dimitti, cum ſint ſemi fratres, & tales dicantur, qui licèt ſe, & ſua Monaſterio dicauerint: tamen habitu non mutato ſaltem ſimplicitèr. 8

CONCLVSIO VI.

Tertiarij in Religione viuentes, ac tria vota ſubſtantialia Religionis emitentes, ſub Prelatorum Regularium obedientia viuentes, nequeunt ſibi ſepulturam eligere, niſi de licentia ſuorum Prælatorum, & niſi remoti deceſſerint à ſuis Conuentibus, ſicut de cęteris Religioſis diximus. 9

Nàm hi Tertiarij carent proprio *velle*, ac *nolle*, & ſubduntur *cap. final. Religioſi de ſepultur: in 6.* 10

CONCLVSIO VII.

11 Tertiarij illi verò, qui neq; tria vota eſſentialia Religionis emittunt nec in communitate, & collegialiter viuunt, ſed regulam ſpecialem, D. Dominici, aut D. Franciſci ſeruant in proprijs domibus, quorum viuendi modus dici poteſt ordo, minimè verò Religio, quæ tria vota ſubſtantialia denotat; & ordo in præſentia, quemdam modum viuendi ſignificat, ordinatum ſub certis cæremonijs, & regula, & à Summis Romanis Pontificibus approbatus: nihiloſecius debent ſepeliri in Eccleſijs Regulariũ, quorum habitum portant, *iuxtà Sixti IIII. priuilegium recitatum, ſaluo tamen iure Parochorum, quò ad quartam ſoluendam illi* de iure communi.

12 *Pars prima Theſis noſtræ conſtat; quia Innocentius VII. approbauit pro Tertiarijs D. Dominici modum, ac regulam viuendi; Nicolaus IIII. pro Tertiarijs D. Franciſci. Eugenius IIII. & Martinus V. prò Tertiarijs Eremitanorum, D. Auguſtini. Idem Martinus V. prò Tertiarijs ordinis Seruorum. Sixtus IIII. prò Tertiarijs Carmelitis; Iulius II. prò Tertiarijs Ordinis Minimorum.*

13 Pars probatur; quia cum ſint huiuſmodi Tertiarij tamquã Ordinum Membra, & Religioſorum per habitus ſuſceptionem, & fortaſsè, per profeſſionem emiſſam trium votorum ſimpliciũ, in Eccleſijs ſuorum ordinum Capellam cum Altare erectam, vbi ad diuina officia, & Regulæ inſtituta audienda, conueniant, & Superiores habeant, ac ſepulturam virorum, & Mulierum propriam, ac diſtinctam retineant. ergo vera aſſertio.

Nàm ſi illi, qui in morte petunt habitum, & Sixtus IIII. vult, prius ſe declare velle in Eccleſia Regulari ſepeliri, quamuis alibi elegiſſent ſepulturam, vt ſupra diximus: ergo multò magis dicti Tertiarij in proprijs ſepulturis ſuarum Eccleſiarum Ordinum, erunt ſepeliendi.

CONCLVSIO VIII.

14 Electio Sepulturæ, licèt ex habitus ſuſceptione, ſatis per Tertiarios dictos, electa dignoſcatur, & cenſeatur, atq; ex priuilegiorum diſpoſitione ſit manifeſtum; attamen, ad omnem litis, & ſcandali materiam tollendam; Regulares Superiores omninò curent, vt qui habitum Tertij ordinis ſuſcipere volunt, aut per rogitum publici Notarij, aut coram duobus Teſtibus, vel tribus, ſe in Eccleſijs ſepulturam eligere, cuius ordinis habitum recipiunt, in eis poſt mortem ſepeliri velle declarent.

Nàm in præſenti caſu, idem eſt agendum, ſicut in illis per- 15
ſonis, quæ ob deuotionis affectum, quem ad habitum alicuius Sancti ordinis fundatoris gerunt in extremis conſtituti, eius Ordinis habitu indui petunt, & cum eo ſepeliri ordinant, ſeruandum eſſe; vt per eadem priuilegia decernitur, & ipſis Religioſis, in eiuſdem traditione habitus, declarationem talem fieri mandatur. *in Sixti IIII. priuilegio*, cuius verba, *num. 72. Controuerſ: 15. retulimus*, *ſub concluſione 12.*

Nec prædictis obſtat, *Leonis X. conſtitutio edita in Concilio Late-* 16
ranenſi, quò ad Tertiarios præfatos in proprijs domibus viuentes; quoniam ei deindè ab eodem *Leone X. per ſuam aliam Bullam in indiuiduo derogatum fuit, & poſteà generalitèr derogarunt Paulus. IV. Gregorius XIII. Sixtus V. & alij Romani Sũmi Pontifices in ſuis Bullis priuilegiorum, confirmatorijs eiuſdem Concilij decretis, & alijs in corpore iuris inſertis, cum clauſulis efficaciſſimis derogarunt.*

CONCLVSIO IX.

Tertiarij præfati Regularium Ordinum ſepulturam, in ſuis 17
Eccleſijs habentes in communi, ibi ſunt ſepeliendi de iure priuilegiorum, licèt alibi ſepulturam eligant, ſiuè ex hac vita decedant, abſq; illius electione.

Cuius ratio eſt formalis; quia habitum Religioſorum deferũt, 18
& eſt in praxi manutenenda, & omninò obſeruanda *Bulla recitata Sixti IIII.* cuius verba retulimus, vt nuper diximus, *num. 72. Contro: 15. ſub concluſ: 12.* ad quem locum Lectorem mittimus, ad videndum. Et etiam, quia ſic declarauit *Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: die 20. Decembris, 1618. de re iſta interrogata; Antonius Cardinalis Saulus, V. Theatinus, Secretar: † loco ſigilli.*

CONCLVSIO X.

Tertiarios Collegialitèr viuentes, aut cum clauſtralibus habi- 19
tantes, valent Regulares in ſuis Eccleſijs, incõſultis Parochis ſepelire; ſecus verò ſi careant qualitatibus dictis, eſt aſſerendum, & in tali diſpoſitione eſt Parochus adhibendus in funeris aſſociatione.

Ità Sacra Epiſco: & Regular: Congregat: decreuit, Romæ die 11. 20
Decembris. 1615. Antonius Maria Gallus Cardinalis. V. Theatinus Secretar: † loco ſigilli.

Doctorum Allegationes.

Præfatas omnes Theſes noſtras edocent Confectius, in ſummario priui- 21
legior: Mendicant: tit: 20. cap. 12. et 13. de ſepultur: Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 102. & 103. Barboſa, in Col-

lectan: Bullar: verb. Tertiarij, & verb. Regulares quoad ſepulturam 8. *Gauantus in ſuo manu: Epiſco: verb. Tertiarij, nu.* 11. *Caſſarubius, in compend: priuilegior: Mendicant: verb. Tertiarij, Soſa, in tract: de profeſſio: Tertiarorum, fol. mihi,* 202. *Peyrinus, in conſtit:* 4. *Sixti IIII. num.* 37. *&* 38. *Lezana, tom.* 2. *cap.* 14. *Cochier, tract: de iuriſdict: Ordinariorum, in exemptos, tom.* 1. *p.* 1. *q.* 17. *Rodriquez, tom.* 3. *qq. regular: q.* 72. *art.* 2. *Corillus, lib.* 3. *de Tertiarijs, cap.* 5. *Portellus, de dub. regul: verb. Tertiarij, nu.* 4. *Ioannes Silueira, tract: de Tertiarijs Carmelitis, & alij nominandi.*

CONTROVERSIA XIX.

AN Sorores Tertiariæ, Ordinum Regularium, ſibi ſepulturam eligere valeant? vbi plura ſcitu digna, & curioſa reſoluuntur ad rem, de Monialibus in genere.

CONCLVSIO I.

1 Moniales Regulares humari debent in ſuis Monaſterijs intrà clauſuram; & in ſuis ſepulturis nullatenùs Sæcularium Cadauera, etiam nobilium Mulierum, quæ in ſuis teſtamentis legatum relinquentes id mandauerint.

2 *Sic deciſum fuit à Sacra Trid: Concilij Congregatione, ſuper cap.* 5. *ſeſſ:* 25. *de Regular: & à Sacra Epiſco: & Regul: Congreg: die* 1. *Martij, Romæ* 1585. *quæ ſic Cardinali de Florentia reſcripſit, qui poſteà fuit Papa Leo vndecimus; & eadem ſimilitèr reſcripſit, die* 6. *Iunij* 1585. *Archyepiſcopo Raguſino.*

CONCLVSIO II.

3 In Monialium Eccleſia exteriori tumulari poſſunt, ſi aliàs, alibi ſepulturam non eligant, ac de iure tenentur, illarum famuli, factores, ſeruigiales, & hortulani, atq; omnes ſumptibus earum alimentati, & cæteri omnes, qui ſibi ſepulturam in ſuis Eccleſijs elegerunt.

4 *Eadem Sacra Epiſco: & Regular: Congregat: declarauit, die* 21. *Septembris,* 1599. *ad petitionẽ Patris Generalis Carmelitæ illius temporis.*

CONCLVSIO III.

5 Moniales extrà ſua Monaſteria exiſtentes occaſione Infirmitatis, putà, in balneis, aut alibi, iuſtis de cauſis, remotæ admodum à ſuis Monaſterijs, ex hac vita decedentes, *licitè*, ac *liberè*, ſibi ſepulturam eligere valent.

6 Nàm gaudent etiam ipſæ eiſdem priuilegijs, quibus fruuntur cæteri Regulares, ac *cap. final. Religioſi, de ſepultur: in* 6. ſubijciun-

ciuntur; cum nequeant ad propria Monaſteria ſe transferri.

CONCLVSIO IIII.

Moniales ſi in itinere vbi adſunt Monaſteria ſui ordinis, ac decedant abſq; ſepulturæ electione, ſeù cum eiuſdem electione; ſunt in Eccleſia illius Monaſterij ſui Inſtituti ſepeliendæ. ſi verò non reperiantur, ac moriantur in domibus ſuorum Parentum, Amicorum, ſeu Benefactorum, ſepelientur in ſepultura ſuorum Maiorum, ſi ibi habeant; ſin autem ea careant, in ſepultura Parochiali, à cuius Parocho ſacramenta receperunt ſi ſepulturam non elegerint ante mortem. 7

Quarè ſi dictæ Moniales ſubijciantur Regularibus Prælatis, omnia ſunt circa Sacramenta, & ſepulturam peragenda à Religioſis ſuorum ordinum ſi adſint, vbi decedunt, inconſultis Parochis; à quibus tamen in ipſorum Religioſorum abſentia, & carentia, hæc munia fient; & ſepulturæ expenſæ ſumptibus ſuorum Monaſteriorum fient; aliàs, ex Dei amore, & charitate, vt de Religioſis pauperibus eſt dictum, nihil in communi poſſidentibus, fiet funerale. 8

CONCLVSIO V.

Tertiariæ Sorores, Regularium Ordinum, à Regularibus ſepeliri poſſunt, ac omninò de iure debent *licitè, ac liberè, pleno iure*; in ſuis Eccleſijs inconſultis penitus ipſis Parochis, quoties videlicèt, virginalem, aut cœlibem, ſeu caſtam vidualem, expreſſo voto, ac ſub habitu Religioſo vitam ducant; cuius ſunt ordinis. & ſub hoc voto non includitur votum obedientiæ, atq; paupertatis, licèt in Conſanguineorum, aut Affinium, ſiuè proprijs domibus, ſeu ſeorſum habitent: & gaudent proindè priuilegijs omnibus, & gratijs, quò ad ſacramenta adminiſtranda illis, & ſepulturam tradendam; quibus aliæ Moniales profeſſæ intrà clauſuram degunt, fruuntur. 9

Concluſio eſt certiſſima, *ex pluribus deciſionibus factis à Sacra Congregatione, putà Concilij Trid: 1608. alia autem ſub his verbis facta, quandò interrogata fuit; Reſpondit. Cùm inter Fratres Reformatos Ordinis Minorum obſeruantiæ D. Franciſci, nècnon prò tempore, exiſtentem Archypresbyterum, ſeù Parochum loci Fiani, Nepiſinæ Diœceſis in ſepeliendis eiuſdem ordinis Tertiarijs, diuerſæ vt plurimum orirentur Controuerſiæ; ſupplicatum fuit nomine Patris Cuſtodis eorũdem Fratrum, Prouinciæ Romanæ ab hac Sacra Congregatione Cardinalium, negotijs Regularium Præpoſitorum, infrà ſcriptam reſolui petitionem.* 10

An

11 *An ſcilicèt, Tertiarum ſui ordinis Cadauera in Eccleſijs pariter ſuæ Religionis ſint ſepelienda; ſic Reſpondit: Tertiarias Mulieres, virginalem, vel cœlibem, aut caſtam vidualem ſub expreſſo voto, & Tertiarum habitu vitam ducant; poſſe, & debere, etiam inuito, ac minime requiſito Parocho, in ſupradictis Fratrum Eccleſijs ſepeliri: ſecùs verò ſi ſupradictis qualitatibus careant. Romæ die 11. Decembris. 1615. Antonius Maria Cardinalis Gallus, V. Theatinus Secretarius. † loco ſigilli.*

Et eadem Congreg: die 20. Decembris, 1618. reuoluto anno, idem reſoluit. Antonius Cardinalis Saulus: V. Theatinus, Secretar: † loco ſigilli.

CONCLVSIO VI.

12 Tertiariæ, quæ prædictis qualitatibus carent, ſi elegerint, vel non elegerint ſepulturam, ſunt nihiloſecius ſepeliendæ in ſepultura aliarum Tertiariarum, quæ in Eccleſijs ſuorum ordinum reperitur; aliàs, aùt in ſepultura ſuorum maiorum, ſi habeant; vel vbi eam elegerint, ſed non ea electa, in Eccleſia Parochiali cum Parochi interuentu, & ſine ſui præiudicio.

Eadem Sacra Congregat: relata, ſic declarauit.

CONCLVSIO VII.

13 Tertiariæ præfatæ virginalem, cœlibem, aut caſtam vidualem vitam ducentes, voto ſimplici dumtaxat emanato, ab Ordinarijs locorum minimè ſunt interrogandæ, an coactæ, vel ſeductæ ſint; ſicut de Monialibus in Clauſura degentibus, fit.

CONCLVSIO VIII.

14 Tertiariæ dictæ ad habitum non admittantur niſi ſpectatæ vitæ fuerint, & annorum ſaltem quadraginta, quæ de proprio habeant, vt ſufficienter viuere queant, & non cum alijs viris, quàm cum Conſanguineis, vel Affinibus, in primo tantum gradu ſibi coniunctis cohabitent, & à Diæceſano prius licentia impetrata, qui non alitèr eam concedat, quàm ſi ei de prædictis qualitatibus, diligenti præuio examine conſtiterit. In habitu verò deferendo, omninò abſtineant à velo ſuprà caput, quod *Superiutum* vocant, à pectorali, vulgò, *ſottogola*, & à patientia.

15 *Has duas Theſes, dictæ Congregationes Cardinalium declararunt, non debere Diæceſanum explorare Tertiariarum voluntates, ſi degunt ſimul cum ſuis parentibus, & ibi votum Cælibatus emittunt.*

Doctorum Allegationes.

16 *Prò his omnibus aſſertionibus noſtris allegantur Doctores omnes, num. 21. Superioris Controuerſiæ allegati, & alij allegati Controuerſia 15. & allegandi.*

DI-

DISPVTATIO QVINTA.

De Sepulturæ Electione à quibus perſonis Sęcularibus legitimè, ac Canonicè fieri poſſit, vel non poſſit diſputatur.

CONTROVERSIA I.

QVæ namq; perſonę licitè, ac validè ſepulturam ſibi eligere valeant? vbi alia curioſa, ſcitu digna ad rem, reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Perſona quælibet fidelis Catholica ſui iuris exiſtens, *licitè*, ac *validè*, *plenò iure*, ſepulturam Eccleſiaſticam ſibi eligere valet in Eccleſia ſiuè Sæculari, ſiuè Regulari, & in propinquis, & vicinis partibus, quàm in remotis; & etiam, extrà Eccleſiam, putà, in Capitulo, Clauſtro, Sacriſtia, Cœmeterio, & in locis minùs Religioſis. 1

Clarè conſtat concluſio, ex cap. 1. cap. cum liberum, cap. cum quis. §. ſi quis de ſepultur: in 6. ex cap. cōtrà, 13. q. 2. et ex alijs iuribus citandis. 2

CONCLVSIO II.

Sepulturæ electio, in alia Eccleſia, præter Parochialem à Parocho minimè gentium impediri valet, dummodo ſua quarta funeralis habeatur ab eo, ſi aliàs, illi de iure debetur iuxtà in Superioribus tradita. 3

Ità Sacra Rituum Congreg: in vna Capuana, die 31. Martij. 1629. decretauit, & declarauit.

CONCLVSIO III.

Sepulturæ tradi queunt in Eccleſia non Parochiali ſibi defuncti priuſquam è vita decederent elegerunt licèt, ſinè Parochi præſentia, vel ſi requiſitus, intereſſe, recuſet, vel licentiam petitam, deneget: licèt hæc omnia non requirantur, niſi vrbanitatis gratia, & reuerentiæ, erga Parochum. 4

Eadem Sacra Rituum Congregatio in vna Capuana, die 22. Decembris, 1269. declarauit.

Doctorum Allegationes.

Has Theſes noſtras amplectuntur Gloſſa, in cap. 1. de ſepultur: verb. alienari, & cap. cum liberum, eod: tit: Ioan: Andreas, in cap. cum animarum, de ſepultur: in 6. cap. 2. 13. q. l. 1. Cod. de Sacro Sanct: Eccleſ: cap. certificari, vbi Hoſtienſ: de ſepultur: Canoniſtæ communiter in dictis iuribus, Innocent: in cap. de vxore, de ſepultur: in 6. Syluest: verb. ſepultura, num. 6. Angelus, Tabiena, Roſella, Armilla, & cæteri ſummiſtæ, verb. ſepultura, Lauorius, tom. 1. variar: lucubrationum, tit. 2. 5

cap. 11. num. 1. Zichius, de Republ. Eccleſiaſt: cap. 28. num. 17. de Parocho, Bellettus, p. 1. diſquiſit: cleric: §. 13. de cleric: debit. num. 13. Paſqualigus, deciſ: 381. num. 1. Venerus, in exam: Epiſco: lib. 3. cap. 12. num. 2. Barboſa de officio Parochi, cap. 26. num. 19. Natta, conſil. 432. Riccius, reſolut: 563. in 2. edit. & cæteri omnes de communi ſententia.

CONCLVSIO IV.

6 Sepulturam alienam quis valet eligere inuito Parocho, etiam
1 non ſuus Parochianus, in illa Eccleſia, licèt ſit diuerſæ Diæceſis, & dummodò commodè transferri, ac ſepeliri poſſit, ſanè eligere de iure valet.

Doctorum Allegationes.

7 *Aſſerunt hanc noſtram Theſim communiter Doctores in cap. 1. de ſepultur: Lauorius, nu. 35. vbi ſuprà, Barboſa, de offic: Parochi, cap. 26. num. 20. cum cæteris nominatis, ac nominandis.*

CONCLVSIO V.

8 In Sepultura aliena, illius Patrono contradicente, Nemo ſepeliri poteſt, licèt Parochus, cum D. Epiſcopi venia, & in caſu neceſſitatis aliquandò hoc permittere poſſet, & id *quòd in cap. 1. de ſepultur: dicitur*; quòd poſſit aliena ſepultura eligi; eſt ſanè intelligendum, de alterius ſepultura Eccleſiæ, quàm ſuę Parochię, vt nuper diximus.

Doctorum Allegationes.

9 *Ità autumant Theſim hanc noſtram Abbas, cap. penult: de ſepultur: num. 9. Romanus, ſingul. 692. Lauorius, num. 38. vbi ſuprà, cum alijs dicendis.*

CONCLVSIO VI.

10 Sepulturę electione facta decedentes ex hac vita; ſi deindè ob aliquod impedimentum non potuerint ibi ſepeliri; Diæceſanus, ſeu eius Vicarius arbitrari debet in tali caſu, in qua videlicèt, Eccleſia ſunt ſepeliendi, habito reſpectu ad coniecturas, & deuotionem decedentium mortuorum.

Doctorum Allegationes.

11 *Ità praxis Archyepiſco: Neapolitana, cap. 26. num. 5. Lauorius, num. 41. d. l. cum alijs allegatis Doctoribus, & allegandis.*

CONCLVSIO VII.

12 Sepulturam ſibi eligere valet Filius Familias, dum pubes ſit, & ſui ſit iuris, *ut Iura uolunt, cap. vnaqueq́; §. exemplo, 17. q. 2. cap. 1. de ſepult: cap. licet, eod: tit. in 6. & eadem eſt ratio, ac de Vxore.*

Nàm

Nàm, Sepulturę electio cum ſit quid ſpirituale, ad eum ſpectat ſtatum, in quo filius familias, ius habet proprium. 13

Doctorum Allegationes.

Tuentur aſſertionem noſtram, Imola, in cap. ea parte, num. 6. de reſtitu: ſpoliat: Molina, tom. 1. de iuſt. & iure, tract: 2. diſp: 254. Layman, lib. 3. tract: 5. cap. 12. q. 3. num. 5. Bellettus, p. 1. diſquiſit: Cleric: §. 3. de Clerc: debit: num. 12. Paſqualigus, deciſ: 381. num. 4. Lauorius, num. 109. vbi ſuprà, & communiter Canoniſtæ, in citata iura, & alij nominandi. 14

CONCLVSIO VIII.

Seruus, ſimilitèr, ſi pubes, ac ſui ſit iuris, ſepulturam ſibi *liberè*, ac *licitè*, eligere valet, quia dominus in ſpiritualibus haud poteſtatem in ſeruum habet; & ipſe ſeruus, pleno iure talem habet poteſtatem. 15

Doctorum Allegationes.

Eſt hæc noſtra Theſis Ioan: Andreæ, in cap. de vxore, de ſepult: in 6. Hoſtienſ: in cap. 1. de coniug: Seru: Syluestr: verb. ſepultura, num. 6. ſuffragatur Petrus de Vbald: de cano: portio, cap. 11. ſequitur Lauor: num. 146. cap. 11. tit. 2. Portello libet, de dub. regul: verb. ſepultura, num. 6. Paſqualigus deciſ: 381. num. 7. docet, cum alijs referendis. 16

CONCLVSIO IX.

Seruus Pubes ſi moriatur abſq; ſepulturæ electione, cum Dominus prò eo eligere nequeat, ſepelietur in Parochia, vbi eius Dominus domicilium habet, vel ſi habet propriam ſuorum maiorum, ibi ſepelietur. Si verò ſeruus eſt Impubes, poteſt Dominus pro eo ſepulturam eligere: quia Dominus comparatur ad ſeruum, ſicut Pater ad Filium, & pręcipuè in ordine ad ſpiritua-ia, & curam ipſius gerere debet, & ius quod eſſe deberet in ſerluo, eſt in Domino. 17

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt aſſertionem noſtram Innocentius, in cap. de Vxore, de ſepultur: in 6. Syluest: verb. ſepultura, num. 7. Petrus de Vbaldis, de cano: port: Epiſco: cap. 11. Medices, de ſepultur: q. 8. Ioan: Andr: in cap. de Vxore, de ſepult: in 6. Lauor: vbi ſuprà, num. 146. Bellettus, p. 1. diſquiſit: Cleric: §. 3. de cleric: debit: nu. 17. Barboſa, in cap. 1. de ſepultur: in 6. Paſqualigus, deciſ: 397. nu. 1. & 2. Aſinius, in l. familiaria ſepultur: de Religio: et ſumpt: funer: nu. 52. Gauantus, nu. 8. verb. ſepult: & alij. 18

CONCLVSIO X.

Sepulturam, qui eligere legitimè non poteſt, eſt in ſuorum 19

Maiorum ſepultura humandus, vt ſunt præſertim impubes, ſic Maioribus ſuis volentibus, non obſtante Romano Rituali.

20 *Concluſio tota conſtat ex cap. 1. de ſepultur: et quia etiam ſic declarauit Sacra Epiſco: & Regular: Congregat: in vna Auſculana, die 21. Octobris, 1616.*

Doctornm Allegationes.

21 *Ità aiunt concluſionem noſtram, Barboſa, de officio Parochi, cap. 26. num. 38. Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 107. Gauantus, nu. 7. verb. ſepultura, in ſuo manuali Epiſco: cum alijs citandis.*

CONCLVSIO XI.

22 Sepulturam, qui ſibi antè ſuum obitum minimè elegit, & propria caret ſuorum Maiorum, de iure communi eſt in Eccleſia Parochiali humandus. at ſi conſtiterit, illam habere, in ea eſt tumulandus, *ex cap. 1. & cap. is, qui, de ſepultur:* nàm cenſentur omnes de familia, ius ſuorum Maiorum, acquiſiuiſſe.

CONCLVSIO XII

23 Filius, ſi decedat antè ſuum patrem, abſq; ſepulturæ electione, ac eius Pater ſibi ſepulturam elegit, aut conſtruxit; in ea eſt ſepeliendus.

24 Nàm, eo ipſo, quòd eſt prò familia deſtinata ſepultura ſi nulla fiat ſpecialis ſepulturæ electio, remanet ei addictus quicumq; de familia reperitur: quia de familia omnes cenſentur domicilium ibi acquiſiuiſſe.

CONCLVSIO XIII.

25 Filius adopctiuus ſi viuente Patre, moriatur adopctante, in illius ſepultura eſt ſepeliendus; ſiuè adopctans ſit viuus, ſiuè mortuus, cum adopctatus in iura filij naturalis ſuccedat; conſequenter etiam in ſepultura Patris naturalis.

CONCLVSIO XIV.

26 Adopctatus ſi illius Adopctans careat ſepultura, & ipſe ſiuè, viuat, ſiuè mortuus ſit, eſt ſepeliendus, prout adopctatus non eſſet, in ſepultura ſuorum Maiorum ſi adeſt, et ſi eam non elegit, in Eccleſia Parochiali, & durante adopctione Pater poteſt prò Filio impuberi adopctiuo ſepulturam eligere. conſtat aſſertio, *ex cap. vnic: de cognat: legali, & l. ff. de adopctatione.*

Doctorum Allegationes.

27 *Tenent has Theſes noſtras Ioan: Andr: in nouellis, de conſuetudine, Syluest: verb. ſepultura, num. 6. Paſqualigus, deciſ: 403. num. 1. & 3. Aſinius, in l. familiaria ſepulchra, num. 8. ff. de religio: & ſumpt: funer:*

funer: Petrus de vbaldis, de cano: portio: Epiſcò: cap. 9. num. 14. Lauor: num. 124. cap. 11. tit. 2. & alij.

CONCLVSIO XV.

Filius renuncians hæreditati paternæ, tamen eſt ſepeliendus in paterna ſepultura ſi adeſt, & ſi non adeſt, vbi eam ſibi elegit, aut ea non electa in Eccleſia Parochiali. 28

Nàm quamuis filius renunciet hęreditati paternę, non proindè renunciat coniunctioni ſanguinis, & amoris, ratione cuius, vnio in eadẽ ſepultura debetur. *cap. ebron 13. q. 2. et l. vel quòd, eodem. ff.* 29

CONCLVSIO XVI.

Filius quamuis exhæredatus, vel præteritus fuerit, adhùc tamen, ſepeliri debet, cum patre humanitatis gratia. *L. vel quod eodem. ff. & l. ſi quis fuit hæres, eod: tit:* ſecùs, verò eſt aſſerendum, ſi ex iuſto odio Teſtator id vetauerit *vt eadem lex habet, vel quòd,* quia Teſtator pôt de ſepulturę iure diſponere, quod propriũ eſt. 30

CONCLVSIO XVII.

Pater ſi crimine leſæ Maieſtatis dãnatus ſit; tùnc in tali euentu, filius exhæredatus omninò à Fiſcho, à iure ſepulturæ etiam excluditur; *ut habet lex. 1. § interdum etiã, ff. de ſuis, et legitimus, &c.* 31

Doctorum Allegationes.

Subſcribunt his omnibus aſſertionibus noſtris, Ioan: Aſinius, num. 9. vbi ſuprà, Gloſſa, in l. ſi quis fuerit; ff. de religio: & ſumpt: funer: Paſqualigus, deciſ: 403. num. 4. & ſeqq. Lauorius, num. 112. cap. 11. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat. & alij. 32

CONTROVERSIA II.

AN Vxor Marito, aut Patre contradicentibus, ſepulturam ſibi eligere valeat *licitè* ac *liberè*; vbi alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Vxor de iure communi, *pleno iure* valet *licitè*, ac *liberè*, ſepulturam eligere viuente etiam Marito, & nolente, atq; Patre viuente, & contradicente. 1

Patet manifeſtiſſimè *Ex cap. de vxore, cap. is, qui, §. Mulier, de Sepult: in 6.* talis enim electio, ad eum potius ſtatum pertinet, in quo Mulier ſoluitur à lege viri. 2

Doctorum Allegationes.

Doctores ſunt huius noſtræ Theſis, Abbas antiquus, Innocent: Zabarella, Butrius, Ioan. Andr: Imola, Anania, Hoſtienſ: Henric: An- 3

char: Gloſſa, cum cæteris Canoniſtis, in cap. de vxore, & in cap. is, qui §. Mulier, de ſepultur: in 6. Barboſa, ad hæc loca Ximen: Toletanus, in concordantijs vtriuſq; iuris, cum legibus Caſtellæ, p. 1. & 2. Viuianus, in ſuo rationali, lib. 3. iuris pontificij, fol. mihi, 240. Alagona, in compend: iuris cano: fol. mihi 457. Antonin: Auguſtinus, in collectan: decretal. lib. 3. tit. 24. cap. 7. Spinus, in ſpeculo teſtam: gloſſa. 2. nu. 41. Zecchius, de Republica Eccleſiaſt: cap. 28. de parocho, nu. 17. Belletus, diſquiſit: Cleric: p. 1. tit: de Cleric: debit: §. 56. Lauorius, cap. 11. num. 130. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Paſqualigus, deciſ: 381. num. 3. cum alijs dicendis.

CONCLVSIO II.

4 Vxor ſi moriatur ante Maritum, ſepultura non electa, & cum pace, & amore Mariti, qui ſepulturam habens, in tali ſepultura eſt humanda, §. *Soror* 13. *q.* 2. ſi verò eius Maritus ſepulturam non habet, nec etiam ſuorum Maiorum, eſt ſepelienda de iure, in Eccleſia Parochiali: ſin autem eius Maritus ſit abſens, & careat ſepultura propria, & adeſt illa ſuorum Maiorum, & Mariti voluntas declarari nequit, erit ſepelienda in ſepultura ſuorum Maiorum, ipſius vxoris, & illa ſi ipſa careat, in ſepultura Maiorum Mariti, in tali caſu: ſi verò plures Maritos habuerit, vltimũ ſequetur quò ad ſepulturam, ſi cum pace vnione, & amore vixerint inter ſe, aliàs non, in Parochia, ſi careat ſuorum Maiorum.

5 Nàm per copulam carnalem ſunt effecti vna caro, & *quos Deus coniunxit homo non ſeparet:* ac proindè etiam in morte eſſe debet cũ Marito vxoris coniunctio; & quia vxor ſequitur domicilium Mariti, ac dignitatem, *cap. is, qui §. Mulier, de ſepult: in 6.* & quia, vtriq; attenditur cauſa proximior, & immediata.

CONCVLSIO III.

6 Vxor vidua manens extra Parochiam mortui Mariti, ſi non elegit ſepulturam, eſt ſepelienda in ſui Mariti ſequltura, ſi eam habet, cum quo eſt pacificè, & cum amore, & vnione habitata, & vixit; ſi aliud de patriæ conſuetudine, ac loci, non ſit in contrarium, immemorabili iure canonico præſcripta; ſi verò non habeat, in Eccleſia eſt Parochiali humanda.

CONCLVSIO IV.

7 Vxor ſi decedat abſq; ſepulturæ electione, & copula carnalis non ſit cum Marito ſequuta, nec ad domum ſuam eſt profecta, ſi careat ipſa ſuorum Maiorum ſepultura, erit ſepelienda, in Eccleſia Parochiali.

Do-

Doctorum Allegationes.

Has noſtras Theſes omnes autumant Malfeſius, tom. 2. ſumm: tract. 13. cap. 8. num. 22. alios plures allegans, Bellettus, diſquiſit: cleric: p. 1. tit: de cleric: debit: §. 3. num. 11. & 16. Syluest: verb. ſepultura, q. 7. §. 5. Gauantus, verb. ſepultura, num. 14. in manuali Epiſco: Turre-cremata, in cap. facultas, art. 3. num. 10. Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 108. Nouarius, de elect. fori, q. 3. ſect. 3. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. nu. 13. 132. & 137. Victorellus, in addict. ad Poſſeuinum, cap. 14. append: 2. Mancinus, fol. mihi 495. dub. 22. in ſua praxi viſit: infirm: Barboſa, de offic: curati, cap. 26. num. 29. Riccius, p. 4. in ſua praxi Eccleſiſ: reſolut: 293. num. 11. Petrus de Vbald: cap. 11. nu. 20. de cano: port: Grauetta, conſil. 11. nu. 6. et alij. 8

Adest decisio Sacræ Congregationis Rituum, in vna Senogalienſi, die 15. Ianuarij, 1633. 9

CONCLVSIO V.

Maritus poſt ſuam vxorem moriens, quę ſibi, e. g. ſepulturam elegit, licèt in pace, ac vnione vixèrint inter ſe; Attamen, non tenetur ſequi ſuæ vxoris ſepulturam, ſed eſt humandus in ſua electa, vel ſuorum Maiorum, & his non habentibus, in Eccleſia Parochiali, aut vbi eſt de conſuetudine. 10

CONCLVSIO VI.

Regula eſt vniuerſalis, nimirum, Parochianos ſepeliri debere, haud in Parochia, ſed vbi ſunt maiores eorum humati, ſunt tumulandi, ſi careant propria ſepultura, & eam non elegerunt, in Eccleſia tunc Parochiali ſunt ſepeliendi. 11

Cuius eſt ratio, quia ſepulturæ vnio, ex charitate, & multa dilectione procedit, quæ inter viuos fuerat; ſed Parochiani dum habent propriam ſepulturam Maiorum ſuorum, inter quos, in vita fuit vnio, & charitas maxima propter Patris, & Aui conſanguinitatem. ergò vera concluſio. 12

Doctorum Allegationes.

Docent has Theſes noſtras Superiores Scriptores, & inſuper Gloſſa, in cap. 1. de ſepultur: & cap. is, qui, eod. tit. in 6. Arcidiaco: et Ioann: Andr: in cap. animar: de ſepultur: in 6. Syluest: verb. ſepultura, num. 8. cum alijs nominandis. 13

CONTROVERSIA III.

AN Vxor, licèt ſit Mariti domum ducta, & nihiloſeſius copula non eſt ſequuta, vel è contrà, & etiam ſi vidua exi-

ſtat: eſt ne in ſui Mariti ſepultura ſepelienda, ſi illam non elegerit, ac deceſſerit? vbi alia reſoluuntur, ſcitu digna.

CONCLVSIO I.

1 Vxor abſq; ſepulturæ electione mortua; quamuis ad Mariti domum ducta ſit, ac carnalis copula ſequuta haud ſit, & è contrà; & etiam, ſi vidua exiſtat, in Mariti ſepultura eſt humanda.

2 Cuius ratio eſt adequata; quia *Vxor* omnia retinet priuilegia, quæ viuente Marito habebat, & hoc vtiq; ſi reuerſa foret ad Patris domum, eiuſq; domicilium ſequitur, & dicitur coniugium prioris Mariti, ſi aliàs, in pace vixerint, inter ſe, & amore bono coniugali.

Doctorum Allegationes.

3 *Ità aſtruit Gloſſa in cap. is, qui, §: Mulier, de ſepult: in 6. Crauettus, conſil: 11. num. 6. volum. 1. vbi refert, ex Valerio Maximo, lib. 4. M: Plautium, cum Vxore ſepultum fuiſſe ab Amicis, quorum ſepultura adhuc, ea ætate Tarenti inſpiciebatur, Iulius Lauorius, num. 153. cap. 11. tit. tom. 1. variar: lucubrat, cum alijs.*

CONCLVSIO II.

4 Vxor eſt ſepelienda vbi eſt ſuus Maritus, licèt, ſepultus eſſet in ſupultura peregrinorum, ſeu vagabundorum; dummodo corpus commodè ad talem ſepulturam deferri poſſit, & ipſa non ſibi ſepulturam elegerit.

CONCLVSIO III.

5 Vxor, licèt accuſata de Adulterio ſit, ſi pendente lite moriatur, adhuc in Mariti ſepultura ſepelietur, ſi eam non eligerit, & dato, quod illa defuncta, ſententia feratur contrà ipſam, non per hoc eſt exhumanda, quia à principio fuit legitimè ſepulta, quo caſu, non retrotrahitur, etiamſi Matrimonium nullum eſſet declaratum, ſicut etiam, non retrotraheretur, in præiudicium etiam ſuſceptæ prolis; *cap. inibitio de clandeſt: de ſponſal.*

CONCLVSIO IV.

6 Vxor, ſi adulterium commeſerit, vnde ſequuta ſit thori ſeparatio, in tali caſu, priuabitur Mariti ſepultura, & ſepelietur in ſepultura ſuorum Maiorum Patris: ſi non aderit, nec elegerit, in Eccleſia Parochiali. Et ſi cum Marito reconciliabitur, recuperabit ſepulturam. quia Maritus poteſt ſibi vxorem reconciliare, nedum ante ſententiam, *cap. quemadmodum, de iure iurando;* ſed etiam poſt latam ſententiam, *cap. de illa, de diuortio.*

CON-

CONCLVSIO V.

Matrimonium, quandò equidem contractum eſt, ſed copula carnalis haud eſt ſequuta, nèc ad domum Mariti eſt ducta, & ſic non ſunt effecti vna caro, in tali euentu, Mulier decedens non ſepelietur in Mariti ſepultura. 7

Cuius eſt ratio formalis; quia non ſequitur viri forum; ergo multò magis, in ſponſa de futuro, *cap. de vxore, de ſepultu: in 6.* 8

CONCLVSIO VI.

Sententia quandò fuit lata ſuper thori ſeparationē, in cauſa Adulterij, & Maritus non fuerit recōnciliatus, propter quod eam è domo eiecit; in tali euentu, eſt indigna Mariti ſepultura effecta, & deſinit eſſe illius domicilium. *cap. item.* 13. *q.* 2. 9

CONCLVSIO VII.

Maritus ſi fuerit ſepultus de facto, & non de iure, vel vt excommunicatus, ſeu hæreticus, vxor eius haud ſepelietur in Mariti ſepultura, ſed in ſepultura ſuorum Maiorum Patris, ſi habeat eam, aut in Parochia, ſi ea careat. 10

CONCLVSIO VIII.

Concubina minimè ſepelietur in Amaſij ſui ſepultura, ſed ſi pænitens decedat in ea, quam ſibi elegerit, vel ea non electa, in Parochia; ſi verò Impenitens moriatur, ad campum ibit. 11

CONCLVSIO IX.

Maritus ſi elegerit ſepulturam antè eius obitum, fieri debet ipſa, & antequam Vxor eius moriatur, ſi non habet ſuorum parentum Maiorum; aliàs, hoc eſſet in Parochi fraudem, quòd nemini patrocinari debet; *cap. is, qui, de ſent: excommu: in 6.* ſi non elegerit illam, in Parochia eſt tumulandus, tàm vir, quam vxor, non electa ſepultura. de hac re videatur *controuerſia ſequens nu.* 38. 12

Doctorum Allegationes.

Has omnes Theſes ſequuntur omnes citati Doctores num. 3. *Petrus de Vbaldis, tract: de cano: portio: cap.* 11. *nu.* 20. *&* 26. *cum ſeqq. Ioannes Aſinius, in l. familiaria, ff. de Religio: & ſumpt: fune: Medices, q.* 7. *de ſepultur: num.* 20: *Lauorius, num.* 134. *vbi ſuprà cum ſeqq. & alij.* 13

CONTROVERSIA IIII.

AN Vxor proditoriè à Marito iniuſtè occiſa, de Iure ſepeliri debeat in ſepultura Mariti proditoris occiſoris; aùt in ſepultura Maiorum ſui Patris, adhùc viuentis, qui vult in tali ſepultura, humanda ſit, cum ipſa non poterit eam ſibi eligere.

EX-

EXPLICATIONES.

1 Pręſentis Controuerſiæ Materia, procùl dubio plauſibilis ſanè eſt: quià videlicèt noua exiſtit, ac nullus ex Scriptoribus inuenitur hactenus, vt ſuper eam ſcripſerit; quòd proindè occiſæ vxoris Pater Florentię, vbi caſus contigit hoc anno 1647. Menſe Iunij, vt audiui, Neminem Aduocatum ſcribere voluiſſe inuenit, cum caſus ſit ſingularis, ſuper quem inſtanter petitus fui ad ſcribendum; & quid hac in re ſentirē, meam pronunciarem ſententiam. Nàm ſtatim hac de cauſa lis, & Controuerſia Magna orta fuit inter Parentes Vxoricidæ Proditoris, ac Patrē mortuæ vxoris proditoriè: Pater enim contendebat, vt in ſua ſepultura apud Sanctum Marcum ſepeliretur, proditoris vxoricidæ verò, Cuſtodes volebant eam ſepelire in ſepultura Mariti apud S. Mariam Nouellam: Lite ſic ſtante interim reſolutum fuit, vt apud Eccleſiam omnium Sanctorum, Fratrum Minorum de obſeruantia in depoſitum corpus daretur, vt factum fuit, quouſq; lis finiretur, ac ſententia pronunciaretur. Modò quid iuris ſit reſoluendum, per non nullas fundamentales Theſes præmiſſas, quid ſententiam, dicam; quarum ſit:

CONCLVSIO I.

2 Maritus in primis, in ſuam vxorem non habet poteſtatem eam puniendi, nec etiam vxorem Maritus habet in poteſtate, ſicut pater filium. *L. ſi vxor, Cod: cond: in ſer:*

CONCLVSIO II.

3 Maritus grauiter, & abſq; cauſa vxorem ſuam verberans punitur proindè à iure, vt ſcilicèt ei ſoluatur tertia pars donationis, propter nuptias. ***Authentica, vt liceat Marito, & Auo, §. ſi quis autem propriam. & Cod: de repud: quia authentica, ſed nouo in iure.***

CONCLVSIO III.

4 Maritus valet ſuam vxorem leui verberatione punire, ſed cum magna cauſa. ***L. præceptor. ff. de lege Aquilia, & cap. ad audientiam, de homicidio.***

Doctorum Allegationes.

5 ***Docent has noſtras Theſes Panormit: in cap. cum contingat de foro competenti, Hoſtienſ: & Gofredus, in cap. quemadmodum, de iure iurando, Sylueſt: verb. vxor, num. 3. §. quæritur, & Doctores communiter, in d. cap. quemadmodum, de iure iurando, cum alijs allegandis.***

CONCLVSIO IV.

6 Maritus, ſuam occidens vxorem, omnis dotis lucro priuatur, ſiuè

ſiuè in totum, ſiuè in partem, ſibi ex pacto proueniente, propter vxoris ſuæ necem. *L. ſi ab hoſtibus*, §. *ſi vir: ff. ſoluto matrimonio.* vbi hæc habentur verba.

Si vir vxorem ſuam occiderit, dotis actionem hæredibus vxoris dandam eſſe, Proculus ait: & rectè; non enim, æquum eſt, virum ob facinus ſuum, dotem ſperare lucri facere. hæc ibi. 7

Doctorum Allegationes.

Eſt communiſſima concluſio inter cunctos Doctores, quam tradunt Gloſſa ad dicta iuris verba, verſ: ſi vir, à prin: & verſ: lucri facere, Bartol. ibid: num. 1. verſ: vlt: nota, Alberic: in ſumm: & in verſ: vel ſic, poſt. 3. num. Bald. ante num. 1. d. l. & verſ: ad lucrum autem, Odofredus, col. 1. in princ: Angelus, nu. 2. d. l. Paulus de Caſtro, in ſummario, Romanus, num. 3. & 19. Raphael Cumar: col. 1. in prin: Imola, num. 1. & ſeqq. in 2. p. nota 3. Arretinus, in §. fuerat, num. 26. Inſtitu: de actionibus, Boerius, deciſ: 24. nu. 12. Marſilius, in l. nihil intereſt, nu. 2. ff. ad l. Cornel. de ſicarijs, & conſil. 93. nu. 1. & ſeqq. Follerius, in ſua pract: criminal: verb. ſuffocauit vxorem, num 60. Rolandus, de dotis lucro, q. 61. multos allegat ſcriptores, Menochius, de arbitr: qq. in addictionibus, ad caſum 256. nu. 109. & conſil. 102. num. 3. & conſil. 537. nu. 19. Phanuccius de dotis lucro, Gloſſa 14. num. 4. verſ: num dicendum, & cæteri omnes, de communi ſententia. 8

CONCLVSIO V.

Maritus ſuam occidens vxorem, dotis lucro priuatur ipſi proueniente non dumtaxàt, ex pacto; verum etiam, ex lege, ſtatuto, vel conſuetudine, per dictam legem, *ſi vir, &c.* 9

Doctorum Allegationes.

Aſtruunt hanc noſtram Theſem Bartol. in. d. l. ſi ab hoſtibus, §. ſi vir, num. 5. in vlt: notab. ff. ſolut: matrimo: & ibi Angelus, num. 1. verſ: & ideò ſi ſtatutum, Paulus de Caſtro, num. 4. in fine, Cumanus, col. 1. verſ: & ſic nota, ad ſtatutum, Arretinus, poſt. 2. num. verſ: in gloſſa, ſuper verb. dic ex pacto, Campegius, in tract: de pactis, p. 1. q. 2. nu 1. & cæteri omnes. 10

CONCLVSIO VI.

Maritus ſuam occidens vxorem, etiam in adulterio depræhenſam, nec dotem ipſam, nèc dotis lucrum proindè lucratur; licèt vtrumq; lucratus fuiſſet, ſi ipſam de adulterio accuſaſſet. *L. conſenſu, Cod: de repud: & d. l. §. ſi vir, verſ: lucri facere.* 11

Doctorum Allegationes.

Subſcribunt huic noſtræ aſſertioni Gloſſa in d. l. ſi ab hoſtibus §. ſi vir, 12

Gg *verſ:*

verſ: lucri facere, vel dic, ff. ſolut: matrimo: & ibi Bartol: num. 4. *verſ: quæro, quid ſi maritus, Angelus num.* 3. *Arret: num.* 3. *Romanus,* 20. *Angelus de maleſic. verb. che hai adulterato la mia donna, num.* 1. *Couarruias, in epitom: p.* 2. *cap.* 7. §. *nu.* 7. *Carerius, in ſua pract: criminali, tract:* 3. *de homicidio, & aſſaſſina:* §. 9. *num.* 26. *Laurent: Ternin: in pract: cautela.* 6. *nu.* 27. *Gomez, ad l. Tauri.* 80. *nu.* 63. *& cæteri omnes de communi ſententia.*

CONCLVSIO VII.

13 Maritus ſuam occidens vxorem, ſtante etiam ſtatuto, quòd vxore depræhenſa in adulterio, à Marito occidi valeat; *propter nimirum dolorem*; non proindè dotem, aut dotis lucrum lucratur.

14 Cuius eſt ratio adequata; quia dicens ſibi ius, propria authoritate, pręmium legale haud conſequitur. *L. interdum*, §. *qui furem. ff. de furt:*

Doctorum Allegationes.

15 *Amplectantur hanc noſtram concluſionem Bald: in d. l. ſi ab hoſtibus* §. *ſi vir, verſ: in contrarium facit, ff. ſolut: matrimo: Paulus de Caſtro, num.* 5. *Romanus, num.* 21. *Imola, num.* 6. *in d. l. ſi ab hoſtibus, Aretinus, num.* 3. *Iaſon, num.* 11. *Gomez, teſtatur eſſe communem inter Doctores, Arias ad. l.* 80. *Tauri, nu.* 1. *quem refert ac ſequitur Clarius, de homicidio, num.* 17. *verſ: priuatur etiam; & omnes alij.*

CONCLVSIO VIII.

16 Fidelis Catholicus quilibet vtriuſq; ſexus ſui iuris exiſtens, abſq; ſepulturæ electione, decedens de iure canonico ſepeliri debet omninò in ſepultura ſuorum Maiorum, exemplo Sanctorum Patriarcharum.

17 Probatur *ex cap. vnaquæq.* §. *item Ioſeph.* 13. *q.* 2. *cap.* 1. *extrà de ſepultur: & cap. is, qui, de ſepultur: in* 6. & Ratione ſuadetur; quoniam, optabile eſt vnicuiq; in maiorum ſuorum ſepultura tumulari: & in præſentia, dictio huiuſmodi, *Maiorum* ſumitur neceſſariò, prò Patre, & Auo. 13. *q.* 2. *ebron, iuncto cap.* 1. *de ſepultur: & l. Maiorum. ff. de verb. ſignificat: & ſic etiam declarauit Sacra Epiſco: & Regula: Congreg: in vna Auſculana, die* 28. *Octobris*, 1616.

Doctorum Allegationes.

18 *Tenent Doctores communitèr hanc Theſem noſtram in allegatis iuribus, Gratianus, in cap. vnaquæq.* §. *item Ioſeph, q.* 2. 13. *Gloſſa, in cap.* 1. *de ſepultur: in* 6. *Sylueſt: verb. ſepultura, num.* 8. *Archidiaco: & Ioan: Andr: in cap. animar: de ſepultur: in* 6. *Crauetus, conſil.* 10. *num.* 6.

Gual-

Gualdens: de arte teſtandi, tit. 9. cautela 4. num. 2. Purpuratus, conſil. 413. num. 1. Rota, deciſ: 492. num. 1. & deciſ: 787. num. 2. p. 1. diuerſ: Zecchius, de Republi: Eccleſiaſt: cap. 28. num. 13. verſ: fallit, ſi quis fuerat, lib. 1 cap. 25. num. 12. Franchus, in cap. is, qui, §. Mulier, de ſepultur: in 6. Petrus de Vbaldis, de portio: cano: num. 26. Lezana, tom. 3. verb. ſepultura quò ad Regulares, num. 9. Vgolinus, de poteſt: Epiſco: cap. 17. nu. 3. Barboſa, de offic. Parochi, cap. 26. nu. 31. & de iure Eccleſiaſt: lib. 2. cap. 10. num. 31. & in collectan: Bullar: verb. ſepultura, Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. Villalobos, tom. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 2. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 108. Portellus in reſponſ: moral. caſ: 68. Spinus, in ſpeculo teſtam: gloſſa. 2. num. 38. Garceus de expenſis, cap. 8. nu. 4. Tuſchus, tom. 7. lit. ſ. concluſ: 194. & cæteri omnes.

His paucis præmiſſis pręambularibus Aſſertionibus, ad maiorem facilitatem reſponſionis huic noſtræ nouellæ Controuerſiæ; nunc dicam concluſionem reſponſiuam, quid Iuris in praxi ſit prò vtroq; foro obſeruandum, & agendum. 19

CONCLVSIO IX.

Vxor præfata à ſuo Marito proditoriè occiſa, quæ ſepulturam ſibi eligere non potuit, de iure Canonico eſt omninò humanda in ſepultura ſuorum Maiorum, ac iuxtà ſui Patris viuentis voluntaté; minimè verò gentium, in ſepultura ſui Mariti, ſeu ſuorum Maiorum, quamuis conſuetudine immemorabili loci non obſtante ſeu, vt melius dicam abuſu, & corruptela quacumq; loci exiſtente. 20

Iàm certiſſima manet concluſio hæc noſtra, ex prædictis omnibus vt indè *dixit Vincentius in addict: ad Gloſſam, in cap. is, qui, §. Mulier, de ſepultur: in 6. Vxorem potius ſepulturam Parentum, quàm viri ſequi debere.* ergo multò magis dùm fuit proditoriè à Marito occiſa, & illius Pater ſuperſtes vnult omninò, vt ſepeliatur in eius ſepultura, dum ipſa nequiuit eam ſibi eligere. 21

2 Probatur *ex verbis cap. 1. de ſepultur: vbi Leo Papa III. ſic habet ad rem noſtram: Nos inſtituto Maiorum Patrum, conſiderantes; ſtatuimus vnumquemq; in Maiorum ſuorum ſepulchris iacere, vt Patriarcharum exitus docet.* ergo vera aſſertio. 22

3 *Ex cap. Sacris, de ſepultur: vbi Innocentius III. Papa, inquit. Quibus non communicauimus viuis, non communicemus defunctis:* ſed Maritus noluit cum ſua ſponſa viua communicare; quià intrà annum eam proditoriè iniuſtè occidit, & abſq; iuſta cauſa, vt 23

communitèr dicitur, ergo nèc in morte eſt ſecum communicanda, ideſt, non eſt ſepelienda in Mariti ſepultura, ſed ſui Patris viuentis.

24 4 Nàm à Papa Melchiade quæſitum fuit; ſi quis ſepulturam nouam poſſet propria temeritate eligere, & antiquam parentum ſuorum deſerere? Reſpondit. *placuit per omnia, magno conſilio, vt nullus proprij arbitrij temeritate, aliam Eccleſiam, niſi cui vſus antiquorum parentum, canonica inſtitutione ſubiacere perhibetur, ſepulturæ cauſa adire procuret.* Ille. ſed quæ temeritas eſt, ſepelire velle Vxorem proditoriè à Marito occiſam, dum illius pater vult eam in ſepultura ſua humare, vt de iure canonico debet? ergo vera concluſio.

25 5 *Nàm Sacra Epiſco: et Regular: Congreg: declarauit die 9. Nouẽbris. 1640. quod qui habet ſepulturam ſuæ familiæ etiam in Eccleſijs Regularibus in illis ſepeliendum eſſe, quandò abſq; ſepulturæ electione decedit, & non in Eccleſia Parochiali. Et 1641. die 3. Maij, declarauit eadem Sacra Congreg: quòd Cadauera illorum, qui ſunt ſui iuris, & non ſibi elegerunt ſepulturam, ſepeliri debeant in ſepultura ſuorum Maiorum etiam ſi in Eccleſijs Regularium ſine præiudicio tamen iuris Parochialis, & monito prìmùm Parocho defuncti; ſi tamen non obſtet conſuetudo contraria legitimè præſcripta, quòd non obſtat in caſu noſtro.* ergo.

26 6 Eccleſiam namq; in qua de iure quis ſepeliri debet, & de qua mentio fit, *cap. 1. de ſepultur:* illam eſſe, apud quam ſunt ſepulchra ſuorum Maiorum, *cap. ebron, cap. placuit; 13. q. 2. cap. fraternitatem, de ſepultur: cap. is, qui, eod: tit. in 6.* ergo.

27 7 Mulieres etiam iura Eccleſiaſticæ ſepulturæ retinent, quandò in aliam tranſeunt familiam, ſiuè proximiores, ſiuè remotiores ſint. *L. liberorum. ff. de verb. ſignificat:* quia ſepulchrorum iura, quę quis ſuæ familiæ conſtituit, ſpectant ad Filias, Nepotes, Pronepotes, & deinceps ad omnes natos, tàm Maſculos, quàm Fœminas, licèt ſi eſſent mancipti, ſiuè hæredes fuerint, ſiuè non; *vt bene Couorruuias cum alijs edocet, in cap. Raynutius.* ergo vera aſſertio.

28 8 Vnio ſi quidem, Eccleſiaſticę ſepulturæ, procedit ex quadam mutua dilectione, quę fuit in vita inter Coniuges, dubiũ non eſt; ſed inter hos Coniuges exparte mariti ſanè diletio nõ fuit mutua, cum praditoriè intrà annum, vt dicitur, eam occiderit. ergo eſt ſepelienda in ſepultura patris ſui, cum quo vnio amoris filialis ſemper fuit, eſt tumulanda, in quam.

29 9 Nàm ſi quis moriatur, ſiuè vir, ſiuè Mulier, patre viuente, eſt

eſt ſepeliendus in Aui ſui ſepultura, & ſic vicinioris Aſcendentis; ſed dicta occiſa vxor, patrem viuentem reliquit, qui tota voluntate vult, ſuam occiſam filiam tumulare in maiorum ſuorum ſepultura. ergo eſt in illa ſepelienda.

10 Vti enim ſi velimus in tali caſu, Epicheia, ſi potuiſſet ante obitum ſuum ſibi eligere ſepulturam, certè noluiſſet in mariti ſepultura humari, talis ſic occiſa, ſed ſepeliri in ſuorum maiorum, ac ſui patris ſepultura, quia vnicuiq; optabile eſt, in ſuorum maiorum ſepultura ſepeliri. ergo vera aſſertio. 30

11 Si ex læthali vulnere accepto, Vxor huiuſmodi ſuperuixiſſet dubio procul, ſeparatio ſequuta eſſet inter eos, etiam quò ad habitationem, & domum, perpetuò. ergo multò magis quò ad ſepulturam Mariti. 31

12 Quemadmodum namq; ſe habet domicilium in viuentibus, ſic ſe habet ius ſepeliendi in defunctis. 13. *q.* 2. *cap. vbicumq; ad finem*; ſed in domicilijs viuentium ſic eſt, vt filius, ſeu filia, originale, ac immediatum domicilium Patris ſequatur, & aliorum Superiorum, aliàs, opus eſſet, Nos agrum quærere Damaſcenum, vbi Adamus formatus fuit. *ff. ad manucip: l. aſſumptio, §. filij, & ibi not:* ergo vera concluſio. 32

13 Quantò enim cauſa eſt proximior, tantò magis influit, & ſuper cauſatum poteſt, & præſertim ſecundùm Iuriſtas, qui proximam cuiq; rei, potiſſimè cauſam attendunt, *ff. de except: rei iudic: l. cum de hoc, & de condict: ob turpem cauſam l. penult: & not: ff. rerum ama: l. ſi Mulier, cum de viri vita deſperaſſet.* ſed manifeſtum eſt, Patrem, & Auum proximiores eſſe Vxori occiſæ, quam ſit Maritus occiſor, qui ſecum ſeparationem, & diſiunctionem fecit, propter proditorium homicidium, etiam quò ad ſepulturam. ergo vera aſſertio. 33

14 Cauſa namq; proditorij homicidij, eſt facta totalis ſeparatio quò ad omnia, mariti cum vxore ſua occiſa proditoriè etiam poſt mortem quò ad ſepulturã, & totalis vnio amoris extitit inter Patrem, & ipſam filiam occiſam, & ſicut in vita ſe dilexerunt ità, in morte multò magis amoris vnio remanſit. *ff. de edil. edict: l. pleriq; & funer: inſtruc: & inſtrum: legi: l. quæſitum, §. vxores.* ergo vera concluſio. 34

15 In omni enim variatione proximus, & morti magis cõiunctus ſtatus inſpicitur, ſed ſepultura maiorum Patris cum ſit magis proxima vxori occiſæ, quàm ſepultura Maiorum Mariti, cum 35

quo

quo ſequuta eſt ſeparatio, propter vxoricidium. ergo eſt de iure humanda in ſepultura Patris ſui, & non Mariti; *Cod: ne de ſtat: defunct: l. ſi Pater, ff. de aliment: & cibor: legat: l. mela, circa prin: & ff. de ſuis, & legit: hæredibus. l. Titius, & duabus legibus ſequentibus, & ff. vnde cog: l. 1. §. ſi quis proximior.* ergo vera concluſio.

36 16 Nàm ſi propter Mariti Seuitiam vxor ab illo ſeparari valet propria auctoritate abſq; Iudicis ſententia; & ab eo aufugere, *ut communiter edocent Doctores, Barboſa, repetit: rubric: ff. ſolut: matrimo: p. 2. num. 23. verſ: ſuccedit igitur, vbi teſtatur de communi ſententia; Sanchez, lib. 10. de diuortio, diſp: 18. nu. 3. et 4. multos allegans.* ergo multò magis propter vxoricidium fiet ſeparatio quò ad ſepulturã, ſi in vita, Maritus eam fecit ſeparationem, illam occidens. ergo ſtando in iuribus allegatis eſt de rigore iuris ſepelienda in ſepultura Patris ſui.

37 17 Quamuis Florentiæ conſuetudo adſit immemorabilis, vt vxor, non electa ſepultura ante mortem, ſit in ſepultura Mariti tumulanda; attamen in tali caſu, non eſt omninò ſeruanda; quia ſi propter adulterium fit Coniugum ſeparatio quò ad habitationem. ergo multò magis ſeparatio fiet quò ad ſepulturam: quia tale facinus proditorium vxoricidium, omnem præſcriptam conſuetudinem aufert, & ſuper corpus mortuum vxoris, Maritus vxoricida proditoriè, omne ius etiam in morte eius amiſit, & totalis eſt inter eos facta ſeparatio in vita, & in morte.

38 18 Nàm licèt Coniuges in ſancta pace vſq; ad mortem incluſiuè vixerint, & Maritus ſepultura careat propria, & tantum habeat ſepulturam ſuorum Maiorum, & eius vxor moriens abſq; ſepulturæ electione, & ſuus Maritus pro ea ſepulturam elegit poſt illius obitum; minimè debet ſepeliri in ſepultura à Marito electa poſt illius obitum, nec in ſepultura Maiorum Mariti; quià præſumitur hoc factum eſſe in fraudem Parochi, quòd nemini id patrocinatur, *Ex cap. is, qui, de ſent: excommunicat: & ibi Geminianus, cum alijs Canoniſtis, de communi ſententia, Spinus, in ſpeculo teſtam: Gloſſa. 2. num. 30. Ioan: Garceus, de expenſ: cap. 8. num. 4. Tuſchus, tom. 7. lit. ſ. concluſ: 194. Zechius, de Republica Eccleſiaſtica, cap: 28. de Parocho, num. 1. & alij.* Sed eſt talis Vxor humanda, aut in ſepultura Maiorum ſui Patris, ſi adeſt, ſi non in Parochia. ergo multò magis in caſu noſtro, vxor occiſa à Marito proditoriè, de iure eſt ſepelienda in ſui Patris Maiorum ſepultura, & non in ſepultura Mariti, qui proditorie per homicidium, ſeparationem fecit.

Ex qui-

Ex quibus omnibus recitatis, manifeſtè apparet, Nos rectè 39
ſcripſiſſe, & conſuluiſſe Patrem, huius occiſæ vxoris D. Laurentium, de Leonibus, ſuam talem filiam eſſe de iure ſepeliendam in ſepultura ſuorum Maiorum Patris ſui, vbi ipſe omninò voluit, eſſe tumulandam, & talem ſententiam etiam, de iure habuiſſe ab Illuſtriſs. & Reuerendiſſimo D. Archyepiſcopo Thebenſi, Nuntio Apoſtolico, Anibale Bentiuolo Florentię, vt ipſe D. Laurentius retulit mihi Florentiæ die 26. Aprilis. 1648. & maximas gratias mihi reddidit.

Doctorum Allegationes.

Docent hanc noſtram præfatam Theſem omnes allegati Scriptores, 40
num. 8. *&* 10. *D. Antonin.* 3. *p. tit.* 10. *cap.* 1. §. 1. *Armilla, verb. ſepultura, num.* 14. *Roſella, num.* 15. *ibid. Syluest: num.* 8. *Spinus, in ſpeculo teſtam: gloſſa.* 2. *de elect: ſepulturæ, nu.* 39. *Gratianus, tom.* 1. *diſcept: forenſ: cap.* 94. *num.* 35. *Sperellus, deciſ:* 88. *nu.* 1. 3. 8. *et* 18. *Doctores, in cap. is, qui, cap. licèt, de ſepultur: in* 6. *in cap.* 1. *extrà de ſepultur: Petrus, de Vbald: tract: de cano: portio, cap.* 9. *num.* 1. *&* 8. *Guttierez, de iuramento confirmator: cap.* 14. *num.* 1. *Tuſchus, tract: de viſit: lib.* 2. *cap.* 2. *nu.* 9. *Abbas, in cap. de vxore, num.* 6. *Geminian: in cap. is, qui, §. Mulier, de ſepultur: in* 6. *num.* 4. *Gualdenſis, de arte teſtandi, tit.* 9. *cap.* 3. *num.* 2. *Rota, in veneta Manſionariæ,* 5 *Iunij.* 1600. *coram Corduba, Zecchius, de Republic. Eccleſiaſt: cap.* 28. *de Parocho, num.* 17. *verſ: fallit ad finem, Belletus, diſquiſit: cleric: tit. de cleric: debit:* §. 3. *nu.* 15. *Rota, coram Cardinali Seraphino, deciſ:* 1135. *num.* 3. *Mareſcottus, lib.* 2. *variar: reſolut: cap.* 95. *num.* 11. *& cæteri omnes allegandi.*

CONCLVSIO X.

Pręfatus Vxoricida proditor, in pęnam tanti immanis ſceleris, 41
eſt meritò priuatus Immunitate Eccleſiaſtiaca, ac nullo pacto de iure, ea gaudet.

Nàm, in præſentiarum, homicidium proditorium eſt hominis 42
cædes, nihil tale ſuſpicantis. vt proindè, minimè gentium, Eccleſiaſtica immunitate gaudeat in quouis loco, *ex conſtitut: verbis Gregorij IVX. conſtat. Aut quis proditoriè proximum ſuum occiderit.*

Doctorum Allegationes.

Defenſores ſunt huius Theſis noſtræ Archidiaco: Falinus, Arretin: 43
Guido Papa, Alciat: Caßan: Monticellus, Gigas, Gomez, Iulius Clarus quos refert, & ſequitur Farinaccius, in ſua pract: Criminali. de immunitate, q. 28. *num.* 24. *Rebuffus, tom.* 2. *ad leges Galliæ, ſub hoc ti-*

tulo,

tulo, q. 5. art. 1. Azueda, l. 3. nu. 6. tit. 2. lib. 1. nouæ recopilat, Suarez, tom. 1. de pace, p. 5. §. 3. num. 113. & lib. 3. de ſacrorum immunit: cap. 16. num. 58. Modernus, de iuriſdict: p. 2. cap. 52. num. 4. Caballus, de omni genere homicidij, num. 388. & ſeqq. Villegas, de legum extentione, cap. vlt: num. 53. & 54. Borellus, tract: 3. de homicidio, num. 76. Curi: Philippus, p. 3. §. 12. num. 30. de immunit: Eccleſ: Tuſchus, verb. Eccleſia, col. 11. nu. 5. Magiſter Raphael de la Torre Dominicanus, ad. 2. 2. D. Thom: tom. 2. q. 99. art. 3. diſp: 3. gradu. 8. except: 3. verſ: numquam, Alexand: Peregrin: de immunit: Eccleſiaſt: cap. 7. nu. 5. et 20 Ambroſius, de immunit: Eccleſiaſt: cap. 16. nu. 143. Bonacina, tract: de legibus, diſp: 3. q. 7. §. 4. num. 14. Graffius, p. 2. deciſ: aurear: cap. 19. de homicidio, Genuenſis, in ſua praxi. cap. 94. Fagundez, tract. 1. lib. 4. de Eccleſ: præcept: cap. 4. nu. 46. Portellus, de dub: regular: verb. Eccleſ: in munitas, num. 15. Suarez, tom. 1. de Religio: tract: 2. lib. 8. cap. 11. Gambaruta, lib. 5. cap. 4. & 31. de immunitat: Eccleſiaſt: Villadiega, in polit: cap. 3. num. 108. Megala, p. 3. lib. 4. cap. 2. q. 1. nu. 18. Bodilla, tom. 1. in polit: lib. 2. cap. 14, nu. 38. Riccius, deciſ: 168. p. 1. & p. 5. collectare, 1792. Franchus, deciſ: 313. & alij communiter tractantes de immunit: eccleſiaſt:

CONCLVSIO XI.

44 Homidicium proditorium, in præſentia, iuxtà Gregorij IVX. conſtitutionem eſt intelligendum vbi nullus rancor, nèc inimicitia, ſeu odium præcedebat, putà, in caſu noſtro, inter Maritum homicidam proditorem, & illius Vxorem ab eo occiſam.

45 Nàm dictio, *Proditoriè*, in d. conſtitutione appoſita eſt ſanè, ſtrictè accipienda, & interprætanda, quia immunitas Eccleſiaſtica eſt fauorabilis propter Sacrorum reuerentiam locorum, & exceptio eſt omninò odioſa: vndè ſecundum talem conſtitutionem, qui ſuum inimicum per inſidias occidit, non eſt dicendus proditor, vt non poſſit immunitate gaudere nàm *Proditoriè*, homicidium committi, dicitur, quandò quis nulla præcedente inimicitia, alium interficit, vt in caſu noſtro contigit; ſit aliud exemplum: e. g. Franciſcus veniens cum Ioanne, tamquam ſocius itineris, nulla interueniente rixa, Ioannem percuſit, aut interficit; vel dicatur: Franciſcus ſedens cum Ioanne in menſa, ſeu fingens eſſe Ioannis amicum, & à tergò percuſit, aut occidit: vt adamuſſim caſus fuit inter præfatos Coniuges, ſub ſimulata beneuolentia à Marito erga ſuam vxorem, quam proditoriè occidit: vndè Franciſcum, & Maritum huiuſmodi, dicitur occidiſſe Ioan-

Ioannem, & vxorem *Proditoriè*, vt proindè gaudere non poſſit immunitate Eccleſiaſtica.

Doctorum Allegationes.

Quam doctrinam tradit Bartolus, in l. reſpiciendum, §. delinquunt, 46
num. 1. ff. de pænis, & omnes ſequuntur Doctores, teſte Iulio Clario, lib. 5. ſententiarum, §. homicidium, num. 10. cum ſuis additio: Igne: in l. ſi certus, §. ſi vnus ex Dominis, num. 14. ff. ad Sylla: & cæteri communiter, relati nuper, & recitandi.

CONCLVSIO XII.

Parochus Eccleſiæ Sanctæ Mariæ Nouellæ tenetur præfatam 47
vxorem occiſam, in ſua Parochia, vbi ipſi Coniuges habitabant, aſſociare vſq; ad Eccleſiam Sancti Marci, vbi manet ſepultura Maiorum ſui Patris, qui vult, prò vt de iure, ibi ſepeliatur; quæ Eccleſiæ ſunt Patrum Ordinis Prędicatorum, D. Dominici ambæ, & ſecundum in ſuperioribus tradita, eſt humanda.

CONTROVERSIA V.

AN Filij puberes, ſeu Minores, vtriuſq; ſexus, in Patrum poteſtate manentes, poſt quintum decimum annum completum, valeant ſibi ſepulturam eligere, abſq; Parentum ſuorum concenſu? vbi alia ſcitu digna curioſa reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Minores filij, ſeu puberes vtriuſq; ſexus, poſt annum quintumdecimum, legitimè, abſq; ſuorum Parentum conſenſu, queunt 1
ſibi ſepulturam eligere: Immò, etiam ſi impuberes ſint, ac illorum malitia ætatem ſuppleat, valent ſepulturam eligere.

Cuius eſt ratio adequata, quia in ſpiritualibus, patria poteſtas 2
non attenditur, *cap. ſi annum, de iudic: in 6. et cap. licet, de ſepultur: in 6.* ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

Auctores ſunt huius noſtræ Theſis, D. Antoninus, p. 3. tit. 10. Lapus 3
allegat: 59. Bartol. in l. qui in poteſtate, verſ: in vno caſu, et in l. ſi filius familiæ, poſt num. 3. ff. de teſtam: gloſſa, 8. verſ: item ſepulturam, nu. 3. Ancharanus, & Geminianus, in d. cap. licet de ſepult: in 6. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. is, num. 109. & 110. cum alijs.

CONCLVSIO II.

Si filius impubes ſepulturam elegerit, & pubes factus, eamdē 4
iam electam ratificaret, adhùc ſepulturæ electio valet, *cap. 1. de regul: iuris in 6.*

5 Nàm in ſpiritualibus, vt diximus, haùd patria poteſtas attenditur *cap. ſi annum, de iudic: in 6.* teſtari verò nequit etiam patre conſentiente; *per teſt: in l. qui in poteſtate, de teſtam:*

Doctorum Allegationes.

6 *Ità aiunt concluſionem, Geminianus, & Ancharan: in cap. licet, de ſepultur: in 6. Federicus de Senis, conſil. 298. verſ: quoniam veritas, ad finem, Soccinas, in regula 113. verſ: filius familias, quia in ſpiritualibus, Lauorius, num. 110. vbi ſuprà, cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO III.

7 Filius pubes ſi decedat non electa ſepultura, eſt ſepeliendus in ſepultura ſui Patris, & Aui, ſi ſimul ibi iacent, ſi verò non ſint ſimul illi ſepulti, apud ante natos ſuos, ſi ſimul iſti iaceant: at ſi iſti omnes fuerint ſepulti ſeparatim, in diuerſis locis, ſepelietur in patris ſepultura ſi commodè transferri poterit, aliàs, in Parochia tumulabitur.

8 Eſt ſumpta concluſio *ex cap. is, qui, de ſepultur: in 6. vbi ſic dicitur. Si non electa ſepultura decedat ibidem, non in Eccleſia dictæ Villæ, ſed in ſua Parochia, vel in ea potius, in qua Maiorum ſuorum ab antiquo ſepultura extitit, ſepeliri debet.* nam dictio *potius* ſtat *correptiuè*, vt multi Doctores ſtatim citandi autumant:

Doctorum Allegationes.

9 *Affirmant hanc noſtram Theſem Bartol. & Cepolla, cap. 8. de ſeruit: vrban: prædiorum, Anchar: in d. cap. licet, notabile 5. verſ: ſicut maior, Franchus, ibid: nu. 3. verſ: ſed quid, & Gemini: de ſepultur: Medices, q. 7. num: 22. de ſepultur: Archid: in cap. is, qui, & Ioan: Andreæ, at Gloſſa, de ſepultur: in 6. idem Ioan: Andreæ in nouella, Abbás, in cap. nos inſtituta, num. 5. de ſepultur: & cap. 1. notabil. 1. ſepultur: Oldrar: conſil: 25. Ioan: Aſinius, in l. familiaria, nu: 7. ff. de Religio: & ſumpt: funeral: Lauorius, nu. 111. & 113. vbi ſuprà, Turrecremata, in cap. facultates, 13. q. 2. Villalobos, tom: 2. ſumm: tract: 31. difficult: 2. nu. 4. alios allegans, Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 108. Barboſa, cap: in geneſi 47. de elect: in fine, vbi dicitur: condaſq; in ſepulchro maiorum meorum.*

CONCLVSIO IV.

10 Filius pubes naturalis, minimè verò Spurius, viuente Patre, non electa ſepultura, ſepeliri valet in ſui Patris ſepultura, dum eſt viuens, minimè autem ſi iam mortuus ſit; tùnc enim eſt in Parochia ſepeliendus, niſi aliàs ſepulturam ſibi elegit: & hoc eſt verum, ſi ad Patris viuentis contemplationem legitimetur per Principem, & non poſt Patris obitum, ſi eius legitimationem

non

non petijt, ſepelietur in Matris ſepultura, dummodo non ſit illuſtris mater eius. *L. ſi qua illuſtrius, Cod: ad orfici: not: l. 1. ad municipi:*

CONCLVSIO V.

Filius pubes licèt exheredatus ſit, non electa ſepultura, eſt ſepeliẽdus nihilominus in paterno ſepulchro *L. ſi quis hæres, ff. de religio: & ſumpt: funer:* ac pari modo, ſi paternam hæreditatem repudiaſſet, & ſepultura eſt hæreditaria. ſecùs eſt verò aſſerendum, ſi Pater eſſet de crimine leſę maieſtatis damnatus; quia in tali euentu, iura ſepulturarum minimè ad filios tranſeunt. *L. 1. §. inter dum, ff. de ſuis & legit: l. ſi quis hæres, ff. de religio: & ſumpt: funerum.* 11

Doctorum Allegationes.

Tradunt has duas Theſes Doctores, num: 9. allegati, Medices, vbi ſuprà, Lauor: num: 112. cum alijs dicendis. 12

CONCLVSIO VI.

Filius pubes moriens abſq; electa ſepultura, ſi eius Pater ſepultus eſt in vna Eccleſia, & cæteri alij ſui Maiores in alia Eccleſia ſunt humati, ipſe ſepelietur, vbi eius Auus eſt ſepultus, cum cæteris ſuis Maioribus. 13

Si verò in nulla ſepultura ſint plures Maiores tumulati, vt putà, hic eſt Pater, ibi Auus, & alibi, alij de ſuis Maioribus antiquis; in tali euentu eſt humandus, in ſuis Patris ſepultura, niſi aliàs, remotè eſſet ſepultus: nam tunc in Parochia eſſet ſepeliendus; quia nulla adeſt ſepultura ſuorum Maiorum. 14

Doctorum Allegationes.

Gloſſa, in cap. is, qui, de ſepultur: in 6. verb. ab antiquo, docet primam partem aſſertionis, ſed vt rectius alij autumant, eſt in Paterna ſepultura tumulandus: ita Ioan: Andr: in nouella, Abbas, in cap. nos inſtituta, num: 5. de ſepultur: Lauorius, vbi ſuprà, num: 113. Diana, cum alijs dictis, num: 9. & dicendi. 15

Quis modò dicet: apud Eccleſiam Dominicanam eſt ſepultus Pater, & Auus; cæteri verò Maiores ſunt ſepulti, in Eccleſia Parochiali; euenit vt quis ſine electa ſepultura decedat; quæritur nunc, vbi eſt humandus? prò deciſione ſit. 16

CONCLVSIO VII.

Dicimus hunc talem filium eſſe ſepeliendum puberem, in ſui Patris ſepultura, & non aliorum Maiorum ſuorum; cùm deceſſerit ſine electa ſepultura. 17

1. Probatur; quia ſicut ſe habet domicilium in viuentibus, ſic ſe habet ius ſepeliendi in defunctis, 13. q. 2. *cap. vbicumq;* ſed in do- 18

Hh 2 mici-

micilijs viuentium, ſic eſt quòd filius ſequitur domicilium immediatum Patris, & aliorum ſuorum Maiorum, aliàs oporteret Nos agrum querere Damaſcenum, vbi Adamus eſt creatus à Deo, *vt ff. ad municip: l. aſſumptio*, *§. filij*. ergo vera aſſertio.

19 2 Nàm, licèt, *ex cap: nos inſtituta, de ſepultur: & ex l. Iuris conſultus, §. parentes, ff. de gradibus, & l. quicumq́, §. parentes, ff. de in ius vocan: Maiorum appellatione, veniant, Maiores vltrà tritauum: tamen, Maiorum ſignificatio etiam in Patre, & Auo verificatur, ex l. cohortalis, Cod: de cohort: & princip: ex prima pil: lib.* 12. ergo.

20 3 Nàm, aliàs, ſequeretur, quòd ſi in aliqua Eccleſia tumulati eſſent Pater, & Auus, Proaus, & Abauus, & in alia cęteri Maiores, ſuprà vltra *Tritauum*, iſte ſepeliri deberet in Eccleſia Maiorum, vltrà *Tritauum*, quòd rationi rectè diſſonat; quòd etiam conſtat, *ex cap: fraternitatem, de ſepulturis*. ergo.

Doctorum Allegationes.

21 *Tuentur hanc noſtram Theſem Oldradus, conſil.* 25. *de ſepulturis, Lauorius, tom:* 1. *tit:* 2. *cap:* 11. *num.* 114. *Rodriquez, in addict: ad* 4. *p. ſumma, cap:* 13. *num.* 12. *Hieronym. Rodriquez, in compend: qq. regul: reſolut:* 128. *num.* 28. *Barboſa, de offic: parochi, cap:* 26. *nu:* 32. *Villalobos, p.* 2. *ſumm: tract:* 31. *difficult:* 3. *nu.* 4. *Zecchius, de republic: Eccleſiaſt: cap.* 28. *de parocho, nu:* 17. *& alij nu.* 9. *allegati, et allegandi.*

CONCLVSIO VIII.

22 Filius, ſi Patrem, ac Matrem habet, & ambo ſepulturam retinent, & decedens ſinè electa ſepultura, ſepelietur in Patris, & Matris minimè ſepultura; *cap: final. de filijs presbyter: cap: licet, de coniug: lepro: l. parum, ff. de rei vend:* niſi conſuetudo, vel priuilegiũ, deberet conditionem Matris ſequi, *L.* 1. *ff. ad Municipial.*

CONCLVSIO IX.

23 Filius, quamuis ſepulturam haberet, & eius Pater ea careret; tamen Pater ſequitur ſepulturam filij, niſi eſſet illius hæres, & ſepultura hæreditaria fuerit.

Doctorum Allegationes.

24 *Tenent has duas noſtras Theſes omnes Doctores hactenùs allegati in Superioribus, & referendi, de communi ſententia.*

CONTROVERSIA VI.

AN Ius detur ſepulturam eligendi, vel ſuorum Maiorum, vel apud Eccleſiam Parochialem; cum quis moritur, non electa ſepultura, quam diligere valebat?

CON-

CONCLVSIO I.

Sepulturam, qui ſibi deligere poterat, & mortuus eſt abſq; eius electione ſepelire debet in ſepultura ſuorum Maiorum, vel in Parochiali Eccleſia, *cap. 1. de ſepultur: et cap. is, qui, eod: tit. in 6.* 1

Doctorum Allegationes.

Suſtinent hanc noſtram aſſertionem Gloſſa, in cap. 1. de ſepultur: verſ: informatione caſus, Ioan: Andrea, in cap. Religioſi, de ſepultur: in 6. Burſatius, conſil. 226. num. 119. Paſqualigus, deciſ: 401. num. 1. & cæteri omnes de communi ſententia. 2

CONCLVSIO II.

Quis quoties deceſſerit ex hac vita, minimè electa ſepultura, eſt de iure ſepeliendus in ſepultura ſuorum Maiorum, ſi adeſt, aliàs, in Parochiali Eccleſia. *cap. ebron, cap. placuit, 13. q. 2. cap. Paternitatem, cap. is, qui, de ſepultur: in 6.* 3

Doctorum Allegationes.

Docent communitèr Canoniſtæ in recitatis iuribus, & ſummiſtæ, verb. ſepultura, Syluest: d. verb. num. 8. Spinas, in ſpeculo teſtam: gloſſa, 2. num. 38. Ioan: Garceus, de expenſ: cap. 8. num: 4. Tuſchus, tom: 7. lit: ſ. concluſ: 194. Vgolinius, de poteſt: Epiſ: cap. 17. num: 3. Barboſa, de offic: parochi, cap. 25. num: 31. Zecchius, de Republic: Eccleſiaſt: cap. 28. num: 17. de parocho, verſ: fallit, Rodriquez, verq; & Villalobos, in citatis nuper locis, & alij nominandi, Medices, q. 6. p. 2. de ſepultur: Marius Anton: lib. 1. variar: reſol: reſolut: 112. cap. 19. Burſatius, Barboſa, Belleitus, in locis citatis Superioris Controuerſiæ. 4

DVBIVM CVRIOSVM

In præſentiarum oritur; ſi illi, ad quos funeris cura attinet, eligere queant, ſeù Maiorum ſepulturam, ſeù Parochialem Eccleſiam? ſit prò Reſolutione. 5

CONCLVSIO III.

Dicimus, quòd quamuis, liberum ſit, alterutram eligere; tamen, dum ſepultura Maiorum adeſt, eius, qui potuit ſepulturam ſibi eligere, & non elegit; eſt ab illis, ad quos funeris cura ſpectat, ſepeliri facere, in ſuorum Maiorum ſepultura Patris, Aui, &c. & ſic optio electionis non datur, niſi in defectu ſepulturæ ſuorum Maiorum. 6

Conſtat concluſio, tùm ex prędictis; *tùm ex l. Maiorum, ff. de verb. ſignificat; cap. is, qui, & cap. licèt, de ſepultu: in 6.* vbi decernitur, Impuberem eſſe ſepeliendum apud Maiores ſuos, vel apud Eccleſiam Parochialem, quandò non ad eſt conſuetudo, Patrem 7

non

non poſſe illi ſepulturam eligere. Et vbi alternatiua ponitur in
1 iure, ibi datur optio electionis, *per regulam, in alternatiuis, de regul: iuris, in 6.* vndè *Gloſſa, in dicto cap. licèt, verb. vel in Parochiali;* ſentire videtur, electionem dari in ordine ad impuberem ſaltem, & in conſuetudinem refundit.

8 Nihiloſecius, concluſio noſtra eſt certa, vt non ſit liberum, ſepulturam alterutram eligere, ſed eſſe in ſepultura ſuorum Maiorum ſepeliendum; *quià Textus d. cap. licèt de ſepultur:* priùs ponit ſepulturam Maiorum, & poſteà Parochialem Eccleſiam; ſed eſt ſeruandus in caſu noſtro, ordo ſcripturæ, *cap. ſi Rector, diſt:* 43. ergo vera concluſio.

9 2 Probatur *cap.* 1. *de ſepultur:* vbi Papa duo decernit; primum videlicèt, quòd vnuſquiſq; ſepeliri debet in ſepultura ſuorum Maiorum. 2. vt poſſit ſibi ſepulturam eligere; vndè ſi non eligit, ius ſecundum manet, determinata ſepultura in loco Maiorum, & Eccleſia Parochialis tantum in defectum ſepulturæ ſuccedit Maiorum. ergo non datur optio electionis ſepulturę, in tali caſu, ſed eſt ſepeliendus omninò in ſuorum Maiorum ſepultura.

10 3 Nàm Eccleſia, in qua eſt ſuorum Maiorum ſepultura, ſtante. *d. cap. licet, de ſepultur:* ius ad ſepulturam acquirit quotiès quis eam alibi non elegit, ac proindè priuari nequit per nouam electionẽ Parochialis Eccleſiæ, tali iure. ergo.

CONTROVERSIA VII.

QVæ namq; *Maiorum* ſepultura dicatur, in qua ſepeliendus quilibèt eſt, ſi ſepulturam non ſibi elegit?

CONCLVSIO I.

1 Illa namq; *Maiorum* ſepultura dicitur, in qua plures ex Aſcendentibus humati fuere. *cap.* 1. *cap. Paternitatem, cap. cum quis, & cap. is, qui, de ſepultur: in 6.*

Doctorum Allegationes.

2 *Aſſerunt hanc noſtram aſſertionem Gloſſa in d. cap. is, qui, de ſepultur: in 6. Ioan: Andr: in cap. animarum, de ſepultur: in 6. Panormit: in cap. nos, de ſepultur: Oldradus, conſil. 25. Syluest: verb. ſepultura, q. 8. nu: 8. Rodriquez, tom. 3. qq. regul: q. 58. art: 8. & in addict: ad ſum: tom. 4. cap. 130. nu: 12. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 128. nu: 28. Villalobos, p. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 3. num: 4. Barboſa, cap. 26. num: 52. de offic: Parochi, & in cap. is, qui, num: 6. de ſepult: in 6, & de appellat: verb: vtriuſq; iuris, appellat: 174. num. 4. alios allegãs,*

Zec-

Zecchius, de Republic: Eccleſiaſt: cap. 28. de Parocho, num: 17. Spinus, in ſpeculo teſtam: gloſſa, 2. num. 38. Ioan: Garceus, de expenſ: cap. 8. num. 4. Tuſchus, tom. 7. lit. ſ. concluſ: 144. Vgolinus, de poteſt: Epiſco: cap. 17. num. 3. Lauorius, cap. 11. num. 113. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Paſqualigus, deciſ: 402. num. 1. Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 168. & cæteri omnes nominandi.

CONCLVSIO II.

Illa etiam *Maiorum* ſepultura dicitur, in qua tantum Pater eſt ſepultus, & non alij. 3

Cuius eſt adequata ratio; quia ſepultura inter mortuos domicilio comparatur; ſed Filius domicilium Patris ſequitur. *L. aſſũptio, ff. ad municipial:* ergo vera concluſio. 4

Præterea ſuadetur; quia ſepulturæ vnitas fundatur in dilectionis vnitate, ac ideò quilibet ſepeliri debet cum ſuis Maioribus; quia eſt illis in dilectionis coniunctus, *cap. ebron vna queq́ 13. q. 2.* ſed vnuſquiſq; eſt magis Patri coniunctus, quàm cęteris Maioribus. ergo vera concluſio. 5

3 Quà propter, multò magis eſt noſtra aſſertio vera, quandò Pater eſt ſepultus in ea ſepultura, quam ipſe ſibi elegit, & ſuis deſcendentibus; eò quia, tunc illa ſepultura euadit communis omnibus de familia, quæ ius acquirit ad ipſam: ac ideò attendi debet Patris ſepulturam, quandò ibi per ſui ipſius ſepulturam ius ponit familię, vt in praxi ſeruatur. 6

Doctorum Allegationes.

Subſcribunt huic concluſioni noſtræ, Petrus de Vbald: de cano: port: Epiſco: cap. 9. nu: 7. Capolla, conſil: 82. Ioan: Aſinius, in l. familiaria ſepulchra, ff. de religio: & ſumpt: funer; num: 6. Paſqualigus, vbi ſuprà, num: 6. Rodriquez, tom. 4. ſumm: Hieronym: Rodriquez, Oldrad: Barboſa; Lauor: in dictis locis, cum cæteris ibi recitatis, ac recitandis. 7

CONCLVSIO III.

Pater ſi ex accidenti, & non ex intentione ſtabiliendi ſepulturam ſuæ familię, in aliquo ſepelietur loco, & in tali euentu, Filius ſepeliri debet in ſepultura Maiorum ſuorum patris, & non vbi eſt pater ſepultus. 8

Cuius eſt ratio adequata; quia patris ſepultura eſt aduentitia, nèc tranſit ad illius familiam, itaut dici poſſit ſepultura illius propria, aut Maiorum; quia *Maiorum* ſepultura eſt ſepultura appropriata familiæ; & pater eſt ſepultus, in tali caſu, vt Aduena. 9

CON-

CONCLVSIO IV.

10 *Maiorum* dicitur ſepultura, in plurali, quatenùs ad familiam comparatur, vt eſt in ſtatu perfecto: ſicut enim familia ab vno incipit, & perficitur in deſcendentibus, in quibus, acquirit numerum, & propagationem, & nomen; ità ſepultura *Maiorum*, in vno incipit, & in deſcendentibus completur; ac ideò, vt *Maiorum* ſit ſepultura, ſat eſt, vt talis ſit inchoatiuè, & ex intentione ſit ſepultura plurium; vndè ſufficit, Patrem priùs in ea ſepultum eſſe.

CONCLVSIO V.

11 *Maiorum* nomine, in iure ciuili veniunt *Maiores* vltrà Tritauũ, *vt in l. Iuriſconſultus, §. parentes, ff. de gradibus; & l. quiq; §. parentes, ff. de in ius vocando:*

12 Nàm *Maiores* ius Ciuile accipit, vt ſpecificè, prò his anteceſſoribus, qui non habent proprium vocabulum: ius verò Canonicum, in dictis textibus, accipit, vt genericè, prò omnibus anteceſſoribus in eadem linea, ſeu arbore. Et prò his omnibus Theſibus allegantur citati, & citandi Doctores.

CONTROVERSIA VIII.

AN Viatores, Aduenæ, Peregrini, Scholares, Seruitores, Ciuitatum, & locorum Officiales, ac domos conductas habentes, & ſimiles decedentes abſq; ſepultura electa, vbi ſepeliendi ſint; & ſi in Parochia dignoſcenda, domicilium nè, an præſens habitatiò conſideranda ſit? vbi alia ſcitu digna reſoluuntur.

EXPLICATIONES.

1 Poſt caſum occurſum, atq; ſequutum apud Eccleſiam Patrum Societatis Ieſu Senarum, in ſuperioribus, *Contro: 15. diſp: 4. enarratum*; contigit hic alter caſus, qui tandem me mouit, ad hos tractatus duos de ſepulturis conficiendos abſolutos, in lucem dare in omnium cõmodum, & vtilitatem Chriſtianæ Reipublicę. Die namq; quarta Nouembris 1646. lis maxima, & Controuerſia facta fuit inter Parochos, Sancti Mauritij, & D. Ioannis Baptiſtę, Senarum; cauſa, & occaſione, cuiuſdam Aduenæ Senis mortui; qui per aliquot menſes in Senenſi maiori Senodochio ęgrotauit, & conualeſcens factus, mẽdicare cępit per Ciuitatem Senenſem, ac Senex erat, vt proindè, illius quidam miſertus, in domum ſuam, Dei amore recepit, in Parochia S. Mauritij manens; & poſt non nullos dies, huic Seni accidens mortale euenit, proptèr quòd vocatus

cätus fuit Capellanus S. Mauritij ad eum cõfitendum, ac morbo ingraueſcente, omnia ei præſtitit ſacramenta, quibus receptis ex hac vita deceſſit; & hæc omnia didicit Parochus, S. Ioan: Bapt: qui in actu ſepeliendi in Eccleſia S. Mauritij, litem ſuſcitauit; dicens, ad eum ſpectare, vt Aduenam, in ſua Eccleſia S. Ioan: Bapt: ſepelire; Capellanus S. Mauritij contendebat, ad illum pertinere: inter hos altercantes, fui petitus, vt conſulerem, quid eſſet reſoluendum circam hanc Controuerſiam; conſultum feci, & relatum D. Reuerendiſs: Vicario de Ballatis, qui vidit, & reſoluit iuxtà illud, & ſepultus fuit, vt de iure, in Parochia S. Mauritij.

CONCLVSIO I.

Viatores, Aduenæ, & Peregrini, per Ciuitates, & loca tranſeuntes, nèc hoſpitium habentes in Parochia, per quam tranſeunt & ibi decedunt, ſunt ſepeliendi in ea Parochia, in qua tranſeuntes, moriuntur, ſi aliàs ad Maiorum ſuorum ſepulturam cõmodè transferri non poſſint. 2

Conſtat aſſertio *ex cap: Eccleſia, 13. q. 1. & cap: vlt: 17. q. 1.* licèt Curatus, mortuo ex improuiſo, non dederit Sacramenta, vel quia nõ fuit repertus, & multò magis ſi à Parocho ſacramenta omnia ſumpſiſſet, & hoc de iure communi. 3

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc Theſem noſtram Archidiaco: in cap. 1. de ſepultur: & ibi Butrius num: 9. Abbas, num: 4. Syluest: num: 8. verb: ſepultura, Iodac: num: 5. §. 2. Seraphinus, deciſ: 1135. Mareſcottus, lib: 2. variar: reſolut: cap: 95. num: 10. Gratianus, diſceptat: 95. num: 73. Vitalinus, in clement: 1. nu: 19. de priuilegijs, Armilla, verb: ſepultura, nu: 12. Federicus de Senis, cõſil: 253. Gigas, cõſil: 97. num: 5. Bærius, deciſ: 170. Sperellus, deciſ: 87. nu: 12. Lauorius, tom: 1. variar: reſolut: tit: 2. cap: 11. num: 144. Praxis Neapolitana, cap: 77. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 113. cum alijs nominandis. 4

CONCLVSIO II.

Viatores, Peregrini, Aduenæ tranſeuntes per Ciuitates, & Loca, non commorantes, ſed ſolùm proficiſcentes, in parochorum deficientia, in quorum cura, repentino caſu moriuntur ſine electa ſepultura, ſunt ſepeliendi in Eccleſia Cathedrali; quià Parochus, in cuius cura, tranſeunt deceſſerunt, noluit in ſua Eccleſia tumulare. 5

Ità ad hoc prouidit Sapientiſſimè Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: declarando prò Epiſco: Fulginatenſi, die 5. Iulij, 1592. cuius hæc verba 6

ſunt. Viatores, qui moriuntur, dum tranſeunt per Ciuitates, ſine ſepultura electione ſepeliri debent in Cathedrali Eccleſia. quod ſanè factum eſt ità in ipſorum Viatorum ſubſidium, in caſu, quo, ſepultura Parochiæ carerent, per quam tranſeuntes, vitam finiunt quomodòlibèt, ſunt proindè in Matrice Eccleſia tumulandi, nè vt Catholici illegitimè Eccleſiaſtica ſepultura careant, *iuxtà text: iuris, cap. Eccleſia, 13. q. 1. et cap. final. 17. q. 1. et cap. vbicūq; 13. q. 2.*

Doctorum Allegationes.

7 *Defendant hanc noſtram concluſionem Archidiaco: cap. 1. de ſepultur: in 6. Genuenſis, in ſua d. praxi Neapolit: cap. 77. Tuſchus, tom. 1. cōcluſ: 189. lit: ſ. Zabarella, conſil. 90. num. 1. Lauorius, vbi ſuprà, Barboſa, cap. 26. nu: 31. de offic: Parochi, Gauantus, in ſuo manuali Epiſco: verb: ſepultura, & alij dicendi.*

CONCLVSIO III.

8 De iure, ad Parochiam cognoſcendam, minimè domicilium reſpicitur, nèc ad illud reſpectus habetur, ſed tantum attenditur præſens ſtatus, vbi quis actualitèr, & præſentialitèr manet, ſiuè prò aliquo tempore notabili, animum habeat habitandi, quamuis, ibi non conſtituendi domicilium, ſiuè abſolutè ibi manendi, & conſtituendi domicilium, dicitur Parochiam habere prò Sacramentis ſumendis.

9 Quòd enim verò, dicimus, prò Aduenis, Scholaribus, Seruitoribus, Nutricibus, Famulabus, in conducentibus domos ad annum, licèt, illum non compleuerint, morte præuenti, prò Lectoribus vniuerſitatum ſtudiorum, prò Iudicibus Rotę, & prò ſimilibus Aduenis, Militibus, & Ducibus Militum, &c. aſſerimus quoq;

10 1 Probatur, ex verbis *cap. in noſtra, de ſepultur: vbi ſic dicitur: ſoluta quarta Parochiali Eccleſiæ, de cuius Parochia corpora mortuorū aſſumūtur.* vbi manifeſtè apparet, quòd habitatio reſpicitur, in dignoſcenda Parochia, vbi hìc, & nùnc quis reperitur mortuus, & Sacramenta accepit, & manebat, & non domicilium.

11 2 *Ex cap. final. de Parochijs, cap: omnis vtriuſq; ſexus, de pænit: & remiſſ: cap. Eccleſia. 1. q. 1. extrà de ſepultur: et cap. 1. de ſepultur: in 6.* Nàm, ius ſepulturę, vt plurimum, à Sacramentorum adminiſtratione pendet, *vt ex cap. is, qui, de ſepultur:* vbi communitèr Canoniſtę, hanc tradunt noſtram concluſionem, quàm à communione diuinorum officiorum.

12 3 Nàm, de iure communi, ſunt defuncti humandi, ſine ſepultura

tura electa, in Eccleſia Parochiali, ſuorum Maiorum, videlicet, eam non habentes, vbi reperiuntur hic, & hunc, & Sacramenta recipiunt. *Ex cap. 1. extrà de ſepultur: & cap. Eccleſia, & cap. Eccleſiaſticis, 12. q. 2.* ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

Sequuntur aſſertionem in dictis Iuribus omnes Canoniſtæ, Abbas, in repetit: cap. extirpandæ, verſ: qui vero, num. 11. depræhend: Archidiaco: in cap. is, qui num. 1. de ſepultu: in 6. Turrecremata, in cap. facultates, 13. q. 2. Federicus de Senis, conſil. 254. Ceuallus, in ſpecul: commu: contrà commu: q. 458. num: 36. Salzedo, in addict: ad Diaz, in ſua pract: criminal. cap. 37. nu: 14. & affert declarationem Sacræ Congreg: factam ſecundum noſtram concluſ: Gratian: diſcept: 75. nu: 58. & cap. 298. num: 15. Menochius, conſil: 398. lib. 4. vbi num: 7. 17. 22. 42. & 44. multos allegat Doctores, Syluest: verb: ſepultura, num: 8. verſ: Laicus, & verb: domicilium, & verb: Parochia, Molina, de iuſt: & iure, diſp: 214. col: 4. verſ: illi, qui, Sanchez, tom: 1. de matrimo: diſp: 23. num. 12. verſ: & confirmatur, alios multos citans ſcriptores, & tom: 1. ſummæ, lib. 1. cap: 37. num: 24. Guttierez, de matrimo: cap: 63. num. 19. Molfeſius, tom: 2. ſumm: tract: 13. cap: 8. num: 30. Seraphin: deciſ: 1035. Lauorius, cap: 11. num: 114. & 150. & cap: 17. nu: 46. tit: 2. tom: 1. variar: lucubrat: Petrus de Vbaldis, p. 2. cap: 7. nu: 23. de cano: portio: Epiſco: Bellettus, in diſquiſit: clerico: p. 1. tract: de cleric: debitore, §. 3. num: 21. Innocētius, in cap: omnis vtriuſq; ſex: de pænit: & remiſſ: ibid: Ioann: Andreę, num: 3. Butrius, num: 38. ibid: Cardinalis, nu: 6. Anchar: num: 9. Sperellus, deciſ: 87. nu: 2. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 113. Barboſa, cap: 19. nu: 10. de parocho, Layman, lib: 5. tract: 6. num: 5. cap: 10. & alij omnes recitandis. 13

CONCLVSIO IIII.

Quandò quis bona fide, & abſq; omni fraude, & malitia, habitationem ſuſceperit, ac nequit inde commodè reuertere ad Sacramenta ſummenda, in loco Parochiæ, vbi domicilium habet, efficitur illius loci Parochianus, & quò ad Sacramenta ſuſcipienda, & quò ad ſepulturam. quòd ſecùs eſt dicendum, ſi fraudulenter, in præiudicium proprij Parochi, vel alterius, habitationem ad tempus mutauerit. 14

Nā fraus, & dolus nemini patrocinari debet, *iuxtà regul: iuris, in 6.* 15

Doctorum Allegationes.

Ità tenent Nauar: conſil: 1. de paroch: Layman, in floribus, deciſ: 1. Barboſa, num: 11. vbi cum alijs citatis, & citandis. 16

CONCLVSIO V.

17 Recipiens quis Sacramenta Eccleſiæ in aliqua Parochia, eo ipſo, in dubio, videtur virtualitèr, ac interprætatiuè, ibi ſepulturam eligiſſe, dubio procùl; remoto tamen, omni dolo ac fraude, vt modò diximus; ac proindè, tuta conſcientia, præfatos Aduenas, & alias prædictas perſonas, ad tradendam ſepulturam ſpectare ad eum Parochum, qui eis Sacramenta adminiſtrauit, & ibi deceſſerunt ex hac vita.

Doctorum Allegationes.

18 *Prò hac noſtra Theſe allegantur omnes relati Doctores num. 13. Abbas, in cap. 1. de ſepultur: num. 4. Butrius, num. 9. Franchus, & Geminian: ibid: de ſepultur: in 6. Lapus, cap. vlt: de ſepultur: Syluest: verb: ſepultura, num. 8. Rota coram Seraphino, deciſ: 1135. num. 3. Gratianus, diſcept: 95. nu. 74. tom. 1. Mareſcottus, lib. 2. variar: reſolut: cap. 95. num. 11. Petrus de Vbald: de port: cano: Epiſco: cap. 6. nu. 18. Sperellus, num. 7. vbi ſuprà, & alij referendi.*

CONCLVSIO VI.

19 Domicilium qui habet in Ciuitate, ſeu Caſtro, & aliquandò rus ad habitandum ſe transfert, recreationis gratia, vel vt ruralia exerceat; & ibi moritur ſine electá ſepultura; de iure ſepeliri debet, aut in ſua Maiorum ſepultura, aut in Parochia Ciuitatis, ſeu Caſtri, ſi commodè ferri Cadauer poteſt, *ex cap: is, qui, de ſepultur: in 6. & ex alijs ſupra allegatis iuribus.*

Doctorum Allegationes.

20 *Tradunt aſſertionem hanc noſtram, omnes Doctores in d. cap. is, qui, de ſepultur: in 6. Abbas, cap. in noſtra, de ſepultur: num. 10. Menochius, de præſumpt: lib. 6. præſumpt: 88. num. 3. & conſil. 398. nu. 37. lib. 4. Maſcardus, de probat: concluſ: 1150. num. 1. & 2. Rota deciſ: 643. nu. 2. & deciſ: 656. p. 1. diuerſ: Panormit: in d. cap. in noſtra, nu. 10. de ſepultur: Turrecremata, vbi ſuprà, Angelus, verb: ſepultura, nu. 8. Lauorius, cap. 11. num. 147. tit. 3. Barboſa, cap. 19. num. 13. de Offic: Parochi, Nauar: in cap. placuit, num. 77. de pænit: diſt: 6. Henriquez, lib. 6. ſum: cap. 7. §. 2. Suarez, tom. 4. in 3. p. D. Thom. diſp: 25. de pænit: ſect: 2. Coninchus, de ſacram: diſp: 8. dub. 3. cõcluſ: 4. Sanchez, lib. 3. ſum: diſp: 24. nu. 5. Fernandez, p. 3. cap. 6. §. 9. nu. 6. Laymã, cap. 10. nu. 6. verſ: dubitatur, vbi ſuprà, cum alijs dictis, ac dicendis.*

CONCLVSIO VII.

21 Qui habet domicilium diuiſum, ideſt, partim in Ciuitate, vel Caſtro habitat in hyeme, & partim, ruri in æſtate in autumno com-

cómorantur, in tali caſu ſi moriatur non electa ſepultura, & ſuorum Maiorum careat ſepultura, eſt ſepeliendus vbi decedit in ea Parochia, à cuius Parocho Sacramenta accepit, ſiuè reperiatur in Ciuitate, aut Caſtro, ſiuè ſit ruri.

Doctorum Allegationes.

22 *Tenent Theſem hanc noſtram Paludanus, in 4. diſt: 17. q. 3. art. 2. concluſ: vlt: Syluest: verb: ſepult: num. 8. & verb. Confeſſ: num. 16. Sanchez, tom. 1. lib. 3. de matrimo: diſp: 25. num. 12. & diſp. 24. Menochius, conſil. 398. num. 21. & 33. multos alios allegans, Petrus de Vbald. vbi ſuprà, nu. 12. cap. 7. Tyraquellus, §. 9. gloſſa, 2. nu. 26. Sperellus, num. 10. vbi ſuprà, & alij dicendi, & nominati ſupra.*

CONCLVSIO VIII.

23 Infans, ad aliam Parochiam à Matre, ſeu Tutore translatus; quia in Parochia dignoſcenda, minimè domicilium attenditur, ſed tantum hìc, & nunc habitatio, vbi manet, ad conſiderabile tempus; Ideo huius Infantis Parochus, ſuorum Maiorum ſepultura carentis, ac morientis, in Parochia eſt ſepeliendus, in qua eſt mortuus, & adeſt præſentialiter.

Doctorum Allegationes.

24 *Sequitur hanc noſtram concluſ: Ancharan: in d. cap. is, qui, de ſepultur: in 6. Federicus de Senis, cõſil. 253. et 254. Sperellus, nu. 11. vbi ſuprà, Bonacina, de Cõtract: diſp. 3. q. 21, Franc. 3. nu. 6. dub. 15. fol. mihi, 445. Mancinus, dub. 24. de ſepultur: & alij nominandi.*

CONCLVSIO IX.

25 Aduenæ, & hoſpites, in Ciuitate, aut Caſtro, hoſpitium habentes, ſi interim moriantur, abſq; electa ſepultura, & ſuorum Maiorum non ſit, vbi deceſſerunt, ſunt ſepeliendi in Parochia, in qua degunt, à cuius Parocho Sacramenta acceperunt.

Doctorum Allegationes.

26 *Aiunt ità Arcidiaco: in cap. 1. num: 3. de ſepultur: in 6. Butrius, ibid: num. 9. Abbas, num. 4. cap. 1. extra de ſepult: Syluest: num. 8. verb. ſepultura, Vitalinus, in Clement: 1. de priuilegijs, Gigas, conſil. 97. nu. 3. Boerius, deciſ: 175. Armilla, verb. ſepultura, nu. 2. Federicus de Senis, cõſil. 253. Mareſcottus, lib. 2. uariar: reſolut: cap. 95. nu. 9. Gratianus, diſcept. 95. 75. & alij communiter.*

CONCLVSIO X.

27 Qui in duarum Parochiarum confinibus habitat, proprius Parochus cenſetur eius, in qua domus aditum, & portam habet ingrediendi, & egrediendi.

27 Cuius

28 Cuius eſt ratio formalis; quia ex aditu de domo iudicatur. *L. cui ædes ff. de legat: 3. & conſtat: ex cap: ſignificauit, de Parochis, 3: decretal:*

Doctorum Allegationes.

29 *Docent Theſem hanc noſtram Bartol: l. 6. num. 6. in fini ff. de damno infecto, & in l. prædij, §: qui domum, ff. de legat: 3. Baldus, conſil. 60. num: 5. volum. 1. Riccius, deciſ: 333. in pr. edict: & in 2. deciſ: 510. Barboſa, p. 1. de poteſt: Epiſcō: allegat: 32. nu. 71. verſ: 70. in fertur, Geminian: in cap. cum quis, nu. 4. de ſepultur: & alij nominandi. vnde Senis caſus euenit inter Parochum. S. Mauritij, & S. Martini; quia Parochianus Sancti Martini accepit de domo. S. Mauritij duo cubicula, cuius cauſa fuit contro: orta magna; quia Parochus. S. Mauritij prętendebat habitantem in illis duobus cubiculis eſſe ſuæ Parochiæ, quod re verà, de iure fuit deciſum eſſe. S. Martini, à cuius Parocho recepit omnia ſacramenta, & in Parochia. S. Martini fuit humatus, quia aditū ſeu portam habebat in Parochia ipſa. S. Martini.*

CONCLVSIO XI.

30 Regulares, ac Clerici Viatores per Ciuitates, & loca tranſeuntes, vbi non ſunt Monaſteria ſui ordinis, nèc commodè, ad propria loca regularia transferri pòſſunt, & ſine electa ſepultura decedant, ſunt ſepeliendi de iure, in Eccleſia Cathedrali, *ex cap: is, qui, de ſepult: in 6. & ex relata ſuprà declaratio: Sacra Cōgregat: Epiſco: & Regular:*

Doctorum Allegationes.

31 *Suſtinent hanc aſſertionem noſtram Butrius, in cap. 1. de ſepult: in 6. Syluest: verb. ſepultura, num. 8. Boerius, deciſ: 175. num. 5. & 7. Sperellus, nu. 15. deciſ: 87. Lauorius, nu. 141. & 150. vbi ſuprà, Item, Butrius, in cap. in noſtra, nu. 15. de ſepultur: cū alijs citatis, & citandis.*

CONTROVERSIA IX.

AN Imperatori, Regibus, Principibus, ac cæteris vtriuſq; ſexus hominibus ſepultura Eccleſiaſtica aſſignanda de iure ſit & ſi abſq; ea electa decedant, vbi enim ſepeliendi ſint? quarè multa curioſa, ſanè, ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Imperator, Reges, ac cæteri Catholici Principes ſepeliendi ſunt, in ſepultura ſuorum Maiorum, *ex cap: 1. & cap: cum quis, de ſepult: in 6.* vel vbi ipſi ſibi eam elegerint; vel ſi eam non elegerint, aut non habeant ſuorum Maiorum ſepulturam, ſunt de iure in Eccleſia Cathedrali ſepeliendi: quia locorum Ordinarij ſunt

horum

horum virorum magnatum, ſpeciali modo Parochi eminenter.

Doctorum Allegationes.

Docent Doctores in Superiori Controuer: allegati multi; & in proprijs terminis Hoſtienſis, in ſumm: de pœnit: nu. 4. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 108. cum alijs nominandis. 2

CONCLVSIO II.

Eremitę, qui non profitentur aliquam Religionem, ſed ſimpliciter ad ſolitaria loca ſe conferunt; ſi non eligant ſepulturam ante obitum ſuum, ſepeliendi ſunt in Parochia, intrà cuius fines ſunt ſua loca ſituata, vbi reſident. Si verò profeſſi ſunt certam Regulam ſibi à Diæceſano datam, tùnc ſepelientur in viciniori Monaſterio, cuius ordinem ſunt profeſſi ac Regulam; *cap. final. Religioſi, de ſepultur: in 6.* 3

Idemuè aſſerendum eſt, ſi quis profeſſus aſſumit vitam eremiticā de ſui Superioris licētia: quia tunc profeſſus remanet, ac in ſua ſepelietur Religione, ſi commodè transferri valeat, vel vbi ſibi ſepulturam elegerit & ſi abſq; illa decedat, ſepelietur, in Parochia vbi manet. 4

CONCLVSIO III.

Fraticelli, qui certum habitum aſſumunt, ac eleęmoſinantur, & quandoq; ſoli manent, & aliquandò in Congregatione, nullam tamen Regulam profitentes, ſi abſq; ſepultura decedant, ſunt humandi in Parochia. 5

CONCLVSIO IIII.

Mulieres, quæ incarceratæ vocantur, & ſe faciunt recludi in certa domo, & per quandam feneſtram, eleęmoſinam à Tranſeuntibus recipiunt, ſi non ſibi ſepulturam eligant, ſunt ſepeliendæ in Parochia intrà quam domus illa manet, quaſi ibi domicilium ſibi habere velint, & quia ibi reperiuntur, & Sacramenta recipiunt ab ipſo Parocho. *Ex cap. cum quis, de ſepultu:* 6

CONCLVSIO V.

Doctor Vniuerſitatis Studij, & Scholares, atq; cæteri alij moram trahentes in ſtudio, ſeu in alio loco, ibi ſepelientur, vbi moriuntur abſq; electa ſepultura, & animo venerunt moram trahendi. nam ibi dicitur eius Eccleſia Parochialis, in qua recipit Sacramenta. ſi verò non veniunt animo moram trahendi, ſepelientur, in Cathedrali; ſi verò, eis Eccleſia Parochialis adminiſtrauerit Sacramenta in Parochia ſepelientur. 7

Docto-

Doctorum Allegationes.

8 *Has Theſes noſtras amplectuntur Medices*, *q*. 7. *num*. 18. *&* 19. *de ſepultur: Lauorius, num*. 104. *& ſeqq. vbi ſuprà, Syluest: verb: ſepultura, num*. 8. *verſ: ſi verò, item Lauorius, cap*. 11. *num*. 9. *&* 148. *cum alijs nominandis*.

CONCLVSIO VI.

9 Qui morbo contagioſo laborant, vt epidymiæ, & huiuſmodi deceſſerunt, ſunt humandi in loco non periculoſo, vt viuis nocere nō poſſint; verū carere ſepultura haud debent Eccleſiaſtica.

CONCLVSIO VII.

10 Qui caſu moritur in Mari, vel in Terra, ſepeliri debent in ſepultura Eccleſiaſtica; Milites verò, decedentes in ſingulari certaminè, ea carent omninò, *Ex cap. ex parte de ſepulturis*.

CONCLVSIO VIII.

11 Fratres germani ſecundum carnem ſęculares morientes non electa ſepultura, ſi ſuorum Maiorum, vel Fratrum, eam habeant, ibi ſunt tumulandi, aliàs, in Parochia, à cuius Parocho Sacramenta receperunt.

Doctorum Allegationes.

12 *Tenent has Theſes noſtras Abbas, in cap. ſacris, nu*. 6. *extra de ſepult: Armilla, verb. ſepultura, num*. 26. *Syluest: ibid: num*. 17. *Tabiena, num*. 24. *Medices, q*. 7. *num*. 36. *de ſepultur: Florianus Dulphus de ſepultur: cap*. 4. *num*. 21. *Lauor: num*. 149. 150. *&* 151. *vbi ſuprà, Piſanella verb. ſepultura, §. quid fiet, D. Gregorius, lib*. 2. *dialogi, cap*. 54. *cum alijs nominandis*.

CONCLVSIO IX.

13 Frater Germanus Minor ſecundum carnem, prò Minori Fratre ſepulturam nequit eligere. *Et cap. licèt, de ſepultur:* loquitur de linea Aſcendentium: Nec Filius pro Patre furioſo, nèc Tutor prò pupillo, nèc Teſtator prò extraneo, quem hęredem vniuerſalem instituit: ſicut ſi hæredem impuberem inſtituat, non valet ei ſepulturam eligere cum nullam poteſtatem habeat in eius perſonam, licèt eum onere grauare queat fidei commiſſi. *not: l*. 1. *ff. ad Trebell:*

CONCLVSIO X.

14 Relegati, ac Confinati ad tempus ſunt ſepeliendi in eo loco, & Ciuitate, in qua debuiſſent ſepeliri, ac ſi non eſſent relegati: *L. filij*, *§. relegatus, ad municipial. l. exilium; l. relegatorum*, *§. final. ff. de interd: & releg:* Si verò, perpetuò ſunt relegati, ſepeliri debent

bent eo loci, in quo relegati manent: & illorum Corpora abſq; Principis iuſſu, nequeunt transferri. *L. final. ff. de cadauer: damnat:* à quo poteſt impetrari, & haud denegari, ſanè debet, vt ſcribit *Cæſar Auguſt: lib. 10. de vita ſua; in l. 1. ff. de cadauer: punit:*

Doctorum Allegationes.

Tradunt has duas Theſes Ioan: Aſinius, lege familiaria ſepulchra, ff. 15
de religio: & ſumpt: funer: num. 51. Lauorius, nu. 141. 152. & ſeqq. tit. 2. cap. 11. vbi ſupra, Bartol. Abbas, & Felinus, in cap. à nobis, de ſent: excommunic: Dilectus, de arte teſtandi, tit. 9. de ſepultur: cautela, 2. Ioan: Andreæ, cap. 2. de fur: Zabarella, in Clemen: 1. de pænit: & remiſſ. & alij nominandi, Florianus Dulphus cap. 5. num. 5. de ſepulturis.

CONCLVSIO XI.

Damnati ad mortem, poſt ſententiam, & tranſitum indicatum, 16
nequeunt ſibi ſepulturam eligere. *L. eius. ff. de teſtam:* nèc aliquid pro anima ſua relinquere valent, ſed benè Sacramenta recipere queunt ſi adſit aliquod priuilegium vt Viterbij, in ſocietate Ioan: Bapt: ſi autem, lite pendente ſeu appellatione, aut ſuſpenſa; in tali caſu valent ſepulturam eligere.

CONCLVSIO XII.

Damnati huiuſmodi ad mortem, de conſuetudine ſepeliuntur 17
in ſingulari ſepultura ad hunc effectum conſtructa; & de iure, quidem ſepeliri non debent, niſi ex Principis permiſſione, & ad aliorum terrorem in patibulo tenentur.

Doctorum Allegationes.

Tenent has duas noſtras Theſes, Syluеſt: verb. ſepultura, q. 6. Angelus, 18
ibid: num. 2. Butrius, in cap. ex parte, num. 12. de ſepultur: Lauor: nu. 142. & 143. vbi ſuprà, Florianus Dulphus, cap. 5. num. 1 de ſepultur: is, cum alijs dicendis.

CONCLVSIO XIII.

Sepulturam eligendi non habens facultatem, debet humari in 19
ſepultura ſuorum Maiorũ ſi habet: aliàs, in Parochia, vbi reperitur. *Vt declarauit Sacra Congreg: 21. Decembris, 1616.*

CONCLVSIO XIV.

Paruuli ſunt ſeparatim, ſi fieri poteſt, ſepeliendi, & non in 20
communibus ſepulturis, vt vult Rituale Romanum à Paulo V. conditum, §. *de exequijs paruulorum.*

In primis admonendi ſunt Parochi, vt iuxtà vetuſtam, ac laudabilem conſuetudinem Eccleſiarum, paruulorum corpuſcula non ſepeliantur in communibus, & promiſcuis Cœmeterijs, & Eccleſiarum ſepulturis; ſed

prò illis, in Parochialibus Eccleſijs, aut illarum Cæmeterijs, quatenùs commodè fieri poteſt ſpeciales, & ſeparatos loculos, & ſepulturas habeant, ſeù fieri curent, in quibus non ſepeliantur niſi qui baptizati fuerint Infantes, vel pueri, qui ante annos diſcretionis obierunt. hæc ibi.

21 Vndè veteres huiuſmodi Infantium ſepulchra appellabant, *Subgrundia*, ſi non dum quadraginta dies compleuerint; cum nèc Buſta dici poſſent; quia oſſa, quæ comburebantur, non eſſent tantæ magnitudinis Cadaueris, qua locus tumeſceret.

CONCLVSIO XV.

22 Deſcendentes ſepulturam Aſcendentium ſequuntur, ſed non viceuerſa; nèc tranſuerſales ſequuntur ſepulturam tranſuerſaliũ ſuorum, niſi hæredes ſint, & ſit ſepultura hæreditaria, & tales obierint ſine electa ſepultura.

CONCLVSIO XVI.

23 Infantes expoſiti, qui eſt incertum, quis ſit eorum Pater, & Mater, ideò in ſepultura hoſpitaliũ ſepeliuntur; *cap. 1. de Infanti: & langui: expoſit: l. 1. Cod: de infant: expoſit:* ſi verò, ſit quęſitus filius, in ſepultura Matris ſepelietur, cum Patrem habeat incertum. *L. 1. ff. ad municipial.*

CONCLVSIO XVII.

24 Adoptius, ſeu Arrogatus, ſi moriatur, Patre viuente adoptante, in eius ſepultura eſt tumulandus, cum decedat eo tempore adoptio durabat: ſecùs eſt dicendum ſi poſt Patris mortem, moriatur, & tùnc ſepelietur in ſepultura Patris naturalis, *cap. vnico, de cognat: legali:* Durante adoptione, namq; Pater valet ſepulturam eligere filio Impuberi adoptiuo. *L. 1. ff. de adopt:*

CONCLVSIO XVIII.

25 Adultus Curatorem habens, poteſt abſq; illius auctoritate ſepulturam eligere, quia valet etiam teſtamentum condere. *L. aurelio. ff. de libert: legat:*

Doctorum Allegationes.

26 *Tradunt has præfatas noſtras concluſiones Barboſa, in collectan: DD. ad cap. 1. num. 2. de ſepultur:, Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 107. Lauor: num. 44. 121. & ſeqq. cap. 11. tit. 2. vbi ſuprà; Petrus de Vbald: de cano: portio: cap. 11. num. 14. Geminianus, in cap. licet, de ſepultur: in 6. & alij nominandi, & relati à dicto Barboſa.*

CONCLVSIO XIX.

27 Clerici valent pleno iure ſepulturam ſibi eligere, ſi vſum rationis habeant, & decimum quartum annum completum, licitè,

& li-

& liberè, ſicuti cæteri Laici ſepulturam eligunt.

Cuius ratio eſt adequata; quia Clerici eſſe non debent inferioris conditionis, quàm Laici; ſed hi vſum rationis, & quatuordecim annos complectos habentes ſepulturam ſibi eligere valent. ergo, & Clerici, vt probatur *ex extrauaganti, deteſtandæ, §. præfati, & §. ſed vt defunctorum, de ſepultur: & ex cap. bonæ rei. 129. 2. & cap. vnaquæ 13. q. & cap. Apoſtolicæ, de donat.* 28

CONCLVSIO XX.

Clerici decedentes abſq; ſepultura electa, & in nullo loco ſunt addicti, ſunt tumulandi in propria Parochia; & ſi ſuorum Maiorum habent ſepulturam, in ea erunt ſepeliendi. *Ex cap. fraternitatem, cap. ex parte, cap. is qui, de ſepultur: in 6.* 29

Verùm Romanum Rituale, tit. de exequijs, præcipit, vt Clericorum, ac Sacerdotum, *ſepulturæ, cuiuſcumq; ordinis, vbi fieri pōt, à Laicorũ ſepulturis ſeparatæ exiſtãt, ac in decentiori loco ædificata maneãt.* 30

Doctorum Allegationes.

Docentur huiuſmodi duæ noſtræ Theſes communiter à Canoniſtis in dictis iuribus, à Gloſſa, in cap. vbicumq; 13. q. 2. à Geminiano, conſil. 1. nu. 4. 5. et 8. à Bellett: p. 1. diſquiſit: cleric: §. 3. de cleric: debit: nu. 12. à Paſqualigo deciſ: 381. num. 5. à S. Antonino, p. 3. ſumm: tit. 10. cap. 5. §. 1. à Lauorio, tom. 1. var: lucubrat: tit. 2. cap. 11. num. 9. & ab alijs allegandis, & ſuprà recitatis. 31

CONTROVERSIA X.

AN Confratres Societatum Sęcularium ſint in ſuis Eccleſijs Confraternitatum, ac ſocietatum tumulandi? vbi alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Pręfati Confratres decedentes ex hac vita, & ſepultura ſuorum Maiorum carentes, & illa minimè electa, tenentur in Eccleſia Parochiali ſepeliri, non obſtante quocumq; ſtatuto harum Confraternitatum, in quibus decernatur eſſe horum Confratrum corpora humanda, in ſepultura conſtructa ad hunc effectum, à Societate; niſi aliàs ipſa ſtatuta confirmata fuerint, motu proprio, & ex certa ſcientia, à Sede Apoſtolica, cum derogatione Iurium Parochialium Eccleſiarum; in tali caſu, ibi ſepeliri poterunt. 1

Nàm, præfata ſtatuta Confratrum vim non habent derogandi iura Eccleſiarum Parochialium, & ius commune, quod vult, vt ſepeliantur in Maiorum ſuorum ſepultura, aut in Eccleſia 2

Parochiali, dicta corpora, non electa ſepultura, & Principis priuilegia numquam intelliguntur in alterius præiudicium, ſi expreſsè nō derogat. *L. 2. §. ſi quis, à Principe, ff. ne quid in loco publico.* ergo vera concluſio.

CONCLVSIO II.

3 Confratres vt ſepeliri valeant in eorum Eccleſia, ſi per priuilegium eſt conceſſum illis, cum ſepulturæ electione ibi dumtaxat facta; non proindè, ſine ſepultura electa, debent ſepeliri in Eccleſia Confraternitatis; ſed ſunt tumulandi, vel vbi ſepulturam habent, vel ſuorum Maiorum, vel in Eccleſia Parochiali.

CONCLVSIO III.

4 Confratres ſi nullam habuerint ſepulturam in communi, aut ſi eam habuerint, & eam non elegerint; ſunt ſepeliendi in ſua Parochia, à cuius Parocho Sacramenta receperunt. quià priuilegium ſatis operatur, vt Confratres poſſint in ipſorum Eccleſia ſepeliri, ſi eam ſibi eligant; vbi aliàs, nequirent, ſinè indulto ſepeliri, & priuilegia non ſunt multiplicanda in præiudicium Eccleſiarum Curatarum.

CONCLVSIO IV.

5 Confratres ſepelientes in Oratorio, aut Capella, ſeu in Eccleſia Confraternitatis, quià, in his locis ſibi ſepulturam elegerunt; officium funerale ſuper cadauer à Parocho de iure ſpectat, & nullatenùs à Capellano horum locorum.

6 Ità declarauit etiā nouiſſimè Sacra Epiſco: & Regular: Cong: referente Cardinali Ludouico Taberna Epiſco: Laudenſi, vt in illius Synodo fol: mihi: 63. regiſtratum eſt.

CONCLVSIO V.

7 Confratres nequeunt accedere ad Mortuorum funeralia, niſi ſpecialitèr, & expreſsè vocati fuerint; *vt deciſum fuit à Sacra Rituum Congregatione, in vna Bononienſi die 9. Decembris. 1617. & quandò petiti ſunt, accedere ad cadauera aſſocianda, nullatenùs Crucem erigere valent, vt eadem Sacra Rituum Congregatio in vna Adrianenſi 22. Nouembris, 1631. declarauit.*

Doctorum Allegationes.

8 *Aſtruunt has omnes noſtras Theſes Petrus de Vbaldis, de Cano: Epiſcoportio, cap. 1. verſ: variant, Medices, p. 1. q. 7. num. 41. Genuenſis, in ſua praxi Neapolitana, cap. 26. num. 5. & 6. Lauorius, cap. 11. num. 106. & ſeqq: vbi ſupra, Barboſa, in Collectanea Bullar: verb. Confraternitas, & cap. 26. nu. 61. de parocho Lezana, tom. 2. cap. 15. n. 29.*

num. 29. Mancinus, & Gauantus cum alijs ſuprà allegatis, & alijs referendis.

CONTROVERSIA XI.

AN Dominus Papa, Cardinales, Nuntij Apoſtolici, Primates, Archiepyſcopi, Epiſcopi, ac Abbates Sæculares, ſepulturam ſibi non eligentes, vbi de iure ſint ſepeliendi?

CONCLVSIO I.

Romanus Summus Pontifex, cùm cęteris inferioribus, de quibus in titulo Controuerſiæ; dubio procùl, pleno iure, *licitè*, ac *liberè*, ſepulturam ſibi eligere queunt, ex Superioribus Iuribus recitatis. 1

CONCLVSIO II.

Papa, ſi decedat in loco, vbi cum ſua reſidet Curia, in Eccleſia Cathedrali loci eſt ſepeliendùs, extrà Vrbem ſcilicèt, & non electa ſepultura. 2

Si in aliqua Ciuitate, cum Romana curia reſidet, & inde ob aliquam cauſam recedit, ac remanente Curia, ſi contingat mori ſine ſepultura electa, eſt transferendum ad locum, vbi Curia reſidet, & in Eccleſia Cathedrali ſepelietur. *ex cap. is, qui, de ſepult. in 6.*

CONCLVSIO III.

Papa electus ſi abſens ſit, & in itinere decedat, ſine ſepultura electa, in Eccleſia Cathedrali loci illius ſepelietur, vbi defunctus eſt; *ex cap. licèt de elect.* 3

CONCLVSIO IV.

Papa electus, & papatùi renuncians, ac moriatur in Vrbe, abſq; ſepulturę electione eſt Romę tumulandus apud Eccleſiã Lateranenſẽ. Sin autẽ, poſtquã Papatui renunciauerit, atq; vitam eremiticam ducat, vel per Mundũ vagetur, decedente abſq; ſepultura electione, eſt humandus in Eccleſia, in cuius Territorio obijt. 4

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt has Theſes noſtras multi ex recitatis Doctoribus ſuprà, Petrus de Vbaldis, de cano portio: Epiſco: cap. 9. nu. 28. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 11. nu. 41. & 46. Florianus Dulphus, cap. 4. num. 18. de ſepultur: cum alijs nominandis. 5

CONCLVSIO V.

Cardinalis Decedens Romę ſine electa ſepultura, aut ſepeliendus eſt in Eccleſia. S. Ioan: Bapt: Lateranenſi, tamquã Cathedrali, *per cap. is, qui, de ſepult: in 6. & cap. fundamenta, §. decet, de elect: in 6.* 6

aut,

aut, vt hodie eſt de conſuetudine, & praxi, in illis Eccleſijs, quarum titulis à Papa ſunt decorati, honorati, & intitulati.

CONCLVSIO VI.

7 Cardinalis, extrà Romanam Curiam, ob aeris temperiem moriatur ſine ſepultura electa, in Eccleſia præfata Lateranenſi, tamquam Cathedrali, per dictum *cap. is, qui, de ſepulturi. in 6.* vel vt hodie, de praxi, & conſuetudine in ſua Eccleſia titulari debet ſepeliri.

CNOCLSIVO VII.

8 Cardinalis, ſi in loco decedat, vbi Curia manebat, abſq; electa ſepultura, extrà videlicèt Vrbem, ſepeliendus eſt, in Eccleſia Cathedrali illius loci, ſi remotè admodum diſtet ab Vrbe, vt difficiliter ad ſuam Eccleſiam transferri poſſit, cuius titulum habet.

CONCLVSIO VIII.

9 Cardinalis, ſi galero fuerit priuatus, ſeu abdicauerit ſe à Cardinalàtu, & ſine ſepultura electa obiens, & ſuorum Maiorum nõ adeſt, vel non commodè ad eam transferri valet, eſt in Eccleſia Parochiali humandus, à cuius Parocho recepit Sacramenta.

CONCLVSIO IX.

10 Cardinalis ſtatim quòd eſt ad Cardinalatum promotus, decedat ex hac vita, deindè abſq; ſepultura, priuſquam ad Vrbis Curiam veniat, eſt in ſepultura ſuorum Maiorum, ſi ad eſt, ſepeliendus, vel in Eccleſia Cathedrali: Si verò, eſt Regularis, & adhuc in ſuo Monaſterio maneat, in ſua Patrum, & Religioſorũ eſt ſepultura humandus, à quibus etiam Sacramenta recepit.

CONCLVSIO X.

11 Cardinalis Legatus de Latere ſi in itinere moriatur, priuſquam ad ſuam Legationem, ac Prouinciam ingrediatur abſq; electa ſepultura, eſt in Eccleſia Cathedrali tumulandus, vbi deceſſit: ſicut pari modo, ſi moriatur in Prouincia ſuæ Legationis, ſine electa ſepultura, eſt ſimilitèr in ipſa matrice humandus.

CONCLVSIO XI.

12 Cardinalis exiſtens Legatus de Latere duarum Prouinciarum, & abſq; electa ſepultura decedens, eſt ſepeliendus in Eccleſia Cathedrali Ciuitatis, vbi reperitur.

Et ſi ad Curiam Romanam reuocetur, & in itinere, decedat, ſine electa ſepultura; & eius officium Legationis adhuc duret, quouſq; Romam perueniat. *L. final. ff. de officio proconſulis*: in tali euen-

li euentu, eſt tumulandus in Cathedrali illius loci vbi deceſſit.

Doctorum Allegationes.

Allegantur prò his omnibus Theſibus, de Cardinalibus, Auctores nu. 5. recitati, & alij recitandi, de communi ſententia. 13

CONCLVSIO XII.

Domini Nuntij Sedis Apoſtolicę decedentes in locis ſuę Nuntiaturæ, abſq; ſepultura electa, aut etiam in itinere, dum Nuntij manent, ſunt ſepeliendi in Eccleſia Cathedrali, ſuæ Nuntiaturæ. *cap. accedens, de præſcript: & cap. præſertim, de officio ordin: in 6.* 14

CONCLVSIO XIII.

Patriarchæ, Primates, Archiepyſcopi, & Epiſcopi, in ſuis proprijs Eccleſijs decedentes, ibi ſunt ſepeliendi: Si verò, extrà ſuas diæceſes moriantur, non electa ſepultura, nèc ſuorum Maiorum adeſt; aut in Cathedrali Eccleſia ſunt humandi, aùt quòd conuenientius eſt, vt trāſportētur ad ſuas proprias Eccleſias Cathedrales, *ex cap. is, qui, de ſepultur: in 6.* 15

Nàm D. Epiſcopus de Sermartellis, Patritius Florentinus, ac Cluſinus Antiſtes, in Ciuitate Regia, olim Tuſciæ Sedis Porſenę Regis, in ſuā patria mortuus, deportatus fuit ad ſuā Cathedralem Eccleſiam Cluſinam ſepeliendum, cuius Ciuitatis ego ſum Patritius antiquus. Et 1647. menſe Septembris, Senis obijt D. Epiſcopus Groſſetenſis de Turraminis, & fuit ſepultus in ſepultura ſuorum Maiorum in Eccleſia, D. Auguſtini. Et ſuus anteceſſor Epiſcopus eiuſdem Ciuitatis, & de Tantuccis tumulatus fuit, item, Senis in ſepultura ſuorum Maiorum, in Eccleſia S. Martini. quòd ſanè de congruo, & ſecundum Iura canonica, in ſuis Eccleſijs tumulaudi erant, ſed propter remotionem magnam, ad expenſas, euitandas, in ſepulturis ſuorum Maiorum fuere humati. 16

CNNCLVSIO IVX.

Præfati Prælati, ſi ex diſpenſatione Papali habeant duos Epiſcopatus, & decedant, ſine electā ſepultura, ſunt ſepeliendi in Eccleſia Cathedrali, cui eſt iuncta alia Eccleſia Cathedralis: quia ipſa conſideratur tamquam principalis, *cap. 1. nè Sede vacante.* Si verò Eccleſię ſunt æquè principaliter vnitæ; in tali caſu, eſt diſtinguendum: vel deceſſit extra diœceſim, vel intrà; vel in neutro prò cuius reſolutione, ſit in ordine. 17

CONCLVSIO XV.

Prædicti Prælati, duos habentes Epiſcopatus ex diſpenſatione, ac extrà eos ſine electa ſepultura, ac remotè diſtent ab eis, mo- 18

rientes,

rientes, ſepeliendi ſunt, aut in ſuorum Maiorum ſepultura, aut in Eccleſia Cathedrali, ſi ad eſt, vbi decedunt, aut in Eccleſia Collegiata, vel Parochiali.

19 Si verò, intrà diœceſim, in ſua Cathedrali, in cuius viciniori loco reſident; vel ſi in Eccleſia reſident illorum duorum Epiſcopatuum, ibi erunt multo magis tumulandi, quòd eſt conformius, *cap. & temporis qualitas*. 16. *q*. 1.

CONCLVSIO XVI.

20 Prædicti Antiſtites ſi intrà Diœceſim decedant, coniecturæ intrant, quarum optima eſt, ſi in altera Parochiarum moriantur, itaut videatur ibi elegiſſe, ex quo aliud non expræſſerunt; *cap. cum quis, de ſepultur: in 6*. Si verò in neutra decedant; Epiſcopus gratificabit vtram earum Eccleſiarum velit, cum ſit Regulator Diæceſis. *cap. omnes Baſilicæ*, 17. *q*. 6.

21 Similitèr, videndum eſt, in qua Eccleſia, iſtorum duorum Epiſcopatuum, ſolent plures Epiſcopi ſepeliri, & è cōtrà, & apud quam præſul defunctus, maiorem habuit affectionem, & moriens non facta electione, cenſetur in ea Eccleſia Cathedrali, vbi moritur, ſeu in qua reſidebat, ſepulturam elegiſſe.

22 Funeralium expenſæ ſunt ab Eccleſia ſoluendæ, vbi eſt humatus, & exequiæ ſunt celebratæ, & quarta funeralium inter ipſas duas Eccleſias æqualiter ſunt diuidendæ pro rata.

CONCLVSIO XVII.

23 Epiſcopus Coadiutor ſi moriatur abſq; ſepultura electa, in Eccleſia Cathedrali eſt humandus. quia ſi onera Eccleſiæ ſuſtinuit, debet habere, & ex eius etiam commoda. Et ſi Epiſcopus eſt ſepeliendus in Cathedrali Eccleſia obiens extrà ſuã diæceſim, non electa ſepultura. ergo multo magis Coadiutor Epiſcopus dictus debet in Cathedrali humari.

CONCLVSIO XVIII.

24 Dicti Præſules etiam extrà ſuas dictiones, ac Diæceſes ſibi valent ſepulturam deligere, ſi aliàs, volunt: at in tali caſu Eccleſia Cathedralis ad illorum expenſas quò ad funeralia non tenetur: prout de iure tenetur quandò intrà Diæceſim ſibi eligant ſepulturam.

CONCLVSIO XIX.

25 Domini Abbates Seculares decedentes abſq; ſepultura electa, & reſidentes in ſuis Abbatialibus Eccleſijs, in eis ſunt tumulandi: ſi verò ſatis remotè ab his ſuis Eccleſijs moriantur, non electa

ſepul-

ſepultura,aut ſepelientur in ſepultura ſuorum Maiorum,ſi cōmodè illiuc trāsferri poſsūt,aut in Parochia,vbi ſacramēta receperūt.

Doctorum Allegationes.

Docent noſtras prædictas Theſes omnes communiter Canoniſtæ in dd. iuribus; Gloſſa,in d. cap. & temporis qualitas, 16. q. 1. ne Sede vacāte, & in cap. vbicumq; 13. p. 2. & cap. Apoſtolicæ, de donat: Archidiaco: in d. cap. & temporis qualitas, 16. q. Zabarella, conſil. 90. num. 5. Lauorius, nu. 55. & 56. cap. 11. tit. 2. variar: lucubrat: & nu. 60. & 91. ibid: Innocentius, in cap. 1. de ſepultur: cap. vbicumq; 13. q. 1. & cap. 1. 16. q. 1. Petrus de Vbald: p. 2. cap. 9. Rubeus, in ſuis Epiſco: aphorſ: verb. ſepultura, num. 1. Rodanus, de rebus Eccleſ. non alienand. rubric. 32. cap. 9. & cap. benè 18. q. 2. Aſinius, in l. familiaria ſupulchra, ff. de Religio: & ſumpt: num. 34. Medices, q. 7. de ſepult: Cynus, l. 1. Cod: de ſacro ſancta Eccleſia, & alij dicendi, & relati. 26

CONTROVERSIA XII.

QVibus namq; expenſis ſint Papa, Cardinales, Legati de Latere, Nuncij Apoſtolici, Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, Epiſcopi, eorumdem Coadiutores, & cæteri Eccleſiaſtici Prælati Officiales, ſepeliendi, quandò ex hac vita decedunt?

CONCLVSIO I.

Romanus Summus Pontifex ſepelitur ſumptibus, & expenſis Cameræ Apoſtolicæ. *Ex clementina, Nè Romani, de elect: & ex extrauaganti Pij IIII. in elegendis. vbi. §. verſ: & vt ſuperfluis.* 1

Quarè non nullæ expenſæ excipiuntur funeris mortui Papæ, prò quo taxata fuit ſumma decem millium ducatorum; pānis lugubribus, & regalibus, tā Camerarij, & Clericorū, aliorumuè Cameralium, quàm aliorum quorumcumq; Miniſtrorum, & officialium, & omnibus alijs omninò computatis; quæ ſumma, ac etiā minor, ſi Collegio videbitur; ſed nullo modo maior; per tres antiquiores Cardinales, vnū, de quolibet ordine, & Camerarium proportionabilitèr, pro rata diſtributionis, aliàs, ſolitæ fieri, inter prædictos omnes, & ſingulos diuidi debet. 2

CONCLVSIO II.

Cardinalis Legatus eſt ſepeliendus redditibus ſui officij, & bonorum ſuorū, ſi habeat, aliàs, expenſis Prælatorū ſuæ Prouinciæ. 3

CONCLVSIO III.

Cardinalis minimè Legatus eſt humādus ex bonis ſuę Eccleſię. *cap. querelam, de maiorit: & obed:* 4

CONCLVSIO IIII.

5 Nuncius Apoſtolicus eſt tumulandus Cleri expenſis, vbi reperitur. *Ex cap. cum ſecundum, de prabend.*

CONCLVSIO V.

6 Viſitator Apoſtolicus eſt ſepeliendus expenſis Prouinciç, vbi cõſtituitur; *Ex cap. accedentes, de praſcript. & cap. dilectus, de reſcript.*

CONCLVSIO VI.

7 Collector Apoſtolicus eſt humandus de ſalario illi deputato, *Ex cap. 1. de ſepultur:*

Doctorum Allegationes.

8 *Affirmant has omnes noſtras Theſes, Petrus de Vbaldis, p. 2. cap. 13. de cano: portione Epiſco: Rubeus, verb. ſepultura, in ſuis Epiſco: aphoriſ: Lauorius, cap. 16. num. 30. & ſeqq. tit. 2. & cap. 3. num. 22. vbi ſuprà, cum alijs dicendis, & allegatis in ſuperioribus.*

CONCLVSIO VII.

9 Patriarchæ, Primates, & Archiepiſcopi cum pallio ſunt ſepeliendi, & Epiſcopi ſunt humandi hi omnes, expenſis ſuarum Eccleſiarum; & ſi menſa non ſufficeret, expenſis capituli. Et in ipſorum vita elargiri valent centeſimam partem ſuæ Eccleſiæ, vel de bonis illius, prò magnificanda ſua ſepultura, abſq; capituli conſenſu; non tamen id valent legare poſt ipſorum mortem.

CONCLVSIO VIII.

10 Expenſç alicuius Prçlati fieri poſſunt de ſpolijs, e. g. ſepulchrũ marmoreum, veſtes lugubres, prò conſanguineis, & famulis, ſi vſus adeſt, & funeris expenſæ, Eccleſiaſtici ad hæredem, & non ad ſucceſſorem ſpectant.

Doctorum Allegationes.

11 *Tenent has noſtras aſſertiones Innocent: in cap. Apoſtolicæ, de donant; cap. bonæ 12. q. 2. l. quod ſi nulla. ff. de religio: et ſumpt: funer. Guilelmus, de ſmo: mentali, p. 1. cap. 16. nu. 9. Rubeus, vbi ſuprà, Capucius, deciſ: 84. Decius, conſil. 213. Lauor: cap. 18. num. 31. tit. 2. cum alijs nominandis.*

CONTROVERSIA XIII.

ECcleſiaſtici inferiores, namq; vt Præpoſiti, Priores Eccleſiarum Collegiatarum, Canonici, Rectores, Parochi, Vicarij perpetui, Capellani, Clerici, vbi ſunt ſepeliendi, & quibus expenſis, & ſi licitè ſepulturam eligere valeant?

CON-

CONCLVSIO I.

Prçfati omnes Eccleſiaſtici, de quibus in titulo Controuerſiæ numerati, licitè, ac pleno iure valent ſibi eligere ſepulturam de iure vbicumq; volunt; iuxtà relata Iura in ſuperioribus, non eſt dubitandum omninò. 1

CONCLVSIO II.

Præpoſiti, ac Priores Eccleſiarum Collegiatarum morientes abſq; ſepultura electa, ſunt ſepeliendi in ſuis Eccleſijs, vbi reſidēt. *Ex cap. cum quis, de ſepultur: in 6.* Et expenſis, ſuarum Eccleſiarum, ex redditibus; *ex cap. Epiſcopis, de præbend: cap. 1. 12. q. 4. Clerus, 21. q. 2.* 2

Si quis tali dignitati renunciauerit, non amplius ſepelietur in Eccleſia, *ex cap. admonet, & cap. quòd indubijs, de renunciat*; ſed in ſuorum Maiorum ſepultura, vel in Parochia, ſi eam non elegerit, vbi Sacramenta recepit, ſuis tamen, ſumptibus. 3

CONCLVSIO III.

Rectores Eccleſiarum, ſine electa ſepultura, decedentes, in ſuis Eccleſijs Rectoriæ ſunt ſepeliendi, in quibus reſident, ac tenentur, expenſis tamen ſuarum Eccleſiarum; & valent bona ſua Patrimonialia ſuis ſeruare hçredibus. 4

CONCLVSIO IIII.

Prælati Eccleſiaſtici morientes in ſuorum Conſanguineorum domibus; qui ſi expenſas fecerint, in eorum funeralibus, illos animo repetendi, valent eas repetere, ſed debent ſe proteſtare illas facere animo repetēdi, & ſic à Succeſſoribus beneficij eos queūt expoſcere: excipitur, ſi ſoluendā erat, quia tunc, vel de fructibus Eccleſiæ, vel de Patrimonialibus expenſis, eſt humandus. 5

Concluſio deſumitur, *ex cap. Epiſcopis, de præbendis, ex cap. 1. 12. q. 4. cap. cleros. 21. q. 2. & ex alijs iuribus allegatis.* 6

CONCLVSIO V.

Rector ſi diſpenſatus fuerit ad duas Eccleſias Parochiales, ſeu vnum Canonicatum Maioris Eccleſiæ, & vnam curatam, ſepelietur, moriens, in illa Eccleſia, in qua reſidet, iuxta *Trid: Concil. cap. 1. ſeſſ: 23. de Reformat:* 7

Si, verò habuerit Parochialem annexam Canonicatui, & prçbēdç Eccleſiæ Cathedralis, ſepelietur in ipſa Eccleſia Cathedrali. quià præbenda principalis reputatur, & Parochialis acceſſoria; atq; eiuſdem præbendæ expenſis illius funera fient.

CONCLVSIO VI.

8 Vicarius perpetuus, ſepeliendus eſt in ea Eccleſia, cui eſt Vicarius perpetuus. quia idem iudicatur, ac de Rectore principali. *Ex clementina, vnica, de officio Vicarij*. Et cum expenſis eiuſdem Eccleſię; cuius eſt Vicarius, *cap. extirpandæ, de præbend: de appellat. §. quòd verò:* Quod idem eſt aſtruendum de Vicario temporali, *Ex cap. peruenit: de appellat:*

CONCLVSIO VII.

9 Parochus, ſiuè Curatus, moriens ſine electa ſepultura, eſt in ſua Parochiali Eccleſia humandus, expenſis verò eiuſdem Eccleſiæ, quibus non ſufficientibus, ſui Parochiani ſuppeditabunt.

CONCLVSIO VIII.

10 Capellani decedentes ſine ſepulturæ electione, ſepelientur ex fructibus ſuarum Capellaniarũ in ipſis Eccleſijs, in quibus perpetuas Capellanias habẽt. Cappellani verò amouibiles, quibus certum præſtatur ſalarium, vt in diuinis inſeruiant, non ſepelientur in eiſdem Eccleſijs quibus ſeruiunt; ſed in propria Parochia, ſi decedant abſq; electa ſepultura, aut in ſepultura ſuorum Maiorum, ſi eam habeant, ex proprijs expenſis; *Ex cap. acquiſiſtis, in fine de teſtam:*

CONCLVSIO IX.

11 Commendatarij decedentes ſine ſepultura electa, aut ſepelientur in ſua Eccleſia commendata, & eiuſdem expenſis, aut in ſepultura ſuorum Maiorũ ſi habeant, vel in Parochia, vbi mortui ſunt, & Sacramenta ſumpſerunt.

CONCLVSIO X.

12 Coadiutor beneficij decedens ſine ſepultura electa ſepelietur in ipſa Eccleſia cui inſeruit, & expenſis, de redditibus beneficij, cui præeſt, tumulabitur.

CONCLVSIO XI.

13 Canonicus decedens ſinè ſepultura electa, & habens præbendam, ac Canonicatum, eſt ſepeliendus in Canonicorum ſepultura, ſiuè Cathedrali, ſiuè Collegiata, ſeparatim constructa ab alijs, & expenſis fructuum præbendæ, quandò ſua fecit; aliàs ex bonis paternis, ſeu hæreditatis, quæ ſi non exiſtunt; eo caſu, ex fructibus præbendæ etiam non dum ſumptis. *cap. ſi Canonici, de Officio ordin: in 6.*

14 Quæ ſanè concluſio eſt vera etiam ſi Canonicatum habeat annexam Parochiam; licèt, vtiq; ſit ſimplicitèr Canonicus, qui

perpetuum habet beneficium in Cathedrali, & domum verò in diuerſis Parochijs habeat; eſt nihiloſecius tumulandus, in Eccleſia Cathedrali.

Sin autem Canonicus ſit Aeques. S. Stephani e.g. debẽt mor- 15
tuum à loco vbi iacet Canonici ſui attollere primũ; & poſt multos paſſus, recipere Aequites debent ſui ordinis, & antequàm perueniant ad locum, vbi eſt humandus, ipſi Canonici reaſſumere debent, & vſq; ad Eccleſiam ferre, & funeralia proſequi ſi extrà Eccleſias regulares tumulatur; aliàs, ad ipſos Regulares ſpectat, tantum funus peragere, iuxtà tradita in ſuperioribus ad ſaturitatẽ. Nàm ordo Sacerdotalis cum canonicatu præcedere debet ipſis Laicis Aequitibus, de iure non eſt dubitandum.

Doctorum Allegationes.

Sequuntur has noſtras præfatas Theſes Doctores Canoniſtæ in allegatis 16
Iuribus, Rituale Romanum, §. de exequijs, Gauantus, in ſuo manu: Epiſco: verb. ſepultura, Calderinus à Lapo allegatus, & ſequutus, allegat: 62. num. 4. Innocent: in cap. 1. de ſepult: Zabarella, conſil. 90. nu. 1. Petrus de Vbaldis, de cano: portio: p. 2. cap. 9. num. 36. tom. 15. inter tract: Vgolinus, p. 1. cap. 17. num. 8. Medices, p. 1. de ſepultur: q. 7. num. 8. Hoſtiens, lib. 3. ſumm: tit. de parocho, nu. 3. Guttierez, lib. 1. cap. 27. num. 24. de qq. cano: Lauor: cap. 1. tit. 2. num. 62. tom. 1. Diana p. 5. tract: 3. reſolut: 3. Archidiaco: in cap. ſtatutum, §. cum verò, de reſcript: in 6. Ancharan: conſil. 369. Tuſchus, tom. 6. lit. p. concluſ. 99. nu. 5. Barboſa, de officic: parochi, cap. 26. nu. 36. et alij nominandi.

DISPVTATIO SEXTA.

Quæ perſonæ authoritatem habeant prò alijs Eccleſiaſticam ſepulturam eligere? vbi alia, ſanè ſcitu digna, & curioſa valdè differuntur.

CONTROVERSIA I.

AN Pater prò Filio impuberi *licitè*, ac *validè*, ſepulturam eligere valeat?

CONCLVSIO I.

Licèt Pater, Minores Filios, qui nequeunt, antequam ad annos pu- 1
bertatis perueniant, eligere ſepulturam poſſit; ſi tamen cõſuetudo Terræ id habeat, quò voluerit ſepeliri: hoc tamen non poteſt, vbi conſuetudo huiuſmodi non habetur; ſed ſunt cum ſuis maioribus, vel in parochiali Eccleſia tumulandi.

2 *Hæc*

2 *Hæc ſunt verba, D. Bonifacij. VIII: cap. 4. de ſepultur: in 6. vbi Gloſſa, not: 1. rectè aduertit, conſuetudinem quandoq; alteri poteſtatem præſtare prò altero ſepulturam eligere.*

CONCLVSIO II.

3 In legiſtarum ſententia, de iure ciuili eſt, Patrem poſſe prò Filio impuberi ſepulturam eligere, ratione patriæ poteſtatis; cũ ipſe pater facere prò filio impuberi teſtamentum valeat. *init: de pupillar: inſtitutio: §. liberis*, & vtiq; facere ſubſtitutionem in bonis maternis. *L. 1. ff. de vulg: & pupill.* & hoc ratione patriæ poteſtatis. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

4 *Aſtruunt hanc Theſem noſtram Gloſſa, in cap. de vxore, verſ: vtrum autem de ſepultur: in 6. verb. definitum, Hoſtienſis: in ſumm: tit: de ſepultur: nu. 5. Molina, diſp: 214. de iuſt: & iure, verſ: Patrem eligere, Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 60. art. 1. & alij.*

CONCLVSIO III.

5 Pater, de iure Canonico ſecundum recitata verba nequit pro Filio impuberi ſepulturam eligere, niſi tantum de conſuetudinis ratione: minimè verò, ratione patriæ poteſtatis.

6 1 Probatur, nàm Ius Canonicum determinat prò vnoquoq; ſepulturam; vt nimirum debeat quiſq; ſepeliri, aut in ſepultura ſuorum Maiorum, aut in Eccleſia Parochiali: & inſuper vnicuiq; concedit, qui capax eſt electionis, poſſit ſibi ſepulturam eligere. ergo non remanet aliqua poteſtas eligendi prçter à Iure canonico conceſſam; quæ cum perſonalis ſit, & ijs tantum competat, qui capaces ſunt talis electionis, non ſubſtituitur ratione incapacitatis alius. ergo Pater de Iure Canonico non valet pro Filio impuberi ſepulturam eligere, quando Filius eſt incapax. ergo tantum hoc agere valet ratione conſuetudinis loci.

7 2 Nàm patria poteſtas eſt poteſtas ciuilis, *Ex cap. final. de iudic: in 6.* & tantum ad ciuilia ſe extendit non autem ad ſpiritualia, quale eſt ius ſepulturã eligendi, *cap. ſuam de ſimonia.* & in præſenti non valet arguere à poteſtate teſtamenta condendi, àd ſepulturam eligendi, nèc ab alijs temporalibus ad ſpiritualia, & præſertim quandò iura canonica aliter decernunt, vt in caſu noſtro.

Doctorum Allegationes.

8 *Docent concluſionem hanc noſtram omnes Canoniſtæ ad d. cap. 4. de ſepultur: in 6. & in cap. cum olim, de conſuetudine, Syluest: verb. ſepultura, num. 7. alios citans, Innocent: in cap. de vxore, de ſepultur: in 6.*

Rota,

Rota, in vna auguſtana ſepultura, 20 Nouembris, 1608. coram Ludouiſio, qui fuit Papa Gregorius XV. Nauarra, conſil. 2. de ſepultur: Federicus de Senis, cōſil. 31. Archid: in d. cap. licet de ſepultur: in 6. nu. 1. Gemin: num. 2. Ioan: Andr: Anchar: Butrius, ibid: cum alijs, Petrus de Vbald: p. 2. de cano: portio: cap. 11. nu. 6. Bellettus, p. 1. diſquiſit: Clerico: §. 13. de clero debitore, nu. 17. Medices, q. 8. p. 1. de ſepultur. Sperellus deciſ: 89. num. 3. Villalobos, p. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 2. num. 1. Bonacina, diſp. 3. de contract: q. 21. punct: 3. num. 8. Genuenſ: in ſua praxi, cap. 61. nu. 4. Paſqualigus, deciſ: 389: nu. 3. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit: 2. cap. 11. nu. 118. Barboſa, cap. 26. de paroch: offic. num. 28. & in collectan: dd. ad cap. 1. num. 6. de ſepultur: alios citans, Gratian: diſcep: 94. nu. 39. Tiraquellus, de priuileg: piæ cauſæ, priuilegio, 9. verſ: contrarium tamen, Zerola in ſua praxi, p. 1. verb. ſepultura, §. 1. & alij.

CONCLVSIO IV.

Pater licitè, ac validè poteſt Filio Impuberi ſepulturam eligere dum eſt viuus, non autem poſtquam mortuus eſt. *Ex cap. licèt, de ſepultur: in 6.* 9

Adſunt de huius noſtræ aſſertionis veritate, duæ declarationes Sacræ Congregat: vna Epiſco: & regul: facta Romæ. 27. Octobris, 1587. ſic Vicario Generali fulginatenſi ſcribentis, & alia eiuſdem, 20 Ianuarij, 1640. facta ſub his verbis, Licerè parentibus in quacumq; Eccleſia ſepulturam eligere, etiam in Eccleſijs Regularium pro eorum filijs Minoribus, qui ad annos pubertatis nondum peruenerunt; nec à Parochis locorum impediri poſſe, aut debere; præſertim verò, ſi in dictis Regularium Eccleſijs ſepeliri conſueuerint, vel in eis habeant ſuorum Maiorum ſepulturam. Frater Antonius Cardinalis. S. Honofrij. L.A. Epiſco: Theb: Secret: † ſigilli. 10

Et eadem Sacra Congregat: 22. Februarij, 1641. ordinauit, vt Epiſcopus Placentinus reſtitui faceret à quodam Curato ſuæ diæceſis, Fratribus Minoribus cadauer cuiuſdam puellæ, cui Pater ſuus ſepulturam elegerat in eorum Eccleſia, cum omnibus funeralibus. 11

Et anno D. 1616. 21. Octobris, in vna Auſculana, eadem Sacra Congregat: cum filia Antonij ſcarpellini, in minori ætate obiret; Præpoſitus S. Martini, ſub noui ritualis prætextu, in cuius Eccleſia ſepeliri prætendebat, non obſtante, quod illius Maiorum ſepultura, in Eccleſia Fratrum Conuentualium. S. Franciſci exiſteret. vnde dicta Sacra Congregatio ordinauit, dictæ filiæ cadauer reſtitueretur Eccleſiæ dictorum Fratrum. 12

Docto-

Doctorum Allegationes.

13 *Autumant hanc noſtram Theſem, Peyrinus, in addict: priuilegior: in fine, decretum. S. Congregat: 17. tom. 3. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quoad Regulares, num 4. Barboſa, num. 28. cap. 26. de offic: parochi, Lauor: cap. 11. num. 118. vbi ſupra, Oldradus, conſil. 21. Cæſar, de Graſſis, deciſ: 1. & de ſepultur: cap. vnaqueq; 13. q. Ancharan: in cap. is, qui, de ſepultur: in 6. Crauet: conſil. 10. Alciatus, in l. appellat: parentum, §. de verb. ſignificat: & alij.*

CONCLVSIO V.

14 Pater ſi ſuo Filio impuberi ſepulturam elegerit, conſuetudine permittente, & decedat filius, factus pubes, non ſepelietur in d. electa ſepultura, niſi ipſe filius poſteà ratam talem electionem ſepulturæ habeat *de qua re in ſeq: Controu: latius.*

CONCLVSIO VI.

15 Patre abſente, Mater elegit ſepulturam filio Impuberi, ſi ex conſuetudine pater illam eligebat, filiuſuè impubes moriens, parentibus ſuis orbatus, eſt tumulandus, in ſuorum maiorum ſepultura, ſi habeat primùm; ſi careat, in Eccleſia parochiali.

Doctorum Allegationes.

16 *Subſcribunt his Theſibus noſtris Nauar: conſil. 1. de ſepultur: lib. 3. Petrus de Vbald: de cano: portio: cap. 11. p. 1. Lauor: vbi ſuprà, Gloßa, in d. cap. licèt de ſepult: in 6. et cap. de uxore, et ibi Abbas, cum alijs dicēdis.*

CONTROVERSIA II.

AN Pater ſi Filio impuberi eligat ſepulturam debeat adhùc viuens, & factus pubes, & poſteà decedat, in ea ſepeliri?

CONCLVSIO I.

1 Pater, ſi Filio impuberi ſepulturam eligat, & ipſe filius eſt factus iam pubes, ſi talem ſepulturæ electionem ratam non habeat, decedens, non eſt in ea ſepeliendus; ſecùs eſt dicendum, ſi illam ratam habuerit.

2 Probatur; quia ſepulturæ electio eſt actus vltimæ voluntatis, & valet quatenùs per ipſam rata habeatur: ſed vltima filij voluntas quandò pubes decedit, ſicut voluntas non eſt impuberis, ſeu puberis, ſic de ſe ſepulturam eligere debet.

3 Nèc in præſenti conſuetudo, qua Pater eligere poteſt ſepulturam filio impuberi, ſe ad tempus ipſius filij puberis extendit. ergo nèc electio facta à Patre, cum ſit facta prò tempore, in quo filius eligere non poterat ſepulturam, valet, quia ceſſat, quandò ſi-

dò filius eligere poteſt: ergo vera aſſertio.

CONCLVSIO II.

Filius pubes factus, ſi ratam habeat ſepulturam à Patre ſuo electam dum impubes manebat, in tali caſu, cenſetur eam de nouo eligere, & conſequentèr ceſſat patris ſui electio iam facta dum filius impubes erat. Nàm pubertate adueniente, cum ex natura ſua ceſſet, nequit ratificari: quia, quod non eſt, ratificari nô pôt. 4

Doctorum Allegationes.

Suſtinent has duas aſſertiones, Nauar: lib. 3. de ſepultur: conſil. 1. Petrus de Vbald: de cano: port: cap. 11. num. 6. Bellettus, p. 1. diſquiſit: clerico: §. de cleriſ: debito: num. 18. Aſinius, in l. familiaria ſepultura, ff. de religio: & ſumpt: funer: num. 45. Sperellus, deciſ: 89. Gauantus, num. 7. verb. ſepultura, in manu: Epiſco: Lauor: num. 118. cap. 11. tit. 2. vbi ſuprà. 5

CONCLVSIO III.

Pater, ſi eligat ſepulturam ſibi, & ſuæ familiæ, in aliqua Eccleſia, omiſſa illa, in qua, aliàs, de iure erat ſepeliendus, huiuſmodi electio non valet quòad filium impuberem, vt in ea ſepulturá electa ſit tumulandus; ſi aliàs, conſuetudo non ſit eo loci, vt pater eligere ſepulturam filio impuberi poſſit. 6

CONCLVSIO IV.

Parentibus licèt, conceſſum ſit filijs impubelibus ſepulturam eligere; attamen Auis minimè eſt permiſſum prò Nepotibus ſepulturam eligere; quia cum ſimus in materia odioſa, Auus non venit in appellatione patris. 7

Et has duas Theſes edocent omnes citati Doctores, num. 5. & alij allegandi, vt de comm: ſententia. 8

CONTROVERSIA III.

AN Pater prò Filio impuberi, iàm mortuo, adhùc ſepulturam eligere queat?

CONCLVSIO I.

Admodum eſt probabile, minimè gentium Patrem pro filio impuberi iam defuncto ſepulturam eligere poſſe; *iuxta dicta, in quarta aſſertione, num. 7. ſuperioris Controuer:* 1

Probatur hac adequata ratione: quia ſepulturæ electio eſt, *vt diximus ſupra*, actus vltimæ voluntatis; ſed quandò quis ſepulturam elegit, huiuſmodi electio refertur ad tempus in quo is, pro quo eligitur ſepultura, poteſt vltimam voluntatem habere; 2

& facere poſſet talem ſepulturæ electionem, ſi aliud non obſtet. vnde refertur ad tempus vitæ; minimè verò ad tempus poſt mortem. ergo vera aſſertio; Nàm illa electio fit nomine alterius, ad ſupplendam illius impotentiam; at poſt eius mortem, non adeſt amplius filius, cuius nomine fuit facta dicta ſepulturę electio. ergo. *& conſtat ex declaratioribus S. Congreg: ſupra allegatis*.

Doctorum Allegationes.

Placet hæc noſtra concluſio Sperello, deciſ. 89. num. 5. fauet Lauor: tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2 cap. 11. nu. 118. Oldradus, conſil. 21. num. 2. amplectitur, Crauettus, conſil. 19. ſuſtinet, Cæſar de graſſis, deciſ. 1. & 2. de ſepultur: ad cap. vnaquæq; 15. q. 2. defendit, Anchar: in cap. is, qui, de ſepultur: in 6. tuetur, Alciatus, in l. appellat: parentum ff. de verb. ſignificat: & alij docent.

CONCLVSIO II.

Longe eſt probabilius, aſſerere, Patrem *liberè*, ac *validè*, prò filio impuberi, ſiue viuus ſit, ſiuè mortuus maneat, ſepulturam eligere, ex vi Iuris communis, *cap. licèt, de ſepulturis in 6.*

1 Probatur; Nàm, *d. cap. licèt, de ſepultur: in 6.* dat Patri per conſuetudinem loci facultatem pro filio impuberi ſepulturam eligere abſolutè, non diſtinguendo de filio impuberi viuo, vel mortuo; ſed loquitur vniuerſalitèr. ergo & vniuerſalitèr accipi debet, & intelligi promiſcuè, ideſt, de viuo, ac mortuo: *argum: ex l. de pratio; ff. de public: in rer. art.* ergo vera concluſio.

2 *Nàm lex, vbi non diſtinguit, nèc nos diſtinguere debemus, cap. ſolitè, de maiorit: & obedi: & l. non diſtinguemus, ff. de deſcript: arbitr: l. præces. ff. de offic: præſ: l. 2. §. conuenire: ff. de iudic: ſed d. cap. licèt, de ſepultur: in 6. non diſtinguit de filio impuberi viuo, vel mortuo: ergo nèc diſtinguere nos debemus.* ergo vera concluſio.

3 Nàm ſi rectè, *d. cap. licèt, de ſepultur:* timetur, magis, namq; facultatem præſtat Patri, pro Filio impuberi mortuo, quàm viuo ſepulturam elegendi, cum ibi ſic dicatur. *Licèt, Pater Minores filios poſſit, quò voluerit ſepelire.* ergò ſi poteſt ſepelire, quò voluerit, talis poteſtas reſpicit filios, qui ſunt in ſtatu ſepeliendi, ſed quandò mortui ſunt, in tali reperiuntur ſtatu. ergo vera concluſio; & ad hunc ſenſum declarationes Sacræ Congreg: ſuprà recitatæ omnes factæ fuere ad dictum *cap. licèt, &c.* quæ videantur *nu.* 10. *ſuperioris Controuerſiæ*.

4 Nàm conſuetudo Patri præbens poteſtatem eligendi filio impuberi ſepulturam ideò eſt rationabilis, & illi ius aſſiſtit; quia ad ip-

ad ipſum Patrem ſpectat, curam habere de filijs, tàm in ordine ad temporalia, quàm ad ſpiritualia. ergo etiam ad eum pertinet curam habere de ſepultura eligenda quandò eſt mortuus.

5 Pater, namq; idcircò nomine filij impuberis ſepulturam eligit; quia filij voluntas in ſui Patris eſſe cenſetur, tamquam in dirigente actiones filij; ſed cum poſt mortem filij impuberis, voluntas Patris maneat; ergo manere cenſetur in ipſa Patris voluntate virtualiter filij impuberis voluntas in ordine ad diſpoſitionem illorum, quę poſt mortem ſunt fienda. ergo concluſio vera. 9

6 Pater, ſi quidem, haud ſepulturam eligit filio impuberi ſuo, nomine ipſius filij, ſed ſanè ſuo proprio nomine tamquam illi, ad quem ſpectat curã de filio impubere habere, & conſequentèr, etiã de ſui corporis tumulatione agenda, poſtquam mortuus eſt: quià tota filij impuberis voluntas eſt iam in ipſum Patrem tranſlata conſuetudinis ſui, cuius ſimilitèr virtute cenſetur facultas durare ad tumulationis tempus incluſiuè. ergo vera aſſertio: nàm quãdò actus conceditur etiam tempus conceditur deliberandi vſq; dum eſt actus exercendus, & ſuum habeat complementum. 10

7 Talis, etenim facultas ſepulturam eligendi filio impuberi à Patre, eſt ius tale à conſuetudine ſumptũ, & id circò filius impubes, Patri ſuo non præſtat, hàc poteſtatẽ cum non habeat. ergo talis facultas in Patre non debet expirare in filij impuberis obitu, ſed perſeuerare incluſiuè, vſq; ad ſepulturam, illam vt eligere queat. 11

Doctorum Allegationes.

Docent hanc noſtram Theſem Nauar: lib. 3. de ſepultur: conſil. 1. nu. 4. ampletitur Paſqualigus, deciſ: 391. nu. 2. defendũt Villalobos, Rodriquez, cum cæteris ſuprà recitatis, ac nominandi. 12

C O N C L V S I O III.

Filij impuberes, ſuis orbati parentibus, ſunt humandi in ſepultura ſuorum Maiorum, ſi illa adeſt; ſi verò non reperitur, in ſepultura Aui, & ſi iſta non ſit, in ſepultura aliorum Aſcendentium; minimè gentium verò in ſepultura Maiorum ex parte matris; cum nomine *Maiorum*, tantùm Aſcendentes ex parte Patris veniant. *L. maiorem, ff. de verb. ſignificat:* niſi fortaſsè, nulli eſſent Agnati ex materna linea, ex qua mater originem duxit. 13

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc noſtram Theſem Doctores in cap. ebron, cap. placuit, 13. q. 2. cap. fraternitatem, de ſepultur: cap. is, qui, eod: tit. in 6. Spinus, in ſpeculo teſtam: gloſſa. 2. nu. 38. Ioan: Garceus de expenſ: cap. 8. nu. 4. 14

Tuſchus, tom. 7. lit. ſ. concluſ. 194. Vgolinus, de offic: Epiſco. p. 1. cap. 17. num. 3. Barboſa, de parocho, cap. 26. num. 31. & 32. Zecchius, de Republica Eccleſiaſt: cap. 28. num. 17, Villalobos, tom. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 3. num. 4. Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular. reſolut: 128. nu. 28. Rodriquez, tom. 4. ſumm: in addict: cap. 130. num. 12. Bonacina, de contract: diſput: 3. q. 21. punc. 3. nu. 6. Mancinus, dub. 18. fol. mihi 493. de ſepultur: & alij communiter.

CONCLVSIO IV.

15 Filij impuberes, ſuorum Maiorum Aſcendentium ſepultura carentes, deſcendentes ſuis parentibus orbatis, in Eccleſia Parochiali ſunt ſepeliendi, *Ex cap. ex parte, cap. in noſtra, de ſepulturis.* & ex alijs dicendis iuribus.

Doctorum Allegationes.

16 *Tenent omnes recitati Doctores, & in ſuper Medices, p. 2. q. 6. nu. 1. de ſepultur: Mari: Antoni: lib. 1. variar: reſolut: 112. caſ: 59. verſ: 4. Gloſſa, in cap. 1. de ſepultur. in 6. verſ: nota, Burſat: conſil. 226. num. 119. volum: 3. Bellettus, §. 3. nu. 19. in ſuis diſquiſit: cleric: Barboſa, num. 33. vbi ſuprà, Mancinus, dub. 19. d. l. cum alijs, de communi ſententia, citandis.*

CONTROVERSIA IIII.

AN Patris poteſtas eligere ſepulturam pro Filio impubere, tempus habeat præſcriptum, ac determinatum?

CONCLVSIO I.

1 Patris poteſtas eligendi ſepulturã filio impuberi, eò vſq; durat, quò filius ſuo iure vti poterit illam deligendi; ac ad annum perueneri quartum decimũ completum, *per cap. d. licèt, de ſepul: in 6.*

CONCLVSIO II.

2 Patris poteſtas ſepulturam eligendi, ſpirat de iure canonico, pro filio impubere, quandò pubes eſt euaſus, ideſt, compleuerit incluſiuè annum quartum decimum, *ex l. in decorum, Cod: quandò tut: vel Curat: eſſe deſinant.*

3 Nàm talis terminus eſt aſſignatus à Iurè; quia tùnc cenſetur in tali ætate eſſe plenum iudicium ſaltem, quòad ſepulturæ electionem; & cum ius canonicum præfigat terminum ætatis pubertatis, videlicèt, annum quartum decimum completum,
4 iuxtà præſcriptum tempus à lège ciuili, id circò, in tali ætate ſtandum eſt, quòad Patris poteſtatem ſepulturam prò ſuo filio impubere eligendi.

Doctorum Allegationes.

Defenſores huius noſtræ aſſertionis ſunt Gloßa, in cap. 1. de teſtam: verb. impuberes, Zerola, verb. ſepultura, §. 1. in ſua praxi, Tiraquellus, de priuileg: piæ cauſæ priuileg: 9. verſ: contrarium tamen, Lauorius, nu. 117. cap. 11. tit. 2. tom. 1. Genuenſis, in ſua praxi, cap. 61. num. 4. Diana, p. 1. tract: 3. reſolut: 106. Bonacina, de contract: diſp: 3. q. 2. pun. 3. num. 8. Belletus, p. 1. diſquiſit: tit. de cleric: debit: §. 3. nu. 17. Villalobos, tom. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 2. nu. 2. et alij nominandi. 4

CONCLVSIO III.

In Fœminis pubertas in duodecimo anno incipit *in d. l. in decorum, &c.* decernitur, & ipſæ tùnc valent ſepulturam ſibi eligere, ac in Patre deſinit. 5

Nàm dictum *cap. licèt, de ſepultur: in 6.* pubertatem deſumit ſine vlla differentia, vniuerſaliter; ac idcircò eſt deſumenda cum ea vniuerſalitate, tam in viris, quàm in fœminis ſecundum quam ius ciuile ipſum accipit. 6

Doctorum Allegationes.

Prò hac noſtra Theſe allegantur omnes recitati Auctores, num. 4. & alij allegandi. 7

CONCLVSIO IV.

Malitia hominis vtriuſq; ſexus ſi annos dictos ſuppleat malitiā vtriuſq; ſibi ſepulturam eligere valent, abſolutè loquendò. Nàm quandò viri malitia, & fœminæ ætem ſupplet, cenſenda pubertas anticipare tempus, ratione malitiæ ſupplentis; ſic, & pari modo etiam eſt cenſenda anticipare illa poteſtas, quæ conuenit ratione pubertatis; & conſequenter poteſtas vtriq; ſepulturam eligendi, quæ, *per dictum capitulum licèt, de ſepultur: in 6.* cum pubertate incipit. 8

Doctorum Allegationes.

Aſtruunt hanc noſtram aßertionem, Bartol. in l. qui poteſtate, verb. in vno caſu, & in l. ſi filius familias, poſt. 2. num. ff. de teſtam: Ancharan: in d. cap. licèt, de ſepultur: in 6. & ibi Geminianus, Lapus, allegàt: 59. num. 2. Lauor: num. 109. & 11. tit. 2. cap. 11. var. lucubrat: tom. 1. Sperellus, deciſ: 89. num. 2. Paſqualigus, deciſ: 392. num. 4. cum alijs dicendis, de communi ſententia. 9

CONTROVERSIA V.

AN Mater prò Filio Impuberi, ſepulturam eligere valeat?

CON-

CONCLVSIO I.

1 Minimè ſanè gentium, improbabile eſt, aſſerere Matrem filio impuberi ſepulturam eligere haud poſſe.

2 Cuius ratio eſt adequata; quià *per d. cap. licèt, de ſepultur. in 6.* Patri conuenit ſepulturam filio impuberi eligere, ratione conſuetudinis loci: ſed talis conſuetudo, cum ſit contrà ius commune canonicum, quod diſponit, vnumquemq; ſepeliri debere in ſuorum Maiorum ſepultura, aut in Parochia, *ex cap. 1. de ſepultur:* ad matrem extendi non debet; præſertim, cum agatur de præiudicio tertij, id eſt Eccleſiæ, in qua de iure filius ſepeliri deberet. *L. ſi vero, §. de viro, ff. ſoluto matrimonio*. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

3 *Ità ſentiunt hanc Theſem noſtram Petrus de Vbaldis, de Cano. portio: Epiſco: cap: 11. num. 4. Medices, q. 8. p. 1. de ſepultur: Aſinius, in l. familiaria ſepulchra, ff. de religio: & ſumpt: funer: num. 50. Burſat: conſil. 226. num. 118. volum: 3. Bellettus, p. 1. diſquiſit: clerlc: §. 3. de clerlc: debitore, num. 18. Genuenſ: in ſua praxi, cap. 16. num: 4. Riccius, reſolut: 666. & alij nominandi.*

CONCLVSIO II.

4 Probabilius, ac in praxi obſeruandum eſt, vt de communi ſententia, poſſe matrem licitè, ac validè, prò filio impuberi legitimo, ac ſpurio, ſepulturam eligere; ſi aliàs, conſuetudo loci adſit, atq; ſit in illius poteſtate. *cap. clericus, de ſepulturis, in 6.*

5 Probatur tali adequata ratione: quoniam in corpore iuris duo decernuntur; primum; quòd moriens non electa ſepultura ſepeliatur, vel in ſuorum Maiorum ſepultura, vel in Eccleſia Parochiali, *ex cap. 1. de ſepultur.* alterum eſt; quòd quilibet poteſt ſibi ſepulturam eligere, vt habetur *in hoc cap. & in cap. de vxore, de ſepultur: in 6.* ſed filij impuberes, qui ſepulturã eligere nequeãt, vt manuteneatur, vt videlicèt, eligatur à patre, vt ſuprà diximus, *ex vi cap. licèt, de ſepultur: in 6. & cap. de vxore, §. vtrum autem, de ſepultur:* at huic iuri in deficientia Patris, Mater ipſa ſuccedit, vt de conſuetudine. ergo vera aſſertio.

Doctorum Allegationes.

6 *Defendunt communitèr Doctores in d. cap. licèt, de ſepultur. in 6. hanc noſtram Theſem, Innocent: & Geminian: ibi, num. 4. Franchus, num. 3. Syluestr: verb. ſepultur: q. 7. Armilla, num. 6. Sà, num. 11. in aphoriſ: verb. filio impuberi, Molina, de iuſt: & iure, verb. pater*

eligere,

eligere, diſp: 214. Layman, lib. 3. tract: 5. cap. 9. num. 5. Lauor: cap. 11. num. 119. & 128. tit. 2. Sperellus, deciſ: 189. num. 6. Paſqualigus, deciſ: 393. num. 3. cum alijs nominandis.

CONCLVSIO III.

In Matre namq; conſuetudo illa valet etiam, qua ipſe Pater 7
licitè, & validè, prò filio impuberi ſepulturam eligere valet, in
abſentia, in quam, ipſius Patris.

1 Probatur; nàm in matre militat quoq; ius conſuetudinis tamquã 8
in ea, cui filiorum impuberum cura incumbit; ſed talis conſuetudo extenditur ex rationis identitate; quia eadem eſt ratio de Patre, & matre, reſpectu conſuetudinis eligendi ſepulturam filio impuberi, quæ ad matrem etiam extenditur. ergo.

2 Nàm conſuetudo à iure exorbitans, ex identitate rationis ex- 9
tenditur; ſed ratione cõſuetudinis in eo fundata, quòd ad Patrem ſpectet cura de filijs, etiam hæc eadem cura ratione identitatis ſpectat ad matrem, in Patris abſentia. ergo.

CONCLVSIO IV.

Matrem curam gerere filiorum impuberum eſt conſuetudo 10
vniuerſalis, & in hoc eſt Mariti conſcia, quẽ in tali cura adiuuet, vt conſtat in his, quæ ad educationem ſpectant, & ſic Mater eligens ſepulturam filio impuberi, valida erit huiuſmodi electio, tamquam actus ſpecialis maternæ curæ reſpectu filiorum.

Nàm Mater ius habet ad huiuſmodi curam, & conſequenter 11
ad actus, qui ſunt partes illius curæ nàm parentes curam gerere debent etiam filiorum corporum, & vt Mariti conſcia in filiorum cura eſſe etiam debet conſcia iuris ſepulturæ electionis.

Doctorum Allegationes.

Tradunt has Theſes noſtras Tiraquellus, de reuocat: donat: verb. li- 21
bertis, num. 44. Rolanus, conſil. 82. num. 49. lib. 1. Menochius, de adpiſcendis remed: num. 34. remed: 4. Villagut, de extenſio: legis, verb. de extenſ: l. exorbitant: Farinaccius, in fragmen: verb. extenſio, nu. 123. Sperellus, num. 9. Paſqualigus, num. 7. in d. l. Oſacchus, 120. nu. 9. & 12. & alij dicendi.

CONTROVERSIA VI.

AN Conſanguinei, & Affines pro ſuis conſanguineis, & affinibus ſepulturam eligere valeant filijs impuberibus?

CONCLVSIO I.

De iure comuni Canonico abſolutè loquendo dicimus; Affi- 1
nes,

nes, & Conſanguineos, putà, Affines, Auos, & Fratres, ac ſimiles collaterales, non poſſe pro ſuis affinibus, & conſanguineis impuberibus, ſepulturam licitè, ac liberè deligere.

2 Cuius ratio eſt bona; quia cum ſimus in materia odioſa, Auus, & Frater non veniunt appellationis Patris. ergo de iure comune hi cōſanguinei, &c. quia nomine filiorum non veniunt Nepotes.

Doctorum Allegationes.

3 *Docent hanc Theſem Silueſt: verb. ſepultura, num 7. Aſinius, in l. familiaria ſepulchra. ff. de religione, & ſumpt: funer: num: 49. Burſatius, §. conſil. 126. num. 118. volum. 3. Bellettus, p. 1. diſquiſit: cleric: §. 3. de cleric. debit. num. 18. Riccius, p. 1. reſolut: 567. num. 1. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 108. verſ: notandum eſt, Barboſa, in collect:: doctorum, ac cap. 1. de ſepultur: Lauor: cap. 11. num. 127. tit. 2. vbi ſuprà, & alij dicendi.*

CONCLVSIO II.

4 Probabilius longe eſt, ac in praxi obſeruandum, conſanguineos, & Affines licitè, ac liberè ſepulturam poſſe deligere filijs impuberibus in deficientia ſuorum parentum, quibus ſuccedunt in ipſorum cura; ſecus verò dicimus de alijs.

5 1 Probatur pars prima; nàm talis ſucceſſio in cura ipſorum filiorum impuberum, in carentia ſuorum parentum, dat illis affinibus ius ad illa exercenda, quæ ad talium filiorum curam ſpectant, ſed ius ad hos affines transfert illam facultatem quam de conſuetudine loci parentes in ſuos filios habebant. ergo in eorũ loco ſuccedunt in cura, & ipſis affinibus conuenit agere cum ipſis filijs impuberibus, quæ conueniebant ſuis parentibus, etiam quò ad ſepulturam illis eligendam.

6 2 Pars probatur: Nàm cæteris, qui non ſuccedunt, in cura ipſa horum filiorum impuberum, non competit talis facultas, dum non habent illorum curam, nèc parentibus in hoc ſuccedunt. ergo vera talis pars aſſertionis.

Doctorum Allegationes.

7 *Tradunt hanc noſtram aſſertionem Gloſſa, in d. cap. licèt, de ſepultur: in 6. verb. vel cum parochiali, & ibi Franchus, num. 3. Gratianus, tom. 1. diſcept: 94. nu. 8. Paſqualigus, deciſ: 394. Barboſa, vbi ſuprà, autumans, limitando, quando loci, ad eſt conſuetudo: & alij nominandi.*

CONCLVSIO III.

8 Impubes Filius Adultus factus abſq; Curatoris authoritate valet licitè, & pleno iure ſibi ſepulturam deligere, ac teſtamen-

tum

tum vtiq; condere. *L. Aurelio*, §. *grauis*, *ff. de lib. leg.*

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt hanc noſtram Theſem communitèr Doctores, in d. l. Aurelio, ff. de libertate legatorum, Geminianus, in d. cap. licèt, de ſepultur: in 6. Lauorius, in d. cap. 11. nu. 117. tit. 2. tom. 1. uariar: lucubrat: tom. 1. cum alijs nominandis. 9

CONTROVERSIA VII.

AN Tutor licitè, ac validè, prò filio impuberi pupillo ſepulturam de iure eligere valeat?

CONCLVSIO I.

De iure communi abſolutè loquendo, nequit Tutor licitè, ac validè, ſepulturam eligere pro pupillo impubere; cum in materia odioſa ſimus, vt eſt præſens hęc noſtra, & nomine *Patris, Tutor* minimè gentium veniat. 1

Doctorum Allegationes.

Tenent Bellettus, p. 1. diſquiſit. cleric: §. 3. de cleric: debito: hanc aſſertionem, num. 18. Burſatius, conſil. 226. nu. 118. volum. 3. Barboſa, ad cap. 1. de ſepultur: num. 6. in collectan: DD. aſſerenſ:, niſi aliter conſuetudo diſponat, Petrus de Vbaldis, de cano portio: cap. 11. num. 5. Sperellus, deciſ: 89. nu. 32. Aſinius, in l. familiaria ſepulchra, nu. 51. ff. de religio: & ſumpt: funer: Diana, p. 5. reſolut: 108. tract: 3. verſ: notandum eſt, Riccius, p. 1. ſuæ praxis, reſol. 167. 2

CONCLVSIO II.

Verùm eſt aſſerendum, & in praxi obſeruandum omninò eſſe, licitè, ac validè Tutorem poſſe pupillo impuberi ſepulturam eligere, eo viuente; nèc opus eſſe, ad id ſpecialem conſuetudinem adeſſe, quæ tale ius Tutori præſtet, dum Pater valeat ſepulturā eligere prò filio impubere, vt diximus ſuprà. 3

Probatur, quia Tutor eſt loco Patris, & in eius ſuccedit in ordine ad pupilli curam; & conſequenter Patris officium ad Tutorem tranſit. ergo ad Tutorem ius eligendi ſepulturam tranſit; quià loco Patris ſubrogatur, & Patris locum tenere debet. nàm hoc ius ſepulturam eligendi filio impuberi eſt priuilegium quoddam à conſuetudine conceſſum Patri, & eſt ſecundum exigentiam paternæ curæ, in quibus omnibus Tutor ſuccedit, ac per omnia. 4

Doctorum Allegationes.

Defenſores ſunt huius noſtræ Theſis Paludanus, in 4. diſt. 4. q. 4. 5

 art. 3.

art: 3. Speculus, de ſponſal: §. 1. verſ: articuli tamen, Socinus, conſil. 61. p. 1. Azzorius, tom. 1. lib. 8. cap. 25. q. 9. Suarez, tom. 3. in 3. p. D. Thom. diſp. 25. ſect. 3. verſ: 2. infertur, Paſqualigus, deciſ: 345. num. 2. & fauent. l. ante penult: Cod: de prax: ſac. ſcript. lib. 12. & ibi Bartol. in fine, & l. decernimus, Cod: de aquaduct: lib. 11. & l. comperimus, Cod: de praxi. ſac. ſcript: lib. 12. & ibi Bartol. & l. maior, §. penult: de procurat: vbi Bartolus inquit; & Tutor fruitur iiſdem priuilegiis, & iuribus, quæ ſpectant ad ſubrogationis finem, iuxtà has leges relatas. & cæteri alij allegandi.

CONCLVSIO III.

6 Tutor quoq; vi, ac virtute Tutelæ, licitè, ac validè ſepulturam deligere queit pupillo impuberi etiam poſt illius obitum.

7 Probatur, quia tutela finita; quamuis impediat negotia gerenda, minimè autem impedit, quò ad inchoata ne perficiantur, vt rectè *Bartol. in l. ita autem, §. final. ff. de adminiſtrat: tutoris. Bald. in l. tutori, verb. oppon: Cod: de negl. geſt: & in l. c. Cod: vt cauſæ poſt, &c. & Ioan: de pra: in l. 1. ff. de procurat:* quarè tutela finita, Tutor litem deſerere non debet, ſed proſequi, *l. 1. init: Cod: de adminiſtrat: tutelæ; & ibi communitèr Doctores docent*; ſed electio ſepulturæ ad negocia iàm incæpta ſpectat, nempè ad perſonalem curam, quam Tutor de pupillo impubere habere debet incluſiuè vſq; ad illius obitum.

Doctorum Allegationes.

8 *Allegantur prò hac noſtra aſſertione omnes citati Doctores, num. 5. nuper, cum alijs referendis de communi ſententia.*

CONTROVERSIA VIII.

AN Amicus alteri Amico, licitè, ac validè ſepulturam eligere queat?

CONCLVSIO I.

1 Minimè gentium improbabile omninò eſt, aſſerere Amicum poſſe licitè, ac validè alteri Amico ſepulturam eligere.

2 Probatur; quia Amicus eſt Alter ego: tùm etiam, quoniam, Amicitia præponderat ſanguinis coniunctioni, *ex l. final. Cod: de caſtr: pecul. lib. 12.* Et quia ſolebant Amici antiquitus in vno, & eodem ſepulchro, illorum cadauera condere, & in rogum cremandi defuncti olim ſe obijciebant. vt ſcribunt *Plinius, lib. 7. cap. 36. hyſtor: Tacitus, lib. 5. hyſtor. de funer: Othonis Imperat: &*

lib. 14.

lib. 14. annal. de morte Agrippæ, & Dio: lib. 11. cum alijs.

Doctorum Allegationes.

Amplexores huius aſſertionis ſunt Gloſſa, in cap. licèt, de ſepultur: in 6. verſ: vel in Parochiali, & Franchus, num. 3. Gratianus, tom. 1. diſcept: 94. num. 80. & eadem. Gloſſa, in cap. ego N. de iure iurando. cum alijs. 3

CONCLVSIO II.

Amicus prò altero amico, de iure communi loquendo nequit abſolutè licitè, & validè ſepulturam deligere. 4

1 Probatur, quià Amicus, qui alteri amicus ſepulturam eligit, vel ad annos pubertatis venit, & tali caſu, cùm proprium ius habeat perſonale eligendi ſepulturam, in omnium ſententia, non valet eam deligere; quoniam tale ius in ipſum amicum non tranſit, cum iura perſonalia non communicènt, licèt ſint communicabilia niſi, ex ſpeciali trânſatione; vndè ipſi viuo nequit ſepulturam eligere, niſi ex ſpeciali mandato, quòd etiam locum habet in illo, qui non eſt Amicus. 5

2 Vel amicus eſt impubes; & in tali caſu amicitia locum non habet, ratione cuius poſſit alter amicus ei ſepulturam deligere; quià talis ætas ob conſilij imbecilitatem eſt incapax talis amicitiæ, quæ ſolidum habeat fundamentum, & illam vnionis voluntatis, quæ præponderet ſanguinis coniunctioni, & faciat, quòd Amicus ſit alter ego. ergo vera concluſio. 6

3 Nàm impubes manet ſemper ſub cura, & poteſtate alterius, ac idcircò ad ipſum potiùs quàm ad Amicum ſepulturæ electio ſpectat. ergo vera concluſio. 7

CONCLVSIO III.

Amicus alteri amico mortuo de iure communi nequit etiam licitè, & validè ſepulturam eligere nullatenùs. cum ius ſepulturam eligendi, quod viuus habebat extinguitur; & per conſequens nequit virtute iuris communis ſepulturam illi deligere, quod id circò, ius commune prouidit decedentibus abſq; ſepultura electa in ſuorum Maiorum ſepultura, aut parochiali Eccleſia ſunt tumulandi, & proinde Amicorum prouiſio locum non habet. 8

CONCLVSIO IV.

Conſuetudo indùci minimè poteſt, vt Amicus Alteri amico impuberi ſepulturam deligere valeat. 9

Cuius eſt ratio; quia Impuberis cura ſecundum ius ad alios 10

attinet, vt iàm diximus; & non ad Amicum. Nèc Amicitia, talis eſſe poteſt, quæ rationabiliter, ius ſibi vendicet tale. at conſuetudo eligendi ſepulturam prò amico, qui iàm ad annos pubertatis fuerit, rationabilis eſſet, & iàm introducta præſtaret ius, ſi moraliter cenſeretur ius ab amico accepiſſe in ordine ad talem electionem, ſed non adeſt talis conſuetudo . ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

11 *Sunt Auctores harum noſtrarum aſſertionum. Aſinius, in l. familiaria ſepulchra, ff. de Religio: & ſumpt: funer: Butrius, conſil. 226. num. 118. volum: 3. Riccius, p. 1. reſolut: 167. & deciſ: 666. Bellettus, p. 1. diſquiſit: clerico: §. 3. de cleric: debitor. nu. 18. Barboſa, in collectan: DD. ad cap: 1. de ſepultur: in 6. num. 6. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 108. Paſqualigus, deciſ: 396. num. 4. Farinaccius, in d. cap. licèt, de ſepult: in 6: num. 3. Petrus de Vbaldis, de cano: portione, cap. 11 nu. 2. & alij communitèr.*

Axioma illud vulgatum: *Amicus eſt Alter ego.*

Eſt intelligendum, non ſanè, in iurium participatione, ſed tantum in voluntatis affectu. & ſic Amicitia, quo ad affectum præponderat ſanguinis coniunctioni; minimè genuum, verò, quò ad iurium participationem Alterius Amici. & hac de cauſa, & ratione, Amicus in bonis non ſuccedit Amico ab Inteſtato, ſicut Coniunctus ſanguine ſuccedit.

CONTROVERSIA IX.

AN Pater, ac Mater ſuis filijs naturalibus, ac ſpurijs valeant de iure ſepulturam deligere licitè, ac validè?

CONCLVSIO.

1 Probabilitèr loquuntur, qui autumant, Patrem, ac Matrem de iure cõmuni non poſſe ſepulturam deligere filijs naturalibus ac ſpurijs, licitè, ac validè.

2 In præſentia, namq; filij ſpurij dicuntur illi, qui ex damnato coitu naſcuntur; & ex parentibus giguntur, inter quos, tempore conceptionis, vel natiuitatis filiorum, matrimonium eſſe non poterat. & modò probatur concluſio, quia filiorum appellatione non veniunt filij naturales, ac ſpurij. *L. generaliter: Cod: de inſtit: & ſubſtitu: & in clementina prima, de bapt: quarè cum per cap. licèt, de ſepultur: in 6.* liceat Patri ſepulturam eligere Filio impuberi, ſtante conſuetudine, non debet hoc extendi ad ſpurios, & naturales:

Docto-

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt hanc Theſim Syluest: verb. ſepultura, q. 7. Aſinius, in l. fa- 3
miliaria, ſepulchra, ff. de religio: & ſumpt: funer: nu. 46. Gloſſa, verb.
liberi, in d. clement: 1. cum alijs nominandis.

C O N C L V S I O II.

Eſt quippè, longius probabile, ac in praxi obſeruandum, & 4
conſulendum; licitè, ac validè, Patrem, ac Matrem ſuis filijs im-
puberibus ſepulturam deligere poſſe, iuris conſuetudine locorũ.

Probatur, quià eadem militat ratio reſpectu etiam filiorum na- 5
turalium, ac ſpuriorum, ob quam inducta fuit conſuetudo, ius
Patri prę́ſtans ſepulturam eligendi filio impuberi legitimo ac na-
turali, cura, videlicèt, paterna, quam genitores, Pater, & Ma-
ter habere debent de filijs, & conſequentèr cenſeri debet intro-
ducta conſuetudo vniuerſalitèr quòad omnes filios, iuxtà rationis
amplitudinem qua fit conſuetudo rationabilis.

C O N C L V S I O III.

Filiorum nomine non veniunt filij naturales, ac ſpurij; quod 6
certè hoc non eſt intelligendum vniuerſalitèr, ſed tantummodò
quò ad commoda, & honores; cęterùm, quo ad paternam cu-
ram, & reuerentiam, quam ipſi parentibus debent, nomine
filiorum veniunt, & per conſequens, etiam in ordine ad ius, quod
parentes habent ſepulturam eligendi pro ipſis impuberis.

Doctorum Allegationes.

Sequuntur concluſ: hanc Gloſſa, in d. clement: 1. verb. liberi, de 7
baptiſt: Syluest: verb. filij, num. 29. Lauorius, cap. 11. nu. 129. tit. 2.
tom. 1. uariar: lucubrat: Paſqualigus, deciſ: 398. num. 2. cum alijs
referendis.

C O N C L V S I O IIII.

Parentęs, ac Genitores licitè, ac validè ſepulturam eligere 8
queunt, prò filijs adoptiuis, & arrogatis, *ex l. 1. de adopti:* quia
ſunt ſub cura hi filij impuberes parentum, ac ſi legitimi, & natu-
rales eſſent; & ideò ratio, quæ talem conſuetudinem introduxit,
ad eos etiam eamdem conſuetudinem extendit.

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur hanc concluſionem noſtram Syluest: Aſinius, num. 4. 9
Lauor: num. 124. Paſqualigus, num. 4. in d. l. vbi ſuprà, num. 7.
cum alijs nominandis.

CON-

CONTROVERSIA X.

AN Filius pubes, ſi decedat abſq; ſepultura electa, illius Pater queat licitè, ac liberè, prò eo ſepulturam eligere? vbi aliá ſcitu digna, reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Filio pubere mortuo abſq; ſepultura electa, Pater eius de iure communi, abſolutè loquendò, nequit prò illo ſepulturam eligere licitè, ac validè, niſi adſit conſuetudo præſcripta contrà ius commune.

2 1 Probatur, *ex cap. licèt, de ſepultur: in 6.* vbi declaratur, Patrem poſſe ſepulturam filijs impuberibus eligere, ſi adeſt conſuetudo loci: ergo talis poteſtas Patris, ad filios puberes extendi omninò nequit: ergo vera concluſio.

3 2 *ex cap. de vxore, §. vtrum autem, de ſepultur: in 6.* vbi decernitur, ſtandum eſſe conſuetudini in hoc, nimirum, quò ad filios impuberes; ſed cum Patris poteſtas in ſepultura eligenda per ius commune ſit taxata, & ad filios impuberes coarctata, etiam conſuetudine accedente, ad filios puberes extendi nequit: ergo vera aſſertio.

CONCLVSIO II.

4 Filius pubes potens ſepulturam eligere, & decedens abſq; illa electa, præſumitur velle ſtare iuris diſpoſitioni, vel ſecundū iuris diſpoſitionem eligere, ideſt, vel eſſe ſepultum, in ſuorum Maiorū ſepultura, ſi adeſt; vel illa carens, in Eccleſia Parochiali *ex cap. 1. de ſepultur. & ex d. cap. licèt, eod: tit. in 6.*

5 Nàm Pater ratione curæ paternæ tùnc debet filiorum omiſſionem ſupplere quandò iùs ſupplet; ſed in caſu noſtro ius ſupplet, decernendo, quod qui poteſt ſepulturam eligere, & non eligit, ſepeliri in ſepultura ſuorum Maiorum, aut in parochiali Eccleſia debeat, iuxtà relata nunc iura: ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

6 *Suſtinent communitèr Doctores has Theſes noſtras in d. iuribus, Farinaccius, in cap. licèt; de ſepultur: in 6. nu. 2. & 3. Petrus, de Vbaldis, de cano: portio: cap. 11. nu. 2. Medices, q. 8. de ſepultur: Aſinius in l. familiaria ſepulchra, ff. de religio: & ſumpt: funer: Burſatius, conſil. 226. num. 118. vol: 3. Molfeſius, tom. 2. ſumm. tract: 13. cap. 8. nu. 18. Paſqualigus, deciſ: 400. num. 5. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 107. & 108. & alij dicendi.*

CON-

CONCLVSIO III.

Extraneus inſtitutus hæres, ſepulturam minimè licitè, ac 7
validè eligere valet prò Teſtatore, de iure communi, ſi ipſe Inſtitutor, ſeu Teſtator eam non elegerit.

Probatur; quià cum Teſtator ipſe potuerat ſepulturam elige- 8
re,& non elegit,cenſetur velle iuris diſpoſitioni ſtare,& ſe ei conformare; & hæres nullum ius habet ad huiuſmodi electionem, cum nèc conſuetudo, nèc ius commune talem facultatem præſtet illi. ergo.

CONCLVSIO IV.

Teſtator etiam nequit prò ſuo hærede, quem vniuerſalem in- 9
ſtituit licitè, ac validè ſepulturam eligere; quamuis eum poſſit obligare ad illam, quia eſt in poteſtate hęredis acceptare,vel non acceptare hæreditatem ſub tali conditione vt eligat ſepulturã in hoc vel illo loco, & obligatio facta, omninò tenet. *L. 1. ff. ad trebell.*

Nàm ſi hæres ſit pubes, valet ſibi eligere ſepulturam nèc ali- 10
cuius indiget eligentis. ſi verò impubes manet, ius eligendi ſepulturam tranſit ad illos, ſub quorum cura viuit, & viuere tenetur. ergo.

Doctorum Allegationes.

Tuentur Theſes has noſtras Aſinius, in d. l. num. 51. ff. de religio: & ſumpt: funer: Franchus, in controuerſijs, inter Epiſco: & Regulares, q. 6. aſtruens, ità Rotã Romanam decretaſſe, Lauorius, cap. 11. num. 152. et ſeqq. vbi ſuprà, Paſqualigus, deciſ: dicta, nu. 5. & 6. cũ alijs. 11

CONTROVERSIA XI.

AN Sepulturæ electio per Teſtes, ac Teſtes ſingulares fieri, ac probari valeat? vbi alia curioſa ſcitu digna reſoluũtur.

CONCLVSIO I.

Omnes, qui coram Teſtibus dum taxat, quàmuis ſine ſcriptu- 1
ra, in Regularium Eccleſijs ſepulturam ſibi elegerint, ſunt ibidẽ ſepeliendi. *vt Sacra Congregat: Epiſco: & Regular: declarauit, die 22. Decẽbris, 1618. Anton: Maria Gallus Cardinalis. V. Theatinus Secretar: † loco ſigilli.*

CONCLVSIO II.

Sepulturæ electio omninò, ac indubitanter per Teſtes ſingu- 2
lares probari poteſt.

Probatur; quoniam, ſepulturæ electio eſt pars vltimæ volun- 3
tatis,

tatis, vt rectè *Gloſſa docet, in addict: verb. & ſit, in cap. 1. de ſepultur: in 6.* vndè ſolum eſt probanda hæc pars vltimæ voluntatis; ſed ad illam probandam Teſtes ſingulares ſufficiunt, quia in eo, quod principaliter probant, cum Textes euadunt, & licèt ſingulares ſint reſpectu exterioris manifeſtationis, qua eligens, ſuam manifeſtauit voluntatem, attamen Conteſtes ſunt in probanda voluntate exteriùs manifeſtata, quam vt cum Teſtes probant, tamquam habentẽ tractum ſucceſſiuum, & pluriès manifeſtatã, ergo.

4 Nàm ſi e. g. vterque deponat, audiuiſſe a Martino, in tali loco ſepulturam electam, ſed in diuerſis temporibus, ſat eſt ad electionem probandam ſepulturæ.

Doctorum Allegationes.

5 *Eſt communis hæc noſtra aſſertio inter Doctores, quam edocent Guido Papa, deciſ: 544. Maſcardus, de probat: concluſ: 1297. Azueda, l. 6. num. 12. tit. 19. lib. 3. noue recopilat. Rolanus, conſil. 81. num. 44. lib. 2. Spinus, in ſpecul. teſtatu: Gloſſa. 2. num. 33. Guttierez, de iuram. confirmator. p. 2. cap. 4. Lauor. cap. 10. nu. 19. tit. 2. Genuenſ: cap. 61. n. 8. 2. edit: Riccius, p. 1. reſolut: 565: Bellettus, p. 1. diſquiſit: cleric: §. 3. de cleric: debit: Barboſa, in cap. in omni. 4. num. 55. de Teſtibus, & cap. cum ſuper, nu. 2. de ſepultur: in collect: Doctor: alios multos citans, Copel: Toloſan: deciſ: 11. Crauettus, de antiquit: tempor: p. 4. nu. 25. Bellamer: deciſ: 368. Lauretius, de Franchis, in cõtro: inter Epiſco: et Regular: q. 64. §. probatur, verò, Paſqualigus, deciſ: 404. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 108. Peyrinus, tom. 3. priuilegior: Minimor: cap. 4. num. 53. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura, quò ad regulares, num. 11. & alij de communi ſententia.*

CONCLVSIO III.

6 Quandò vnus Teſtis aſſerit, e.g. Martinum ſepulturam elegiſſe in tali loco, & alius in alio loco autumat; in tali caſu, ſtandum eſt coniecturis, quibus moribundus, ac Teſtator, veriſimilius moueri potuerit: ſi vnus, videlicèt, ex illis locis ſit Parochia, vel alia Eccleſia, in qua Maiores ſui ſunt ſepulti, vel ſi aliam Eccleſiam maiori frequentatione, & deuotione proſequutus ſit.

Doctorum Allegationes.

7 *Multis ex Doctoribus libet hac noſtra Theſis, ex ſuprà recitatis, & eam amplectitur Lauorius, nu. 20. Lezana vbi ſuprà, Peyrinus, nu. 52. Barboſa, num. 55. in dictis locis, omnes, cum nominandis alijs.*

CONCLVSIO IV.

8 Duo ſaltem Teſtes exiguntur ad ſepulturæ electionem proban-

bandam. quia agitur de Eccleſiæ præiudicio, in qua defunctus de iure ſepeliendus fortaſſe erat, & comparatur diſpoſitioni quò ad pias cauſas, quæ ſaltem per duos Teſtes probari debet, *ex cap: cum eſſet, de teſtam:*

Doctorum Allegationes.

Suſtinent hanc Theſem noſtram Medices, q. 8. de ſepultur: p. 1. Laurentius de Franchis, vbi ſuprà, num. 3. Genuenſ: num. 10. Lauorius, num. 18. Diana, & Paſqualigus, num. 3. in citatis locis, ſuprà, num. 5. Gauantus, verb. ſepultura, num. 20. Barboſa, num. 15. Lezana, & Peyrinus, in allegatis locis, cum alijs dictis, & dicendis, de communi ſententia. 9

CONCLVSIO V.

Sepulturæ electio fieri debet in Eccleſijs illis, in quibus Religioſi, ſiuè Canonicorum, ſiuè Clericorum, aut Regularium Conuentus ſunt inſtituti, & orationes, ac ſacrificia prò mortuis celebrantur, *cap. fraternitatem de ſepultur:* & illam Eccleſiam, tenetur eligere, quæ de iure, vel ex priuilegio ſepulturas, vel cœmeterium habet. 10

CONCLVSIO VI.

Sepulturæ electio, ſi in Regularium Eccleſijs fiat, minimè à Parochis impediri poteſt, ſed tantum ius quartæ debetur ei ab illis Eccleſijs, quæ de conſuetudine præſcripta de iure ſolita ſunt ante quadraginta annos Concilij Triden: celebrationem præſtare, aliàs, non; iuxtà tradita in ſuperioribus. 11

CONCLVSIO VII.

Sepulturę electio in Eccleſia exteriori Monialium fieri poteſt; minimè verò gentium, in Eccleſia interiori. 12

CONCLVSIO VIII.

Familię ſepultura, vel hęreditaria probatur ex literarum inſpectione, ipſi ſepulturæ inſcriptarum. 13

Doctorum Allegationes.

Autumant has Theſes noſtras omnes num. 5. Scriptores allegati, inſuper Abbas, in d. cap. fraternitatem, Innocentius, in cap. 1. de ſepultur: Natta, conſil. 432. volum. 2. Lauorius, num. 21. cap. 11. vbi ſuprà, Guido Papa, deciſ: d. num. 2. Riccius, deciſ: 664. num. 2. ſpeculum, tit. de probat: verſ: 6. Caſtro, in l. ſi ſepulchrũ, Cod: de Religio: & ſumpt: funer: & alij. 14

CONTROVERSIA XII.

AN ad probandam ſepulturæ electionem ſufficiat Teſtamentum, aut Codicillus inualidus, aut ſcriptura, manu propria facta, ſeu Confeſſoris dictum, & atteſtatio?

CONCLVSIO I.

1 Ad ſepulturæ electionem probandam, ſat eſt, ſi Teſtator ſuam explicet voluntatem vltimam per teſtamentum ab eo conditum; aut per Codicillum inualidum ſaltem, prò foro conſcientiæ, procùl dubio, etiam, de iure ciuili, tantum loquendo.

2 Iàm pars prima aſſertionis eſt manifeſtiſſima, nempè per teſtamentum ſufficere, ſuam exprimere voluntatem vltimam, vbi reliquit teſtator ſe velle ſepultum eſſe. Secunda verò, pars, ideſt, per codicillum inualidum, etiam ſat eſt, ſaltem pro foro conſcientiæ, quia ſufficit quo ad conſcientiæ forum, ſi quomodocumq; voluntas Teſtatoris innoteſcat, ſeu vltima morientis voluntas.

Doctorum Allegationes.

3 *Affirmant hanc noſtram Theſem Menochius, conſil. 167. nu. 10. lib. 2. Valerus, in differentijs vtriuſq; fori, verb. teſtamentum, differentia prima, num. 2. Emanuel Viguerius, in introduct: vltimæ voluntatis, lib. 3. cap. 14. num. 22. Rota in nouiſſ. deciſ: 74. p. 2. Paſqualigus, deciſ: 401. num. 2. Lauorius, cap. 11. num. 18. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 106. Medices, p. 1. q. 8. nu. 3. de ſepultur. Peyrinus, & Lezana, vbi ſuprà, cum alijs.*

CONCLVSIO II.

4 Codicillus præfatus, opus eſt, vt ſepulturæ electio probetur, ſit etiam in foro exteriori validus ad effectum, vt talis electio ſepulturæ valida, ac rata ſit.

5 Cuius eſt ratio, quià, cum ſepulturæ electio nondumtaxàt pertineat ad conſcientiæ forum, ſed etiam, ad forum externum; quià priuat iure ſuo Eccleſiam, ad quam de iure ſepultura attinet; ideò neceſſe eſt, huiuſmodi electionem validam eſſe, etiam quò ad forum externum, quò ad ius Canonicum, in ordine ad pias cauſas; quià ſepulturæ electio eſt in ordine eadem, in quo ſunt piæ cauſæ.

CONCLVSIO III.

7 Sepulturæ electionem ſcriptura manu propria ſubſcripta, validè probat pro vtroq; foro, non eſt penitus dubitandum.

8 Pro-

Probatur, quia ad fidem faciendam prò foro externo ſatis eſt, 8
cum de ipſa conſtet; & idem eſt, ac ſi defunctus publicè ſuam
declarauerit voluntatē. nàm ſubſcriptio ſe habet veluti teſtimonium declaratiuum propriæ mentis. *L. final. Cod: ſi certum petatur. & ibi Baldus*. Eſt namq; ſubſcriptio quædam expreſſio propriæ mentis, quò ad illa, quę ſubſcribuntur, & loco vocis ſubſtituitur, ac vim eamdem habet, quam locutio haberet; quia eſt naturæ ſubrogatum eiuſdem cum eo, in cuius locum ſubrogatum eſt. *L. Imperator, §. final. ff. de legibus, & cap. Eccleſia. S. Mariæ. 1. & 2. tit. vt lite pendente. Crat. conſil. 76. num. 13. Tiraquellus,, de iure primogenit: q. 4. num. 43.*

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc noſtram Theſem omnes allegati Doctores, num. 3. & alij allegandi. 9

CONCLVSIO IIII.

Codicillus inualidus, tùnc ſufficientèr notificat ſepulturæ electionem, quandò conſtat, defunctum voluiſſe in eo declarare ſuam vltimam voluntatem; quòd per Teſtes probari poteſt, qui deponant, quòd in illa voluerit ſuam declarare vltimam voluntatem, licèt poſteà neceſſarię ſolemnitates defuerint.

CONCLVSIO V.

Sepulturæ electio ſatis ſufficientèr probatur Confeſſarij atteſtatione, & ad illius dictum, & teſtationem omninò ſtandum eſt, abſq; vlla hæſitatione, prò vtroq; foro. 10

Cuius eſt ratio adequata; quià Moribundus in Confęſſarij manibus diſponit de his, quę ad animam ſpectant, & per conſequens conſtitutus Confeſſarius veluti illorum executor, quæ ad animam concernunt, quatenùs debent ad forum externum deduci. quarè quandò Moribundus communicauit ſuo Confeſſario propriam voluntatem, quò ad ſepulturæ electionem, & ipſe Confeſſarius de tali electiòne teſtatur, omninò eſt illi credendum; quia non ſe habet vt purus, ac merus Teſtis, ſed vt executor vltimæ voluntatis, à defuncto ſibi commiſſæ; ac id eò ſtandum eſt totaliter ſui ipſius dicto, ac teſtationi. 11

Quam doctrinam ſanè à Me dictam, ac de Teſtibus etiam ſingularibus, in cauſa, & occaſione mortis, mei maioris fratris germani, ſecundum carnem, Domini Horatij Samuelli, Aequitis S. Stephani, Cluſini Patritij ac nobilis Senenſis, qui non dum taxat, ſuam dixit voluntatem liberè, Patri ſuo Confeſſori, velle 12

eſſe tumulatum in Eccleſia. S. Franciſci, in ſepultura, vbi anteà fuit illius filius ſepultus; ſed etiam hanc ſuam voluntatem, Dominæ Vlimpiæ Sorori noſtræ de Samuellis, & ſuæ Vxori, Dominæ Siluiæ de Bellarminis Politianæ, & alijs conſanguineis; attamen Archipresbyter Curatus Eccleſię Cathedralis credere noluit: vndè de re iſta D. Epiſcopus certioratus pro veritate, decretauit, vt ſepeliretur, iuxtà bonam voluntatem, D Equitis, in Eccleſia. S. Franciſci, vt die 2. Auguſti. 1639. nì fallor, factum eſt, Me preſęnte, &c.

Doctorum Allegationes.

13 *Sunt docentes hanc noſtram Theſem, Genuenſis, tit. de ſepultur: in ſua praxi Neapolitana, Lauorius, cap. 11. num. 18. & 20. tit. 2. Molfeſius, tom. 2. ſumm: tract: 13. cap. 8. nu. 32. Peyrinus, & Lezana, vbi ſuprà, relatis num. 3. ſuperioris contro: Paſqualigus, deciſ: 405. & 406. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 206. Alijq; dicendi.*

CONTROVERSIA XIII.

AN ſepulturæ electionem ſi Moribundus ſuæ vxori, aut filio capaci. ſeu alteri committat, fieri ipſa debeat, ad hùc eo viuente, vel poſt eius obitum, ad effectum, vt rata, ac valida ſit?

CONCLVSIO I.

II Certiſſimum eſt, quod qui ius habet ſepulturam eligendi, cuilibet committere poteſt illius electionem, & facta, valida eſt, & tenet. Nàm talis electio ſepulturæ, fit nominè illorum, qui
11 ius eligendi habent. ergo.

Doctorum Allegationes.

2 *Tradunt aſſertionem Lapus in cap. 1. de ſepultur: Ancharan: conſil. 214. Geminian: in cap. is, qui, §. mulier, num. 6. de ſepultu: in 6. & ibi Franchus, Riccius, p. 1. ſuæ praxis, reſolut: 584. num. 2. Paſqualigus, deciſ: 399. num: 1. & alij communitèr.*

CONCLVSIO II.

3 Probabile eſt aſſerere, neceſſarium eſſe, vt talis ſepulturæ electio, vt valida exiſtat, à Commiſſario fiat antè obitum Committentis, aliàs, eſt nulla.

41 1 Probatur, quià huiuſmodi commiſſio Moribundi mandantis expirat poſt illius obitum: ergo vera concluſio; quæ multò magis eſt vera, quandò eſt in præiudicium Eccleſiæ Parochialis, quę ius habet ſepeliendi omnes, qui non elegerunt ſepulturam, aut ſuorum maiorum non habent. ergo.

2. Nàm

2 Nàm vltima voluntas, pròut eſt ſepulturæ electio ab alieno ar- 5
bitrio pẽdere non debet. *L. illa inſtitutio. ff. de hered: inſtit: & ſcri-
bentes late in rubric: ff. de legat:* ſed per ſe ipſum eligere ſepulturam
debet. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

Ità autumant Geminian: in d. cap. is, qui, nu. 6. de ſepultur: Lapus, 6
*in cap. 1. de ſepult: in 6. Ancharan: conſil. 214. Genuenſ: cap. 61. nu. 2.
ſua praxis, Diana, vbi ſuprà, reſolut: 105. Lauorius, num. 6. & d. l.
cum alijs.*

CONCLVSIO III.

Sepulturæ electio facta à Cõmiſſario, poſt obitum moribundi 7
Committentis eſt valida omninò, & prò vtroq; foro obſeruandũ
eſt in praxi, tuta conſcientia.

1 Probatur, nàm licèt, mandatum ſpiret morte mandantis, ſed in 8
caſu noſtrò haud ſpirat, quandò effectus eſſe debet poſt Mandàtis
obitum; quià Mandàtis intentio ſe extendit vſq; ad effectum in-
cluſiuè poſt illius obitum; quia in tali tempore ſuus ſortietur ef-
fectus; & non anteà. ergo.

2 Nàm in caſu noſtro, Ius Committentis extenditur vſq; ad effe- 9
ctum ſepulturæ; quià ſepultura mandatur executioni iuxtà ipſius
præſcriptionem; vnde poteſt virtuali modo, in cauſis permanere,
quæ concurrunt ad talem effectum, & conſequenter, etiam in
Mandatario, qui eſt cauſa quædam, ad ſepulturæ effectum com-
munis. ergo.

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc noſtram Theſem Guttierez, de iuram: confirmator: p. 2. 10
*cap. 4. Addictionator, ad Panorm: in cap. etſi Chriſtus, de Iuram: Me-
nocchius, conſil. 60. num. 6. Rubeus, conſil. 5. Ancharan: conſil. 214.
moti, ex l. vtrum, §. cum quidam, ff. de rebus dub. & ex regula Iuris,
qui per alium facit, &c. l. qui per alium, ff. de regul. Iuris, Riccius, deciſ:
663. vbi ſuprà, Spinus, in ſpecul. teſtam. gloſſa, 2. tit. de elect. ſepultura,
num. 46. Paſqualigus, deciſ: 399. num. 3. cum alijs.*

Nàm Mandàtis Moribundi voluntas eſt propriè, vt Vxor eius, 11
vel filius capax, aut alià perſona, cui ſepulturæ electionem com-
miſit, vt poſt eius obitum, ſepulturam ipſi eligat, vbi libuerit;
minimè verò, ipſo viuente, qui certè, ſi voluiſſet eam deligere,
priuſquam ex hac migraſſet vita, non tertię perſonę cõmiſiſſet;
ſed cùm commiſerit, ſignum eſt manifeſtum, velle ſepulturam,
à Commiſſario eſſe eligendam, poſt ipſius obitum.

CON-

CONCLVSIO IV.

12 Infirmus ſi dicat, ſe velle in tali Eccleſia, eſſe ſepultum, coram ſaltem duobus Teſtibus, & hi Teſtes hoc ſuum deponant dictum, eſt eis totalitèr, ac omninò credendum.

13 Nàm, vt in ſuperioribus diximus, duo Teſtes ſufficiunt ad comprobandam ſepulturæ electionem. ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

Aßerunt hanc noſtram Theſem, Lauorius, nu. 18. cap. 11. vbi ſuprà. Genuenſ: cap. 61. num. 10. ſuæ praxis, Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 106. cum alijs contro: 11. relatis.

CONTROVERSIA XIV.

AN Locorum Ordinarij, ac Prçlati locales Regulares valeant aliquem ſepelire facere in alterius ſepultura, illo inuito? vbi multa alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Prælatus vterq; Diæceſanus, & Regularis localis valent ſepelire facere aliquem, in alterius ſepultura, illo inuito, ſi nimirum cauſa iuſta, & legitima adſit, putà, ſi ſepeliendus careat propria ſepultura, vel quia in Eccleſia, ſeu Cœmeterio, non adeſſet ſepultura communis, ſed eſſet omnium particularium, & in caſu, etiam, neceſſitatis, in quo ſunt omnia communia.

2 Cuius ratio eſt adequata; quia in huiuſmodi euentu, vterq; facerent eleęmoſinam extremæ indigenti, quæ fieri poteſt, de alterius bonis inuito domino: ſed ſepeliendus in extrema neceſſitate reperitur ſepulturæ. ergo vera concluſio.

Nàm maior charitas, & pietas non adeſt, quàm quæ defunctis fit, in ſepultura præſtanda, *& eſt text: cap. aurum; 12. q. 2.*

Doctorum Allegationes.

3 *Auctores ſunt huius noſtræ Theſis Syluest: verb: ſepultura, num. 3. Archid: in cap. præcipiendum. 13. q. 2. Romanus, ſingul. 602. Panormit: in cap. abolendæ, de ſepultur: num. 5. Peyrinus, tom. 1. de priuileg: Minimor: fol. mihi. 198. col. 2. num. 22. & fol. 432. num. 49. Abbas, cap. penult: de ſepultut: num. 5. & cap. abolendæ, num: 19. Lauorius, cap. 11. num. 3. tit. 2. vbi ſuprà, & cap. 9. num. 19. tom. 1. variar: lucubrat: cum alijs.*

CONCLVSIO II.

4 Qui in aliena ſepultura humati ſunt, etiam ſine cauſa iuſta, non idcircò dishumandi ſunt, niſi eſſent denunciati, & publicè

excom-

excommunicati, interdicti nominatim, ac manifeſti vſurarij, in duello mortui, hæretici manifeſti, & non baptizati, & ſimiles, qui ſunt de iure ſepultura priuandi.

Cuius ratio eſt optima, quià irrogaretur iniuria maxima, abſq; ſua culpa. ergo. 5

Doctorum Allegationes.

Subſcribuntur huic aſſertioni omnes Doctores, nu. 3. citati, & inſuper Zabarella, in clementi: 1. de ſepultur: in 6. p. 30. num. 32. cum alijs dicendis, de communi ſententia. 6

CONCLVSIO III.

Habens quis in Eccleſia Capellam cum ſepultura, vbi ſunt inſignia, ſeu Arma in ſui memoriam repoſita, licèt, iſte per ſui proditionem, & ſcelera alia è Ciuitate, ac ſua patria fuerit expulſus; tamen, nequeunt inſignia huiuſmodi, poſita in Capella deleri; vnde Iudicis arbitrio puniri valent. *L. qui liberalitate. & lege opus nouum, ff. de oper: public:* 7

CONCLVSIO IV.

Arma, ſeu inſignia in Eccleſia, vel Capella, aut ſepultura poſita à primo fundatore, nullo modo amoueri poſſunt, ſed ſemper remanere debent in Fundatoris memoriâ, ſeu Vſuarij ſepulturę: quæ arma, & inſignia quidem à nouo Hærede mutari nequeunt. 8

Pari modo, nouus hæres ſi ſit alienæ familiæ à fundatore, ſua poteſt arma ponere, ſeu inſignia, armis antiquis remanentibus, ideſt, primi fundatoris; quia ſi vellet eam meliorare, poſſent ibi ponere arma, & inſignia, relictis antiquis, cum ſcriptura tamen, in marmore, fidem faciente de primo fundatore. 9

Doctorum Allegationes.

Autumant has Theſes noſtras Romanus, ſingul. 480. & 637. Lambertinus, lib. 3. q. 5. art. 4. nu. 8. & 9. de iure patronatus, Ancharan: conſil. 113. Lauorius, cap. 18. nu. 19. cum alijs ſupra dictis, ac dicendis. 10

CONCLVSIO V.

In ſepulturis hęredes ſanguinis tantum ſunt humandi; & hi non ſolum ſunt qui naſcuntur ex filijs maſculinis, ſed etiam, qui naſcuntur ex filiabus fœmininis, licèt non ſint eiuſdem familię. 11

CONCLVSIO VI.

Hæres vniuerſalis, etiam extraneus tamen, in ſepultura humari nequit Fundatoris, nèc arma, nèc inſigna ſepulturæ mutare: quià ſepulturarum ius, ſolummodò tranſit ad ſanguinis hæredes minimè verò, ad hæredes extraneos. 12

CON-

CONCLVSIO VII.

13 Sepultura, vel Capella alicui conceſſa pro ſe, & ſuis deſcendentibus, Conuentus, ſeu Monaſterium eis auferre nequit. cum talis ſepultura, vel Capella reputentur tamquam hoſpitium, *cap. ebron. 13. q. 2.* ſed de iure eſt, quod in fundo, in quo quis vſum habet, non poteſt dominus habitare inuito vſuario *L. ſi hæres, §. fin. & l. ſeq. ff. de vſu, & habit: legat.*

Doctorum Allegationes.

14 *Docent has noſtras aſſertiones Lambertinus, de iure patron: lib. 1. q. 11. art. 3. num. 3. Angelus, verb. ſepulura, num. 40. idem Lambertinus, lib. 3. q. 5. art. 44. nu. 13. Peyrinus, tom. 3. priuilegio: fol. mihi 433. num. 49. cum ſuprà allegatis, & allegandis.*

CONCLVSIO VIII.

15 Extinctis verò Domino, & illius deſcendentibus per mortem; tùnc benè poteſt Conuentus ſepulturam concedere. nàm mortuo vſuario, vſus ille redit ad proprietarium liberè. *L. penult. Cod. de vſufructu; & l. ſi habiatio §. final. ff. de vſu, & habitat: quod idem de capellis etiam dicimus.*

Doctorum Allegationes.

16 *Ità docent hanc noſtram Theſem Syluest: verb. ſepultura, q. 3. Tabiena, §. 20. ibid. Angelus, nu. 44. Rodriquez, tom. 3. ſumm: cap. 130. concluſ: 14. Peyrinus, tom. 3. fol. mihi 413. num. 49. Petrus de Vbald: cap. 11. de cano: port: Lauorius, cap. 11. nu. 38. tit. 2. Sanchez, lib. 2. conſil. cap. 3. dub. 14. num. 4. quod idem aſtruit de capellis, quæ alicui intrà Eccleſiam conceduntur. & alij dicendi.*

CONCLVSIO IX.

17 Ad ſepulturam conſtruendam, vel Capellam, in Eccleſia Patronata, ſeu quæ fundatorem habet, minimè requiritur conſenſus Fundatoris; Immò eo inuito conſtrui poteſt.

18 Cuius eſt ratio; quià Patrono nullum ex hoc præiudicium infertur, & Eccleſiæ beneficium præbetur; vndè Patronus, qui tenetur procurare Eccleſiæ beneficium, agit irrationabilitèr; quarè eius contradictio nihil obſtat proindè.

Doctorum Allegationes.

19 *Suffragrantur huic noſtræ aſſertioni Lambertinus, de Iure patronat: lib. 1. q. 3. art 17. nu. 2. Lauorius, tit. 2. cap. 9. nu. 8. tom. 1. variar. lucubrat: Peyrinus, vbi ſuprà, cum alijs.*

CONCLVSIO X.

20 Sepulturam propriam quis habere poteſt quò ad vſum, & prohibe-

hibere, nè abſq; eius aſſenſu, in illa ſepeliri quis poſſit; & ad hoc ius ſepulturæ acquirendum, quò ad alios priuatiuè, requiritur licentia ædificandi ſepulturam ab initio, vnà cum ipſa ædificatione ſubſequuta; & non cenſetur tale ius acquiſitum ex ſolo curſu decennali, ac cadauerum illatione, nec vtiq; ex Iure patronatus, quod quis in Eccleſia habet.

Doctorum Allegationes.

Aßerunt noſtram hanc concluſionem Rota, deciſ: 145. nu. 5. in addict: ad Gregor: XV. Lambertinus, p. 1. de iure patronat: art. vlt. verſ: bene obſeruant, & verſ: ſi de cætero, & eadem Rota, in Burgenſi ſepulturæ. 9. Decemaris, 1605. coram Ortembergo; & in Calaguritana ſepulturæ. 21. Maij, 1616. coram Coccino, idem Lambertinus, p. 1. q. 11. art. 13. Barboſa, num. 12. & 13. cap. 26. de offic. Parochi, eadem Rota, in vna Toletana Capellaniæ, & ſepulturæ. 27. Iulij, 1616. coram Vbaldo, & alij. 21

CONCLVSIO XI.

Eccleſia quælibet de iure recipere valet ad ſepulturam quem vult, quamuis Parochialis non ſit; & eſt capax, vel ex conſuetudine, ſeu Epiſcopi auctoritate, cœmeterium habendi, ac ius ſepeliendi, aut à Legato de Latere hoc ius habeat. 22

Doctorum Allegationes.

Ità inquiunt dictæ Rotæ deciſiones, & deciſ: 228. num. 7. p. 2. recent: & in vna Mediolanenſi funeral. 14. Maij, 1622. coram Merlino, Hoſtienſ: in cap. quia non nulli, nu. 7. verſ: quod ſi aliquis, & ibi Ioan: Andreæ, num. 8. Butrius, nu. 10. ibid. Zabarella, q. 11. de Cleric: non reſidente, Hoied, de incompeti: beneficij: p. 1. cap. 13. nu. 19. Barboſa, num. 14. vbi ſupra, cum alijs nominandis. 23

CONCLVSIO XII.

Sepulturam eſſe familiæ communem, ex literarum inſpectione probatur; quæ ſi deficiant, ius illud *liberè* ad Eccleſiam redit, quæ deindè eumdem locum alijs denuò concedere poterit. 24

Doctorum Allegationes.

Tenent noſtram hanc Theſem Maſcardus, de probat: concluſ: 1297. num. 4. Sebaſt. Neuus ad l. 2. ff. de oper: public: num. 4. Menochius, lib. 2. de præſumpt: 59. præſumpt: num. 2. Zerola, p. 1. verb. arma, Sylueſt: verb. ſepultura, q. 3. Petrus de Vbaldis, cap. 10. num. 6 de cano: portio: Rota in d. Calaguritana ſepulturæ, Barboſa, nu. 14. d. l. Lambertinus, lib. 2. de iure patronatus, q. 18. art. 9. Lauorius, cap. 18. num. 18. tit. 2. vbi ſupra, Gratian: tom. 2. diſcept: cap. 210. num. 1. 25

Gloſſa, in cap. cum cauſam, de probat: cap. ad audientiam, de praeſcript: cap. olim, de cenſibus, cap. ſanè, 2 9. q. 2. Decius, conſil. 1 3 5. Alexander, conſil. 9. num. 1 8. vol. 6. Felinus, in d. cap. cum cauſam, num. 7. & 8. de probat: Riccius, p. 2. deciſ. 1 3 0. Baldus, conſil. 3 1 0. lib. 5. Annanias, conſil. 8 6. nu. 2. Ripa, in cap. cum Eccleſia, ſutrina, nu. 9 7. de cauſ: poßeſſ. & propriet: Rota, in vna Vercellenſis beneficij 2 9. Iunij. 1 5 9 5. coram Seraphino, deciſ. 1 1 4 1. Aſinius, in l. vel quae pater, §. ſi ad huc, num. 4. ff. ſi cert: pet: & alij.

CONCLVSIO XIII.

26 In ſepulturæ ius Fœminæ ſuccedunt, ſicut Maſculi, quandò ſunt, ſcilicèt, de Patris domo, vel ſunt hæredes, ſicut parimodò, Nepotes, & deinceps.

CONCLVSIO XIIII.

27 Epiſcopus in ſua Eccleſia, Capellam cum ſepultura conſtruens, ius ad ſucceſſores tranſit, minimè verò, ad conſanguineos, vel hæredes; niſi conſtiterit iuridicè de bonis patrimonialibus conſtruiſſe, animo tranſmittendi ius ad conſanguineos, vel hæredes.

Doctorum Allegationes.

28 *Has Theſes noſtras aſtruunt Roccus, de iure patronat: verſ: ipſe, vel is, à quo, num. 1 4. Couarruuia, in cap. Raynutius, §. 9. num. 1 1. Lauorius, cap. 9. num. 5 4. & 6 1. & 9 1. tit. vbi ſuprà, Lambertinus, p. 1. lib. 1. q. 8. art. 7. num. 1. de iure patronat: & cap. Apoſtolica. 1 2. q. 2. & alij nominandi.*

CONCLVSIO XV.

29 Sepultræ vſum qui habet, prohibere poteſt, nè abſq; illius conſenſu, quis in ea ſepeliatur, *cap. 1. de ſepultur:* nèc poteſt quis extraneus, in ea ſepeliri, ſinè Patroni conſenſu, nèc ipſo inuito. *L. 2. §. vſus fruct: ff. de Religion: & ſumpt: funer:*

Doctorum Allegationes.

30 *Tradunt hanc noſtram aſſertionem Doctores, in cap. abolendæ, Nauar: conſil. 1. lib. 3. de ſepultur: Petrus de Vbald: cap. 1 0. de canon: portio: Concil. l. motiſcon: 2. cap. 1 7. Lambertin: lib. 1. p. 1. de iure patro: q. 1. art: 1 3. num. 4. Archidiac: in cap. præcipiendum, 1 3. q. 2. Ancharan: conſil. 1 1 6. Annania, conſil. 2 6. Rota, in vna Calaguritana, 1 2. Decembris, 1 6 0 3. coram Ludouiſio, qui poſteà fuit Gregor: XV. Papa, & in vna alia Burgenſi. S. Dorotheæ. 1 3. Februarij 1 5 3 7. coram eodem, & in vna Pampilonenſi ſepulturæ, 4. Maij. 1 5 8 4. coram Seraphino, Lauorius, num. 1 6. cap. 9. tit. 2. vbi ſuprà, cum alijs.*

CON-

CONTROVERSIA XV.

AN ſumptus, & expenſæ in Defunctorum funeralibus ſint faciendæ; & à quibus? vbi plura curioſa ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Quandò quis moritur, & eſt adeò pauper, itaut nullus eum ſepelire velit, ac poſſit, Eccleſia in tali euentu ſũptus debitos de ſuo facere tenetur, ſi caſus detur, vt pauperrimus ſit, Parochiani expẽſas tenetur peragere, nè pauperum corpora inſepulta, maneant. 1

CONCLVSIO II.

Rector Eccleſiæ, ſeu Parochus tenetur etiam pauperum funus ducere ſuæ Parochiæ, quamuis nullam indè eleæmoſynam ſperet, & illorum animas Deo commendare. 2

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur has Theſes Medices, p. 2. q. 3. de ſepultur: Toletus, lib. 1. ſumm: cap. 5. Lauorius, cap. 16. nu. 15. & 16. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrationem, cum alijs recitatis, ac recitandis. 3

CONCLVSIO III.

Pater tenetur ad expenſas filij, & Dominus, ſerui; *L. ſi quis. l. Heratius. ff. de Religione, ſumpt: funer.* 4

CONCLVSIO IIII.

Ad Vxoris expenſas funeris, ſi ipſa dotem habeat, ac alia bona, & hæc omnia penes Maritum ſint, ipſe tenetur expenſas facere omnes. ſi verò ſolum dos penes Maritum maneat, & cætera illius bona ad alios tranſeant, quilibet tenetur prò rata facere funeris expenſas. ſi autem dos reſtituta fuerit, hæredes Vxoris tenentur ad expenſas facere. *L. Celſus. & l. ſequen: ff. de religione, & ſumpt: funer:* . ſi verò, nèc bona, nèc dotem habeat, Maritus, tamen tenetur ad expenſas. *L.* 1. *& l. ſi quis, de Religio: & ſumpt: funer: & l. quod ſi nulla.* 5

Doctorum Allegationes.

Ità aſtruunt has duas Theſes Syluest: verb. ſepultura, nu. 14. Tab iena, num. 23. ibid: & verb. funus, Angelus, num. 45. verb. ſepul tura, Roſella, verb. ſepultura, 1. nu. 21. Armilla, nu. 27. Lauorius, num. 29. cap. 16. & ibid: nu. 14. Piſanella, & Hoſtiens: apud Syluest: ubi ſuprà, Dilect: de arte teſtandi, tit. 9. & alij nominandi. 6

CONCLVSIO V.

Funerum ſumptus ad hæredes attinent. *L. 1. ff. de Religione,* 7

& ſumpt: funer: & ſemper ex hæreditate ante omnia deſumuntur. *L. impenſa. ff. de religio: & ſumpt: funer:* & in caduca hęreditate facienda eſt de bonis defuncti ante ſolutionem cuius vis debiti, etiam dotis reſtitutionis; dumtamen exequiæ honeſtæ, ac defuncti qualitati, & gradu debito celebrentur.

CONCLVSIO VI.

8 Funeris impenſa eſt ante omnia deducenda in primis; *L. Papinianus, §. 4. ff. de offic: teſtam: l. reſtituenda; Cod: de petent: hæredita: dicitur, enim, defuncti debitum, & hæredit: l. 1. & l. ſi quis ſepeliendus, ff. de religio: & ſumpt: funeral:* & præfertur quibuſcumq; Creditoribus, & vxorum dotibus; eſt magis priuilegiata quàm omne debitum. *Lege impenſa, ff. de religione, & ſumpt: funer: l. final. §. in computatione.*

Doctorum Allegationes.

9 *Auctores ſunt harum aſſertionum Aſinius, in l. ſi quis ſepeliendus, ff. de religio: & ſumpt. funer: Caballinus, milleloquio. 531. Gloſſa, in d. l. impenſ: & in l. final. §. in computatione, verb. funus, Cod: de iure deliber: Rota, in vna Ciuitatis Caſtelli, fidei commiſſi, 17. Iunij, 1609. coram Ludouiſio, poſteà, Gregorius XV. Beltraminus, in d. l. final: §. in computatione, Gratianus, diſcept: 94. Fachinettus, lib. 12. cap. 49. Lauorius, num. 8. & ſeqq. cap. 16. & alij.*

CONCLVSIO VII.

10 Funeris ſumptus arbitratur prò facultatibus, vel dignitate defuncti *L. ſi quis, §. ſumptus, ff. de religio: & ſumpt: funer:* quare potius moderari debēt, quàm vſq; vires extendi. *Albericus; l. nèc amplius, ff. ad legem falcidium.*

CONCLVSIO VIII.

11 Mandanti corpus ſuum minimè honorificè ſepeliri, prout decet, obediendum non eſt; talis enim voluntas non eſt recta, ſed inepta circà funus; & id circò non eſt obſeruanda omninò,

Doctorum Allegationes.

12 *Docent Magiſter Bannes Theſem hanc ad 2. 2. D. Thom: q. 32. art. 2. Valentia, ibid: diſp. 3. q. 2. Lauorius, num. 18. cap. 16. tit. 2. d. l. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IX.

13 Teſtatoris voluntas in funere, ſæpè reijcitur. *L. at ſi quis, §. quid ergo, ff. de religio: & ſumpt: funer:* vndè condictio Teſtatoris in teſtando oppoſita, vt, e. g. reliquias, hæres in mare proijciat, non eſt obſeruanda. *L. quidam, ff. de condicti: inſtit:*

CON-

CONCLVSIO X.

Teſtator, ſi purpura ſe indutum ſepeliri mandauerit, illius hęres abſq; pœnę alicuius periculo poterit talem volũtatẽ reijcere; vt eſt textus *in l. Sermo alieno §. final. ff. de legatis*; pari etiam modo dicendum eſt, de illo, qui gemmas ſecum recondi mandauit. *Lege non oportet, num.* 1. *Cod: de his, quibus, vt indig:* & horum eſt adequata ratio, quia immoderatę, & ineptæ Teſtantium voluntates ſunt reijciendæ. 14

CONCLVSIO XI.

Sepulturam ſi quis nullam in vita eligat, ſed vult, ac mandat ſuum corpus inſepultum exiſtat; minimè obediendum eſt; e. g. quia vult canibus proijci, vel in flumen mergi; non eſt exaudiendus; *cap. nunc autem; diſt: 2 1. in Gloſſa, & ff. de condict: inſtit: l. quidam. ſicut Marcellinus Papa fecit, in deteſtationẽ Idolatriæ à ſe cõmiſſam.* 15

Doctorum Allegationes. 16

Tradunt has Theſes, D. Antoninus, p. 3. tit. 10. cap. 15. de ſepultur: Syluest: eod: verb. num. 5, Angelus, Roſella, Armilla, Tabiena, ibid: Salicetus, in l. 5. num. 2. Cod: de his, quæ pœnę nomine, Lauorius, num. 19. vbi ſuprà, cum alijs.

CONCLVSIO XII.

Defunctorum Corpora ad Eccleſiam ſunt deferenda cum ſonis, & cantibus pſallentium, propter fidelium concurſum, & ſunt Deo preces mittendæ prò eis. *cap. quià diuina, & cap. vbicumq;* 17. *q.* 2. 17

Doctorum Allegationes.

Suſtinent Theſem hanc noſtram Iaſon, l. furioſum, col. 2. Cod: qui teſtam: fac: poſt: Alexand: in l. ſi cum dotẽ, §. ſi maritus, colun: vlt: ſolut: matrimo: Caſſaneus, in catalogo glorię mundi, p. 2. conſiderat: 5. fol. 52. & conſiderat: 75. p. 2. fol. mih, 638. Rodiginus, lib. 9. antiquit: Romanor: cap. 44. Romanus, in lege. 1. cot. 6. ff. de verb. obligat: Gul: Benedict: in cap. Raynutius, verb: mortuo itaq; teſtatore, in l. 1. nu. 54. de teſtam: Gratianus, diſcept: tom. 2. cap. 298. nu. 6. Lauorius, nu. 22. vbi ſuprà, cum alijs. 18

CONCLVSIO XIII.

In funeralibus, & exequijs defunctorum ſtatutũ à ſecularibus factum nõ poſſe niſi certam taxatam pecuniam expendi, eſt omninò irritum, & inualidum, *cap. cum laicis, de rebus Eccleſiaſt: non alienand: & l. quod ſi nolit, in fine, ff. de ædil: ædific:* quale ſtatutum, licèt non ſit factũ directè ſup ſpiritualibus, eſt tamẽ ſuper annexis eiſdẽ ſpiritualib. 19

Docto-

Doctorum Allegationes.

20 *Tradunt communiter DD. in d. iuribus, Gratianus, num. 7. vbi ſuprà & Laurorius, num. 23. Medices, q. 20. p. 2. de ſepultur: Syluest: verb. ſepultura, num. 15. & verb. Immunitas, 3. §. 9. vbi aſtruit, quòd ſi Canonici ſtatuant ne quis de ſua Parochia ad funus vocet Religioſos, niſi vocet totum Capitulum, eſt nullum; quatenus eſt contrà libertatem Eccleſiaſticam, & ſepulturæ funerum libertatem, & nos, iam, de re hac in ſuperioribus ad ſatietatem dictum eſt.*

CONCLVSIO XIV.

21 Defunctorum exequię eſſe debent decentes, gradui, & qualitatibus defunctæ perſonæ, ac proindè Dięceſani nullatenus permittere debent, graues ſumptus, & ſuperbos, & ſcandaloſos, ad oſtentationem potius ſuperbiæ, & innanis glorię factas exequias. *cap. animæ. 13. q. 2.*

CONCLVSIO XV.

22 Defunctis Iniuriæ tribuebatur, olim etiam, apud Veteres Catholicos fideles, ſi abſq; Clericis, Religioſis, luminibus, & pſalmis, ipſi ſepelirentur mortui.

Doctorum Allegationes.

23 *Theſes has noſtras autumant Armalarius, de diuin: offic: lib. 4. cap. 14. Concilium Colonienſe. 2. cap. 31. de obligat; prò defunct: Fuſchius, de viſu: lib. 1. cap. 25. num. 6. Laurorius, num. 25. & 26. vbi ſuprà, Vict: Epiſco: Vticenſis, lib. 1. perſecut: Vuandal. Durant. de ritibus Eccleſ: cap. 23. num. 14. lib. 1. & alij.*

24 *Catholici Chriſtiani circà, namq; ſumptus, & expenſas funerum, nullatenus gentilium pompas, & luxum exequias ſic celebratas, vt abſq; prodigalitatis nota tranſire nequeant; quià in funere Epheſtionis 1200. talenta impenſa fuere; vt Quint: Curt: lib. 10. ſcribit: & alibi, multò maius auri pondus, refert Plinius lib. 12. cap. 18.*

CONTROVERSIA XVI.

AN Locorum Ordinarij *licitè* valeant Cœmeterium, aliàs, benedictum, ac prò Defunctis Catholicis ſepeliendis deſeruiens, ad profanos vſus humanos transferre; quamuis illis defunctis dishumatis?

EXPLICATIONES.

1 In gratia Illuſtriſſimi, ac Reuerendiſſimi, D. Epiſcopi Feſulani, de Strozzis, qui die 7. Februarij, 1647. virtuosè, de materiebus huiuſmodi ratiocinantes, poſtulauit à mè, ſi ipſe facultatem ha-

rbebat ex ſupplicationibus ſibi factis, & inſtantia maxima à ſuis Diæceſanis, quoddam Cœmeterium reducendò ad vſus humanos profanos, ablatis omnibus defunctorum cineribus, id concedere poſſet: quid tunc conſulerim, per ſequentes aſſertiones patefaciam. 7

C O N C L V S I O I.

In præſentiarum, loci ſacri appellatione, Eccleſiam conſecratam, ſeu benedictam ſignificari, locum videlicèt, ab Ordinario loci deputatum, vt in eo principalitèr ſacrificium offeratur, ſacramenta adminiſtrentur, diuina celebrentur officia, vbi omnes fideles ad adorandum conueniant, & poſt illorum obitum, defuncti tumulentur. 2

Nam, præcipuus finis hic eſt, cùr in Eccleſia templa erigantur, & quatenùs ad fidelium ſepulturam, dicimus, hunc vſum, tempore antiquiſſimo, in Dei Eccleſia viguiſſe; quod *idcircò D. Ambroſ. lib. 2. offic. cap. 28. dixit: Nemo poteſt excuſare, quod templum Dei ædificatum eſt: Nemo poteſt indignari, quia humandis fidelium reliquijs ſpatia laxata ſunt. Et Simeon Metaphraſtes, referente Surio, tom. 6. in vita. S. Ioan: Euangeliſtæ, cum ipſe proximus morti eſſet, ſe in Eccleſia deferri voluit, & viuum in monumentum ingreſſum, quod ſibi parauerat, ibidem obijſſe.* igitur loci ſacri appellatione principalitèr Eccleſia, vnà cum atrio, ſeu veſtibulo intelligitur. 3

C O N C L V S I O I I.

Cœmeterium metipſum eodem nomine in preſentia, deſumi dicimus: quià Iura prohibent nè excommunicati in Eccleſia ſepeliantur; quòd de cœmeterio etiam, proculdubio intelligũt prohibere, vt de loco ſacro, & quatenus eſt Eccleſiæ contiguum, & coniunctũ, & quandoq; diſiunctũ, ac ſeparatum, vt bene deſumitur *ex cap. vnico, de conſecrat: Eccleſiæ in 6.* vbi *Papa Bonifacius. 8.* ſtatuit, ex Eccleſiæ violatione, etiam cœmeterium pollui ſi contiguum ſit, ſecus ſi remotè diſtet ab Eccleſia. 4

C O N C L V S I O I I I.

Omnis locus, in quo Miſſæ celebrantur, quamuis conſecratus non ſit, neq; benedictus, tamen, per locum ſacrum intelligitur; quia ex Miſſarum celebratione, ſacer, ac Religioſus efficitur, vt nefas ſit, quod in eo corpus excommunicati ſepeliatur. 5

C O N C L V S I O I V.

Cœmeterium à Diæceſano benedictum, ac deputatum ad fidelium corpora ſepelienda, minimè *licitè* ad humanos vſus pro- 6

faníos,

ſanos Diæceſanus transferre valet; licèt cineribus defunctorum ablatis omnibus.

7 1 Probatur; quia ex regul. Iuris, in 6. quę eſt talis: *Semel Deo, dicatum, non eſt ad vſus humanos vlterius transferendum*; ſed cœmeterium eſt locus benedictus, ac deputatus ad humanda fidelium corpora. ergo non eſt conuertendus ad vſus humanos.

8 2 Nàm Eccleſia polluta, cœmeterium ei coniunctum, eſt etiã pollutum, & conſequentèr, vt res benedicta nũmeratur inter res ſacras, & id circò non eſt amplius ad vſus profanos humanos conuertendum.

Doctorum Allegationes.

9 *Tenent has noſtras Theſes Canoniſtæ ad dicta Iura, cum Gloſſa, & Dinus in commentario dictæ Iuris regulæ, vbi plura affert exempla, & alij nominandi.*

CONCLVSIO V.

10 Cœmeterium, antè benedictum, ſi poſteà amplificatur, & Maius reddatur per alterius loci additionem priuati, cum noua interueniente benedictione, & ſolemnitate Diæceſani, fit locus ſacer, aliàs, minimè gentium.

11 1 Probatur; nam ad conſtituendum locum ſacrum requiritur deputatio cum alijs ſolemnitatibus, & Diæceſani benedictione, prout in *Aucthent: de Eccleſia, tit. §. ſi quis de fabrica cum aucthent: de monit: §. illud. &c.*

12 2 Nam pars addita non eſt cœmeterium: quia cœmeterium eſt locus benedictus fidelium ſepulturæ deputatus.

CONCLVSIO VI.

13 Sepultura eſt locus, vel ſepulchrum, in loco ſacro, vel cœmeterium benedictum à Diæceſano, vbi defunctorum corpora requieſcunt vſq; in finem Mundi.

CONCLVSIO VII.

14 Diæceſanus multò magis non poterit Eccleſiam, in qua ſepulturę exiſtunt prò defunctis tumulandis, ad vſus homanus profanos conuertere, ideſt, de ſtabulo Eccleſiam facere, & de Eccleſia ſtabulum.

15 Quidam, enim Antiſtes fecit de Eccleſia, ſtabulum, & de ſtabulo Eccleſiam, cuius cauſa, obſeruatum eſt citò mortuum fuiſſe, & mala multa Cathedrali Eccleſiæ contigiſſe, vt incendium magnum ſuper Sacriſtiam, in qua Reliquiæ inſignes conſeruabantur, & combuſtæ fuere, & omnia paramenta, & Deo permittere

mittere, vt ex hoc diſcant Diœceſani nè ſacra loca, & Eccleſias, in vſus humanos profanos conuertant, quod alijs in locis, alia ſimilia eueniſſe audiuimus, &c.

CONCLVSIO VIII.

Dato, & non conceſſo, Diœceſanum poſſe Cœmeterium iam benedictum ad vſus humanos profanos conuertere, ac transferre; attamen, non omnia, quæ fieri poſſunt, expedit fieri, ſaltem, ratione ſcandali; cum actiones huiuſmodi non ſint in aliorum ædificationem, ſed in ſcandalum, & malum exemplum. 16

Accepimus hanc aſſertionem *ex D. Pauli verbis, 1. corinth: cap. 6. ſic de ſe loquentis. omnia mihi licent, ſed non omnia expediunt. Illuſtrans D. Thom. hunc locum, lect. 2. ſic ait, ad rem noſtram.* 17

Sumptus accipere ab his, quibus prædicatur, eſt quidem licitum; quià non eſt contrà iuſtitiam, nèc ab aliqua prohibetur lege; non tamen eſt expediens; vel quià impeditur pax ad proximum, vel infirmis ſcandalum aliquod generatur, vel aliqua maledicendi occaſio præbetur: vnde Eccleſiaſt. cap. 37. non omnia, omnibus expediunt. Ille. ergo vera aſſertio. 18

CONCLVSIO VIII.

In præfato caſu, ſi Cœmeterium namq; eſſet coniunctum cum Eccleſia Parochiali, putà, ad meridiem, in loco boni aeris, ac Parochus eſſet admodum remotus ab Eccleſia ſua, quò ad habitationem, cum Eccleſiæ, & ſui incommodo, in tali facti contingentia, fortaſsè Diæceſanus licentiā tali Parocho præſtare poſſet, vt Cœmeterium, diſhumatis corporibus, ac defunctorum cineribus ſublatis, conuertatur in Parochi domum, ſine Diæceſanorum ſcandalo, & murmuratione. 19

Cuius eſt ratio, quià in huiſmodi Parochi neceſſitate, fas eſt, Cœmeterium ad Parochi vſum prò habitatione conuertere, & reducere; & quia eſt Eccleſiæ contigua, & coniuncta, domus huiuſmodi ſic conſtructa immunitatis Eccleſiaſticæ iure potiri debet, & non erit etiam ad vſus profanos, ſed ad honeſtos Eccleſiaſticos vſus, vt decet, nimirum, prò Parochi domo, & habitatione deſeruiens. 20

CONTROVERSIA XVII.

AN locorum Ordinarij, iuſtis de Cauſis prò Eccleſiarum Parochialium bono Regimine, Eccleſijs, Oratorijs, Confraternitatibus Sacellis, & Eccleſijs, à Laicis gubernatis, licitè, ac legitimè, ſepeliendi ius denegare debeant, ac ius Capellanis

dictarum Eccleſiarum præſtare valeant funerandi, & illud proprijs Parochis auferre? vbi alia ſcitu digna curioſa, ad rem reſoluuntur.

CONTROVERSIA XVIII.

AN locorum Ordinarij, iuſtis de Cauſis, prò Eccleſiarum Parochialium bono Regimine, Eccleſijs, Oratorijs, Confraternitatibus à Sęcularibus gubernatis, licitè, ac iuſtè, ſepeliendi ius denegare debeant, & ius funerandi Capellanis dictarum Eccleſiarum pręſtare valeant, & illud proprijs Parochis auferre? vbi alia curioſa ſcitu digna, ad rem reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Tamquam fundamentalis; omninò tenendum eſt, locorum Ordinarios, ac Legatos de Laterè liberè, ac licitè poſſe, cuiuis Eccleſiæ, ſiuè ſint oratoria, ſeu capellę, aut ſacella, ſeu Confraternitates Sęcularium, ius ſepeliendi pręſtare.

2 Concluſio conſtat ex *l. nec non, iuncta gloſſa, verb. non prohibeat, ff. ex quibus cauſis, maio: l. mutus, §. quæritur, ff. de procurator: cap. omnes, & ibi Gloſſa, 3. diſt. cap. nuper, verſ: in 2. cap. cum illorum de ſent: ex communicat:* & ex alijs iuribus.

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt communiter Doctores omnes, hanc noſtram Theſem, Abbas, cum cæteris, in cap. penult: de ſepult: Burſat: volum: 1. conſil. 110. nu. 27. Ancharan: conſil. 243. num. 2. Menochius, lib. 6. præſumpt: 16. num. 2. Crauettus, conſil. 203. Gonzalez, ad regul: cancellar: gloſſa, 6. num. 55. Caualerius, deciſ: 15. num. 2. Gregorius Papa XV. deciſ: 383. num. 12. Vitalin. in elementina, dudum, §. huiuſmodi, num. 10. de ſepultur: Archidiaco: cap. 1. nu. 6. de pactis, Lauorius, tit. 2. cap. 9. num. 1. 2. & 8. variar: lucubrat: Maſſobrius, in ſua praxi, concurſuum, prælud: 11. num. 9. & 11. Gratian: diſceptat: forens: cap. 298. num. 44. Medices, q. 6. num. 6. & 9. 10. num. 5. de ſepultur: Barboſa, de offici. Curati, cap. 26. num. 9. & cæteri omnes nominandi.*

CONCLVSIO II.

4 Locorum ordinarij, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegati, ſingulis annis tenentur Eccleſias Oratorij, & Confraternitatum, viſitare; & illarum Operarij Sæculares, ac Adminiſtratores, rationes ſuarum adminiſtrationum adamuſſim, & punctualiter reddere ipſiſmet Ordinarijs, & illi Adminiſtratores, adhùnc effectum compelli valent ab eiſdem Ordinarijs cum cenſuris, nolentes pacificè rationes reddere, & licèt, dicti Operarij,

rarij, & Adminiſtratores reddiderint rationes Laicali poteſtati,
non proindè liberantur ab onere reddendi rationes ſuarum ad-
miniſtrationum locorum Ordinarijs.

Concluſio hæc noſtra eſt à nobis deſumpta *à Sacro Trid: Con-* 5
cilio, ſeſſ: 22. cap. 8. decret: de Reformat: cuius hęc ſunt verba. Epiſcopi,
etiam, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegati in caſibus, à Iure conceſſis, om-
nium piarum diſpoſitionum, tàm in vltima voluntate, quàm inter viuos,
ſint executores: habeant ius viſitandi Hoſpitalia, Collegia quæcumq; ac
Confraternitates Laicorum, & quas ſcholas, ſiuè quocumq; alio nomine
vocant; eleemoſynas Montis Pietatis, ſiuè Charitatis, & pia loca om-
nia, quomodocumq; nuncupentur, etiamſi, prædictorum locorum cura ad
Laicos pertineat; atq; eadem pia loca exemptionis priuilegio munita ſint,
&c. non obſtantibus, quacumq; conſuetudine, etiam immemorabili, priui-
legio, aut ſtatuto. Satis Concilium.

Et cap. 9. Idem Concilium, hæc habet: Adminiſtratores, tàm Eccle- 6
ſiaſtici, quàm Laici fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ, etiam Cathedralis, Hoſpi-
talis, Confraternitatis, eleæmoſynæ, Montis Pietatis, & quorumcumq;
piorum locorum, ſingulis annis teneantur reddere rationem adminiſtratio-
nis Ordinario; conſuetudinibus, & priuilegijs quibuſcumq; incontrarium
ſublatis. hæc concilium.

Verum enim verò, grandi cum iudicio, ac prudentia, Conci- 7
lium hæc condidit, & præcepit ſtrictiſſimè ſemel, ac iterum, nè
Sæculares Operarij, & Adminiſtratores, vt in pluribus intruſi,
minimè verò, legitimè electi, ad adminiſtrationem Eccleſiarum
Oratorij, Sacelli, & Confraternitatum, bona ipſarum, & res prę-
tioſas diſſipent, ac dilapident, crapulando, ludendo, aut abs-
rè, ſine venia Ordinariorum locorum fabricando, ſine neceſſi-
tate, & indigentia; defraudantes vtiq; benefactorum defuncto-
rum mentes, quò ad Miſſarum celebrationem, haud ſatisfacien-
tes, & ſæpeſſimè, diſſipantes omnia dictorum locorum piorum,
& ad ſe appropriantes, & ſumentes, & ſimùl, ac ſemel bona pa-
terna propria, & dictorum locorum deſtruuntur, & diſſipantur.
quarè his omnibus, pręiuiſis malis à Trid: Concilio ordinatum,
& mandatum fuit dictis Operarijs, & Adminiſtratoribus, vt ipſi
locorum Ordinarijs rationem reddant ſuarum adminiſtratio-
num ſingulis annis omninò ex præcepto teneantur quamuis Lai-
cali poteſtati reddāt; nam debent facere hoc, & non omittere
quod Trid: Concil: præcipit.

CONCLVSIO III.

8 Locorum Ordinarij, de iure, minimè gentium valent Parochis, aut Rectoribus animarum curam habentibus, ius funerandi auferre, & illud Capellanis Oratorij, aut Confraternitatis Sęcularium præſtare, ſuos Parochianos ſepeliendi, atq; exequias, officiaq; funeralium ſuper cadauera peragere.

9 1 Probatur, nàm nullo iure cautum eſt, locorum Ordinarios poſſe tale ius funerandi tollere de iure ab ipſis Parochis, ſuos ſepeliendi Parochianos, & Capellanis Oratorij, ſeu Confraternitatis Eccleſiarum præbere; quia hoc eſt in grande præiudicium tam ipſorum Parochorum, quàm ipſarum Eccleſiarum Parochialium, detrimentum, ac damnum euidentiſſimum, ad quarum reſtitutionem locorum Ordinarij in ſolidum tenerentur dubio procùl. ergo vera concluſio.

10 2 Locorum Ordinarij agere nequeunt contra ius commune, nèc aliquid ſtatuere contra ipſum, *Clementina; ne Romani, de elect: cap. Inſtitutionis, 25. q. 2. Abbas cap. final. num. 7. & 8. de conſuetudine, & ibi Roccus, ſect: 3. num. 7. & 11. Roicus, de ſynodali Epiſco: p. 3. art. 1. concluſ: 8. num. 36. Alberic: de ſtatut: p. 1. q. 7. Barboſa, de poteſt: Epiſco: allegat: 33. nu. 31. cum alijs de communi ſententia.* ſed Parochi ius funerandi à iure cõmuni habent. ergo vera aſſertio.

11 3 Quod enim à Iure communi dependet, Domini Epiſcopi nullam Iuriſdictionem illud auferendi habent, niſi ſolus Papa; ſed Parochi ius funerandi ſuos Parochianos à iure communi habent. ergo vera concluſio.

12 4 Eccleſia, namq; Parochialis priuilegio gaudet, vt intra ſuos fines, alia Eccleſia, vel Sacellum, aut Oratorium, ſiuè Capella, ſeu Confraternitas, ad hunc effectum ædificari nequit, inuito illius Rectore, ſeu Parocho; *cap. quicumq; 16. q. 1.* quia eſſet in Parochi, & ſuæ Eccleſiæ præiudicium grande; cum comprædendat quidquid eſt intrà fines eiuſdem Parochiæ; quaſi totum ipſum ſolum per fines deſignatus ſit certo modo in ipſius Parochię poſſe, vt contrà eius voluntatem, alia Eccleſia, Oratorium, Sacellum, Capella, Confraternitas ædificari nequeant, vt inter cæteros edocet *Hieronym: Caracciolus, in opuſculo de Iuribus Parochiæ, tit: 2. cap. 1. cum alijs.* ergo vera concluſio, à fortiori multo magis ſuo Parocho ab Epiſcopo auferri minime gentium poterit ius funerandi, &c.

13 5 Nàm hac de cauſa Stylus Romanus curię eſt, in facultatibus,

oratoria edificandi ad Parochialium Eccleſiarum fauorem apponere inter alia conſueuit, vt videlicèt, Oratorium decenter inſtructum, & ornatum, & ab omnibus actibus domeſticis liberum exiſtat; tum vt conceſſio intelligatur, abſq; Eccleſiæ Parochialis præiudicio, & excipiuntur dies Natalis D. N. Reſurrectionis, Pentecoſtes,, quibus ibidem celebrari non liceat, ſed Eccleſia Parochialis vt frequentetur, & quod alij prçter quam ſeruitio perſonæ, cuius intuitu oratorium conceditur, neceſſarij ibidem Miſſam audientes, ab obligatione miſſam audiendi in parochiali Eccleſia per hoc non liberentur, vt aſtruunt *Piaſecius in ſua Epiſco: praxi, cap. 3. tit. de viſit: Eccleſ: Parochial: num. 2. Caracciolus, cap. 2. tit. 2. in d. ſuo opuſcu: cum cæteris nominandis.* ergo.

CONCLVSIO IIII.

Stante igitur, non poſſe Parochos de iure ab Ordinarijs locorum priuari iure funerandi ſuos Parochianos, iuxta tradita ſuprà; licitè proinde queunt ipſi Parochi, apud ſuos locorum Ordinarios; impedire Operarios, & Adminiſtatores dictarum Eccleſiarum, nè ius ſepeliendi præſtet dictis Eccleſijs à Sæcularibus gubernatis, ob magnum prçiudicium ſequuturum ipſis Eccleſijs Parochialibus, & parochis ipſis. 14

1 Probatur, nàm indies orirerentur ſcandala, rixæ, inimicitiæ, ſimultates, odia inteſtina, & ſemper malæ animi paſſiones naſcerentur inter Parochos, & dictos Operarios, Adminiſtratores; ſed locorum Ordinarij tenentur omnia dicta mala è medio tollere, & omnia ſcandala, & omninò pacem inter eos ponere, & conſeruare inter eos. ergo vera concluſio. 15

2 Nàm anza daretur, & occaſio, ſi ius ſepeliendi dictis Eccleſijs concederetur, vt paulatim Eccleſia Parochialis deſolata, ac deſtituta ſuis Parochianis remaneret, & eorum emolumentis, maximè circà Miſſarum celebrationem, & officia, & alia huiuſmodi. ergo vera aſſertio. 16

3 Quamuis homo quilibet ſibi ſepulturam eligere queat in loco, non dumtaxat ſacro, ſed etiam, minus ſacro, in ætate debita conſtitutus; nihilominùs tamen, locorum Ordinarij non ſic de facili ſpoliare debent Eccleſias Parochiales ſuo iure, cum tanto damno, & detrimento. ergo vera concluſio. nàm in Eccleſia Parochiali nocte, dieq; ſemper cum lumine accéſo ob exiſtentiam Sanctiſſimi Sacramenti, fiunt multæ expenſæ, & adeſt ſocietas, vt plurimum, & fere in omnibus, Sanctiſſimi Roſarij, & propter 17

alias

alias cauſas non poteſt, nèc debet ſpoliari Eccleſia Parochialis; vbi adeſt continuò Sanctiſſimum Sacramentum, & de nouo alia Eccleſia ditari, & vt vulgò dicimus, *non ſi deue ſcoprire vn'altare per coprirne vn'altro inferiore.* nàm Eccleſia vbi manet Sanctiſſimum Sacramentum, & cætera alia, eſt alijs Eccleſijs maior in deuotione, & honore. ergo.

CONCLVSIO V.

18 Locorum Ordinarij debent, ac tenentur iuſtis de cauſis, ius ſepeliendi denegare totaliter dictis Eccleſijs, præfatis Operarijs, & Adminiſtratoribus inſtruſis, aùt quomolibet exiſtentibus, ſubhorum gubernatione manentibus, non ſolum reſpectu grandis præiudicij Eccleſiæ Parochiali, quod euidentiſſimè fit; ſed etiam ob alias rationes, & iuſtas cauſas inſpectas, & bene viſas inpoſterum, ab ipſorum Ordinariorum recto iudicio, & prudentia.

19 1 Probatur; Nàm indecens eſt valdè, Eccleſijs præfatis, quarum adminiſtratio, & gubernatio eſt penes Seculares Operarios, tale ius ſepeliendi concedatur ab Ordinarijs locorum, cum ipſi Operarij, ſuis Dominis Epiſcopis obedire nolint, & præceptis Trid: Concilij rationem reddere ſuarum adminiſtrationum ſingulis annis: quid bene facere his, qui te paſtorem contemnunt? qui inobedientes ſunt, ac proterui, & contumaces? qui ſuum non verentur Prælatum, ac Paſtorem? ergo iuſtis de cauſis debent, ac tenentur eis tale ius negare.

20 2 Nam, ſæpiſſime huiuſmodi Operarij, & Adminiſtratores dictarum Eccleſiarum inſtanter petunt ab Ordinarijs locorum hoc ius ſepeliendi, ad malam æmulationem, & inuidiam cæterarum Eccleſiarum Parochialium vicinarum, vt deſtruant, ac ſpolient, & deſolatæ remaneant, & totus Populus ad ipſas Eccleſias nouas concurrat toto anni tempore, queſtus, & lucri cauſa; & ſic elati,& ſuperbi euaſi in Parochos inuæhunt, ipſos ſpernunt, & contrà omne ius, vilipendunt, floccifaciunt, ac conculcant. ergo.

CONCLVSIO VI.

21 Ordinarij locorum ſi quandò, quauis de cauſa coacti eſſent, vt ita dicam, concedendi dictis Eccleſijs ius ſepeliendi, tenentur hoc concedere, abſq; Parochorum præiudicio, ideſt, vt in dictis Oratorijs, Capellis, & Confraternitatibus,funeralia peragant Parochi, minimè verò Cappellani horum locorum nullatenus hoc agere valent.

In pri-

In primis conſtat concluſio ex dictis, deinde probatur; nàm licèt Parochiani licitè in dictis locis ſibi valeant ſepulturam eligere, poſtquam ius ab Ordinario habent ſepeliendi; tamen, ad Parochum defuncti ſpectat funus peragere, & non ad Capellanũ; *vt ex cap. is, qui de ſepult: in 6.* diſponitur, & habetur; & quarta funeralis ei debetur, & nõ Capellanis, de iure, *ex cap. 1. cap. relatum, cap. de his, de ſepultur.* & hoc ab Sacramentorum adminiſtrationẽ factam defuncto à Parocho. ergo. 22

2 Omnes enim Parochiani, ſine ſepulturæ electione decedentes, & ſuorum Maiorum ea carentes, tenentur in Parochiali Eccleſia ſepeliri, *ex cap. is, qui, de ſepultur: in 6. & in clementina. dudum, §. huiuſmodi, de ſepultur: & docent omnes Doctores, Abbas, in rubrica de parochis, nu. 2. & in cap. abolendæ, num. 6. de ſepultur: Vgolin: de offic: parochi, Medices, q. 7. nu. 31. & q. 10. nu. 4: de ſepultur: Vitalinus, in d. clement: dudũ, de ſepultur: §. huiuſmodi, nu. 10. et 11. et alij.* ergo. 23

3 Nàm, eo ipſo quod Eccleſia eſt facta Parochialis ius habet ſepeliendi, ac funerandi à iure communi, & in dictis Eccleſijs ſemper ius habet funerandi ipſe Parochus, & non ipſarum Capellani, vt iura relata volũt, & doctores dicti autumãt. ergo vera cõcluſio. 24

CONCLVSIO VII.

Eccleſia quælibet, vltrà Parochialem, valet recipere ad ſepulturam quem vult, ſi hoc habeat, vel ab Epiſcopo, vel à Legato de Latere, vt ab initio diximus, ſeu à conſuetudine, vel ex priuilegio Papę, ius ſepeliendi retineat, cœmeterium, &c. 25

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc noſtram aſſertionem Hoſtienſ: in cap. quia nonnulli, nu. 7. verſ: quod ſi aliquis, de ſepultur: & ibi Ioan: Andrea, nu. 8. Butrius, nu. 10: Zabarella, q. 11. de cleric: non reſident: Noidd: de incõpet: benefic: p. 1. cap. 13. nu. 19. Rota, in Toletana Capellaniæ, & ſepultur: 27. Iulij, 1616. corã Vbaldo, deciſ: 228. nu. 7. p. 2. recent: et in Mediolanẽſi. 4. funeral. 14. Maij, 1622. corã Merlino, Caualerius, deciſ: 5. nu. 3. Barboſa, de offic: parochi, cap. 26. nu. 9. et 14. cũ alijs de cõmuni ſentẽtia. 26

CONCLVSIO VIII.

Romanus Sũmus Pontifex ius hoc funerandi, & ſepeliendi dũtaxat Religioſis præſtat, & hoc ad titulum paupertatis concedit, in ſuis Eccleſijs, ſi quis ibi ſepulturam ſibi eligit; & nullus alius, illo inferior poteſt hoc ius funerandi auferre, vel concedere; de plenitudine ſuę poteſtatis; quãuis locorũ Ordinarij valeãt erigere Eccleſiã parochialẽ, qua erecta, ſtatim ius habet funerandi à iure. 27

TRA-

TRACTATVS SECVNDVS.

DE PERSONIS CHRISTI FIDELIBVS; QVIBVS ECCLESIASTICA SEPVLTVRA PROHIBITA EXISTIT.

DISPVTATIO PRIMA.

De his hominibus, qui in Eccleſiaſtica Sepultura, vtiuſq; ſexus, de iure Canonico ſepeliri nequeunt: & alia ſcitu digna curioſa diſputantur.

CONTROVERSIA I.

AN in dubio, quis ſepultura ſit Eccleſiaſtica priuandus, ac dari poſſit ignorantia inuincibilis, aut in aliquo caſu, homicidium ſuper ſe factum, licitum ſit?

CONCLVSIO. I.

1 Regula ſit generalis in hac materia, quòd quandò dubitatur, an Cadauer ſit in Eccleſiaſtica ſepulturà tumulandum; ſemper in meliorem partem interprætari debet, videlicèt, in loco ſacro, eſſe ſepeliendum; *ex cap. non æſtimemus.* 23. q. 2.

2 Probatur concluſio ab exemplo: dubitatur namq; vtrum mortuus in peccato mortali dederit ſigna doloris, & pænituit; eſt in tali caſu in ſacro ſepeliẽdus; quia, in dubio eſt pęnitenti fauendũ, *ex regula.* 168. *de regul. iuris, fauoribiliores.* Et hoc verificatur etiãſi pars contraria obſtet, vt non ſepeliatur in loco ſacro, & appellet: in quo caſu, minimè appellatio datur, nec licet, nec permitti poteſt: quia Cadauer dilationem non admittit ob ſui facilem corruptionẽ; nec appellatio eſt admittenda quoties res tẽpore perit.

Doctorum Allegationes.

3 *Tradunt hanc noſtram Theſim, D. Antoninus,* 3. *p. tit.* 10. §. 9. *cap.* 1. *in fine, Lauorius, tom.* 1. *variar: lucubrat: tit.* 2. *cap.* 12. *num.* 155. *Molfeſius, tom.* 2. *ſumm: tract:* 13. *cap.* 8. *num.* 75. *Bonacina, de contract: diſp.* 3. *q.* 21. *punc:* 152. *nu.* 6. *Mancinus, dub.* 36. *fol. mihi,* 516. *in ſua praxi, viſit: infirm: cum alijs nominandi.*

4 *Cui ſanè, Controuerſiæ noſtræ fauet maximè, caſus quidam narratus à Bernardino Scadeonio: lib.* 2. *claſſ:* 14. *Vrbis Patauij, de quadam Agreſti puella, nomine Iſabella Bauignana, de qua ſic factum, & caſum narrat.*

Et ſi

Digitized by Google

Et ſi magnam laudis iacturam nobiles mulieres Patauinæ ex eo feciſſe videantur, quòd hic modò puella obſcuriſſimi nominis Pudicitiæ ſplendore præ cæteris luceat; ego tamen ex eo patriam noſtram præclari facinioris, laude fraudandam non cenſui; quia potius, de tàm generoſi, ac pudici animi conſtantia, vel ſeù ignotæ puellæ, ac priſcum decus patauinæ pudicitiæ, quicquid olim de hac ipſa, in alio noſtro opere de caſtitate, iam dixi, hic rurſum referendum putaui. 5

Nam quo tempore Maximilianus Auguſtus, totam fermè Venetiam, et præſertim agrum patauinum ex Curſionibus deuaſtabat; cum turmatim, Agreſtes omnes, humili loco nata, ſed nobiliſſimo animo, & honeſta forma prædita, vbi Vrbem ingreſſa eſt, à propinquis ſuis, vt fit, ignara viæ à recto itinere; ex nimia trepiditatione deflexit: & dum ita ignara locorum errabũda lacrymas, omnia cõluſtrans in manus, virorũ fortè incidit militũ Venetorum, qui præſidio Vrbis ſtabat; à quibus tracta eſt in proxima contubernia; vt ibi interim in ludibrio haberetur eius pudicitia. Sed neſcio, quo colore, & fato proſilijt miſella domo, & recta ad portam, qua paulò antè ingreſſa fuerat, feſtina procurrit, putans ſe tutiorem fore inter hoſtes, & in agris, atq; vbiq; locorũ quã intrà mœnia, & inter præſidia Ciuitatis. 6

Inſequuntur inceſti illi, ac impij prædones. Fugit exterrita puella more trepidæ, & imbellis damæ, quæ à canibus rapta, fugam rapit, in nemora, & ſaltus; & ibi euadere amplius non ſperat, de prærupta ſaxi crepidine, ſe ſe præcipitat, mallens ſubito caſu conteri, quàm comprehenſa lubibrio eſſe rabidis molloſis. haud ſecus, infælix virgo, vbi effugium nullum, reliquum videt, de porto coruo; vbi fortè aderat, in adiacentem fluuium ſe ſe præcipiti ſaltu demittit, pudicitiam ſuam Deo ſeruandam committens. at dum propoſiti tenax ab illis adiuuari recuſat, & exterrita; enatare neſcit, nec curat abſorpta, mox à flumine ſuffocatur; quæ paulò poſt inuenta in proxima ripa, ſine funebri officio, haud digna meo iudicio quidem, quæ ſic ſepeliretur. ſed certum eſt, quòd ſicut nihil prodeſt impijs celebris ſepultura; ità nihil obeſt iuſtis, vilis ac nulla: hæc ille. 7

De tali Agreſta puella ſic cecinit Nouentanus Patauinus huiuſmodi Epitaphium. 8

Euganas iter præſtans virtute puellas
Hoc iaceo indignè condita Virgo loco:
Nãm cum me peteret laſciuum Miles ad vſum,
Munera poſſe mori fuere mihi.
Diſce, age, ſit, quanti; Virgo ſeruare pudorem,
Pro quò nil timori perdere aquis.

9 Suppoſita ergo dicta hyſtoria, dubitatur modò ſi præfata Virgo ab homicidij peccato excuſari poſſit; & ſi iuſtè, & rectè ſepultura Eccleſiaſtica priuanda erat? prò cuius reſolutione ſit in ordine.

CONCLVSIO II.

10 In primis eſt ſupponendum, minimè licere ſe ipſum occidere, etiam ad fornicationem euitandam, vt rectè docet *D. Thom.* *2. 2. q. 64. art. 5.* quòd idcircò Sancta Lucia, ad impiſſimum Tyrannum dicentem ſe ad lupanar ducturum, vt ibi à Iuuenibus ſtupraretur; ei ſic reſpondit. *Non inquinatur corpus, niſi conſenſu mentis, ac voluntatis: violentia tua, mihi duplicabitur ad coronam.*

11 *Hinc, D. Auguſt: lib. 1. de Ciuit: Dei, cap. 18. dixit. Cùr homo, qui mali nihil fecit, ſibi malè faciat?* Et Ratio eſt; quià pudicitia virtus eſt animi, comitem habens fortitudinem; & cum talis ſit animi virtus, in animi conſenſu conſiſtit. quarè ſi in impudicitia non conſentitur, non amittitur pudicitia; & comitem habeat fortitudinem, potius debet quis ex fortitudine mala quælibet tollerare, quàm ſe ipſum ad mala euitanda interficere. quæ quippè doctrina Theologia eſt veriſſima, ac certiſſima, non eſt dubitandum omninò de eius veritate abſolutè loquendo.

CONCLVSIO III.

12 In caſu autem noſtro, & alijs ſimilibus, & de præfata Puella Agreſta, dicimus, in tali ſuo caſu, eſſe omninò illam excuſandam, ſaltem ex inuincibili ignorantia, ob quam ſe in flumen præcipitē dediſſe, atq; ità ſe ignoranter inuincibilitèr interfeciſſe.

13 1 Probatur, quia ſe occidere ob pudicitiæ, & virginitatis cuſtodiam non eſt ità euidens, malum eſſe, quin inculpabilitèr ignorari poſſit, ac licitum æſtimari, hìc, & nunc in facti contingentia, abſq; D. Thomæ doctrinæ læſione; & cæterorum Sanctorum Patrum; *ex quibus, D. Hieronymus in primum cap. Ionæ ad finem; his verbis fauet admodum noſtræ aſſertioni dicens. Vndè in perſecutionibus, non licet propria perire manu, abſq; eo, quòd vbi caſtitas periclitaretur: ille.* Sed præfata puella agreſta laborauit in tali caſu, ad conſeruandam ſuam virginitatem, ignorantia inuincibili, atq; æſtimauit in mente ſua, omninò ſe poſſe in flumen præcipitem dare abſq; peccato homicidij proprij, ad ſuam conſeruandam virginitatem. ergo vera concluſio. nàm, vt diximus ſuprà, in dubio, eſt prò defuncta perſona ſemper inclinandum, ad tradendam ſepulturam Eccleſiaſticam, & maximè, in tali caſu.

14 2 Nàm in tali dicto caſu, ob pudicitiam, & virginitatem conſeruan-

ſeruandam, debebatur omninò, ſaltem, minori apparatu, nimirum, vno cum Sacerdote; vel altero ſepeliri ad aliorum exemplum, & vt cognoſceretur, hanc dictam puellam non eſſe priuandam ſepultura Eccleſiaſtica ex præſumpta ignorantia inuincibili, qua laboraſſe ſatis eſt putandum probabiliſſimè.

Suadetur; Nàm in huiuſmodi caſibus occurrentibus, eſt locus coniecturis vtendum, ac dubio procul æſtimandum eſt, obijſſe abſq; mortali peccato, ob inculpatam ignorantiam. de qua re, *Controuerſia 5.* infra, erit denuo ſermo, ob aliam occaſionem huius materiæ, & magis manifeſta fiet. 15

Doctorum Allegationes.

Sequuntur hanc noſtram Theſem cum ſuis annexis D. Hieronymus. d. l. Petrus Nauarra, lib. 2. cap. 3. num 17. & 14. de reſtitut: Ioan: Vuigers, de iuſt: & iure, tract: 2. cap. 2. dub. 14. num. 92. Fagundez, tom. 1. lib. 5. decalogi, cap. 11. num. 3. Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: tit. 2. cap. 12. num. 28. Vgolinus, cap. 17. num. 4. de officio, & poteſtat: Epiſco: Barboſa, de officio parochi, cap. 26. num. 49. & tom. 2. Iuriſ: Eccleſiaſt: lib. 2. cap. 10. nu. 49. Leſſius, lib. 2. de iuſt: & iure, cap. 9. dub. 6. nu. 33. Trullench, tom. 2. decalogi, lib. 5. cap. 3. dub. 1. nu. 4. Diana, p. 6. tract: 7. reſolut: 47. Marius Socin: cõſil. 51. volum. 2. Genuenſ: cap. 61. num. 20. in ſua praxi, cum alijs nominandis. 16

C O N C L V S I O III.

Morientes ex improuiſa morte, tumulari valent abſq; Diæceſani venia; niſi aliquid aliàs releuans obſtet hic, & nunc, in Eccleſiaſtica ſepultura. 17

Ità Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: per literas ſcriptas Vicario Hyduntino, declarauit: 10. Iunij 1588. dummodò non ſint aliqua cenſura innodati, vel deceſſerint in publico ac notorio peccato mortali, vt eadem Sacra Congreg: anteà declarauerat, die 16. Iunij. 1586. 18

Doctorum Allegationes.

Ità etiam tradunt hanc concluſionem noſtram Lancellottus, in inſtitutio: canon: §. quim etiam, de ſepultur: Lauorius, cap. 12. nu. 36. tit. 2. vbi ſuprà, Barboſa, vbi ſuprà, cum alijs, in ſuperioribus allegatis, & allegandis. 19

CONTROVERSIA II.

AN lethalitèr vulneratus, ſeu aliàs Moribundus quilibet, cuius vis ſtatus, qualitatis, & conditionis, vtriuſq; ſexus ſit, teneatur rancorem, odium, & pœnam omnem temporalem,

ac iniuriarum actionem offendenti inimico remittere, aliàs, abſolui nequeat, & proinde ſepultura careat?

CONCLVSIO I.

1 Abſolutè, ac ſimplicitèr dicimus fundamentaliter, quòd cum lex ſit iuſtà, non eſt de ſe malum velle vt ſic, iuſtitiam ſeruari, ſimpliciter loquendo.

CONCLVSIO II.

2 Odium namq; ac Rancorem cordis, & vindictæ appetitum, ex tali odio cauſatum, homo vtriuſq; ſexus tenetur offenſus deponere ſub lethali peccato, alioquin ſemper maneret in mortali culpa; & idcircò obiens ſic in peccato mortali, caret Eccleſiaſtica ſepultura.

CONCLVSIO III.

3 Offenſus licitè petere valet ab offendente pænam pecuniariã ſibi debitam ſecundum legem; ſicut ab Amico vult ſibi ſolui debitum.

CONCLVSIO IV.

4 Nimis eſt difficilè, ac vix vſu veniet, moralitèr loquendo, quòd quis nolit pœnam corporalem, putà, manus abſciſionis, ſeu capitis, cõdonare, & quod odio, ac vindictæ appetitu careat.

CONCLVSIO V.

5 Caſus ſi ſtaret, familiam aliquam offenſam in honore, cuius cauſa, infamem manere, niſi inimicus puniatur ſecundum leges; tùnc merè paſſiuè, & abſq; odio, & vindictæ appetitu omninò, permittat, & concurrat offenſus; alioquin, in culpa mortali exiſteret, & ſic impœnitens decedens, ſepultura Eccleſiaſtica caret.

CONCLVSIO VI.

6 Quandò verò nullum, aut damnum leue ſequeretur ex tali donatione, dubio procùl, minimè eſt credendum, hominem talem offenſum, eſſe in bono ſtatu, niſi in quantum in ſe eſt, talem pœnam corporalem condonet.

CONCLVSIO VII.

7 Inimico offendenti, veniam petenti ob amorem Dei, tenetur omninò offenſus ex præcepto diuino, ſub lethali culpa pacem præſtare ſecundũ Patriæ morẽ, & vſum, & modo, quo poteſt, ac debet, & omnem pœnam, ob Dei amorem remittere, & ſatisfactionem ei condonare; aliàs, talis Moribundus quiſquis ille ſit, abſolui nequit, & conſequenter, poſt obitum ſuum, eſt de iure priuatus Eccleſiaſtica ſepultura.

1 *Probatur, D: Thom. verbis, 2. 2. q. 83. art. 8. in corpore, ſic ſcribentis. Diligere inimicos in genere eſt in præcepto; in ſpeciali autem, non eſt in præcepto, niſi ſecundum præparationem animi, vt videlicèt homo eſſet paratus, etiam ſpecialitèr inimicum diligere, & eum iuuare perfectionis eſt. Ille. & hæc eadem verba ſcribit. 2. 2. q. 25. art. 8. & 9. vbi etiam expreſſis verbis hanc noſtram Theſem docet.* 8

2. *Eiuſdem uerbis. in 3. diſt. 30. q. 1. art. 2. ad 5. ita exarantis. Negare homini ſigna familiaritatis, quandò neceſſitas expeteret, eſſet vindicta, vel etiam quandò veniam peteret, vel quandò ſe ille, qui hoſtis habetur, ad familiaritatem ſe ingereret; ſi habeatur præſumptio, non ſimulatè, vel irriſoriè faciat. quia tunc diligit, & inter Amicus deputandus eſt. ſed quòd aliquis vltrò ſe ad familiaritatem inimico ingerat, hoc perfectionis eſt. Ille. ergo.* 9

3 *D. Caietani in commentar: ad. d. art. 2. 2. q. 83. art. 8. vbi hęc ad rem habet; Cùm communitèr homines malam habeant voluntatem contrà inimicos ſuos, ſi huic pręſumptioni communi, adiungatur in ſpeciali, quòd inimico petenti veniam non annuit, probabilis, aut violenta opinio ſit, quòd malam habet voluntatem contrà inimicum, ac per hoc, & petenti veniam datur occaſio recidiuę inimicitię, ex quo locum venię non inuenit, & alij ſcandalum. vndè ipſa petitio venię tempus determinat, quo charitas debeat neceſſariò exire in actum manifeſtationis cordis ſui ergà inimicum; & ſic tempus petitionis venię, eſt tempus neceſſitatis. Ille; qui, ſanè, clarius, & egregius, aſſerere noſtram Theſem minimè poterat.* 10

4 Auctoritate Sacræ Scripturæ, à qua noſtra concluſio, ſuum habet ſupræmum fundamentum. Nâm Chriſtus Dominus, qui nobis in hoc ſuum reliquit exemplum, & præceptum, *dixit Lucę cap. 17. ſi reuerſus fuerit ad te dicens,* (ſuus ſ. inimicus). *pœnitet me, dimitte illi.* Nâm dum veniam petit inimicus ipſo facto cōſtituitur in neceſſitatis articulo, in quo ex diuino mandato offenſus tenetur eum adiuuare, illi parcendo, ac iniuriam omnem dimittendo, & earumdem remiſſionem, ac ſatisfationem, ac pœnam omnem, & pacem in ſcriptis præſtare, ſi neceſſe ſit hic, & nunc. 11

Doctorum Allogationes.

Iàm docent noſtram Theſem, D: Thom: diuinę mentis interpres, & D. Caiet: in d. locis, et alibi; D: Hieroymus ad. d. locum Lucę, cùm Sāctis alijs patribus, & expoſitoribus. & nos diffusè in tractatu elaborato olim, de pace pręſtanda inimico veniam petenti; Syluest: verb. Charitas, nu. 4. Tabiena, ibi. num. 12. & ſeqq. allegans Petrum de Tarantaſia, in 3. ſentent: Sotus, lib. 4. de iuſt. & iure, q. 6. art. 3. pagin: 1. ante finem, 12

Ban-

Bannes, ad 2. 2. D. Thom. q. 25. art. 9. dub. 3. 4. & 5. Aragonus, ibid. Sayrus, in claui regia, lib. 11. cap. 8. nu. 11. Emanuel Sà, verb. iniuria, num. 1. Leſſius, lib. 2. de iuſt. & iure, cap. 27. dub. 4. nu. 24. & ſeqq. Villalobos, tom. 2. ſumm. tract. 3. difficult. 6. num. 11. Diana, p. 5. tract. 3. reſolut. 103. Iacobus Mancinus in ſua practica, viſitandi infirmos, practica. 7. dub. 5. num. 7. aſserit de hac re, iſta. Quapropter non benè agunt aliqui Confeſsores, pœnitentes ſcrupulis afficientes, dum dicunt illos non poſſe ſaluari, niſi etiam coram Iudice actiones iniuriarum remittant, cum hoc liquidò falſum ſit, vt patet. ſed notandum, quod quando læſus cauſam lædenti dedit, e. g. ſi læſus fuit primus, & iniuſtus agreſſor, & ille ad ſe defendendum percutit; vel quia læſus eſt inuentus cum vxore, vel conſanguinea Lædentis, & ſimilia tunc læſum remiſſionem coram Iudice in conſcientia facere debere aſſero, & ratio eſt; quia lædens iuſtè ſe defendit, & non ſibi damni cauſa imputari debet, ſed Agreſſori danti operam rei illicitè iuxtà illud; qui cauſam damni dat, damnum dediſſe videtur. ille: cum alijs multis allegandis.

CONCLVSIO VIII.

13 Si caſus occurrat, quis in platea mortalitèr ſit vulneratus, non ſolum Parochus proprius, qui non adeſſet præſens, ſed Sacerdos quilibet Sæcularis, vel Regularis poteſt licitè, ac validè eum cófiteri, & abſoluere ab omnibus peccatis, & cenſuris, ſi ſigna doloris dederit ſuorum peccatorũ; ſed debet eum ſtatim exhortari, vt ſuo inimico omne odium, & rancorem remittat; & ſimul omnem pœnam temporalem, & remiſſionem iniuriarum, & ſatisfactionem præbeat ſuo offendenti; aliàs, ſi nolit hèc omnia in tali caſu condonare, & remittere, ſtat impœnitens, & incapax proindè abſolutionis ſacramentalis, & conſequenter eſt ſepultura Eccleſiaſtica priuandus. quia ſic impœnitens deceſſit.

14 Conſtat veritas huius aſſertionis ex hactenùs recitatis; & quamuis inimicus Læſor non poſſit ad offenſum in tali caſu perſonalitèr adire, ne in manus iuſtitiæ incidat; attamen, loco ſui, Confeſſarius præfatus veniam petit pro offenſore, & pacem poſtulat; & præcatur vulneratum mortaliter, vt ipſe ſuo inimico pacem condonet, ac remittat ei omnem vindictam, & pœnam temporalem, & remiſſionem iniuriarum, & ſatisfactionem præſtet, vt ipſe offenſus ſic ſaluetur, & capax reddatur abſolutionis ſacramentalis, & ſepulturâ Eccleſiaſtica dignus efficiatur: aliàs, indignus vtroq; redderetur.

CONCLVSIO IX.

Si præfatus vulneratus læthaliter, Confeſſarius eum audire nequeat, quia eum medentur, ſat erit, ſi Confeſſario dicat ſe toto corde parcere ſuo offenſori, & omnem pœnam remittere illi temporalem, omnem actionem iniuriarum condonare illi, & de omnibus ſuis peccatis veniam petere abſolutionem à Confeſſario, ſic faciens poteſt abſolui interim, & poſtquam medicamenta recepit, ſi ſuper viuat, poteſt Confeſſori ſua cætera peccata confiteri, & ab illis abſolui, & à cenſuris omnibus pari modo. 15

CONCLVSIO X.

Præfatus vulneratus læthaliter ſi nequiuerit prefata Confeſſori oretenùs, nèc per ſigna ſignificare, quia non poteſt, & omnes ſenſus amiſit, aut ſtatim mortuus eſt; ſi à parentibus eius, aùt propinquis, & hæredibus fuerint prædicta ab offenſore petita, & veniam petierit, & remiſſionem ſui delicti propter amorem Dei; hi omnes tenentur ſub præcepto condonare omnem actionem & ſatisfationem iniuriæ, & pacem in ſcriptis præſtare; aliàs; abſolui nequeunt, & ſic impœnitentes decentes ex hac vita, ſepultura carent. 16

Eſt manifeſta ex dictis, & eiſdem probatur rationibus, & auctoritatibus.

CONCLVSIO XI.

Si præfatus vulneratus læthalitèr ſenſibus omninò deſtitutus, qui neq; petijt Confeſſionem, nèc vllum ſignum contrictionis ſuorum peccatorum dedit, nèc ſuo inimico condonauit pœnam temporalem, & remiſſionem iniuriarum, nèc illi ex corde pepercit, & rancorem, & odium in eum non dimiſit, & abſtulit; non poſt abſolui, & Eccleſiaſtica ſepultura càret, & nullum teſtimonium aliorum adeſt Confeſſorem poſtulaſſe. 17

Cuius ratio eſt adequata, quia abſolutio Sacramentalis à peccatis: *ex Trid: Concil. ſeſſ:* 14. *cap.* 9. *eſt actus iudicialis*; at vbi iudicium tale non exercetur, accuſatio eſt nulla. ergo vera concluſio. nàm, attritio, vel contrictio interior non eſt confeſſio, ſed tantum ſigna externa eſt confeſſio peccati in genere, ſuper quo dari poteſt abſolutio ſacramentalis. ergo. 18

Probatur etiam concluſio auctoritate *Concilij Aurificani primi, cap.* 12. vbi ſic habetur. *ſubitò obmuteſcens, baptizari, aut pænitentiam accipere poteſt, ſi voluntatis præteritæ teſtimonium aliorum verbis habet, aut præſentis in ſuo nutu.* vide benigne Lector 19

quo-

quomodò Concilium requirat materiam ſenſibilem; quàm etiam poſtulat *Concilium Cartaginenſe. 3. ca. 34. & 4. & 26. cum decretali Leonis Primi ad Theodorum Foriolenſem, quæ eſt epiſt: 91.* vnde apparet, ſemper in Eccleſia cautum fuiſſe, nè moribundus abſoluatur, qui aliqua ſigna non dediſſet per quæ aliqua confeſſio, & accuſatio haberi cenſeatur.

Doctorum Allegationes.

20 *Defenſores ſunt huius aſſertionis Henriquez, lib. 3. de pœnit: cap. 10. num. 9. vbi ſic ait. ſi Infirmus amiſſo rationis iudicio, nullum præbet, nec paulò antea dederat peccati, & pęnitentiæ ſignum, nullo modo eſt abſoluendus à peccatis; in quo quidem rudiores Sacerdotes errant. ille. & poſt eum Petrus Faij, de pœnit: in addict: ad 3. p. D: Thom: q. 9. art. 2. diſp. 2. ſic ſcribit; Neutiquam abſolui poteſt, qui ſubitò in ſupremum vitæ incidit diſcrimen, neq; coram Sacerdote exprimere peccatum vllum poteſt, aut ſignis aliquibus dolorem peccatorum, & volitionem confitendi patefacere, licèt contrarium indiſcretè, & ignorantèr ſatis ac ſine vllo prorſus, vel apparente fundamento à varijs Sacerdotibus practicetur. ille. Malderus mordicus tuetur, tract: de ſigillo confeſſio: cap. is, Alphonſus de Leone, tract: de offic: Confeſſor: tom. 1. recol. 6. num. 131. Nald: in ſumm: verb. confeſſio, nu. 32. Layman, lib. 5. tract: 6. cap. 12. nu. 4. Reginald. tom. 1. lib. 8. cap. 3. nu. 25. Turrianus, de pœnit: q. 9. art. 2. diſp: 30. dub. 1. ad 3. Bellochius, de caſ: reſer: p. 1. q. 2. num. 116. Pitigianus, in 4. tom. 2. diſt: 17. q. vnic: art: 8. concluſ: 3. Tribarne in 4. tom. 2. diſt: 18. q. vnic: diſp. 16. ſeſſ: 5. Vaſquez, tom. 4. in 3. p. D. Thom. q. 91. art. 2. dub. 1. Diana, p. 3. tract: 3. reſol. 8. et p. 5. tract: 2. reſolut: 56. Sancius, in ſelectis, diſp. 44. num. 35. Cæleſtinus in ſuo compendio Theologiæ moral. tract: 1. cap. 25. per totum, Peyrinus, in formulario prælatorum, lit. A. cap. 6. num. 7. & alij.*

CONTROVERSIA III.

AN Infirmus quilibet, cuiuſuis ſtatus, conditionis, ac qualitatis exiſtat, ſtatim, ante mortem teneatur famam, & pecuniam pro vtroq; foro reſtituere, quòd vtrũq; abſtulit aliàs, abſolui nequeàt, & ſepultura Eccleſiaſtica careat?

CONCLVSIO I.

1 Quilibet Infirmus, cuius vis ſtatus, qualitatis, ac condictionis exiſtat, tenetur ſtatim, antequam, ex hac vita decedat, pecuniam; aut rem alienam, quam inuito domino abſtulit, reſtituere, alioquin, dum valet, & nolit, abſolui nequit, & ſepultura Eccleſiaſtica eſt priuandus.

1 Pro-

1 Probatur aſſertio tali adequata ratione; nàm infirmo præfato commodè valente reſtituere, non ſufficit, vt abſolui queat, vt ſuis hæredibus committat huiuſmodi reſtitutionem faciendam eſſe: ergo per ſe ipſum hoc potens adimplere reſtitutionem, & illam facere ante mortem tenetur, & non per alios. 2

2 Nàm iſte infirmus nolens ante mortem talem facere reſtitutionem, & potens, habet voluntatem condictionalem, videlicèt ſi moriatur reſtitutionem facere; aliàs, reſtituere nolit. ergo eſt in diſpoſitus ad reſtituendum. ergo eſt incapax abſolutionis ſacramentalis, & Eccleſiaſticæ ſepulturæ. 3

3 Nàm quotidiana experientia nos docet, cum in dies videamus, hæreditatem alijs obueniſſe, quàm ijs quibus relicta fuit à Teſtatore, & ſic lites moueri, itaut reſtitutio fieri nequeat, ab hæredibus: & dato quòd dicti hæredes obtineant hæreditatem, etiam non curant dictas reſtitutiones facere. ergo vera concluſio. Nàm paſſim videtur, Patres in mortis articulo filijs relinquere, vt reſtitutiones faciant ſibi demandatas, ab eorum Anteceſſoribus, & hi Nepotibus; & ſic datur proceſſus in infinitũ, vt ità dicam, reſtitutionem faciendi. ergo vera concluſiò. nam peccatum remitti non poteſt niſi reſtituatur ablatum, fama, ſcilicèt, aut res aliena ablata; & ità impenitens moritur, &c. 4

CONCLVSIO II.

Infirmus quilibet, cuiusvis ſtatus, qualitatis, ac condictionis exiſtat, ſtatim ante mortem, ex præcepto tenetur famam, & honorem priuſquam decedat ex hac vita reſtituere, aliàs, abſolui nequit, nèc ſepeliri poteſt in Eccleſia, vel alio loco ſacro, ad hoc deputato. 5

Cuius eſt ratio adequata; quia, in omnium Doctorum ſententia, famæ, ac honoris reſtitutio eſt mox facienda, & procraſtinari nequit: ergo quis ſine iuſta cauſa eam differre vult, eſt in ſtatu peccati mortalis; nec abſolui poteſt, & priuatus venit ſepultura Eccleſiaſtica, quia nolit præcepto reſtitutionis famæ, ſatisfacere famam, & honorem ſtatim ac habet commòditatem reſtituendi, & impœnitens moritur. ergo vera concluſio. 6

2 Nàm præfatus infirmus, qui poſt mortem vult famam à Confeſſario nomine ſuo reſtituendam, ſignum eſt manifeſtum, non eſſe bene diſpoſitum ad recipiendam ſacramentalem abſolutionem; quià non vult ſatisfacere præcepto reſtitutionis famæ, & honoris, quem proximo ſuò abſtulit, reſtituendo ſtatim, ac cómodita- 7

ditatem habet; & multò magis citò tenetur is, qui Religioſo eam abſtulit, qui non tantùm eſt ſibi bonus, ſed & ſuæ Religioni, & eſt multa damna cauſa huius paſſus,&c. ergo vera concluſio, & ad omnia iſta damna reſarcienda tenetur etiam in integrum propoſſe.

Doctorum Allegationes.

8 *Præfatæ aſſertiones ſunt apud omnes Doctores communiſſimæ, quas ex Recentioribus tenent Villalobos, in ſumm: tom. 2. tract: 3. difficult: 27. nu. 3. Alphonſus de Leone, de officio, & poteſt. Confeſſoris, recollect: 26. num. 103. citans pro his aſſertionibus Guttierez, Azzorium, Reginaldum, & Sayrum, Diana, p. 5. tract. 3. reſolut: 104. cum alijs referendis.*

CONTROVERSIA IIII.

AN de iure Canonico dentur Catholici Chriſtiani vtriuſq; ſexus, quibus ſepultura Eccleſiaſtica interdicta ſit?

CONCLVSIO I.

1 Fideliũ defunctorũ Cadauera, vt in Eccleſiaſtica ſepultura queãt humari, quatuor exiguũtur. 1. vt locus ſit ad hoc deputatus cũ certa ſolẽnitate. 2. vt à Diœceſano ſit locus pro ſepultura benedictus. *cap. nemo. de conſecrat: diſt: 1. & cap. abolendæ de ſepultur:* 3. vt nõ ſit quis à iure ſepultura prohibitus. 4. quòd Eccleſia nõ ſit interdicta.

CONCLVSIO II.

2 Qui ſe ipſos ex induſtria, ex deſperatione, vel iracundia occidunt; ſecùs, ex inſania, ex vi furoris morbi, & huiuſmodi; nã tales carent ſepultura ſi non dederint Signa pœnitentię ante mortem; *cap. quibus, 13. q. 2. cap. placuit, § 3. q. 5. cap. ex parte, de ſepultur: Rituale Romanum, tit. de exequijs, §. quibus.*

CONCLVSIO III.

3 Præfati, ſi poſt vulnus ſibi illatum reuiuixerint, ac ſigna contritionis oſtenderint, & hoc Eccleſiæ conſtet, non ſunt priuandi ſepultura in tali caſu; *ex cap. à nobis, de ſentent: excommu: in 6. & ex cap. placuit. 23. q. 5.*

Doctorum Allegationes

4 *Tenent has noſtras Theſes Gloſſa, in d. cap. ex parte, de ſepultur: Nauar: conſil. 2. de ſepultur: Bellethus, lib. de diuin: offic: cap. 159. Romanus, conſil. 263. Poſſeuinus cap. 14. de Curato, Lauorius, tom. 1. variar: lucubrat: cap. 12. nu. 28. & 37. Menochius, de arbitr: caſ: 387. nu. 3. Farinaccius, in ſua praxi criminal. p. 1. q. 20. num. 133. & p. 5. q. 128. num. 16. Bellettus, diſquiſit: cleric: §. 3. nu. 33. Hieronym: Cauratus,*

ratus, de Iuribus parochial. tit. 7. cap. 8. Barboſa, tom. 1. collectan: DD. lib. 3. decretal. cap. ex parte, num. 4. tit. 28. de ſepultur: & cap. 26. num. 49. de offic: parochi, Hoſtienſ: in allegat: Iuribus, & ibid: Turrecremata, Azzorius, lib. 9. p. 1. cap. 31. p. 5. Gutierez, lib. 2. qq. cano: cap. 3. num. 2. Vgolinus, de offic: Epiſco: cap. 17. p. 1. nu. 4. Guilelm. Benedict: in repetit: cap. Raynucius verſ: mortuo. 1. nu. 42. de teſtam: per gloſſam, in l. 2. ff. arbor: fruct. Cæſar: & antè ius canonicum, eadem erat pœnam ex Platonis ſententia, lib. 9. de ll. Iacobus de Beluis, pract: Iudic: num. 115. & alij nominandi. & Diæceſani in ſimilibus caſibus vti debent ſignis, & coniecturis, & inditijs.

CONCLVSIO IV.

Qui notoriè conſtat, in peccato mortali deceſſerit, abſq; ſignis contritionis, & doloris ſuorum peccatorum, ſepultura caret, *ex cap. non exiſtimemus. 13. q. 2. ex cap. qui recedunt. 26. q. 5. cap. placuit, 23. q. 5. cap. prò obeuntibus: 13. q. 2.* 5

Doctorum Allegationes.

Docent communitèr Doctores, in dictis Iuribus, Gloſſa, in d. cap. ex parte, de ſepultur. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 99. Vgolinus, num. 4. vbi ſuprà, Petrus Gregorius, Syntag: Iur: lib: 2. cap. 13. num. 10. Couarruuias, in cap. Alma Mater, p. 1. §. 6. num. 4. Guttierez, vbi ſuprà, lib. 2. cap. 3. num. 2. Barboſa, num. 5. d. l. & nu. 28. cap. 26. de parocho; Abbas, in d. cap. ex parte de ſepultur: Nauar: conſil. 15. nu. 13. & conſil. 6. de ſepultur: Lauorius, d. l. nu. 26. & ſunt iura, cap. 2. cauſa. 19. q. 2. & cap. cum grauia, 13. q. 2. vbi de mortuis in peccato mortali notorio agitur, & alij nominandi. 6

CONCLVSIO V.

Pueri ex vtero Materno extracti, & ſine baptiſmo mortui, carent ſepultura: ſi verò fœtus in vtero, vnà cum Matre fuerit mortuus, & nullatenus extractus fuerit, tamquam pars ventris, & viſcerum Matris, eſt vnà cum ſua Matre humandus. 7

Quòd eſt ſcilicèt intelligendum, quandò eſt certum, quòd mortuus eſt: quià ſi eſt incertum, vel dubitatur, vt viuat, ſcindi debet Mater, & puer eſt baptizandus, ſi viuus manet. Verùm, Mater ſi viuat ſcindi nullatenus nèc poteſt, nèc debet, ſine mortali peccato, ob proximum, & imminens periculũ illius mortis. 8

Doctorum Allegationes.

Ità æſtimant concluſionem cum ſuis annexis, D. Antonin: 3. p. tit. 10. cap. 5. §. 9. Syluest: verb. ſepultura, nu. 10. Hoſtienſ: citans, Sperellus, deciſ: 88. nu. 19. Lauorius, nu. 41. & 42. cap. 12. tit. 2. vbi ſuprà, 9

Gloſſa, in cap. Eccleſiam, de conſecrat: diſt: 1. verb. celebrare, & Doctores, in cap. ſi cum, de conſecrat: diſt: 4. & alij.

CONCLVSIO VI.

10 Diæceſani ſepultura carent, qui in ſuis Viſitationibus, occaſione procurationis aliquid acceperint, contrà formam, *cap. exigit, de cenſibus, in 6.* ſi infrà, in tali textu, ſtatutum, duplum non reſtituerint; & ſi celebrauerint fiunt irregulares, ac impœnitentes decedentes, ſepultura Eccleſiaſtica priuantur.

CONCLVSIO VII.

11 Publici, Deum, ac Sanctos, & præſertim, B. M. V. blaſphemantes, & impęnitentes morientes, ſeu pænitentiam iniunctam non facientes, priuantur ſepultura, *ex cap. 2. de maledic.*

CONCLVSIO VIII.

12 Decimas Eccleſiæ minimè reſtituentes, ſepultura Ecceſiaſtica carent. *ex cap. prohibemus, de decimis,* nimirùm, antè illorum morté.

Doctorum Allegationes.

13 *Tradunt has tres Theſes Gloſſa, in d. cap. exigit, verb. interdictum, de cenſibus, in 6. Lanorius, cap. 12. num. 39. & 43. tit. 2. vbi ſuprà, Petrus, de Vbaldis, de cano: port: cap. 14. nu. 3. Barboſa, de offic: parochi, cap. 26. num. 50. & cap. 28. nu. 16. Spinus, in ſpeculo teſtam: gloſſa, 2. num. 20. Rebuffus, de decim: q. vlt: num. 16. Moneta, de decimis, cap. 8. num. 24. Andreas Hiſpanus, in regul. decimarum, Poſſeuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. Vgolinus, de offic: Epiſc: cap. 17. p. 1. nu. 4. verſ: 6. Bonacina, diſput: 3. q. 21. punc: 2. nu. 4. verſ: 2. de contract: Mancinus, dub. 34. fol. mihi. 103. verſ: 11. de ſepultur: & alij.*

CONCLVSIO IX.

14 Patricida impœnitens decedens, priuatur ſepultura, & meritò ſanè; ob tanti ſceris immanitatem.

CONCLVSIO X.

15 Fures, ac Latrones interfecti in actu furti, ideſt, dum furebantur, ac prædabantur, nullatenus in loco ſacro humari debent, *ex cap. quibus, is, q. 2. cap. placuit. 21. q. 2.* nàm hos mori minimè contritos, præſumitur, & ideò carent ſepultura; quia qui in crimine moriuntur, impœnitentes mori præſumitur.

CONCLVSIO XI.

16 Raptores manifeſti, & Eccleſiarum Violatores, licèt pœniteant; & ſint confeſſi, tamen ſepultura priuantur. *ex cap. ſuper ea, de Raptoribus;* & hoc ad aliorum terrorem. Secus verò eſt dicendum, ſi occulti ſint, & confeſſi, ac reſtitutione ſequuta per ſe,

aut

aut per alios facta, at ſunt in Cœmeterio tumulandi abſq; clero. *ex cap. 2. de Raptoribus.*

Doctorum Allegationes.

Tenent has tres Theſes Ariſto: in l. quod ſi nulla, nu. 10. *ff. de Religio: & ſumpt: funer: Menochius, de arbit: Iudic: lib.* 2. *centur:* 4. *caſ:* 387. *Lauorius, num.* 15. *&* 50. 49. *cap.* 12. *tit.* 2. *vbi ſuprà, Petrus de Vbaldis, cap.* 14. *de cano: portio: nu.* 3. *D. Antonin:* 3. *p. tit.* 10. *cap.* 5. §. 9. *Barboſa, cap.* 26. *num.* 44. *de parocho, Gloſſa, in d. cap.* 2. *de Raptoribus, Naldus, in ſumm: verb. ſepultura, nu.* 7. *Lezzana, tom.* 4. *verb. ſepultura quò ad Regulares, num.* 25. *Abbas, in d. cap. fures, de furtis, & cæteri nominandi.* 17

CONCLVSIO XII.

Omnis homo non baptizatus caret ſepultura, ſiuè adultus ſit, ſiue puer, vt Infideles, Pagani, Iudæi, Turcæ, & omnes infidelium, Sectæ perſonarum; & ſi in Eccleſia ſepelirentur, polluta remaneret, *ex cap. Eccleſiam, de conſecrat: diſt:* 1. *ex cap. final. eod: tit.* vbi dicitur, *violari Eccleſiam per dictorum ſepulturam.* 18

CONCLVSIO XIII.

Pueri, de quibus dubitatur, an ſint baptizati, vel non ſint baptizati, & in ſecundina inuoluti, morientes in loco ſacro ſepeliri debent, ſicut etiam Cathecumeni, qui iam prò fidelibus habentur, & dicti pueri fuerunt baptizati in forma, aut materia. 19

Doctorum Allegationes.

Docent has noſtras Theſes Syluest: verb. excõmunic: §. 9. *num.* 66. *Rituale Romanum, verb. exequiæ, Homobonus, de bonis, volum.* 2. *p.* 7. *reſpõſ:* 67. *caſuũ, Bonacina, diſp: de contract: q.* 11. *punc:* 2. *Dinna, p.* 4. *tract:* 3. *reſolut:* 69. *& p.* 5. *tract:* 3. *reſolut:* 112. *Lezzana, tom.* 4. *verb. ſepultura, quòad Regulares, num.* 23. *Maiolus, de irregularit: cap.* 13. *num.* 18. *Nauarrus, in ſumm: cap.* 25. *num.* 152. *Barboſa, in collect: DD. in cap. excommunicatus,* 13. *num.* 39. *& alij.* 20

CONCLVSIO XIIII.

Præfati omnes, & alij infrà dicendi, ſepultura priuati à Iure, ſi in Eccleſia, vel Cœmeterio ſepeliantur, ſunt exhumandi mox, ſi caſu aliquo ibi tumulati fuerint, quorum corpora, & oſſa dignoſci valeant, aliàs, non; & mortaliter peccarunt, qui eos ſepelierunt, & ipſo facto excommunicati ſunt euaſi. *cap. ſacris, extrà de ſepultur:* & Eccleſia, ſeu Cœmeterium eſt reconciliandum. *cap. extrà, de conſecrat: Eccleſiarũ, & Altarium, & cap. conſuluiſti.* 21

Doctorum Allegationes.

22 *Autumant aſſertionem noſtram, Syluest: verb. ſepultura, q. 12. Sayrus, de cenſur: lib. 3. cap. 35. num. 8. & 9. Gauantus, verb. ſepultura, num. 24. in ſuo manu: Epiſco: Rubeus, in ſuis aphoris: verb. ſepultura, num. 4. Lauorius, num. 70. cap. 12. vbi ſupra, cum alijs dicendis.*

CONTROVERSIA V.

AN ſint ſepultura Eccleſiaſtica priuandi, qui ſe præcipitem dederunt, ſanè, non eo fine, vt ſe interficerent, vel qui ſe proiecerunt per feneſtras, aut in flumine, ſeu puteo eſt repertus, ſeu laqueo ſuſpenſus mortuus repertus, aut in ſimilibus caſibus.

CONCLVSIO I.

1 Fœmina ſi in aquam ſe præcipitet, vel in flumen, minimè eo fine, vt ſe interficiat, ſed quia malum ipſi impendens, & alitèr euitare nequit, aut per feneſtrã ſe proijcit vt fugiat volentes eam violare, vel nè in manus inimicorum incidat, ſi ob huiuſmodi factum, moriatur, non eſt ſepultura priuanda.

2 Idem eſt aſſerendum, ſi Mulier de cymba in flumen cadat, eſt in Eccleſia tumulanda, quamuis fugiendo, cecidiſſet in flumen; quia non præſumitur ſe voluntarie ad occidendum ſe deieciſſe. *ex cap. ex parte, de ſepulturis.*

3 Cuius eſt ratio adequata; quia *per argum: cap. nerui, diſt: 12. &* 27. q. 5. de occidendis, minime gentium præſumitur voluntarie ad ſe occidendum deieciſſe, ſed putauit hoc facere licitè potuiſſe ad ſuam Deo virginitatem conſeruandam, & cum ignorantia inuincibili hoc feciſſe, ſine dubio; eſt credendum.

Doctorum Allegationes.

4 *Defenſores ſunt huius noſtræ aſſertionis, cum ſuis annexis, Marian: Socinus, conſil. 51. volum. 2. Genuenſis, cap. 61. num. 21. Barboſa, de parocho, cap. 26. nu. 50. Hoſtienſis, in d. cap. nerui diſt: 12. & 23. q. 6. de occidendis; Nauarr: conſil. 7. de ſepultur: Lauorius, num. 34. cap. 12. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Vgolinus, de officio Epiſco: cap. 17. nu. 4. p. 1. cum alijs, ex quibus apparet veritas primæ Contro: dicta.*

CONCLVSIO II.

5 Qui eſt in puteo repertus mortuus, vel ſuſpenſus, non idcircò ſepultura caret, quòd ſanè ſecùs eſt dicendum ſi data opera, ex induſtria, ſe occiderit, eſt priuandus tunc, in tali caſu ſepultura. *ex cap. placuit. 23. q. 5.*

Nàm

Nàm quandò non conſtat, vt quis ſe interfecerit, in puteum 6
præcipitando, vel ſe lequeo ſuſpenderit, ſepultura non eſt priuandus, & in tali caſu,& ſimilibus, eſt ſemper benè preſumendũ in fauorem defuncti, cum ſepulturę priuatio ſit pœna grauis fidelibus impoſita ob mala voluntariè perpetrata.

Quarè eſſe poteſt caſus, vt ab alio ſit proiectus in puteum, 7
vel loqueo ſuſpenſus. Nemò enim præſumitur delinquere, niſi probetur. *L. meritò, ff. prò Socio.* & ex alijs dicendis iuribus, vt proindè, ſi quis in ſuo cubiculo fuerit inuentus flexis genibus cum laqueo ſit occiſus, quòd minimè preſumi debet, *ex cap. 2. de regul. Iuris, in 6.* Nàm per inſidias, aut, per vim ſuſpendi, vel proijci, ſeu ex furore, aut mentis alienatione hoc eſſe potuerit.

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc noſtram Theſem Marianus Socinus, volum. 2. conſil. 51. 8
Genuenſis, cap. 61. num. 20. in ſua praxi, Nauarr: conſil. 7. de ſepulturis, Barboſa, vbi ſuprà, Lauorius, num. 31. d. loco, Couuarruias, lib. 2. variar: reſolut: cap. 1. num. 11. Vgolinus, citato loco, cum alijs nominandis.

CONCLVSIO III.

Quis verò inuentus in ſuo cubiculo clauſis ianuis, & cum illo 9
nullus morabatur, & eſt ſuſpenſus inuentus, ac vehemens præſumptio adeſt, ob nimium dolorẽ, antè talem caſum,& ſimilem, in tali euentu eſt coniecturis operandum, quę ſi nõ fuerint bonę, non eſt in ſacro ſepeliendus.

Doctorum Allegationes.

Sic aſſerunt Genuenſis, cap. 36. num. 20. in ſua praxi, Lauorius, 10
num. 32. vbi ſuprà, cum cæteris nuper allegatis. & caſus eſt occurſus de hacre, anno 1623. in ducatu, Ducis Vallis Mutiæ, vbi Vxor quædam fuit reperta, laqueo ſuſpenſa, & ex publica famà dicebatur Mortem ſibi cõſciuiſſe, cuius bona ſua præſumebantur, & illius hæredem eſſe dicti Ducis. Vnde, ſi talis Vxor haud ob conſcientiam patrati criminis, ſed ob amentiam, vel deſperationem, ac vitæ tædium, mortem ſibi conſciuerat, & idcircò Confiſcatio non erat à Duce fienda. ex l. eorum demum, Cod: de bonis eorum, qui ſibi morte conſciuere. Menochius, de arbitr: lib. 1. caſ. 284. Decius, conſil. 438. Rolandus, conſil. 20. volum. 2. l. pactũ 72. Cod: de accuſat: & in ſcript: l. in fraudem. 45. §. bona, ff. de Iure fiſci: quarè, ſi non apparet, ac conſcientia patrati criminis, vel inſania fuerit mors ſequuta, Fiſchus ſuam intentionem probare debet, ideſt, vt delictum commiſſerit, & illius metu ſe ipſam interfecerit; quæ probatio eſſe de-

bet

bet plena; & adequata, vt probat Petrus Gaballus reſolut: criminal: caſ: 37. num. 24. ad quem Lectorem mittimus, videndum.

11 Vndè eſt in præſenti ſciendũ ex paludano in 4. diſt: 20. q. 1. quòd qui ſe ipſos occiderũt, pro his priuatim, licet orare; quià potuit eſſe, vt in extremo vitę ſpiritu, cõtrictionem peccati commiſſi habuerit; & ex vero corde ingemuerit.

CONCLVSIO IIII.

12 Quotiès repertum non eſt à iuſtitia, ſeu ab alio, in laqueum fuiſſe demerſum, vel ſuſpenſum, & in puteum proiectum, ſed à ſemet ipſo occiſum fuiſſe, minimè ex vi furoris, & inſaniæ, ſeu ex mentis alienatione, dubio procùl, eſt priuandus iſte talis ſepultura, *ex cap. placuit. 23. q. 5.*

Doctorum Allegationes.

13 *Tenent hanc noſtram concluſionem Romanus, conſil. 264. Couarruuias, lib. 2. variar: reſolut: cap. 1. num. 11. Nauar: conſil. 7. de ſepultur: Sayrus, in florib. de ſepultur: deciſ: 6. Bellettus, diſquiſt: cleric: p. 1. tit. de cleric: debit: §. 3. Hiero: Carat: de iuribus parochi, tit. 7. cap. 8. Galganetus, de iure publico, tit. 109. nu. 34. Poſſeuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. verſ: occidens Se, Azzorius, p. 1. lib. 9. cap. 31. q. 5. Farinaccius, in ſua praxi criminal. p. 1. q. 30. nu. 133. & p. 5. num. 16. q. 128. Vgolinus, de officio Epiſco: p. 1. cap. 17. num. 4. Barboſa, de parocha, cap. 26. num. 49. Laurius, nu. 31. et 32. tit. 2. vbi ſuprà, Villalobos, tom. 1. ſumm: tract: 31. difficult. 3. num. 4. citans, Rodriquez, Marchantius, in reſolut: paſtoral: tract: 5. cap. 3. q. 4. caſ: 3. Genuenſis, in ſua praxi, cap. 61. num. 16. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 110. & alÿ nominandi.*

14 *Hinc Senis, die 27. Nouembris, 1637. quidam parochus S. Saluatoris, & Canonici Collegiatæ Eccleſiæ S. Mariæ de Prouenzano dictus,* Del Buono, *ex furore ſe per feneſtram in viam proiecit, & ſtatim mortuus eſt, tempore nocturno; & multi multa dixere, de tali morte mala, & vnde orta fuit, &c. & paulò ante, alius quidam Nobilis Senenſis, de Sauinis, eandem mortem fecit, &c. ob eandem cauſam, &c.*

CONTROVERSIA VI.

AN Regularis vtriuſq; ſexus, ex improuiſo mortuus, & in Cella cum marſupio eſt repertus denariorum, ſit in Eccleſiaſtica ſepultura humandus? vbi plura curioſa alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Abſolutè, ac ſimpliciter loquendo, aſſerimus, Regularem 1
vtriuſq; ſexus, ex improuiſo obitum, ac in cella repertum ſic cum denariorum marſupio, minimè de iure, eſſe Eccleſiaſtica ſepultura priuandum.

1 Probatur hac adequata ratione: Nàm nulla iura, Altaris officio priuant Regularem, cum peculio viuentem, niſi quandò, 2
priùs à ſuo Superiore monitus, illud nihiloſecius dimittere noluit: ergo ſic mortuus inuentus, non eſt ſepultura Eccleſiaſtica priuandus.

2 Regularis namq; vtriuſq; ſexus ſe purgari poteſt, dicendo, illam pecuniam eſſe ſui Conſanguinei, vel Amici, ſeu ſui depoſiti, 3
ſeu crediti; aut alteri deferret loco eleemoſinę, aut Reſtitutionis; ſeu licentiam habuiſſe à ſuis Superioribus, &c. ergo.

3 *Ex cap. ſuper quodam, de ſtatu Monachorũ, extra, & ex cap. quibus,* 4
13. q. 2. ideſt, quoties Regularis vtriuſq; ſexus à ſuo Prælato admonitus, & incorreptus obierit; tùnc eſt priuandus ſepultura; ſed ſi non fuit admonitus, & ſic abſq; ſui Superioris admonitione eſt mortuus, non eſt ſepultura priuandus. ergo.

4 Nàm, *in d. iuris cap. ſuper quodam, extrà de ſtatu Monachor: & cap. quibus:* tantum loquitur de Religioſo vtriuſq; ſexus commonito, correpto à ſuo Superiore, quòd eſt intelligendum, quandò, 5
ſcilicèt, certò conſtat de Religioſi vtriuſq; ſexus proprietate; minimè verò quandò habere potuit aliquam probabilem excuſationem, quod videlicèt, pecunia ſua non fuiſſet, aùt veniam, illam tenendi haberet, ſeu quandò eſt notorius, publicus, ac manifeſtus proprietarius, & nullatenùs occultus.

CONCLVSIO II.

Regularis vtriuſq; ſexus, quoties, à ſuo Prælato admonitus, 6
& correptus moriens cum denariorum marſupio, ac manifeſtus proprietarius notorius, & publicus repertus ſit, ac ſigna nulla pœnitentiæ dederit, & ſic impœnitens decedat, eſt omninò ſepultura Eccleſiaſtica priuandus, & Sacra Euchariſtia.

Conſtat aſſertionis veritas. *ex d. cap. ſuper quodam, & cap. cum* 7
ad Monaſterium, de ſtatu Monachor: vbi dicitur. *Monachus habens propria, ſeparatur à Monaſterio, & viuus, & mortuus, & ibi cum Fratribus ſepeliri nequit, ſed in ſterquilinio cum ſuis proprijs rebus humari debet. Et ex cap. prò obeuntibus, q. 2. cap. final. 13. q. 2. & cap. 1. de torneamentis, & cap. ſuper eo, de Raptoribus, cap. is, cui, S. talis, de ſen-*

tentia excommunicat: in 6. cap. cùm ad Monaſterium, de ſtatu Monachorum, cap. cum monachi, eod: titulo. Et ideò extat de re hac exemplum D. Gregorij Papæ, de Iuſto Monacho, quem inquit, proprietarium repertum, licèt deinde pœnituerit; tamen voluit, ad aliorum terrorem perpetuum, vt in ſtirquilinio humatus eſſet.

Doctorum Allegationes.

8 *Docent has duas Theſes noſtras communitèr Canoniſtæ in dictis Iuribus, de ſtatu Monachor: Syluest: verb. ſepultura, q. 9. verſ. 3. Tabiena, Roſella, Angelus, ſumma Confeſſor: ibid: Rodriquez, tom. 3. qq. regular. q. 56. art. 5. Hieronym: Rodriquez, in compend: qq. regular: reſolut: 128. nu. 20. Portellus, de dub. regular: verb. ſepultura, num. 11. Villalobos, tom. 2. ſumm: tract: 31. diffic: 3. num. 6. Mancinus, dub. 34. verſ. 19. fol. mihi 502. de ſepultur. Diana, p. 4. tract: 4. reſolut: 22. Laurinus, cap. 12. nu. 27. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: & in tract: de Iubileo, p. 2. cap. 30. nu. 129. fol. mihi 397. Lezana, tom. 4. verb: ſepultura, quò ad regulares, num. 26. Barboſa, de parocho, cap. 26. nu. 47. Vgolinus, de offic: Epiſcor. cap. 17. nu. 4. verſ. 4. Galganetus, de iure publico lib. 3. tit. 109. num. 38. Poſſeuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. et alij.*

CONCLVSIO III.

9 Regularis vtriuſq; ſexus, quandò in morte ſua repertus fuerit manifeſtus, notorius, ac publicus proprietarius debet in ſterquilinio humari, ſaltem cum parte illius pecuniæ, qua cum diſceſſit miſerabilitèr cum ea, & cum illa maledictione: *pecunia tua, tecum ſit in perditionem*. Et ſi iàm humatus fuiſſet, extrahendus eſt, de loco ſacro, ſi abſq; graui ſcandalo fieri queat.

Doctorum Allegationes.

10 *Aßerunt hanc noſtram aßertionem Ioan: Andr: in cap. cum ad Monaſterium, de ſta: Monacho: num. 4. Hoſtienſ: num. 7. ibid: Ancharan: num. 10. Abbas, num. 15. Sanchez, lib: 7. ſumm: cap. 20: num. 11. Layman, lib: 4. tract: de ſta: Religio: cap. 7. num. 22. Theſaurus, p. 2. de pœn: Eccleſiaſt: cap. 11. Cardinalis, vero, in §. prohibemus, num: 2. & Graſſius, p. 2. lib. 3. deciſ: aurear: cap. 19. num. 5. volunt vt cum tota pecunia ſua, cum qua eſt repertus ſepeliendus ſit, quòd eſt iuxta iuris apicem, & rigorem; tamen eſt in tali caſu, æquitas, & Epicheia, hic, & nunc vtenda, & cæteri nominandi aſtruunt noſtram Theſem.*

CONCLVSIO IIII.

11 Regularis vtriuſq; ſexus conuinctus, ſeu notoriè depræhenſus proprietarius, ideſt, per ſententiam declaratoriam criminis talis, vt de illo conſtet, per facti euidentiam,

nem, aut confeſſionem iudicialem, ſequuta ſententia declaratoria, ſeu condemnatoria; *ex vi iuris Trid: Concilij, ſeſſ: 25. cap. 2. de Reformat: Regular: eſt per biennium voce actiua, & paſſiua, eo ipſo priuatus*.

Quæ ſanè pœna minimè gentium incurritur, niſi proprietas ſit culpæ grauis, ideſt, quæ peccatum mortale conſtituat; cum in materia leui minimè procedat. Et proprietarius minimè ſanè ille dicitur, qui aliquid alienat abſq; ſui venia Prælati, ſed dumtaxat, qui aliquid poſſidet vt proprium, ſine ſui Superioris licentia competente. 12

Doctorum Allegationes.

Sequuntur hanc aſſertionem cum ſuis annexis, Gloſſa in cap. pœnæ, §. final: verb: deprahenſi de heredit: Sanchez, tom. 2. ſum: lib. 7. cap. 20. num. 11. & 13. & num 12. & 31. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 29. art. 10. Nauar: conſil. 5. num. 13. & ſeqq: de ſta: Monachor: Layman, & Theſaur: vbi ſuprà, cũ alijs dicendis, de cõmuni ſententia. 13

CONCLVSIO V.

Regularis vtriuſq; ſexus licèt Cartuſianus, vel Minorita ſit, inuentus in cella mortuus, cum duodecim denarijs, non obſtante horum ordinum ſtatuto; ſepultura priuandus minimè eſt. 14

1 Probatur; Nàm præſumi poteſt, tales denarios nõ eſſe proprios; vel quòd ex obliuione, aut negligentia alterius ibi remanſerint. Et quià id intelligi debet, quandò conſtaret per legis contemptũ, vel animo maiora appropriandi, id feciſſe. ergo. 15

2 Nàm, tàm in Religioſo Carthuſiano, quàm in Religioſo Minorita, & in alijs, poſſe multas circunſtantias ſatis certè probabiles, ad hos licitè, & validè excuſandos; vt videlicèt, crederetur pecuniam non eſſe ſuam, ſed Alium Sæcularem in cella reliquiſſe, ex obliuione, vt nuper dicebamus: vel caſu dato; quòd tàm Capuccinus, ac Minorita de Obſeruantia, & Reformatus ſit cum pecunia ſua mortuus in cella repertus, ac Carthuſianus, & quilibet alius Religioſus vtriuſq; ſexus: quoniam huiuſmodi peccatũ occultum erat omninò, & ſi dùm viui tales Religioſi erant, cum huiuſmodi illorum pecunia, publicè puniri non poterant, neq; infamari. ergo multò magis infamari, ac puniri non poterunt poſt illorum mortem; deceſſi, inquam, cum illa pecunia totalitèr occulta, cum publica priuatione diffamari, & priuari ſepultura Eccleſiaſtica; & præcipuè etiam; quia nequeunt hi, ſe purgare, & defendere ab hac infamia, & pœna. ergo vera aſſertio. 16

Doctorum Allegationes.

17 *Defenſores huius noſtræ Theſis ſunt Auctores allegati ſuprà, num. 8. Portellus, num. 11. Hieronym: Rodriquez, num. 2. Nauar: Barboſa, cum alijs citatis, ibid: quamuis Rodriquez, loco allegato, dicat, Regularem vtriuſq; ſexus, ſub regula, D. Franciſci profeſſum, non ſolum, quouis modo, pecuniam tenere non poſſe, verùm etiam nec illam tangere, ex vi ipſius regulæ, ſi non adſit ſpeciale indultum, ac ſingularis diſpenſatio Sedis Apoſtolicæ; attamen, ſi horum Regularium vtriuſq; ſexus, eſt proprietas occulta totalitèr, & nullatenùs publica, vt diximus, non ſunt præcipitanter, ſepultura Eccleſiaſtica priuandi; ſed tenentur Superiores in ſimilibus caſibus, coniecturis bonis, epicheia, ac pietate vti, &c.*

CONCLVSIO VI.

18 Regulares vtriuſq; ſexus, minimè gentium, eſt proprietarius dicendus, ſi abſq; ſui Superioris venia, amicum aliquem ſibi poſtulat, vt pecuniam apud tertiam perſonam deponat, eo ſolum animo, vt nolit illius pecuniæ dominium, poſſeſſionem, aut adminiſtrationē, ſeu vſum, abſq; ſui Prelati licētia habere; ſed tantūmodò intendit illam habere cōmoditatem, vt habita venia à ſuo Prælato, ex illo depoſito, quòd neceſſarium fuerit accipiat.

19 Cuius ratio adequata eſt pro vtroq; foro: quia in tali caſu, Regularis iſte vtriuſq; ſexus ſit, nullum actum dominij exercet, ac poſſidet. ergo vera concluſio. Nàm licèt deponens transferre intendat illius pecuniæ dominium in talem Regularem; tamen verum eſt, non eſſe contrà paupertatis votum, & ipſum Regularē minimè proprietarium exiſtere: quia quandiù perſona Regularis non acceptat illius dominium ſemper remanet penes deponentem, & valet prò ſuo libito de illà pecunia ſicut prius diſponere, & dominium retinere.

Doctorum Allegationes.

20 *Tenent hanc aſſertionem cum ſuis annexis, D: Bonauentura, in commentario Regulæ. D. Franciſci, cap. 4. Corduba, ibid: q. 8. & 9. Bartholom: à S. Fauſto, in ſuo Theſauro Religioſ: lib. 8. q. 111. cum alijs nominandis, & ſuprà nominatis.*

CONCLVSIO VII.

21 Regularis vtriuſq; ſexus, dictam pecuniam, in depoſitum, apud ſe ſi retineat, eo prorſus modo, quo erat, apud tertiam perſonam, non eſt proprietarius dicendus.

22 Cuius eſt ratio adequata, & formalis, pro vtroq; foro: quia

depoſitarium ſtaret: & minimè repugnat, Regularem talem eſſe rei alienæ depoſitarium, cum paupertatis voto, vt ſtatim dicemus, ergo vera concluſio.

Dicet quis; nàm huiuſmodi commoditas eſt quid pecuniâ æſtimabile: ergo qui ſine Superioris venia eam admittit, eſt proprietarius. 23

Reſpondetur, quòd ſi talis commoditas admittatur, cum aquirendo aliquam poteſtatem, & dominium, in illam pecuniam, concedo quòd tunc ſit prętio æſtimabile; nego autem quandò tostalis commoditas, prętio, aliàs, æſtimabile remanet ſemper apud dominum pecuniæ: nàm apud Religioſum, nèc eſt vſus, nèc adminiſtratio, nèc dominium. ergo ſtat vera noſtra concluſio cum ſua reſponſione.

C O N C L V S I O VIII.

Regularis vtriuſq; ſexus, ſi abſq; Pręlati venia Depoſitario præciperet, vt in hos, vel illos vſus, pecuniam expendat: in tali euentu; eſſet dicendus proprietarius: quià in tali caſu, dominij actum exercet, & poſſeſſionem, & dominium ſe habere demonſtrat ſuper pecuniam depoſitatam. 24

C O N C L V S I O IX.

Regularis vtriuſq; ſexus non agit contrà paupertatis votum, ſi abſq; ſui Prælati licentia in depoſitum pecuniam alicuius Sæcularis conſanguinei, vel Amici teneret, ſecundum probabilem, ac communem Doctorum ſententiam, prò vtroq; foro. 25

1 Probatur: Nàm Regularis vtriuſq; ſexus, ab alio ſuo Amico, ſeu Affine dumtaxat, ſummam certam pecuniam deſumens in cuſtodiam, ſeu depoſitum, vt illam reſtituat ad domini voluntatem, & quandò placuerit, & voluerit, minimè gentium eſt per ſe, & directè contrà paupertatis votum; quià non habet dominium prorſus huius pecuniæ, illam diſponendi, ac ſpendendi. ergo vera concluſio. 26

2 Nàm Regularis vtriuſq; ſexus, pecuniam in depoſitũ recipiens, tota eius proprietas eſt ac dominium apud Dominum totalitèr, & facultas diſponendi, & non apud Religioſum, ſeu Religioſam. ergo non repugnat paupertatis voto; de cuius quidditate, vt Regularis vtriuſq; ſexus nequeat ſine ſui Prælati venia, illam diſponere ad ſuam voluntatem, & beneplacitum. ergo vera. 27

Doctorum Allegationes.

Defendunt has noſtras dictas Theſes, Scriptores nu. 8. *& ſuprà citati,* 28

Suarez,

Suarez, tom. 4. de Religione, lib. 8. cap. 11. num. 45. Sanchez, tom. 2. ſumm: lib. 7. cap. 19. num. 50. Fauſtus, in ſuo allegato Theſauro, lib. 8. q. 125. Diana, p. 1. tract: de paupertate Religioſa, reſolut: 45. & p. 4. tract: 4. reſolut: 23. & alij nominandi.

Quo caſu opinio Magiſtri Nazzarij, à Recentioribus recitatis, non eſt ſequuta vt nimis rigoroſa, opuſculo, de ſtatu, & obligat: Religioſi, dub. 8. concluſ: 20.

CONCLVSIO X.

29 Regularis vtriuſq; ſexus, D. Franciſci, vt Minores de obſeruantia, Reformati, Capuccini Eremitæ, ac Moniales de prima Regula. S. Franciſci, pecuniam habentes, & apud ſe retinentes, ex vi ſuæ regulæ Seraphicæ, hòc firmitèr, & inuiolabilitèr prohibentis, proprietarij ſunt vocandi, & exiſtunt tales.

30 Probatur concluſio, ex ipſis Regulæ verbis, *D. Franciſci, cap. 4. ſic præcipientis. præcipio firmitèr Fratribus omnibus vniuerſis, vt nullo modo denarios, vel pecuniam recipiant, per ſe, vel per interpoſitam perſonam, &c.* vbi eſt dictio notanda, *firmiter*, quòd idem importat, *ac inuiolabiliter*, ità vt, totus ordo nequit in hoc diſpenſare.

Doctrina pulchra traditur

31 In præſentiarum; quòd in extrema neceſſitate, quandò alio modo; corporalis vita conſeruari non poſſet, niſi accipiendò, ac pecuniam contractando, in tali caſu etiam tenentur per ſe, vel per alium recipere, ac contractare pecuniam, quantùm requiritur ad prouidendum tali neceſſitati. quòd quidem, de vſu politico, & de contractatione, qua, pecunia tenetur, vel ſumitur, tamquam prætium rerum; quarè, tamquam rem, aliàs naturalem etiam contractare queunt pecuniam, vt per modum deuotionis, & medicinæ, Immò etiam Syndaco ipſorum deferre; qui debet illam ſecundùm regulam diſtrahere propter Fratum neceſſitates; niſi aliàs, ob huiuſmodi cõtractationem, probabilitèr ſcandalum, ſeu alicuius periculum immineret.

CONCLVSIO XI.

32 Regularis vtriuſq; ſexus D. Franciſci de obſeruantia Reformatus, & Capuccinus, ac Monialis ſumens in depoſitum magnam quantitatem pecuniæ, & repentina morte decedit, abſq; teſtimonio aliquo relicto ſcripturæ; abſolutè eſt verè, ac propriè iudicãdus proprietarius, & priuandus ſepultura Eccleſiaſtica.

33 Concluſio ſatis conſtat ex hactenus dictis, & eoſdem authores

Rodriquez citatum, Fauſtum, Magiſtrum Nazzarium, cum cæteris allegatis in d. l. & nominandis.

CONCLVSIO XII.

Regularis vtriuſq; ſexus, qui regulam D. Franciſci non profitetur, magnam ſumens quantitatem pecuniæ in alterius depoſitum, & correptus repentina morte, nullò ſcripturæ teſtimonio relicto, non eſt abſolutè loquendo iudicandus proprietarius, nèc ſepultura Eccleſiaſtica priuandus. 34

Conſtat aſſertio ex dictis in prima, & ſecunda aſſertione, & omnes Scriptores habet relatos, & referendos. 35

CONCLVSIO XIII.

Regularis vtriuſq; ſexus pecuniam ſumens aliorum in depoſitum Sæcularium, contra ſui Superioris obedientiam, & contrà ſuę Religionis decentiam agens, mortalitèr peccat, & eſt puniendus, iuxtà ſui Inſtituti decreta, & ad Prælati arbitriũ, ſi aliàs, pœna non eſt taxata in ſua Religione. 36

CONCLVSIO XIIII.

Regularis vtriuſq; ſexus aliquid occultans ſuo Prælato, nè ſibi auferatur, credens rem, non occultatam, forè ſibi auferendam: in tali caſu, eſſet proprietarius: Secùs eſt dicendum, ſi probabilitèr hoc non credat, ſeu celat, nè confuſionem patiatur, illam vidente Superiore; vel abſcondit, nè à Prælato reprehendatur, quòd ex ſola licentia tacita retinet; vel credens, non eſſe Superiorem, quò ad rem acceptam, inuitum, ſed ſolum quò ad modum, acceperit: ſeu abſcondit nè peccatum proprietatis, quod accipiendo, Superiore inconſulto, commiſſit, nè detegatur, propoſitum habens, rem illam dimittendi, vel ſtatim veniam obtinendi, ad habendam, ſuo non manifeſtato peccato. in his, & ſimilibus caſibus, non peccat, niſi tantum venialitèr; ſi aliàs, ſit ſemper paratus ſuo Prælato, tradere quotiès intelligeret, illum non ei conceſſurum. 37

Quæ ſanè, aſſertio eſt valdè adnotanda, & memoriæ retinenda, pro ſpirituali conſolatione Regularium vtriuſq; ſexus, qui vt plurimùm, ignorantèr, & inconſideratè magis, quàm animo deprauato, aut cupiditate, aliquas deſumunt eleęmoſynas, & illas expendunt liberalius quàm par eſt, quod non diſpliceret ſuis Prælatis, licèt, id ſciant, aut retinent non mala voluntate, & malo fine, quò ad dominium, & proprietatem, ſed potius, vt facilius, & commodius, cum licentia ſui Superioris expendere, & illis vti 38

valeant,

valeant,&c.nõ peccant lethalitèr.vnde ſemper Regularis vtriuſq; ſexus habere debet in his voluntatem conformem ſui Prælati, & cum prompto animo ſemper reſignare, & ſpendere omnia cum bona licentia ſui Prælati.

Doctorum Allegationes.

39 *Docent hanc noſtram Theſem Petrus Nauarr: lib. 2. de reſtitut: cap. 1. num. 171. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 29. art. 5. Medina, in ſuis quodlib. 8. quodlib. Fauſtus, q. 126. num. 3. vbi ſuprà, cum aliȷs recitatis, & dicendis.*

CONCLVSIO XV.

40 Regulrais vtriuſq; ſexus, qui manè eſt confeſſus, ac toto tempore lætus fuit, & ſequenti mane eſt mortuus repertus in cella, clauſo oſtio cum laqueo ad collum appenſo quaſi genuflexus nõ pendens, in Eccleſia ſepeliri poteſt.

41 Nàm eſt præſumendum benè de recentèr confeſſo, & abſoluto, & maxime quandò certò non conſtat an ſibi ipſe mortem intulerit.

Doctorum Allegationes.

42 *Sic Nauar: reſpondit, conſultus in facti contingentia, lib. 3. conſil. tit. de ſepultur. conſil. 2. Portellus, tom. 2. de dub. regular: verb. ſepultura, nu. 1. cum aliȷs ſuprà relatis, ac referendis.*

CONTROVERSIA VII.

AN Sepultura ſint priuandi Infans in mortis articulo baptizatus, in Vmbilico, aut per capillos; Clericorum percuſſores; Clerici Concubinarij, qui ſemel in anno non ſunt confeſſi, nèc communicati in Paſchate, & de his ſimilibus, plura curioſa reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Infans in mortis periculo, ſeu articulo manens, & fuit in Vmbiculo, vel per capillos baptizatus; cum alibi adhiberi non poſſet baptiſmus, in his, & ſimilibus caſibus, cum baptizatus cenſeatur, non eſt proindè ſepultura priuandus.

CONCLVSIO II.

2 Decedentes ſine annuali confeſſione, & communione publicè, & abſq; ſignis doloris, & pœnitentiæ, & abſq; parochi conſilio non prorogarunt hæc recipere ſacramenta, ſunt ſepultura priuandi per *cap. omnis vtriuſq; ſexus, de pœnit: & remiſſ:*

3 Conſtat aſſertio ex verbis *Rituali Romani, S. de exequȷs, vbi hæc*

haben-

Digitized by Google

habentur ij, de quibus publicè conſtat, quòd ſemel in anno non ſuſceperint Sacramenta Confeſſionis, & communionis in Paſchate, & abſq; vllo ſigno contritionis obierint, Eccleſiaſtica carere debent ſepultura. ibi ſatis. quòd eſt tamen, certè intelligendum haud quandò hoc eſt in ſua parochia occultum.

Signa contrictionis eſſe poſſunt, ſi in mortis articulo, ſi ſe emendaſſent, confitendo, & communicando, ſeu hæc Sacra- 4
menta pętendo; ac cætera ſigna pœnitentę dederint, niſi aliàs aliqua rationabili cauſa, ſe abſtinuerint cum parochi venia, à recipiendis his Sacramentis in Paſchate.

Ad probandum verò, quòd dederint, contrictionis ſigna, ſuffi- 5
cit vnum teſtimonium, *ex cap. qui recedunt 26. q. 6.* quòd eſt intelligendum, quandò peccatum non eſt occultum, ſed manifeſtum, & publicum in parochia; quoniam ſi dubium eſſet, aut occultum, eſt contrarium aſſerendum; quia tunc eſt ſepeliendus in Eccleſia; Non enim eſt manifeſtandum peccatum alterius, quòd eſt occultum.

In præſentia enim, locum non habet in illo, qui debito tem- 6
pore confeſſus eſt, ac poſteà cauſali morte ex improuiſo præuentus, ſine confeſſione mortuus eſt; quam tamen per annum non contempſit; nec ſimilitèr, in eo, qui certè intrà annum non eſt confeſſus; tamen hoc eſt occultum, vel dubium.

Doctorum Allegationes.

Auctores ſunt harum noſtrarum aſſertionum cum ſuis annexis, Iacobus
Marchantius, in ſuis qq. paſtoral. tract. 2. de baptiſmo, cap. 1. q. 1. caſ. 2. 7
& tract. 5. cap. 3. q. 4. caſ. 3. Diana, p. 5. tract. 3. reſolut. 15. & 190. D. Antonin. p. 3. tit. 10. cap. 5. §. 9. Syluest. verb. ſepultura, nu. 10. verſ. 2. Abbas, in cap. ſacris, de ſepultur. Lauorius, cap. 12. nu. 21. & 24. & 25. tit. 2. tom. 1. variar. lucubrat. Nauarr. conſil. 6. de ſepultu. Vgolinus, de offic. Epiſco. p. 1. cap. 17. nu. 4. verſ. 3. Barboſa, de parocho, cap. 26. nu. 46. Genuenſis, cap. 61. nu. 2. Villalobos, tom. 2. ſumm. tract. 3.1. difficult. 2. num. 4. Layman, lib. 4. tract. 10. cap. 22. num. 11. & alij.

CONCLVSIO III.

Publici, ac notorij omnes Clericorum percuſſores etiam nulla 8
facta denunciatione, ſeu declaratione, quòd iniuſtè vtiq; excommunicati fuerint: *ex extrauaganti ad euitanda ſcandala, Martini V. de ſepultur. & cap. ſanè 24. q. 2. cap. in noſtra, de ſepultur. ſepultura priuantur, decedentes cum tali excommunicatione.*

Doctorum Allegationes.

9 *Affirmant hanc noſtram concluſionem Nauarr: in manuali, cap. 27. num. 55. & conſil. 25. de ſent: excomu: Mart: Italus, de Immunit: Eccleſiaſt: lib. 1. cap. 45. §. 4. num. 3. Lauorius, num. 3. cap. 12. tit. 2. vbi ſuprà, & alij nominandi.*

CONCLVSIO IV.

10 Clericus, vel Sacerdos, qui in Eccleſiam excommunicatum admiſit, moriens abſq; pęnitētia, Eccleſiaſtica ſepultura priuatur; *ex clementina 1. de ſepultur: in 6. cap. eos.*

CONCLVSIO V.

11 Clerici Concubinarij notorij, ac manifeſti, impænitentes morientes, priuantur ſepultura, *cap. quæ ſi non, & cap. quibus, 13. q. 2. & cap. placuit. 23. q. 5. in fine.*

CONCLVSIO VI.

12 Meretrices, quæ ſe publicè exponunt lupanari, quàmuis ſigna præſtiterint doloris, ſi moriantur, adhùc ſunt priuatæ ſepultura, in odium criminis notorij, & manifeſti: *ex cap. recedunt. 26. q. 6.* Quod ſi parocho conſtet, Meretrices in animum ſuum induxiſſe, ſe velle ad Deum conuerti, licèt, in lupanari manſiſſe, ſi caſtè vixiſſe, in tali caſu valent, morte præuentæ, in ſepultura Eccleſiaſtica ſepeliri, & ad hoc probandum ſufficit vnius Teſtis dictum *ex d. cap. qui recedunt. 26. q. 6.*

13 Si Meretrix, in Paſchate confeſſa eſſet ſua peccata, & ſacrā communionem ſumpſiſſet, & occiſa poſteà fuiſſet in domo ſui Amici, non eſt priuanda ſepultura; cum non conſtet in peccato mortali mortuam eſſe: nàm potiùs credi veriſimilius debet, illam deduxiſſe ad vindictam ſumendam de iniuria aliqua, quàm ad meretricandum; & fas eſt opinari ſigna contrictionis dediſſe illam, *Ieſus* nomen pronunciando, & alia exteriora ſigna pænitentiæ oſtendiſſe, dum interficeretur niſi in contrarium conſtet, impenitentem deceſſiſſe.

Doctorum Allegationes.

14 *Tradunt hanc aſſertionem noſtram, cum ſuis annexis, Nauarr: conſil. 4. lib. 3. de ſepult. Medices, p. 1. p. 11. num. 31. Lauorius, num. 18. cap. 12. tit. 2. vbi ſuprà, Turrecremata docet quintam Theſem, in cap. præter. 6. concluſ: 6. diſt: 32. Nauar: in ſumm: cap. 25. nu. 8. Comitolus, lib. 1. q. 58. reſponſ: moral. Barboſa, de parocho, cap. 26. nu. 15. verſ: 140. Marchantius, tract: 5. de moribūdis, cap. 2. q. 4. fol. mihi 636. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 99. poſt medium, & alij nominandi.*

Vnus,

Vnus autem ſufficit Teſtis fide dignus, qui teſtetur Meretrices, & Concubinarios decedentes, ſigna doloris dediſſe, vt ſepultura non careant Eccleſiaſtica.

CONCLVSIO VII.

Sepultura Eccleſiaſtica eſt priuandus omninò, qui in actu venereo, morbo correptus, loquelâ amiſit, & poſteà moritur abſq; ſignis doloris, & pœnitentiæ. 15

Adulter, & Adultera pari modo, infraganti crimine interfecti, abſq; ſignis contrictionis, & nullus fide dignus hoc teſtatur, oſtendiſſe.

Concubinarius, & Concubina, ſi mortui inuenti fuerint ſimul in peccato mortali venereo, nullus fide dignus atteſtans, eos actus pœnitentię feciſſe, ſepultura priuantur.

Horum omnium eſt ratio adequata: quia Eccleſię non conſtat, 16
tales manifeſtos peccatores oſtendiſſe ſigna doloris, & actus pœnitentiæ feciſſe, per perſonam fide dignam.

Doctorum Allegationes.

Tenent aſſertionem hanc noſtram cum ſuis annexis, Nauarr: lib. 1. 17
conſil. 6. de ſepultur: Portellus, de dub. regular: verb ſepultura, num. 1. Layman, lib: 4. tract: 10. cap. 12. num. 11. Villalobos, tom. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 3. num. 10. Naldus, in ſumm: verb. ſepultur: nu. 6. & 7. Syluest: verb. ſepultur: q. 9. verſ. 70. Marchantius, tract: de moribund: cap. 3. q. 4. fol. mihi, 639. Diana, p. 5. tract: 3. reſolut: 99. Lezana, tom. 4. verb. ſepultura, quòad Regulares, num. 24. & cæteri de communi ſententia, Bermon: de publ. concubin: verb. notorium, nu. 17. Decianus, tract: criminal. lib. 6. cap. 21.

CONCLVSIO VIII.

Peccatores occulti, ſi hæretici, aut excommunicati non ſint, 18
priuandi non ſunt ſepultura Eccleſiaſtica: quia cui viuo non cõmunicauimus, nèc mortuo communicare debemus; *cap. ex parte, extra de ſepultur:* niſi poſt mortem appareat, quarè ei in vita communicandum non erat, ideſt, ſi poſt mortem de hæreſi conuincantur. 249. 2. *cap. ſanè.*

Quę, equidem Regula, *cui non communicauimus viuo, nèc mortuo* 19
communicare debemus, cap. fabris de ſepultur: cap. 1. 249. 2. eſt vera, niſi poſt mortem appareat quare viuo communicandum eſſet. *cap. à nobis, de ſent: excommunic.*

Doctorum Allegationes.

Sequuntur communiter Doctores in allegatis iuribus, Hoſtienſ: in ſumm: 20

de ſepultur: num. 4. Lauorius, num. 47. cap. 12. tit. 2. vbi ſuprà, cum reliquis citatis, ac citandis.

CONCLVSIO IX.

21 Suſpenſi furca, vel alio modo mortui ob ſua ſcelera, ſi impenitentes deceſſerint, carent ſepultura; ſi verò hi ſuſpenſi, vel aliàs, iuſſu Iudicis necati, ſi ante mortem ſacramenta ſuſceperint, vel ſaltem fuerint confeſſi, humandi ſunt in ſepultura Eccleſiaſtica, cum ſolemnitate miſſæ, & aliorum, *ex cap. quæſitum 13. q. 2.* quia Rei criminis non prohibentur ſepeliri. *L. obnoxios, Cod: de Religio: & ſumpt. funer: l 1. ff. de cadaueribus punitorum.*

Doctorum Allegationes.

22 *Tuentur hanc noſtram Theſem cum ſuis annexis, Menochius, de arbitr: Iudic: lib. 2. centur: 4. caſ: 387. Lauorius, num. 51. cap. 22. tit. 2. vbi ſuprà, cum cæteris allegatis, & allegandis.*

CONCLVSIO X.

23 Præfati ſuſpenſi mortui contriti, minimè gentium in patibulo teneri debent, ſed petentibus tradi ſepulturam, ac Iudices denegantes, mortalitèr peccant.

Doctorum Allegationes.

24 *Tradit hanc Theſem Baldus, in cap. 1. §. iniuria, de pace, iuramento, firmanda, vbi poſtquam caſus enumerauit, in quibus pœna furcæ imponitur, & text: adducit in l. capitalium, §. famoſus, ff. de pœnis, inquit, quòd non debent in patibulo remanere vltra eundem diem, ex Deuterono: cap. 21. in fine, & ex Ioſuè, cap. 8. & dùm ius diuinum adeſt, conſuetudo nulla in contrarium valet, nec excuſat, cap. final. de conſuetudine; & Romana Eccleſia, quæ eſt cæterarum Eccleſiarum Mater, hoc ad vnguem obſeruat.*

25 Horum autem Corpora, abſq; Principis venia, minimè ſunt accipienda, de cuius iuſſu, ſuſpenſa reperiuntur. nàm quandoq; vt cæteris exemplum, & terrorem præſtent, ſolent in patibulo relinqui, & Princeps facilis eſſe debet, ad talem præſtandam licentiam. *L. 1. & 2. ff. ad cadauer: punit:* ſic namq; petitum fuit Corpus Ieſu D. N. à Pilato, & poſteà de Cruce depoſitum, & ſepulturæ traditum. *Ioan: cap. 24. Ità Hoſtienſ: in ſumm: de ſepultur: §. 4. l. 2. de cadauer: punit: Gloſſa, in d. cap. quæſitum, Iulius Clarius, lib. 5. §. final. q. 100. ſuæ praxis criminal. Gomez, cap. 14. de delict: Farinaccius, in ſua praxi criminal. & alij dicendi.*

CONCLVSIO XI.

26 Suſpenſi cadauer, cum Principis licentia, licitè dari poteſt

Medi-

Medicis pro Anotomia; *ex l. Reipublic: ff. de iniur: & ipſius, etiam, ſuſpenſi.*

Doctorum Allegationes.

Autumant aſſertionem hanc noſtram Sylueſt: verb. ſepultura, num. 9. Ludouic: in l. 1. ff. ſolut: matrimo: Anton. Gomez, tract: de delict: cap. 14. Menochius, lib. 2. de arbitr: Iudic: centur: 3. caſ: 285. Ripa, tract: de peſte, num. 143. Bertachinus, verb. cadauer: Clarius, q. 100. & ſuus commentator, praxis criminal. Lauorius, cap. 7. num. 30. tit. 2. vbi ſuprà, Bartolus, in l. final. ff. de cadauer: punit: noluit hanc quæſtionem reſoluere, Anania, in cap. fures, extrà de furtis, num. 3. ait, quòd dubitari videt, an Medici in foro conſcientiæ retinere valeant aliquid de pinguedine hominis dati ad anotomiam, vt alijs mederi poſſint. 27

CONCLVSIO XII.

Parochus quamuis prohibere valeat, nè punitorum Cadauera alibi, quàm in ſua parochia ſepeliantur, habens ſuam rationem fundatam in iure vt ſic liceat, omnes Chriſti fideles in ſua parochia ſepeliantur, in ea decedentes; Attamen, quià in Ciuitatibus, ac locis, in quibus ſepeliuntur, adſunt Eccleſiæ particulares adhunc effectum conſtructæ; idcircò apparet, vt de conſuetudine præſcripta, & praxi, amplius parochos minimè poſſe talia cadauera impedire, nè in deſtinatis Eccleſijs tumulentur. 28

CONCLVSIO XIII.

Interfectorum, aut aliàs, violenta morte Necatorum Corpora non ſunt ad Eccleſiam portanda, niſi prius vulneribus inſpectis à Seculari curia, vel Eccleſiaſtica, ſeu aliàs per vim illatæ mortis indicamenta probaſſe, ac niſi fortaſſe ob prolixam miniſtrorum moroſitatem, ac tarditatem facti contingentia ſuaſerit. 29

CONCLVSIO XIIII.

Cadauere humato, eius inſpectiones minimè fieri debent, niſi de curiæ Epiſcopalis venia; *ex cap. cum Eccleſia, de Immunit: Eccleſiaſt: cap. decet, §. ceſſent, in 6.* ac Diœceſanus concedere poteſt licentiam Iudici Laico, corpus exhumandi occiſi ab Eccleſia, eo fine capiendi informationem delicti in genere, abſq; Irregularitatis metus incurſione. 30

Nàm cum huiuſmodi actus ſit remotiſſimus, ac ſuapte natura non directus ad mortem, vel mutilationem; quià ad Irregularitatem incurrendam, quæ inducitur ex defectu perfectæ lenitatis, requiritur, vt actus, qui fit, ſit cauſa proxima directa ad mortem, vel mutilationem, non cauſa remota, vt communiter edocent 31

Docto-

Doctores in materia de Irregularitate, & ſicut Iudex Secularis tenetur Epiſcopi Iuriſdictionem adiuuare, & ſuum brachium ei præſtare, *cap. 1. de offici: ordinar:* pari modo, Diœceſanus tenetur brachium ſuum præſtare Iudici Seculari, aliàs, poteſt de re iſta ad Metrapolitanum appellare, & ad Nuntium.

Doctorum Allegationes.

32 *Tenent aſſertionem cum ſuis annexis, Nauar: in ſumm: cap. 27. nu. 211. Maiolus, de Irregularit: Sotus, de iuſt: & Iure, q. 1. art. 9: lib. 7. Genuenſis, cap. 42. nu. 100. Lauorius, cap. 7. nu. 31. tit. 2. vbi ſuprà, cum alijs, in tract: de Irregularitate.*

CONCLVSIO XV.

33 *Qui in vita nequeunt in Ciuitate morari, poſt mortem ad ſepulturam reduci non valent, ex l: ſi quis in Inſula. ff. de cadauer: punit: quem textum, Bartol:* autumat, eſſe ſingularem, ac proindè valde eſt adnotandum in hac materia.

CONCLVSIO XVI.

34 Vſurarij publici, ac notorij, & manifeſti, carent ſepultura, niſi alienum reſtituantur, ſeu idoneam dederint cautionem, de reſtituendo. *cap. quia, de vſurijs, cap. quamquam, eod. tit. de vſur: in 6. ex clement: 1. de ſepultur: cap. quæ, in omnibus, de ſepultur: in 6. & cap. 1. & 2. de ſepultur: in 6.*

35 Dicitur, autem, manifeſtus Vſurarius, qui conuincitur ex ſuis ſcripturis, vel ad hoc tenet publicam menſam paratam.

Doctorum Allegationes

36 *Communiter ampleċtuntur Doctores in citatis Iuribus noſtram Theſim cum ſuis annexis, Gloßa, in d. cap. quamquam, de vſuris in 6. verb. manifeſti, Nauarr: conſil. 4. & 5. de ſepultur: & cap. final. de ſepultur: Lauor: num. 16. cap. 12. tit. 2. vbi ſuprà, verſ. 4. Couarruu: lib. 3. variar: reſolut: cap. 3. num. 9. verſ. 12. Galganetus, de iure publico, lib. 3. tit. 109. num. 37. Poſſeuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. Sayrus, in claui regia, lib. 10. cap. 5. tract. 10. num. vlt. Vgolinus, de offic. Epiſcò. cap. 17. num. 4. verſ. 5. p. 1. Barboſa, de parocho, num. 42. cap. 26. cum alijs dicendis*

CONCLVSIO XVII.

37 Vſurarij ſi dum deceſſerunt, ſigna dederint pœnitentiæ, valet in ſacro ſepeliri, ſed prius hæredes, ad quos bona peruenerunt, debent cenſuris compelli, vt prò illis ſatisfaciant. Et licèt vſurarij mandauerint, reſtitui vſuras, in vltima voluntate; tamen adhùc carere debent ſepultura, donec plenariè fuerit ſatisfactum; etſi

hære-

hæredes parati fuerint reſtituere, vel pro reſtitutione voluerint dare cautionem, etiam adhùc non ſunt in ſacro humandi, niſi ipſi Vſurarij reſtitui mãdauerint, per dictum *cap. quamquam de vſuris, in 6.* nàm in peccato deceſſerunt; quòd eſt quippè, intelligendum, niſi aliàs de mortui contrictione appareat, *ex cap. qui recedunt; 26. q. 6. cap. à nobis, 1. de ſententia excomu:* & docent hanc concluſionem noſtram omnes relati ſuprà, *num. 36. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO XVIII.

Vſurarios manifeſtos publicè excommunicatos, & nominatim interdictos in Eccleſijs Regularium humatos de facto quocumq; modo, Diœceſanum minimè gentium poſſe dishumare facere, & procùl proijci, quia proindè eſt, ac ſi non eſſet in ſua diœceſi: ſed benè valet Epiſcopus remedium præſtare, vt ſcilicèt impediat ſepulturam, antequàm corpus ad locum exemptum ducatur; quia cum in ſuo delinquatur territorio, obuiare valet, & ipſos in loco priuato ſepelire facere. 38

Doctorum Allegationes.

Docent aſſertionem Panormitanus, in capit: ſacris, de ſepulturis in 6. Syluest: verb. ſepultura, num. 16. & Rodriquez, in qq. enucleatis, reſolut: 128. num. 24. & Barboſa, cap. 26. num. 42. de parocho, fundati, in clement: 1. de ſepultur: autumant, Diœceſanum poſſe dishumare facere, & procul proijci, quòd non eſt improbabile. 39

CONCLVSIO XIX.

Defunctorum corpora exenterata, ac diuiſa, & immanitèr diſcerpta, vt oſſa à carnibus ſeparata, in ſacro ſepeliri nequeunt; *vt Bonifat: VIII. per ſuam extrauagantem incipientem, deteſtandæ, de ſepultur: in 6.* & qui ſic talia corpora exenterarunt, ipſo Iure manent excommunicati, & ſic decedentes impœnitentes, & excommunicati, carent ſepultura. 40

Nec mirum eſſe debet, ſi defunctus abſq; ſua culpa, pœna ſepulturæ priuetur, cum ſic ſit immaniter exenteratus; quia hoc fit ex ſequela delicti præcedentis; ſicut etiam honor ſit ei, ex ſignis, quæ in eo apparuerunt, viuente; *cap. à nobis, de ſentent: excommunic:* 41

CONCLVSIO XX.

Corpora illorum, qui ſepultura priuantur Eccleſiaſtica, ſunt ità longè ab Eccleſia ſepelienda, vt Clericorum canentium voces, indè minimè audiri valeant. 42

Docto-

Doctorum Allegationes.

43 *Ità aſtruit hanc noſtram aſſertionem Abbas, in ſacris num. 3. de ſepulturis, Lauorius, nu. 66. cap. 12. tit. cum alijs recitatis, ac recitandis.*

CONTROVERSIA VIII.

AN in Torneamentis, ac Duello decedentes, ſepultura careant Eccleſiaſtica? vbi multa curioſa ſcitu digna ad rem reſoluuntur alia.

CONCLVSIO I.

1 Morientes omnes in torneamentis carent ſepultura, licèt pœnitentiæ ſigna dederint, ſicut etiam, congredientibus ad certandum cum Tauris, & alijs Ferijs in ſpectaculis, eſt ſepultura interdicta. *Ex cap. 1. & 2. de torneamentis, & ex conſtitutione Pij V. incipiente, de ſalute; & eſt 48. in ordine, prima die Nouembris, in lucem data. 1567. & ſeſſ: 24. cap. 19. de Reformat: Trid: Concil. atq; ex Rituali Romano, Pauli V. tit. de exequijs.*

Doctorum Allegationes.

2 *Docent aſſertionem hanc noſtram Hoſtienſ: cap. 1. extrà de torneam: vbi aſſerit, quòd etiamſi, vbi vulnus lethale accepit, & poſteà ſuperuixerit, ac pœniteat, & receperit omnia ſacramenta, tamen perpetuò carebit ſepultura, in aliorum exemplum, ac terrorem; Turrecremata, in cap. nullus. 13. q. 2. num. 9. & ſeqq. Roſella, verb. ſepultura, num. 4. Piſanella, nu. 11. ibid: Sylueſt: nu. 9. verſ: 2. Lauorius, cap. 12. nu. 16. tit. 2. Nicolaus de plut: tract: de cenſur: q. 4. cap. 13. tom. 3. fol. mihi, 4111. Nauarr: lib. 5. conſil. 5. de torneam: Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 68. art. 2. verſ: 10. Vgolinus, de offici: Epiſco: cap. 17. nu. 4. p. 1. Poſſeuinus, de Curato, cap. 14. num. 4. verſ: caret, Barboſa, de parocho, cap. 26. num. 45. Gauantus, verb. ſepultura, num. 23. Gratianus, tom. 3. cap. 410. nu. 1. in ſuis forenſ: diſceptat: & cæteri omnes.*

CONCLVSIO II.

3 Decedentes in duello, & ſignis contrictionis, & confeſſione ſacramentali facta, & datis, adhuc carent ſepultura, in deteſtationem duelli, *ex Trid: Concil. cap. 19. ſeſſ. 25. de Reformat: verbi careat*, niſi ſpeciali modo Papa diſpenſet.

4 *1 Probatur authoritate. S. Congregat: quæ ſic declarauit, & obſeruat Sacra pœnitentiaria, quæ in facultatibus abſoluendi in caſibus duelli, de incurſis, ſeù commiſſis, vſq; ad diem receptionis literarum, declarat abſolutionem non ſuffragari, quò minùs Eccleſiaſtica ſepultura careant, ſi ex duello decedant.*

2 *Ex verbis Rituali Romani Pauli V. tit. de exequijs, vbi ità dicitur Negatur Eccleſiaſtica ſepultura morientibus in duello, etiam ſi ante obitum dederint ſigna pœnitentiæ. ergo.* 5

3 *Ex d. cap. de Torneam: vbi hæc habentur: ſi quis eorum, ibi mortuus fuerit, quamuis ei poſcenti pœnitentiam, non negetur, Eccleſiaſtica tamen ſepultura careat:* ſed duellorum vſus deteſtabilior eſt Torneamentorum vſu; quià in hoc eſt ſolum vires oſtentādi in torneamentis, & in duello occidendi ad inuicem homines. ergo. 6

4 *Ex Bulla die. 2. Septembris emanata, 1592. Clementis VIII.* qui vult vt perpetuò careant ſepultura, *iuxtà decretum dictum Trid: Concil. ſic in ea Bulla ait. Perpetuò priuatos eſſe volumus ſepultura Eccleſiaſtica, vel careat,* vbi in omnium ſententia Doctorum, illa verba, *priuatos eſſe volumus, &c.* importat pœnam latæ ſententiæ, *vt Tiraquellus, in L. ſi vnquam, verb. reuertatur, nu. 16. Barboſa, de clauſulis, & dictio: verb. careat, Alexand: Peregrinus, q. 7. nu. 4. de duello.* 7

Et ampliatur concluſio, etiam ſi fuerint prouocati, & qui conſilium, & auxilium dederint duellandi, tam in iure, quàm in facto, aut aliá quacumq; ratione ad id quemquàm ſuaſerint; nèc non Spectatores excommunicantur, ac perpetuæ maledictionis vinculo tenentur, ac perpetuò ſepultura carent. 8

Doctorum Allegationes.

Tradunt communitèr Doctores noſtram hanc Theſem, & omnes relati nu. 2. & inſuper Homobonus, de bonis, tom. 2. p. 7. reſponſ: caſ: conſci: citans alios, Sanchez, in ſuis diſp: ſelectis, diſp: 63. num. 9. Barboſa, tom. 2. collectan Doctor: *tit. 13. fol. mihi, 500. & 501. Galeus, in Margarita caſuum conſci: verb. ſepultura, Martinus Carillo, p. 2. cap. 4. num. 55. Reginaldus, lib. 22. nu. 76. verſ: accedit, in ſua praxi, Ugolinus, vbi ſuprà, Gratianus, cap. 120. in ſuis diſceptat: Diana, p. 4. tract: 4. reſolut: 192. Theſaurus, cap. 3. de duello, p. 2. ſuæ praxis, Alexander Peregrinus, de duello, q. 7. num. 4. Lezana, verb. duellum, nu. 14. tom. 3. cum alijs.* 9

CONCLVSIO III.

Duellum formatum committentes, vel prouocantes, ſeu cooperates quicumq; incidunt in Bullam Pij IIII. quæ incipit, *Illa conſtitutio, quæ à prædeceſſoribus, &c. & eſt 21. & Gregorij XIII. incipit: ad tollendum. 78. & Clementis VIII. incipit: Illius vices.* vbi quamuis de duello formato loquatur, attamen per alias Bullas anteriores, eſt extenſa cum ſuis pœnis ad duellum minus ſolemne, ſeu diffidationem. 10

Doctorum Allegationes.

11 *Suffragantur huic Theſi Sanchez, lib. 2. ſumm: cap. 79. num. 27. Cherubinus, ad Bullam dictam Pij IIII. Scholiaſtes Diaz, in ſua praxi, cap. 104. nu. 32. Barboſa, in cap. 1. de Clericis pugnantibus in duello, num: 3. Theſaurus, p. 2. ſua praxis, Eccleſiaſt: cap. 2. num: 1. & alij allegandi.*

CONCLVSIO IIII.

12 Qui in ipſo Duelli conflictu vulneratus, & idcircò, poſt vnã horam, vel in ipſo die, aut altero die moriatur, & accepto ſacramento confeſſionis, & ſignis datis pœnitentiæ, adhuc non poteſt in ſacro ſepeliri, ſed omninò caret ſepultura Eccleſiaſtica, ſi nõ adeſt Sedis Apoſtolicę licentia, ſepeliendi in ſacro, ſpeciali.

13 Colligitur expreſsè *ex cap. 19. Trid: Concil: ſeſſ: 25. verbis: etſi in ipſo conflictu*, quæ verba *ſic declarauit Sacra Congreg:* nàm aliàs, fruſtrà eſſet impoſita talis pœna; & ità tenet in praxi ſacra pœnitentiaria, & expreſsè habetur *in Bulla Clementis VIII.* & Ratio eſt formalis; quià in eodem conflictu dicitur mori, qui ex vulnere recepto in duello, poſteà moritur: ſicut dicitur, Eccleſia ſanguine polluta, ſi quis in Eccleſia eſt vulneratus, licèt in Eccleſia ſanguinẽ non effudit, ſed extrà illam: ergo vera aſſertio.

14 2 Probatur, quia in caſu duelli non eſt neceſſe, vt mortuus ſit in ipſo duello, vel extrà illud poſt paucos dies ex vulnere tamen ſumpto mortali, in ipſo duello, vt ad euitandum illum, vt excõmunicatum, & careat ſepultura perpetuò ſit nominatim declaratus; *iuxtà Martini V. extrauagantem*; quia eſt eadẽ ratio totalis, in tali caſu, ac de pcuſſore clerici notoriè. ergo vera cõcluſio.

Doctorum Allegationes.

15 *Defenſores huius noſtrę Theſis ſunt Homobonus, de bonis, Peregrinus, num. 9. Theſaur: num. 11. in dictis locis, ſuprà, Duuallius, ad 2. 2. D: Thom: tract: de charitate, q. 17. art. 1. Bonacina, de cenſur: extrà Bullam Cœnę, diſp: 2. q. 3. pun: 48. nu. 22. & praxis pœnitentiaria Romanæ, & eſt ad mentem Trid. Concil. & dictarum Bullarum:*

16 *Non reticeam tamen, contrarium aſſerere Sanchez, in ſelectis ſuis diſp: diſp. 36. nu. 9. Hurtadum de Mendoza, in 2. 2. D: Thom: diſp: 170. ſect: p. §. 21. & 22. num. 128. Diana, p. 2. tract: 16. reſolut: 54. & p. 4. tract: 4. reſolut: 192. & p. 5. tract: 3. reſolut: 99. ad finem, & reſolut: 141. & horum ratio eſt; quia pœnæ ſunt reſtringendæ, & non ampliandæ, quæ ratio ſanè in pręſentiarum non militat; quia legislatores relati ſic ſanſerunt, & voluerè ad exemplum, & Terrorem aliorum, & ſe-*

& ſequitur etiam Portellus, p. 3. reſponſ: moral. caſ: 10. num. 2. vnde ſtandum eſt iuxtà Romanam praxim, Sacræ pœnitentiariæ, vt diximus..

CONCLVSIO V.

Cum defunctis his duelliſtis, ſiue in ipſo duello, ſiue extrà illud, ex vulnere tali accepto in ipſo duello, vt ſepelliantur in Eccleſiaſtica ſepultura ſolùm Sedes Apoſtolica valet diſpenſare, & nullatenus Diœceſanus. 17

Quia Clemens VIII. in ſua Bulla, ponit hanc dictionem, *perpetuò careat ſepultura Eccleſiaſtica*: quæ denotat, ſolùmodo Papam poſſe in hoc diſpenſare, & tenent Authores citati *num. 15. cum alijs dicendis.* 18

CONCLVSIO VI.

Regula eſt vniuerſalis, quòd omnes in torneamentis decedentes ſingulari certamine, & agone Taurorum, & aliarum ferarum; & in duelli conflictu, ſeu exuulnere in illo accepto, ac poſteà, de eo moriantur extrà ipſum duellum, & qui fuerint nominatim excommunicati, ac Raptores, violatores manifeſti Eccleſiarum, quamuis ſigna præſtiterint pœnitentiæ; attamen perpetuò carent ſepultura Eccleſiaſtica. 19

Sunt pœnæ; namq; à Iure impoſitæ; quia ſic morientes cum excommunicatione, & non fuerint declarati abſoluti, iuxtà formã *cap. à nobis. 2. de ſentent: excommunic:* nequeunt in ſacro ſepeliri. Et clarè habetur in tali textu, quòd etiam ſi excommunicatus pœnitentiæ ſigna præmiſerit in mortis articulo; tamen, ſi morte præuentus, abſolutionis beneficium obtinere nequiuerit, licèt ſit apud Deum fortaſſe abſolutus, minimè verò apud Eccleſiam, prò abſoluto habetur. quarè, datur caſus, in quo conceditur ſacramentum, abſq; ſepultura; & hoc euenit, vt magis conſuletur viuis, quàm mortuis, & alij terreantur, & ab his abſtineant, cum viderint illos in campis ſepeliri. 20

Concluſio hęc noſtra intelligenda eſt de illis, qui veniunt cauſa ſe in torneamentis exercendi, non autem de Aſtantibus, curioſitatis gratia, quòd procedit in illis, in quibus hominum mortes, & animarum pericula ſepe proueniunt. 21

Secùs etiam eſt aſſerendum, in currentibus ad *brauium*, quo caſu, rarò hominum mors interuenit.

Doctorum Allegationes.

Tenent hanc noſtram aſſertionem, cum ſuis annexis, Gloſſa, in cap. 1. de torneamentis, Antonuccius, in Catecheſi Neapolitana, fol. mihi, 26. 22

Abbas, in cap. 1. de ſepultur: Nauar: conſil. 1. de torneam: Sanchez, diſp. 36. in ſelect: dub. 7. Poſſeuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. & 5. Mancinus, dub. 31. fol. mihi. 104. de ſepult: Lauorius, nu. 16. 17. & 18. cap. 12. tit. 2. vbi ſuprà, Roſella; verb. ſepultura, 4. num: Piſanella, nu. 11. Syluest: num. 9. Hoſtienſ: cap. 1. de torneam: & alij.

CONCLVSIO VII.

23 Eſt admodum probabile, vt pro Duelliſta mortuo tàm in duello tàm extrà illud, ex vulnere accepto in duello, licèt perpetuò careat ſepultura, Miſſa celebrari poſſit.

24 Cuius eſt ratio, quià dum eſt confeſſus ſua peccata, aut ſigna pœnitentię dederit, benè ſuſpicari de illo poteſt, ideſt, mortuum non eſſe in claro peccato mortali; ergo.

Doctorum Allegationes.

25 *Amplectuntur hanc Theſem Paludanus, in 4. diſt. 20. q. 1. Nauar: in ſumm: caſ. 2. num. 36. & cap. 19. de orat: concluſ: 6. vbi ſic ait: excommunicato non denunciato, Miſsa applicari poteſt ſi ſigna contrictionis oſtenderit, aut ſi mortuus eſt in ijs, ob qua credo eſſe extrà peccatum mortale mortuum. Henriquez, lib. 9. cap. 15. nu. 3. Reginaldus, tom. 2. lib. 32. tract: 1. ſect: 2. nu. 26. Portellus p. 3. reſponſ: moral. caſ: 19. num. 2. Diana, p. 4. tract: 4. reſolut: 129. & alij recitandi.*

CONCLVSIO VIII.

26 In hac materia de ſepultura tradenda Catholico, & de illo dubitatur, an ſit ſepeliendus in ſacro, ſeu ſigna doloris dederit, vel fuerit in claro peccato mortuus, ſeu ſi fuerit Catholicus, vel Infidelis, ſeu excommunicatus denunciatus, & huiuſmodi; ſemper eſt in meliorem partem interpretandum; niſi aliàs adſit in contrarium aliqua probabilitas denegandi ſepulturam; *cap. ſatis, extrà de ſepultur: & cap. non aſtimemus, 23. q. 2. & cap. Eccleſiam, diſt: 1. de conſecrat:*

27 Nàm quibus peccata non ſunt dimiſſa, à ſacris locis, poſt mortem adiuuari nequeunt; quia, *quos peccata grauiora deprimunt ſi ſe ſacris locis ſepeliri faciant, vt de ſua præſumptione iudicentur; cum ſacra loca eos non liberent, ſed etiam de ſua culpa temeritatis accuſent inquit D. Gregorius Papa. tom. 1. lib. 4. cap. 13.*

28 Concluſio autem ſic probatur; Nàm in dubijs eſt Reo fauendum, *per regul: 68. de regul: Iuris, in 6. fauoribiliores.* & hoc etiamſi pars contraria intenta, vt ſepeliatur, appellet; cum in tali caſu appellationi locus dari non liceat, nec debeat; quia Cadauer dilationē non admittit, ob ſui facilem corruptionē, nec eſt appellatio admittenda, quoties res tempore perit. Docto-

Doctorum Allegationes.

Ità autumant noſtram Theſem D: Antoninus, 3. p. tit. 10. cap. 5. §. 9. Molfeſius, tom. 2. ſumm: tract: 33. cap. 8. num. 31. Bonacina, de contract: diſp: 3. q. 21. punc: 2. num. 6. Mancinus, fol. mihi, 516. de ſepultur: Lauorius, cap. 11. tit. 2. num. 155. & cap. 12. nu. 21. & alij nominandi. Et D: Gregori: cap. 54. de his, qui impœnitentes ſunt mortui, & in Eccleſia tumulati, ſunt per demones expulſi, ſic inquit. Quid igitur Sacra loca ſepultis proſint; quandò hi, qui indigni ſunt ab eiſdem Sacris locis diuinitus proijciuntur? 29

CONTROVERSIA IX.

AN excommunicati, Hæretici, illorum Receptatores, Defenſores, Fautores, ac eis credentes, careant ſepultura? vbi alia curioſa ſcitu digna reſoluuntur ad rem.

CONCLVSIO I.

Hæretici, eorum Receptatores, defenſores, Fautores, eis credentes, & qui poſt mortem apparent de hæreſi, ſepultura carent, *ex Bulla Nicolai III. incipit. Nouerint, 1279. emanata.* 1

Conſtat etiam aſſertio ex Rituali Romano, tit. de exequijs, §. quibus. vbi ſic habetur. Negatur igitur Eccleſiaſtica ſepultura Paganis, Iudæis, & omnibus Infidelibus; Hæreticis, & eorum fautoribus, Apoſtatis à Chriſtiana fide, Schiſmaticis, & publicis excommunicatis, maiori excommunicatione, Interdictis nominatis, & ijs, qui ſunt in loco interdicto, eo durante ibi. 2

Et conſtat vtrumq; ex cap. ſanè. 24. q. 2. extrà de hæreticis, & cap. quicumq; de hæretic: in 6. vbi variç pœnç ponuntur contra dantes eis ſepulturam Eccleſiaſticã: & ipſa Eccleſia manet polluta, quouſq; illorum corpora non expellantur ab Eccleſia, & reconcilietur; *cap. Eccleſiam, de conſecrat: diſt: 1.* 3

CONCLVSIO II.

Excommunicati omnes generalitèr, & excommunicati tollerati, ſi publicè innotuerit fuiſſe excommunicatos etiam excommunicatione minori, notoriè ſi fuerint excommunicati. *24. q. 2. cap. ſanè, & extrà de priuilegijs Epiſcò: in 6.* etiam iniuſtè excommunicati notoriè tamen omnes ſepultura priuantur Eccleſiaſtica. 4

CONCLVSIO III.

Excommunicati publicè, ac nominatim, in excommunicatione decedentes, & illi, qui in excommunicatione minori impœnitentes moriuntur, carent ſepultura: *ex cap. 1. clement: 1. de ſepult:* 5

cap. ſacris, eod: tit. cap. is, qui, de ſent: excommunic: in 6. cap. ſanè. 24. q. 2.

Doctorum Allegationes.

6 *Docent has noſtras Theſes, Gloſſa, in cap. literas, de reſt: ſpoliat: D. Antonin: 3. p: tit. 10. cap. 5. §. 8: Nauarr: conſil. 23. de pænit: & in manu: cap. 25. nu. 152. Barboſa, in collecta. DD: in cap. ſacris, nu. 3: in cap. excommunicamus, 13. num. 39: de hæret: & in cap. à nobis, 2: de ſent: excomu: & in cap. ad hæc. 5. de priuileg: & de parocho, cap. 26. num. 4. Lauorius, tit. 2. cap. 12. num. 2. 4. & 9. Maiolus, de Irregularit: cap. 13. nu. 18. Sylueſt: verb. excomu: q. §. 66. Caiet: verb. excomunicatio, cap. 46. Galganetus, lib. 3. tit. 109. num. 35. Henriquez, lib. 13. ſumm: cap. 11. §. 3. & cap. 43. §. 3. Zueda, lib. 6. num. 8. & ſeqq. tit. 18. lib. 4. Poſſeuinus, de Curato, cap. 14. nu. 4. Vgolinus, de cenſur: cap. 9. §. 5. & 6: & p. 1. de offic: Epiſco: cap. 17. num. 4. verſ: 4. Auila, p. 2. de cenſu: diſp: 9. dub. 1. & 6. Theophil. Raynaldus, de monitorijs, p. 2. cap. 3. nu. 7. Blondus, de cenſur: diſp: 4. art. 14. aſſert: 3. Mancinus, dub. 34. fol. mihi. 499. Ioan: de Friburgo, in ſum: confeſſ: lib. 1. tit. 16. de ſepultur: q. 3: item, Sylueſt: verb. ſepultura, nu. 9. verſ: 1. & 10. Hoſtienſ: in ſumm: cap. de ſepultur: & cap. ſanè. 24. q. 2. Gloſſa, in l. etſi contigerit, Lancellotus, de ſepultur: verb. excommunicatorum, Innocentius, in cap. ſacris, Gloſſa, in clement. 1. verb. excommunicatus, & cæteri omnes nominandi, in tract: de cenſuris.*

7 Eccleſia non intendit aliquem fauorem præſtare excommunicato, etiam tollerato, publicè noto, quando indulſit, nè vitetur; nèc poteſt negari quin ſit bonum quoddam, nèc exiguum mortuorum, vt in loco ſacro condantur.

CONCLVSIO IIII.

8 Præfati excommunicati, & homines violentèr interfecti, ſi ante mortem doloris ſigna ſuorum peccatorum dederint, ſunt in Eccleſia, vel Cœmiterio ſepeliendi, ſi perſonæ fide dignæ teſtatę fuerint de viſu.

9 *Ità Sacra Epiſco: & Regular: Congreg: declarauit in occiſione cuiuſdã Ioannis Bapt: Maſtrilli, qui dum excommunicatus manebat, ac occiſus eſſet, idcircò fuit extrà ſacrum humatus: eius conſanguinei ſupplicarunt Sacram Congregation: quatenus ſtante, quòd dictus Maſtrillus, in mortis articulo, pœnitentiæ ſigna dederit, eius Cadauer in ſacro humari ordinauit, & cum eadem Sacra Congregatio ſuper pœnitentiæ ſignis huiuſmodi per Epiſcop: informari voluiſſet; idem Epiſcopus retulit prædictum Maſtrillum, in mortis articulo pronunciaſſe, dicendo;* Madonna Santiſſima aiuta-

aiutatemi. *qua ſtante relatione Sacra eadem Congregatio, prædictum Cadauer Eccleſiaſticæ ſepulturæ tradi mandauit. in vna Nolæ ſub die 19. Iulij. 1629. Congregatione.*

Eadem Sacra Congregatio ſimilitèr declarauit die 16. Nouembris, 1635. ſuper quemdam Presbyterum excõmunicatum, qui ante mortem, doloris, ac pænitentiæ ſigna præbuit: ac proindè ordinauit, vt eius cadauer ab excommunicatione abſolueretur, & in Eccleſia tumularetur, quæ certè duæ declarationes ſunt conformes Iuri cap. à nobis, de ſent: excommuic: & ſi conſtat, iniuſtè fuiſſe excommunicatum, poſt mortem abſolui poſſe ab excommunicatione; & in ſacro ſepeliri. 10

Doctorum Allegationes.

Tuentur hanc noſtram Theſẽ Abbas, & Fœlinus, in d. cap. à nobis, 2. de ſentent: excõmu: Ioan. à Lignano, tract: de cenſu: S. 26. q. 45, nu. 21. Laudorius, num. 6. cap. 12. tit. 2. Barboſa, de parocho, cap. 26. nu. 40. cum alijs nominandis. 11

Excommunicatus enim cupiens in ſacro ſepeliri, videat in mortis articulo omninò, vt Eccleſię reconcilietur iuxtà cap. ſacris, de ſepultur: & ſi copiam Sacerdotis non habeat, ad Deum corde rediens, ſigna veræ contrictionis oſtendat, & ſic ſepultura Eccleſiaſtica non carebit, dum vero corde pœniteat, & Teſtes de talibus ſignis doloris adſint. 12

CONCLVSIO V.

De Iure ſolum Sacerdos *licitè*, ac *validè*, in mortis articulo excommunicatum denunciatum abſoluere poteſt, nulli eſt dubium: Attamen, deficiente illo, non eſt totalitèr improbabile, etiam in mortis articulo Laicum illum abſoluere poſſe; eo fine, hìc, & nunc, nè ſepultura careat, ac Miſſæ prò illius anima celebrentur, & oretur pro eo. 13

1 Probatur aſſertio ſic; Nàm in mortis articulo, vir baptizatus, etiam Laicus, licèt ſit hæreticus, & præciſus, valet ab excommunicatione abſoluere, vt multi Auctores ſtatim citandi, autumant; quia vir baptizatus eſt capax iuriſdictionis neceſſariæ prò abſoluendo ab excomunicatione, in mortis articulo. ergo. 14

2 In omnium ſententia, Clericus primæ Tonſuræ valet in mortis articulò abſoluere excommunicatum. ergo idem eſt dicendum de viro tantum baptizato; quia ſtando in iure diuino, vterq; eſt capax talis Iuriſdictionis. ergo vera concluſio. 15

3 Nàm piè eſt credendum, Eccleſiam huiuſmodi Iuriſdictionem, in eo caſu neceſſitatis, Laico concedere, ſicut in ſimili caſu neceſſitatis concedit Sacerdotibus iuriſdictionem abſoluendi ab 16

omni-

omnibus peccatis; quia ſunt capaces illius abſolutionis. ergo pari modo eſt dicendũ, Laicum eſſe capacem abſoluendi à cenſuris.

17 4 Nàm Laicus in huiuſmodi neceſſitate moribundum abſoluens ab excommunicatione nequit illi nocere, ſed valdè prodeſſe poteſt mortuo, vt videlicèt in ſacro ſepeliatur, & in tali neceſſitate ſpirituali nè deſeratur moribundus excommunicatus, abſq; Laici incõmodo, deficiente Sacerdote, & ipſe Laicus eſt capax, cui Papa volens demandare, poteſt iuriſdictionem conferre, in omnium ſententia DD. ergo in tali neceſſitate, credendum eſt ei demandare, nè moribundus excommunicatus poſt mortem, tantis bonis Eccleſiaſticis priuetur. ergo vera aſſertio.

18 5 Maximus namq; eſt effectus Laici abſolutionis in moribundum excommunicatum; quia videlicèt hęredes, pro eo non tenebuntur Papam adire, nèc excommunicationem prò abſolutione petenda, & poterunt ſic à Laico abſolutum in ſacro ſepeliri, & prò illo Miſſas dicere. vndè non eſt proindè pius parochus damnandus, ſequens talem probabilem ſententiam; maximè, vbi de facili non adiri poteſt àd Iudicem excommunicantẽ, vt ab illo abſolutio impetretur, priuſquam defuncti corpus ſepulturæ tradatur.

19 Et in præſentia eſt aduertendum, vt quotiès abſolutio non eſt à Sacerdote facta à cenſuris, obtineatur poſteà noua abſolutio à Reſeruatore eius ſi commodè fieri poteſt; quia ſi Laici abſolutiò bona, & valida non exiſteret, ſuffragia facta pro mortuo excommunicato non prodeſſent; & ideò hæredes poſt mortem impetrare valent ab illo, ad quem de iure ſpectat abſoluere ab illis cenſuris, quibus innodatus erat mortuus.

Doctorum Allegationes.

20 *Tuentur hanc noſtram Theſim Syluest: verb. Abſolutio. 8. & 9. Angelus, abſolutio. 1. Armilla, ibid: Gloſſa in cap. à nobis, de ſent: excommunic: Cagnolus, in l. Heratius, ff. de regul: iuris; Aſinius, in l. ſcriptus hæres; §. ſed tunc num. 93. ff. de religio: & ſumpt: funer: Dilectus, de arte teſtandi, tit. 9. de ſepultur: §. quo remedio, excommunicatus non careat Eccleſias: ſepultura, Lauorius, num. 6. cap. 12. tit. 2. Ledeſma, tom. 1. ſumm: de excõmunicat: cap. 8. dub. 4. concluſ: 2. alter Ledeſma, p. 4. q. 26. art. 1. Ioan: de la Crux, dub: 4. cõcluſ: 2. in ſuo direct: cõſcis Sancius, in ſelectis, diſp: 4. num. 2. Ioan: Valerus, de differen: vtriuſq; fori, verb. abſolutio, differentia: 13. nu. 2. Auila, de cenſur: p. 2. cap. 1. diſp: 1. dub. 3. Ragucius, in lucerna parochor: q. 124. de Abſolut: Laymann,*

man, lib. 1. tract. 5. p. 2. cap. 6. num. 2. alios citans, Philippus de la Crux, tract. 1. §. 1. de confeſſor: Marchinus, in ſuo tract: de bello diuino, p. 3. cap. 12. num. & ſeqq. vbi aſſerit, omnes teneri, hanc aſſertionem ſequi, Trulleneh, in Bullam Cruciatæ, lib. 1. §. de 7. cap. 2. dub. 5. nu. 7. Sanchez, tom. 1. ſumm: lib. 2. cap. 13. nu. 13. Diana, p. 3. tract: 4. reſolut: 133. & in addict: reſolut: 12. & p. 5. tract: 3. reſolut: 77. & tract: 9. reſolut. 7. & cæteri, de communi ſententia.

OCNLVSIO VI.

Excommunicatus conſtitutus in mortis articulo, quàmuis ſigna doloris, ac pœnitentiæ dederit, ſi ab excõmunicatione minimè abſolutus fuerit, nequit in ſacro ſepeliri; ac proindè à legitimo Superiore, ſi tempus adeſt, petenda eſt abſolutio, quàmuis per Diœceſanum ad ſepulturam Eccleſiaſticam admitti valeat, aliàs, in foro pœnitentiæ abſolutus maneat. 21

Doctorum Allegationes.

Ità aſſerunt hanc Theſem noſtram Syluest: verb. ſepultura, num. 9. Nauarr: conſil. 5. num. 1. & 3. de ſepultur: Sayrus, lib. 2. de cenſur: cap. 3. num. 13. Vgolinus, de cenſur: tabula. 2. cap. 9. Bonacina, de cenſur: diſp: 2. q. 2. punc: 3. §. 3. num. 7. tom. 1. Rubeus, nu. 12. verb. ſepultura, Gauantus, num. 16. ibid: in ſuo manu: Epiſco: vbi affert deciſionem. S. Congreg: Epiſco: & Regular: factam die 17. Maij, 1583. Villalobos, tom. 1. ſumm: tract: 16. difficult: 20. num. 20. Moſcoſus, in ſumm: tract: 16. cap. 7. num. 5. Diana, p. 5. tract: 9. reſolut: 24. 22

CONTROVERSIA X.

AN pœnæ taxatæ ſint prò illis, qui præfatas perſonas in loco ſacro ſepeliunt, à Iure Canonico prohibitum, & etiam, qui fidelium corpora in Eccleſia, vel Cœmeterio tumulata, exhumant, & expoliant?

CONCLVSIO I.

Qui ſcientèr, Paganos, Infideles, Iudæos, Turcas, excommunicatos nominatim, ac publicè Interdictos, Apoſtatas à fide Schiſmaticos, manifeſtos Vſurarios, duelliſtas, & pugnantes in torneamentis, ſepeliunt, vltrà mortale peccatum, quod perpetrant, eo ipſo excommunicati euadunt, & abſolui nequeunt, niſi priùs ad arbitrium Diœceſani, illis, quibus iniuria irrogata fuerit, ſatisfactionem exhibuerint competentèr; nullò ſuffragante indulto, circà prædicta exemptionis, vel quouis alio priuilegio, ſub quacumq; forma conceſſo: in cæteris alijs caſibus, tantũ peccatum mortale cõmittitunt. 1

CONCLVSIO II.

2 Hæreticos, eis credentes, fautores eorum, Receptatores, defenſores ſcientèr ſepelientes in Eccleſia, vel Cœmeterio; ſunt ipſo facto excommunicati; Et tot excõmunicationes incurrunt, quot ſunt ſepulcrorum qualitates. *Clement: 1. de ſepultur: cap. quicumq; de hæretic: in 6.*

3 Qui abſolui nequeunt, niſi condignam ſatiſfactionem dederint, ac proprijs manibus publicè exhumauerint, ea foras proiecerint huiuſmodi damnatorum corpora; quòd ſanè eſt ſeruandũ, quotieſcumq; diſcerni poſſunt, alias, non; cum non expediat, cum excommunicatorum oſſibus fidelium corpora dishumētur. *cap. quoniam, de hæreticis, in 6. & cap. ſacris de ſepulturis.* Nàm ſicut iuſtis in Patria non obeſt nulla ſepultura, vel vllæ; ità impijs in Inferno manētibus, celebris, vel ſpecioſa ſepultura haud prodeſt; Immò grauitèr nocèt. quia in Inferno grauius puniuntur. *cap. cum grauia. 13. q. 2.*

4 Alios verò ſepelientes, à Iure prohibitos in ſepultura Eccleſiaſtica, incidunt in pœnas à ſacris Iuribus inflictas, *in clement: 2. de ſepultur: & mortalitèr peccant, cap. violatores. 25. q. 1.*

CONCLVSIO III.

5 Cooperantes, aſſociantes, terram aperientes, incurrunt excommunicationem tamquam in crimine participantes; quandò videlicèt, tumulatio ſequitur, excommunicatorum, & vſurariorũ.

6 *Nàm aliud eſt ſepelire, ex clement: 1. dicta, aliud exportare, & aliud in Cœmeterio humare, ex d. clement: 1. & cap. ad hæc de pœnis, cap. 11. qui, de ſent: excommu: in 6. cap. ſacris, de ſepultur: & aliud tradere ſepulturæ, cap. quia in omnibus, de vſur: cap. 2. de hæret: & aliud ad ſepulturam admittere, cap. quamquam, de ſepultur: in 6. & aliud, ſepulturæ Clericos intereſſe, cap. ſuper eo, de raptor: aliud corpora, cum pſalmis ad ſepulturam comitari cap. placuit. 13. q. 5. aliud quandò præcipiunt extrà Cœmeterium ſubterrari, cap. cum ad Monaſterium, de ſtatu monachor: aliud, quandò permittitur cum ſilentio tumulari, cap. quod in te, de pœnit. & remiſſ: cum igitur loquatur de ſepelientibus, non videtur proindè, ad alios extendi.*

Doctorum Allegationes.

7 *Sic, namq; aſſerunt Doctores in his citatis Iuribus, has omnes aſſertiones noſtras, Gloſſa, in clement: 1. verbi ſepeliri, Syluest: verb. ſepultura, cum omnibus ſummiſtis, eod: verb. Nauar: in ſumm: cap. 27. num. 137. Caietan: verb. excommu: cap. 46. Bonacina, de cenſur: diſp. 2. q.*

c. q. 2. punc: 3. §. 3. num. 8. cum cæteris allegatis ſuprà, & allegandis.

CONCLVSIO IIII.

Excommunicati denunciati ſi in loco ſacro reperiantur tumulati, ſunt ex humandi, & proijciendi in locum non ſacrum, ſi eorum oſſa diſcerni valeant, aliàs, non; *cap. ſacris, de ſepultur:* ſi Infideles fuerint ſepulti, non ſolum ſunt exhumandi, ſed parietes ſunt etiã radendi, & dealbandi. *cap. Eccleſiam, 1. de conſecrat: diſt: 1.* & eſt reconcilianda Eccleſia. 8

CONCLVSIO V.

Excommunicati euadunt illi, qui ſepelire faciunt excommunicatum nominatim, & cædulatum; cuiuſmodi ſunt hæredes, aut conſanguinei, ad quos hos ſpectat, Rectores, & Clerici Eccleſię, vbi cadauer ſepelitur, & qui manibus proprijs ſepeliunt. nàm huiuſmodi ſepelire dicuntur, quàmuis manibus proprijs hoc non agant; vt probatur, *ex cap. ad hæc de priuilegijs*. licèt mandantes regularitèr non compræhendantur in cenſura lata contrafacientes; tamen in præſentiarum, compræhenduntur, quandò aliàs, eſſet fruſtatoria, vel quaſi talis, vt probatur, *ex cap. ſi ciuitas, de ſent: excommu:* 9

Doctorum Allegationes.

Tradunt concluſ: hanc noſtram, Suarez, tom. 5. de cenſ: diſp: 12. ſect: 4. num. 10. Coninchus, de ſacramentis, diſp: 4. dub. 8. num. 68. Filliuccius, tom. 1. tract: 12. cap. 5. num. 111. Mercerus, de ſacram: in 3. p. D. Thom. q. 21. dub. 7. Megala, p. 3. lib. 2. cap. 6. q. 1. nu. 15. Diana, p. 5. tract: 9. reſolut: 98. Faber, de cenſur: in 4. diſt: 25. q. 1. diſp: 4. æſtimat, tutiorem eſſe illam ſententiam. quæ extendit hanc cenſuram ad comitantes, cantantes, Crucem deferentes, ſepulturam fodeintes, portatores excommunicati mortui, & ſimiles; cum alijs nominandis. 10

CONCLVSIO VI.

Hæreticos notorios non dùm denunciatos, qui in ſacro ſepeliunt in excõmunicationẽ haud incidunt, *ex clement: 1. de ſepultur:* nèc locus ſacer, excommunicati ſepultura, aut hæretici non dum denunciati, violatur. 11

Doctorum Allegationes.

Tenent aſſertionem Nauarr: in ſumm: cap. 27. nu. 137. Henriquez, lib. 3. cap. 11. §. 3. Aegidius, tom. 2. diſp: 14. dub. 10. Auila, p. 2. de cenſur: diſp: 10. dub. 6. Layman, lib. 2. tract: 1. p. 2. cap. 4. nu. 8. Diana, vbi ſuprà, cum alijs dicendis; Nàm eo ipſo, quòd tales non ſunt vitandi, ſed tolerati ſunt, nulla excommunicatio à fidelibus incurritur, ex eorum cõmunicatione, &c. 12

13 *Qui autem poſt mortem de hæreſi conuincuntur, ſunt ſepultura priuati, atq; dishumandi ſunt, ſi decerni poſſunt eorum oſſa. Sic Nauarr: cap. 2. de pœnit: & remiſſ: diſt: 7. Perez, ad l. 4. tit: 4. lib. 8. ordin: fol. mihi, 94. Barboſa in DD. collectan: lib. 3. decretal: tit. 28. de ſepultur: cap. ex parte, num. 6. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO VII.

14 Violantes Sanctorum ſepulcha, eo ipſo manent excommunicati, indè reliquias alienando, non ſolum de locis Vrbis Romæ, ſed etiam in alijs locis extra Vrbem, Reliquias, vtiq; auferendo ſine fractione, vel cum fractione. Corpora enim Sanctorum perpetuò ſepulturę tradita erui non poſſunt, & transferri ſine Papæ licentia, ſeu Ordinarij, aut Synodi, aut Canonicorum Capituli, excepta neceſſitate incendij, vel reparationis, ſeu Altaris mutatione. *cap. corpora, de conſecrat: diſt.* 1.

15 Item, incurrunt in excommunicationem, ſepulturæ transferendæ cauſa, Cadauer exenterans, aut comminuens. Infamiam iuris, ipſo facto incurrunt, & Irregulares fiunt quicumq; de ſepulchro violato, fuerint damnati. *cap. Infames. 6. q.* 1. & hodie, de iure canonico, & ciuili, ſi ſepultura ſit in loco ſacro, cenſetur crimen publicum; quia eſt crimen ſacrilegij; & idcircò damnatus ſit infamis, & Irregularis; & pœna prædicta procedit, & dicitur Violator ſepulchri, ſiuè illud frangat; ſiuè deformet, ſiuè in eo mortuos ſpoliet.

Doctorum Allegationes.

16 *Docent hanc noſtram Theſem cum ſuis annexs, Turrecremata, cap. d. Infames, 6. q. 1. Sayrus, lib. 7. cap. 11. num. 8. Vgolinus, de irregularitat: cap. 60. §. 4. num. 6. l. 1. ff. de ſepulchar: violat: l. infamem: ff. de publ: Iudic: & l. Iuliæ peculatus, per gloſſam, in 8. Lex Iulia, inſtit: de publici: Iudic: Layman, lib. 4. tract: de ſacrileg: cap. 7. num. 8. lib. 4. tract: 7. de feſtor: obſeruat: cap. 5. nu. 17. Menochius, lib. 2. de arb: cap. 389. num. 12. Theſaur. p. 2. ſuæ praxis, cap. 1. ſepulchri violatio, Sanchez, tom. 1. ſumm. lib. 2. cap. 43. num. 25. Genuenſis, cap. 56. nu. 1. & 2. Syluest: verb. ſepultura, q. 13. & cæteri allegandi.*

CONCLVSIO VIII.

17 Spoliantes, & exhumantes fidelium corpora, non ſolum infamiã incurrunt, & Irregularitatem, ſed ipſo facto excommunicati euadunt, & de iure ciuili in pœnam mortis incurrunt; ſi hæc faciãt, ſiuè iuſta cum cauſa ſiuè non, abſq; Iudicis Eccleſiaſtici licentia, veſtes, & anulum auferentes; & ſi exenterant, concidentes, vt ad

alium

alium locum transferant oſſa, & ſimilia, ac eſt Papę reſeruata talis cenſura,

Nàm corpus defuncti fidelis in Eccleſia habetur, & ſepultura, vt in ſua requie, vſq; ad diem Iudicij, & illa violatur, & domus, ac defuncti tabernaculum, ac idcircò pœnam, & ſacrilegij pœnam habent; cum huiuſmodi violatio, & vis in loco ſacro fit, vt dicitur *in l. prætor ait, ff. de ſepulchro violato, §. aduerſus eos.* 18

Doctorum Allegationes.

Ità antumant noſtram Theſem, Tolet. lib. 1. ſumm. cap. 36. §. 7. Suarez, tom. 5. de cenſur. diſp. 22. ſect. 5. Thoſaur. p. 2. cap. 2. vbi ſuprà, Lezana, tom. 4. verb. ſepultura quòad Regulares, num. 21. Baſſeus, in ſumm. verb. ſepultur. nu. 1. & cæteri ſuprà relati, & nominandi. 19

CONCLVSIO IX.

Sepelientes corpus fidelis occultè, extrà Eccleſiam, ob aliquem finem; de iure ciuili, adeſt mortis pœna; de iure canonico, ſunt ipſo facto excommunicati. 20

Cuius eſt ratio; quia hoc fit ſemper ad aliquod magnum delictum occultandum, ſeu peſtem occultandam, vt ſæpiſſime in tali tempore euenit, nè illius bona igne crementur. 21

Doctorum Allegationes.

Ità affirmant noſtram hanc Theſem Iulius Clarius, lib. 5. q. 68. §. vlti: num. 41. in ſua praxi criminali, Menochius, lib. 2. de arbitr: caſ. 264. cum alijs citatis, & citandis. 22

CONCLVSIO X.

Sententia ſi feratur nè cadauer ſepulturæ tradatur, appellari nō poteſt; quia hominis ſepultura nō recipit dilationē temporis. *L. ne corpora. ff. de Religione, & ſumpt: funer:* ac ideò qui ſepultura priuata Eccleſiaſtica, nequit ius ſuum in alterum transferre, vt ſi ſit, e. g. hæreticus. 23

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc noſtram concluſionem Bellencinus, de ſubſidio charitatiuo, q. 15. num. 5. Gloſſa, & Ioan: Andr: in cap. ex parte. 1. de ſepultur: vbi Ancharan: num. 4. Lauorius, cap. 9. num. 75. & num. 105. tit. 2. Lambertin: lib. 1. q. 2. p. 2. art. 3. de Iure patron: cum alijs dicendis. 24

CONCLVSIO XI.

Animabus, quæ pœnis purgatorij expiandæ, deſtinantur, ſanè prodeſt illarum corpora, ſi in Eccleſia tumulentur, cum illarum proximi, & Amici, & conſanguinei, quotiès ad eadem ſacra loca vadunt, & ſepulturam reſpiciunt, recordantur, & 25

prò

prò illis preces Deo mittunt, & idcircò ſepultura dicitur monumentum, quia fidelium mentem monet.

CONTROVERSIA XI.

AN ſepultura Eccleſiaſtica Interdicti tempore ſit prohibita, & quibus perſonis? vbi plura ſcitu digna curioſa reſoluuntur ad rem.

CONCLVSIO I.

1 Sepultura Eccleſiaſtica interdicitur Chriſti fidelibus, quãdò nominatim Interdictum mandatur; & quandò eſt interdictum generale, omnes homines vtriuſq; ſexus compræhendit, *ex clement: 1. de ſepultur.*

Doctorum Allegationes.

2 *Ità autumant hanc Theſem noſtram Innocent: cap. final. de exceſſ: Prælator: Barboſa, in collect: DD. ad. 3. cap. num. 40. de priuilegijs, & ad cap. quòd in te, num. 10. de pœnit: & cap. 26. de parocho, nu. 41. multos alios allegans; Vgolinus, de cenſur: tab. 5. cap. 13. §. 4. & cap. 15. §. 4. Zabarella, in clement: 1. de ſepultur: Syluest: verb. Interdictũ, 6. §. 2. & verb. ſepultura, num. 9. verſ: 9. & cæteri omnes.*

CONCLVSIO II.

3 Interdicti tẽpore generalis in ſacro aliquem interdictũ ſepeliẽs, eo ipſo remanet excõmunicatus, & eſt Papæ reſeruata. Et ſi Prælatus mandet, vt in Eccleſia ſepeliatur, non eſt ei obediendum. *cap. ſi Dominus. 9. 3. cauſ: 9. & cap. 2. de maiorit: & obedi:* niſi Prælatus, aliàs, interdixerit.

CONCLVSIO III.

4 Qui eſt nominatim interdictus, & ab ingreſſu Eccleſiæ ſuſpenſus caret ſepultura Eccleſiaſtica. *cap. is cui 20. §. talis, de ſent: excomun: in 6.* ſecùs eſt dicendum, ſi tantum à diuinis eſt interdictus.

CONCLVSIO IIII.

5 Interdicti tempore generalis nominatim, ſepelientes in Campis non incidunt in pœnam *Clementi:* 1. licèt loca eſſent penès Eccleſiã, dũmodo non ſint benedicta, & ad vſum ſepulturę deputata.

Doctorum Allegationes.

6 *Sequuntur has omnes Theſes noſtras dicti Doctores nuper dicti, & inſuper. Vitalin: in Clem: 6. de ſepultur: nu. 63. Lauorius, cap. 13. nu. 1. & 2. tit. 2. Galganetus, de Iure publici: lib. 3. tit. 109. num. 36. cum alijs nominandis.*

CON-

CONCLVSIO V.

Interdicto generali perſonali,perſona ſic interdicta, interdicto perſonali ſpeciali, nullus ſepelhri poteſt, ſepultura Eccleſiaſtica. *ex cap. ſi Ciuitas, de ſent: excommunicati in* 6. vbi dicitur; Interdictũ perſonale generale ligare ſingulas perſonas. 7

Doctorum Allegationes.

Ità aiunt concluſionem hanc noſtram Faber de cenſur: in 4. diſt: 25. q. 3. diſp: 5. cap. 2. nu. 56. Turrianus, lib. 6. de cenſur: diſp. 11. dub. 1. Prapoſitus,in 3. p. D. Thom: q. 4. de interdicto,dub. 4. nu. 11. Megala, p. 3. lib. 6. cap. 2. num. 6. Diana, p. 5. tract: 10. de interdicto, reſolut: 67. cum alijs. 8

CONCLVSIO VI.

Clerici interdicti tempore nequeant ſepeliri in Eccleſia ſpecialitèr interdicta. quia priuilegium Clericis indultum pro interdicti tempore generalis, nequit extendi, de iure, ad Eccleſiam ſpecialiter interdictam, *iuxtà regulam l. ius ſingulare. ff. de leg. & ex cap. quod ante:* vbi tantum loquitur de Interdicto generali Terræ; & quàmuis concederetur in ſpeciali omnium Eccleſiarum, eàdem rationem dari, non ideò in materia, quæ à communi iure exorbitat, debet conſequentia admitti,ſeu extenſio; *iuxta regulam iuris, de regul: iuris in* 6. 9

CONCLVSIO VII.

Clerici etiam primæ Tonſuræ, qui Interdictum ſeruarunt, non priuantur ſepultura, ſed ſepeliendi ſunt cum ſilentio, abſq; campanis. Non interdictus verò ſepultus in loco interdicto, eo relaxato, ibidem remanèbit. 10

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt has Theſes noſtras, Gloſſa in Clement: 1. de ſepultur: verb. aiunt, Barrius, in cap. final. de exceſſ: Prælat: Innocent: ac Ioan: Andreæ, ad cap. quòd in te, de pœnit: & remiſſ: Barboſa, tract: de claui: poteſt: vbi de cenſur: Alterius, tom. 2. de interdict: diſp: 6. cap. 4. Lauorius, nu. 5. & 10. vbi ſupra, item Gloſſa, in cap. nullus, 13. q. 2. & ibi Turrecremata, Conradus Brunus de ceremonijs, lib. 2. cap. 2. verſ: illud tamẽ, Petrus Gregorius, ſintag: iurium, lib. 2. cap. 13. nu. 2. Nauar: in ſumm: cap. 27. num. 181. Couarruuias, in cap. Alma Mater, num. 7. verſ: Clerici, p. 2. Vgolinus, cap. 9. de cenſur: tabu: 15. Henriquez, lib. 13. cap. 44. §. 4. lit: x. Rodriquez, tom. 2. qq. regular: q. 110. art. 1. Auila, diſp: 4. de cenſur: ſect: 3. cõcluſ: 3. Sayrus, cap. 8. nu. 6. lib. 5. de cenſur: Suarez, tom. 5. de cenſur: diſp: 35. ſect: 2. nu. 4. cum alijs nominandis. 11

CONCLVSIO VIII.

12 Sepulturę Eccleſiaſticę vſus per omne interdictum, ſiue locale, ſiue perſonale, prohibetur etiã infantibus vſu rationis carentibus.

Doctorum Allegationes.

13 *Subſcribunt huic noſtræ concluſioni Couarruuias, p. 2. in d. cap. Alma Mater, §. 1. num. 3: verſ: hoc autem, Vgolinus, tab. 5. cap. 9. de cenſur: Henriquez, lib. cap. 44. §. 4. Auila, de cenſur: diſp: 4. ſect: 3. Suarez, tom. 5. de cenſur: diſp: 35. ſect: 1. Rodriquez, vbi ſupra, Mirãda, tom. 2. q. 37. art. 8. concluſ: 4. Sayrus, lib. 5. cap. 8. num. 41. & cap. 4. num. 22. de cenſur: Barboſa, in collect: DD. lib. decretal: cap. quòd in te, 11. §. licèt autem, nu. 10. Aegidius de cenſur: tom. 2. diſp: 17. nu. 11. cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO IX.

14 Interdictus ſi eſt locus ob delictum totius populi, nullus de illo popolo eſt in ſacro ſepeliendus: ſecùs verò, ſi in damni pœnã eſſet, licèt interdictum reſpiciat perſonas, non tamen inculpabiles cõpræhendit, quas interdictum concomitatur quoſcumq; incurrerit, ſic vt lepra leproſum. vnde inculpabiles ſepeliri poſſunt extrà parochiam populi interdicti.

CONCLVSIO X.

15 Interdictus ſi eſt locus ob Eccleſiam pollutam, eſt priùs recõcilianda, vel alibi, eſt Cadauer tumulandum: & Eccleſia interdicta, etiam Cœmeterium contiguum intelligitur interdictum, ſed non è contrà: quia acceſſorium ſequitur naturam principalis, *cap. acceſſorium, de regul: iuris, in 6.*

CONCLVSIO XI.

16 Eccleſia, ſeu Cœmeterium quandò eſt interdictum, vel ſi eſt ſepultura interdicta; electa in ſuorum maiorum ſepultura tumulabitur; ſi non adeſt, in parochia eſt tumulandus; ſi parochia eſt interdicta; in Eccleſia maiori; ſi verò omnes ſunt Eccleſię interdictæ, in Eccleſia viciniori Regularium, dum tamen iſte non ſit de iure ſepultura priuatus, ac carere mereatur.

Doctorum Allegationes.

17 *Suſtinent has Theſes noſtras, Petrus de Vbald; de cano: portio, cap. 12. Medices, q 7. num. 33. de ſepulttur: Lauorius, cap. 13. num. 15. tit. 2. tom. 1. var: lucubrat: cum cæteris ſupra citatis, ac citandis.*

CONCLVSIO XII.

18 Regulares oẽs, ſiuè in Eccleſia, ſiuè in Cœmeterio, interdicti tempore ſepeliriqueunt ſine tamen ſolemnitate, & campanarum

pul-

pulſatione, inter miſſarum ſolemnia, *cap. quòd in te, de pœnit: et remiſſ:*

Doctorum Allegationes.

Tenent communitèr omnes Doctores, Nauarr: in ſumm: cap. 27. nu. 176. Syluest: verb. interdictum, 5. q. 8. Sotus, in 4. diſt: 22. q. 3. art. 1. Henriquez, lib. 13. cap. 44. Suarez, tom. 5. de cenſur: diſp: 31. ſect. 2. & 3. Reginaldus, lib. 32. tract. 3. nu. 37. Sayrus, lib. 3. de cenſur: cap. 7. num. 6. Bonacina, de cenſur: diſp: 5. punc: 5. num. vlt: Tamburinus, tom. 2. de iure Abbat: diſp: 46. q. 7. num. 2. 19

Et quòd de Interdicto dicimus, aſſerimus de Ceſſatione à diuinis quòad ſepultùram præſtandam, tùm Regularibus, tùm Clericis, etiam primæ tonſuræ cum eiſdem his, & ſupra citatis Doctoribus. 20

CONCLVSIO XIII.

Confratres, & Germani ſecundum carnem Fratres, ordinis Patrũ Prędicatorũ, ex ſpeciali indulto facto tali ordini à Ioan. 22. Papa, dicto 23. ſepeliri poſſunt, interdicti tempore, in Eccleſia, vel Cœmeterio huius ordinis; niſi aliàs, fuerint excommunicati publici, vel nominatim tales denũciati, & nõ ſint interdicti cauſa. 21

Doctorum Allegationes.

Autumant noſtram Theſem Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 58. art. 6. Caſſarubius, in compend: priuilegior: Mendicant: verb. interdictum; 3. nu. 3. Lezana, tom. 2. cap. 15. nu. 61. & cæteri Collectores priuilegiorũ. 22

CONCLVSIO XIIII.

Interdictus ab Eccleſiæ ingreſſu, ſi interim moriatur cum ſignis pœnitentiæ, abſq; abſolutione huius interdicti à perſonis fide dignis viſis, in ſacro ſepeliri poteſt. quia eo ipſo, quòd mortuus eſt cum pœnitentia, à Iure manet abſolutus: nàm tale interdictum, quantum ad hunc effectum poſitum erat, *niſi pænituerit:* ſed impleta tali condictione, interdictum eſt ablatum. 23

Doctorum Allegationes.

Affirmant noſtram hanc Theſem Couarruuias, ſequutus, & relatus ab Auila, p. 5. diſp: 4. ſect: 3. dub. 1. concluſ: 1. de cenſur: Corneio, in 3. p. D: Thomę, tract: 5. de interdicto, diſp: 2. §. 4. q. 2. Bonacina, de cenſur: diſp: 5. punc: 5. num. 11. Diana, p. 5. tract: 10. reſolut: 75. cum alijs nominandis. 24

CONTROVERSIA XII.

AN Sepulturæ Eccleſiaſticæ prohibitio, Interdicti tempore locũ habeat, tempore Reſurrectionis D.N. Ieſu Chriſti,

Pentecoſtes, Natalis Domini, Corporis Chriſti, & Aſſumptionis. B. M. V. in quibus ſolemnitatibus celebrari cōceditur *à Iure cap. Alma Mater, de ſent: excommunicationis.*

CONCLVSIO I.

1 *In cap. Alma Mater, verſ: in feſtiuitatibus, de ſent: excommunic:* facultas præſtatur, in his recitatis quinq; feſtiuitatibus magnis, Interdicti tempore, vt pulſentur campanæ, & ianuis apertis, alta voce, diuina celebrentur, & perſonæ interdictæ ad illa admittantur; exceptis tamen excommuninicatis nominatim.

CONCLVSIO II.

2 In præfatis quinq; ſolemnitatibus, ſecundum veriorem, probabiliorem, ac in praxi tutiorem ſententiam eſſe dicimus, vti poſſe hoc Iuris priuilegio, præſtandi Eccleſiaſticam ſepulturam defunctis decedentibus in his dictis ſolemnitatibus.

3 1 Probatur, quia ſepultura Eccleſiaſtica propter duo negatur. Primò, namq; ratione diuini officij annexi Eccleſiæ. Secundò, ratione dependentiæ ad ordinem, propter Eccleſiæ conſecrationem, vndè nec in loco ſacro ſine diuino officio, nèc extrà locum ſacrum cum officio diuino fieri poteſt. ergo quandò vtrūq; illorum ex priuilegio licet, conſequenter ſepultura licebit. Probatur conſequentia, quia cui communicamus viuo, defuncto etiam communicare poſſumus. ergo vera aſſertio.

4 2 Defunctus namq; in dictis magnis ſolemnitatibus ſepeliri publicè poteſt, & ſolemnitèr, niſi aliud non obſtet, ideſt, ſi non fuerit nominatim interdictus, & cauſa interdicti, quòd idcircò ſepultura Interdicti tempore eſt vetita, quia diuinum officium accedit, cum non debeat funus ad Eccleſiam deferri *cum diuino officio. 13. q. 2. quia diuina*, ſed diuinum officium, in præfatis ſolemnitatibus ſolemniter celebrari permittitur. ergo parimodo ſolemnitèr permittitur, quòd eſt minus, defunctus ſepeliri.

5 3 Priuilegia etenim ſunt amplianda, & præſertim in caſu noſtro de ſepulturis, cum agatur in defunctorum bonorum fidelium vtilitatem, & commodum animarum, in Eccleſia eorum corpora ſepelienda, &c. & odia, in quam, reſtringenda, *cap. odia, de reg: iuris, in 6.* ergo vera concluſio.

Doctorum Allegationes.

6 *Defenſores ſunt huius noſtræ Theſis Sylueſt: verb. interdictum, 5. q. 2. §. 4. Tabiena, ibid: §. 11. Angelus num. 65. interdictum, 6. Nauarr: in ſumm: cap. 27. num. 181. Sotus, in 4. diſt: 22. q. 3. art: 1. poſt: 4.*

con-

concluſ: Henriquez, lib. 13. cap. 44. nu. 5. lit. A. in commentario, Calderinus, p. 2. de interdicto, nu. 14. Couarruuias, in d. cap. Alma Mater, p. 2. §. 5. num. 6. verſ: 8. Sayrus, lib. 1. de cenſur: cap. 8. nu. 10. Sà, verb. interdictum, nu. 8. Auila, p. 5. diſp: 4. ſect: 3. dub. 4. concluſ: 1. de cenſur: Moſcoſus, tract: 16. cap. 8. ſumm: Ioan: de la Crux, in ſuo director: p. 2. de ceſſat: à diuin: dub. 1. concluſ: 3. Megala, p. 3. lib. 6. cap. 2. q. 1. num. 44. Tannerus, tom. 4. diſp: 6. q. 10. dub. 8. num. 160. Diana, p. 5. tract. 10. reſolut: 68. Viualdus, in ſuo candelabro aur: correpto, & Maiolus de irregularit: Lauorius, cap. 13. nu. 12. tit. 2. cum alijs dicendis.

CONCLVSIO III.

Eſt quoq; probabile admodum, & in praxi conſulendum, & obſeruandum, in præfatis ſolemnitatibus per particulare priuilegium ſepulturam Eccleſiaſticam defunctis præſtare, interdicti tempore. 7

Probatur; quia *ex cap. Epiſcoporum, de priuilegijs in 6. & ex cap. ſi ſententia de ſent: excommunic: in 6.* priuatio ſepulturæ eſt effectus interdicti diſtinctus à priuatione diuinorum officiorum; nèc cenſetur ei neceſſariò connexus, ac ideò, ſepultura non dumtaxàt ratione diuini officij prohibetur, ſed etiam ratione ſui. quia ex vnius conceſſione, non benè infertur alteriùs conceſſio. 8

Doctorum Allegationes.

Tenent concluſionem noſtram, Suarez, de cenſur: tom. diſp: 38. ſect. 1. num. 13. Coninchus, de ſacram: diſp: 17. dub. 2. nu. 55. Præpoſitus, de interdicto, ad 3. p. D: Thom: dub: 3. num. 12. Hurtadus, de interdicto, difficult: 9. num. 30. Corneio, tract: 5. in 3. p. D: Thom. de interdict. diſp: 3. §. 4. q. 1. Gordonius, tom. 2. lib. 7. q. 16. cap. 4. num. 44. Filliuccius, tom. 1. tract: 17. cap. 3. num. 96. Villalobos, tom. 1. ſumm: tract: 19. difficult: 8. num. 4. Alterius, tom. 2. de cenſur: diſp: 6. cap. 3. Mercerus. in 3. p. D: Thom: q. 24. dub. 4. de interdict: Lauorius, num. 13. vbi ſuprà, Gloſſa, in element: 1. verb. Ità vere, de ſepult: Cardinal. & Imola, in d. cap. Alma Mater, de ſent: excommu: in 6. Vgolin: cap. 9. de cenſur: §. 1. tabula, 5. Stephanus Coſta, in cap. Alma Mater, num. 13. & ibi Couuar: vbi ſuprà cum alijs nominandis. 9

CONCLVSIO IIII.

Sepulturæ priuilegium, Interdicti tempore ſepeliendi defunctos in dictis ſolemnitatibus, locum habet à primis veſperis, quouſq; tria Feſta Paſchalia per tres dies perfectos completos, diuina officia ſolemnitèr celebrantur. 10

11 Cuius eſt ratio, quià omnes dies illi Paſchales ſub nomine Paſchatum ſanè intelliguntur. ergo dum illi tres dies ſolemnitèr celebrantur, ſepeliri valent mortui. nàm diuina officia recitantur ob populi deuotionem. ergo.

Doctorum Allegationes.

12 *Sic aiunt noſtram Theſem, Magiſter Sotus, in 4. diſt: 22. q. 3. art. 1. Faber, de cenſ: in 4. diſt: 21. q. 1. diſp. 5. nu. 43. Auila, p. 5. diſp. 4. ſect: 2. dub. 4. Hurtadus, tract: de interdicto, difficult: 7. nu. 24. Ioan: de la Crux, p. 2. ſui director: conſcient: de interdic: dub. 1. concluſ: 3. Ion: Præpoſitus, de interdic: dub: 5. nu. 34. Mercerus, q. 24. in 3. p. D: Thom: de interdic: dub. 3. Moſcóſus, tract: 16. cap. 8: ſumm: Diana, p. 5. tract: 10. reſolut: 61. cum alijs dicendis, & dictis.*

13 *Et ſciendum eſt modò, quod Solemnitas Reſurrectionis, D. N. ſumi ſaltem poteſt in caſu noſtro, à Gloria in excelſis Deo, ſacri diei Sabbati; quià Eccleſia cenſetur tùnc inchoare tantam ſolemnitatem, omnium ſolemnitatum ſupremam; verùm eſt tamen, quòd illarum octauæ non comprahenduntur pro præſtanda ſepultura defunctis. ſed quia Martinus V. & Eugenius IIII. his ſolemnitatibus addidere Feſtum Sanctiſſimi Corporis Chriſti cum octaua incluſiue; idcircò ſepultura morientibus dari poterit, in tali octaua tota, interdicti tempore.*

CONTROVERSIA XIII.

AN Moribundo liceat in Eccleſia prò ſepultura honorabiliorem locum emere, abſq; ſimoniæ labe; vt proindè abſolui poſſit, & in Eccleſia ſepeliri? vbi multa curioſa ad rem ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Quamuis enim de iure ciuili, per mortui collationem, locus efficiatur religioſus, *L. in tantum, in fine, §. de rer: diuiſ:* attamen de iure canonico, locus non efficitur ſacer, niſi Diœceſani auctoritate, ad fidelium ſepulturam deputatus fuerit; & cum aliàs, locus non ſit ſacer, eſt adhuc in hominum commercio, ac vendi poteſt dubio procùl; *per cap. poſtquam, & cap. percipiendum.* 13. q. 2.

Doctorum Allegationes.

2 *Eſt communiſſima noſtra hæc aſſertio inter cunctos Doctores, quam docent Syluest: verb. ſepultura, q. 1. Ioannes de la Crux, in ſuo director: conſci: præcept: 7. q. 5. dub. 9. Tabiena, Armilla, Roſella, & alij ſummiſtæ, verb. ſepultura, Abbas, in cap. Abolendæ, de ſepultur: & ibi omnes canoniſtæ, Fælinus, in cap. quantò, de iudic: Pariſius, conſil. 34. nu. 14.*

num. 14. lib. 4. Sanchez, tom. 3. de matrimo: lib. 9. diſp: 15. nu. 43. & tom. 1. conſil: lib. 2. cap. 3. dub: 14. nu. 1. Barboſa, in DD. collectan: cap. in Eccleſiaſtico, nu. 1. Thæſaurus, p. 2. ſuæ praxis, cap. de ſepultura, Lezana, tom. 4. verb: ſepultura, quòad Regulares, nu. 14. Bonacina, de ſimonia, q. 4. §. 6. num. 1. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 18. art. 3. Genuenſis, cap. 33. ſuæ praxis, Lanorius, cap. 10. num. 25. & 26. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat: Gratianus, in ſuis diſceptatio: forenſ: tom. 1. cap: 210. nu. 25. Caſtro, conſil: 369. aliàs, 563. lib. 3. Rota in vna Tiraſorenſi ſepulturæ, coram Lancellotto, 17. Maij, 1572. & cæteri omnes nominandi.

CONCLVSIO II.

Sepulturæ locus ſi ratione conſecrationis vendatur, ſeu plùs vendatur procul dubio, eſt ſimonia iure naturali, ac diuino: ſi verò tantum ratione Terræ, nō eſt ſanè ſimonia, nèc iure naturali, nèc diuino. 3

Prima pars probatur; quia eſt rei ſpiritualis venditio, pro re temporali. ergo 2. pars probatur; Nàm vendere rem ſacram, putà, calicem, ratione materiæ, ſimonia haud eſt de iure naturali, & diuino: ſicut nèc ſepulturam vendere, minimè certè ſimonia exiſtit, de iure naturali, & diuino: quià in tali caſu, par ratiò currit, tàm videlicèt de calicis materia, quàm de loci terræ materia, pro ſepultura, & eſt *D. Thomæ doctrina, & ad illius mentem, in locis infrà ſtatim citandis.* 4

Doctorum Allegationes.

Eſt aſſertio hæc noſtra non ſolum D: Thomæ, vt dictum eſt, ſed etiam omnium Doctorum allegatorum nu. 2. & inſuper eam ſequitur Layman, lib. 4. tract: 10. cap. vlt: §. 4. num. 36. cum alijs citandis. 5

CONCLVSIO III.

Sepulturæ locus ſi vendatur, quamuis de iure diuino, ac naturali minimè gentium, ſimonia ſit; attamen, de iure canonico ſimonia exiſtit quoties à Diœceſano fuerit pro Eccleſiaſtica ſepultura deputatus. *ex cap. abolendæ, de ſepultur: & cap. non ſatis, & cap. audiuimus; de ſimonia, cap. cum in Eccleſia, ibid:* 6

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt hanc Theſem noſtram, D: Antoninus, p. 2. tract: 1. §. 22. Syluest; verb. ſimonia; q. 11. Raphael della Torra, ad 22. D: Thomæ, tom. 2. q. 100: art: 4. diſp: 7. Gloſſa, in d. cap. abolendæ, & ibi Abbas, num. 6: Romanus, conſil. 213. Gulielmus Redan: 3. de ſimonia, cap. 6. num. 15. Genuenſ: cap. 41. num. 18. in prima edit: Rubeus, verb. ſe- 7

pultu-

pultura, Suarez, tom. 1. de Religio: lib. 4. de ſimonia, cap. 14. nu. 22. Reginaldus, tom. 2. lib. 23. cap. 16. nu. 226. Filliuccius, tom. 3. tract: 45. cap. 3. nu. 26. Malderus, in 2. 2. D: Thom: tract: 9. cap. 3. dub. 9. Valboa Iuriſta, tom. 2. cap. 9. de Iudic: 69. alios allegans, Barboſa, in cap. abolendæ, de ſepultur: num. 2. DD. collectan: plures alios citans, Concilium Varenſe relatum à Gratiano, in cap. præcipiendum, 13. p. 2. Synodus Tiburienſis, cap. is, qui 1. q. 1. & cano: 16. cap. de ſimonia, Concil. Meldenſe cano: 63. & 72. D: Gregor: Papa, lib. 7. epiſt: 15. relat: in cap. quæſta. 13. q. 2. & cæteri omnes nominandi, de communi ſententia.

8 Ratio autem eſt adequata; quia illa Terra conceſſa eſt putredini, & non conuenit de alieno luctu facere compendium; vndè qui ius habet ſepeliendi, illud ſine ſimonia vendere nequit; *ex multis capitulis conſtat noſtra aſſertio, de ſimonia.*

CONCLVSIO IIII.

9 Prò Sepulturæ loco, conſuetudo ſi adſit, vt aliquid detur, & nullum exiſtat ſcandalum, & ſit talis conſuetudo introducta cum legitima ratione, compelli Laici poſſunt ad eam manutenendã, & ad obſeruandam, duplici iure, nempè, ſi hoc recipiatur, non quidem, vt ſepulturæ prætium, ſed prò Eccleſiæ fabrica; cum ſit congruum, defunctos contribuere, qui Eccleſiam inhabitant ad eius reparationem. 2. ſi hoc ſumatur, pro miniſtrorum ſuſtentatione; ſicut datur eleęmoſina prò celebrandis miſſis.

Doctorum Allegationes.

10 *Plures Doctores recitati in ſuperioribus tradunt hanc noſtram Theſem, Sanchez, & Lezana, tom. 2. in d. l. citatis, Portellus, de dub. regul: verb: ſepultura, num. 10. Rodriquez, & Barboſa, vbi ſuprà, & de iure Eccleſiaſtico, lib. 2. cap. 10. num. 22. Villalobos, tom. 2. ſumm: tract: 31. difficult: 2. Suarez, tom. 5. de cenſur: diſp: 22. ſect: 4. nu. 25. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 128. nu. 2. in qq. enucleatis, cum alijs nominandis.*

CONCLVSIO V.

11 Simoniam prædictam minimè ſanè committit filius familias ſoluens Parocho pecuniam recuſanti ſuum ſepelire Patrem; licèt ſimoniam ipſe Parochus committat, talem recipiens pecuniam; qua tamen ſponte data, prò eleęmoſyna, aut liberalitatis gratia, eam accipere valet, *ex cap. quæſta, 13. q. 2. & cap. præcipiendum, cap. dilectus, de ſimonia.* Et ſi ſepultura vendatur, libera erit Eccleſiæ, licèt ipſe Rector, aut Parochus eam emerit.

Docto-

Doctorum Allegationes.

Amplectuntur Theſem hanc noſtram, Lambertinus, lib. 3. q. 8. art. 2. de iure patronatus, Medices, q. 16. nu. 42. de ſepultur: Lauorius, nu. 6. cap. 10. tit. 2. vbi ſuprà; cum alijs relatis, & referendis. 12

CONCLVSIO VI.

Clerici minimè obligati ad ſepelienda defunctorum cadauera, laboris ratione aliquid accipere valent, non quidem, vt prætium ſed vt ſubſtentationẽ; *cap. charitatem, 12. q. 2. & cap. cum ex officio.* 13

CONCLVSIO VII.

Sepultura quandò eſt prò Confratribus alicuius Eccleſię Confraternitatis Laicorum determinata, ac fit pactum, ſeu taxa, vt ſcilicèt, ſi extraneus ſepeliri velit ibi certum quid ſoluat; ſimonia, omninò indubitanter committitur, *ex cap. audiuimus, & cap. ſicut de ſimonia.* 14

De qua re, videatur Angelicus Doctor, D: Thomas, 2. 2. q. 68. art. 3. ad 3. & q. 100. art. 4. ad 3. 15

CONCLVSIO VIII.

Præfatus moribundus valet prò vtroq; foro licitè, ac validè, abſq; ſimoniæ labe, locum honorabiliorem emere ac digniorem in Eccleſia, prò ſepultura, & ibi ſepeliri. 16

1 Probatur; quia in tali caſu non eſt vendere ſepulturam, ſed locum digniorem, & honorabiliorem in Eccleſia; ſed hoc non cõcernit ſpiritualitatem, & tamquã non neceſſarium ad ſepulturam, permitti debet, ac licitè poteſt, & illius venditio, quatenùs non eſt ſimonia, poterit tuta conſcientia pro troq; foro talem locum digniorem emere; quia talis locus dignior, & honorabilior eſt pretio æſtimabilis. ergo vera concluſio. 17

2 Nàm illa, quæ ſunt ſpirituali à parte ante annexa, vendi queunt, cum remota illa annexione, nihil ſpiritualitatis remaneat: quòd ſecùs eſt in annexis, & connexis à parte poſt, quæ nullo modo, à ſpiritualibus ſeparari poſſunt. ſed in caſu noſtro, locum emere in Eccleſia dignorem, & honorabiliorem pro ſepultura, nullam annexionem, & connexionem habet cum ſpiritualibus, niſi remotè ſatis. ergo vera concluſio. 18

3 Nàm huiuſmodi locus dignior, & honorabilior non eſt ad ſepulturam neceſſarius ac idcircò non venditur ſepultura, nèc ſacrum, & Eccleſia habet Cœmeteriũ, vbi gratis fideles ſepeliuntur. ergo vera concluſio. 19

Docto-

Doctorum Allegationes.

20 *Eſt communiſſima noſtra hæc Theſis inter omnes Doctores, quam docent D: Thom: 2. 2. q: art. 4. ad 3. & in 4. diſt: 25. q. 3. art. 2. queſtiunc: 3. ad 2. Turrecremata, p. 2. in cap: dictum eſt, 1. q. 1. Magiſter Sotus, lib. 9. de iuſt: & iure, q. 7 antè finem, Ioan: de la Crux, p. 1. ſui direct: præcept: 7. q. 4. dub: 9. concluſ: 2. Sylueſt: verb: ſimonia, nu. 10. q. 12. Tabiena, num. 38. ibid: Armilla, num. 34. Arragonus, ad 2. 2. D: Thom: q. 100. art. 4. Rodriquez, tom. 3. qq. regular: q. 58. art. 2. & in ſumm: addit: verb: ſepultura, conclu: 54. Spinus, de teſtam: gloſſa, 2. num. 4. Rota, in vna Calaguritana ſepulturæ, 3. Iulij, 1617. coram Manzanedo, & alia relata nu. 2. Gratianus, tom. 2. diſceptat: forenſ: cap. 210. num. 11. & 12. Lauor: cap. 10. num. 15. tit. 2. Garzias, de benefic: tom. 1. p. 5. cap. 9. num. 117. in addict: plures allegans Doctores, Philiarchus, tom. 2. de offic: ſacerdot. p. 2. lib. 6. cap. 9. Sà, verb: ſimonia, num. 2. Naldus, verb: ſepultura, num. 8. Barboſa, tom. 2. collectan: DD. tit: 28. cap. 13. num. 2. & de parocho, cap. 26. nu. 16. Ragucius, de Eccleſiaſt: diſciplina, q. 68. num. 3. Genuenſis, cap. 32. nu. 19. Diana, p. 1. tract: 15. reſolut: 17. & p. 5. tract: 3. reſolut: 102. Lezana, vbi ſupra, num. 2. relatus, & Sanchez, num. 3. Belletus, p. 1. diſquiſit: cleric: §. de cleric: debitores, nu. 27. Bonacina, de ſimonia, diſp: 1. q. 4. punc: 6. num. 4. Mancinus, dub: 14. fol: mihi, 492. de ſepulturis, Suarez, tom. 1. de Religio: lib. 4. cap. 14. num. 6. Peyrinus, tom. 2. de priuilegijs Minimor: fol: mihi, 198. col. 2. num. 21. Gloſſa. in d. cap. abolendæ, de ſepultur: verb: exigere, & ibi Panormitanus, Azzorius, p. 3. lib. 12. cap. 17. q. 2. Victoria, relect: 2. de ſimonia, num. 10. Gregor. l. 1. vendere, verb: tit. 13. p. 1. Dydacus à Roſario, in ſumm: Caietani, addict: verb: ſimonia, Molina, de primogenit. lib. 1. cap. 24. nu. 40. Menochius, de arbitr: caſ: 279. Toletus, lib. 5. ſumm: cap. 89. Zechius, de republ: Eccleſiaſt: lib. 1. cap. 28. de parocho, nu: 19. item, Rodriquez, in ſumm: p. 2. cap. 58. nu. 2. Zerola, p. 1. verb: ſepultura, §. 2. Cabedus, de patrim: regiæ Coronæ, cap. 22. Petrus, de Ledeſma, p. 2. ſumm: tract: 12. concluſ: 34. Humadus, ad Grego: l. 55. gloſſa, 1. tit. 6. p. 1. Salazar, de vſu & conſuetudine, cap. 10. nu. 24. Perez, de Lara, de anniuerſ: & capellan: lib. 1. cap. 25. num. 17. Portellus, de dub. regular: verb: ſepultura, num. 8. & p. 2. caſ: 2. num. 2. reſponſ: moral: item Gratianus, Marchię deciſ: 26. Reginaldus, lib. 23. num. 208. & 226. Filliuccius, tom. 3. tract: 45. cap. 3. q. 11. nu. 26. Beisfel, in cap. audiuimus, de ſimo: q. 1. Layman, lib. 4. tract: 10. cap: vlt: §. 4. nu. 36. Villalobos, p. 2. ſumm: tract: 37. difficult: 12. nu. 3. & 9.*

& 9. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 128. num. 2. Melchior phebo Legiſta Luſitanus, deciſ: 8. nu. 8. & 9. vbi num. 13. inquit, quod vſus ſepulturæ hæreditariæ eſt prætio æſtimabilis, ac vendi poteſt, prò defunctis debitis: & num. 14. autumat, quòd de ſepulturæ venditione gabella haud ſoluitur ratione ſitus; ſeù loci dignioris: Angelus, verb: ſepultura, num. 4. & verb: ſimonia, §. 3. nu. 14. item, Syluest: verb: ſepultura, q. 2. circà medium, Tuſchus, lib. 1. de diuiſtat: cap. 25. num. 10. Magiſter Raphael della Torre, ad 2. 2. D: Thomę, tom. 2. q. 100. diſp: 7. art: 4. Praxis Episcop: verb: ſepultura, §. 2. p. 1. cum cæteris alijs: et tantò magis eſt certiſſima noſtra aſſertio quandò fit ob Eccleſiæ neceſſitatem, ac vtilitatem.

Nàm ſepulturam vendi poſſe in honorationi loco poſitam, tenet Rota deciſ: 561. num. 1. apud Farinaccium, p. 2. in poſthum: hæc ibi ſcribit. Quò verò ad iuſtitiam, licèt ſepultura vendi non poſſit abſq; labe ſimoniæ, cum ſit res ſacra, cap. abolendæ, de ſepultur: cap. non ſatis, de ſimonia: tamen pro ſepultura licitum eſt prætium percipere ratione ritus, vel dignioris loci in Eccleſia; cum hoc non videatur concernere ſpiritualitatem, ſed potius quandam præminentiam, quę poteſt prætio ęſtimari: nàm pro ſepultura debita, & neceſſaria Chriſtianis in loco ſacro, adſunt loci particulares, vt ſunt Cœmeteria, pro quibus pecunia peti non poteſt; nec talis ſepultura vendi, d. cap. abolendæ; ſi tamen aliquis ibi nolit ſepeliri, ſed eligat aliquem locum honorabiliorem in Eccleſia, propter illum locum præeminentem, ille honor eſt, qui prætio æſtimatur, & ſic vendi poteſt, & hoc iam non dicitur vendi ſepultura quę gratis præſtatur defunctis per eorum parochos in Cœmeterijs, &c.

CONCLVSIO IX.

Prò Cœmeterij, & loci communis ſepultura aliquid recipere vbi maioris honoris, & dignioris conſideratio minimè cadit, eſt omninò illicitum. *Ex deciſione facta à Sacra Romana Rota, in relata ſuprà Calaguritana, & alia, etiam Calaguritana de Arcizio. 12. Decembris, 1603. coram Ludouiſio, qui poſteà fuit Papa Gregorius XV.* 21

CONCLVSIO X.

Ad ſepulturam deſtinati Vaſes marmorei, Vrnæ, Lapideæ, ac ligneæ, licitè, abſq; ſimonia labe vendi poſſunt; ſicut eſt etiam licitum aliquid ſoluere prò ſepultura, quandò in Eccleſia eſſet tumba deſtinata prò ſepultura ad defunctos humandos; ſimiliter eſt licitum aliquid prò capellis recipere, & huiuſmodi. 22

Doctorum Allegationes.

Ità autumant has noſtras Theſes Abbas, in cap. abolēdæ, de ſepult: Sylua, 23

tract: de benefic: p. 4. q. 6. art: 1. & ſic practicari aſtruit Gloſſa, in d. cap. abolendę de ſepult: Lauorius, cap. 10. num. 13. cum ſeqq. & alij citati, & citandi.

CONCLVSIO XI.

24 Sepulturæ antequam Corpus tradatur minimè gentium exigere aliquid licitum eſt in caſibus, in quibus licitè exigi poteſt; niſi aliàs, conſuetum ſit, dari, & peti ante ſepulturam; *cap. ad Apoſtolicam de ſimonia*; quandò probabilitèr autem timetur futuræ moleſtiæ, & contentiones, ad eas tollendas, poſſunt conſueta dari et peti ante ſepulturæ adminiſtrationem.

25 Nèc dicere valet in contrarium modò, conſuetudinem non eſſe aliquid recipiendi pro ſepultura laudabilem, nec admittendam, *per Bald: conſil. 20. & Radanum, de ſimonia mentali, p. 3. cap. 4. nu. 9. tom. 15. p. 1. fol. mihi, 77.* quaſi ſit inducta auaritiæ, & cupiditatis cauſa.

26 Reſpondetur; quòd nùnc haud verſamur circà conſuetudinem prouenientem ex coacta ſolutione; ſed circà conſuetudinem introductam ex pia, & laudabili fidelium deuotione, quæ eſt omninò ſeruanda, ob defunctorum vtilitatem, quò ad ſuffragia; quæ proindè eſt ſeruanda, & populus ad illius obſeruantiam cogi valet, ſi non iure actionis, ſaltem *ex Iudicis officio. ca. ex parte de cenſ: §. prò conſuetudinibus, Authent: de ſanct: Epiſco: Gloſſa, in cap. cum Eccleſia, de ſimonia, & cap. ad Apoſtolicam, eod: tit: Caſtro, conſil. 363. lib. 1. Riccius, deciſ: 665. cum alijs.*

CONCLVSIO XII.

27 Prò iure perpetuo ſepulturæ licitum eſt etiam prætium ſumere prò obligatione, videlicèt, & in tali loco nullus, præter emptorem, & illius ſucceſſores, ſepeliantur.

28 1 Probatur concluſio; quia huiuſmodi obligatio eſt quid temporale, & per accidens adiungitur ſpirituali. ergo vera concluſio.

29 2 Nàm ſi fundus vendatur, in quo ſepultura eſt, non dicitur, venditũ ius ſepulturę; quia non tranſeunt ſepulturæ titulo particulari; ſed tamen, vniuerſali, vt hæreditario transferuntur; ſicut cum vniuerſitate bonorum. *L. ſi mercedem §. ſi eum, ff. de empt. act.* & ideò, cum ex iure hæreditario in vniuerſitate ſuccedatur, meritò ad hęredes trãſit ius funerandi. *L. vel quæ ff. de religio: et ſumpt. funer: vbi Ioan: Aſinius.*

Doctorum Allegationes.

30 *Ità autumant hanc noſtram Theſim Ioan: de la Crux, num. 18. vbi ſuprà*

ſuprà, Sanchez, & Lezana, in allegatis, nu. 2. Suarez, tom. 1. de Religione lib. 1. de ſimonia, cap. 14. & nu. 18. Barboſa, cap. 26. nu. 18. de parocho, cum alijs dicendis.

CONCLVSIO XIII.

Locus non dum conſecratus, nèc Cœmeteriatus, ſeu à Diœceſano receptus licèt aliàs, ſepulturæ fuerit deſtinatus; vēdi poteſt, ac emi prò ſepultura conſtruenda. *cap. aurum.* 12. *q.* 2. ſic etiam extra Eccleſiam fabricatæ ſepulturæ vendi poſſunt; niſi fidelium Cadauera ibi fuerint tumulata, & ab Epiſcopo aliàs fuerint ad hoc deputatæ. 31

Doctorum Allegationes.

Ità aiunt hanc noſtram aſſertionem Gloſſa in cap. abolendæ de ſepult: & ibi Abbas, Genuenſis, cap. 40. nu. 25. in ſua praxi, Gratianus, tom. 1. diſcepta: forenſ: cap. 210. nu. 6. Caſtro, cnoſil. 563. lib. 3. Rota relata, num. 2. ſuprà, Lauorius, num. 25. & ſeqq. vbi ſuprà, & alij. 32

CONCLVSIO XIIII.

Quandò eſt locus à Diœceſano benedictus, vel huic vſui applicatus, Epiſcopi authoritate, & Cœmeteriatus, tùnc ſolum ſepultura dicitur eſſe quid ſpirituale, vel ſaltem, ſpiritualitati annexū, & in tali caſu vendi non poteſt abſq; ſimoniæ labe, *cap. ſicut antiquitus, cap. quiſquam,* 17. *q.* 4. *cap. audiuimus, & cap. Apoſtolicam, de ſimonia,* non obſtante quacumq; conſuetudine in contrarium. 33

Cuius eſt ratio adequata; quià, ea, quæ ſunt ſpiritualitati annexa vendi non poſſunt, *cap. de iure, de iure patronatus*, ergo vera concluſio. 34

Doctorum Allegationes.

Docent concluſionem hanc noſtram D. Thom: d. q. 100. *art.* 4. *ad* 5. 2. 2. *ſumm:, Gloſſa, d. cap. abolendæ, de ſepultur. & in cap. ſuper, de tranſactio: §. nullus, inſtitut: de rer: diuiſ: Lauorius, cap.* 10. *num.* 27 *tit.* 2. *vbi ſuprà cum alijs.* 35

CONCLVSIO XV.

Sepulturæ dominium, ac proprietatem Sæculares nullatenus habere valent, ſed tantum iùs habent quò ad ſimplicem, pro ſe, & ſuis ſucceſſoribus, vſum: Itàut, nullus valeat alijs concedere eis inquitis in ea ſepeliri, licèt illis mortuis, & eorum familia valeat alijs concedere illius ſæpulturæ vſum; quod idem dicimus, de Scamnis, & ſedilibus, quæ Laici ſibi vendicant in Eccleſia, quò ad loci proprietatem, & dominium vbi ſunt, ſed non ad quò dominium loci, & proprietatem. 36

37 Probatur pars prima, quia loca Religioſa eſſe nequeunt in aliquibus Sęcularis dominio, & proprietate. *L. quæ de tota ff. de rei venditione, & l. 3. q. 4. art. 9.*

38 Secunda pars verò probatur; quià mortuis habentibus vſum illius ſepulturæ Eccleſiaſticæ, proprietarium vſus redit autem ad ipſam met Eccleſiam.

Doctorum Allegationes.

39 *Eſt communis noſtra Theſis inter omnes Doctores, quam tradunt Lambertinus, Sanchez, Lezana, cum alijs, in citatis locis ſuprà, Nauarr: conſil. 1. num. 1. lib. 3. de ſepultur: Abbas, num. 1. in. d. cap. abolendæ de ſepultur: & ibi Hoſtienſ: Rubeus, num. 4. verb. ſepultura, Suarez, d. l. Lauor: num. 29. vbi ſuprà, & alij omnes, & eſt text: cap. fraternitatem, de ſepultur: cùm ſint Sæculares incapaces huiuſmodi rerum ſpiritualium, Barboſa, cap. 26. num. 11. de paracho.*

40 *Terra namq; ſic Cæmeteriata dicitur in nullius dominio, cap. ratio nulla, de præbend: l. ſacra loca, l. in tantum, §. ſacrum, de rer: diuiſ: l. 2. Cod: de religio: & ſumpt: funer: cum ſi quidem ſepulturæ res ſint Religioſæ non ſunt proindè in hominum commercio. L. locum, Cod. de Religio: & ſumpt: funer: & ideò nèc legari valent. L. apud Iulianum, §. conſtat etiã ff. de legitimatio:*

CONCLVSIO XVI.

41 Sepulturam quis propriam habens ſuis ſumptibus emptam, vel pro ſe, aut ſuis ſucceſſoribus ædificatam, non eſt ſimonia ſi vendatur quòad proprietatem, iuxtà fundi laborem, & reſpectu habito ad ſolas expenſas factas in illa ædificanda.

42 Cuius eſt ratio; quià ibi non venditur benedictio, nèc propter ius ſepulturæ, ſed tantum illud materiale fundũ ad quod alia ſequuntur, quia loca ſimilia iure hæreditario à parentibus transferri ſolent ad filios ratione temporalitatis, quæ in eis manet.

Doctorum Allegationes.

43 *Allegantur prò hac aſſertione noſtra õmnes nominati Doctores, Suarez, Lauorius, Barboſa, Lezana, Sanchez, Lambertinus, cum cęteris dictis, in ſuperioribus, ac dicendis, de communi ſententia.*

CONCLVSIO XVII.

44 Si in aliqua Eccleſia, plura manerent Cœmeteria, ac parochus idcircò plùs vellet ſepeliendo in vno loco, quàm in alió Cœmeterij, indubitanter ſimoniam committeret, ſeu ſi taxaret pro quanta pecunia, quis in tali Cœmeterij loco, vel loco ipſius, quatenùs in priuatam vtilitatem videlicèt id faceret, ſimoniam com-

committeret, ſecùs ſi parochus hoc in vtilicatem Eccleſiæ faceret, & ſuorum miniſtrorum ſubſtentationem. *cap. audiuimus, & cap. ſicut, de ſimonia.*

CONCLVSIO XVIII.

Ius ponendi, vel habendi in tali loco Eccleſiæ ſedilia, ſeu ſcamna, vel alia ſimilia, ad ſedendum, vendi nequit, nec de re dominium directum transferri poteſt, itaùt emptor dominus fiat. 45

Cuius eſt ratio adæquata; quoniam locus eſt ſacer, & alienari nequit, *L. inter ſtipulantem, §. ſacram, ff. de verb. obligat: & inquit Abbas*, nèc Diœceſani, nèc Regulares Superiores locales alienare poſſunt. *cap. abolendæ, de ſepulturis, num.* 1. 46

CONCLVSIO XIX.

Facultas eſt gratis præſtanda tùm à Diœceſano, tùm à Regulari Prælato locali, tùm etiam ab ipſo Parocho ponendi in tali loco Eccleſiæ ſedilia, vel ſcamna, aut ſimilia, ad ſedendum, itàut nullum ius, aliàs, eis transferatur, hoc petentibus, & ad ipſorum Prælatorum arbitrium adimi poſſit: cum nequeat in Eccleſia locus, tempore aliquo præſcribi. 47

CONCLVSIO XX.

Teſtator ſi velit, quòd Defuncti corpus alicuius, exteræ familiæ in ſuam ſepulturam inferri poſſit, debet non ei legare ſepulturam, ſed ius familię relinquat, mortuos inferendi. *L. monumenta.* ſi autem locus eſſet purus ipſe, & non dum factus Religioſus, per cadaueris illationem, legari poſſet etiam monumentum, *L. ſi monumenta.* 48

Doctorum Allegationes.

Tradunt has omnes noſtras Theſes ſuperiores allegati Scriptores communiter, Abbas, num. 1. *cap. abolendæ, de ſepultur: Nauarr: conſil.* 1. *lib.* 3. *de ſepultur: Alexander, in l. monumenta, Cod: quando res pigno: obligari poſſunt, Firmanus, tract: de Epiſco: lib.* 4. *p.* 4. *q.* 23. *Lambertinus, lib.* 1. *de Iure patronat: p.* 2. *q.* 6. *Dilectus, de arte teſtandi, tit.* 9. *de ſepultur: caution* 1. *Lauorius, cap.* 10. *num.* 32. *&* 33. *tit.* 2. *d. l. cum aliis referendis.* 49

CONCLVSIO XXI.

Prò ſepultura conſuetum dari, vel donari Sacerdoti, vel Eccleſiæ, poſtulari valet, ac Laici idcircò compelli valent ad ſeruandas laudabiles conſuetudines, circà eleęmoſinas præſtandas funeralibus, pro defunctorum vtilitate. *cap. non ſatis, de ſimonia.* 50

CON-

CONCVLSIO XXII.

51 Clerici non poſſunt ex conſuetudine plus recipere prò ſepultura exterorum, quàm Ciuium; cum huiuſmodi conſuetudo ſit contrà charitatem; *cap. 1. de empt: & vendit.* vbi curare debẽt presbyteri nè cariùs vẽdatur transſeuntibus, quàm Ciuibus, quod namq; auaritię, & ſimoniæ, ſaperet.

Doctorum Allegationes.

52 *Prò his noſtris aſſertionibus, allegantur multi citati ſuprà Doctores, & docet Butrius, in cap. abolendæ, de ſepultur: Fælinus, in cap. ad audientiam, de reſcriptis, Genuenſis, q. 638. fol. mihi, 468. & Diœceſani omninò curent auferre à ſuis Clericis, & Parochis prauas conſuetudines plenas auaritiæ, & ſimoniæ, vt etiam animaduertunt Eraſmus à Cochier, de Iuriſdict: ordinar: in exemptos, p. 4. q. 11. Abbas, in d. cap. abolendæ, num. 3. & cap. exfrequentibus, num. 4. de iuſtit. Angelus, verb. Archyepiſcopus, num. 1. cum Lauorio, num. 34. & ſeqq. ſuprà, & alijs.*

DISPVTATIO SECVNDA

DE MORTVORVM EXEQVIIS,

atq; Suffragijs agendis die tertio, ſeptimo, nono, trigeſimo, quadrageſimo, & Anniuuerſario.

CONTROVERSIA I.

AN in Defunctorum funeralibus, in laudem eorumdem, Orationes funerales fieri queant?

CONCLVSIO I.

1 Antiquorum fuit vſus, mos, & conſuetudo; vbi ad forum funus peruenerat, mortuus, vel ſtans, vel cubans, quòd rarius legitur, in *Roſtris*, ideſt, in templo collocabatur, cuncti ex ordine Sellis Elephantinis ſedebant, deindè, de illius laudibus defuncti, plerumq; ibi aliquandò iuxtà ſepulchrum, vel coniunctiſſimus putà, Patre, prò Filio, Filius pro Patre, Maritus pro Vxore, vel Maior natu, ſeu vir doctiſſimus ex ijs, qui præſentes erant, luculentiſſimam orationem in *Roſtris*, habebant, defuncti virtutes recenſendo, quas in vita præclarè geſſerat, quòdq; quiſq; conſecutus ſit, ac geſſerit, prædicant: & ſic, de ipſius defuncti laudibus loquebatur; vt Amici, & totus populus ad lacrymarum copiam incitari ſolerent.

Docto-

Doctorum Allegationes.

Scribunt ità Appianus Alexandrinus, lib. 1. hyſt: Dionyſius Alicarnaſſ: 2
lib. 9. hyſt: Quintus Curtius, lib. 3. cap. 7. hyſt: Tacitus, lib. 3. annalium, vbi, hæc habet ad rem; deflebabantur Defuncti in foro, laudabantur prò Roſtris. & cæteri hyſtorici communiter, concluſionem autumant.

Oratio huiuſmodi funeralis non dumtaxat in hominum, at 3
etiam in Mulierum funere habebatur. Cuius eſt ratio; quoniam, Mulieribus permiſſum fuit, quòd in obſidione Capitolij, dum de auro inueniendo conſilia agitaret Senatus, Mulieres inter ſe, ſe, ſua ſponte conſulentes, omnia oramenta aurea, quibus circà corpus vtebantur, in oblationem contribuendi; ſic auro pondere octo talentorum, quæ monetæ noſtræ ſunt. 4568. & ornamentis ſuis operam, & auxilum Senatui dederunt; itaùt, à Gallis liberi extiterunt. *vt refert Plutarchus in Camillo.*

CONCLVSIO III.

Huiuſmodi laudandi genus, Greci *Epitaphium* vocant, quandò, 4
vel vnum, vel etiam plures compræhendit, *Monodiam*, quandò verò vnum tantum; *Epicedium*, quòd plerumq; fit ex carmine.

Doctorum Allegationes.

Tradit concluſionem Volateranus, in Philol: cap. vlt: lib. 31. de cura 5
ſepultur: & laud: defunct: & Cicero, 2. de legibus inquit, in orationibus funeralibus mentiri nefas eſſe.

CONCLVSIO IIII.

Conſuetudo talis defunctos laudandi, eſt antiquiſſima, & ex- 6
ordium habuit apud Grecos, & inter illos, primus fuit *Cecrops Rex Athenienſium*, qui ritum hunc, in parentum honorem, ac conſanguineorũ introduxit; ac cępit iàm indè à *Pericle*, qui teſte *Tucidide*, priùs defunctos in bello peloponeſiaco, prò concione laudauit.

Cum in illorum dumtaxat honorem Athenienſes tranſtule- 7
rint, qui bello occidiſſent, vel ſecundum alios, à *Solone*, ſed apud Romanos, *Valerius Publicola* primùs collegã ſuum *Iunium Brutum* mortuum pro *Roſtris*, accurata oratione laudauit.

Quæ adeò grata indè Romanis, ac iucunda fuit conſuetudo 8
huiuſmodi, vt qui ſtrenuè pugnando obijſſet, ab optimatibus laudaretur, & in clarorum virorum funeribus inſtitutum eſt, vt ſolemnis eſſet laudatio: qui honor poſterioribus tẽporibus etiam Illuſtribus Iuuenibus conceſſus fuit, & ſuper omnibus claris viris Romani volebant huiuſmodi orationes recitandæ eſſent; at Athenienſes, dumtaxat ſuper bello, mortuis.

Docto-

Doctorum Allegationes.

9 *Sic, namq́ aſtruunt Alicarnaſſeus, lib. 5. ſuarum hyſt: Aſininus, in l. ſi quis ſepulchrum, 12. §. ſumpt: funeris, ff. de Religione; & ſumpt: funer: num. 78. cum cæteris dictis, ac dicendis.*

CONCLVSIO V.

10 Qui Ritus, in Defunctorum exequijs, orationem recitandi funebrem, hanc vſq; noſtram ætatẽ, in Dei Eccleſia videtur ſeruari, & adhuc perſeuerat.

Doctorum Allegationes.

11 *Aſſerunt concluſionem Nicephor: lib. 2. cap. 15. Theodoretus, lib. 4. & 9. cap. 13. et lib. 2. cap. 14. hyſtor: tripart: Cedrenus Epiſco: lib. 1. cap. 12. & lib. 2. cap. 11. Concilium Mediolanenſe 1. de funere, Polibius, lib. 7. D: Grego: Niſſenus, orat: in funere Mileti, D. Ambroſ: de morte, Euſebius Cæſarienſ: in funere Conſtantini, D: Gregor: Nazianzenus, in funere, D: Baſilij, & alij communiter.*

CONCLVSIO VI.

12 Quæ ſiquidem Oratio, poſt Miſſam antè fieri ſolitam abſolutionem, habetur *in Cæremoniali lib. 1. cap. 21. & cap. 11. lib. 2.* apud verò Romanos etiam in æde, vt *Suetonius, de Octauiano Auguſto; in Templo, vt de Hæbreis Ioſepus ſcribit in antiquit: Hæbreorum, & in Epulo, ex Cicerone, lib. 2. de legibus, orationem habitã fuiſſe, legitur.*

CONCLVSIO VII.

13 Ex lege duodecim tabularum, de Defuncti laudibus dicere minimè licebat, niſi in publicis ſepulturis; nèc ab alio, niſi, qui publicè ad eamdem conſtitutus eſſet, faciendam.

CONTROVERSIA II.

QVos namq; Ritus, ac Cœremonias, Eccleſia Romana Apoſtolica, in orthodoxorum fidelium Chriſti Domini funeribus, adhibeat? vbi plura curioſa ſcitu digna, reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

1 Parochus ſiuè Regularis, ſiuè Sęcularis Sacerdos exiſtat, Cotta, ac ſtola nigra indutus, Clerico Crucem pręferentè, & alio aquam benedictam, vbi peruenerit ad locum, in quo Defunctus iacet, alta voce incipiat Antiphonam, *Exultabunt. & pſalmum Miſerere mei Deus*, intonant ij, ad quos attinet in proceſſione.

CONCLVSIO II.

2 Crux vna tantum in proceſſionibus in Defunctorum funeralibus ſemper eſſe debet, ac præcedere illius videlicèt, Eccle-

ſiæ in

ſitæ in quà defunctus tumulari debet; iuxtà in ſuperioribus dicta.

Doctorum Allegationes.

Sic Sanciuit per ſuam Bullam exordientem, inter cunctas, de priui- 3
leg: in 6. Benedictus X I. Sixtus IIII. ſua Bulla, Regiminis vniuerſa-
lis Eccleſiæ, relata in Codice priuilegio: Ord: Patrum Prædicat: authenticè,
fol. 148. Leo X. ſua Bulla, Sacro approbante concilio, ſeſſ: 15. Latera-
nenſ: relata in d. Codice priuilegiorum, fol. 176. Abbas, in cap. cum li-
berum, num. 4. de ſepultur: cum cæteris allegandis Doctoribus ad hunc
locum.

CONCLVSIO III.

Crux in funeralibus proceſſionibus, quatuor virtutes ſignifi- 4
cat, nempè, profunditatem, ideſt, fidem, in imo cordis, longi-
tudinem, ſcilicèt, perſeuerantiam; altitudinem, ideſt, ſpem, in
Cœlis, nobis repoſitam, latitudinem, videlicet, charitatem. de
quibus, inquit, *D: Auguſt: Apoſtolum dixiſſe, intelligit, vt poſſitis com-*
prehendere, cum omnibus Sanctis, quæ ſit longitudo, latitudo, ſublimitas,
& profunditas.

Doctorum Allegationes.

Tradunt hanc Theſem noſtram Rubertus Abbas, de diuin: offic: lib. 6. 5
cap. 9. Vitalinus, in Clement: cap. Abuſionibus, de pœnit: & remiſſ: Ra-
tionale diuin: offic: lib. 2. cap. 45. D: Chryſoſt: ſerm: de Cruce, Amal.
Diacon: de offic: Eccleſiæ, lib. 1. cap. 14. & alij communiter.

CONCLVSIO IIII.

Clerici Eccleſiaſtici, & Regulares iuxtà vnius cuiuſq; Patriæ, 6
Regionis, & Diœceſis conſuetudinem in funere aſſociando pſal-
mos, per viam canunt, & in Eccleſia vbi cadauer ſepelitur, mor-
tuorum officium dicitur, aut aliæ Deo preces effunduntur.

Doctorum Allegationes.

Aſtruunt aſſertionem D: Hieronym: in Epitaphio Paulę, & in vita 7
eiuſdem Paulę viduę, & Fabiolæ; in vita. S. Pauli primi Heremitę,
& ad Euſtachium; de obitu Paulę, S. Clemens, lib. 6. conſtitu: Apoſto-
licar: cap. 10. & 29. & lib. 8. cap. 48. D: Gregor: Niſſenus epiſt: ad
Olympian: D: Gregor: Nazianzen: orat: 2. & 10. in Iulian: & in laudē
Ceſaris, D: Chryſoſt: homil. 20. ad populum Antiochenum, & homil. 4.
in cap. 2. ad Hębreos, & homil. 6. de pœnit: & homil. 92. in Matth:
Gregorius Turonenſis, lib. 4. hyſt: Francorum, cap. 1. & lib. de vita Pa-
trum, Sulpitius, in vita S. Martini, D: Cyprianus, ſerm: de morte,
D: Auguſt: lib. 9. confeſſio: cap. 12. Iuſtinianus, nouella 59. D: Baſilius,
orat: in Iulianum, de funere Conſtanti: Imperat: vbi dicit: Inter efferen-

dum luminaria, & cerei accenſi deferebatur, & pſalmi modulis lugubribus, & luctu permixti canebantur: Euſebius Ceſarienſ: de funebri pompa Conſtanti: Imperator: lib. 4. D. Hieronym: ſimiliter, epiſt: ad Oceanum, de funere Fabię Romanę, item, D. Chryſoſt: homil: 61. in cap. 2. ad Hębreos, vbi inquit: honorem mortuo non eſſe fletum, nec eiulatum, ſed hymnos, & pſalmos, & vitam optimam, idem Gregorius Turonenſis, tom. 2. annal. Eccleſiaſt: anno 337. & alij.

CONCLVSIO V.

8 Pſalmi, & hymni cantantur in Defunctorum exequijs, vt Deó gratię agantur, vt illum, qui è vita deceſſit, iam à laboribus liberauerit, quòd metu mortis exemptum apud ſe habeat, in marceſcibili ornaturus corona.

9 *Nàm, vt aſtruit D: Chryſoſtomus, hymni, & pſalmodię ſunt lętantium, homil. 3. ad Hębreos, & homil. 4. in cap. 2. ad Hębreos, ſic habet. Cum enim fideles à deflendis mortuis dehortantur; quid ſibi volunt lampades iſtę feſtiuę? non ne ſicut Atheletas eos perducimus? quid etiam, hymni? non nè vt Deum glorificemus, & gratias agamus, quod iam coronauit diſcedentem? quid pſalmi, illo tempore? Reuertere Anima mea, in requiem tuam; quia Dominus benefecit tibi, & non timebo mala, quoniam tu mecum es. Ille.*

CONCLVSIO VI.

10 Sanctimoniales, dùm Defuncti corpus efferebatur, pſallere cõſueuerunt in primitiua Eccleſia, & antiquitùs, & de ſonis, & cantibus pſallentium in funeralibus habetur *in cap. qui diuina, cap. vbicumq, 13. q. 2.*

Doctorum Allegationes.

11 *Ità ſcribunt Victorinus Epiſco: Vticenſis, lib. 1. Syneſius Ptolemoidę Epiſco: epiſt: 18. ad Epiſcopos, Iuſtinianus, nouella 56. de debit: Imper: in exequijs defunctorum, cum alijs dicendis.*

CONCLSIO VII.

12 Præces verò quæ decantari ſolent, ſunt in Romano breuiario appoſitæ, & ab Eccleſia approbatæ, & Presbyteri Clerici, ac Religioſi, feretro, vbi Cadauer iacet, diuinas præces decantare, & dicere ſolent, coronam facientes, & circunſtantes.

Doctorum Allegationes.

13 *Tradunt aſſertionem Albinus, lib. 1. de diui: offic: cap. penult. Rodulphus, de can: Iung: de obſeruat: canonum, propoſit: 21. D: Athanaſ: de varijs. qq. 54. Petrus Damianus, Epiſt: 5. cap. 6. Rituale Roman: tit. de exequijs, Rationale diuinor: officior: lib. 7. cap. 35. & alij.*

Quare

Quarè in Romano Rituali, tit. de exequijs hæc ad notantur. Conſtituto tempore quo Corpus ad Eccleſiam deferendum eſt, conuocetur Clerus,&c. biniq; procedant, prælata Cruce, deuotèq; pſalmos decantantes, vt infrà, Parocho præcedente feretro cum luminibus: inde ſequuntur alij, funus comitantes, & prò Defuncto ritè Deum deprecantes ſub ſilentio. Parochus de domo procedens, ſtatim graui voce intonet antiphonam. Exultabunt Domino,*& Cantores inchoant pſalmum Miſerere mei,&c. Clero alternatim proſequente, ac ſi longitudo iteneris poſtulabit, dicentur pſalmi Graduales;&c. & depoſito feretro in medio Eccleſiæ, cereis accenſis circa corpus; ſtatim, niſi quid impediat, dicatur officium mortuorum, cum tribus nocturnis. quòd ſi ea fuerit temporis anguſtia, vel alia vrgens neceſſitas, vt vnum nocturnum, cum laudibus, dici non poſſit, aliæ præces prædictæ, vt ſuffragia numquam ommittantur.* 14

Enimuerò, quò ad officium videtur originem habuiſſe, inueteri teſtamento; quando Ioſeph, & illius Fratres, Iacob, patrem ipſorum ſepelierunt: Geneſi cap. 50. vbi dicitur celebrantes exequias planctu magno, atq; vehementi: vt autumant D. Ambroſ: 12. q. 2. D: Hieronym: lib. 1. epiſt: 21. ad Paulam, de obitu Bleſillę, vel ab Apoſtolis eſt inſtitutum, vt vult Durandus, rationali diuinor: officior: lib. 1. cap. 33. num. 3. Origenem auxiſſe, & magna ex parte ordinatum tale officium, autumat Iſidorus, lib. de Eccleſiaſtic: officio, & proindè commendat ipſum, D: Auguſt: dicenſ: ipſum fuiſſe ſecundum,in Eccleſiaſticis officijs, poſt Apoſtolos, 15

CONCLVSIO VIII.

Officij defunctorum ordo, recitandi formam, quæ modò reperitur,fuit redactus ab Epiſcopo Amalario Treuerenſi, peritiſſimo circà huiuſmodi officium. 16

Qui, namq; Romam miſſus à Ludouico Imperatore,Gregorij Papæ magni tempore, vt antiqua perquireret Antiphonaria, & vnum conficeretur, quo omnes eodem ordine prò defunctis orarent, vt ipſemet teſtatur *lib. de ordine Antiphonar: cap. 29. de ordine. ſepulturæ, his verbis.* 17

Poſt hoc veniens Romam, anno ab Incarnatione Domini. 831. in dictione nona, ſub Imperio Domini, & piiſſimi Imperatoris Ludouici, & Apoſtolatu glorioſiſſimi Apoſtolici Gregorij; Interrogaui de ordine Reſponſoriorum,&c. Inueni in Romano, & Methenſi antiphonarijs ordinem, ſcriptum, quomodò fungi officio conueniat, circà funus hominum, & circà ſepulturam eorum, ex vtriſq; collegi ea, quæ mihi recta videbantur, & rationabili curſui congruere, atq; ea redacta in vnum corpus poſui ſub vno textu in fine Antiphonarij noſtri, & eodem libro, eos poſt officium 18

Sanctorum inſerui officium prò mortuis. Multi tranſeunt de præſenti ſeculo, qui non illicò Sanctis coniunguntur, prò quibus ſolito more officium agitur. qui nunc minor eſt in regno illo, maior eſt iſto Sancto, qui in præſenti ſeculo eſt. Ille ſatis.

Ab alijs deindè Summis Pontificibus eſt auctum hoc officium, & reformatum reperitur à Paulo V. nouiſſimè in ſuo relato Rituali Romano.

CONCLVSIO IX.

19 Defunctorum Officium, ex Rubrica Breuiarij Romani per annum prima die cuius libèt menſis nō impedita feſto aliquo, vel officio nouem lectionum: Aduentu, verò, & Quadrageſima, qualibet ſecunda feria cuiuslibet hebdomadæ, præterquam in hebdomada maiori, ac per totum tempus Paſchale, vſq; ad octauam Pentecoſtes celebrari ſolet, pro defunctis.

20 In ordine autem Patrum Prædicatorum, penès Breuiarium huius inſtituti, officium huiuſmodi mortuorum, toto anno, ſemel in ſeptimana in choro à Patribus omnibus perſoluitur, exceptis octauis Reſurrectionis Domini, & Pentecoſtes.

21 Quare verò tempore Paſchali minimè mortuorum officium recitatur, ea eſt de cauſa, quia eo tempore, myſterij Paſſionis, & Reſurrectionis Domini contemplationi vacemus, & quia etiā eſt tempus letitiæ, & gaudij ob Reſurrectionem Domini: verum non proindè .S. Mater Eccleſia Animarum fidelium obliuiſcitur; nā in fine cuiuslibet horę dici, de illis memoriā retinet, dicendo, *Fidelium animæ per miſericordiam Dei requieſcant in pace.* & in precibus funeralibus dicit vtiq; *Oremus pro fidelibus defunctis, &c.* & in Litanijs quoq; dicitur. *Vt omnibus fidelibus defunctis requiem æternam dones.*

22 Nèc proindè Animæ in purgatorio exiſtentes, defraudantur; quia cum ſint nobis charitate coniunctæ participes fiunt reliquorum bonorum operum, inter quæ connumerari poteſt memoria Paſſionis, & Reſurrectionis Domini.

Doctorum Allegationes.

23 *Docent aſſertionem Michael Timotheus, de officio diuino, tract: 3. q. 88. Durandus, in ſuo rationali diuino: officiorum, lib. cap. 73. num. 7. cum alijs.*

CONCLVSIO X.

24 Defunctorum officium feria ſecunda præcipuè celebratur, & non in alijs diebus; quia die dominica, Animæ, quæ in purgatorio reperiuntur, refugium ſentiunt, & mox feria ſecunda ad

pænas

pænas reuertuntur; ideò vt eis ſubueniatur, dicitur officium, vel miſſa tali die.

Doctorum Allegationes.

Tradunt ſic Durandus in rationali diuin: officior: lib. 4. cap. 1. nu. 29. Michael Thimotheus, tract: 9. diuinor: officior: q. 19. cū alijs nominandis. 25

Vel etiam dici poteſt, vt Angelorum ſuffragijs, qui ſecunda feria creati fuerè, vtiq; coadiuuentur. Et tandem, quia Deus prima die lucem creauit ac diuiſit eam à tenebris. Geneſ: cap. 1. Alijs etiam diebus aſſignantur nocturni, vt Animę defunctorum, ſingulis diebus auxilium particulare habeant. Officium defunctorum celebrari poteſt etiam die feſto quandò corpus eſt ſuper Terram, aliàs, transferretur in ſequentem diem. 26

C O N C L V S I O XI.

Defunctorum officium, quòd alio nomine, *Agenda* dicitur, ab ago, agis: nàm agere, inter cętera ſignificat celebrare. quandoq; dicuntur *Exequię, ab exequor, exequeris:* quia *exequi*, idem eſt, *ac extrà alia ſequi*; ideò dicuntur *exequię*; quoniam celebrantur, dum mortui extrà viuos ad ſepeliendum feruntur. 27

C O N C L V S I O XII.

In defunctorum officio celebrando, ritus diuerſus ab alijs officijs ſeruatur non dicitur, nèc *Domine labia mea aperies, &c.* nèc *Deus in adiutorium meum intende, &c.* nèc *Gloria Patris, &c.* nèc *Benedicamus Domino, &c.* ad ſignificandam triſtitiam, & luctum. 28

Doctorum Allegationes.

Aſſerunt Durandus in ſuo rationali diuino: officio: lib. 4. cap. 2. nu. 7. & 17. & lib. 7. cap. 35. nu. 35. Strabo, lib. de rebus Eccleſiæ, cap. 25. Belethus, in explanat: diuinor: officiòr: cap. 96. & 175. vbi ſic inquit. Officium mortuorum imitari triduanam Chriſti ſepulturam, & omnium illius veſtigia ſequi; ſicut ergo tribus illis diebus, ità & in hoc officio defunctorum omnia cantica letitiæ ſubticemus; & cum mortuorum exequias celebramus, ad plangendum venimus, & lachrymandum, & non ad ſolemnizandum. Idem tradit Michael Timotheus, tract: 9. q. 18. de diuino officio, & alij. 29

CONTROVERSIA III.

QVi namq; Ritus in Miſſis defunctorum dicendis ſeruandus ſit? vbi alia multa curioſa ſcitu digna, reſoluuntur in propoſito.

C O N C L V S I O I.

In Miſſis defunctorum, pſalmus omittitur *Iudica me Deus, &c.* 1

quià

quiá defunctorum Animæ, iàm iudicatæ ſunt, & proindè ſequitur immediatè *Adiutorium noſtrum,&c.* nàm,auxilio noſtro egent: Introitus miſſæ incipit; *Requiem,&c.* quiá cum in igne reperiantur purgatorij, ac Dei viſione expertes, æterna requies, & lux perpetua illis rogatur.

Doctorum Allegationes.

2 *Itá namq; in Rubricis generalibus Miſſalis Romani habetur, de ijs, quæ omittuntur in Miſſa pro defunctis; Durantes, de ritibus Eccleſiæ, lib. 2. cap. 43. num. 13. cum cæteris referendis.*

CONCLVSIO II.

3 In Introitu officij defunctorum, crucis ſignum manu fit, ad denotandũ, quòd per crucis veritatẽ, ad vitam mortui exicitãtur.

4 *Vnde D: Chryſoſt: homil. de Cruce, & Latrone, ait ad rem noſtram. Crux reſurrectio mortuorum. in cruce eſt ſalus, vita, & reſurrectio noſtra, per eam ſaluati, & liberati ſumus: eſt lignum vitæ, & remedium mortis.*

CONCLVSIO III.

5 In Defunctorum Miſſa, non dicitur *Gloria in excelſis Deo, & Alleluia:* quia hæc ſuauitatem; & lætitiam mentibus noſtris inculcant; & ad imitationem agitur officiorum, quæ in morte Domini aguntur.

Doctorum Allegationes.

6 *Scribunt ſic D: Iſidorus, de Eccleſiaſtico officio, cap. 18. lib. 1. Rabanus Maurus, de clericor: inſtitutione, lib. 2. cap. 44. Belethus,cap. 94. vbi ſuprà, Origenes tom. 1. ſic enim ſcribit in præſentia, ad rem noſtram. Sacrificium pro peccato eſt, non oleum letitię, ſiue thus ſuauitatis imponitur. Mors eſt vindicta primi peccati, ideo ſine Gloria, & Alleluia, quaſi ſine oleo,& Thure. Ille. Durandus,de diuin: offic: cap. 4. Amal. cap. 179. & alij.*

CONCLVSIO IIII.

7 In Mortuorum miſſa, quando dicitur *Agnus Dei*, non recitantur verba, *Miſerere nobis:* quia Deus depræcatur pro Animabus in purgatorio exiſtentibus, vt requies illis ab eo donetur: Nèc etiam datur *Oſculum pacis*,ad denotandum animas non agere paci temporali; quia non ſunt in perturbationibus huius Sęculi: vel quoniam, ſunt in pace, ſed in pœnis: vel tandem, quia neſcimus an defuncti illi, pro quibus celebratur, ſalui ſint, vel damnati, cum quibus Eccleſia non communicat.

1 *Sic placet Durando, cum alijs, vbi ſuprà, cap: 55. num. 31.* noſtra hæc aſſertio.

CON-

CONCVLSIO V.

In Defunctorum Miſſa, bis dicitur *Agnus Dei*, cum *Dona eis requiem*, & tertia vice, additur, *Sempiternam*; ad denotandum Saluatoris exequias; vel quia triplicem pro defunctis à Deo poſtulamus Requiem, vt videlicèt, eis pœna tollatur, in qua eſt illis labor, & non requies, vt Animæ gloria æterna conferatur; quia tunc veracitèr, requieſcet in bono deſiderato, ideſt, in ipſo Deo, & vt illis corporis gloria præſtetur. 8

Nàm, prima Requies, cum non ſit requies ſempiterna; quia pœna ſublata, adhùc gloriam deſiderant; neq; ſecuuda requies; quia, ante reſurrectionem corporum ineſt Animabus naturalis appetitus corpus reaſſumendi, quo appetitu aliquandò retardantur, nè totalitèr in Deum ferantur; ſed tertia requies eſt vera requies ſempiterna: quia anima præſētialitèr Deū videt, reaſſumpto corpore, & æternalitèr, & perfectiſſimè requieſcit, ideò tertia vice dicere congruit, *Sempiternam*. 9

CONCLVSIO VI.

In Defunctorum Miſſa non præſtatur *Benedictio:* quia in morte ceſſant omnes ſolemnitates; & quia non ſolum datur ad peccata venialia tollenda, ſed vtiq; ad populum excitandum, vt in Dei auxilio confidat; quod mortui facere nequeunt. 10

CONCLVSIO VII.

Miſſa Defunctorum terminatur cum, *Requieſcant in pace*, vt finis principio reſpondeat, in quo eis æterna requies poſtulatur; & quia illud officium ſingularitèr defunctis applicatur, ideò à principio, medio, & fine, *Requieſcāt in pace* æterna, ac iucundiſſima optatur, & chorus reſpondet, *Amen*; ideſt, fiat quod petitur. 11

Doctorum Allegationes.

Tenent has Theſes Michael Timotheus, p. 2. cap. 19. & p. 6. cap. 36. fol. 226. D: Andreas Piſcara, Caſtaldus, Clericus Regular: in ſua praxi, Cæremoniarum, lib. 2. ſect: 6. cap. 5. edita nouiſſimè, cum alijs referendis ſcriptoribus. 12

CONCLVSIO VIII.

Thus, quod Defunctis, & ſepulturis eorum præbetur, illis prodeſt; & ſicùt Thus in ſacrificijs, ſic in funeralibus adhibetur ac ideò eſt improbandum, & maximè repræhendendum illud prouerbium, malè introductum à vulgo, abſq; iudicio, videlicèt; *Serue come l'Incenſo à morti.* quaſi nihil deſeruiat, quod falſiſſimum eſt, & hæreticorum, ac malorum chatolicorum eſt exioma. 13

Pro-

14 Probatur concluſio ſic; quia cum ſit cæremonia ab Eccleſia approbata, & introducta, obſeruanda eſt, & ſecùs quis aſſerens, remanet excommunicatus. Et quod verum ſit audiantur *Trid: Concilij verba, ſeſſ.* 23. *cap.* 5. vbi hæc habentur.

15 *Pia Mater Eccleſia Ritus quoſdam, vt videlicèt, quædam ſub miſſa voce, alia verò elatione in Miſſa pronunciarentur, inſtituit; cæremonias item adhibuit, vt myſticas benedictiones, lumina, thimyamata, veſtes, aliaq; id generis, multa ex Apoſtolica diſciplina, & traditione. hęc ibi; & canone* 7. *de ſacrificio Miſſæ, ead: ſeſſ. dicitur. Si quis dixerit, cæremonias, veſtes, & externa ſigna, quibus in Miſſarum celebratione, Eccleſia Catholica vtitur, irritabula impietatis eſſe, magis quàm officia pietatis, Anathema ſit.* Satis Concilium. Nàm omnes cœremonię, & cætera ab Eccleſia inſtituta, multa in ſe myſteria continent, ac varia ſignificata habent, vt angelicè edocet. *D: Thomas.* 3. *p. q.* 73. *art.* 5.

CONCLVSIO IX.

16 Defuncti, & illorum ſepulturæ thurrificantur, vt ex illius perſona Deum adoremus, ac petimus noſtras præces, quas pro illo fundimus, ſicut incenſum in Dei conſpectu deferri: tùm ad fœtorem remouendum, tùm vt defunctus creatori ſuo acceptabile, bonorum operum, in odorem intelligatur; tùm ad oſtendendum, quòd defunctis proſit auxilium orationis: quæ per incenſum denotatur; tùm, demùm; quià thurrificatio eſt efficax ad dæmones fugandos.

Doctorum Allegationes.

17 *Docent Innocent:* 3. *lib.* 2. *Myſt: miſſæ, cap.* 17. *Durantes, lib.* 1. *cap.* 19. *num.* 9. *Durandus, lib.* 4. *in ſuo rationali diui. offic: cap.* 10. *num.* 5. *& lib.* 7. *cap.* 35. *num.* 38. *Beletbus, in explanat: diuin: offic: cap.* 161. *Rubrica Miſſalis Romani, & in Rituali Romano, de exequijs, & officio Mortuorum, & de ſepeliendis paruulis, vtiq; habetur.*

CONCLVSIO X.

18 In Miſſa pro Viuis thurrificantur omnes, ad denotandum, quòd orationes illorum ad cæleſtia deriguntur. In miſſa verò ſolemni defunctorum minimè incenſatur Altare ad Introitum, ſed tantum ad oblata, prout ipſa oblata, & tunc non alij, ſed Sacerdos ſolus celebrans, qui Chriſtum repræſentat, thurrificatur, & etiam circà defuncti Corpus: alij autem non cenſantur, ad denotandum mortuos, nihil poſt hàc valere ſuis orationibus promoueri; quòd ideò dixit *Dauid, pſal.* 112. *Non mortui laudabunt te Domine.*

Doctorum Allegationes.

De Incenſi virtute plura petantur apud Hieronymum Mengum, ſuo libro, flagellum Dæmonum, & in alio, fuſtis Dęmonum, & apud alios. 18

CONCLVSIO XI.

Defuncti aſperguntur aqua benedicta, & illorum ſepulturæ ex Rituali Romano, de exequijs, nè Dæmones fidelium orationes impediant, & defunctis illudant, ac vexentur. 19

Nàm, Aqua benedicta in ſpelunca ponitur, id eſt, in ſepultura, nè Dęmones, qui multum eam timent, ad Corpus accedant: ſolent, namq; deſęuire in corpora mortuorum, vt quòd nequiuerunt in vita, ſaltem poſt mortem agant. ſic habetur in Rationali diuinor: officior: lib. 7. cap. 35. num. 38. 20

Pręterea, Aqua benedicta Defuncti aſperguntur, vt deſiderium noſtrum exprimamus, quo Animas defunctorum, cœleſti rore aſpergi optemus; vndè ardor ille purgatorij ignis mitigetur, & omninò extinguatur. 21

Doctorum Allegationes.

De aqua benedicta, & ſuis effectibus bonis ratiocinantur. D: Thomas, quodlib: 3. art: 21. D. Ephiphanius, tom. 2. contrà hæreſes, hæreſi. 30. vbi miraculum aquæ benedictæ explicat, B. Theodoretus, lib. 6. hyſtor: tripartitæ, cap. 33. Concilium 4. Toletanum, ſub Honorio 1. canone. 8. Strabo, de rebus Eccleſiaſt: cap. 29. & 30. D. Vincentius Ferrerius, p. 3. ſerm: 9. de Sanctis, Vuadenſ: tom. 3. de ſacram: tract: de aqua benedicta, tit. 44. cap. 68. Sylueſt: verb: aqua benedicta, Benzonius, de Iubileo, cap. 15. Baronius, tom. 2. anno 132. pag. 52. Durantes, de ritibus Eccleſię, lib. 1. cap. 21. nu. 2. Azzorius, lib. 9. cap. 15. Barboſa, in collect: DD. ad cap. aqua, num. 3. de conſecrat: Eccleſiæ, alios allegans. 22

CONCLVSIO XII.

Aquę benedictę Inuĕtor, & primus Inſtitutor fuit S. Matthęus Apoſtolus, deindè Papa Alexander V. vt habetur *cap. aqua, de conſecrat: Eccleſ: diſt: 3.* 23

Doctorum Allegationes.

Ità ſcribit Marſilius Columna Bononienſis, Archyepiſco: Salernitanus, tract: de aqua benedicta, Belethus, in explanat: diuin: offic: cap. 161. vbi ſic inquit. Alexander Papa V. à B. Petro conſtituit, vt ſale, & aqua benediceretur ad conſpergendum populum, & habitacula eorum, quòd & nos in omni Dominica iuxtà canones ſequimur mirologium Eccleſiaſticæ obſeruantiæ, de aquæ aſperſione, cap. 41. & 46. Rabanus Maurus, in inſtitutio: clericor: lib. 2. cap. 55. hæc habet. Nullum eſt aliud elementum, 24

quòd in hoc mundo purget vniuerſa, quàm aqua, quandoq; viuificet cuncta; ideóq; cum baptizamur in Chriſto, per ipſum renaſcimur, vt purificemur, quòd in tempore Paſſionis, vnà cum ſanguine de Latere Chriſti profuſit, ad oſtendendum vtiq; omnis ſanctificationis, & munditiæ validum ſe indè habere ſacramentum.

Quòd autèm, Sal ſanctificatum aqua immiſcetur ex diuina authoritate proceſſit, quia illud per Eliſeum in fontem mitti iuſſit vt ſanaretur ſterilitas aquarum Ierichò. ergò natura ſalis, naturæ aquæ vicina, & coniunctiſſima eſt; eiuſdem elementi ambo ſunt, & idem officium, & ſanctificationem habent. nàm aqua à ſordibus mundat, ſal putredinem fugat, aqua nitorem præbet, ſal ſinceritatem adhibet, aqua potum ſapientiæ ſignificat, & ſal guſtum ſapientiæ indicat. ſatis Rabanus.

25 *Idem Papa Alexander V. in cap. aquam, de conſecrat: diſt: 3. hæc dicit: Aquam ſale aſperſam populis benedicimus, vt ea cuncti aſperſi ſanctificentur, & purificentur. quòd, & omnibus Sacerdotibus faciendum eſſe, mandamus. nàm ſi cinis vitulæ aſperſus, populum ſanctificabat, atq; mũdabat, multò magis aqua ſale aſperſa per Eliſeum ſterilitas aquæ ſanata eſt, quandò magis diuinis precibus ſacratus ſal ſterilitatem rerum aufert humanarum, & coinquinatos ſanctificat, & purgat, & cætera bona multiplicat, inſidias diaboli auertit, & à phantaſmatum verſutijs, homines defendit? ille.*

26 Quæ omnia in aquæ benedictione, in Romano miſſali, ac Rituali, appoſita apparent, & effectus, & aquæ potentiæ deſcribuntur: de alijs etiam effectibus petantur *ab Ezechiele cap. 36. exodo, cap. 12. 20. 22. 23. et Numer. cap. 19.* igitur cadauera aſperguntur, & illorum ſepulturæ, non vt defunctorum peccata remittantur, ſed vt omnis vmbra pellatur, & immundorum ſpirituum præſentia.

CONCLVSIO XIII.

27 Cæremoniæ huiuſmodi efficiuntur Thuris, & aquæ ſuper defunctorum corpora, ad vnionem oſtendendam, quam ipſi mortui nobiſcum habuere, dum in hoc ſæculo fuere.

28 *Vnde narrat Dionyſius Halicarnaſſeus, lib. 7. antiquit: Romanorum, olim viuos mortuos deoſculari in ſignum vnitatis, & pacis, quam cum ipſis viuentibus habuerunt, & huiuſmodi cæremoniæ proſunt, & ſimilia mortuis, ac viuis, in quantũ Deo Optimo Maximo per talia, reuerentia exhibetur.*

CONCLVSIO XIIII.

29 Cantu olim defunctos præferebant ad ſepulturam, eo nempe

fine, vt Deus benedictus laudaretur, quòd ab ærunnis, & laboribus huius vitæ defunctum liberauit, & in Cœlo quieſcat, ad cuius finem eſt homo creatus.

Hinc Ariſt: in vltimo ſuæ vitę a diſcipulis rogatus eſt vt aliquã eis ſententiam relinqueret, humiliatus Reſpondit. In hunc mundum intraui anxius, vixi conturbatus, egredior inſcius, & ignarus. quæ dixit, vt miſeriam huius vitæ demonſtraret, quę veluti arbor cum adinſtar ſit; cuius radices, duo mures, vnus albus, qui dies eſt, alter niger, qui eſt nox, ſemper corrodunt. 30

Et oſſibus Magni Alexandri, in vaſe aureo poſitis, non nulli Phyloſophi dicebant. *Heri iſte faciebant de auro theſaurũ, hodie aurũ facit theſaurũ de ſe ipſo. heri illũ ſequebatur oẽs uiuentes, hodie ipſe ſequitur oẽs morientes. heri iſte, quos volebat, poterat à morte liberare; hodie mortis vincula ipſe nõ potuit euitare. heri iſte præmebat Terrã, hodie ipſe præmitur à Terra: heri habebat multos Amicos, et Inimicos, hodie ſibi ſunt oẽs ęquales.* 31

Vita namq; noſtra eſt vapor ad modicum parens, Iob. cap. 4. & D. Auguſt: dicere ſolebat: Tempus vitę preſentis nil aliud eſſe, quàm curſum ad mortem. Et D. Hieronym: exclamabat, dicens: Vita mũdi non vita, ſed mors, fœlix, qui ſuas cognoſcit fallacias; Fœliciſſimus, qui de te bene priuatus eſt: melior eſt negotiatio eius auro puriſſimo: inuenit enim locum firmũ, & ſtabilem, ſtabiliſq; manens, dat cuncta moueri. Ille: 32

CONTROVERSIA IIII.

IN Defunctorum obitu, qua de cauſa, Campanæ pulſantur? vbi plura ſcitu digna afferuntur, & reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Campanæ, quæ loco aeris, & ollæ pertuſæ, hodie pulſantur mox, ac quis ex hac vita deceſſit, terreni ſunt comites, vt ante nec teſtantur mortuum, veneno, vel ferro perijſſe, & ànimum à dolore alleuiari denotant; ſed vt populus ad pias, prò defuncto, pręces fundendas moueatur.

Doctorum Allegationes.

Tradunt ſic Beda lib, 4. cap. 23. hyſtor: Luc: lib. 8. Theocritus Scholiaſtes, annot: cap. 12. cum alijs ſuprà relatis, & dicendis. 2

CONCLVSIO II.

Ad Defunctorum funeralia populum conuocare tintinnabulis, vel campanis olim vſus, & mos fuit; ſicùt tubis milites inexercitu conuocantur; ſic Eccleſiæ miniſtri campanis conuocantur ad Deum laudandum, cõtrà diaboli inſidias, & vt populus Deum 3

deprçcetur pro defunćto,& ad auertendum ſpectra, & dęmonum ludribria fugare.

4 Hinc Deus præcepit *Numer: cap. 10. fac tibi duas tubas argenteas ductiles, quibus conuocare poſſis multitudinem, quandò mouenda sūt caſtra. & Iſaias cap. 18. & in cap. quod in te, de pænit: & remiſſ: ſtat aßertio.*

Doctorum Allegationes.

5 *Suſtinent Theſem hanc noſtram Albund: lib. 2. ad finem, Rationale diuinor: offici: lib. 3. cap. 31. nu. 5. & lib. 1. cap. 4. nu. 13. & lib. 7. cap. 31. num. 36. D. Chryſoſt: lib. 15. cap. 9. de Sacerdotio, Belletbus, cap. 161. vbi ſupra, Amalarius, lib. 3. de Eccleſiaſtico officio, cap. 11. Angelus Rocca, Tagaſtenſis, in ſuo tract: de campanis, Durantes, lib. 1. cap. 22. num. 3. de officio, & alij.*

CONCLVSIO III.

6 Campanæ prima vice pulſari ſolent, quandò infirmus eſt in agonia, & Deo eſt ſpiritus redditurus, ad hoc vt audientes prò illo Deum orent iuxtà *Rituale Romanū, ſub Paulo V. reformatum, in ordine, animam commendandi in expiratione, vbi ſequentia habentur verba.*

7 *Cum verò tempus expirandi inſtiterit, tùnc vbi viget pia conſuetudo pulſetur campana parochialis Eccleſię, aliquibus ictibus, ad ſignificandū fidelibus, in vrbe, vel loco, aut in ſuburbo exiſtētibus, inſtātem mortem expirantis ęgroti, vt prò eo Deum orare poſſint. hęc ibi, quòd Guillelmus Durādus in ſuo rationali diuino officior: lib. 1. cap. 4. nu. 19. explicat.*

CONCLVSIO IIII.

8 Secunda vices verò cum ſpiritum Deo reddidit, & in eodem Rituali Romano dicitur, ſic Interim detur campanę ſignum tranſitus defuncti, pro loci conſuetudine, vt audientes, prò eius anima Deum præcentur.

CONCLVSIO V.

9 Tertia eſt, quandò ad ſepulturā comitatur, vt ibid: ſic habetur. Conſtituto tempore, quo corpus ad Eccleſiam deferendum eſt, conuocetur Clerus, & alij, qui funeri intereſſe debent, & in Parochialem, vel aliam Eccleſiam iuxta loci conſuetudinem, ordine conueniant; ac datis certis Campanę ſignis, eo modo, & ritu, quo in loco fieri ſolent; & hoc vt excitentur Parentes, & Amici ad intereſſendum exequijs, & diuinis officijs, & ad adorandum Deum prò anima Defunctorum, qui continuò clamant, miſeremini mei, miſeremini mei ſaltem vos amici mei. Iob. cap. 19.

CON-

CONCLVSIO VI.

Varia eſt enim locorum conſuetudo campanas pulſandi in ho- 10
minum morte: nàm Senis, e. g. bis campanæ prò fœminis pul-
ſantur; ter pro viuis; & hoc ad ſignificandum fœminam eſſe na-
turæ imperfectionis: Vir autem eſt perfectionis naturæ, & ter prò
eo pulſaltur; nàm numerus ternarius eſt perfectus, & perfectionẽ
indicat, & eſſe idcircò virum perfectiorem Mulieris, & quia vir
creatus fuit numero ternario.

Adamus enim, ex terra, Mulier ex Adamo, & ex vtroq; homo; 11
& ſic trina numeratio apparet, & viri perfectionem, & cõſequen-
tèr veram eſſe aſſertionem.

Doctorum Allegationes.

Ità aſtruit aſſertionem noſtràm Rationale diui: offici: lib. 1. cap. 4. 12
num. 13. Belletbus cap. 161. vbi ſuprà cum alijs nominandis.

CONCLVSIO VII.

In Religioſorum, & Sæculàrium Sacerdotum, & Clericorum, 13
morte, toties Campanæ; in aliquibus locis, & Dœceſibus pul-
ſantur, quot ordines recepit ſacroſ: & mox, quòd expirauit quis
illorum, *Aue Mariá* pulſatur, vt à fidelibus, pro eorum anima
dicatur, aut *De profundis, &c.*

CONCLVSIO VIII.

In puerorum morte, Campanæ non pulſantur ad populum 14
conuocandũ, vt oretur prò eis, quia talium eſt Regnum Cœlorũ;
quòd ſi pulſaltur, non lugubri, ſed feſtiuo ſono pulſari debet,
& letitiæ, vt dicitur *in Rituali Romano, de ordine ſepeliendi paruulos.*

CONCLVSIO IX.

Campanæ in triduo Dominicæ Paſſionis non pulſantur; quià 15
Cãpanę denotant Apoſtolos, iuxtà vaticinium Dauidis, *pſal.* 18.
In omnem terram exiuit ſonus eorum. in ſilentio ſteterunt, nèc præ-
dicarunt. quia, *Relicto eo, omnes fugerunt. S. Math: cap.* 26. & in
horto dormitauerunt.

CONCLVSIO X.

Paſſionis D. N. Ieſu Chriſti tempore, loco campanarum pul- 16
ſatur Inſtrumentũ quoddam ligneum, vulgò dictum in Tuſcia,
Tabella, qua populus ad diuina officia conuocatur, & ad non nul-
la miſteria denotanda.

Vndè Campanæ ideò non pulſantur, ad denotandum quòd 17
non debebat cõuocari populus vt Deus oretur pro ſuo filio, quia
non eget orationibus noſtris, & mori voluit vt nobis vitam daret.

Docto-

Doctorum Allegationes.

18 *Sic autumant aſſertionem noſtram Amalarius lib. 4. cap. 21. de offic: Eccleſiaſt: Durãdus, in ſuo rationali diuinor: officio: cũ alijs nominãdis.*

CONCLVSIO XI.

19 Conſanguinei, ſeu Hæredes defuncti, hodie in die funeris vocare ſolent, & inuitare Religioſos, ac Sacerdotes, & egenos pauperes.

Doctorum Allegationes.

20 *Itá ſcribunt Origenes in cap. 3. Iob. D. Ambroſ: in orat: funebri, de morte Satyri, D. Hieron: epiſt: ad Pamachi: de eius morte, D. Chryſoſt: homil: 32. in Math: & homil. 61. in Ioan: & homil. 27. in 1. Corinth: cap. 11. & homil. 4. ad Phylipp: & homil. 84. in Ioan: D. Auguſt: ſerm: 34. & epiſt: 64. ad Aurelium Epiſ: Cartaginenſ: & cap. 110. in Encherid. & lib. 21. cap. 24. tom. 5. de Ciuit: Dei, D. Iſidorus, lib. 1. cap. 18. de offic: Eccleſiaſt: & alij dicendi.*

CONCLVSIO XII

21 In funeris aſſociatione accenduntur Intorſtitia, ſeu funalia, & candelæ diſtribuuntur, ac cerei, ad ſignificandum, defunctos deduci tamquam Athletas quoſdam de victo ſeculo, ad ſupremum illum deſignatorem pergunt, coronas, & præmia accepturi, ſtrenuè geſtarum pugnarum.

Doctorum Allegationes.

22 *Ità namq; habetur in Romano Rituali de ordine exequiarum, Parochus, &c. ad domum Defuncti vnà cum alijs procedat, diſtribuuntur cerei, & accenduntur Intorſtitia. lumina enim in funere accenſa ſuper aurea candelabra, narrat Euſebius lib. 4. de vita Conſtantini Imperator: cap. 66. D. Gregor: Nazianzen: orat: 10. in laudẽ Ceſarij, D. Chryſoſt: homil. 4. in cap. 2. ad Hebreos, vbi hæc habet.*

Quid ſibi volunt lampades iſtę feſtiuæ, nonne ſicut Atheletas eos perducimus? cùm fideles à deflendis mortuis, dehortantur. Gregorius Turonenſis, lib. 8. cap. 10. Theodoretus, lib. 5. hyſtor: Eccleſiaſt: cap. 26. & accenduntur ad ſignificandum etiam Chriſtum Dominum noſtrum, qui fuit lux Mundi, iuxtà illud Ioan: cap. 8. Ego ſum lux Mundi. & cap. 1. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem, & ad denotandum vtiq; Sanctiſſimam Trinitatem, quæ lux vocatur, vt Eccleſia canit. O lux beata Trinitas.

CONCLVSIO XIII.

23 In Chriſti funere lumina extinguntur in Matutino, ad denotandum, Apoſtolos in paſſione reliquiſſe. *Relicto eo, omnes fugerunt.*

hinc

hinc Gregorius .S. Papa Magnus in ſuis moralibus dixit: *Cum ad Crucis horam ventum eſt, eius Diſcipulos grauis, ex Iudęorum perſecutione, timor inuaſit; fugerunt ſinguli.*

CONTROVERSIA V.

AN Eccleſia antiquitùs pro mortuis, die tertio, ſeptimo, nono, depoſitionis defuncti; officium facere, & miſſas celebrare ſolebat?

CONCLVSIO I.

Eccleſia diebus huiuſmodi conſueuit, particulare officium per agere, ac miſſas celebrare; *ex cap. quia alij, 13. q. 2. cap. nullus, presbyterorum, diſt: 44. cap. nullus, de conſecrat: diſt: 1.* 1

Doctorum Allegationes.

De his diebus, tertio, ſeptimo, & nono, in quibus olim officia mortualia fiebant, autumant, D. Clemens, conſtitutio: apoſtolicis, lib. 6. cap. 48. D. Damaſcenus, orat: defunctorum, Tertullianus, de corona militis, cap. 3. vbi ità ſcribit, Oblationes pro defunctis, pro nataliiijs, annua die facimus: & lib. de monogamia, cap. 10. & lib. de exortatio: ad caſtitatem S. Ambroſ: de obitu Theodori, Amalarius, lib. 3. de Eccleſiaſt: officio, cap. 44. vbi de tertio, ſeptimo, & trigeſimo die memorat; D. Cyprianus, lib. 1. epiſt. 9. ad clericos Furnitanorum, Euſebius, lib. 4. de vita Conſtantini, Auguſt: lib. 9. confeſſio: cap. 11. de S. Monica matre ſua, & cap. 12. & epiſt: 63. ad Aurelium Epiſco: Carthaginenſ: D. Chryſoſt: homil. 61. in cap. 17. Ioannis, & homil. 37. in epiſt: ad Philippenſ: Rituale Romanum, de officio defunct: rubrica, de officio agendo in exequijs. 2

CONCLVSIO II.

Defunctorum officium, ac miſſæ die tertio, introductæ ſunt celebrandæ prò mortuis, ad imitationem ſepulturæ Chriſti, & in memoriam Reſurrectionis dominicæ, quæ tertia facta fuit die. 3

Doctorum Allegationes.

Tradunt aſſertionem Albinus, de diuino officio, cap. vlt: Tertullianus, de monogamia, & de exortatione ad Caſtitat: D. Ambroſ: de obitu Theodori Imperator; D. Ephrem Syrus, in ſuo teſtamento, de quo meminit .S. Clemens in ſuis apoſtolicis conſtitution: lib. 6. cap. 48. vbi inquit: peragitur dies tertius mortuor: in pſalmis, lectionibus, & orationibus propter eum, qui tertia die reſurrexit. Amalarius Fortunatus, lib. 1. de Eccleſiaſt: officio, cap. 42. vbi ſic habet: habemus ſcriptum in quodam Sacramentario, quod officium mortuorum, agenda ſunt circa tertiam, ſeptimam, & trigeſimam diem. & lib. 3. cap. 44. de miſſis pro mortuis, Durantes, 4

tes, lib. 2. de ritibus Eccleſiæ, cap. 43. nu. 5. Durandus, in ſuo rationali diuinor: officior: lib. 7. cap. 35. num. 5. cum alijs nominandis.

CONCLVSIO III.

5 Miſſæ celebrantur, ac mortuorum officia peraguntur die tertia pro ipſis mortuis, ad denotãdum; quià cum in Anima hæc trià reperiantur, videlicèt, Iraſcibilitas, concupiſcibilitas, & rationabilitas; & ſimiliter etiam memoria, intellectus, ac voluntas, ſi defunctus aliquid imperfectionis cõmiſerit, ei remittatur mediante auxilio Sanctiſſimæ Trinitatis, quæ per dictum triduum, denotatur.

CONCLVSIO IIII.

6 Die ſeptimo pro mortuis officia, & miſſæ peraguntur ad manifeſtandam eorum requiem; cum huiuſmodi numerus ſit præcipuè ſignum quietis, proptèr Sabbati ſacramentum; & ideò meritò numerum ſeptemnarium mortuis tribuî ſolere.

7 *Hinc, D. Auguſt: q. ſuper exod: lib. 1: q. 172. aſtruit; ſeptemnarius numerus, proptèr Sabbati ſacramentum, pręcipuè quietis, inditium eſt. vndè conſultò mortuis, tamquam quieſcentibus exhibetur, compleuit namq; Deus die ſeptima omne opus, quòd fecerat, & requieuit die ſeptima, ab omni opere, quod patrarat. geneſi, cap. 1. et proindè mortuis, tamquam quieſcentibus exhiberi ſolet.*

Doctorum Allegationes.

8 *Ità aſtruunt aſſertiònem, D. Auguſt: dict. lo: Rabanus Maurus, de inſtitut: clericor: lib: 7. cap. 28. Alcuinus, de offici: mortuor: cap. 42. item, D. Auguſt: lib. 7. qq. ſuper geneſim, ad finem, D. Ambroſ: de fide Reſurrectio: Amalarius, lib. 3. de Eccleſiaſtico officio, cap. 44. Belethus, cap. 16. in explanat: diuini officij, item Alcuin: de diuino officio, Rationale diuinor: officior: lib. 7. cap. 35. num. 6. & alij, & fit mentio in geneſi, cap. 50. verſ: 10.*

CONCLVSIO V.

9 Septemnarius numerus in Sacris literis ſepiſſimè reperitur ad ſignificandum rerum vniuerſitatem; vt *D. Auguſt: aſtruit, tom. 5. lib. 12. de Ciuit: Dei, cap. 31.* ſequentibus verbis.

10 *Multa huiuſmodi in diuinis Authoribus reperiuntur, in quibus ſeptemnarius numerus pro cuiuſq; rei vniuerſitate poni ſolet. ille, quem immitatus venerabilis Beda in 1. cap. Iobi, ait. Nàm ſeptem, iuxtà authoritatem ſcripturarum plenitudinem quamdam ſacri myſterij ſignificat.*

CONCLVSIO VI.

11 Nèc dumtaxat rerum vniuerſitatem in genere; ſed etiam vniuerſi-

uerſitatem in genere electorum, & Eccleſiæ ſignificat, *inquit D. Hieronymus, in cap. 21. in D. Marcum; ſic ſcribens: Septeno, namq; numero vniuerſitas perfectorum ſignificatur, & propter ipſum numerum ſeptemnarium; quo vniuerſitatis ſignificatio ſæpè figuratur.*

Qui etiam numerus, ipſi Eccleſiæ tribuitur propter inſtàr vniuerſitatis; qua de cauſa idem *D. Hieronym: de celebratione Paſchæ aſtruit, D. Ioannem Apoſtolum ideò Apocalypſim ſcripſiſſe ſeptem Eccleſijs.* ac proinde mirum eſſe non debet, ſi pro mortuis, die ſeptimo, miſſæ, & officia mortuorum peragantur; vt peccata omnia, quæ perpetrarunt, & penitentiam non egerunt condignam, defleamus, & pro eis rogamus, ſeorſum, pro anima, & ſeorſum pro corpore. 12

CONCLVSIO VII.

Septenarius numerus componitur ex numero ternario, & quaternario: per ternarium numerum denotatur Săctiſſima Trinitas; per quaternarium verò creatura compoſita ex quatuor elementis, & animæ, & corporis vinculum continet, & per ternarium, denotatur anima habente memoriam, intellectum, ac voluntatem; per quaternarium numerum, corpus compoſitum ex quatuor elementis, & ex quatuor humoribus. 13

Eſt concluſio *D. Auguſtini ſuper 6. pſalm:* vbi ſic ratiocinatur *Manifeſtum eſt autem, ad corpus quaternarium numerum pertinere, propter notiſſima elementa quatuor, quibus conſtat, quatuor qualitates, ſiccam, humidam, calidam, & frigidam: inde quatuor etiam temporibus adminiſtratur, verno, æſtate, autumno, & hyeme; hæc ſunt notiſſima; ad animam verò pertinere ternarium, poteſt intelligi ex eo, quod tripliciter diligere iubemur, ex toto corde, ex tota anima, & ex tota mente. ille. Ideò igitur iſte numerus in ſe continet vinculum corporis, & Animę.* 14

CONCLSIO VIII.

Septemnarius numerus celebratur etiam, ad manifeſtandum huiuſmodi numerum ſummè Deo placere, vt in ſe continentem, petitiones ſeptem, quas diſtinctè Chriſtus Ieſus, in ſua oratione, ad Patrem æternum oblata, pronunciauit. 15

In qua, ſanè Oratione Sanctiſſima, Sanguis ab eo ſparſus, ſigillatim demonſtratur; & per prima illa verba, *Pater noſter, qui es in cælis, ſanctificetur nomen tuum,* demonſtratur Sanguis, & myſterium Circunciſionis, vbi ei nomen *Ieſus* impoſitum fuit. 16

Per illa autem verba, *Adueniat regnum tuum*; Sanguis coronationis; cum propter regnum detur corona. Per illa verba: *Fiat voluntas tua ſicut in cælo, & in terra.* Sanguis in horto émiſſus. *non* 17

Ddd *mea,*

mea, ſed tua voluntas fiat. Panem noſtrum quotidianum da nobis hodie. Sanguis, qui exiuit de latere, ex quo primùm ſacramenta fluxerunt, panis viuus animarum noſtrarum. *Et dimitte nobis debita noſtra ſicut, & nos dimittimus debitoribus noſtris.* Sanguis crucifixionis manuum, vbi dixit: *Pater dimitte illis, quia neſciunt quid faciunt. Et ne nos inducas in tentationem.* Sanguis flagellationis, vbi extinguuntur carnis tentationes. *Sed libera nos à malo. Amen.* Sanguis pedum, qui calcarunt infernum, receptaculum totius mali.

CONCLVSIO IX.

18 Per diem nouem Romani, Greci, & Gentiles defunctos deplorabant, & pro his, qui magnæ æſtimationis, ſacra nouemdialia ſolemnitèr celebrare ſolebant.

19 *Ex quo Homerus Iliad: 24. finxit Priamum, hac de cauſa fœdus nouem dierum, ab Achille petiiſſe, vt exequias Hectori filio celebrare poßet, dum ſic cecinit.*

Sì placet, vt dignos nato impendamus honores,
Flere nouem luces, permitte domi Hectora,
noſtræ.
Aetheraq́ & miſeris implere vlulatibus
Vrbem.

20 Quòd fortaſsè Gentiles obſeruabant, ex eo quòd, Nouemdiale erat etiam Climatericum, ſicut ſeptemnarium propter aliquas proprietates, quas in ſe talis numerus continet; præcipuè, cum ſit cubus ternarij; ex quibus colligi valet, quarè omnium Summorum Pontificum Romanorum fieri ſoleant, per nouem continuos dies exequię, dictæ nouemdialia ſuffragia.

Doctorum Allegationes.

21 *Huius noni diei numerus licèt meminerint D. Damaſcenus, ſerm: de fide defunct: Iacobus Boſius, lib. inſcripto, Croce trionfante, lib. 2. cap. 3. fol. 131. & ſeqq; cum alijs: quam tamen, conſuetudinem celebrandi, D. Auguſt: in qq in geneſim, in fine, his recitat verbis. Neſcio vtrum inueniatur, alicui Sanctorum in ſcripturis, celebratum eſſe luctum nouem dierum, quòd apud Latinos, Nouemdiale appellatur: vndè mihi videtur ab hac conſuetudine prohibendæ, ſi quis Chriſtianorum, iſtum in mortuis ſuis, numerum ſeruat, qui magis eſt in gentilium conſuetudine. ille. Albinus, de diuin: offic: tit. de exequijs mortuorum, Durantes, de ritibus Eccleſiæ, lib. 2. cap. 43. num. 5. Durandus, in ſuo rationali, diuinorū officio: lib. 7. cap. 35. num. 7. mentionem faciunt dicti numeri, cum alijs; & D. Auguſtini verba ſunt ſumenda quatenùs quis ſuperſtitiosè nouemdialia*

dialia proſequeretur, minimè vero, vt Eccleſia vtitur circà miſſas celebrandas, & officia diuina prò mortuis, ſoluenda, die nono.

CONTROVERSIA VI.

AN dies trigeſimus, cum reliquis diebus, vſq; ad diem Anniuerſarium, pro mortuis miſſæ celebrari, & officia mortuorum, dicere queant?

CONCLVSIO I.

Trigeſimus dies celebratur, ad ſignificandum, quòd quemadmodum, triginta diebus, mènſis perficitur, qui denotat curſum vitæ noſtræ præſentis; vt facilè ex lunæ curſu dignoſcitur, qui triginta diebus perficitur; ità mediante miſſæ ſacrificio, opera mortuorum, pro quibus ſacrificium offertur, & depræcatur; ſint plena, ac perfecta in Dei cònſpectu. 1

Nàm quandò ſtudemus, vt Amicorum opera noſtrorum, plena coram Deo ſint; triginta diebus, prò eis ſacrificamus: in hoc enim, numero perfectio contineri videtùr ex ſacris literis; quoniam Chriſtus fuit baptizatus in trigeſimo anno: Adamus fuit creatus triginta annorum, vt communitèr dicitur; in eadem ætate ſunt corpora in die iudicij reſurrectura, vt multi Doctores autumant, in menſuram ætatis plenitudinis Chriſti; Dauid gubernium regni in trigeſimò anno habuit. 2

CONCLVSIO II.

Hinc factum eſt, vt per triginta dies continuos ſine interpollatione, quotidie miſſa pro Defunctis dicatur, & vocantur *Miſſæ D. Gregorij*, ex eo, quód ab iſtò Sanctiſſimo Papa Magno hic vſus bonus fuerit introductùs, & appellantur *Miſſæ Gregorianæ*. 3

Doctorum Allegationes.

Has duas Theſes tradunt ipſe D. Gregorius Papa. lib. 8. in Iob; & lib. 4. dialogor: cap. 15. Albinus flaccus, de diuin: offic. in fine, Durantes, de ritibus Eccleſiæ, cap. 43. num. 5. Sanctus Ephrem, in ſuo teſtamento, Hildebertus Cremonienſis Epiſco: tract. de ordine Eremitarum, & alij. & habetur cap. 20. Numeri, vbi dicitur: Omnis autem multitudo videns occubuiſſe Aaron, fleuit ſuper eo triginta diebus per cunctas familias ſuas; & Deuteronom: cap. 34. dicitur: fleuerunt què eum filij Iſrael, in campeſtribus moab, triginta diebus, & completi ſunt dies planctus, lugentium Moyſem. 4

CONCLVSIO III.

Apud Sanctam Matrem Eccleſiam conſuetudo quoq; fuit, 5

 penes

penès Sanctorum Patrum ſententiam; nè quis fidelis mortuus, ſepulturæ tradatur, niſi prius celebraretur Sanctiſs: miſſę ſacrificium, dum fieri poſſet; ac pro indè in miſſali legitur, miſſa in die obitus, ſeu defuncti depoſitionis.

Doctorum Allegationes.

6 *Ita ſcribunt D. Bernardus in vita. S. Malachiæ, cap. 18. Poſſidonius, in vita. S. Auguſti: cuius obitum narrans, hec habet. pro eius commenda corporis depoſitione, ſacrificum Deo oblatum eſt, & ſepultum eſt. Paulinus in vita. S. Ambroſij, inquit: Luceſcente die dominico, cum corpus Ambroſij peractis ſacramentis diuinis, de Eccleſia leuaretur, portandum ad Baſilicam Ambroſianam, &c. D. Auguſt. lib. 9. confeſſionum, cap. 12. ait. Cum eſſet corpus eleuatum, imus, & redimus ſine lacrymis: nàm neq; in præcibus, quas tibi fudimus, cum offertur pro ea ſacrificium pratij noſtri; iàm iuxtà ſepulchrum poſito Cadauere, priuſquam deponeretur ſicut illic fieri ſolet: Euſebius, lib. 4. de vita Conſtantini, Theodoretus, lib. 2. cap. 14. hyſtor: Nicephorus, lib. 12. cap. 11. hyſtor: Eccleſiaſt: Belethus cap. 67. & 181. in explanat: diuinor: officior: Durandus in ſuo rationali diuino: officior: lib: 7. cap. 35. num. 17. & alij.*

7 *Et conſtat etiam ex Romano Ritauli, tit. de exequijs, vbi dicitur. Antiquiſſimi inſtituti eſt, & illud quantum fieri poteſt retineatur, vt miſſa, præſente corpore defuncti, pro eò celebretur antequam ſepulturæ tradatur, & ſi quis die feſto ſit ſepeliendus, miſſa propria pro defunctis, pręſente corpore celebrari poterit, dum tamen, conuentualis miſſa, & officia diuina non impediantur, magnaq; diei celebritas non obſiſtat, aut aliqua neceſſitas aliter ſuadeat, hæc ibi.*

8 *Et Guillielmus Durandus nuper citatus, ità ſcribit de hac re. Anniuerſarium celebrari non debet, nec miſſa pro defunctis dici, niſi corpus pręſens fuerit: tùnc ſic; quia omni tempore poteſt miſſa pro defunctis celebrari cadauere pręſente, niſi in paraſceue; tunc enim, non debet corpus Chriſti immolari, ſed vſq; in craſtinum reſeruetur, & tùnc ſcilicet, in Sabbato, poteſt miſſa pro illo cantari, & corpus ſepeliri. ille. & Sylueſt: verb. miſſa, 1. num. 18. ait. Quidem non irrationabiliter dicunt, nullam miſſam defunctis eſſe ſalubrem, quàm propriam diei. ille.*

CONCLVSIO IIII.

9 Si poſt meridiem quis erit tumulandus, non offertur ſacrificium, ſed eius loco orationibus Epiſcoporum, Clericorum, & aliorum fidelium iuuari debet, & potiſſimum Religioſorum Regularium.

CON-

CONCLVSIO V.

In occidentalibus Eccleſijs, dies celebris, ob defuncti memoriam, erat quadrageſimus dies, poſt obitum. 10

Doctorum Allegationes.

Tradunt D. Ambroſius in orat. obitus Theodoſij, & in orat: de fide reſurrectio: D.Gregorius, lib. 2. dialogi, cap. 23. & homil. 7. et 37. Beda, lib. 4. cap. 25. & lib. 5. cap. 15. & lib. 3. cap. 2. D. Damaſcenus, ſerm: de fidel. defunct: .S. Clemens lib. 6. conſtitu: apoſtolicar: cap. 48. cum alijs. 11

CONCLVSIO VI.

Quadragenarius numerus iſte à nonnullis ſeruatur in honorem quadraginta horarum, quibus Chriſtus in ſepulchro fuit, computata hora, in qua emiſit ſpiritum, & vltima dominicæ, in qua reſurrexit; vt *Durando placet, in ſuo rationali diuino: offic: lib. 7. cap. 31. num. 9. cum alijs.* 12

CONCLVSIO VII.

Numerus iſte quadragenarius ſecundùm aliquos, videtur initium habuiſſe à veteri teſtamento, dum Ioſeph Patriarcha, per quadraginta dies ſui patris Iacob, mortem planſit, & pia pręſtando officia ſepulturæ. *geneſi, cap. 50. & in Moyſe, qui à populo per quadraginta dies deploratus fuit.* 13

Doctorum Allegationes.

Ità volunt .S. Clemens, lib. 6. conſtitutio: apoſtolic: cap. 48. Belethus, in explanat: diuini officij, vbi loquitur de numero tali, D. Ambroſ: de obitu Theodoſij, ad rem hæc habet. Eius ergò principis, & proximè conclamauimus obitum, & nunc quadrageſimum celebramus diem aſſiſtente ſacris altaribus, Honorio Principe, qui ſicut .S. Ioſeph, patri ſuo Iacob, quadraginta diebus humationis officia detulit; ità, & hic Theodoſio patri, iuſta perſoluit ille. Durantes, de ritibus Eccleſiæ, lib. 2. cap. 43. cũ alijs. 14

CONCLVSIO VIII.

Quinquageſimo die etiam non nulli pro defunctis exequias celebrant ex eo, quòd numerus ſit perfectus repræſentans annum Iubilei, ideſt, octauam ætatem, in qua eſt plena remiſſio. 15

De huiuſmodi numero meminit ſcriptura, dum Abraham à Domino petijt, cum Soddomam deſtruere vellet: *Si quinquaginta fuerint ibi boni, numquid deſtrues eos?* & Dominus reſpondit; *non.* & ſicut tempus quinquageſimæ, pænitentiæ tempus ſignificat, & remiſſionis; ideò enim tempore penitentiæ, & remiſſionis dicitur pſalmus quinquageſimus, *Miſerere mei Deus, &c.* prout etiam 16

in exe-

in exequijs defunctorum; ita officium hoc fit hac quinquageſima die pro mortuis, vt medio altaris ſacrificio, & orationibus ſint digni peccatorum remiſſione, prout in anno iubilei, liberi fiebant Serui, & errores remittebantur; *Leuit: cap. 27.*

Doctorum Allegationes.

17 *Autumant aſſertionem cum ſuis annexis Durandus, in ſuo rationali diuin. offic: lib. 6. cap. 27. num. 3. & cap. 107. num. 9. Belethus, cap. 160. in explanat: diuinor: officio: Toletus lib. 6. ſumm: cap. 24. cũ alijs. recitandis.*

CONCLVSIO IX.

18 Quinquageſimus dies non dumtaxat ſignificat remiſſionis tẽpus, ſed vtiq; beatitudinis ſtatũ denotat, vt prò inde ſerui à ſeruitute, liberãtur: hinc Eccleſia in offertorio miſſæ defunctorum, dicitur: *Domine Ieſu Chriſte, Rex gloriæ, libera animas omnium fidelium defunctorum, de pœnis Inferni, & de profundo lacu, libera eas de ore leonis, &c.*

19 Item in quinquageſimo die Agni fuit lex data, & in quinquageſimo die Paſchatis datus fuit diſcipulis Spiritus Sanctus.

CONCLVSIO X.

20 Sexageſimo die etiam ſolent Alij officium pro defunctis celebrare; quo numero denotatur dolor, & mæſtitia Eccleſiæ, propter abſentiam eius ſponſi à peccatoribus, vt tradit *Durãdus in ſuo rationali diuino: officio: lib. 6. cap. 26. de ſexageſima, & lib. 7. cap. 35. num. 12.*

CONCLVSIO XI.

21 Centeſimum, alij diem celebrant, vt Animæ è ſiniſtra, ad dexteram, è bello ad pacem, è Terra, ad Cœlum, è tenebris ad lucem, hoc eſt, à purgatorio ad Paradiſum tranſeant; vt in miſſa defunctorum Eccleſia orat; *Nè cadant in obſcurum, ſed ſignifer Sanctus Michael repræſentet eas in lucem ſanctam:* & vt de morte tranſeant ad vitam.

CONCLVSIO XII.

22 Miſſæ ſacrificium, dubio procùl, valde prodeſſe Defunctorũ Animabus, cum dicat *D. Gregorius, pœna viuorum, & mortuorum relaxabitur illis, pro quibus dicitur miſſa, præcipuè illorum, pro quibus oratur in ſpeciali.*

23 Nèc ſolum miſſæ celebratio, ſed quoq; *Miſſam audire*, inquit, *idem Gregorius, deuotè alleuiat animas fidelium defunctorum, & remittit pœnas eorum. Et ex D. Hieronymo habetur: pro qualibet Miſſa deuotè* cele-

celebrata, plures animæ à purgatorio liberari poſſunt.

CONCLVSIO XIII.

In omnibus fere, Eccleſijs, vbi quotidie, aut frequenter di- 24
uina decantãtur officia, ac Altaris ſacrificium offertur, ſolet con-
ſtitui Annus, vel ex legato decedentium, vel ex hæredum pie-
tate, vt certus numerus miſſarum, & Anniuerſarium prò certis
defunctis celèbretur, *cap. de his, de teſtam: cap. ex parte. 3. de verbo:
ſignificat:*

Hinc Tertullianus dixit de corona Militis. Oblationes pro Defunctis, 25
*pro Natalitijs, annua die facimus. & lib. de monogamia, ait: pro Anima
prioris Mariti orat, & refrigerium interim poſtulat; & in prima Reſurre-
ctione conſortium, & offert annuis diebus dormitionis eius.*

Sic namq; Romani Summi Pontifices, immediatis prædeceſ- 26
ſoribus ſuis in die annuo obitûs, Anniuerſarium peragere in Ca-
pella Maiori, in qua Epiſcopus celebrat omnibus Pontificalibus
ornamentis nigris paratus, abſq; tamen ſandalis, & chirotecis.

Anniuerſaria autem dicuntur, quæ emortuali die, ideſt, ipſa 27
die, qua, quis mortuus eſt; poſt annum recurrente, fiunt; & ce-
lebratur Anniuerſarium, vt Defuncti de annuis calamitatibus, ad
annos æternitatis perueniant, ſeu ad vitam æternam, quæ eſt ſine
fine, & quaſi annus in ſe reuoluitur: & ipſa Sancta Mater Eccle-
ſia pijſſima ſeruat ſingulis annis memoriã agere omnium fide-
lium defunctorum, *iuxtà Sanctorum Patrum Sanctiones, ac Roma-
norum præſulum decreta.*

Doctorum Allegationes.

Diuus Auguſt: lib. 6. de cura pro mortuis agenda de Anniuerſario ſic 28
*ſcribit. Non ſunt prætermittendæ Supplicationes pro Spiritibus mortuorum,
quas faciendas pro omnibus in Chriſtiana Societate, defunctis etiam ta-
citis nominibus, quorum ſub generali Commemoratione ſuſcepit Eccleſia,
vt quibus in iſta vita deſunt parentes, aut filij, aut qualeſcumq; cognati,
vel Amici, ab vna eis exibeatur pia Matre communi.*

*D. Gregorius Nazianz: orat: in laudem Cęſarij fratris ita legitur.
Alia perſoluimus, alia daturi ſumus anniuerſarios honores, & comme-
morationes offerentes, & ijdèm quidē certi, quòd Superſtites reliquerunt.
D. Clemens in Conſtitu: Apoſtolic: lib. 6. cap. 48. Durantes, de Ritibus Ec-
cleſ: lib. 2. cap. 43. num. 6. Alcuinus, de diuino offic: de exequijs mort:
cap. 67: Titelmanus, tract: de expoſit Myſtica: Miſſæ, Amalarius, lib. 3.
de officio Eccleſiaſt: cap. 44. vbi hæc habet. Sicut Sanctorum Anniuer-
ſaria dies in eorum honorem, & memoriam Nobis reducitur ſuper vti-*

litate

litate noſtra; ità defunctorum ad vtilitatem illorum, & noſtram deuotionem implendam, credendo eas aliquandò peruenturas ad conſortium Sãctorum; & alij memorantur de Anniuerſaria die prò defunctis agenda.

CONCLVSIO XIIII.

29 Sanctus Remigius in ſuo teſtamento, quod fecit pro eius Anima, Nepoti vineam, & alia legauit, & à Patribus ſuis, omnibus feſtis, ac Dominicis diebus prò commemoratione ſua offerretur in Altaribus ſacris oblatio.

30 *In Rubricis miſſalis Romani hæc habetur. Miſſa Anniuerſarij, & in die depoſitionis defuncti celebrari poteſt, excipitur tamen, totum tempus Paſchale, & quando per annum ſit officium duplex, vel ſemiduplex, quibus temporibus non dicitur miſſa principalis pro defunctis, niſi in die depoſitionis defuncti, & in Anniuerſario. hæc ibi.*

CONCLVSIO XV.

31 Defunctorum ergo Animæ in purgatorio exiſtentes, ſuffragantur miſſæ ſacrificio, quod eſt omnium principaliſſimum: deindè orationibus, eleęmoſynis, ac Ieiunijs. *Ex cap. habent, cap. Animæ, cap. quàm præpoſterum, cap. vbicumq; cap. qui diuina, q. 2. 14.*

32 *Sanctus Malachia Epiſco: miſſæ ſacrificio à purgatorio liberauit animam ſuę ſororis. S. Corradus de offidia, poſtquam centies dominicam orationem recitauit cum verſ: Requiem ęternam, &c. aliam animam à purgatorio eripuit. alia exempla petantur à Speculo exemplorum diſt: 8. exemplo 8. & 47. & diſt: 9. exemplo 185.*

33 *Hinc D. Auguſt: ſerm: 32. de verb. Apoſtol: tom. 10. aſſerit: orationibus Eccleſiæ, & ſacrificio ſalutari, & eleęmoſynis, quæ pro eorum Spiritibus erogantur non eſt dubitandum, mortuos adiuuari, vt cum eis miſericordiùs agatur à Domino, quàm eorum peccata meruerunt.*

34 *D. Hieronym: lib. 2. de eleęmoſyna, de obitu: Satyri fratris, qui inſcribitur, de fide Reſur: & epiſt: ad Pammachium, de Coniugis morte ſic inquit. cæteri Mariti ſuper tumulos coniugum ſpargunt violas, Roſas, lilia, floreſq; purpureas; Pammachius noſter, Sanctam Fauillam, oſſaq; veneranda, eleæmoſynæ balſamis rigat. & homil. 61. in Ioan: ait. Vis mortuum honorare? fac eleęmòſynas: eleęmoſyna plures habet vtilitates, ſcilicèt, meritoriam, ſatisfatoriam, & impetratoriam. Sancta ergo, & ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis ſoluantur. 2. lib. machab. cap. 12.*

CON-

CONTROVERSIA VII.

MIſſæ, quò namq; in loco celebrandæ ſunt, relictæ à Teſtatore defuncto, & in teſtamento minime cautum eſt, vbi ſint dicendæ?

EXPLICATIONES.

Defunctus quidam, ſuum ante obitum, apud Eccleſiam Regularium ſepulturam elegit, & in teſtamento ſuo iuſſit, quòd ſanè condidit, vt pro eius Anima perpetuò centum miſſæ celebrarentur; ſed quoniam nec locum, nec Eccleſiã expreſſit in teſtamẽto, Parochus Sæcularis aiebat ad ipſum ſpectare; allegans quòd viginti ab hinc annis in ſuà Eccleſia Parochiali dictæ fuere. at Regularis Prælatus illius Monaſterij aſſerebat eſſe celebrandas in Eccleſia ſua, in qua eſt defunctus ſepultus: in præſentiarum controuertitur quid de iure dicendum ſit, ideſt, vbi de iure ſint defacto celebrandæ, & an Parocho viginti annorum poſſeſſio ferè, proſit; itaut, in ſua Eccleſia ſint dicendæ? 1

CONCLVSIO I.

Abſolutè, ac ſimpliciter loquendo, dictæ miſſæ celebrandæ ſunt in Eccleſia Regularium, in qua Teſtator Defunctus eſt ſepultus. 2

Probatur concluſio, communi Iuriſtarum dicto, nimirum, quòd omnis actus eo modo fieri præſumitur, quo ipſi agenti vtilior eſt, quando ſcilicet Agens non ſuam declarauit intentionẽ: ſed miſſę celebratæ in ea Eccleſia, in qua eſt Defunctus tumulatus, cæteris paribus, vtiliores, ac magis defuncto proficuæ exiſtunt, quàm celebratæ extrà ſepulturæ locum. ergo vera concluſio. 3

Minor propoſitio, ex Eccleſiæ praxi ſatis conſtat, quæ in generali proceſſione in die omnium fidelium defunctorum, primã orationem dicit pro illis, qui ſepulti ſunt, vt ſacri Theologi autumant, quãuis offeratur etiam pro omnibus fidelibus, magis tamen eis prodeſt qui præſentes ipſæ miſſæ exiſtunt, quàm eis, qui abſentes manent: itaut, ipſi Theologi dicant, quòd tres portiones in miſſa applicantur; vna, videlicèt, Sacerdoti, altera toti Eccleſiæ, tertia circunſtantibus, & miſſæ præſentibus. Cum ergo Sacerdos *in 2. memento miſſæ*, oret in communi pro Defunctis, cæteris paribus, credi poteſt, quòd priùs, & in particulari orabit pro præſentibus defunctis, ideſt, pro mortuis in ea Eccleſia ſepultis; ſicut *in memento pro viuis*, ſpecificat, dicẽs; *& omnium circunſtantium.* 4

5 Confirmatur, quia cum poſt miſſam pro Defunčto dicatur Reſponſorium pro defunčto, cum aquę aſperſione benedictæ, aſperſio illa facta ſuper ſepulturam, magis illa profutura videtur, quàm ſi fiat extra ſepulturam. ergo vera concluſio.

6 2 Probatur aſſertio, ex vſu, & praxi Eccleſiæ; nam omnes communiter fideles miſſas pro ſe iubent celebrari in Eccleſia, vel capella ſuæ ſepulturæ. ergo vera concluſio.

7 3 Nam cum locus ſepulturæ ſit domicilium electum à Defuncto, ſequitur vt homo in vita recipere debeat ſacramenta in loco, vbi domicilium elegit; itèm in loco ſui domicilij citari debet, & iudicari, vt conſtat ex iure, & praxi. cum ergo ſepultus in aliqua Eccleſia ibi elegerit domicilium, ſequitur quoq; quòd in eodem debet defunctorum ſuffragia recipere, quæ ſunt miſſæ; eodem ferè modo, quo homo viuus ſua omnia bona, & ſuppellectila congregat ad locum ſui domicilij. ergo.

CONCLVSIO II.

8 Pro certo cum conſtet, miſſas celebrandas eſſe in ea Eccleſia, vbi eſt defunctus ſepultus, minime gentium ſanè poſſe eas dici in Eccleſia Parochiali, non obſtante allegata poſſeſſione viginti annorum, & ibi non ſit tumulatus defunctus.

9 1 Probatur, Nam Clericus reſidens in vniuerſitate, putà, Senenſi, ſtudiorum cauſa, nequit certè miſſas Senis celebrare, quas defunctus Florentiæ ſepultus, ibi celebrari reliquit, & iuſſit. ergo vera aſſertio.

10 2 Nam, cæteris paribus, plùs miſſa defuncto prodeſt in loco vbi eſt humatus, quàm alibi; & Papa Gregorius. XIII. Romæ petitus à quodam Archyepiſcopo, vt miſſas dicere poſſet, quæ ſunt iuſſæ dici in vna Eccleſia, in alia mandare celebrari Eccleſia eiuſdem Archyepiſcopatus, Papa noluit huiuſmodi præſtare facultatem. ergo vera concluſio.

11 3 Nam ſi miſſæ huiuſmodi celebrari iuſſæ ſunt in ſepulturæ loco, vbi eſt ſepultus defunctus, aliò transferri poſſent; iàm Teſtatoris voluntas mutaretur in re notabili graui, quòd admittendum minime eſt. ergo vera aſſertio.

12 4 Regulares contra Parochum illius Eccleſiæ, in qua eſt defunctus ſepultus, ſe tueri valent, quòd viginti anni poſſeſſionis non ſufficiunt ad præſcriptionem inducendam, vt liquidò patet ex multis *cap. Iuris canonici, & præcipuè cap. de quarta, de præſcript:* & ex alijs multis textibus, vbi dicitur. *quòd contra Eccleſiam non præſcri-*

ſcribitur niſi ſpatio quadraginta annorum. ergo Parochialis Eccleſia non poteſt præſcribere contra Regularium Eccleſiam per ſpatiũ annorum viginti. Et D. Benedicti ordo priuilegium habet *ab Eugenio IIII.* ne poſſit contra hos Patres præſcribi niſi *centum annorum ſpatio;* quo indulto etiam fruuntur ceteri Regulares per priuilegiorum communicationem, vt in Superioribus tale allegauimus priuilegium ad propoſitum aliud *Controu: 14. diſp. 4. nu, 16. tract: 1. & regiſtratum eſt in codice priuilegiorum ord: Patrum Prædicatorum fol. mihi. 251. & eius Bulla incipit, & ſi quaslibet perſonas,&c.*

Doctorum Allegationes.

Defenſores harum duarum Aſſertionum ſunt Nauarr: tom. 3. cap. 5. 13
num. 12. de horis Canonicis, notando 5. Zerola, in ſua praxi, p. 2. verb. miſſa, Rodriquez tom. 4. ſummę, in addict: verb. miſſa, cap. 50. concluſ. 3. & tom. 3. qq. regular: q. 35. art. 3. Portellus, de dub. regular: verb. præſcribere, num. 2. & p. 2. caſ. 19. reſponſ: moral:, Sanchez, lib. 6. ſummæ, cap. 18. nu. 48. tom. 2. allegans Bartolum, Tiraquellum, Menochium, & alios, Innocentius, in cap. Fraternitatem, de ſepulturis, & cæteri referendi.

CONTROVERSIA VIII.

AN Defuncti ſuffragia, quæ ſibi à Viuentibus fiunt, ſciant? & quàm valdè vtile ſit, ac proſit miſſæ ſacrificium pro eis oblatum? vbi alia ſcitu digna reſoluuntur.

CONCLVSIO I.

Defuncti, qui in vita valdè *Boni* fuere, dubio procùl ſuffagia, 1
quæ ſibi à Viuentibus fiunt ſanè ſciunt: ſecus verò aſſerendum eſt de Defunctis valdè malis, ſeu mediocriter *Bonis,* niſi quatenus eis permiſſum eſt.

Concluſio eſt manifeſta *ex cap. interdum.* 13. *q.* 2. *& ex cap. fa-* 2
tendum eſt, 13. *q.* 2. ſecundò, per diuinam reualationem.

Tertiò, per Angeli Cuſtodis manifeſtationem.

Nam vt, D. Gregorius Papa ait: Vnuſquiſq; bonum Angelum ſibi ad 3
cuſtodiam deputatum, & vnum malum ad exercitium habet. Et D. Hieronym: in cap. 8. Matth: tom. 9. inquit. Magna dignitas Animarum eſt, vt vnuſquiſq; habeat ab ortu Natiuitatis ſuę in cuſtodiam ſui Angelum delegatum. quòd totum comprobatur ex cap. 12. Act: Apoſtol: de Angelo, qui Petri Vincula ſoluit.

4 Propter experientiam, quandò vident ſe releuari à purgatorij 4

pænis, animaduertunt ſe iuuari viuorum ſuffragijs.

5 5 Per Animarum ex purgatorio exeuntium intimationem.

Doctorum Allegationes.

6 *Aſtruunt hanc noſtram aſſertionem, D. Auguſt: in cap. fatendum eſt, vbi plures tradit modos de re hac, Turrecremata ibid: diffuſè, alios referens; Magiſter Sotus, tom. 2. in 4. diſt: 41. q. 1. art. 4. Durandus, in ſuo Rationali diuin: offic: lib. 7. cap. 3. num. 24. Lauorius, cap. 15. nu. 156. tit. 2. tom. 1. variar: lucubrat; & in tract: de Iubilæo, p. 2. cap. 30. & cæteri allegandi.*

CONCLVSIO II.

7 Tres Conditiones requiruntur, vt opus, quod pro anima fit in purgatorio exiſtente ei proſit. 1. vt opus faciens in gratia maneat Dei, niſi miſſæ ſacrificium ſit, quod mortuis prodeſt ex opere operato, minimè verò ex opere operantis, quandò ſcilicet eſt Sacerdos in mortali peccato; 2. vt opus ſit ſatisfactorium, ac moraliter benè fiat. 3. vt voluntas concurrat ad huiuſmodi opera bona, & miſſæ ſacrificium.

CONCLVSIO III.

8 Defunctorum animæ maiorem valorem conſequuntur à miſſa celebrata in loco vbi eſt defuncti corpus ſepultum, quàm ſi alibi celebraretur: & ſi Teſtator aliquid relinquat pro miſſis dicendis, in eius animæ ſuffragium, debent celebrari in Eccleſia vbi eſt tumulatus, niſi aliàs, interdicta ſit, vel diruta, vel aliter impedita, & in talibus, vbicumq; celebrari valent, *penès in ſuperiori Cōtro: dicta ad ſatietatem.*

CONCLVSIO IIII.

9 Si quis Anniuerſarium perpetuum relinquat, & non dicat in qua Eccleſia dicendum ſit, indubitantèr eſt dicendum, vbi eſt corpus ſepultum, *iuxtà relata ſuperioris Controuerſiæ.*

Doctorum Allegationes.

10 *Aatumant has duas Theſes noſtras Cumanus conſil. 5. Tuſchus, concluſ: 337. lit. a, in ſuis pract: qq. cum alijs relatis in ſuperiori Contro: & referendis.*

CONCLVSIO V.

11 Miſſæ ſacrificium Animabus defunctorum valdè prodeſt, & ſi à Sacerdote deuotè fuerit celebratum abſq; peccato mortali, plures animæ à purgatorio pro qualibet miſſa liberari valent.

12 *Concluſio patet ex verbis, D. Gregorij Papæ ſic ſcribentis: pœna viuorum, & mortuorum relaxabitur illis pro quibus dicitur miſſa, præcipuè*

illo-

illorum, pro quibus oratur in ſpeciali; nec ſolum miſſę celebratio, ſed etiam audire miſſam deuotè alleuiat animas fidelium defunctorum, & remittit pœnas eorum. ille.

Et D. Hieronym: aſtruit, plures animas liberari à pœnis purgatorij qualibet miſſa deuotę celebrata. Et animas, quę in purgatorio torquentur pro quibus Sacerdos ſolet in miſſa orare, nullum interim, tormentum ſuſtinere, dum Miſſa celebratur. 13

CONCLVSIO VI.

Mortuos in purgatorio manentes, valdè pium eſt, cum non ſit contra fidem, neq; bonos mores, aſſerere non ſolum pro ſe ipſis orare Deum, ſed etiam pro viuis, ac defunctis; quàmuis longè probabiliùs ſit contrarium aſtruere penès D. Thomæ authoritatem. *2. 2. q. 83. art. 11. ad 3.* vbi hæc ait. 14

Illi, qui ſunt in purgatorio, & ſi ſint ſuperiores nobis propter impeccabilitatem, ſunt tamen inferiores quantum ad pœnas, quas patiuntur; & ſecundum hoc non ſunt in ſtatu orandi, ſed vt magis oretur pro eis. Ille. 15

Pars prima conſtat, *ex lib. 4. Regum, cap. 13.* Eliſeum mortuũ, alium mortuum reſuſcitaſſe. Abrahamum ſuſcepiſſe Lazarum mortuum in ſinum eius, *Lucę, cap. 6.* Ozias, & Hiremias mortui, viſi ſunt orare pro Iudæorum populo. *lib. 2. Machabeor: cap. 15. & vlt:* 16

Doctorum Allegationes.

Docent concluſionem D. Ambroſ: lib. de viduis, D. Baſil. homil. de 40. martyr: D. Gregor: lib. 4. dialogi, cap. 40. D. Petrus Damian: epiſt: de miraculis ſui temporis, D. Auguſt: lib. de cura pro mortuis, cap. 4. Gabriel, in canon: Lect: 56. Medina, de orat: tract:, Bellarminus, Affinis in duplici gradu Genitricis meę. tom. 3. lib. 2. cap. 15. colum: 1950. lit. b. mihi, Suarez, tom. 2. de Religio: lib. 1. cap. 11. & tom. 4. in 3. p. D. Thom: diſp: 47. ſect: 2. num. 9. Petrus Cluniacenſis, & alij recentiores dicendi. 17

CONCLVSIO VII.

Miſſam de Requiem in dominicis, & feſtiuis diebus inſepulto, & in Eccleſia præſente Cadauere; *Sacra Rituum Congreg: decreuit die 23. Maij 1603. vbi conſuetudo viget, defunctos ſepeliendi ſimul cum Miſſa, celebrari poſſe.* 18

CONCLVSIO VIII.

In die Reſurrectionis Dominicæ, Pentecoſtes, & Natiuitatis Domini, ſi quis moriatur, eius corpus in ſequentem diem ſer- 19

uetur,

uetur, ob reuerentiam Paſchæ. *Ex Romano Rituali Pauli V. tit. de exequijs.*

CONCLVSIO IX.

20 Miſſæ de Requiem in feſto duplici tolerari poſſunt quandò non eſt de præcepto, pro Teſtatorum voluntate implenda vt *declarauit Sacra eadem Congreg: die prima Septembris,* 1626. vbi eſt aduertendum, quòd non dicitur ad viuorum arbitrium, ſed pro Teſtatorum voluntate implendo: vndè ſi feſtum duplex cadat in diem aſſignatum pro Altari priuilegiato, & illud ſit feſtum de præcepto, nequit in illo Altari miſſam de Requiem dici, *vt eadem Sacra Congreg: die 24 Aprilis.* 1627. *decretauit.*

CONCLVSIO X.

21 Miſſæ Defunctorum certo die dicendæ, eo impedito, ſunt transferendæ in ſequentem diem; vt *eadem declarauit .S. Congreg: die 27. Septembris.* 1608. *& in vna Egitanienſi.* 23. *Maij.* 1603. *dub.* 3.

CONCLVSIO XI.

22 Miſſæ votiuæ in diebus, in quibus prohibetur fieri de feſto duplici, nequeunt celebrari; nec etiam de Requiem. *vt eadem .S. Congreg: die* 28. *Maij,* 1626 *declarauit, nempè, infrà octauam Epiphaniæ, Paſchatis, Pentecoſtes, in hebdomada maiori, feria.* 4. *Cinerum, & in vigilijs Natiuitatis Domini, & Pentecoſtes.*

CONCLVSIO XII.

23 Pro miſſa de Requiem dici poteſt miſſa de Sancto, vel de feria currente quandò quis maiori deuotione in his miſſis afficitur, & multò magis ſi Rubricæ obſtent, quibus eſt obediendum: *vt autumat inter alios Gauantus, tom.* 1. *p.* 3. *tit.* 12. *num.* 20.

CONCLVSIO XIII.

24 Miſſę triginta D. Gregorij haud prohibitę ſunt, vt dicta *.S. Congreg: declarauit die* 28. *Octobris,* 1628. ſed dici debent iuxtà præſcriptum eius traditum. *lib.* 4. *cap.* 55. *Dialogi.* 5.

25 Per triginta dies continuos ab vno, ſiue à pluribus Sacerdotibus miſſa recitata, quæ occurrit, vel de Requiem, penès miſſalis Rubricas, cum Sacrificij applicatione illi animæ, pro qua dicuntur. Si intra hos triginta dies occurrat paraſceues, cum Sabbato ſancto, immò feria quinta quoq; in Cœna Domini, non dicitur tamen triginta dies diſcontinuari; quia Eccleſia prohibet miſſare duobus primis prædictis diebus, & feria quinta in Cœna Domini, iubet Sacerdotum cõmunionem in vnica ſolemni miſſa.

Qui

Qui verò celebrant in feria quinta, & Sabbato Sancto conti- 26
nuare valent triginta dies, die Paraſceues omiſſo, in quo die propriè ſacrificium minime fit. ſin autem dicantur vno die triginta miſſæ, vel pluribus diebus ſeparatis proderunt ſanè, ſed non ex D. Gregorij inſtitutione, de qua, in dict: Dialogo; & pari modo, ſi intrà triginta miſſas, eas enumeres, quas ter in die Natiuitatis Domini celebrabis: ſat eſt enim, vt eodem die vnam miſſam, miſſarum titulo, D. Gregorij pro Defuncto facias, & alias duas, pro quibus volueris.

In præſentiarùm autem, eſt omninò ſciendum, quòd dictæ 27
miſſæ à Sacerdote non dicantur ſuperſtitiosè, nec à Sæcularibus dici fiant ſuperſtitiosè: quemadmodũ optimè adnotant & tradũt *Rodriquez, tom. 1. qq. regular. q. 43. art. 10. Hieronym: Rodriquez, reſolut: 25. num. 8. Sanchez, tom. 1. ſummæ, lib. 2. cap. 40. num. 40. & 41. & alij dicendi; ſed ſecundum, D. Gregorij intentionem, ac deuotionem, &c.*

Præfatus Reuer: P̄r. F̄r. Franciſcus Maria Samuellius, Prædicatorum ordinis, Cluſinus Patritius, ac Nobilis Senenſis componebat, profeſſus Conuentus .S. Agnetis de Monte Politiano, Deo gratias agit immenſas, B.M.V. Sanctiſs. Patriarchæ Dominico, & SS. omnibus. Cenſuræ, & Correctioni. S. R. E. Apoſtolicæ ſe, & hos duos Tractatus ſuos de Sepulturis libentiſs: animo ſubmittit.

F I N I S.

26 Qui verò celebrant in [illegible] a quinta [illegible] Sabbato [illegible]
nu[illegible] triginta die [illegible] Paracleues [illegible] quod [illegible]
pri[illegible] minime [illegible]. sin autem dicantur [illegible] triginta
[illegible] paratis pro[illegible],
D. Gregorij [illegible] qua, in dicit: Dico [illegible]
[illegible] triginta nullas, [illegible] enumeres, quæ [illegible]
Domini celeb[illegible] enim, vt eodem die [illegible]
missarum [illegible], D. Gregorij pro Defuncto [illegible]
pro qua[illegible].

27 In præsentiarum autem, est omninò sciendum, quòd [illegible]
missæ à Sacerdote non dicantur superstitiosè, nec à Sæcularibus
dici sinã superstitiosè: quemadmodũ optimè admonent, [illegible]
Rodriguez, tom. 1. qq. regular. q. 43. art. 10. [illegible]
resolut. [illegible] S. Sanchez, tom. 1. summæ, lib. 2. cap. 42. num. [illegible]
& 41. [illegible] dicendi [illegible] D. Gregorij [illegible]
uonem, &c.

Præfatus Renet: Pr. Fr. Franciscus Mart. Sam[illegible], Præ[illegible]
[illegible] ordinis, Clusanus Patritius ac Nobilis [illegible]
nebat, prædictus Conuentus S. Agnetis de Monte [illegible]
gratias [illegible] P. M. V. Sancti Patriarchæ Dominico &
SS. omni[illegible] Correctioni S. R. E. [illegible]
hos duos Tractatus suos de Sepulturis libenter [illegible].

F I N I S.

INDEX

Tractatus Primi, Diſputationum, ac Controuerſiarum, de Eccleſiaſticis Sepulturis.

DISPVTATIO PRIMA.

De Sepeliendis mortuis in Eccleſia; de Sepulturæ Nominibus varijs, atq; de Sepulturarum Iuribus.

Controuerſia prima. Quandò namq; Catholicorum fidelium corpora in Eccleſijs ſepeliri incæperunt? fac: 19
Controu: 2. An Chriſtanorum Cœmeteria primitùs extra Vrbem extiterint, ac poſt pacem præſtitam cum Eccleſia, intra Vrbem fuerint? fac: 22
Controu: 3. An Nomina Sepulturarū varia ſint, & quomodo inter ſe differant? vbi plura, ſcitu digna curioſa reſoluuntur. fac: 25
Controu: 4. An Sepulturarum Iura, ſeu Sepulchrorum dentur? vbi multa ad rem ſcitu digna reſoluuntur. fac. 30
Controu: 5. Sepulchorum namq; Iura, quo pacto acquirantur? vbi multa alia reſoluuntur. fac: 33
Controu: 6. Ad quem namq; pertinet facultatem cōcedere ſepeliendi, putà, in tali loco? vbi plura, de Sepulchorum Iuribus reſoluuntur. fac: 36
Controu: 7. An valeat Conuentio, vt minimè liceat Emptori in loco empto, Eccleſiam, Capellam, aut Sepulturam ædificare; vbi cætera de ſepulchrorum Iure reſoluuntur. fac: 38
Controu: 8. An Iuris cauſa Sepulturæ, ad forum Eccleſiaſticum attineat, & quo pacto, ius Sepulturæ amittatur? vbi plura ſcitu digna ad rem roſoluuntur. fac. 40

DISPVTATIO II.

De Sepulturæ electionis omnimoda ac totali libertate.

Controuerſia prima. An Clerici Sæculares, ac Regulares vtriuſq; ſexus, licitè valeant Infirmum inducere, in propria eorum Eccleſia, ad ſepulturam eligendam? fac; 43
Controu: 2. An Inducentes ad Sepulturam eligēdam cum voto, iuramento, aut promiſſione mortaliter peccent, & excōmunicari ipſo iure exiſtant, effectu non ſequuto? fac; 51
Controuer: 3. An Lætaliter peccet, & in excommunicationem incidat, qui ad ſepulturam eligendā inducit cum obligatione apud illam Eccleſiam, apud quam, de iure ſepeliri debuerat. fac: 53
Controuer: 4. An Ignorantia, & qualis ſufficiens ſit, vt ad ſepulturam eligendam, Inducentes cum obligatione, in excommunicationem non incurrant? fac: 56
Controu: 5. An Sepulturæ electio per ſuggeſtionē facta, nulla maneat? fac: 58
Controu: 6. An Regulares vtriuſq; ſexus, & Clerici Sæculares aliquem Inducentes, vt ſe obliget ad ſepulturam eligendam, ſeu electam non mutandam apud ſuas Eccleſias, in quibus de Iure, & præciſa tali electione, iam ſepeliri debet, valeat adhuc in ea Eccleſia ſepeliri, poſt factam talem obligatoriam inductionem? fac: 60
Controu: 7. An ſepulturam eligens, e. g. apud Sanctum Marcum, ac deinde, etiam hanc mutans, aliā eligat cum voto, aut iuramento, & promiſſione à Iure interdicta tali electione; debeat in Eccleſia Sancti Marci prius electa ſepeliri, an pro vt de iure? fac: 62
Controu: 8. An ſi Vnus ex Regularibus vtriuſq; ſexus, & ex Clericis Sæcularibus, ad ſepulturam eligendam inducat apud ſuam Eccleſiā cum obligatione ipſius eligentis, &c. electio huiuſmodi irrita ſit, ac nulla maneat? fac: 63

DISPVTATIO III.
De Eccleſiaſticorum ac parochorum munere, quatenùs ad funera ſpectat, differitur.

Controuerſia prima: An Eccleſiaſtici Sæculares, vt Canonici, & Parochi in aſſociatione funeris ad Eccleſias Regulares, queant ſuper funus, officium peragere? fac: 68

Controu: 2. An parochi in proceſſionibus, & in Defunctorum aſſociatione, Canonicos de nouo inſtitutos alicuius Eccleſię collegiatę pręcedere debeant; atq; in horum Diplomate Apoſtolico Inſtitutionis, nullum ius, ac priuilegium à Sede Apoſtolica conceditur, vt ipſos Parochos pręcedant. fac: 74

Controu: 3. An Crux Parochialis, in funeralibus erigenda ſit, quãdo funus ad Eccleſias Regulares tumulandum, defertur? vbi alia ſcitu digna curioſa reſoluuntur. fac: 85

Controu: 4. An parochi, ac cæteri curam Animarum gerentes, accipere plus valeant in funeralibus, quæ apud Regularium Eccleſias fiunt, quàm, quæ habentur in proprijs Eccleſijs? fac: 93

Controu: 5. An Parochi, ac cæteri curam Animarum gerẽtes, teneantur funus proſequi vſq; ad Eccleſiam, in qua eſt ſepeliendum? vbi multa alia ſcitu digna ad rem reſoluũtur, ad Curatos attinentia circa funeralia. fac: 96

Controu: 6. An parochi ob ſepulturæ ius minime ſolutum, ſeu prætextu compoſitionis quartæ funeralis, aut ratione debiti non ſoluti à Defuncto in vita cõtracti, ad creditoris inſtantiam, retinere cadauer inſepultum poſſint? vbi plura alia curioſa reſoluuntur. fac: 100

Controu: 7. An parochus intrà Eccleſias vnitas monaſterij Regularium, in funeralibus licitè, ac legitimè ſtolam ferre queant, ac cæteras peragere functiones. fac: 105

Controu: 8. An parochus defunctorũ corpora propè Altare, aut ſub Bradellis tumulare valeat in Eccleſia ſua parochiali? vbi alia curioſa ſcitu digna reſoluuntur ad rem. fac: 109

Controuer: 9. An quarta funeralis de iure in funeralibus, parocho ſolui debeatur? fac: 113

Controu: 10. De quibus namq; quarta Parochialis ſolui Parocho debeat? fac: 118

DISPVTATIO IIII.
De ſepultura quò ad Regulares ſpectante perſonas; in qua multa ſcitu digna, & curioſa reſoluuntur.

Controuerſia prima, An Regulares de iure quartam funeralem Parocho ſoluere teneantur, quandò Cadauera in ſuis Eccleſijs tumulãtur. fa. 123

Controu: 2. An Regulares quartam funeralem ſoluentes, de quibus eam ſoluere debeant, & quo tempore, ac die? fac: 131

Controu: 3. An Regularis Nouitius, in Anno ſui Nouitiatus moriẽs extrà monaſterium, in domo ſuorum Parentum, ad quam petijt, cauſa ſuam curandi infirmitatem, cum ſuorum Superiorum licentia, & in Eccleſia ſui monaſterij ſepulturam eligens, quarta funeralis, de iure Parocho debeatur; vbi plura ſcitu digna, & curioſa ad rem, reſoluuntur. fac: 143

Controu: 4. An Regulares morientes extrà monaſterium, inconſulto parocho ad ſuam Eccleſiam ſui Religioſi deferre licitè, ac liberè queãt, abſq; quarta funerali parocho præſtanda? vbi plura curioſa ſcitu digna reſoluuntur. fac: 147

Controu: 5. An Regulares licitè, ac liberè exhumare valeant Cadauera ſuæ Eccleſiæ, & in alia loca, eiuſdem

dem Eccleſię transferre? fac: 148
Controu: 6. An Regulares decedentes ex hac vita, extrà ſuum monaſterium, queant licitè ac liberè ſecundum ius commune ſepulturam ſibi eligere? fac: 150
Controuer: 7. An Regularis profeſſus moriens extra ſuum proprium monaſterium, in quo eſt aſſignatus, valeat ſepulturam ſibi eligere, ſi ibi vbi moritur adſit monaſteriũ, aliàs, ſui ordinis; & quid verò eſt dicendum ſi non adſit? fac: 154
Controu: 8. An Regulares ſuperiores tàm maiores, quam minores locorum, ſepulturam ſibi deligere valeant? & quid aſſerendum de Subprioribus, ac Vicarijs locorum? fac: 156
Controu: 9. An Regulares diffinitores Capituli Generalis, & Prouincialis, Conſultores Teatini, ac Aſſeſſores Generales pro tẽpore Eremitani, D. Auguſtini; an hi omnes queant ſibi licitè, ac legitimè ſepulturam eligere? quid de Viſitatoribus eſt dicendum? fac: 159
Contro: 10. An Prælati omnes Regulares, ac Officiales præfati, ſepulturam ſibi eligentes, ac eorum Pręlatura, & officijs finitis, & determinatis, ſi decedãt ex hac vita ſepeliri debeant in iam electa ſepultura? fac: 162
Controu: 11. An Regulares profeſſi, cum ſuorum Superiorum localium venia ſibi ſepulturam eligere queant licitè, & ſi ijdem locorum Prælati, pro ſibi ſubditis ſepulturam eligere valeanr? fac: 163
Controu: 12. An Regulares ſint ad defunctorum funera vocandi, & in eis quo pacto ſe gerere debeant? vbi plura curioſa digna ſcitu ad rem reſoluuntur. fac: 165
Controu: 13. An Regularium numerus, in defunctorum aſſociatione, ad eorum Eccleſias, ſit à Parocho, vel ab ipſis Hæredibus Defuncti prǽficiendus, ſicut etiam Clericorum, quandò videlicet, defertur ad ſepeliendos. vbi alia curioſa digna ſcitu reſoluuntur. fac: 168
Controu: 14. An Regulares, de iure communi, pleno iure, ac licitè è domo, aur ab Eccleſia Parochiali, inconſultis parochis, Cadauer ſumere, & ad ſuas Eccleſias transferre, quandò ſcilicèt in ſuis Eccleſijs tumulanda ſint, valeanr? fac: 172
Controu: 15. An Regulares valeant omnia ſacramenta miniſtrare, tàm in Eccleſia, quã in ſuis monaſterijs omnibus Chriſti fidelibus Infirmis, & his, ex hac vita decedẽtib. abſq; ſepulturæ electione, ſepelire in ſuis Eccleſijs, parochis inconſultis, pleno iure, licitè, ac liberè queãt? fac: 182
Controue: 16. An Monialium Confeſſores, tamquam ipſorum Parochi valeanr omnes ſuos Sæculares, Seruitores vtriuſq; ſexus, monialium ſumptibus viuẽtes, in Paſchare pro præcepto ſatisfaciendo annuę confeſſionis, & Communionis confiteri, & cõmunicare, ac cæteros alios aduenas ad earum Eccleſiam confluentes, & abſq; ſepulrurę electione decedentes, in ipſarum Eccleſia, ipſis Parochis inconſultis, & cętera ſacramẽta his perſonis omnibus adminiſtrare poſſinr? fac: 201
Controu. 17 An Monialium Confeſſarius tamquam ipſarum Parochus ad exequias peragendas defunctæ Sororis, clauſuram ingredi valeant? vbi plura ſcitu digna ad rem reſoluuntur. fac: 210
Controu: 18. An Regulares Conuerſi, Laici, Oblati, Donati, ſeu Cõmiſſi ſepulturam ſibi eligere valeãt. fac. 216
Controu: 19. An Sorores Tertiarię ordinum Regulariũ, ſibi ſepulruram eligere valeant? vbi plura ſcitu digna, & curioſa roſoluuntur ad rem, de monialibus in genere. fac. 220

DISPVTATIO V.

De Sepulturæ electione, à quibus perſonis Sæcularibus legitimè, ac Canocicè fieri poſſit, vel non poſſit, diſputatur.

Controuerſia Prima. Quę namq; perſonæ licitè, & validè ſibi ſepulturam eligere valeant? vbi alia curioſa ſcitu digna ad rem reſoluuntur. fac. 223

Controu: 2. An Vxor, Marito, aut Patre contradicentibus, ſepulturam ſibi eligere valeat, licitè, ac libere; vbi alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur. fac. 227

Controu: 3. An Vxor, licèt ſit Mariti domum ducta, & nihiloſecius, copula non eſt ſequuta, vel è contra, & etiam ſi Vidua exiſtat; eſt ne in ſui Mariti ſepultura ſepelienda, ſi illam non elegerit, ac deceſſerit? vbi alia ſcitu digna reſoluuntur. fac. 229. & 230

Controuer: 4. An Vxor proditorie à Marito occiſa iniuſtè ſepeliri debeat de iure in ſepultura Patris, aut Mariti? fac: 231

Controu: 5. An Filij puberes, ſeu minores vtriuſq; ſexus, in Patrum poteſtate manentes, poſt quintum decimum annum completum, valeant ſibi ſepulturam eligere, abſq; Parentum ſuorum conſenſu? vbi alia ſcitu digna curioſa reſoluuntur. fac. 241

Controu: 6. An Ius detur ſepulturam eligendi, vel ſuorum maiorum, vel apud Eccleſiam Parochialem, cum quis moritur, non electa ſepultura, quam deligere valebat? fac. 244

Controu: 7. Quæ namq; *Maiorum* ſepultura dicatur, in qua ſepeliendus quilibet eſt ſi ſepulturam ſibi non elegit? fac. 246

Controu: 8. An Viatores, Aduenæ, Peregrini, Scholares, Seruitores, Ciuitatum, & locorum Officiales, ac domos conductas habentes, & ſimiles decedentes abſq; ſepultura electa, vbi ſepeliendi ſint, & ſi in Parochia dignoſcenda, domicilium nè, an præſens habitatio conſideranda ſit? vbi alia ſcitu digna reſoluuntur. fac. 248

Controuer: 9. An Imperatori, Regibus, Principibus, ac cæteris vtriuſq; ſexus hominibus ſepultura Eccleſiaſtica ſit de iure aſſignanda; ſi abſq; electa ſepultura decedāt? vbi alia ſcitu digna traduntur. fac. 254

Controu: 10. An Confratres Societatum Sæcularium ſint in ſuis Eccleſijs Confraternitatū tumulandi? vbi alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur. fac. 259

Controu: 11. An Dominus Papa, Cardinales, Nuncij Apoſtolici, Primates, Patriarchæ, Archyepiſcopi, Epiſcopi, ac Abbates Sæculares ſepulturam ſibi non eligentes, vbi de iure ſint ſepeliendi? fac. 261

Controuer: 12 Quibus namq; expenſis, Papa, Cardinales, Legati de Latere, Nuncij Apoſtolici, Patriarchę, Primates, Archiepyſcopi, Epiſcopi, eorumdem Coadiutores, & cæteri Eccleſiaſtici, Prælati Officiales ſepeliendi ſint, quando ex hac vita decedunt. fac. 265

Controuer. 13. Eccleſiaſtici Inferiores namq; vt Præpoſiti, Priores Eccleſiarum Collegiatarum, Canonici, Rectores, Parochi, Vicarij Perpetui, Cappellani, ac Clerici; vbi ſint ſepeliendi, & quibus expenſis, & ſi licitè ſepulturam eligere valeant? fac. 266

DISPVTATIO VI.

Controuer: Prima, An Pater pro Filio impuberi licitè, ac validè ſepulturam eligere valeat? fac. 269

Controu: 2. An Pater ſi Filio impuberi ſepulturam eligat, adhuc debeat viuens, & pubes factus, & poſteà decedat, in ea ſepeliri? 272

Con-

Controu: 3. An Pater pro Filio Impuberi, iàm mortuo, adhuc ſepulturam eligere queat? 273
Controu: 4. An Patris poteſtas eligẽdi ſepulturã pro Filio Impubere, tempus habeat præſcriptum, ac determinatum? 276
Controu: 5. An Mater pro Filio Impuberi ſepulturam eligere valeat? 277
Controu: 6. An Conſanguinei, & Affines prò ſuis Conſanguineis, & Affibus ſepulturam eligere valeant filijs Impuberibus. 279
Controu: 7. An Tutor licitè, ac validè pro Filio Impuberi pupillo ſepulturam de iure eligere valeat? 281
Controu: 8. An Amicus alteri Amicò licitè, ac validè ſepulturam eligere queat? 282
Controu: 9. An Pater, ac Mater ſuis filijs naturalibus, ac ſpurijs de iure ſepulturam licitè, ac validè deligere valeant? fac: 284
Controu: 10. An Filius pubes ſi decedat abſq; ſepultura electa, eius Pater licitè, ac liberè queat pro eo ſepulturam eligere? vbi alia ſcitu digna reſoluuntur. 286
Controu: 11. An ſepulturę electio per Teſtes, ac Teſtes ſingulares fieri, ac probari valeat. vbi alia curioſa ad rem reſoluuntur. 287
Controu: 12. An ad probandam ſepulturæ electionem ſufficiat Teſtamẽtum, aut Codicillus inualidus, aut ſcriptura manu propria facta, ſeu Confeſſoris dictum, ac Atteſtatio? 290
Controuer: 13. An ſepulturæ electionem ſi Moribundus ſuæ Vxori, aut Filio capaci, ſeu Alteri committat, fieri ipſa debeat adhuc eo viuente, vel poſt eius obitum, ad effectum, vt rata, ac valida ſit. 292
Controu: 14. An Locorum Ordinarij, ac Prælati Regulares locales valeant aliquem ſepelire facere in alterius ſepultura, eo inuito? vbi alia multa ſcitu digna ad rem reſoluuntur. 294
Controu: 15. An Sumptus, & expenſæ in Defunctorum funeralibus faciendæ ſint, & à quibus? vbi plura curioſa ſcitu digna reſoluuntur. 299
Controuer: 16. An locorum Ordinarij licitè valeant Cœmeteriũ aliàs benedictum, ad profanos vſus humanos transferre? 302
Controu: 17. An Locorum Ordinarij, iuſtis de cauſis prò Eccleſiarum Parochialium bono regimine, Eccleſijs, Oratorijs, Sacellis, Confraternitatibus, & Eccleſijs à Laicis gubernatis, licitè, ac legitimè ſepeliendi ius denegare debeant, & ius Capellanis funerandi dictarum Eccleſiarum præſtare valeant, & illud proprijs Parochis auferre? vbi alia curioſa ſcitu digna ad rem reſoluuntur. 306

TRACTATVS SECVNDVS.

De perſonis Chriſti fidelibus, quibus Eccleſiaſtica ſepultura prohibita exiſtit.

DISPVTATIO PRIMA.

De his Hominibus, qui in Eccleſiaſtica ſepultura vtriuſq; ſexus, de iure Canonico ſepeliri nequeunt; & alia ſcitu digna curioſa diſputantur.

Controuerſia Prima, An in dubio, quis ſepultura Eccleſiaſtica priuãdus ſit, ac dari poſſit ignorantia inuincibilis, aut in aliquo caſu, homicidium ſuper ſe factum, licitum ſit? 312
Controu: 2. An lethalitèr vulneratus, ſeù aliàs moribũdus quilibet, cuius vis ſtatus, qualitatis, & conditionis, vtriuſq; ſexus ſit, teneatur rancorem, odium, & omnem pœnam temporalẽ, ac iniuriarum actionem offendenti Inimico remittere, aliàs abſolui nequeat, & proindè ſepultura careat? 315
Con-

Controuer: 3. An Infirmus quilibet, cuius vis ſtatus, & conditionis, ac qualitatis exiſtat ante mortem teneatur famam, & pecuniam pro vtroq; foro reſtituere, quòd vtrumq; abſtulit, aliàs abſolui nequeat, & Eccleſiaſtica ſepultura careat? fac. 230

Controu: 4. An de iure Canonico detur Catholici Chriſtiani vtriuſq; ſexus, quibus ſepultura Eccleſiaſtica interdicta ſit. 322

Controu: 5. An ſint ſepultura Eccleſiaſtica priuandi, qui ſe præcipitem dederunt ſanè non eo fine, vt ſe interficerent; vel qui ſe ptoiecerunt per feneſtras, aut in flumine, ſeu in puteo eſt repertus, ſeu laqueo ſuſpenſus mortuus repertus, aut in ſimilibus caſibus. fac. 326

Controu: 6. An Regularis vtriuſq; ſexus, ex improuiſo mortuus, & in Cella cũ marſupio eſt repertus denariorum, ſit in Eccleſiaſtica ſepultura humandus? vbi plura curioſa alia ſcitu digna ad rem reſoluuntur. fac. 328

Controu: 7. An ſepultura ſint priuandi Infans in mortis articulo baptizatus, in vmbilico, aut per capillos; Clericorum percuſſores, Clerici cõcubinarij; qui ſemel in anno confeſſi non ſunt, nec in Paſchate cõmunicati; & de his ſimilibus plura curioſa reſoluuntur. fac. 336

Contr: 8. An in Totneamẽtis, ac Duello decedentes, ſepultura careãt Ecclſiaſtica? vbi multa curioſa ſcitu digna ad rem reſoluuntur alia. fac. 344

Controu: 9. An excommunicati, Heretici, illorum Receptatores, Defenſores, Fautores, ac eis credentes, careant ſepultura? vbi alia curioſa ſcitu digna reſoluuntur ad rem. 349

Controu: 10. An pœnæ taxatę ſint prò illis, qui præfatas perſonas in loco ſacro ſepeliunt, à Iure prohibitum, & etiam qui fidelium corpora in Eccleſia, vel Cœmeterio tumulata exhumant, & expoliant. fac. 353

Controuer: 11. An ſepultura Eccleſiaſtica Interdicti tempore prohibita ſit, & quibus perſonis? vbi plura ſcitu digna ad rem reſoluũtur. fac. 358

Controu: 12. An ſepulturę Eccleſiaſticę phohibitio, Interdicti tẽpore locum habeat, tẽpore Reſurrectionis D. N. Ieſu Chriſti, Pẽtecoſtes, Natalis Dñi, Corporis Chriſti, & Aſſumptionis B. M. V. in quibus ſolemnitatibus celebrari conceditur à Iure, in cap. Alma Mater, de ſentent: excommun: fac. 361

Controu: 13. An motibundo liceat in Eccleſia pro ſepultura honorabiliorem locum emere abſq; ſimoniæ labe; vt proindè abſolui poſſit, & in Eccleſia ſepeliri? vbi multa curioſa ad rem ſcitu digna reſoluuntur. 364

DISPVTATIO II.

De mortuorum exequijs, ac ſuffragijs agendis die tertio, ſeptimo, nono, trigeſimo, quadrageſimo, & Anniuerſatio.

Controu: 1. An in defunctorum funeralibus, in laudem eorumdem, orationes funerales fieri queant? fac. 374

Controu: 2. Quos nãq; Ritus, ac Cœremonias, Eccleſia Romana Apoſtolica in Ortodoxorum fideliũ Chriſti Domini, funeribus adhibeat? vbi alia curioſa ſcitu digna, reſoluuntut. fac. 376

Controu: 3. Qui namq; Ritus in miſſis Defunctorum dicendis, ſeruandus ſit? vbi alia ſcitu digna, multa alia curioſa reſoluuntur in propoſito. 381

Controu: 4. In Defunctorũ obitu, qua de cauſa, Campanæ pulſantur? vbi plura ſcitu digna afferuntur, ac reſoluuntur. fac. 387

Controuer: 5. An Eccleſia antiquitùs, pro mortuis, die tertio, ſeptimo, nono,

nono, depoſitionis defuncti, officium facere, & miſſas celebrare ſolebat? fac. 591

Controu: 6. An dies trigeſimus cum reliquis diebus, vſq; ad diem Anniuerſarium pro mortuis miſſæ celebrari, & officia mortuorum dici queant? fac. 395

Controu: 7. Miſſæ quo namq; loco celebrandæ ſunt, relictæ à Teſtatore Defuncto, & in teſtamento minime cautum eſt, vbi dicendæ ſint. 401

Controuer: 8. An Defunctis Suffragia, quæ ſibi à Viuentibus fiunt, ſciant? & quam valdè vtile ſit, ac proſit Miſſę Sacrificiũ pro eis oblatum? vbi alia ſcitu digna reſoluuntur. fac. 403.

INDEX

Copioſus omnium materierum, quæ ſparſim in hoc opere de Sepulturis Eccleſiaſticis, continentur.

ABBAS Generalis Regularis, & locales valeant ne ſibi eligere ſepulturam? Contro: 8. fac. 156. Saculares Abbates abſq; ſepultura electa decedentes, vbi tumulandi ſint? fac. 264. num. 25.

Aduenæ Vbi ſunt ſepeliendi, ſepultura non electa, morientes? fac. 248. controu: 8. diffuſè agitur.

Adoptiuus, ſeù Arrogatus tumulandus vbi eſt, mortuus ſine ſepultura electa? fac. 258. num. 24.

Adulter, & Adultera in fragranti crimine interfecti ſtatim, abſq; ſignis contritionis, ſepultura priuantur. fac. 339. num. 15.

Adultus abſq; Curatoris authoritate poteſt ne ſibi ſepulturam eligere? fac. 258. num. 25.

Ægypti Pyramides inter ſeptem Orbis miracula annumerantur. fac. 27. nu. 17. vbi plura dicuntur.

Affines & Conſanguinei pro ſuis Affinibus, & Cõſanguineis valeant ne ſepulturam eligere. fac. 279. contro. 6

Altare: Cadauera prope Altare, aut ſub Bradellis nequeunt tumulari. fac. 109. coutrou: 8. per totam.

Amicus, Alteri Amico poſſit ne ſepulturam eligere? fac. 282. controu: 8. vbi expéditur exioma, Amicus eſt alter ego.

Animæ. Animabus, quæ pœnis purgatorij expiandæ deſtinantur, multùm prodeſt, ſi in Eccleſia tumulentur, fac. 357. nu. 25. pro anima ſua S. Remigius vineam ſuo Nepoti reliquit, vt miſſas ſacris feſtiuis diebus, & Dominicis dicere faceret. fac. 400. num. 29. Animæ In purgatorio ſtantes ſuffragantur maxime ſacrificio Miſſę. 400. nu. 31.

Animę in purgatorio manentes an pro nobis orent? fac. 405. num. 14. maiorem valorem conſequuntur à miſſa celebrata pro eis, in loco, vbi eorum corpora ſepulta ſunt. 404. nu. 8. tria requiruntur, vt opus proſit eis, quod à nobis fit. ibid: nu. 7. Animabus purgãtibus eleęmoſinæ multum iuuant. 400. num. 33. & 34

Anotomia, de Cadaueribus ſuſpenſis, & per iuſtitiã mortuis fieri valeat. fac. 340. nu. 26. & fac. 341. nu. 27. ante finem.

Appellatio fieri nequit, ſi ſententia feratur, ne Cadauer ſepulturæ tradatur. fac. 42. num. 10. non datur appellatio in mortuorum ſepultura, & in his, quæ tempore pereunt. fac. 312. nu. 2. & fac. 357. num. 23.

Aqua Benedicta mortui aſperguntur. fac. 385. qui eius inuentor fuit in Dei Eccleſia? ibid: num. 19. & ſeqq. de eius qualitatibus & effectibus, ſermocinatur.

Archyepiſcopi, & Epiſcopi decedentes ſine ſepultura electa vbi ſunt ſepeliendi?

fca.

fac. 263. num. 15. & ſeqq. quibus expenſis. 266. num. 9
Area vnde dicatur, vbi plura pulchra dicuntur. fac. 26. num. 10.
Arma ſeu inſignia in Eccleſia, vel Capella, aut ſepultura poſita poſſint ne tolli? fac. 295. num. 7. & ſeq. vbi multa reſoluuntur.
Aſſeſſores Regulares Eremitani Generalis valeant ne ſibi eligere ſepulturam? fac. 161. num. 15

Baptiſmus. Qui abſq; baptiſmo mortui ſunt, ſepultura priuantur Eccleſiaſtica. fac. 323. nu. 7. & 525. nu. 18.
Bona Fideicomiſſo ſubiecta pro ſepulturæ cõſtructione alienari nequeunt; benè tamen pro exequijs faciendis Teſtatori. fac. 37. num. 13.
Bradællæ. Cadauera ſepelliri nequeunt ſub bradellis. fac. 109. num. 3.
Bullę Sanctiſſimi Pij V. *Et ſi Mendicantium ordinis*, &c. & alia, *Ad hoc Nos Deus*, *&c.* fuerunt à Gregorio Tertiodecimo per ſuum Auditorem Cameræ Apoſtolicæ confirmatæ, & Authenticatæ, fac. 3. num. 8. & fac. 7. num. 1. & ſeqq.
Buſtum pro quo deſumatur, curioſè traditur. fac. 28. num. 22.

Cadauera Sepulturæ tradita perpetuò exhumare non poſſunt Regulares ſine Ordinarij venia vt à Curia Sæculari recognoſcantur. fac. 171. nu. 23. an in conſultis parochis cadauera Regulares valeant ad ſuas Eccleſias ferre ad ſepelienda? 172. controu: 14. per totam.
Campanæ In defunctorum obitu cur pulſantur? fac. 387. controu: 4. per totam.
Canonici Cathedralis Eccleſiæ cum toto Capitulo parochum præcedere debent defuncti. fac. 82. num. 48. incedentes in defuncti aſſociatione ſola Crux eorum eſt ferenda, licèt ad Eccleſias Regulares mortuus feratur ad ſepeliendum. 93. num. 39. quandò in eorum Eccleſia Cathedrali mortuus ſepelitur, valent inconſulto parocho portare. 97. nu. 6. mòx diſcedere debent ac ad Eccleſias Regularium cadauer aſſociauerint. 108. num. 14. pro eorum libito nequeunt pauimentũ frangere pro defunctis tumulandis. 110. num. 7. nequeunt de iure officia peragere ſuper cadauera in Regularium Eccleſijs. fac. 68. controu. 1. diſp. 5. & fac. 73. num. 26. & ſeqq. Canonici Eccleſiæ Collegiatæ de nono inſtituti abſq; vllo priuilegio, an præcedere debeant parochos. fac. 74. num. 1. & ſeqq. diffusè. tam Canonici, quàm cæteri Eccleſiaſtici Seculares, in Regularium Eccleſijs non poſſunt cadauera ſepelire, miſſas celebrare, nec officia recitare, & huiuſmodi. 171. num. 19. & ſeqq.
Capella Alicui conceſſa etiam cum iure Patronatus non intelligitur ius conceſſũ ſepeliendi, niſi de eo mentio facta ſit expreſſa. 41. num. 7. capellæ arma, ſeu inſignia an poſſint auferri. 295. num. 7. & ſeqq.
Capuccini Eremitæ D. Franciſci Regulares poſſunt ne Legatum recipere ſub conditione factum? 42. nu. 13. & ſeqq.
Cardinales decedentes ſine electa ſepultura vbi ſint ſepeliendi. fac. 261. nu. 6. & ſeqq. quibus expenſis exequiæ faciendæ ſint? ibid: & 265. num. 3. & 4.
Collector Apoſtolicus quibus expenſis eſt tumulandus? fac. 266. nu. 7.
Cœmeterium. antiquitus quomdo vocabatur. fac. 21. num. 017. & fac. 22. num. 19. & ſeqq. in primitiua Eccleſia. Epiſcopi vetuſtiores congregabant Synodas in Cœmeterijs, & pro Eccleſijs ſeruiebant; ibid: & fac. 25. controu. 3. per totam. in eis non debent reponi ſuperlectila, nec pannos Soli exponere ad exicandos. 112. nu. 24. poſſit ne conuerti ad vſus humanos profanos, aliàs benedictũ. 302. contro: 16. per totam. poſſit ne domus pro Parocho ab ordinario loci fieri? 307. num. 19. aliquid recipi poſſit pro Cœmeterio. 369. 21. & 372. nu. 44.

Cœ-

Cœnotophium, quid ſignificet, & cuius cauſa factum ſit. fac. 28. num. 24.
Cenſuræ emanatę contra impedientes priuilegiorum vſum Regularium, nè eis vti valeant ipſi. fac. 18. prælud: 13. nu. 1. & ſeqq.
Cineres Imperatorum, ac Regum antiquitùs vbi reponebantur. fac. 27. num. 14. & ſeqq.
Ciuitates, in quibus aliqui non poſſunt morari, poſt mortem ad ſepulturam reduci nequeunt. fac. 342. num. 33.
Clauſtra exèdre olim dicebantur, fac. 21. num. 14.
Clerici Sæculares, ac Regulares queant vtriuſq; ſexus, in proprijs Eccleſijs infirmum inducere ad ſepulturam eligendam. fac. 43. controu: 1. nu. 2. & ſeqq. per totam. & fac. 60. & ſeqq. & fac. 63. & ſeqq. nequeunt in Regularium Eccleſijs funeralia peragere. 68. & ſeqq. diffusè, & 73. num. 26. & 27. Vſum rationis habentes, & annum completum quartumdecimum valent ſepulturam ſibi eligere. 258. num. 27. & 259. num. 29. clericus, & etiam Sacerdos, qui in Eccleſiam excõmunicatum admiſit, decedens abſq; pœnitentia, priuatur ſepultura. 338. num. 10. clericus concubinarius notorius ſepultura caret, ibid: nu. 11. non valent pro ſepultura exterorũ plus recipere, quàm Ciuium. 374. num. 51.
Cluſium Ciuitas Regia in Tuſcia, olim Sedes Regis Porſenæ, vbi Pyramis adeſt, aliàs nunc dicta, Laberintus, in quo Rex ipſe ſepultus fuit, 27. nu. 16. huius Ciuitatis eſt Authot huius operis, antiquus Patritius: ibid.
Codicillus. Regulares vtriuſq; ſexus, ac Clerici Sæculares inducentes ad ſepulturam eligendam cum codicillo, ſeu teſtamento, vel cum obligatione irreuocabili apud propriam Eccleſiam, eo ipſo in excõmunicationem incidunt. fac. 47. nu. 22. codicillus inualidus an ſufficiat ad ſepulturæ electionem probandam. 290. diffusè.
Communio Annua in die Paſchatis in Regularium Eccleſijs fieri poteſt à fidelibus quibus vis pro præcepto ſatisfaciendo. 282. num. 3. à Seruitoribus, & Famulis eorumdem Regularium. 188. num. 20. abſq; annua communione, & confeſſione decedentes ſunt priuati ſepultura. 336. num. 2.
Concubina ſepelienda minime eſt in ſui Amaſij ſepultura. fac. 231. nu. 11.
Concubinarius, & concubina ſi inuenti fuerint mortui. in actu veneteo, ſepultura carent. 339. num. 15.
Cõfeſſarius Monialium tenetur omnibus famulis vtriuſq; ſexus in mortis articulo, ac in die Paſchatis miniſtrare ſacramenta confeſſionis, communionis pro præcepto ſatisfaciendo, & extremæ vnctionis. 203. controu: 16. per totam. & ſine electa ſepultura decedentes, tumulare in exteriori Eccleſia Monialium. 206. num. 12. lucratur omnia funeralia, vt Parochus adminiſtrans perſonis Sæcularibus ſacramenta, & ſepulturæ tradẽs in locis exemptis monialium decedentibus. 209. num. 26. & ſeqq. & 210. num. 30. an valeat clauſuram ingredi ad exequias peragendas. 210. controu: 17. Confeſſarij atteſtatio, ſeu dictum an ſufficiat ad ſepulturæ electionem probandam. 291.
Confeſſione Annua, & Cõmunione abſq; decedentes, ſepultura priuantur, 336. num. 2.
Confinati Et Relegati ad tempus, ſeu perpetuò, vbi ſunt ſepeliendi? 256. num. 14.
Confratres, ſeu Sæcularium Societates non debent ad funera accedere ſi vocati non fuerint, & aſſociantes, crucem non valent erigere. 98. nu. 19, an poſſint ſepeliri in ſuis Eccleſijs. 259. controu: 10. per totam.
Conſanguinei & Affines pro ſuis Affinibus, & Conſanguineis arr ſepulturam eligere valeant? 279. controu: 6.
Conſultores Teatini eorum Generalis valeant nę ſepulturã eligere? 160. nu. 3. & ſeqq.

Conſuetudo. Introduci nequeunt particulares conſuetudines contra ius tertij, & in præiudicium Regularium priuilegiorum, ſicut nec leges etiam ſynodales Eccleſiarũ particulatium. fac. 10. prælúdio 16. num. 1. & ſeqq.& fac. 87. num. 11. & 88. nu. 14. & ſeqq. & 137. num. 27.

Corpora Exempterata Defunctorum, ac diuiſa, & immanitèr diſcerpta, ſepultura carent. 343. num. 40.

Creditores Defunctum debitorem an poſſint, ac ſuos hæredes, & conſanguineos tempore luctus moleſtare, & inſepultum petere, vt maneat quouſq; ſatisfecerint debitum. fac. 102. num. 14. & ſeqq.

Crimen Leſę Maieſtatis commitens Pater, & per ſententiam damnatus, illus filius ſepultutæ iura perdit. fac. 30. num. 6.

Cultra. Propriam cultram habens parochus ſupponẽdam in Defunctorum bara, nihil ex pacto recipere valet, nèc prohibere vt aliundè habeatur. fac. 84. num. 56.

Crux Semper eſt ponenda capiti defuncti Catholici, & cur? fac. 25. num. 16. in funeralibus an erigi valeat. 79. numer. 92. & ſeq. Parochialis Crux an erigenda ſit in aſſociatione funeris 85. controuer: 3. per totam. cruces affigere ad Eccleſiæ portas ad quos ſpectat, etiam Eccleſiæ Collegiatæ de nouo inſtitutæ. 82. num. 45. in aſſociatione funeris ſi Capitulum Eccleſiæ Maioris incedat etiam ad Eccleſias Regulares, tantum Crux vna eſt ab eo portanda. 93. num. 39. Eam Confratres in cadaueris aſſociatione portare nequeunt, ibid:nu. 41. & 98. num. 19. ad cadaueris caput eſt crux ponenda donec ad locum ſacrum transferatur. 111. num. 18. quot virtutes ſignificet in funeralibus? 377. num. 4.

Damnati ad mortem per Iudicis ſententiam, vbi ſunt ſepeliendi? 257. num. 16. & ſeqq.

Defunctus quando in Eccleſia depoſitatur, vt in aliam transferatur, fieri debet authenticum Inſtrumentum. fac. 199. nu. 5. & ſeqq. videatur etiam fac. 166. num. 6. & cætera, verbo, *mortui*.

Diffinitores Capituli generalis, ac Prouincialis Regulares, an valeant ſepulturam ſibi eligere. fac. 159. controu: 9.

Delictum ex vnius clerici Sæcularis, vel Regularis de Eccleſia, tota ipſa Eccleſia damnũ ne patiatur? fac. 66. nu. 17.

Depoſitum quid ſit, curioſè traditur. 29. num. 29.

Deſcendentes ſequuntur Sepulturam Aſcendentiũ, ſed non vice verſa. 258. num. 22.

Dies Tertius, ſeptimus, & nonus, pro exequijs defunctorum, & Miſſæ celebrandæ, in his diebus agitur. fac. 391. controu: 5. per totam.

Doctores Vniuerſitatis ſtudiorum, ſepeliendi vbi ſunt: fac. 255. num. 7.

Dolus, Fraus, ac malitia in funere tumulando, ſi in Eccleſia Regularium contingant, quid operantur. fac. 131. nu. 6. & ſeqq.

Domicilium qui habet in ciuitate, ſeu Caſtro, ac ſe rus transfertur, decedens, vbi ſepeliendus eſt? 252. nu. 19. & ſeqq.

Donatio. Quis donationem ſumens, aut fideicommiſſum, cum iuramento voto, &c. ad ſepulturam eligẽdam penès Teſtatoris voluntatem, tenetur ad eius obſeruantiam. 50. num. 40.

Duello & in Torneamentis morientes perpetuò ſepultura priuantur. fac. 344. num. 1. & ſeqq.

Eccleſia. Eccleſiarum particularium leges ſynodales condi nequeunt in præiudicium Regularium priuilegiorum. fac. 10. nu. 1. preludio. 6. & ſeqq. in Eccleſijs quando fidelium cadauera ſepeliri incœperunt? 19. fac. 19. nu. 3. & ſeqq. & 25. num. 6. & ſeqq. in propria Eccleſia tam Regulares vtriuſq; ſexus, quàm Clerici Sæculares inducere ad eligendã ſepulturã an valeant? 43. num. 2. & ſeqq. in Eccleſia cum olim mor-

mortui ſepeliri non poterant? 20. nu. 6. & 11. Eccleſiæ vbi mortui ſepeliuntur immunitate gaudent; & eius loca. 20. num. 5. pro Eccleſia olim cœmeteria deſeruiebant. 22. num. 2. ex delicto vnius Regularis vtriuſq; ſexus, ac Clerici Sæcularis de Eccleſia, damnum ne tota Eccleſia patiatur? 66. num. 17. in Eccleſijs Regularium Eccleſiaſtici omnes nequeunt officia mortualia peragere. 68. & ſeqq. Eccleſia vetuſtate ſi diruta ſit, vel noua fiat cũ Ordinarij venia corpora defunctorum in nouam Eccleſiam transferri valent. 149. num. 6. in Eccleſia arma, ſeu inſignia poſita, tolli ne poſſint? 295. num. 7. & ſeqq. Eccleſia quælibet de iure recipere volet ad ſepulturam, quem vult. 297. num. 22.

Eccleſiaſtici Inferiores, vt præpoſiti, Priores Eccleſiarum Collegiatarum, Canonici, Rectores, Vicarij perpetui, parochi, Capellani, & Clerici vbi ſepeliendi ſint, & quibus expenſis? 268. controu: 13. per totam.

Effectus non ſequutus eorum, qui inducunt ad ſepulturam eligẽdam cum voto, iuramento, &c. in propria Eccleſia an excommunicati exiſtant? fac. 51. num. 1. & ſeqq.

Eleęmoſyna non eſt maior parocho præſtanda quando defuncti ſepeliuntur in Eccleſijs Regularium, vltrà quartam ſolitam, nec vnum ſcutum. 169. nu. 4. & 5. & fac. 170. nu. 13. & ſeqq. quantæ vtilitatis Animabus purganribus ſit, 400. num. 33. & 34.

Epydemię Morbo laborantes, & contagioſo, vbi ſunt ſepeliendi? 256. nu. 9.

Epiſcopi antiquitùs in cœmiterijs ſynodas congregabant, & pſalmos canebant ac ſacramẽta adminiſtrabant. 22. controu: 2. nu. 2. ſunt exequutores omniũ piarum diſpoſitionum tam in vltima voluntate, quàm inter viuos. 41. num. 6. ſepulturę ius nequeunt inuito domino, alteri cõcedere etiã pro loco ſepulturę 40. nu. 18. nec etiam valent diſponere pro alijs ſepulturam conſtructam de Teſtatoris mandato pro Doctoribus tantum. 39. num. 11. ad Epiſcopos ſpectat veniam concedere ſepulturæ ius. 109. num. 1. Epiſcopi, & Archyepiſcopi ſine ſepultura electa decedentes, vbi ſepeliendi ſint? 263. num. 15, & ſeqq. quibus expenſis? 266. num. 9. in ſua Eccleſia, Capellam cum ſepultura conſtruens Epiſcopus, ad ſucceſſores vadit, & non ad conſanguineos, niſi conſtiterit iuridicè de bonis patrimoniali bus eam conſtruxiſſe. ibid. num. 27. valeant nè Epiſcopi cœmeteria ad vſus profanos humanos conuertere 302. controu: 16. per totam tenentur quot annis Eccleſias Laicales omnes viſitare, & illarum Adminiſtratores. 306. nu. 4. per totã. poſſint ne ſepelire facere in alterius ſepultura aliquem, domino inuito. 294. controu: 14. valeanr ne ius auferre parochis funerandi, & illud Capellanis præbere aliarum Eccleſiarum Sęcularium? 306. per totam Contro: in viſitãdo, ſi occaſione procurationis aliquid receperint, & non reſtituerint ante celebrationẽ Miſſæ, irregulares euadunt, & impænitentes morientes, priuantur ſepultura. 324. num. 10.

Eremitæ nullam regulam profitentes, vbi ſepeliendi ſunt? 255. nu. 3.

Ergaſtulum vnde deriuatur, & pro quo ponatur? 28. num. 23.

Exedræ dicuntur Volſæ, quæ anteriùs Eccleſiæ parietibus adhetent, & nunc dicuntur clauſtra Regularium, & Canonicorum. 21. num. 14.

Excõmunica: Ipſo iure in eã incidũt Clerici Sæculares oẽs, & Regulares vtriuſq; ſexus inducentes in proprijs Eccleſijs ad ſepulturam eligendam cum voto, iuramento, &c. 43. controu: 1. nu. 2. & ſeqq. diſp. 2. in excommnnicationem latæ ſententiæ incidunt, qui defunctorum corpora exanteranr, cõcidunt, aut elixantur, 149. num. 7. & ſeqq.

Excommunicatus admiſſus in Eccleſiam à quouis Eccleſiaſtico etiam Sacerdote

decedente impænitente, ſepultura priuatur. 338. num. 10. poteſt ne à Laico in neceſſitatis caſu abſolui? 351. nu. 13. ſepultura caret. 349. controuer. 9. per totam.

Exheredatis Sepulchra familiaria nō tolluntur. 32. num. 21.

Exhumantes & ſpoliantes fidelium corpora, in quas pœnas incurrant? 356. num. 17.

Expenſæ a quibus fiendæ ſint in obitu Domini Papæ, Cardinalium, & cæterorum præſulum Eccleſiaſticorum? 265. controuer: 12. per totam. expenſæ, ac ſumptus in mortuorum funeralibus, à quibus ſunt peragendæ? 299. controu: 15. per totam.

Exequiæ. Statutum factum à Sæcularibus circa exequias faciendas eſſe tali modo, &c. an valeat? 301. nu. 19. & ſeqq. quæ debentur mortuis, ſermocinatur copioſè, 374. controu: 1. diſput: 2. per totum.

FAma ab infirmo moribūdo an ſit reſtituenda, ac abſolui poſſit, & ſepultura careat? 320. controu: 3. per totam.

Familiaris. talis dictio in Regularium priuilegijs quid importet. 193. num. 41. & ſeqq. & 203. nu. 82. & 208. nu. 18.

Familiæ Sepultura, vel hæreditaria, quomodo probatur. 289. num. 13.

Famuli ac Seruitores vtriuſq; ſexus Regularium, monialium tenentur in die Paſchatis confiteri, & communicare, ac cætera ſacramenta recipere ab eiſdem Regularibus, & à monialium confeſſarijs, ac morientes ſine electa ſepultura, ſunt ſepeliendi in Eccleſia Regularium, & monialium. 188. num. 20. & ſeqq. & 202. num. 78. & 205. nu. 9. & 206. num. 12.

Feretrum dicebatur Sepulchrum plebeiorum, ac damnatorum. 29. nu. 28.

Filius ob crimen leſæ Maieſtatis Patris damnati, iura ſepulturæ perdit, fac: 30. num. 6. emancipatus adhùc retinet ſepulturæ ius. 33. nu. 24. dum pubes eſt, valet ſibi ſepulturam eligere. 224. nu. 12. & 226. num. 23. & ſeqq. ſi decedat abſq; ſepultura electa, Pater eius valeat pro eo, ſepulturam eligere? 286. controu: 10. vtriuſq; ſexus filij puberes valeant nè ſepulturā ſibi eligere abſq; ſuorum parentum conſenſu? 241. controu: 5. per totam.

Fœminæ Sepulchrorum iura etiam retinēt quæ in aliam tranſeunt familiam, ſiue proximiores, ſiue remotiores ſint. 33. num. 23. & 34. num. 7.

Fornicatio ad eam euitandam minime eſt licitum ſe occidere. 314. num. 10.

Fraticelli, Qui certum habitum aſſumūt ad quæſtuandum, vbi ſepeliendi ſunt? 255. num. 5.

Fratres Germani ſecundum carnem decedentes non electa ſepultura, vbi ſepeliendi ſunt? 256. num. 11. & num. 13. & 361. num. 21. videatur.

Fraus, Malitia, & dolus, in tumulando funere ſi hæc contingant apud Regularium Eccleſias, quos effectus operantur. 132. num. 6. & ſeqq.

Funerandi ac ſepeliendi ius Regulares habent. fac. 15. num. 2. & 3.

Funus Super Cadauera peragere Canonicis, & cunctis Eccleſiaſticis Sæcularibus in Eccleſijs Regularium interdictum eſt. fac. 68. & ſeqq. diffusè agitur. funus teneantur ne proſequi parochi vſq; ad Eccleſiam, in qua ſepelitur? 96. controu: 5. per totam.

Fures, ac Latrones interfecti in actu furandi, priuantur ſepultura. 324. nu. 15.

GEnerales Ordinum Regularium valeant ne ſepulturam ſibi eligere? fac. 156. controu: 8.

D. Gregorij Papæ Magni Miſſæ pro defunctis dici adhuc valeant, & quomodo? 406. num. 24.

HAbitu Regulari Induere Sæculares vtriuſq; ſexus volentes ante illorum obitum, Indulgentias eaſdem lucrantur, quas ipſi Religioſi adipiſcuntur. fac. 200. nu. 71. vbi ad rem plura dicuntur.

Hæredes Defuncti ſi non vocauerint nume-

merum Sacerdotum,& Religioſorum,& cõſuetudo adſit, vt parochus prouideat, eius erit cura vocandi. 99. num. 21. hęres non ſepeliẽs cadauer ſui anteceſſoris, qua pęna puniatur? 104. num. 31. moleſtari nequit ob debita à defuncto relicta, tempore ſepulturæ. 103. num. 21. & ſeqq. & num. 33. fac. 105. ad hęredes ſpectat numerum Religioſorum, & Clericorum præficere in Defuncti aſſociatione. 168. controu: 13. num. 1. non valent obligari à parocho ad dandam maiorem eleemoſynam quãdo defuncti in Eccleſijs Regularium tumulantur. 169. num. 4. & ſeqq. nec miſſas facere celebrare in ſuis Eccleſijs parochialibus. ibid: num. 10.

Hæres In ſepultura ſepeliri poteſt, licèt in poſſeſſione miſſus non ſit. 35. nu. 15. & 37. num. 9. non ſepeliens ſui anteceſſoris cadauer, qua pæna puniatur? 42. num. 11. & ſeq. 104. num. 31.

Hæretici, Et eorum receptatores, fautores, defenſores, & eis credentes ſepultura carent. 349. contro: 9. per totam.

Homicidium Factum ſuper ſe ob ignorantiam inuincibilẽ excuſat à culpa mortali. 312. controu: 1. per totam.

INfantes Expoſiti vbi ſepeliendi ſint. 258. num. 23. Infans in mortis articulo baptizatus in vmbilico, aut per capillos, ſit ne ſepultura priuandus? 336. num. 1.

Infideles omnes, ac hæretici ſepultura carent. 325. num. 18.

Infirmus an induci valeat à Regularibus vtriuſq; ſexus,& à Clericis Sæcularibus ad eligendam ſepulturam in eorum Eccleſijs? 43. controu: 1. diſp. 2. per totam. quilibet infirmus cuiuſuis ſtatus, & conditionis ſit, famam, & rem ablatam inuito domino an teneatur reſtituere, aliàs, ſepultura careat? 320. controu: 3. per totam.

Ignorantia & qualis ſufficiens ſit ad excuſandum inducentes ad ſepulturam eligendam cum voto,&c. in proprijs Eccleſijs? 56. controu: 4. per totam.

Ignorantia inuincibilis an excuſet à peccato homicidij ſuper ſe facti? 312. controu: prima, per totã: & fac. 314. nu. 12.

Impuberes Filij, & Filiæ non valentes ex ſe ipſis ſepulturam eligere, an eorum parentes queant pro eis illam deligere? 169. num. 6.

Inimicus veniam petens à ſuo offenſo, ſi ipſe pacẽ dare teneatur in ſcriptis, aliàs ſepultura careat? 316. num. 7.

Imperator. Corpora Imperatorum, ac Regum olim in Templorum porticu ſepeliebantur? 14. num. 15. & ſeqq. ſepeliendus vbi eſt Imperator? 254. nu. 1

Interdictum. Quæ perſonæ interdicti tẽpore valeant in Eccleſia ſepeliri? 358. per totam controu: vndecimam. in quibus ſolemnitatibus interdicti tempore defuncti ſepeliri poſſint in Eccleſijs? 361. controu: 12. per totam.

Iuramentum. Cum iuramento inducentes Regulares vtriuſq; ſexus, & Clerici omnes Sæculares Eccleſiaſtici in proprijs Eccleſijs ad ſepulturam eligendam in pænam aliquam an incurrant. 43. controuer: 1. diſp. 2. per totam. iuramentum ſolus Papa valet decernere nõ obligari quo, quis ſepulturę electionem fecit. 63. num. 9. & ſeqq.

Ius an detur ſepulturam eligendi, vel ſuorum maiorum, vel apud Eccleſiam parochialem cum quis moriatur? 244 controu: 6. diffuſè.

Laicus poteſt ne in neceſſitatis caſu excommunicatum abſoluere? 351. nu. 13.

Legatum ſub conditione à Teſtatore, putà Capuccinis, ſi ipſum in eorum Eccleſia ad ſepulturam receperint, an valeat? 42. num. 13. parochus nequit hæredes defuncti obligare, vt faciant tot legata apud ſe, quot faciunt apud Regulares. 113. num. 28.

Leges Synodales particularium Eccleſiarum condi non poſſunt in Regularium præiudicium priuilegiorum. 10. num. 1. prælud: 6. per totum.

Liberam. Huiuſmodi dictio poſita in Regularium priuilegijs, quid importat, expen-

penditur, ſatis eruditè, & exaptè. 196. num. 53.
Licitè. Huiuſmodi dictio in Regularium priuilegijs poſita, quid ſignificet, egregiè illuſtratur. 196. num. 54.
Locus Dignior, & honorabilior in Eccleſia pro ſepultura an emi poſſit abſq; ſimoniæ labe? 364. contro: 13. per totam.

MAioratum ſumens aliquis fideicommiſſum, aut donationem, & ſe obligans cum iuramento ad ſepulturam eligendam penès teſtatoris voluntatem, ad eius obſeruantiam tenetur. fac: 50. num. 40.
Maiorum, quæ namq; ſepultura dicatur, in qua, quilibet eſt ſepeliendus, non electa ſepultura? fac: 246. controuer: 7. diffusè.
Malitia, ac fraus, & dolus in funere tumulando in Regularium Eccleſia ſi cõtingant, quid operantur. 131. num. 6. & ſeqq.
Mater pro filio impubere ſepulturam eligere valeat? fac: 277. controu: 5. & cõtrou: 9. fac: 284.
Mare: morientes in mari, vel in terra, vbi ſunt ſepeliendi? fac: 256. num. 10.
Mauſoleum vnde dicatur, & eſt propriè ſepulchrum Principum. 28. num. 18.
Meretrix nequit ſepulturam de bonis turpiter acquiſitis ædificare. 39. num. 8. quæ ſe exponit publicè ad meretricandum, priuatur ſepultura. 338. nu. 12.
Miracula inter ſeptem Orbis annumerantur Pyramides Aegypti, de quibus plura dicuntur curioſa. 27. num. 17.
Miſſæ, ac mortuorum officia præſente defuncto diebus dominicis, & feſtis dici valent. 112. num. 27. & 113. num. 28. & 405. nu. 19. parochi nequeunt miſſas celebrare facere in ſuis Eccleſijs cogentes defuncti heredes. 169. num. 10. in miſſis defunctorum quis ritus ſit ſeruandus? 381. controuer: 3. vbi ſunt dicendæ miſſæ à Teſtatore relictæ, loco non aſſignato? 401. controu: 7. quando miſſæ defunctorũ celebrari poſſint? 403. controu: 8. miſſæ D. Gregorij ſic nuncupatæ, an celebrari queant? 406. num. 24.
Monialiũ cõfeſſarius ſacramenta tenetur in Paſchate, & in mortis articulo adminiſtrare, famulis, & famulabus, & puellas Sęculares etiã interdicti tẽpore, ſepulturę tradere decedentes abſq; ſepultura electa. 205. num. 9. & ſeqq. gaudent moniales priuilegijs cæterorũ ordinum. 203. num. 1. & ſeqq. earum Confeſſarius tam intra, quã extra clauſurã cui vis Sæculari incidenti in mortis articulum valet omnia ſacramenta adminiſtrare, & ſine electa ſepultura, aut carente ea ſuorum maiorum ſepelire in Eccleſia exteriori monialium. 208. num. 20. ad eum ſpectat aſſociare cadauer monialis defunctæ, quæ ex indulto Apoſtolico elegit ſepulturam aliunde. 209. nu. 28. ad earum exequias peragendas valet clauſurã ingredi confeſſarius. 210. moniales ſunt à quarta funerali exemptæ. 254. nu. 23. inuentæ proprietariæ, ſepultura priuantur. ibid. num. 22. in earum ſepultura, nulla Sęcularium corpora ſepeliri queunt. ibid: nu. 25. & videatur etiam fac: 215. num. 28. & fac: 378. num. 10.
Monumentum vnde dicatur? plura recitantur curioſa. fac. 26. num. 6. & ſeqq.
Moribundus valeat ne vxori, aut filio capaci, ſeu Alteri ſepulturæ electionem cõmittere, & debeat fieri ante eius mortem, vel poſt obitum eius? 292. diffusè. moribundus, ſeu lethalitèr vulneratus teneatur ne rancorem, & omnem pænam temporalem, & iniuriarum actionem offendenti remittere, aliàs ſepultura careat? 315. & 316. controu: 2.
Mortuorum corpora in Eccleſia parochiali poſita vt in Eccleſijs Regularibus tumulentur, nihil debetur parocho. fac: 97. numer. 12. quando tumulantur in proprijs parochijs, aut Clericorum Eccleſijs, vel Laicorum, ad parochum ſpectat officium peragere. 98. nu. 13. propè altare, aut ſub bradellis mortui ſepeliri nequeunt. 109. num. 3. mortuorum

rum

rum officia, & miſſæ dici valent, & quando. 112. num. 27. eſt opus bonum mortuos ſepelire. 18. num. ſeqq. quando in Eccleſia mortui ſepeliri incæperunt. 19. & ſeqq. mortui vbi ſepeliebātur, immunitate Eccleſiaſtica fruebantur. 20. & num. 5. mortuus tumulatus per vim, aut alio quouis modo, eſt reſtituendus illi Eccleſiæ, vbi de iure ſepeliendus erat. 55. nu. 14. mortui inuenti, & qui influmen, aut per feneſtras ſe proiecerunt, aut loqueo ſuſpenſi reperti, careant ne ſepultura? 326. controu: 5. in mortuorum miſſis, qui ritus ſeruandus ſit. 381. controu: 3. in mortuorum laudem, orationes ne fieri poſſint? 374. num. 1. & ſeqq. morruorum corpora exenterata, & diuiſa, carent ſepultura. 343. num. 40.

Moriens ex improuiſa morte valeat in ſacro ſepeliri? 315. num. 1, 7.

Mulieres, quæ incarceratæ nuncupantur, vbi ſepeliendi? 255. num. 6.

NUmerus Religioſorum, ac Clericorū in mortuorum aſſociatione eſt ab hæredibus præficiendus Defuncti. 168. num. 1. controu: 13. numerus ternarius, ſeptemnarius, nouenarius &c. quid denotent in miſſis defunctorum celebrandis. 391. contro: 5. trigeſimus numerus cum reliquis, vſq; ad Anniuerſarium ſermocinatur. 395. contro: 6.

Nuncij Apoſtolici ſine electa ſepultura humandi vbi ſint? 263. num. 14. quibus expenſis. 266. num. 5.

OBligatio Regulares vtriuſq; ſexus, & Clerici Sæculares cum obligatione inducentes ad ſepulturam eligendam in propria Eccleſia in quid incurrant. fac: 47. num. 22.

Occidentes ſemet ipſos ex induſtria, & deſperatione, ſepultura priuantur. 322. num. 2. & 326. controu: 5. ſi licitum ſit ſe ipſum occidere ad fornicationē euitandam. 314. num. 10.

Offenſus teneatur ne pacem dare in ſcriptis ſuo inimico veniam ei petenti. 316. num. 7.

Officia pro defunctis parochus nequit hæredes obligare, vt fiant apud ſe, quot fiunt apud Eccleſias Regulares. 113. num. 28. & 380. num. 19. & 379. num. 16. videantur.

Officiales Ciuitatum, & aliorum locorum morientes abſq; ſepultura electa, vbi ſepeliendi ſint? 248. controu; 8.

Opera ſcriptorum mittenda prælo an impedienda ſint? fac: 17. num. 1. & ſeqq

Oracula viuæ vocis omnia ante Pium V. emanata in Regularium fauorem, non. ſunt amplius oracula, ſed ſunt bullata priuilegia facta. 3. num. 1. & 6. num. 1. ſeqq. diffuſè diſcurritur.

Orationes funerales an fieri poſſint in mortuorum laudem. 374. num. p. & ſeqq.

PActum factum in tali loco de ſepulturæ electione ſimonia eſt. fac. 66. nu. 19. & 67. num. 22. & 21.

Papa decernere valet iuramentum non obligari quo, quis ſepulturæ electionē fecit. 63. num. 9. moriens, quibus eſt expenſis ſepeliendus, 265. contro: 12. num. 1. decedens abſq; electa ſepultura vbi eſt humandus? 261. num. 1. & ſeqq.

Parentes vt Pater, & Mater an valeāt ſuis impuberibus filijs vtriuſq; ſexus ſepulturam eligere vbilibet, parocho contradicente. 169. num. 6. & ſeqq.

Parochus violenter arripiens cadauer, & eius funus in quid incidat. plura curioſa afferūtur. 49. nu. 35. in Eccleſijs Regularibus nulluū habet ius quo ad funera peragēda ſuper Cadauer. 68. controuer: 1. inducens ſuum parochianum ad ſepulturam eligendam in ſua parochia, in quam pænam incidat. 66. nu. 15. 72. num. 22. 99. num. 26. nequit cadauera in Eccleſijs Regularium humare propria authoritate. 73. num. 26. & 27. an precedere debeat Canonicos de nouo inſtitutos Eccleſiæ Collegiatæ? 74. controu: 2. tenetur locum præſtare in funeralibus toti Clero Eccleſiæ Cathedralis quando totum Capitulum fu-

nus

nus aſſociat. 82. nu. 48. & 84. nu. 62. inter parochos præcedentia qualis, 85. num. 64. pro culta nequit aliquid ex pacto recipere, nec vetare aliunde alia prouideatur in funeralibus. 84. num. 60. tenetur in integrum ad reſtitutionem funeralium, quæ ab Eccleſijs Regularibus accepit ob Crucis erectionem. 92. num. 32. vſq; ad portam Eccleſiæ Regularis tenetur aſſociare funus. ibid: num. 34. an plus valeat recipere in funeralibus, quæ fiunt in Eccleſijs Regularium, quàm quæ habentur in proprijs Eccleſijs. 93. controu: 4. an teneatur funus proſequi vſq; ad Eccleſiam, in qua eſt ſepeliendum. 96. controuer: 5. eo irrequiſito valeāt Canonici Cathedralis Eccleſiæ ad ſuam Eccleſiam cadauer deferre, ad ſepeliendum. 97. num. 6. nequit interdicere quin defunctus ſepeliatur in Eccleſia, quam ædificauit. ibid: num. 7. monitus, ac requiſitus, & venire recuſans ad cadauer aſſociandum ad Regulares Eccleſias valeant eo inuito, recto tramite ad ſuas Eccleſias ferre. 97. nu. 10. cura eius erit ſi cōſuetudo adſit numerum Sacerdotum, & Regularium vocandi in funerali 99. num. 21. quilibet parochus tenetur ſeruare horam, & tēpus tumulandi cadauera. ibid: nu. 24. vbi adeſt conſuetudo in funeralibus Confeſſionem facere, conſeruetur. 28. num. ibid: in Eccleſijs Regularium ſtolam ferre nequit parochus: 100. nu. 30. & ſeqq. & 105. contro. 7. & num. 169. nu. 30. non valet cadauer inſepultum ſub quo vis prætextu ſtare 100. contro: 6. ſub bradellis, & prope altare nequit defunctos ſepelire. 109. controu: 8. ad eum attinet officia peragere ſuis defunctis vbiq;, exceptis in Regularibus Eccleſijs. 108. num. 16. & 167. num. 11. an quarta funeralis, & de quibus eſt parocho pręſtanda. 113. controu: 9. & 118. controu: 10. & 123. controu: 1. diſp. 4. & 131. & ſeqq. nequit impedire ſepulturę electionem in Regularium Eccleſijs. 169. num. 6. & ſeqq. nec cogere queit defuncti hæredes miſſas celebrare facere in ſua Eccleſia, ibid: nu. 10. vltra quartam parochialem nequit recipere vnum ſcutum ab ipſis, qui ſepeliuntur in Eccleſijs Regularium. 170 nu. 13. ſpolians cadauera priuſquā ad Eccleſias Regulares perueniant, in quas pœnas incidat. 170. nu. 16. & 17. & 171. videatur. num. 19.

Parochia, ad eam cognoſcendam, quid ſit reſpiciendum. 250. num. & ſeqq.

Paruuli baptizati habere debeat ſepulturam ſpecialem. 112. num. 23. & 257. num. 20.

Paſcha ſi quis eo die Reſurrectionis moriatur, Pētecoſtes, & Natiuitatis Domini, eſt in ſequentem diem humandus. 405. num. 19.

Pater de crimine leſæ Maieſtatis damnatus, illius filius iura ſepulturæ perdit. 30. num. 6. valet pro filio impubere ſepulturam eligere. 269. controu: 1. & 272. controu: 2. & 273. controu: 3. an tempus detur præfixum Patri ſepulturā eligendi filio impuberi. 276. contro: 4. & 284. controu: 9.

Patriarchæ, Primates, Archyepiſcopi, & Epiſcopi ſine electa ſepultura decedentes, vbi ſint ſepeliendi. 263. num. 15. & ſeqq. quibus expenſis, 266. num. 9.

Patricida decedens impænitens priuatur ſepultura. 314. num. 14.

Pauperū cadauera ſunt à parochis gratis, & Dei amore ſepeliendi: 95. num. 8.

Pax an danda ſit ab offenſo offendenti in ſcriptis, veniam petenti. 316. num. 7.

Peccatores occulti, ſi heretici, aut excommunicati ſint, non ſunt ſepultura priuandi. 339. num. 18.

Pecunia, ſeu quælibet res ęſtimabilis ablata inuito domino à moribundo non reſtituta, & proinde non abſolutus, careat ſepultura. 320. controu: 5.

Percuſſores publici ac notorij Clericorū impenitentes excommunicati morientes, ſepultura priuantur. 337. nu. 8.

Peregrini ſepeliendi vbi ſint, ſepultura

non electa, morientes. 248. contro: 8.
Pœnæ taxatæ ne ſint pro illis, qui perſonas ſepeliũt à Iure prohibitum. 353. controu: 10.
Polyandrium vnde dicatur. 26. num. 5.
Pyramis vnde dicatur, & quot in mundo fuerunt; & alia recitantur curioſa de eis. 27. num. 14.
Prçces: Regulares vtriuſq; ſexus & Eccleſiaſtici oẽs prçcibus magnis inducẽtes ad ſepulturã eligendã in ſuis Eccleſijs, in quas pœnas incidant? 47. num. 16.
Præcedentia inter parochos in funeralibus, qualis. 85. num. 64.
Prælati Regulares Maiores, & Inferiores locorum an poſſint ſepulturam eligere ſibi. 156. controuer: 7. an ſepelire valeant facere aliquem in alterius ſepultura. 294. controu: 14.
Præſidentes locorũ Regulares an poſſint ſepulturã ſibi eligere. 156. cõtrouer: 8.
Primates, Patriarchæ, Archyepiſcopi, & Epiſcopi morientes ſine ſepultura electa, ſepeliendi vbi ſint? 263. num. 15. quibus expenſis. 266. num. 9.
Principes vbi ſint ſepeliendi. 254. nu. 1.
Priuilegia Regularium per non vſum, ſeu contrarium vſum, aut per præſcriptionem haud tolluntur, fac: 1. num. 2. & ſeqq. plura curioſa adducuntur, in duabus Bullis Pij V. multa priuilegia ponuntur. 7. num. 3. omnia viuæ vocis oracula facta ſunt priuilegia. 3. num. 1. à Regularibus ſunt manutenenda. 9. num. 9. priuilegia Regularium impedientes quoad vſum, in quas pœnas incurrant. 17. num. 1. in priuilegijs Regularium quid importet dictio *liberam*, & *licitè*, expenditur, 196. nu. 53. & 64. moniales omnibus priuilegijs cæterorũ ordinum gaudent. 203. num. 1.
Promiſſio. Regulares vtriuſq; ſexus, & omnes Eccleſiaſtici cum promiſſione inducentes ad eligendam ſepulturam in propria Eccleſia, in quas incidant pœnas? 43. controu: 1. diſp: 2. quid ſi magnis præcibus? 47. num. 16.
Puella Sæcularis intra clauſuram monialium exiſtens educationis cauſa tempore Interdicti omnia Sacramenta valet recipere à Confeſſario, & eam ſepulturæ tradere. 207. nu. 16. & 210. nu. 30. ob ignorantiam inuincibilem puellæ ruſtica ſe in flumen dedit, erat ne ſepelienda in ſacro? 314. num. 12.
Quarta funeralis an danda ſit parocho à Regularibus, & de quibus, & quãdo? 123. controu: 9. & 118. contro. 10. & 123. controu: 1. diſp: 4. & 131. controu: 2. & 139. nu. 33. & 143. controuer: 2. & 147. controu: 4.
Regulares ſuis priuilegijs renunciare nequeunt, nec eis per contrarium vſum prçiudicare valent. fac. 1. & 2. num. 3. & ſeqq. ius habent funerandi, & ſepeliendi. 15. num. 2. & 3. an ſi eis legatum fiat ſub conditione valeat. 42. num. 13. in qua pœnas incidant inducentes ad ſepulturam eligẽdam in ſuis Eccleſijs. 43. controu: 1. & 60. per totum. in Regularium Eccleſijs tam Canonici, quàm cæteri Eccleſiaſtici nequeunt de iure funeralia peragere. 68. controu: 1. vna tantum Crux eſt ab eis deferenda quando in ſuis Eccleſijs cadauera humantur. 85. controu: 3. an valeant cadauera in conſulto parocho deferre ad ſuas Eccleſias ſepelienda. 97. num. 10. & 172. & 178. nequeunt ſub bradellis, & propè altare cadauera ſepelire. 109. num. 3. an quartam funeralem parocho dare teneantur. 123. controu: 1. diſp. 4. & 118. controu. 10. & 131. controu: 2. an Nouitius Regularis moriens in domo parentum, quarta funeralis parocho ſit prçſtanda. 243. controu: 3. in quibus caſibus non teneantur eam dare. 139. num. 33. quid dicendum, morientes extra ſua monaſteria. 147. controu: 4. an valeant exhumare cadauera ſuç Eccleſiç, & transferre ad alium locum ibidem. 148. controuer: 5. queunt de iure morientes extra cõuentum ſepulturam eligere 150. controu: 6. & 7. 154. controu: 8. 156. & 162. contro: 10. & 163. controu. 11.

 vide-

videantur omnes. ad funus an vocandi ſint. 165. controu: 12. numerus Regularium à quo eſt præficiendus in funeralibus. 168. cōtrou: 13. ad eos attinet decidere per quam viam defunctus incedere debet quando ad eorum Eccleſias fertur. 167. num. 8. eorum cadauera per plateas, & Ciuitatem nequeunt deferri. 163. num. 6. qui manualibus beneficijs præficiuntur, poſſint ne ſepulturam eligere. 165. num. 15. in Regularium Eccleſijs parochus nequit impedire ſepulturæ electionem. 169. num. 6. & 7. quando cadauer valent leuare ex parochia. 181. nu. 19. omnia ſacramēta miniſtrare valēt omnibus fidelibus ad ſua loca exempta aduentantibus, & ſepulturæ tradere, ſine ea electa decendentibus. 182. controuer: 15. & 188. num. 2. & ſeqq. num. 24. & 29. & 193. nu. 43. & 194. num. 47. & 197. & num. 58. & ſeqq. num. 61. Regulares ſuperiores clauſuram monialium ingredi valent. 116. num. 33. Regulares Conuerſi, Oblati, Tertiarij, Donati, & Commiſſi an valeant ſepulturam eligere. 126. controu. 18. tempore Interdicti valent in Eccleſia, vel Cœmeterio ſepeliri, abſq; tamen ſolemnitate. 160. num. 18.

Regularis vtriuſq, ſexus ex improuiſo mortuus, & in cella cum marſupio repertus denariorum, ſit in Eccleſia ſepeliendus. 328. controuer. 6. & in camera eſt inuentus clauſo oſtio cum laqueo collo āppéſo, mortuus? 336. n. 40.

Relegati, & Confinati ad tempus, vel perpetuò, vbi ſepeliendi. 256. num. 14.

Religioſi Tertiarij, Conuerſi, Oblati, Donati, & Commiſſi an queant ſibi ſepulturam eligere. 216. controu: 17. cętera videantur verbo Regulares, ſupra.

Regum ac Imperatorum corpora olim vbi ſepeliebantur. 21. nu. 14. & ſeqq. eorum cineres vbi antiquitùs reponebantur. 27. nu. 14. & ſeqq. ſepeliendi vbi ſunt. 25. num. 1.

Res aliena inuito Domino, æſtimabilis ablata, ſi ante mortem ab Infirmo non abſoluto, non reſtituatur, an ſepultura careat? 320. controu: 8.

Reuiſores operum quales eſſe debent, & quo pacto ſe in eis vidēdis gerere ſe debeant. 17. num. 1. & ſeqq.

SAcerdos, vel Clericus, qui in Eccleſiam admiſit excommunicatum, impœnitens moriens, ſepultura priuatur. 338. num. 10.

Sacramenta omnia in locis exemptis valent à Regularibus adminiſtrari omnibus Chriſti fidelibus, vtriuſq; ſexus. fac: 182: controu: 15.

Sarchophagus vnde dicatur. fac: 28. num. 20.

Sacriſta Eccleſiæ Cathedralis, & Parochus pręcedere debent proprium parochum defuncti in aſſociatione funeris. 84. num. 62. Sacriſta Eccleſię Collegiatæ nouæ, nequit cruces affigere portis Eccleſiæ, ſed ad parochos ſpectat. 82. num. 45.

Scamna ſeu ſedilia in tali Eccleſiæ loco ius habere, vendi nequit. 575. nu. 45.

Scholares vbi ſint ſepeliendi, ſepulturā non electa, morientes. 248. contro: 8.

Scriptores opera prælo mittentes, non ſcribentes contra fidem, nec bonos mores, &c. non poſſunt impediri ſub quo vis prætextu, & colore, &c. 17. num. 1. & ſeqq.

Scriptura manu propria firmata, an ſufficiat ad ſepulturæ electionem probandam. 290.

Scutum vnum, vltra quartam ſolitam parocho præſtari non debet. 170. nu. 13.

Sæcularis ſi quis motu proprio, ad alius inſtantiam ſibi eligeret ſepulturā cum voto an eſſet excommunicatus. 51. nu. 46. ante obitum volens cum habitu religioſo indui, ac ſepeliri indulgentiā lucratur. 200. num. 71.

Sepeliendi ius, ac funerandi habent Regulares. 15. num. 2. & 3.

Sepeliēces corpus fidelis Catholici occultè extra Eccleſiam ob aliquem finem, in quas pœnas incurrant. 357. nullo.

Sepeliri in tali loco ad quem ſpectat licentiam dare. 36. controu: 6. nu. p. & po9. num. p.

Sepultura quid ſit, 12. nu. 1. & 50. & ſeq. quare eſt inuenta. 11. num. 1. eſt mortuis multùm proficua. 14. num. 1. trifariam ſumitur. 15. num. 1. cui vis Catholico eſt danda, ſi aliàs non ei interdicta ſit. 15. nu. 3. eius electio eſt totaliter libera. 24. nu. 9. recitantur varia eius nomina. 25. nu. 5. & ſeqq. ſepulturæ iura an dentur. 30. num. 1. & quo pacto eius ius acquiratur. 53. num. 1. controu: 5. & 36. controuer: 6. & 38. controu: 7. ius ſepulturæ ob quæ perditur. 40. num. 2. controu: 8. eius alienatio fieri nequit. 42. num. 9. ad eam eligendam in propria Eccleſia non poteſt quis induci cum iuramento &c. 43. controu: 1. quid eſt dicendum non ſequuto effectu. 31. num. 1. controu: 2. & 53. num. 1. controu: 3. videatur. & fac: 60. controu: 6. & ſeqq. ſepultura fieri nequit ſine venia Ordinarij. 106. num. 2. & in Eccleſijs Regularium ad Prouincialem attinet licentiam dare. 110. num. 6. pro paruulis eſt ſpecialis ſepultura. 112. num. 23. quæ perſonæ eam ſibi eligere queant. 223. Quibus perſonis ſit de iure interdicta. 322. controu: 4. an ſine ſimonia emi poteſt in digniori loco Eccleſiæ. 364. controu: 13. pro iure ſepulturę eſt ne licitũ aliquid recipere. 320. num. 27. eſſe ſepulturã de familia vnde dignoſcitur. 297. nu. 44. & 296. & ſeqq. etiam fœminę in ius ſepulturæ ſuccedunt. 298. num. 26. in dubio an ea priuſ inducta ſit aliquis 312. controu: 1. & 348. nu. 26. electio eius vbi fieri debeat. 298. num. 10. ſepultura familiæ, & hæreditaria, quo pacto probatur. 299. num. 13. eius arma & inſignia an leuari queunt. 295. num. 7. eius proprietas nõ poteſt eſſe apud Sæculares, ſed eius tantum vſus. 371. nu. 36. legari nequit. 373. num. 48. pro ea conſuetum dari valet, ac peti. 48. nu. 50.

Seruitores decedentes ſine ſepultura electa vbi ſepeliendi ſint? 248. controu: 8.

Simonia ex electione ſepulturæ cum pacto inducitur. 66. num. 19.

Synodi antiquitùs fiebant in Cœmeterijs. 22. controu: 2. num. 2. Synodales leges Eccleſiarum particularium in præiudicium priuilegiorum Regularium condi nequeunt. 10. num. 1. & ſeqq.

Solemnitates, in quibus Interdicti tempore, in Eccleſia mortui ſepeliri poſſint, 361. controu: 12.

Sorores Tertiarię Regularium ordinum, an ſibi ſepulturam eligere valeãt? 220.

Spoliantes mortuos, & dishumantes, in quas pœnas incidunt. 356. num. 18.

Stolæ ratione Archypresbyter Eccleſię Cathedralis Viterbienſis Archydiaconum præcedit. 83. nu. 53. parochus eam ferre nõ poteſt in Regularium Eccleſijs. 100. num. 30. & 31. & 167. num. 13.

Subpriores Regulares an queant ſepulturam eligere. 156. controu: 8.

Suffragia mortuorum, & exequię quo modo fieri debent. 374. controu: 1. diſp. 2. copioſè agitur.

Suggeſtio an licita ſit pro eligenda ſepultura. 58.

Suſpenſi furcha decedentes impœnitentes, priuantur ſepultura. 340. num. 21. an anotomia eius corporis fieri poſſit. 340. nu. 26. & ſeqq. nu. 27. ante finem.

Superiores Regulares monialium, earum clauſuram ingredi valent tempore opportuno, & in caſu neceſſitatis. 216. num. 33.

TErra, vel in mari morientes vbi ſunt ſepeliendi. 256. num. 10.

Teſtamentum Regulares vtriuſq; ſexus, & Sæculares Clerici inducẽtes facere pro ſepultura eligenda in ſuis Eccleſijs in quas pœnas incurrant. 47. nu. 22. teſtamentum, aut codicillus inualidus, aut ſcriptura manu propria firmata ſat ſit, ad ſepulturam probandam. 290. diffuſè.

Teſtator ſi legatum faciat ſub conditione an valeat. 42. num. 13. & 14. ad eius mentem ſi quis ſe obliget cum iuramento ad ſepulturam eligendam an teneatur ad eius obſeruantiam. 50. nu. 40. de eius mandato ſepultura conſtructa pro Doctoribus tantum, nequit Ordinarius pro alijs diſponere. 39. nu. 11. videatur. fac: 37. num. 13. & 33. num. 2. cur ſæpe eius voluntas reijciatur in funere. 300. num. 11.

Teſtis ſingularis an ſufficiat ad ſepulturam probandam. 287. controu: 11.

Thus, quod defunctis, & eorum ſepulturis datur eis prodeſt. 385. num. 13.

Sanctus Thomas Aquinas, Angelicus Doctor Eccleſiæ, Foſſenouæ mortuus eſt, & ibi ſepultus eſſe voluit. 152. nu. 12.

Torneamentis ac in duello morietes. perpetuò ſepultura priuantur. 344. nu. 1. & 3.

Tumulus vnde dicatur. 27. num. 12.

Tutor valeat ne licitè prò filio impubere pupillo ſepulturã de iure eligere. 281. controuer; 7.

VAſes marmorei, vrnæ lapideę, ac ligneæ, ad ſepulturam deſtinati an vendi queant. 369. num. 22.

Veneteo actu moriētes, ſepultura carent. 339. num. 15.

Viatores vbi ſepeliēdi ſint. 248. cōtrou: 8.

Vicarij locorum Regularium an ſepulturam eligere valeant. 156. controu: 8.

Violatores ſacrorum corporum ſunt ipſo iure excommunicari. 356. num. 14.

Viſitator Apoſtolicus quibus expēſis moriens eſt tumulandus. 266. num. 6.

Viſitatores Regulares Prouinciarum valent ne ſepulturam eligere. 162. nu. 18.

Votum; ſi cum voto, & iuramento Regulares vtriuſq; ſexus, & clerici Eccleſiaſtici inducētes ad eligendam ſepulturã in propria Eccleſia, in quas pœnas incurrant. 43. num. 2. & 47. num. 16.

Vſurarij publici, & manifeſti priuantur ſepultura. 342. num. 34. & ſeqq.

Vulnera ad vidēda à Iudice Sæculari corporis ſepulti, ſine Ordinarij licentia nō poteſt corpus eius dishumari. 341. 29. & 30. mortaliter vulneratus in quo vis loco an poſſit à quouis Sacerdote non excommunicatus denunciatus abſolui. 318. num. 13. & ſeqq.

Vxor poſſit ne marito, & eius Patre contradicentibus ſepulturam eligere. 227. & ſeqq. 229. & 230. à marito proditorie occiſa vbi eſt ſepelienda. 231. controuerſia 4.

FINIS.

† A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z.

Aa Ab Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Sſ Tt Vu Xx Yy Zz.

Aaa Bbb Ccc Ddd Eee. a b c.

Sono tutti Duerni, eccetto il c, ch'è ſolo.